

Η ΠΛΕΟΝ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΗ ΙΔΕΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Λάμπες "οικονομίας": η Δολοφονία τής Υγείας

Μια περιβαλλοντική φαρσοκωμωδία
με τραγικές συνέπειες

Επίσης διαθέσιμη στα ελληνικά από τις "οικονομικές" λάμπες

Χρήστος Μουσουλιώτης

ΤΟΜΟΣ 2ος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΡΟΝΤΖΗ

Λάμπες “Οικονομίας”: η Δολοφονία τής Υγείας

2020

Η διόρθωση, η τεχνική επιμέλεια και ηλεκτρονική σελιδοποίηση έγιναν από τον συγγραφέα.

Χρήστος Μουσουλιώτης

akodikas@otenet.g

© Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο η αναδημοσίευση, διανομή και αναπαραγωγή αυτού τού βιβλίου ή μέρους του χωρίς την έγγραφη άδεια τού συγγραφέα.

ΤΟΜΟΣ 2ος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΡΟΝΤΖΗ

ΚΑΣΑΜΠΑ 58 ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ-ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 16122

e-mail ekdosiskorontzi@yahoo.gr

ΛΙΑΝΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΙΑΝΟΣ Αθηνά-Θεσσαλονικη ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ασκληπιού 1 Αθήνα

τηλ. 210-3638660 - <https://www.politeianet.gr>

ΧΟΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΣΙΜΟΣ «ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ» Μαυροκορδατου 9 ΑΘΗΝΑ

τηλ. 210-3830491 <https://simosbooks.gr>

Περιεχόμενα

Ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας»: Η άκρως επικίνδυνη κωμωδία 6

Κόψτε το λαιμό σας» όταν σπάσει στο σπίτι σας λαμπτήρας «οικονομίας» και βάλτε βαθιά το χέρι στην τσέπη 39

Γεμάτες λάθη οι μελέτες αξιολόγησης για τις λάμπες «οικονομίας» 47

Η πλήρης και επικίνδυνη άγνοια τής Greenpeace για τις «πράσινες» λάμπες 73

Μίνι πυρηνικές αντιδράσεις σε κάθε λάμπα «οικονομίας» και όχι μόνο... (δεν κάνω πλάκα!) 97

Παχιά λόγια τοξικού αέρα: Εξοικονόμηση χρημάτων από τις «οικονομικές» λάμπες 115

Τα κρυφά (και πολλά) μειονεκτήματα με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» 127

Η πραγματικότητα πίσω από τις «4 αλήθειες & τα 7 ψέματα για τις λάμπες εξοικονόμησης» 145

Με ηλεκτροπληξίες, πυρκαγιές, τοξικές αναθυμιάσεις και περιβαλλοντικά ρυπαρές οι λάμπες «οικονομίας» και LED 163

2.000 δολάρια το κόστος καθαρισμού από τυχαία θραύση λαμπτήρα «οικονομίας» 181

Η μεγάλη και κρυφή δαπάνη ενέργειας (άεργη ισχύς) των «οικονομικών» λαμπτήρων και LED 185

Χρήσιμη η δήθεν «άχρηστη» θερμότητα των λαμπτήρων πυράκτωσης 193

Βρόμικος ηλεκτρισμός: η κρυφή «πανούκλα» πίσω από τις «αρμονικές» 203

Ενεργειοφάγα «τέρατα» οι λάμπες «οικονομίας» 233

Τα καρτέλ που «έσβησαν» τον λαμπτήρα πυράκτωσης 245

LED: βλάπτουν σοβαρά τα μάτια με το φάσμα στο μπλε, μας ακούνε, μας βλέπουν, μας ακτινοβολούν με βρόμικο ηλεκτρισμό και μικροκύματα και τις λατρεύουν κατάσκοποι και χάκερ 263

Φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές: ο άγνωστος και μέγας κίνδυνος από τις τοξικές «οικονομικές» 659 Όπλο μαζικής καταστροφής ή παραμύθι ο κόκκινος υδράργυρος; 279

Η διεφθαρμένη πολιτική και οι λάμπες «οικονομίας» 297

Οι φιλοδοξίες Γκάμπριελ και η ασχετοσύνη Κομισιόν και πολιτικών επέβαλαν τοξικό φωτισμό στην Ευρώπη 327

Όπλο μαζικής καταστροφής ή παραμύθι ο κόκκινος υδράργυρος; 355

Επίλογος: Τα πράσινα πετραχήλια και τα 13 προκλητικά ζητήματα των λαμπτήρων «οικονομίας» 369

Ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας»: Η άκρως επικίνδυνη κωμωδία

Το τέρας των ασφαλών λαμπτήρων «οικονομίας» που δημιούργησε η πλέον εκτεταμένη και πετυχημένη διαφήμιση στην παγκόσμια ιστορία, έχει πολλά τοξικά πόδια. Ένα από αυτά είναι το πέταγμα των υπερτοξικών λαμπτήρων στα σκουπίδια. Η φωτογραφία είναι από ιστοσελίδα που ασχολείται με θέματα του δήμου Ιστιαίας - Αιδηψού.

http://istiaianews.blogspot.gr/2012/06/blog-post_12.html

Όταν μια μόνο λάμπα «οικονομίας» μπορεί να ρυπάνει με τον υδράργυρο που περιέχει 360 τόνους νερού,⁽¹⁾⁽²⁾ και εκατομμύρια από αυτές καταστρέφονται καθημερινά σε όλο τον πλανήτη, τότε **Εκείνοι** οι άνθρωποι που ασχολήθηκαν με το κρίσιμο ζήτημα της ανακύκλωσης λαμπτήρων «οικονομίας» και μας υποχρέωσαν να τους χρησιμοποιούμε μπορεί να είναι περιβαλλοντικοί εγκληματίες ή να έχουν σοβαρό πρόβλημα αντιληπτικότητας, εάν δεν είναι δέσμιοι συμφερόντων, άσχετοι ή επικίνδυνοι, επειδή οι συνέπειες των αποφάσεών τους είναι υπερβολικά βλαπτικές για το περι-

βάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

Οι κορυφαίοι «**Εκείνοι**» δεν είναι άλλοι από την Κομισιόν τού 2008, την Επιτροπή Περιβάλλοντος τού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τής ίδιας εποχής και τους αρμόδιους υπουργούς των κρατών μελών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης τού ίδιου έτους, αλλά και κάθε ευρωπαϊκής κυβέρνησης όταν με μια απολυταρχική κοινοτική οδηγία υποχρέωσαν τους καταναλωτές να χρησιμοποιούν ένα επικίνδυνο προϊόν για την υγεία και ρυπαρό για το περιβάλλον, αφού προηγουμένως με παγκόσμια και ψευδή διαφήμιση είχε στολιστεί με τεράστια πράσινα φτερά και με μια αντιεπιστημονική έρευνα σκεπάστηκε η τοξικότητά του και βαφτίστηκε στην πράσινη κολυμπήθρα με το πράσινο νερό τού Καματερού, παραπλανώντας τους καταναλωτές.

1 «One broken 'green' CFL bulb contains at least .5 mg of mercury», Helen Barratt - http://www.science20.com/make_love_not_war/blog/one_broken_'green'_cfl_bulb_contains_least_5_mg_mercury-72032

2 «Green light bulbs 'may pollute water'», Zheng Caixiong and Shen Yifei (China Daily) - http://www.chinadaily.com.cn/cndy/2009-12/31/content_9249351.htm

Ένα από τα τερατόμορφα ψευδοπόδια τής διαφήμισης των «οικονομικών» είναι η αδιαφορία για το σπάσιμό τους (και η ασυνέπεια των δημοτικών αρχών να καθαρίσουν άμεσα και σχολαστικά το χώρο), σε μέρη όπου παίζουν παιδιά και χαλαρώνουν ενήλικες αναπνέοντας τον καθαρό αέρα... χωρίς να γνωρίζουν ότι κάτω από τα πόδια τους βρίσκεται υπερτοξικός υδράργυρος τού οποίου αναπνέουν τις αναθυμιάσεις και μεταφέρουν τα υπολείμματα στο σπίτι τους.

*Η φωτογραφία από ιστοσελίδα που ασχολείται με θέματα τού δήμου Σπάτων - Αρτέμιδος, στην Αττική.
http://newspata-artemida.blogspot.gr/2014/01/blog-post_3038.html*

Το εφιαλτικό τέρας τής χρήσης λαμπτήρων «οικονομίας» που σκάρωσαν έχει και το αδερφάκι του με την ονομασία **ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας»**, ενώ θάπρεπε να ονομασθεί υδραργυρικός Φρανγκεστάιν, με τα υπερτοξικά πλαστικά πόδια του να είναι τα πλαστικά των «οικονομικών» λαμπτήρων που θα μείνουν για εκατοντάδες έως χιλιάδες χρόνια στο περιβάλλον.

Αυτό το υπερ-τοξικό τερατάκι κάθεται πάνω σε τόνους υδραργύρου και πλαστικών που ρίχνονται μέσω των «οικονομικών» στις χωματερές, ή σπάζουν κατά εκατομμύρια μετά από λαθεμένο τρόπο ανακύκλωσης, ή από κακή χρήση, ή ρίχνονται στα σκουπίδια κατά χιλιάδες όταν τελειώνουν μεγάλες κατασκευές⁽³⁾ ή καταστρέφονται κατά δεκάδες χιλιάδες ή εκατομμύρια μετά από κάθε ανθρωπογενή ή φυσική καταστροφή σε όλο τον πλανήτη, ή θάβονται με εγκληματική αμέλεια για να κερδίσουν το κόστος μεταφοράς των κουφαριών τους, ορισμένα πολυκαταστήματα.⁽⁴⁾

Η βιτρίνα τής ανακύκλωσης λαμπτήρων «οικονομίας» κρύβει ασθένειες έως και «δολοφονία» καταναλωτών ταυτοχρόνως με την τεράστια ρύπανση και καταστροφή τού περιβάλλοντος συνιστά μια ακόμα καλυμμένη τραγωδία που οργανώθηκε από άσχετα, πλήρως ανεπαρκή ή επικίνδυνα άτομα και παίζεται σε πλανητικό επίπεδο.

Η τραγική αποτυχία τής όλης διαδικασίας καλύπτεται επειδή δεν πρέπει να γίνει ευρέως γνωστό ότι η αναγκαστική χρήση αυτών των τοξικών φώτων είναι μια άκρως λανθασμένη και επικίνδυνη επιλογή, η οποία νομοθετήθηκε από άτομα εντελώς άσχετα με το ζήτημα **«τεχνητός φωτισμός» και υγεία**, δηλαδή την Κομισιόν και την Επιτροπή Περιβάλλοντος τού Ευρωκοινοβουλίου, με τη συνέργεια των γνωστών λόμπι, αδαών πολιτικάντηδων και άσχετων ή αφελών περιβαλλοντικών κινημάτων. Μια επιλογή που τις συνέπειές της θα πληρώνουν οι καταναλωτές και το περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια.

3 «ABC 6 INVESTIGATORS: Light Bulbs Tossed at OSU Construction Site» - http://www.myfox28columbus.com/shared/news/features/top-stories/stories/wsyx_abc-6-investigators-light-bulbs-tossed-at-osu-construction-site-31839.shtml

4 «1,000 CFL light bulbs with mercury crushed, dumped on Dallas playground» by Jonathan Benson - <http://truth11.com/2013/10/24/1000-cfl-light-bulbs-with-mercury-crushed-dumped-on-dallas-playground/>

Το τοξικό και ρυπαρό χάος με τις λάμπες «οικονομίας» υπό ανακύκλωση, οι οποίες ρίχνονται είτε σπασμένες είτε σπάζουν τη στιγμή που ρίχνονται, στα αντι-οικολογικά χάρτινα κιβώτια ανακύκλωσης δεν είναι κάτι που συμβαίνει μόνο στην Ελλάδα.

Οι δύο άνω φωτογραφίες αποτυπώνουν παραστατικά την ίδια κατάσταση στις ΗΠΑ!⁽¹⁾

1 «Home Depot Store #1212 Poisonous Mercury CFL Light Bulb Recycling Port Chester, New York» - <http://www.ripoffreport.com/r/Home-Depot/Port-Chester-New-York-10573/Home-Depot-Store-1212-Poisonous-Mercury-CFL-Light-Bulb-Recycling-Port-Chester-New-York-612207>

Είναι ολοφάνερο ότι η πρώτη και κορυφαία προϋπόθεση για να σωθεί ο πλανήτης είναι η ανακύκλωση κάθε είδους προϊόντος. Ειδικά η ανακύκλωση τοξικών λαμπτήρων είναι η πλέον σημαντική προϋπόθεση για να «σώσουν» υποτίθεται το περιβάλλον οι υδραργυρικές «οικονομικές» λάμπες.⁽⁵⁾⁽⁶⁾

Δυστυχώς η μέχρι τώρα εμπειρία δείχνει ότι δεν τηρείται αυτή η βασική προϋπόθεση. Δεν τηρείται επειδή οι άσχετοι που οργάνωσαν τη λυσσαλέα διαφήμιση των τοξικών λαμπτήρων έπεσαν μέσα στο λάκκο της παραπληροφόρησης που οι ίδιοι έσκαψαν μέσα στη σπουδή τους να παρουσιάσουν πράσινο το μαύρο παραμύθι τους αφήνοντας απληροφόρητους τους καταναλωτές όλου τού πλανήτη, οι οποίοι κάνουν αυτό που βολεύει. Ρίχνουν κατά δισεκατομμύρια τις τοξικές λάμπες στις χωματερές ρυπαίνοντας μόνιμα το περιβάλλον και διαχέοντας ταυτόχρονα τόνους ατμών υδραργύρου στην ατμόσφαιρα.

Το αποτέλεσμα είναι σήμερα (το 2019, έντεκα χρόνια μετά τη φασιστική νομοθετική επιβολή χρήσης τους), η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών όπου γης αγνοεί ότι αυτές οι λάμπες εκτός από τα μύρια προβλήματα στην υγεία που προκαλούν, περιέχουν (και) υδράργυρο και ότι πρέπει **οπωσδήποτε** να γίνεται με μεγάλη προσοχή η ανακύκλωσή τους.

Στο μεταξύ, σύμφωνα με μελέτη των παραγωγών σε μερικά χρόνια θα καταργηθούν τα περισ-

5 «Where should Winnipeggers take old fluorescent bulbs?» By Lara Schroeder, Global News 6/10/2013. - <http://globalnews.ca/news/627805/where-should-winnipeggers-take-old-fluorescent-bulbs/>

6 “Compact fluorescent lamps - THEY CAN HELP THE ENVIRONMENT, BUT ONLY IF THEY ARE RECYCLED” - <http://greenactioncentre.ca/content/compact-flourescent-lamps/>

σότερα είδη από τις «οικονομικές» λάμπες υδραργύρου⁽⁷⁾⁽⁸⁾ και ενώ ήδη υπήρχε (από το 2012) η τεχνολογία για πλαστικές λάμπες⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾ χωρίς υδράργυρο και άλλα βαρέα μέταλλα, δεν διαφημίζεται και δεν προωθείται για ευνόητους λόγους.

Αποτυχία τής ανακύκλωσης λαμπτήρων ακόμα και σε κράτη πρότυπα

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Σουηδία, το κράτος με πολίτες που διαθέτουν την καλύτερη περιβαλλοντική συνείδηση, τού οποίου το ποσοστό αστικών απορριμμάτων που θάβονται στις χωματερές είναι 1% έναντι τού 82% τής Ελλάδας⁽¹¹⁾ και επιπλέον είναι μια χώρα με άριστα οργανωμένο δίκτυο ανακύκλωσης. Στη χώρα αυτή πρώην Υπουργός Περιβάλλοντος μιλώντας για τη συνήθεια των Σουηδών να ρίχνουν τις τοξικές λάμπες στις χωματερές χαρακτήρισε το ζήτημα ως οξεία περιβαλλοντική κρίση,⁽¹²⁾ επειδή η ανακύκλωσή τους έχει αποτύχει παταγωδώς!

Στην Ελβετία, ένα άλλο κράτος πρότυπο, εμφανίζονται άρθρα στις εφημερίδες στα οποία τονίζεται ότι οι «οικονομικοί» καταλήγουν συχνά στα σκουπίδια.⁽¹³⁾

Στον Καναδά, κι αυτό ένα κράτος πρότυπο, αναβλήθηκε σε πρώτη φάση η ευρεία καθιέρωση των «οικονομικών» φώτων και ξεκίνησε το 2014 εξαιτίας τής ανυπαρξίας ασφαλούς συστήματος ανακύκλωσης.⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾

Μεταξύ των άλλων τραγικών που συμβαίνουν είναι ότι στο χώρο τής επαγγελματικής δρα-

7 «Historic Treaty to Tackle Toxic Heavy Metal Mercury Gets Green Light» - <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?DocumentID=562&ArticleID=6090&I=en>

8 «Attitude of UNEP towards CFLs» - http://users.skynet.be/fc298377/EN_UNEP.htm

9 «New plastic light bulbs are cheap, bright, shatterproof, and flicker-free», by Sebastian Anthony - <http://www.extremetech.com/extreme/142086-new-plastic-light-bulbs-are-cheap-bright-shatterproof-and-flicker-free>

10 «Saving the Future with Plastic Bulbs» - <http://internationalpoliticalforum.com/saving-the-future-with-plastic-bulbs/>

11 «Τα πιο πολλά απορρίμματα τα 'θάβουμε'» τού Γιάννη Παλαιολόγου - <http://www.kathimerini.gr/761392/article/epikairothta/perivallon/ta-pio-polla-aporrimmata-ta-thavoyme>

12 «Miljöministern oroad: "Situationen är akut". - http://www.svd.se/nyheter/inrikes/lena-ek-situationen-ar-akut_6651732.svd

13 «Recycling - Die Erbin der Glühbirne landet zu oft im Abfall - Schweiz Montag, 22. April 2013. - <http://www.nzz.ch/aktuell/schweiz/die-erbin-der-gluehbirne-landet-zu-oft-im-abfall-1.18069136>

14 «Government unprepared for CFL disposal fallout: Mercury in bulbs can cause major environmental harm», CBC News, 21/1/2013 - <http://www.cbc.ca/news/canada/nova-scotia/government-unprepared-for-cfl-disposal-fallout-report-1.1387269>

15 «Bulb ban delayed by lack of recycling options», CBC News, 30/12/2011 - <http://www.cbc.ca/news/canada/manitoba/bulb-ban-delayed-by-lack-of-recycling-options-1.992313>

**Στη φωτογραφία βλέπουμε το σύνθημα:
Μια ρύπανση βιβλικών διαστάσεων από λάμπες «οικονομίας» κάθε μεγέθους και τεχνολογίας. Θα περίμενε κανείς να είναι ένας εφιάλτης που διαδραματίζεται μόνο στα όνειρά μας, αλλά προέρχεται από ένα από τα πλέον προηγμένα κράτη τού πλανήτη. Τις ΗΠΑ.**

στηριότητας μόνο το 10% των λαμπτήρων φθορισμού ανακυκλώνονται. Αυτό σημαίνει ότι οι λάμπες των γραφείων, καταστημάτων, σχολείων και λοιπών χώρων, λόγω τής κατά πολύ μεγαλύτερης περιεκτικότητάς τους σε υδράργυρο ρυπαίνουν πολλαπλάσια το περιβάλλον συγκριτικά με τα «παιδάκια τους, τις «οικονομικές», ενώ για τις τελευταίες βρέθηκε ότι μόνο το 10% τις ανακυκλώνεται. Οι περιβαλλοντικά «πολιτισμένοι» Καναδοί πολίτες τις ρίχνουν στα σκουπίδια!

Όπως ανέφερε ο επικεφαλής τής υπηρεσίας ανακύκλωσης στο Τορόντο, περίπου **7 εκατομμύρια σωληνωτές και άλλα σχήματα λαμπτήρων φθορισμού και 9 εκατομμύρια λάμπες «οικονομίας» καταλήγουν στα σκουπίδια!**⁽¹⁶⁾⁽¹⁷⁾

Επιπλέον αυτών, καταναλωτές που αγόρασαν «οικονομικές» λάμπες τις επέστρεψαν όταν διαπίστωσαν ότι δεν υπάρχει κανένα σύστημα ανακύκλωσης στην ευρύτερη περιοχή τους(!)⁽¹⁸⁾ μια κατάσταση που είναι σχεδόν μόνιμη στα περισσότερα κράτη τού πλανήτη.

Σε πολιτείες των ΗΠΑ υπολογίστηκε ότι 620 εκατομμύρια λάμπες φθορισμού ολοκληρώνουν το χρόνο ζωής τους κάθε χρόνο. Από αυτές (παρά τα προγράμματα ανακύκλωσης) μόνο το 20% ανακυκλώνονται. Οι υπόλοιπες σύμφωνα με σχετική μελέτη ρυπαίνουν το περιβάλλον με το απίστευτο μέγεθος των 2 έως 4 τόνων υδραργύρου ετησίως!⁽¹⁹⁾

Στην πολιτεία Μείν των ΗΠΑ παρά το υποχρεωτικό πρόγραμμα ανακύκλωσης τα ποσοστά είναι απογοητευτικά, κυρίως λόγω έλλειψης γνώσης για το πρόγραμμα και τής δυσκολίας εφαρμογής του.⁽²⁰⁾ Παράλληλα υφίσταται πλήρης αδιαφορία για τη σωστή ανακύκλωση των «οικονομικών» με αποτέλεσμα να θάβονται ακόμα και σε πάρκα ή σε χώρους παιδιάς!⁽²¹⁾

Στην Αυστραλία οι καταναλωτές δεν γνώριζαν μέχρι το 2013(!) ότι οι «οικονομικές» δεν πρέπει να ρίχνονται στα σκουπίδια αλλά να ανακυκλώνονται και τις έριχναν όλες στα απλά σκουπίδια!⁽²²⁾

Αυτή η αθλιότητα συνέβαινε σε ένα κράτος το οποίο διαθέτει ικανοποιητική περιβαλλοντική πολιτική, αλλά και που πρωτοστάτησε στην παράνοια τής καταναγκαστικής χρήσης των τοξικών λαμπτήρων ήδη από το 2008...

Το 2016 σύμφωνα με επίσημα δεδομένα τής αυστραλιανής κυβέρνησης διαπράττεται ένα τερατώδες περιβαλλοντικό έγκλημα. Το 95% αυτών των τοξικών λαμπτήρων - τεράτων ρίχνονταν στα οικιακά σκουπίδια!⁽²³⁾

Υδραργυρικό τοξικό χάος στα περισσότερα «βρόμικα» κράτη

Τα ανωτέρω είναι ικανά να μας ωθήσουν να αντιληφθούμε και να αναρωτηθούμε (με δέος) εάν αυτά τα τραγικά συμβαίνουν σε κράτη πρότυπα, τότε τι συμβαίνει σε κάθε κράτος με μέ-

16 «Compact fluorescent bulbs often end up in trash - Statistics Canada study shows a third of households returned bulbs to depot or store», by Emily Chung. 21.3.2014 - <http://www.cbc.ca/news/technology/compact-fluorescent-bulbs-often-end-up-in-trash-1.2580693>

17 «Energy-saving bulbs tossed in trash, leaking mercury into environment» - <http://toronto.ctvnews.ca/energy-saving-bulbs-tossed-in-trash-leaking-mercury-into-environment-1.2209110>

18 «Woman takes dim view of Efficiency N.S. light bulbs», by Davene Jeferey - <http://thechronicleherald.ca/novascotia/1201834-woman-takes-dim-view-of-efficiency-ns-light-bulbs>

19 «Release of Mercury From Broken Fluorescent Bulbs», by Michael Aucott, Michael McLindenb, and Michael Winka, - <http://www.state.nj.us/dep/dsr/research/mercury-bulbs.pdf>

20 «Compact fluorescent lights and the impact of convenience and knowledge on household recycling rates», by Wagner TP - <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21330126>.

«...there aren't sufficient programs to deal with recycling the replacements, said the executive director of the Recycling Council of Ontario. "There is no requirement for industry, for retailers that sell them, or manufacturers, to collect. There's no requirement for them to do so," Jo-Anne St. Godard said.

21 <http://www.freerepublic.com/focus/news/3075476/posts>

22 «Fluorescent Lamp Disposal», Last Updated 27-Jul-13 - <http://www.sunshinecoast.qld.gov.au/sitePage.cfm?code=cfl-disposal>

23 «The Hidden Perils of Energy Efficient Fluorescent Lighting» - <https://sourceable.net/the-hidden-perils-of-energy-efficient-fluorescent-lighting/#>

τριες υποδομές ή κράτη - περιβαλλοντικές συμφορές, όπως είναι η Κίνα, η Ινδία, το Πακιστάν και πάμπολλα άλλα;

Ποια εφιαλτικά μεγέθη υδραργύρου εκλύονται στην ατμόσφαιρα και το περιβάλλον με την ανύπαρκτη ανακύκλωσή τους και ποιες οι συνέπειες για ανθρώπους και περιβάλλον;

Πράγματι τα γεγονότα όπως θα δούμε στη συνέχεια είναι άκρως εφιαλτικά και καμία περιβαλλοντική οργάνωση δεν βγάζει τσιμουδιά.

Η Κίνα, για παράδειγμα, στην οποία ανακοινώθηκε (στα χαρτιά) το 2009 το πρώτο πρόγραμμα ανακύκλωσης 2 δισεκατομμυρίων(!) «οικονομικών» ετησίως,⁽²⁴⁾ παραμένει ένας από τους χειρό-

τερους δολοφόνους των πολιτών της και τού περιβάλλοντος έχοντας πάντα υπόψη μας ότι 5 μικρογραμμάρια υδραργύρου από τον κάθε ένα «οικονομικό» λαμπτήρα ρυπαίνουν 180 τόνους νερού⁽²⁵⁾ και ρυπαίνουν τον κλειστό χώρο μιας οικίας ή ενός γραφείου με πάνω από 200.000 νανογραμμάρια υδραργύρου ανά κυβικό μέτρο(!) όταν το ανώτατο όριο ασφαλείας είναι μόλις 300 νανογραμμάρια, χωρίς να γνωρίζουμε με σιγουριά σήμερα εάν αυτό το όριο είναι πράγματι ασφαλές για την υγεία, ειδικά μικρών παιδιών ασθενών και ηλικιωμένων, σύμφωνα με την έκθεση - πραγματογνωμοσύνη ειδικών επιστημόνων τής πολιτείας Μείν των ΗΠΑ.

Έξι χρόνια μετά το μεγάλο κινέζικο περιβαλλοντικό ταρατατζούμ φανταστικής ανακύκλωσης τού 2009, το σύστημα ουσιαστικής ανακύκλωσης δισεκατομμυρίων υπερτοξικών φώτων φθορισμού παραμένει νηπιακό. Το ασύλληπτο γεγονός, (για τη λογική μας), είναι η ανυπαρξία νομοθεσίας που θα επιβάλλει την ανακύκλωση.

Οι υπερτοξικές λάμπες θεωρούνται ένα είδος το οποίο για τα δύο τρίτα τού παγκόσμιου πληθυσμού, (Κινέζοι και Ινδοί), μπορούν «άφοβα» να πετάνε στα σκουπίδια!⁽²⁶⁾

Βεβαίως, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις όχι μόνο δεν έχουν βγει ουρλιάζοντας με όλη τη δύναμη τής ψυχής τους στα κεραμίδια, αλλά ούτε καν νιαουρίζουν καθώς είναι ανεβασμένες εκεί

Αυτή η εικόνα βιβλικής ρύπανσης από τον υπερτοξικό υδράργυρο είναι από την Κίνα και αποτελεί κάτι το συνθηθισμένο. Η χώρα αυτή είναι ο Μέγας Υδραργυρικός Ρυπαντής και η πρώτη παραγωγός λαμπτήρων «οικονομίας» στον κόσμο.

24 "CFL Recycling Begins in China" - <http://connection.ebscohost.com/c/articles/36073634/cfl-recycling-begins-china>

25 "China focus on wasted cfl bulb" - <http://www.cf4u.com/en/article/recycle-wasted-cfl-bulb.html>

26 "Truly Green Lamps, Widespread use of fluorescent lamps elicits calls for safe disposal to avoid mercury pollution", by Li Li, 12/3/2013 - - http://www.bjreview.com.cn/nation/txt/2013-03/18/content_528552_2.htm

ψηλά κοιμώμενες και ροχαλίζουσες, ενώ βλέπουν όνειρα με τον κόσμο να μεταλλάσσεται σε πράσινες λίμνες υδραργύρου και πλαστικών.

Το υπερτοξικό χάος στην Ινδία

Η Ινδία με εκατό εκατομμύρια πολίτες στα όρια τού λιμού, η χώρα στην οποία βρίσκεται το ένα τρίτο εκ τού συνόλου τού 1,2 δισεκατομμυρίων φτωχότερων ανθρώπων τού πλανήτη,⁽²⁷⁾ με το μεγαλύτερο ποσοστό αναλφάβητων παγκοσμίως,⁽²⁸⁾ προωθεί και επιβάλλει υδραργυρικούς «οικονομικούς» λαμπτήρες, που απαιτούν πολιτικό προσωπικό στην κυβέρνηση, ικανότητες αντίληψης τού τελικού χρήστη, τεχνολογικές δυνατότητες ανακύκλωσης, δαπάνες και οικολογική συνείδηση, που δεν βρίσκονται ούτε στα πλέον εξελιγμένα κράτη τού πλανήτη!

Χαρακτηριστικό είναι το άρθρο από την εφημερίδα «The New Indian Express» με τίτλο: «Μια λαμπρή ιδέα που μεταβλήθηκε σε εφιάλη», αναφερόμενο στην ανυπαρξία κανόνων ανακύκλωσης,⁽²⁹⁾ το οποίο παραβλέπει τις αμέτρητες άλλες εφιαλτικές συνιστώσες τής «λαμπρής ιδέας».

Το αρχικό και κραυγαλέο αποτέλεσμα αυτού τού αίσχιστου πολιτικαντισμού, ήταν η υποχρεωτική εισαγωγή χρήσης τοξικών λαμπτήρων στην Ινδία χωρίς να υπάρχει σύστημα ανακύκλωσης.⁽³⁰⁾ Το δεύτερο και τραγικότερο γεγονός είναι να έχει ρυπανθεί το περιβάλλον μόνο για το 2012 με το εφιαλτικό μέγεθος των 8,5 τόνων υδραργύρου από συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή «οικονομικούς» και 8 τόνων υδραργύρου από τις υπόλοιπες λάμπες φθορισμού.⁽³¹⁾

Το τρίτο είναι η εγκληματική (στην κυριολεξία) άγνοια τής κυβέρνησης στη χώρα αυτή. Ο υπουργός Περιβάλλοντος, Κλιματικής Αλλαγής και Δασών παραδέχτηκε στις αρχές τού 2015 ότι αγνοούσε μελέτη στην οποία αναφερόταν πως το ρίξιμο στις χωματερές 15 εκατομμυρίων «οικονομικών» προκαλεί τρομερή ρύπανση στο περιβάλλον.⁽³²⁾

Οι άνθρωποι είναι εγκληματίες σε διπλό ταμπλό, τόσο για το περιβάλλον όσο και για τους ανθρώπους, ενώ το τραγικό γεγονός που αποκαλύπτει σχετική έρευνα που έχει γίνει για τις αναπτυσσόμενες χώρες είναι το γεγονός ότι ο περιεχόμενος υδράργυρος σε κάθε λάμπα υπερβαίνει το όριο των 5 μικρογραμμαρίων κατά έξι φορές!⁽³³⁾

Στην Ινδία χρησιμοποιούνται περίπου 700.000.000 λαμπτήρες υδραργύρου ετησίως, ενώ δεν υπάρχει ούτε καν ένα ατελές ή υποτυπώδες σύστημα ανακύκλωσης! Σήμερα, που ολοκληρώνεται αυτό το κείμενο (2019), υπάρχουν μόνο υποτυπώδη συστήματα ανακύκλωσης στην Ινδία και Κίνα, ενώ δεν υπάρχει καμία ανακύκλωση σε όλα τα υπανάπτυκτα και αναπτυσσόμενα κράτη, αλλά και σε πολλά άλλα που θεωρούνται αναπτυγμένα.

Όπου υπάρχει σύστημα ανακύκλωσης είναι ατελές, όπως για παράδειγμα στην προηγμένη

27 <http://www.un.org/millenniumgoals/2014%20MDG%20report/MDG%202014%20English%20web.pdf>

28 “India still home to largest illiterate population: UNESCO” - <http://www.thehindu.com/features/education/issues/india-still-home-to-largest-illiterate-population-unesco/article82886.ece>

29 “Bright idea turns into a nightmare”, by Shafeeq Alingal, 31/8/2013 - <http://newindianexpress.com/states/kerala/Bright-idea-turns-into-a-nightmare/2013/08/31/article1761064.ece>

30 «Bright idea turns into a nightmare» - By Shafeeq Alingal.: The New Indian Express, 31/8/2013 - <http://newindianexpress.com/states/kerala/Bright-idea-turns-into-a-nightmare/2013/08/31/article1761064.ece#>

31 <http://toxicslink.org/docs/CFL-Booklet-Toxics-in-That-Glow.pdf>

32 «Not aware of report of unsafe disposal of CFLs: Government», by PTI - <http://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/not-aware-of-report-of-unsafe-disposal-of-cfls-government/articleshow/47162728.cms>

33 «Discussion: Recycling of Compact Fluorescent Lamps (CFLs)» - http://www.indg.in/rural-energy/technologies-under-rural-energy/energy-efficient-technologies/recycling_of_compact_fluorescent_lamps_cfls_-_solution_exchange_consolidated_reply.pdf

Βρετανία.⁽³⁴⁾

Η κατάσταση είναι εφιαλτική. Στην τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Ινδίας με πληθυσμό περίπου 8 εκατομμυρίων, πολύ κοντά με αυτόν της Ελλάδας, δεν λειτουργεί κανένα σύστημα ανακύκλωσης εν έτει 2016.⁽³⁵⁾

Η Ινδία σύμφωνα με τον επικεφαλής της οργάνωσης «Toxic Link», Ravi Agarwal, είναι μια από τις μεγαλύτερες αγορές του κόσμου για αυτές τις τοξικές λάμπες, μεγαλύτερη ακόμα και από την Ευρώπη και ενώ στην Ευρώπη οι εταιρείες που τις παράγουν και τις πουλούν συμμορφώνονται με τους κανονισμούς (έστω αυτής της ψευδούς) ανακύκλωσης, στην Ινδία δεν τηρούν ούτε καν αυτή την υποτυπώδη ανακύκλωση.⁽³⁶⁾

. Πώς αντιδρά η Greenpeace στην Ινδία απέναντι σε αυτό το τρομερό περιβαλλοντικό έγκλημα και την ασύλληπτη κοινωνική κρίση που εμπεριέχει; Απλά ροχαλίζει, επειδή δεν επιθυμεί να παρεμποδίσει την εξαπλώση χρήσης αυτών των τοξικών προϊόντων. Ταυτόχρονα η δηλητηρίαση των άτυχων καταναλωτών είναι χωρίς προηγούμενο, εξαιτίας των μεγάλων ποσοτήτων υδραργύρου που περιέχουν, επειδή η θραύση ενός μόνο λαμπτήρα ρυπαίνει το άμεσο περιβάλλον 100 φορές περισσότερο από τα όρια ασφαλείας.

Η αναίσχυνη κατάσταση στην Ινδία ξύπνησε τους πολιτικάντηδες οι οποίοι αποφάσισαν εν έτει 2014 να δρομολογήσουν τη μελέτη η οποία θα... υποβληθεί για να... κατασκευασθεί στο μέλλον... σταθμός ανακύκλωσης των «οικονομικών»,⁽³⁷⁾ κάτι που δεν συνέβη και τους ξαναξύπνησε το 2016 για να υποβληθεί νέα μελέτη...⁽³⁸⁾

Η εφιαλτική κωμωδία στο Πακιστάν

Το Πακιστάν, ένα ακόμα κράτος - τραγωδία, εισάγει κατά εκατομμύρια τοξικούς «οικονομικούς» λαμπτήρες⁽³⁹⁾ παρά το γεγονός ότι είναι ανύπαρκτη η δυνατότητα ανακύκλωσής τους,⁽⁴⁰⁾⁽⁴¹⁾ ενώ παράλληλα οι φυσικές καταστροφές το χτυπούν συνεχώς, ένα γεγονός που συνεπάγεται τεράστια ρύπανση στο περιβάλλον από τη διάχυση στο έδαφος και την έκλυση στην ατμόσφαιρα του υπερτοξικού υδραργύρου των «οικονομικών» όταν σπάνε, παρά το γεγονός ότι έχει από το 2011 εισαχθεί νομοθετικά⁽⁴²⁾ η υποχρεωτική ανακύκλωση των «οικονομικών».

Το περιβαλλοντικό αίσχος στην Κένια

Η απίστευτη κατάσταση που επικρατεί στις χώρες της Αφρικής κορυφώνεται στην Κένια η κυ-

34 <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1363448/We-pick-toxic-new-bulbs-Councils-say-energy-saving-lights-dangerous-binmen.html#ixzz1FpOljdtk>

35 «Bright but toxic: The CFL bulbs that Bengaluru is unable to handle», by Nikita Malusare - <http://bangalore.citizenmatters.in/articles/bengaluru-no-cfl-disposal-policy-how-to-dispose-cfl>

36 Lighting firms flout e-waste rule in India: Toxics Link, by PTI - http://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/lighting-firms-flout-e-waste-rule-in-india-toxics-link/articleshow/54415484.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppst

37 «KSEB Mulls Project for Safe Disposal of CFLs, Tube Lights», By Shafeeq Alingal - <http://www.newindianexpress.com/states/kerala/KSEB-Mulls-Project-for-Safe-Disposal-of-CFLs-Tube-Lights/2014/07/14/article2329198.ece>

38 NGT asks pollution board to dispose CFLs efficiently - <http://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/ngt-asks-pollution-board-to-dispose-cfls-efficiently/articleshow/54329934.cms>

39 «PEPCO signs supply contract for 20m CFLs», by Amanullah Khan - <http://pakobserver.net/detailnews.asp?id=237925>

40 «Himachal Pradesh government to buy fused CFL bulbs» - <http://post.jagran.com/himachal-pradesh-to-recycle-cfl-bulbs-1323491312>

41 «CFL bulbs: ministry alarmed by health risks» - <http://www.dawn.com/news/712583/cfl-bulbs-ministry-alarmed-by-health-risks-2>

42 http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDcQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.enercon.gov.pk%2Fimages%2FENERCON_Guidelines_for_CFLs_Disposal_02.06.2011.doc&ei=DD45U-3-DMjx0gWi_oCwDA&usq=AFQjCNG9gnSzhT-Q3evVhMIPEDvGUOaBw&sig2=pQX1TrsJLrck1TovWvZgg

βέρνηση τής οποίας καθυστέρησε την εισαγωγή των τοξικών λαμπτήρων όχι επειδή δεν υπάρχουν δυνατότητες ανακύκλωσής τους αλλά επειδή δεν υπάρχουν δυνατότητες ανακύκλωσης των λαμπτήρων πυράκτωσης⁽⁴³⁾ οι οποίες πρόκειται να αποσυρθούν!

Η κυβέρνηση έσπευσε το 2014 να εισάγει στη χώρα κατά εκατομμύρια τοξικές λάμπες για τις οποίες οι πολίτες της (σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα) αγνοούν όχι μόνο την απόλυτη αναγκαιότητα ανακύκλωσης αλλά και τής απλής χρήσης!⁽⁴⁴⁾

Τα γεγονότα που περιγράφονται συνιστούν κλασικό δείγμα τού πλέον χυδαίου και επικίνδυνου πολιτικαντισμού σε βάρος ανθρώπων και περιβάλλοντος, δεδομένου ότι όλα αυτά συμβαίνουν ενώ στο μεταξύ συγκεντρώθηκαν το 2009 πάνω από 140 Υπουργοί Περιβάλλοντος για να αποφασίσουν, (μεταξύ άλλων), την κατάργηση προϊόντων που περιέχουν υδράργυρο, ένα γεγονός που το περιέγραφαν με κορυφαίους τίτλους τα ΜΜΕ τής χώρας.

Η συμφωνία ολοκληρώθηκε στη Γενεύη το 2013 αλλά στη δύστυχη Κένυα το 2014, συνέβαινε κάτι πρωτοφανές:

Έφτιαξαν βιοτεχνία ανακύκλωσης όχι λαμπτήρων «οικονομίας» αλλά των μη τοξικών για το περιβάλλον λαμπτήρων πυράκτωσης!..

Το γεγονός είναι μοναδικό σε παγκόσμιο επίπεδο και σε πείσμα τής μελέτης που έγινε το 2013 για λογαριασμό τής National Environment Management Authority⁽⁴⁵⁾, με την οποία προτείνεται

Ένα στιγμιότυπο από τα πάμπολλα (γελοία και επικίνδυνα για ανθρώπους και περιβάλλον) πανηγυράκια ανταλλαγής λαμπτήρων πυράκτωσης με λάμπες «οικονομίας» σε πυκνοκατοικημένη περιοχή χαμόσπιτων κάπου στη Ζιμπάμπουε!⁽¹⁾

Είναι ασφαλείς οι «οικονομικοί» λέει η Κομισιόν, όταν γίνεται φυσιολογική χρήση. Μια δήλωση πλήρης άγνοιας και ανοησίας.

Αλλά όταν ο αναλφαβητισμός στη Ζιμπάμπουε ανέρχεται στο 90% πόσοι καταναλωτές μπορούν να διαβάσουν ή να κατανοήσουν τις περίπλοκες οδηγίες χρήσης και ανακύκλωσής τους και να κάνουν σωστή χρήση; Είναι σαφές ότι οι πολιτικάντηδες τής Ζιμπάμπουε και όπου αλλού, διαπράττουν εγκλήματα σε βάρος ανθρώπων και περιβάλλοντος για τα οποία πρέπει να λογοδοτήσουν.

¹ Zesa energy saving bulbs campaign, a noble idea! - <http://www.creativeloop.co.zw/2012/12/zesa-energy-saving-bulbs-campaign-a-noble-idea/>

⁴³ «Kenya: Three Million Energy Saving Bulbs to Be Issued in Kenya», by Kennedy Kangethe - <http://allafrica.com/stories/201404010086.html>

⁴⁴ «Pathways to Success - Regional and Country Perspectives», By Eng. Margaret Kanini - http://wbi.worldbank.org/wbi/Data/wbi/wbicms/files/drupal-acquia/wbi/Session%20_3%20-%20Kenya.pdf

⁴⁵ http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=21&cad=rja&uact=8&ved=0CCUQFjAAOBQ&url=http%3A%2F%2Fwww.nema.go.ke%2Findex.php%3Foption%3Dcom_phocadownload%26view%3Dcategory%26download%3D606%3Aeia1082sintmondpdf%26id%3D148%3Aeia1080-eia1089%26Itemid%3D567&ei=VQk8U4y-DcKL0AXJ-YHADQ&usq=AFQjCNGj--oDKMidz5MVQBQCFcU5uZocPA&sig2=L2

η απόλυτη αναγκαιότητα δημιουργίας βιοτεχνίας ανακύκλωσης όχι λαμπτήρων πυράκτωσης αλλά των τοξικών λαμπτήρων «οικονομίας». Φυσικά, δεν έχει προχωρήσει τίποτα και οι λάμπες «οικονομίας» ρίχνονται στα σκουπίδια.⁽⁴⁶⁾

Βεβαίως, ήδη από το 2010 υπήρξε ένα χαρακτηριστικό δείγμα τού υφέρποντος φασισμού που βρήκε εφαρμογή και στις λάμπες «οικονομίας». Γίνονταν επιδρομές στα σπίτια κατοίκων τής Κένιας από τα σώματα ασφαλείας και συλλαμβάνονταν όσοι δεν είχαν εγκαταστήσει λάμπες «οικονομίας», οι οποίες κατά εκατοντάδες χιλιάδες μοιράστηκαν δωρεάν στον πληθυσμό,⁽⁴⁷⁾ χωρίς να υπάρχει καμία πληροφόρηση για τους κινδύνους χρήσης τους.⁽⁴⁸⁾

Η Αφρική είναι η ήπειρος όπου συμβαίνουν απίστευτες αθλιότητες σε βάρος τού περιβάλλοντος και τής ανθρώπινης υγείας. Ένα δείγμα είναι η Νιγηρία η οποία καθιέρωσε το 2010 τη διανομή λαμπτήρων «οικονομίας».⁽⁴⁹⁾ Αφού ρίχθηκαν στο περιβάλλον αρκετοί τόνοι υδραργύρου αποφάσισε μετά τέσσερα χρόνια(!) την κατασκευή εργοστασίου⁽⁵⁰⁾ ανακύκλωσης, το οποίο (... όταν και εάν ολοκληρωθεί σε μερικά χρόνια), εξαιτίας τής πλήρους άγνοιας των καταναλωτών θα ανακυκλώνει περίπου το 5% αυτών των λαμπτήρων...

Στο μεταξύ οι διάφοροι επιτήδριοι πλημμύρισαν τη χώρα με λάμπες «μαϊμού», οι οποίες όταν άναβαν καίγονταν και έσπαζαν κάνοντας δύσκολη ακόμα και την εξαγωγή τους από το ντου, εκτός από το γεγονός ότι πλημμύριζαν με υδράργυρο το χώρο. Η κατάσταση έφθασε στα όρια τού τραγικού και μετετράπη σε άκρως επικίνδυνη επειδή άρχισαν να ξεσπούν πυρκαγιές από αυτές τις λάμπες.⁽⁵¹⁾

Μετά τρία χρόνια η παντελώς άσχετη κυβέρνηση έδωσε διαταγή εξαιτίας τής πλημμύρας των προβλημάτων που δημιουργούσαν οι λάμπες αυτές, την έφοδο σε κάθε κατάσταση που τις διέθετε, με την εντολή (κρατηθείτε), να τις καταστρέφουν επιτόπου!⁽⁵²⁾

Η Παγκόσμια Τράπεζα σε μελέτη της για την υπο-Σαχάρια Αφρική σχετικά με τις λάμπες «οικονομίας» αποδέχεται ότι **υπάρχουν τεράστιες δυσκολίες στην ανακύκλωση των «οικονομικών»**. «Οι νομοθέτες - αναφέρει - έχουν επίγνωση για τις συνθήκες υγιεινής και περιβάλλοντος που σχετίζονται με την τελική φάση ανακύκλωσης των οικονομικών λαμπτήρων και γνωρίζουν όσα συμβαίνουν στην Ευρώπη. (Σημείωση δική μου: δηλαδή το απόλυτο χάος). Ωστόσο, επισημαίνουν μια σειρά συστημικές δυσκολίες οι οποίες είναι ενσωματωμένες με ένα δυσεπίλυτο δίκτυο τεχνικών, οικονομικών και πολιτισμικών περιπλοκών. Οι κανονισμοί που υπάρχουν σπάνια εφαρμόζονται».⁽⁵³⁾

Η ουσία αυτών των επιστημονικοφανών μπουρδολογιών είναι απλή. Στην Αφρική είναι τεράστια τα ποσοστά αναλφαβητισμού στα περισσότερα κράτη. Η εξαθλίωση των κατοίκων βρίσκεται σε έσχατα όρια και εκατομμύρια οικογένειες δεν έχουν διαθέσιμη ούτε καν παροχή ηλεκτρισμού στα σπίτια τους. Μια επακόλουθη κατάσταση είναι η ανυπαρξία ενημέρωσης, η ανυπαρξία ανακύκλωσης και οι τεράστιες βλάβες στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον σε παγκόσμιο επίπεδο.

OpmsbAN_P48rRUG7uI3A

46 «Dangers in Energy Saving Bulbs» - <http://capacity4dev.ec.europa.eu/public-energy/blog/dangers-energy-saving-bulbs-0>

47 <http://allafrica.com/stories/201004161106.htm>

48 <http://allafrica.com/stories/201005211113.html>

49 «FG partners Abia on energy-saving light bulbs» - <http://www.vanguardngr.com/2010/06/fg-partners-abia-on-energy-saving-light-bulbs/>

50 «Nigeria Gets Bulb Recycling Plant», BY SEBASTINE OBASI - <http://allafrica.com/stories/201407010635.html>

51 «Too much fake products in Nigeria» - <http://www.vanguardngr.com/2013/09/too-much-fake-products-in-nigeria/>

52 «SON set to destroy fake electric bulbs, lamps», - <http://www.vanguardngr.com/2013/09/son-set-to-destroy-fake-electric-bulbs-lamps/>

53 <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/13004/693290ESW0P0980CFL0Final0Report0V4.txt?sequence=2>

Lack of recycling facilities to dispose of bulbs puts people's health at great risk

**Αριστερά: Εκατοντάδες σπασμένες τοξικές λάμπες «οικονομίας» ριγμένες μαζί με άθι-
κτες, συγκεντρωμένες μαζί για να μεταφερθούν σε χώρο ταφής κοινών σκουπιδιών στο
Μπαγκλαντές.⁽¹⁾ Το απύθμενο χάος τής περιβαλλοντικής ασυνειδησίας στον 21ο αιώνα με τους
οικολογούντες να ροχαλίζουν...**

**Στη δεξιά φωτογραφία βλέπουμε το σύνθημα: Στη Μανίλα των Φιλιππίνων σπάζουν τοξικές λά-
μπες με σφυρί⁽²⁾ για να πάρουν τα ανακυκλώσιμα υλικά! Η κατάσταση προκαλεί ανατριχίλα...**

1 "Dumped CFLs hazarding life", by Kamran Reza Chowdhury - <http://www.dhakatribune.com/safety/2013/sep/16/dumped-cfls-hazarding-life>

2 "Mercury Vapors Detected in Lamp Waste Recycling Sites" - <http://ecowastecoalition.blogspot.gr/2011/04/mercury-vapors-detected-in-lamp-waste.html>

Μήπως ακούσατε να λέγεται κάτι από την Greenpeace;

Η περιβαλλοντική φρίκη σε Φιλιππίνες, Μπαγκλαντές

Στις Φιλιππίνες, ένα κράτος περιβαλλοντικός παρίας, περιβαλλοντικές οργανώσεις,⁽⁵⁴⁾⁽⁵⁵⁾ μέ-
τρησαν την περιεκτικότητα τού αέρα σε υδράργυρο ειδικά σε σημεία ανακύκλωσης βρήκαν τη
διάχυση υδραργύρου σε επικίνδυνα όρια! Το γεγονός υποδηλώνει παρατεταμένη δηλητηρίαση
των εργαζομένων και βαριά ρύπανση τού περιβάλλοντος. Αυτό το θέμα συνιστά κατάσταση μέ-
γιστης σοβαρότητας και επικινδυνότητας.

Ως ένα ακόμα τραγικό παράδειγμα είναι δυνατό να αναφερθεί το γεγονός, όταν τοπικό περι-
βαλλοντικό γκρουπ στις Φιλιππίνες ξεσκέπασε την παλαιολιθική και δολοφονική διαδικασία
ανακύκλωσης λαμπτήρων «οικονομίας» για την οποία καμία μεγάλη περιβαλλοντική οργάνω-
ση δεν έδινε την παραμικρή σημασία. Οι τοξικές υδραργυρικές λάμπες απλώς σπάζονται με

54 «Environmental groups are now urging proper toxic waste disposal after detecting mercury vapors in the port area of Tondo, Manila».
- By Jaymee T. Gamil, Philippine Daily Inquirer, 04/24/2011 - <http://globalnation.inquirer.net/region/philippines/view/20110424-332768/Environmental-groups-detect-toxic-vapors-in-Tondo>

55 Σ.τ.Χ.Μ.: Πρόκειται για τις περιβαλλοντικές οργανώσεις: Ban Toxics, Global Alliance for Incinerator Alternatives, Health Care Without Harm and the EcoWaste Coalition, μέλη των οποίων τον Απρίλιο του 2011 μέτρησαν τα επίπεδα υδραργύρου σε σταθμούς μεταφόρτωσης χρησιμο-
ποιημένων λαμπτήρων υδραργύρου. Ελέγχθηκαν 14 λάμπες «οικονομίας» σε δύο διαφορετικά σημεία. Οι μετρήσεις μέσω ούρου ήταν 117,20
μικρογραμμάρια για κάθε κυβικό μέτρο (mcg/m³), με μια λάμπα να αποδίδει 502,40 mcg/m³. Σημειώνεται ότι η επιτρεπτή(;) διαφυγή υδραρ-
γύρου όπως έχει ορισθεί στις ΗΠΑ είναι 100 μικρογραμμάρια στο κυβικό μέτρο. Όπως δήλωσε ο Thony Dizon συντονιστής για τα χημικά,
τής οργάνωσης EcoWaste Coalition Thony, «είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι δεν είναι μόνο τα βιομηχανικά συστήματα ανακύκλωσης που
προκαλούν διαφυγή υδραργύρου. Αυτός διαχέεται και από τις σπασμένες λάμπες που ρίχνονται σε κάδους ανακύκλωσης και ταξιδεύουν
μέχρι να φτάσουν στο σημείο ανακύκλωσης σκορπίζοντας στο περιβάλλον υδράργυρο και εκθέτοντας τους εργαζόμενους, τα παιδιά τους
και το περιβάλλον σε αυτό το τοξικό μέταλλο».

σφυριά και περισυλλέγονται τα χρήσιμα υλικά για επεξεργασία με τους ατμούς και τη σκόνη υδραργύρου να διαχέεται συνεχώς στον περιβάλλοντα χώρο σε βιοτεχνία ανακύκλωσης στη Μανίλα!⁽⁵⁶⁾

Στη Ντάκα τού Μπαγκλαντές παρόμοιο τοξικό χάος.⁽⁵⁷⁾ Ένας πραγματικός και απίστευτος Μεσαίωνας με πράσινες κορδέλες ανακύκλωσης. Οι τοξικές λάμπες μετά τη λήξη τής επικίνδυνης ζωής του απλώς ρίχνονται στα σκουπίδια ή συλλέγονται σπασμένες ή όχι σε σημεία συγκέντρωσης για να ακολουθήσει η πορεία τους στις χωματερές, επειδή δεν υπάρχει κανένα σύστημα συλλογής τους!⁽⁵⁸⁾⁽⁵⁹⁾

Στη Μαλαισία, σε εκείνον τον υποτροπικό παράδεισο των ομοσπονδιακών κρατών των νήσων Βόρνεο και Ταϊλάνδης μόλις στις αρχές τού 2015 ξεκίνησε μια νηπιακή προσπάθεια ανακύκλωσης με την τοποθέτηση ελάχιστων χάρτινων κιβωτίων σε μια έκταση που καλύπτει το ένα εκατοστό τής χώρας.

Η κυβέρνηση με ανακοίνωσή της⁽⁶⁰⁾ τόνιζε τα φριχτά γεγονότα που συμβαίνουν εάν δεν ανακυκλωθούν σωστά τα τοξικά αγγελοδάκια και εξήγησε το μεγάλο κόστος που έχει η ανακύκλωσή τους, διευκρίνισε δε ότι δεν μπορεί να επεκτείνει το δίκτυο συλλογής λόγω κόστους... και ότι απέτυχε η προσπάθεια να πείσει μεγάλα πολυκαταστήματα να δεχτούν στους χώρους τους την τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης!

Προφανώς κάτι έχουν αντιληφθεί περισσότερο από εμάς τους πανέξυπνους Έλληνες...

Ποτέ δεν έγινε συστηματική ανακύκλωση

Μέσα σε μια ημέρα μοιράστηκαν 5 εκατομμύρια λάμπες «οικονομίας» ανέφερε με καμάρι ανακοίνωση τής Παγκόσμιας τράπεζας το 2010.⁽⁶¹⁾ Έως σήμερα, (2019) θα πρέπει να έχουν ριχτεί στις χωματερές δισεκατομμύρια τέτοιες λάμπες. Μπορεί κάποιος από αυτά τα έξυπνα παιδιά της Παγκόσμιας Τράπεζας ή από την Greenpeace να μας αναφέρει ποιο είναι, το ασύλληπτο για την οικολογική συνείδησή τους, επίπεδο ρύπανσης;

Σημειώνεται ότι σε κανένα κράτος, από την Κίνα, Ινδία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα⁽⁶²⁾ και Σρι Λάνκα,⁽⁶³⁾ έως τη Βραζιλία, έως στις ΗΠΑ και πολύ περισσότερο στην Ελλάδα, δεν υπήρξε συστηματική και ασφαλής ανακύκλωση των υπερτοξικών λαμπτήρων φθορισμού από τις αρχές τού 1940 όταν πρωτοεισήχθη το «τοξικό» φως τους και το τοξικό περιεχόμενό τους στην καθημερινή ζωή των πολιτών, έως σήμερα. Άραγε αυτό το βαρύ περιβαλλοντικό έγκλημα έχει παραγραφεί;

Το ζήτημα τής ανακύκλωσης με άλλα λόγια δείχνει να είναι μια κατάσταση που χρήζει ψυχιατρικής ανάλυσης και άμεσης επέμβασης τού Διεθνούς Δικαστηρίου επειδή αφορά έγκλημα

56 “Mercury Vapors Detected in Lamp Waste Recycling Sites” - <http://ecowastecoalition.blogspot.gr/2011/04/mercury-vapors-detected-in-lamp-waste.html>

57 “Dumped CFLs hazarding life”, by Kamran Reza Chowdhury - <http://www.dhakatribune.com/safety/2013/sep/16/dumped-cfls-hazarding-life>

58 «Dumped CFLs hazarding life», by Kamran Reza Chowdhury - <http://www.dhakatribune.com/safety/2013/sep/16/dumped-cfls-hazarding-life>

59 «Unsafe CFL disposal harming environment», by Aminur Rahman Rasel - <http://www.dhakatribune.com/bangladesh/2015/jan/13/unsafe-cfl-disposal-harming-environment>

60 «Wanton dumping of old lights can be harmful», by Lim Chia Ying - <http://www.thestar.com.my/Lifestyle/Features/2015/01/12/Wanton-dumping-of-old-lights-can-be-harmful/>

61 «Bangladesh sets a world record – 5 million CFLs in a day, one bulb at a time!» - by ASHOK SARKAR - <http://blogs.worldbank.org/climatechange/bangladesh-sets-world-record-5-million-cfls-day-one-bulb-time>

62 «Warning not to throw out new light bulbs», by Vesela Todorova - <http://www.thenational.ae/uae/environment/warning-not-to-throw-out-new-light-bulbs>

63 «No proper disposing mechanism for CFL bulbs» - <http://www.nation.lk/edition/fine/item/25113-no-proper-disposing-mechanism-for-cfl-bulbs.html>

κατά τής ανθρωπότητας.

Παρά τη γνώση αυτών των δυσκολιών περιβαλλοντικές οργανώσεις όπως η WWF, μοιράζουν τοξικές λάμπες σε αναλφάβητα άτομα ή ως επί το πλείστον ανίκανα να χειριστούν με σωστό τρόπο τις «οικονομικές», δημιουργώντας πολύ μεγαλύτερη ρύπανση από εκείνη που υποτίθεται ότι προσπαθούν να μειώσουν.⁽⁶⁴⁾

Την ίδια στιγμή συμβαίνει το εξής τραγικό που συνδέεται έμμεσα αλλά κρίσιμα με τις «οικονομικές». Ο παγκόσμιος αναλφαβητισμός, σύμφωνα με την Ουνέσκο⁽⁶⁵⁾ αγγίζει το ένα δισεκατομμύριο άτομα, ενώ στις ΗΠΑ περίπου το 50% των ασθενών δεν είναι σε θέση, (αφού διαβάσουν τις οδηγίες χρήσης), να κατανοήσουν αν θα πάρουν ή όχι το χάπι τους με άδαιο στομάχι.⁽⁶⁶⁾

Ταυτόχρονα υφίσταται (παγκοσμίως) παντελής έλλειψη πληροφόρησης για τους υδραργυρικούς κινδύνους. Όλα αυτά ριγμένα στο ίδιο τσουβάλι τής ανευθυνότητας, επιφέρουν το ερώτημα: **Με ποιο μαγικό τρόπο μπορούν να πληροφορηθούν οι παντελώς αναλφάβητοι και οι υπόλοιποι ατελέστατα ενημερωμένοι καταναλωτές τους υδραργυρικούς και άλλους κινδύνους οι οποίοι συνυπάρχουν με την παραγωγή, μεταφορά, χρήση και ανακύκλωση τοξικών λαμπτήρων;**

Ουδείς φαίνεται να αντιδρά απέναντι στο συντελούμενο παγκόσμιο και ρυπαρό έγκλημα, ενώ οι περιβαλλοντικές οργανώσεις παριστάνουν ότι δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο ή ακόμα τραγικότερο, πράγματι δεν το αντιλαμβάνονται.

Βλέπουμε με λίγα λόγια, μέσω των λαμπτήρων φθορισμού (παλαιότερων και των νεότερων ηλεκτρονικών «θαυμάτων»), το περιβάλλον να μετατρέπεται σε απέραντο τοξικολογικό εργαστήριο και οι άνθρωποι σε πειθήνια και νομιμόφρονα πειραματόζωα, παρατηρούμενοι για το πότε και πώς θα αναπτύξουν καρκίνο ή άλλες ασθένειες εξαιτίας των μειονεκτημάτων των λαμπτήρων φθορισμού και των παιδιών τους λαμπτήρων «οικονομίας».

Η φωτογραφία δεν είναι τραβηγμένη σε κάποια απομακρυσμένη περιοχή κάποιου κράτους περιβαλλοντικού παρία όπου δεν υπάρχει κανένα σύστημα ανακύκλωσης και κάποιοι πράσινοι ακτιβιστές σκαρφίστηκαν αυτή τη χάρτινη πατέντα για να σώσουν (υποτίθεται) το περιβάλλον, αλλά απολύτως πραγματική σε εξαιρετικά πολυσύχναστη περιοχή τής Θεσσαλονίκης κατά το σωτήριο έτος 2014!...

Η τοξική ελληνική πραγματικότητα με τα χάρτινα κιβώτια

Την φαρσοκωμωδία τής ανακύκλωσης στην Ελλάδα ολοκληρώνουν τα χάρτινα κιβώτια περι-

64 “Low energy light bulbs in Madagascar - a significant step towards energy efficiency” - <http://wwf.panda.org/?202640/Low-energy-light-bulbs-in-Madagascar---a-significant-step-towards-energy-efficiency>

65 <http://www.uis.unesco.org/FactSheets/Documents/FS16-2011-Literacy-EN.pdf>

66 http://education-portal.com/articles/Grim_Illiteracy_Statistics_Indicate_Americans_Have_a_Reading_Problem.html

Αριστερά η φωτογραφία έξω από κατάστημα ηλεκτρονικών σε κεντρικό δρόμο τής Καλαμαριάς στη Θεσσαλονίκη το 2014. Η δεξιά φωτογραφία από το ίδιο κατάστημα μετά ένα μικρό χρονικό διάστημα αποδίδει το ίδιο χάλι με τους σπασμένους τοξικούς λαμπτήρες. Σε σχετικά μικρή απόσταση βρίσκουμε, σχεδόν σε κάθε κάδο ανακύκλωσης, σπασμένες λάμπες «οικονομίας ή τις παλαιότερες σωληνωτές φθορισμού να ξερνούν υδράργυρο επί δικαίων και αδικων. Πόσοι άνθρωποι πλήττονται από αυτή τη φρίκη και πόσο ρυπαίνεται το περιβάλλον; Γνωρίζει η Greenpeace, η WWF, το οικολογικό κίνημα τα πολιτικά κόμματα και η κυβέρνηση ότι είναι παντελώς αδύνατο τα εκατομμύρια μη σπασμένων λαμπτήρων να ανακυκλωθούν από τη στιγμή που βρίσκονται μαζί με σπασμένες; Τι κάνουν γι' αυτό; ΤΙΠΟΤΑ!

συλλογής των λαμπτήρων «οικονομίας» τα οποία τοποθετούνται σε σημεία εντός εμπορικών καταστημάτων όπου έχουν πρόσβαση οι καταναλωτές για να ρίχνουν εκεί τις υπό ανακύκλωση λάμπες οι οποίες πολλές φορές σπάζουν. Μόνο μια από αυτές μπορεί να δηλητηριάζει τους ανθρώπους σε έναν κλειστό χώρο κατά 100 φορές πάνω από τα όρια ασφαλείας και να ρυπάνει πάνω από 100 τόνους νερού!

Φυσικά αγνοείται η παράμετρος τής ρύπανσης τού περιβάλλοντος με τα τοξικά πλαστικά των λαμπτήρων «εξοικονόμησης», τα οποία θα παραμείνουν για αιώνες στο περιβάλλον, ενώ τα ελάχιστα που αναφέρθηκαν για τον υπερτοξικό υδράργυρο δεν κλείνουν με κανένα τρόπο το ζήτημα των βλαβών στην υγεία από το τοξικό τεχνητό φως τους.

Εάν αθροίσουμε στα ανωτέρω τις πολλές και κρυφές παραμέτρους ρύπανσης εξαιτίας των «οικονομικών», όπως τη δαπάνη ενέργειας για την αναγκαία εξόρυξη πρωτογενών υλικών, τους κινδύνους στην παραγωγή, μεταφορά, εμπορική διάθεση και χρήση, τα εκατομμύρια από αυτούς που καταστρέφονται και ρυπαίνουν το περιβάλλον με ανθρωπογενείς ή φυσικές καταστροφές, τότε τα συμπεράσματα που καταλήγουμε είναι απίστευτα και εξοργιστικά.

Από την άλλη μεριά για να γίνει στοιχειωδώς σωστά οποιαδήποτε ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας» θα έπρεπε να ξεκινά σωστά και από την πηγή της. Αυτή δεν είναι άλλη από την εξόρυξη, όπου τα μέτρα ασφαλείας είναι σχεδόν ανύπαρκτα, τα παράνομα ορυχεία υδραργύρου είναι γεγονός και η μεταφορά τού υπερτοξικού μετάλλου γίνεται με πρωτόγονα μέσα με αποτέλεσμα η διαρροή στο περιβάλλον έδαφος και ατμόσφαιρα να είναι συνεχής.

Η ελληνική καθημερινότητα ανακύκλωσης λαμπτήρων

Είχα τη θλιβερή εμπειρία να βιώσω από πρώτο χέρι μια πλευρά της ανακύκλωσης λαμπτήρων και όταν ερεύνησα διεξοδικά το ζήτημα έπαθα σοκ από τις τοξικές προεκτάσεις του.

Η φωτογραφία είναι παρμένη το 2014 έξω από κατάστημα σε δρόμο της Καλαμαριάς στη Θεσσαλονίκη.

Δείχνει την τραγική και απίστευτη έλλειψη γνώσης (ή συνείδησης) για την τοξικότητα των λαμπτήρων φθορισμού, οι οποίοι απλά πετάγονται στα κοινά σκουπίδια! Η πράσινη τοξική προπαγάνδα καλά κρατεί...

χώρο ένας (μόνο ένας;) σπασμένος λαμπτήρας υδραργύρου, που θα παραμένει για εβδομάδες περιμένοντας κάποια στιγμή να έρθει το συνεργείο περισυλλογής.

Διευκρίνισα ότι κινδυνεύουν όσοι βρίσκονταν στην τράπεζα εκείνη τη στιγμή, από τον υδράργυρο, αλλά και όλοι εκείνοι που θα επισκέπτονται την τράπεζα για τις επόμενες εβδομάδες επειδή η ρύπανση «κολλάει» στα συστήματα αεραγωγών, τα ρυπαίνει και στο εξής είναι αδύνατο να καθαριστούν. Ο διευθυντής, ένας έξυπνος άνθρωπος, με άκουσε προσεκτικά και πράγματι ζήτησε την άμεση απομάκρυνση τού κάδου ανακύκλωσης κάτι που η αρμόδια εταιρεία έκανε με καταπληκτική ταχύτητα...

Βεβαίως η δηλητηρίαση των καταναλωτών συμβαίνει σε κάθε σημείο όπου υπάρχουν κάδοι ανακύκλωσης. Δυστυχώς, για την ψυχική μου υγεία και ακόμα περισσότερο για το περιβάλλον έχω συγκεντρώσει πάμπολλες φωτογραφίες από κάδους ανακύκλωσης, οι οποίοι περιέχουν μέσα σπασμένες λάμπες «οικονομίας».

Εδώ και πολλές δεκαετίες (από το 1938) είναι καλά γνωστό ότι οι παλαιοί, επικίνδυνοι «οικονομικοί» λαμπτήρες φθορισμού (σωληνωτοί, κυκλικοί κ.λπ.), σαπίζουν κάτω από το χαλί της πράσινης περιβαλλοντικής υποκρισίας. Ουδέποτε έγινε συστηματική ανακύκλωση των υπερ-

Ένα παράδειγμα:

Βρισκόμουν σε μια τράπεζα. Οι ουρές στα ταμεία μεγάλες και αναγκαστικά έπρεπε να περιμένω. Καθώς έκανα βόλτες γεμάτος αδημονία σε όσο χώρο υπήρχε διαθέσιμος για να ξεπεράσω την απέραντη πλήξη μου είδα σε ένα τοίχο δίπλα σε ένα γραφείο υπαλλήλου τής τράπεζας το γνωστό χάρτινο κάδο ανακύκλωσης. Πλησίασα και κοίταξα με κάποιο φόβο τα κουφάρια των λαμπτήρων. Εκεί είδα πεταμένη, μεταξύ των άλλων λαμπτήρων, μια σπασμένη λάμπα «οικονομίας» η οποία ξερνούσε το τοξικό υδραργυρικό περιεχόμενό της σε όλους τους ανύποπτους εργαζόμενους και πελάτες τής τράπεζας!

Αναζήτησα γεμάτος οργή τον διευθυντή τής τράπεζας και όταν τον εντόπισα τον πλησίασα προσπαθώντας να φανώ όσο γίνεται πιο ευγενικός. Του εξήγησα για την τοξικότητα τού υδραργύρου και του ζήτησα να απομακρύνει αμέσως τον κάδο ανακύκλωσης, αφού του ανέφερα προηγουμένως τις επικίνδυνες προεκτάσεις του ζητήματος, να υπάρχει δηλαδή μέσα σε έναν κλειστό

Στην αριστερή φωτογραφία βλέπουμε, μεταξύ άλλων, μια σπασμένη σωληνωτή λάμπα φθορισμού, (γερμένη στα δεξιά), να ξερνά τις τοξικές αναθυμιάσεις της στο περιβάλλον. Κάποια στιγμή θα παραλάβει το χαρτοκιβώτιο ένα φορτηγάκι και τα άτομα που θα την μεταφέρουν θα αναπνεύσουν για αρκετή ώρα την δηλητηριώδη άοσμη ευωδία τού υδραργύρου ενώ ταυτόχρονα θα ρυπανθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα το όχημα και όλα τα άλλα υλικά εντός του!

Στη συνέχεια θα μεταφερθεί στο κέντρο διακομιδής. Άλλα άτομα θα δηλητηριαστούν εκεί. Ακολούθως θα μεταφερθούν στο κέντρο ανακύκλωσης, όπου μάλλον όλες μαζί θα πεταχτούν στα σκουπίδια επειδή δεν μπορεί να γίνει η ανακύκλωσή τους! Στη δεξιά φωτογραφία βλέπουμε σπασμένη και μια λάμπα «οικονομίας» με διπλό κάλυμμα. Τις άθραυστες - ασφαλείς.....

Εδώ βλέπουμε (αριστερά) τη μεταφορά των χάρτινων κάδων ανακύκλωσης. Οι διοικούντες την ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ «επινόησαν» έναν ανασφαλή, άκρως ρυπαρό και επικίνδυνο τρόπο μεταφοράς, όταν υπάρχουν σπασμένοι λαμπτήρες μέσα τους. Κάλυψαν τα χαρτοκιβώτια ανακύκλωσης βάζοντας στο πάνω μέρος τους άλλα χαρτοκιβώτια, πιστεύοντας (λόγω απύθμενης άγνοιας) ότι έτσι δεν θα διαχέεται υδράργυρος στο περιβάλλον!!!

Σημειώστε ότι αυτή η κατασκευή τοποθετήθηκε στη συνέχεια σε φορτηγό (δεξιά), όπου βρίσκονταν και άλλα αντικείμενα για να ρυπανθούν με υδράργυρο από τις σπασμένες λάμπες που υπήρχαν εντός τους, όπως και οι άνθρωποι που τα μεταφέρουν και στη συνέχεια οι εργαζόμενοι στους χώρους ανακύκλωσης! Πόσοι άνθρωποι δηλητηριάζονται καθημερινά μόνο στην Ελλάδα με αυτό το παντελώς λάθος σύστημα ανακύκλωσης; Κάποιος εισαγγελέας;

Στην αριστερή φωτογραφία βλέπουμε το σύνθητες: Δύο χαρτοκιβώτια ανακύκλωσης, που βρίσκονται έξω από κατάστημα ηλεκτρικών ειδών στην Κορώνη Μεσσηνίας. Παραπλεύρως, αυτό που δεν βλέπουμε είναι ένα παιδάκι που παίζει αμέριμνο για τον κίνδυνο, παραμένοντας εκεί για ώρες αναπνέοντας τις υδραργυρικές αναθυμιάσεις. Στη δεξιά φωτογραφία στον πάτο τού κουτιού υπάρχουν σπασμένοι λαμπτήρες φθορισμού, που βρίσκονται - χωρίς να γίνονται αντιληπτοί - μέσα στο ανοιχτό χαρτοκιβώτιο τής αριστερής φωτογραφίας, ξερνώντας το υπερτοξικό τους περιεχόμενο στο χώρο.

Πήγα στο κατάστημα για να αγοράσω κάποιο προϊόν και μόλις αντιλήφθηκα το γεγονός ανατρίχιασα σπεύδοντας να πληροφορήσω τους ιδιοκτήτες για τον κίνδυνο που διέτρεχε το παιδί τους, έναν κίνδυνο στον οποίο έμπαιναν και όλοι οι πελάτες που περνούσαν από εκεί μεταβαλλόμενοι σε πειραματόζωα και θύματα μιας υποτιθέμενης ανακύκλωσης.

τοξικών κουφαριών τους με αποτέλεσμα να έχουν διεισδύσει στο έδαφος και να έχουν διαχυθεί στο υπέδαφος τα υπερτοξικά υποπροϊόντα τους και ο υδράργυρος να έχει ρυπάνει κάθε σημείο τής Γης, με αποτέλεσμα να υπάρχουν περιοχές όπου συνιστάται η αποφυγή κατανάλωσης ψαριών λόγω αυξημένης περιεκτικότητας σε υδράργυρο. Ακόμα και η Μεσόγειος εμφανίζει είδη ψαριών που περιέχουν υδράργυρο πάνω από τα ασφαλή όρια!

Φυσικά δεν είναι δυνατό να αναμένουμε σε μια χώρα περιβαλλοντική μπανανία, όπως η δική μας, στην οποία δεν έχει θεσπιστεί ακόμα εθνικό σχέδιο διαχείρισης τοξικών αποβλήτων⁽⁶⁷⁾ και όπου ουδείς γνωρίζει πόσα τοξικά απόβλητα παράγονται, να υπάρχει καλύτερη μεταχείριση στο ζήτημα τής ανακύκλωσης λαμπτήρων «οικονομίας».

Σημειώστε αυτή την πληροφορία: Η πρώτη νομοθετική προσπάθεια ανακύκλωσης των λαμπτήρων υδραργύρου, σωληνωτών και «οικονομικών» εμφανίσθηκε με τη μορφή νόμου στην Καλιφόρνια το 2006. Δηλαδή εξήντα πέντε χρόνια μετά την εισαγωγή χρήσης τους.⁽⁶⁸⁾ Μόνο στις ΗΠΑ στο μικρό χρονικό διάστημα ενός έτους υπήρξε διάχυση στο περιβάλλον 13 τόνων υδραργύρου από τη χρήση 680 εκατομμυρίων υδραργυρικών λαμπτήρων. Έρευνα τής Υπηρεσίας

67 Πολύ πίσω στη διαχείριση τοξικών αποβλήτων, τού Γιώργου Λιάλιου - <http://www.kathimerini.gr/875265/article/epikairothta/perivallon/poly-pisw-sth-diaxeirish-to3ikwn-apovlhtwn>

68 "It's the law - All Fluorescent Lamps and Tubes Should Be Recycled or Disposed as Hazardous Waste" - http://www.quicklightrecycling.com/It_s_the_law.html

Στην αριστερή φωτογραφία το σύνηθες: Έξω από πολυκατάστημα στη Θεσσαλονίκη μια σπασμένη λάμπα εξοικονόμησης, σωληνωτής τεχνολογίας, εκλύει τον θανατηφόρο υδράργυρο της στο περιβάλλον και δηλητηριάζει ανθρώπους και περιβάλλον, ενώ βρίσκεται μέσα σε κάδο ανακύκλωσης. Στο μέσο και δεξιά βλέπουμε χάρτινους κάδους ανακύκλωσης κατάφορτους με τοξικές λάμπες.

Δεξιά μια λεπτομέρεια τής μεσαίας φωτογραφίας με το σύνηθες: Μια σπασμένη λάμπα (στο κόκκινο «εδώ»), η οποία ρυπαίνει το περιβάλλον και δηλητηριάζει ανθρώπους. Μπορούμε να τη δούμε επειδή βρίσκεται στην επιφάνεια. Σκεφτείτε πόσες ακόμα λάμπες έχουν σπάσει μέσα σε αυτό το κιβώτιο, ρυπαίνοντας συνεχώς το περιβάλλον ή θα σπάσουν κατά τη μεταφορά τους ρυπαίνοντας τα φορτηγά, οδηγούς και άλλους εργαζόμενους που θα τις μεταφέρουν στον τόπο περισυλλογής τους;

Εκεί θα ρυπάνουν το περιβάλλον και θα δηλητηριάσουν άλλους εργαζόμενους οι οποίοι πρέπει να τις συσκευάσουν σε κοντέινερ για το μακρύ και ενεργειακά δαπανηρό ταξίδι τους σε εργοστάσια ανακύκλωσης τού Βελγίου ή τής Γερμανίας, όπου μ'άλλον θα πεταχτούν στα σκουπίδια...

Προστασίας τού Περιβάλλοντος έδειξε ότι σημαντικό ποσοστό τους καταλήγει στα σκουπίδια. Αυτό αποκαλύπτει την απόλυτη ασυνειδησία παραγωγών και επιστημόνων που γνώριζαν για δεκαετίες τις θανατηφόρες επιδράσεις τού υδραργύρου χωρίς να κουνάνε καν το δαχτυλάκι τους. Τι να πει κάποιος για τις περιβαλλοντικές οργανώσεις ή τα πολιτικά κόμματα στο χώρο τής οικολογίας.

Για να γίνει πράξη η ανακύκλωση λαμπτήρων υδραργύρου απαιτούνται διαστημικά μέσα προστασίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα μέτρα προστασίας που λαμβάνονται σε χώρους ανακύκλωσης, όπου το περιβάλλον, εάν υπάρξει διαρροή υδραργύρου, μετατρέπεται σε Κόλαση. Οι παλαιοί σωληνωτοί λαμπτήρες περιέχουν τριπλάσια έως τετραπλάσια ποσότητα υδραργύρου. Για σχεδόν έναν αιώνα δημιουργούν πολύ μεγαλύτερη σχεδόν «διαβολική» ρύπανση στο περιβάλλον και ασθένειες στους ανθρώπους, σε σχέση με τους νέους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, που κι αυτοί προκαλούν τεράστια ρύπανση και ασθένειες.

Φυσικά σε άλλες χώρες πωλούνται ορισμένα «πακέτα» όπου είναι δυνατό να τοποθετηθούν εντός τους λαμπτήρες φθορισμού και σχεδόν ασφαλώς και άλλα πακέτα όπου τοποθετούνται οι «οικονομικοί» για να αποσταλούν σε μονάδες ανακύκλωσης. Το κόστος αποστολής και αγοράς των ειδικών συσκευασιών βαρύνει τους (Αμερικανούς και άλλους) καταναλωτές.

Αριστερά στο βάθος τού κάδου ένα κομμάτι σπασμένης λάμπας οικονομίας, έξω από ένα σουπερμάρκετ στη Θεσσαλονίκη. Ζήτησα από τον επικεφαλής να μην μεταφέρει το κιβώτιο εντός τού καταστήματος με το κλείσιμο το βράδυ και αυτός δήλωσε... πολυάσχολος, λέγοντάς μου: «έχω άλλες σοβαρότερες δουλειές να κάνω!»... Ευτυχώς τηλεφώνησα και παρενέβη η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ κι έτσι, πελάτες και κυρίως οι εργαζόμενοι γλίτωσαν τα χειρότερα.

Η δεξιά φωτογραφία δείχνει ένα απίστευτο χάλι στο ράφι ενός πολυκαταστήματος στη Θεσσαλονίκη, όπου η άγνοια των καταναλωτών ή τού προσωπικού έχει προκαλέσει σπάσιμο λάμπας «οικονομίας». Το αποτέλεσμα είναι η συνεχής δηλητηρίαση των εργαζομένων και των πελατών, η συνεχής ρύπανση τού χώρου αλλά και των συστημάτων κλιματισμού, όπως και η μόνιμη ρύπανση κάθε ηλεκτρικής σκούπας που καθαρίζει το χώρο, ακόμα και εάν περάσει (ρουφώντας αέρα και υδράργυρο), σε απόσταση πολλών μέτρων από αυτή τη λάμπα.

Στην Ελλάδα «ξεπεράστηκε» η οικονομική επιβάρυνση των καταναλωτών (και αυξήθηκαν οι κίνδυνοι για την υγεία τους και το περιβάλλον) με την αφελή και επικίνδυνη πρακτική τής απόρριψής τους σε «πράσινα» ανοιχτά (και χάσκοντα) χαρτοκιβώτια τοποθετημένα σε μέρη πρόσβασης τού κοινού, όπου αρκετοί λαμπτήρες σπάνε διαχέοντας για εβδομάδες υδράργυρο σε ανύποπτους εργαζόμενους και καταναλωτές μέχρι να συλλεχθούν με πρωτόγονα μέσα, προκαλώντας στο μεταξύ μέγιστη βλάβη στην υγεία μας και το περιβάλλον.

Αυτή η επικίνδυνη ανοησία μετατρέπεται σε κραυγαλέα, στα όρια τού εγκληματικού, όταν τα κιβώτια ανακύκλωσης βρίσκονται σε κλειστούς χώρους, όπως τράπεζες, σουπερμάρκετ κ.λπ. Εκεί το εγκληματικό που συμβαίνει είναι το εξής:

Τα συστήματα εξαερισμού και οι συσκευές καθαρισμού ρυπαίνονται σχεδόν μόνιμα με υδράργυρο από τις σπασμένες λάμπες που σχεδόν πάντοτε υπάρχουν μέσα στα χαρτοκιβώτια μεταφέροντας «αιωνίως» τις αναθυμιάσεις τού υδραργύρου σε εργαζομένους και πελάτες.

Ανύποπτοι οι καταναλωτές αγοράζουν αγαθά τα οποία είναι και αυτά δηλητηριασμένα με υδράργυρο από τους κάδους ανακύκλωσης, οι οποίοι μπορεί να βρίσκονται όχι μόνο σε σουπερ μάρκετ, αλλά και σε κλειστές «θωρακισμένες» τράπεζες,, όπου ο αέρας παρέχεται αποκλειστικά από συστήματα εξαερισμού τα οποία ρυπαίνονται μόνιμα από τις διαρροές υδραργύρου με αποτέλεσμα να δηλητηριάζουν εργαζομένους και πελάτες σε μόνιμη βάση.

Οι χάρτινοι κάδοι γίνονται μόνιμα τοξικοί επειδή κατά διαστήματα βρίσκονται μέσα τους και θραυσμένες λάμπες «οικονομίας». Το αποτέλεσμα είναι οι αναθυμιάσεις υδραργύρου να ρυπαίνουν τα χαρτοκιβώτια και στη συνέχεια να ρυπαίνεται για μήνες ο χώρος καθώς οι αναθυμιά-

Αριστερά, μεταξύ πολλών άλλων λαμπτήρων και μια σπασμένη λάμπα (στο κέντρο) ξερνά το τοξικό περιεχόμενό της στη γύρω περιοχή. Η φωτογραφία είναι από τους γνωστούς χάρτινους κάδους ανακύκλωσης σε πεζοδρόμιο τής Θεσσαλονίκης.

Δεξιά φωτογραφία από μεταλλικό κάδο ανακύκλωσης έξω από πολυκατάστημα τής Θεσσαλονίκης το 2013. Η φρίκη και το τοξικό έρεβος μέσα του...

Τι είδους ανακύκλωση είναι αυτή;

σεις υδραργύρου εισέρχονται στο σύστημα εξαερισμού ρυπαίνοντας τις σωληνώσεις και δηλητηριάζοντας αδιάκοπα τους ατυχείς καταναλωτές.

Ακριβώς γι' αυτή την κατάσταση οι επίσημες οδηγίες δηλώνουν σαφώς ότι σε περίπτωση θραυσμένου λαμπτήρα κλείνουμε αμέσως τα συστήματα ψύξης-θέρμανσης ή εξαερισμού και δεν χρησιμοποιούμε ηλεκτρική σκούπα για τα απορρίμματα επειδή ο υδράργυρος ρυπαίνει μόνοιμα κάθε συσκευή...

Βεβαίως θα έπρεπε να έχει γίνει «εξοντωτική» πληροφόρηση των καταναλωτών για την επικινδυνότητα του υδραργύρου αλλά δεν πρόκειται να γίνει ποτέ επειδή κατ' αρχήν θα αποκάλυπτε το πράσινο παραμύθι και πιθανώς θα έσπρωχνε αντικοινωνικά άτομα να σπάζουν επίτηδες «οικονομικές» λάμπες ρίχνοντάς τες σπασμένες μέσα στα χαρτοκιβώτια, απλά και μόνο για να προκαλέσουν καταστροφή, με την ίδια λογική που βάζουν φωτιά σε δάση, αυτοκίνητα, κάδους σκουπιδιών ή καταστρέφουν οτιδήποτε που μισούν εξαιτίας των δικών τους τραυματικών παιδικών και ανεξιχνίαστων βιωμάτων.

Το δυστύχημα είναι ότι δεν ακούγεται ούτε καν ένας ψίθυρος από οποιαδήποτε περιβαλλοντική οργάνωση, επειδή προφανώς δεν θέλουν να ξυπνήσουν τους καταναλωτές από το πράσινο παραμύθι που τους σέρβιραν στο παρελθόν. **Ωστόσο το ζήτημα είναι επικίνδυνο, κρίσιμο και γι' αυτό είναι αναγκαία η επέμβαση τής Δικαιοσύνης.**

Σημειώνεται ότι σε κανένα κράτος, πολύ περισσότερο στην Ελλάδα, δεν υπήρξε συστηματική και ασφαλής ανακύκλωση των υπερτοξικών λαμπτήρων φθορισμού από τις αρχές του 1940 όταν εισήχθη το «τοξικό» φως και το τοξικό περιεχόμενό τους στην καθημερινή ζωή των πολιτών, έως σήμερα. **Προφανώς αυτό το έγκλημα δεν έχει παραγραφεί...**⁽⁶⁹⁾

Το τραγικό τής ιστορίας είναι ότι σε σχετική εργαστηριακή μελέτη του 2009, η οποία διεξήχθη

69 Recycling of CFLs in different countries - http://users.skynet.be/fc298377/EN_recycling.htm

από ομάδα επιστημόνων αμερικανικού πανεπιστημίου, αποδείχτηκε ότι η εκροή υδραργύρου συμβαίνει ακόμα και από πολύ καλά κλειστά χαρτοκιβώτια, τα οποία ωστόσο δεν ήταν κατασκευασμένα για να συγκρατούν τις αναθυμιάσεις υδραργύρου, κάτι που συνιστά σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των ανθρώπων!

Σε ποια χαρτοκιβώτια δεν διαχέεται υδράργυρος

Για να αντιληφθούμε εύκολα την αποκρουστική τραγικότητα της κατάστασης, αρκεί να διευκρινισθεί ότι η μελέτη δεν έγινε για τα γνωστά ανοιχτά και μονίμως χάσκοντα χαρτοκιβώτια της υποτιθέμενης ανακύκλωσης, τα οποία αποτελούν ασύλληπτη απειλή για την υγεία όσων βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή τους, αλλά για την περίπτωση θραύσης λαμπτήρων υδραργύρου κατά τη μεταφορά τους, όταν αυτοί βρίσκονται σε ειδικά χαρτοκιβώτια κλεισμένοι με φύλλο χαρτιού στα οποία υπάρχει επιπλέον ενίσχυση με νάιλον σακούλα, όπως και σε χαρτοκιβώτια διπλού χάρτινου τοιχώματος μαζί με το νάιλον κλειστό περιτύλιγμα. Όπως αποδείχτηκε ακόμα και η δεύτερη κατά πολύ καλύτερη συσκευασία δεν απέτρεψε την εκροή υδραργύρου. Ακόμα και αυτή η εξαιρετικά ασφαλής συσκευασία μεταφοράς ληγμένων «οικονομικών» αποτελεί κίνδυνο για το περιβάλλον και την υγεία των ανθρώπων!

Η μόνη κατασκευή που έδειξε να προσφέρει κάποια ασφάλεια μη επιτρέποντας τη διαρροή υδραργύρου είναι εκείνη που έχει διπλό χάρτινο περιτύλιγμα, και πλαστικοποιημένο αλουμινένιο σάκο, κλείνοντας αεροστεγώς με ένα είδος φερμουάρ τοποθετημένο μεταξύ των χάρτινων περιτυλιγμάτων. Δηλαδή πρόκειται για κατασκευή τριών στρωμάτων. Έχει εξωτερικό στρώμα από χαρτονένιο κουτί. Μεσαίο στρώμα με πλαστικοποιημένη σακούλα αλουμινίου. Εσωτερικό στρώμα με χαρτονένιο χοντρό κουτί για να μπορεί να σταματήσει τη διάτρησή του από τα γυαλιά σε περίπτωση θραύσης!

Σε παρόμοια έρευνα που διεξήχθη στις ΗΠΑ κατά το 2011 διαπιστώθηκε ότι μια και μόνο «οικονομική» λαμπίτσα μπορεί να διαχέει στον αέρα ακόμα για μήνες, τον τοξικό υδράργυρο, σε όρια 10 φορές υψηλότερα από εκείνα που έχουν τεθεί για την ασφάλεια των παιδιών. Το απίστευτο που συμβαίνει στη δεύτερη περίπτωση, είναι ότι οι «οικονομικές» που ελέγχθηκαν θεωρούνται από τους παραγωγούς τεχνικά θαύματα επειδή ο υδράργυρος εντός τους είναι ελάχιστος!⁽⁷⁰⁾

Βεβαίως, η επικίνδυνη διαδικασία των ανοιχτών χαρτοκιβωτίων για την περισυλλογή τοξικών λαμπτήρων ξεκίνησε από εμπορικούς κολοσσούς του εξωτερικού καθαρά για λόγους μείωσης κόστους και εξαιτίας της άγνοιας είτε της αδιαφορίας των «ειδικών» περιβαλλοντολόγων για τις επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών, οι οποίοι καταναλωτές λόγω της παραπληροφόρησης συνήθως πετάνε «άτσαλα» μια λάμπα «οικονομίας» ή σωληνωτή λάμπα φθορισμού στα ανοιχτά χαρτοκιβώτια, με αποτέλεσμα αρκετές να σπάνε.

Αξίζει να θυμόμαστε ένα γεγονός που δεν θα σχολιασθεί: **«Μόλις 300.000 λαμπτήρες συλλέγονται και ανακυκλώνονται από τους συνολικά 35-40 εκατομμύρια που κυκλοφορούν στο εμπόριο κάθε χρόνο»** δήλωσε⁽⁷¹⁾ ο κ. Γ. Αργυρός γενικός διευθυντής της εταιρίας «ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε.».

Ο Dr. Liu Hong από το Ινστιτούτο Ενεργειακών Ερευνών, της Κίνας, ειδικός σε θέματα υδραργύρου, δήλωσε ότι οι 650.000 λάμπες «οικονομίας» που χρησιμοποιήθηκαν μόνο στην πόλη Guangdong κατά το 2010, ρύπαναν 117 εκατομμύρια τόνους νερού!

70 http://bmb.lcd.lu/science/environmental_release%20of_mercury_LI_2011.pdf - (Δείτε την πρώτη στήλη της σελίδας 5).

71 http://www.newsit.gr/default.php?pname=Article&art_id=59821&catid=3

«Μια και μόνη λάμπα εξοικονόμησης ενέργειας - τόνισε - που περιέχει 0,5 mg υδραργύρου είναι ικανή να ρυπάνει 360 τόνους νερού»!⁽⁷²⁾

Σε όλα τα ανωτέρω που δείχνουν απίστευτα, χρήζει να λάβουμε υπόψη μας ορισμένα άλλα σημαντικά γεγονότα.

Η ρυπαρή διαδικασία ανακύκλωσης υδραργύρου

Το πρώτο αφορά τη ρυπαρότατη διαδικασία που απαιτείται για να ανακυκλωθεί ο υδράργυρος και την ανύπαρκτη (αποκρυπτόμενη) δαπάνη ενέργειας άρα παραγωγή αερίων τού θερμοκηπίου που εκλύονται κατά τη διαδικασία ανακύκλωσης. Ο υδράργυρος μέχρι να φτάσει στη φάση ανακύκλωσης, απαιτεί τη δημιουργία υψηλής τεχνολογίας εργοστασιακών μονάδων ανακύκλωσης, οι οποίες με τη σειρά τους, απαιτούν για την κατασκευή και λειτουργία τους μεγάλη δαπάνη ενέργειας. Η ανακύκλωση υδραργύρου βασίζεται επιπλέον αυτών στην ανάπτυξη θερμότητας στους 600 βαθμούς Κελσίου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα για την Ελλάδα είναι η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. Πρόκειται για εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ιδρύθηκε εξαιτίας της ανάγκης συμμόρφωσης της Ελλάδας στην κοινοτική νομοθεσία.

Στον κατάλογο των συσκευών και υλικών που επιβλέπει την ανακύκλωσή τους βρίσκονται και οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού. Οι συγκεκριμένοι λαμπτήρες κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά, εδώ και δύο δεκαετίες, αλλά η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. ιδρύθηκε (στα χαρτιά) με προεδρικό διάταγμα το 2004. Αυτό σημαίνει ότι ακόμα και σήμερα το 2019, μέσω της θυγατρικής της ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗΣ δεν έχει καταφέρει να πληροφορήσει πλήρως το κοινό για τον τρόπο ανακύκλωσης, να αναπτύξει παντού και να παρέχει αποδεκτό, αποδοτικό σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης αυτών των τοξικών λαμπτήρων, κυρίως λόγω της παραπληροφόρησης τού κοινού με την υποβάθμιση των κινδύνων από τους «οικονομικούς» από την Greenpeace, WWF και λοιπούς οικολογούντες, οι οποίοι έχουν πληροφορήσει τους καταναλωτές ότι αυτές οι υπερτοξικές λάμπες είναι πράσινα αγγελουδάκια.

Το χειρότερο, μεταξύ πολλών άλλων μειονεκτημάτων που έχει αυτό το σύστημα με τα χάρτινα κιβώτια περισυλλογής, είναι ότι με την παραλαβή τους δεν στέλνονται για ανακύκλωση στις υπάρχουσες στην Ελλάδα μονάδες, αλλά λόγω έλλειψης της κατάλληλης τεχνολογίας, μεταφέρονται έως το Βέλγιο ή τη Γερμανία. Σημειώστε ότι αυτή η ενεργειοβόρα και ρυπογόνα διαδικασία ξεκίνησε το 2007!

Φυσικά εδώ δεν αναφερόμαστε στο άλλο αίσχος ανακύκλωσης, αυτό με τους λαμπτήρες LED, επειδή εδώ δεν υπάρχει καμία ανακύκλωση όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά πουθενά στον κόσμο,⁽⁷³⁾ ενώ όπως έχει δειχθεί με σχετική μελέτη τα απόβλητα που αφήνει ένας λαμπτήρας πυράκτωσης είναι σημαντικά λιγότερα και με λιγότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον από έναν λαμπτήρα LED.

Ένα ακόμα μειονέκτημα των λαμπτήρων «οικονομίας» είναι οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής τους ειδικά εκείνων που βρίσκονται σε Κίνα και Ινδία. Εκεί σύμφωνα με επίσημα δεδομένα οι δηλητηριάσεις χιλιάδων εργαζομένων από τις εκροές ατμών υδραργύρου είναι γεγονός.⁽⁷⁴⁾ Ένα ακόμα σχεδόν απίστευτο που συμβαίνει εδώ είναι ότι ακόμα και αν υφίστανται

72 Green light bulbs 'may pollute water', Zheng Caixiong and Shen Yifei (China Daily) - http://www.chinadaily.com.cn/cndy/2009-12/31/content_9249351.htm

73 Recycling Mystery: LED Bulbs, by Trey Granger 13.2.2019 - <https://earth911.com/eco-watch/energy/recycling-mystery-led-bulbs/>

74 Mercury poisoning of Chinese factory workers making CFLs a concern, by Helen Barratt, 20/11/2010 - http://www.science20.com/make_love_not_war/blog/mercury_poisoning_chinese_factory_workers_making_cfls_concern-71812

*Πράσινα και υποκριτικά αμερικανικά **μπλα, μπλα, μπλα...***

αυστηρότατα μέτρα περιβαλλοντικής και εργασιακής ασφάλειας η διαφυγή υδραργύρου στο χώρο επεξεργασίας υδραργύρου και στο ευρύτερο περιβάλλον είναι ένα αποδεκτό γεγονός!

Βρίσκεται προ των πυλών ένα δυστύχημα εξαιτίας της μεταφοράς των παραχθέντων τοξικών λαμπτήρων υδραργύρου, με πλοία, τρένα, φορτηγά και απλά αυτοκίνητα, όπου δεν τηρείται κανένα μέτρο ασφαλείας και αυτό πιθανότατα θα έχει εφιαλτικές διαστάσεις.

Το επόμενο στάδιο είναι η τοποθέτηση των λαμπτήρων στα ράφια των εμπορικών καταστημάτων, όπου σχεδόν ουδείς από τους εργαζόμενους γνωρίζει τα ειδικά μέτρα που πρέπει να τηρούνται κατά την τοποθέτηση και μεταφορά τους.

Μια ακόμα επικίνδυνη κατάσταση αφορά την άγνοια των καταναλωτών εξαιτίας της παραπληροφόρησης, για την ειδική διαδικασία τοποθέτησης στα ντουί των λαμπτήρων και τους τρόπους ασφαλούς χρήσης, που εάν δεν τηρηθούν υπάρχει ο σαφής κίνδυνος ακόμα και πυρκαγιάς.

Το τελικό στάδιο αφορά τη διαδικασία της ανακύκλωσης, η οποία είναι σχεδόν σε κάθε σημείο της Γης ανύπαρκτη ή επικίνδυνα ελλιπής,⁽⁷⁵⁾ με αποτέλεσμα να ρίχνονται στο περιβάλλον τόνοι υδραργύρου.

Μια ακόμα «άγνωστη» παράμετρος στα κόστη ενέργειας και στη ρύπανση τού περιβάλλοντος αποτελούν τα ατυχήματα στα βιοτεχνίες και εργοστάσια ανακύκλωσης. Μέχρι σήμερα δεν έχει

75 “We will not pick up toxic new bulbs”: Councils say energy-saving lights are too dangerous for binmen”, by George Arbuthnott, 6/3/2011. - <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1363448/We-pick-toxic-new-bulbs-Councils-say-energy-saving-lights-dangerous-binmen.html#ixzz1FpOljdt>

συμβεί ατύχημα σε συγκροτήματα ανακύκλωσης λαμπτήρων φθορισμού, ωστόσο σε εργοστάσια ανακύκλωσης άλλων ειδών τα ατυχήματα είναι γεγονός.⁽⁷⁶⁾

Η κωμωδία τής ανακύκλωσης από μεγάλες εταιρείες

Η φαρσοκωμωδία τής ανακύκλωσης έχει βαθιές ρίζες παραπληροφόρησης. Κατά το 2007 η γιγάντια επιχείρηση Wal-Mart εν μέσω κροκοδείλιων δακρύων που έχυσε υπέρ του περιβάλλοντος ζήτησε από τους παραγωγούς λαμπτήρων να μειώσουν τον υδράργυρο που περιέχεται σε αυτές επειδή η μείωσή του θα επιφέρει λιγότερη ρύπανση στο περιβάλλον και άλλα παχιά «πράσινα» μπλα μπλα.⁽⁷⁷⁾

Μετά έξι χρόνια, το 2013, η ίδια εταιρεία παραδέχθηκε την ενοχή της για ρύπανση τού περιβάλλοντος και καταδικάστηκε να πληρώσει 110 εκατομμύρια δολάρια ως πρόστιμο επειδή ρύπανε σχεδόν όλη την Αμερική με την σκόπιμη απόρριψη τοξικών αποβλήτων, χωρίς καμία μέριμνα για το περιβάλλον!

Βεβαίως, αυτό το γεγονός συνέβαινε ήδη από το 2006, δηλαδή ένα χρόνο πριν από την εποχή που διαφήμιζε την ευαισθησία της για την προστασία τού περιβάλλοντος ζητώντας λιγότερο υδράργυρο στις τοξικές λάμπες «οικονομίας».⁽⁷⁸⁾

Η φαρσοκωμωδία δεν σταματά εδώ. Η γιγάντια αμερικανική εταιρεία Home Depot πρωτοστάτησε στην πώληση και την κωμωδία ανακύκλωσης των «οικονομικών». Χαρακτηριστικό γεγονός τού εμπαιγμού των καταναλωτών είναι τα ταρατατζούμ που ξεκίνησε το 2008⁽⁷⁹⁾ και ολοκληρώθηκαν με ένα ρεπορτάζ που εμφανίστηκε τον Ιανουάριο τού 2013, το οποίο τόνιζε ότι «δεν υπάρχουν πλέον δικαιολογίες η Home Depot προσφέρει ένα απλό και χωρίς κόστος πρόγραμμα ανακύκλωσης χρησιμοποιημένων συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού σε όλα τα κατά τόπους καταστήματά της».⁽⁸⁰⁾

Μόλις δύο μήνες μετά από αυτή τη γελοιότητα αναφερόταν σε ένα άλλο ρεπορτάζ ότι η Home Depot «ησύχως βγάζει από την πρίζα το πρόγραμμα ανακύκλωσης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού αναστατώνοντας περιβαλλοντικές ομάδες που έχουν συλλέξει χιλιάδες από αυτές τις λάμπες»!⁽⁸¹⁾

Το μυστικό πίσω από αυτή την απόφαση πιθανώς βρίσκεται στη διαπίστωση ότι είναι κοστοβόρα και αδύνατη η ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας» με δεδομένο το γεγονός ότι οι καταναλωτές αδιαφορούν ή δεν είναι ενήμεροι για το σωστό τρόπο ανακύκλωσης, κάτι που συμβαίνει παντού, με αποτέλεσμα να ρίχνουν τις τοξικές λάμπες «άτσαλα» στους κάδους ανακύκλωσης. Η επακόλουθη θραύση τους δημιουργεί ανυπέρβλητα προβλήματα ανακύκλωσης

76 «Redwood City fire under control, but smoke spreads down to South Bay» - http://www.mercurynews.com/breaking-news/ci_24739658/fire-breaks-out-at-redwood-city-recycling-facility

77 «Wal-Mart to reduce mercury in CFLs», NBCNews.com - http://www.nbcnews.com/id/17831334/ns/us_news-environment/t/wal-mart-reduce-mercury-cfls/#.Uad9IZV84z0

78 «Wal-Mart Pleads Guilty To Federal Environmental Crimes And Civil Violations And Will Pay More Than \$81 Million», May 28, 2013. - http://www.environmental-expert.com/news/wal-mart-pleads-guilty-to-federal-environmental-crimes-and-civil-violations-and-will-pay-more-than-81-million-375683?utm_source=News_Waste_Recycling_30052013&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter&utm_content=feattextlink

79 «Compact Fluorescent Bulb Recycling Now Available at US Home Depot Stores» - <http://www.treehugger.com/interior-design/compact-fluorescent-bulb-recycling-now-available-at-us-home-depot-stores.html>

80 «The Home Depot's In-Store Program Makes Recycling CFLs Easier», by Dani Villalobos. 14/1/2013 - <http://1800recycling.com/2013/01/home-depot-program-recycling-cfls-easier/#.UoIILpGWBYk>

81 «Home Depot quietly ends light-bulb-recycling program - Company says it's decided to leave the job to others», CBC News, 6/3/2013 - <http://www.cbc.ca/news/canada/ottawa/home-depot-quietly-ends-light-bulb-recycling-program-1.1314273>

και η εταιρεία πρώτη από όλες διαπίστωσε ότι θα έπρεπε να φύγει από το προσκήνιο με μικρά πλάγια πηδηματάκια.⁽⁸²⁾

Ανακύκλωση με... σφαίρες και παλαιστές...

Η παράνοια τής κατάστασης έχει πολλές άλλες πλευρές. Ορισμένοι κάνουν ανακύκλωση των «οικονομικών» χρησιμοποιώντας τους ως στόχους σκοποβολής.⁽⁸³⁾

Άλλοι χρησιμοποιούν τις σωληνωτές λάμπες φθορισμού, ως σπαθιά σε αγώνες που παρακολουθούν θεατές.

Οι υπερ-τοξικές λάμπες σπάζουν - όπως είναι αναμενόμενο - και το πλήθος ουρλιάζει υπέρ κάποιου «υδραργυρικού» πολεμιστή, ενώ ορισμένοι θεατές κρατούν στα χέρια τους τέτοιους λαμπτήρες!

Όλη αυτή η ουρανομήκης παράνοια επιτρέπεται να συντελείται χωρίς να ακούγεται το παραμικρό κιχ από περιβαλλοντικές οργανώσεις ή από οποιονδήποτε άλλο κρατικό φορέα.⁽⁸⁴⁾⁽⁸⁵⁾⁽⁸⁶⁾

Τι λένε οι καταναλωτές για την ανακύκλωση

Υπάρχουν παντού σε όλο τον κόσμο οι διαμαρτυρίες για την παραπληροφόρηση των καταναλωτών για το χρόνο ζωής των λαμπτήρων, τα προβλήματα στη χρήση τους και τα προβλήματα ανακύκλωσης.⁽⁸⁷⁾

Ενδεικτικό είναι το σχόλιο που έγραψε δημοσιογράφος στον Καναδά με τίτλο: «Ο εφιάλτης τού δρόμου μου με τις συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού» στο οποίο σημειώνει ότι αφού διαπίστωσε κατ' αρχήν ότι η ζωή τους κράτησε μόνο ένα χρόνο, στη συνέχεια αναρωτιέται για το αυτονόητο το οποίο δεν έχει υπολογισθεί σε καμία μελέτη σύγκρισης δαπάνης ενέργειας μεταξύ λα-

82 Home Depot Store #1212 Poisonous Mercury CFL Light Bulb Recycling Port Chester, New York, By: Arnie, 9/7/2010 - <http://www.ripoffreport.com/r/Home-Depot/Port-Chester-New-York-10573/Home-Depot-Store-1212-Poisonous-Mercury-CFL-Light-Bulb-Recycling-Port-Chester-New-York-612207>

83 http://www.youtube.com/watch?v=i_Kt_UjMAb4

84 <http://www.youtube.com/watch?v=N8pPHtmGIzk>

85 <http://www.youtube.com/watch?v=rOc27QZFtVg>

86 <http://www.youtube.com/watch?v=D7IMuPh8nio>

87 "The nightmare on my street — compact fluorescent bulbs. They cost a lot, and are hazardous to dispose of", by Stephen Hume, VANCOUVER SUN Columnist, 23/1/2013 - <http://www.vancouversun.com/technology/Stephen+Hume+nightmare+street+compact+fluorescent+bulbs/7862827/story.html>

μπτήρων πυράκτωσης και «οικονομικών».

«...Τώρα θα πρέπει να απαλλαγώ από τις λάμπες οικονομίας. Δυστυχώς περιέχουν υδράργυρο και αυτό σημαίνει ότι είναι τοξικά απόβλητα και απαγορεύεται να τις ρίξω στα σκουπίδια μου.

Για να τις ανακυκλώσω κατάλληλα θα πρέπει να μεταβώ σε ειδική περιοχή ανακύκλωσης τοξικών. Με αυτό τον τρόπο η εξοικονόμηση ενέργειας από τη χρήση τους θα υπερκαλυφθεί από τα θερμοκηπιακά αέρια που θα παραχθούν με την οδήγηση τού αυτοκινήτου μου έως το σημείο ανακύκλωσης».

Βεβαίως, αυτό το κόστος είναι ένα μέρος τού συνόλου επειδή δεν έβαλε στους υπολογισμούς του ο εν λόγω δημοσιογράφος το κόστος μεταφοράς τους με φορτηγά από τα σημεία όπου τις ρίχνουν οι καταναλωτές στα σημεία περισυλλογής τους και από εκεί τη μεταφορά τους με τρένα ή πλοία στα εργοστάσια ανακύκλωσης. Όπως δεν πρόσθεσε ένα άλλο το κόστος ενέργειας, αφού πλέον έχει αφαιρεθεί ο υδράργυρος από αυτές τις λάμπες, με τη μεταφορά τού υδραργύρου πίσω ξανά στην Κίνα και Ινδία για την παραγωγή νέων λαμπτήρων....

Οι διαμαρτυρίες και τα προβλήματα καταναλωτών

Οι διαμαρτυρίες αλλά και η παραπληροφόρηση⁽⁸⁸⁾ καταναλωτών δεν έχουν τελειωμό. Πολλές σελίδες αυτού τού βιβλίου δεν θα έφθαναν για να παρατεθούν ορισμένες από αυτές, οι οποίες καλύπτουν αμέτρητα προβλήματα που προκύπτουν στη χρήση των «οικονομικών».⁽⁸⁹⁾⁽⁹⁰⁾⁽⁹¹⁾⁽⁹²⁾⁽⁹³⁾⁽⁹⁴⁾

Ίδου αυτά που παρατήρησε νοήμων Έλληνας καταναλωτής όταν παρατήρησε στο σπίτι του ότι υπάρχει μια μυρωδιά από τις νέες λάμπες «οικονομίας» που είχε εγκαταστήσει.

«Αυτό που διαπίστωσα κατεβάζοντας τους λαμπτήρες οικονομίας (σ.τ.Χ.Μ.: από τα ντουι στο ταβάνι) ήταν ότι ενώ τους είχα το πολύ δύο άντε δύομισι χρόνια, οι πιο παλιοί είχαν αρχίσει να καστανίζουν στη βάση και να μυρίζουν άσχημα καμένο πλαστικό. Μάλιστα, επειδή τους μάζεψα όλους σε ένα κουτί, άρχισαν να μυρίζουν όλοι μαζί προσθετικά ανυπόφορα και αναγκάστηκα να τους πάω γρήγορα για ανακύκλωση στη μόνη δυνατότητα που έχουμε εδώ στο Ρέθυμνο, στον Μαρινόπουλο. Εκεί με έπιασε νέος ίλιγγος, γιατί διαπίστωσα ότι ο “κάδος” ανακύκλωσης (ένα χάρτινο κουτί με παλιές λάμπες φθορισμού, ορισμένες σπασμένες και αρκετές νέες λάμπες πεταμένες φύρδην - μίγδην) ήταν τοποθετημένος στο πέρασμα μπροστά από τα ταμεία, δηλαδή όλοι οι πελάτες του μαγαζιού περνούσαν αναγκαστικά μπροστά από αυτήν τη βόμβα υδραργύρου, χωρίς να το προσέχουν καν...»

Παραθέτω εδώ μέρος από την απάντησή μου όταν σκέφτηκα καλύτερα το ζήτημα και ένιωσα έκπληκτος αλλά και εξοργισμένος επειδή αντιλήφθηκα ότι είναι εξωφρενικό να περνά απαρατήρητο το γεγονός τής δηλητηρίασης με υδράργυρο των καταναλωτών και των παιδιών τους και τα αρμόδια συνεργεία ανακύκλωσης που παίρνουν αυτές τις λάμπες κάνοντας πως δεν καταλαβαίνουν το τεράστιο κόστος στην υγεία των ανθρώπων, όσο και στη δική τους, δεδομένου ότι εκτίθενται στις τοξικές αναθυμιάσεις κατά τη μεταφορά των σπασμένων λαμπτήρων. Εκτός κι αν δεν εκτίθενται φροντίζοντας να αδειάσουν τα υπερτοξικά απορρίμματα στο κοντινότε-

88 «Καίνε» οι σπασμένες... οικολάμπες - <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=990423>

89 <http://forums.whirlpool.net.au/archive/1921551>

90 “The CFL Fraud”, by Edmund Contoski, 19/4/2011 - http://www.americanthinker.com/2011/04/the_cfl_fraud.html

91 “Disposing of a CFL: It’s Complicated”, posted by The Paris Apartment, 21/9/2013 - <http://stoppingatthegreenlight.wordpress.com>

92 “CFL bulbs. What a scam”, by Indpr, 10/24/2010 - <http://www.dailypaul.com/147482/cfl-bulbs-what-a-scam>

93 7 tips for how to live with CFLs Energy-efficient, sure. But CFLs aren’t direct replacements for incandescent bulbs. Here’s how to make CFLs work for you”, by Chris Baskind. 1/4/2010 - <http://www.mnn.com/your-home/at-home/stories/7-tips-for-how-to-live-with-cfls>

94 “The Weirdest Scam I’ve Ever Come Across”, by Emily Guy Birken, 3/9/2013 - http://community.stretcher.com/blogs/live_like_a_mensch/archive/2013/09/03/the-weirdest-scam-i-ve-ever-come-across.aspx

Το γνωστό σήμα, με το κρανίο και τα χιαστή κόκαλα, ζήτησε από την κυβέρνησή της να τοποθετηθεί στους «οικονομικούς» λαμπτήρες, η Σουηδή περιβαλλοντολόγος Minna Gillbe, για να προειδοποιείται το κοινό σχετικά με τους κινδύνους σε συνθήκες καθημερινής χρήσης.

πλήττονται πανταχόθεν με αυτό το «πράσινο» προϊόν και οι καταναλωτικές ενώσεις ροχαλίζουν. Το υπουργείο Υγείας ας μην το συζητάμε τι κάνει»

Πάντως όσα ανέφερε ο κ. Κώστας με έσπρωξαν να ερευνήσω πολύ περισσότερο το ζήτημα για να διαπιστώσω προσωπικά, αλλά και μέσω εμπειριών άλλων καταναλωτών, ότι το στάδιο της ανακύκλωσης συνιστά μια απίστευτα φαρσοκωμωδία, με απροσδιόριστες συνέπειες για την υγεία μας με αποτέλεσμα να γράψω αυτό το κείμενο που ήδη διαβάζεται.

Με λίγα λόγια η ανακύκλωσή τους δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια τοξική, απαράδεκτη και πρωτόγονη διαδικασία, καλά κρυμμένη πίσω από παχιές λέξεις και πράσινα τοξικά χαλιά, που ρυπαίνει το περιβάλλον και δηλητηριάζει τους ανθρώπους με τον τοξικό υδράργυρο.

Είναι χαρακτηριστικά αυτά που γράφει καταναλωτής (κρατώ την ορθογραφία) αναδεικνύοντας τη φρίκη της κατάστασης και ταυτόχρονα την ευρύτατη άγνοια για τους κινδύνους:

«...Εκει που πηγα τις προαλλες να δωσω την λαμπα οικονομιας για ανακυκλωση οι περισσοτερες στον καδο ηταν σπασμενες. μηπως φοβουμενοι την καταναλωτικη χαλαροτητα και για να αποσοβησουν μια οικολογικη καταστροφη μεγαλοποιουν το θεμα με τον υδραργυρο? Αν σε καθε τετραγωνο σπανε 3--4 λαμπες δεν θα έπρεπε να ειμασταν γεματοι υδραργυρο αν ειναι η ποσοτητα 5 Mg αρκετη για να δημιουργησει προβληματα».⁽⁹⁵⁾

Και αλλού γράφονται τα εξής ανατριχιαστικά:

«...Έτρεξα από τους πρώτους να τους αγοράσω και να αντικαταστήσω τους παλιούς λαμπτήρες πυρακτώσεως για να κάνω καλό στο περιβάλλον. Εκτέθηκα στην επικίνδυνη για την υγεία ακτινοβολία

ρο κάδο απορριμμάτων ή ρεματιά και όποιον πάρει ο χάρος.

Γεγονός είναι ότι όσο περισσότερο ψάχνει κάποιος αυτό το ζήτημα τόσο μεγαλύτερη βρώμα ανακαλύπτει κάτω από τα πράσινα τοξικά χαλιά του.

Απαντώντας εκ νέου στον άγνωστο κύριο Κώστα διευκρίνισα τα εξής:

«Αγαπητέ Κύριε,

Αυτά που αναφέρεται είναι απίστευτα. Κακώς δώσατε τις λάμπες για ανακύκλωση. Θα έπρεπε να τις στέλνате για ανάλυση των εκπεμπόμενων αερίων τους και στη συνέχεια να στέλνате τα αποτελέσματα σε μια μεγάλη καταναλωτική οργάνωση, στην Greenpeace μαζί με το κείμενό μου στο οποίο σχολιάζω την τακτική της, και στον εισαγγελέα.

Τα ίδια πάνω κάτω έχω διαπιστώσει κι εγώ. Το γεγονός είναι ότι οι καταναλωτές

95 <http://www.adslgr.com/forum/threads/184410-%CE%9B%CE%B1%CE%BC%CF%80%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B5%CF%82-%CE%B5%CE%BE%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CE%BD%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82-%CE%9A%CE%AF%CE%BD%CE%B4%CF%85%CE%BD%CE%BF%CF%82/page15>

τους για χρόνια και τους 9 μήνες της εγκυμοσύνης μου, εξέθεσα το παιδί μου για αρκετούς μήνες και έμαθα λίγο πριν τις γιορτές, με το χειρότερο τρόπο, πόσο επικίνδυνοι και καθόλου οικονομικοί είναι. Μας έσπασε μια λάμπα. Τι πιο εύκολο να συμβεί;

Ο άνδρας μου έσπευσε να βάλει σκούπα και να μαζέψει τα γυαλιά γιατί έσπασε στο καθιστικό και έπεσαν πάνω στα παιχνίδια του παιδιού που έπαιζε στον χώρο που είχαμε διαμορφώσει για αυτό το σκοπό. Εγώ επειδή κάτι είχα ακούσει ότι όταν σπάσει μια τέτοια λάμπα χρειάζεται ειδική διαδικασία συλλογής των απορριμάτων μπήκα στο internet να δω τι γίνεται και έπαθα ένα σοκ. ΤΟ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΟΤΑΝ ΣΠΑΣΕΙ ΕΝΑΣ ΣΥΜΠΑΓΗΣ ΛΑΜΠΤΗΡΑΣ ΦΘΟΡΙΣΜΟΥ (Σ.Λ.Φ.) ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΒΑΛΕΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΣΚΟΥΠΑ. Γιατί οι Σ.Λ.Φ. περιέχουν ΥΔΡΑΡΓΥΡΟ.

Και ο υδράργυρος γίνεται πτητικός και πάει παντού. Σε κατάσταση πανικού με το μωρό στην αγκαλιά φύγαμε μέσα στο κρύο και τη νύχτα από το σπίτι, λείψαμε πάνω από μια εβδομάδα αναζητώντας τόπους για να καθαρίσουμε το σπίτι. Πετάξαμε το χαλί του καθιστικού, ολοκαίνουρια ηλεκτρική σκούπα 400ων ευρώ που την είχαμε πάρει ειδικά για το μωρό, ένα ειδικό χαλάκι του παιδιού χωρίς φθαλάτες και χημικά που του είχαμε πάρει για να παίζει, παιχνίδια ,ρούχα, παπούτσια, παντόφλες κ.α. Ωραία οικονομία...»⁽⁹⁶⁾

Εδώ έχουμε μια απίστευτη καταγγελία που αφορά το δήμο Ναυπλίου που δύσκολα θα την πιστέψετε:

«Το πρόβλημα το οποίο πρόέκυψε είναι, τι κάνω με τους τοξικούς αυτούς λαμπτήρες που ήδη έχω. Τηλεφώνησα στο Δήμο Ναυπλίου, στο τμήμα ανακυκλώσεων, εξήγησα την κατάσταση και ως απάντηση του προβλήματος έλαβα την πληροφορία, να τους βάλω σε ένα κουτί (για να μην σπάσουν) και να τους πετάξω στο κάδο των σκουπιδιών, διότι δεν έχουν άλλο τρόπο σε ένα ολόκληρο δήμο να χειρίζονται τοξικές ουσίες. Όλα πάνε στα σκουπίδια!»⁽⁹⁷⁾

Όστε έτσι ε;... Πράσινες λάμπες, οικολογικές;...

96 <http://www.managaia.gr/forum/16-%CE%A5%CE%B3%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CE%98%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%91%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7%4445-%CE%BB%CE%B1%CE%BC%CF%80%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B5%CF%83-%CE%B5%CE%BE%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%83-%CE%B5%CE%BE%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B1-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%B4%CF%85%CE%BD%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%BF%CE%BE%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B9>

97 «Κίνδυνος-θάνατος οι «οικονομικοί λαμπτήρες»!» - <http://www.otyposnews.gr/archives/43225#comment-1750>

**ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΕΙΝΑΙ: ΜΠΟΡΕΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ
ΕΞΟΥΣΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ
ΜΑΣ ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΑΚΡΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΣΥΝΕΧΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΣΑ ΡΥΠΑΝΣΗ;**

Επειδή:

**Το Συμβούλιο τής Επικρατείας με απόφασή του τονίζει ότι είναι υποχρεωμένη
η Εκτελεστική Εξουσία από το Σύνταγμα και τους νόμους να λαμβάνει τα
απαραίτητα μέτρα για την προστασία τού περιβάλλοντος. Αυτό αφορά υπουργούς,
περιφερειάρχες, νομάρχες, δημάρχους κ.λπ.⁽⁹⁸⁾**

98 «Σ.τ.Ε.»: «Ναι» στην κατεδάφιση του αυθαίρετου στο δάσος της Καισαριανής» - [http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2
&pubid=64014388](http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=64014388)

«Κόψτε το λαιμό σας» όταν σπάσει στο σπίτι σας λαμπτήρας «οικονομίας» και βάλτε βαθιά το χέρι στην τσέπη

Ελκυστικά χαμόγελα, αίσθηση άνεσης, χαλάρωσης και πιθανώς ευτυχίας! Προπαγανδιστική και άκρως, παραπλανητική εικόνα από ενημερωτικό έντυπο της Γκρινπίς. Οι νέες και νέοι τής φωτογραφίας πιθανότατα δεν γνώριζαν την εποχή τής φωτογράφισης το 2007, ότι εάν σπάσει λαμπτήρας «εξοικονόμησης» στο σπίτι τους, αυτό θα μετατραπεί σε εξαιρετικά επικίνδυνη περιοχή, καθώς κανένας δεν θα μπορούσε να το καθαρίσει σωστά. Διαφημιστική εικόνα, με όλη τη σημασία τής λέξης και σε όλο της το μεγαλείο...

Αποτελεί τραγικό γεγονός, το επίπεδο τής γνώσης και το είδος τής προσφερόμενης βοήθειας φορέων και υπηρεσιών, στην Ελλάδα όταν συμβεί θραύση λαμπτήρα «οικονομίας».

Το συμβάν που ακολουθεί είναι απολύτως πραγματικό και αποδίδει με σαφήνεια τον τρόπο που βλέπουν (στο Ελλαδιστάν) δημόσιες υπηρεσίες «ειδικοί» και ειδικοί το μέγα θέμα ρύπανσης με υδράργυρο από τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.).

Τρία αγοράκια 5,5 ετών το μεγαλύτερο και 3,5 ετών τα δύο μικρότερα έπαιζαν ένα απόγευμα σε κάποιο βιοκλιματικό σπίτι που βρίσκεται σε πόλη τής Βόρειας Ελλάδας, σε ένα ημιυπόγειο χώρο ο οποίος είχε μετατραπεί σε παιχνιδότοπο. Ο μικρός φιλοξενούμενος τής παρέας, ηλικίας 3,5 ετών με ένα «σπαθί» έσπασε κατά λάθος τον Σ.Λ.Φ., που βρισκόταν στο ταβάνι. Κατά κακή τύχη τής οικογένειας, δεν αντιλήφθηκαν αμέσως το συμβάν οι γονείς, αλλά και επειδή δίπλα στον σπασμένο λαμπτήρα βρισκόταν λαμπτήρας πυράκτωσης. Αυτό το γεγονός, δηλαδή ότι το δωμάτιο δεν βυθίστηκε στο σκοτάδι ήταν ο παράγοντας που ξεγέλασε τους γονείς,

επειδή το φως παρέμενε από το δεύτερο λαμπτήρα πυράκτωσης.

ΟΣΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΣΤΟ ΕΛΛΑΔΙΣΤΑΝ ΟΤΑΝ ΖΗΤΗΘΗΚΕ

ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΩΝ

ΑΤΜΩΝ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ ΑΠΟ ΣΠΑΣΜΕΝΟ «ΠΡΑΣΙΝΟ» ΛΑΜΠΤΗΡΑ

Τα παιδιά τρομαγμένα από τη ζημιά που έκαναν αποσιώπησαν το γεγονός. Η μητέρα σκούπισε με την ηλεκτρική σκούπα το δωμάτιο, μετά πέντε ημέρες περίπου τη θραύση τού «οικονομικού» λαμπτήρα (συμπαγούς λαμπτήρα φθορισμού - ή Σ.Λ.Φ.).

Πέρασαν περίπου 10 ημέρες και οι γονείς αντιλήφθηκαν ότι κάτι δεν πήγαινε καλά με το φωτισμό τού δωματίου. Η μητέρα (εκπαιδευτικός) στρέφοντας τα μάτια της στην οροφή είδε τον σπασμένο λαμπτήρα «οικονομίας». σκέφτηκε να τον αλλάξει με την πρώτη ευκαιρία, αλλά ευτυχώς η τύχη της το έφερε να μάθει την ίδια ημέρα ότι οι Σ.Λ.Φ. περιέχουν υδράργυρο και τότε άρχισαν να τη ζώνουν τα φίδια.

Ο γράφων δέχτηκε τηλεφωνική κλήση από τον δικηγόρο πατέρα των παιδιών, ο οποίος είχε μάθει τα σχετικά για τη συγγραφή τούτου τού βιβλίου μέσω τρίτων κι έτσι συμφώνησα μαζί του να ξεκινήσω μια οδύσσεια για να μάθω τι ισχύει στην Ελλάδα και τι μπορεί να γίνει για να περιορισθεί η οποιαδήποτε τυχόν βλάβη υγείας στα παιδάκια, αλλά και πώς έπρεπε να ολοκληρωθεί ο καθαρισμός τού εναπομείναντος υδραργύρου από τη σπασμένη λάμπα. Αν υπήρχε δηλαδή κάποια υπηρεσία που θα μπορούσε να καθαρίσει τον υδράργυρο και επιπλέον εάν υπήρχε κάποια γνώση αλλά και οι δυνατότητες μέτρησης των επιπέδων υδραργυρικής ρύπανσης στην οικία.

Αρχικά έστειλα ηλεκτρονικό ερώτημα στη Philips. Από το τμήμα εξυπηρέτησης η απάντηση ήρθε γρήγορα. Ζήτησαν περισσότερες λεπτομέρειες για το συμβάν τις οποίες έστειλα. Μετά μισό μήνα περίπου, η απάντηση ήρθε στα αγγλικά και η μετάφρασή της είναι η εξής:

«Τι θα πρέπει να κάνετε όταν σπάσει μια λάμπα;

Από τη στιγμή που οι Σ.Λ.Φ. φτιάχνονται από γυαλί, είναι δυνατό να σπάσουν εάν πέσουν στο έδαφος ή πιεσθούν. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να προσέχουμε όταν βγάζουμε τη λάμπα από το περίβλημά της, όταν την τοποθετούμε ή όταν την αντικαθιστούμε.

Η σπασμένη λάμπα είναι εξαιρετικά απίθανο να έχει επιπτώσεις στην υγεία σας. Ο σωστός καθαρισμός τού χώρου και ο ικανοποιητικός εξαερισμός, μειώνει περαιτέρω τις πιθανές επιπτώσεις. Εάν σπάσει μια λάμπα αερίστε το δωμάτιο για 20-30 λεπτά, διευθετήστε κατάλληλα τα απόβλητα κατά προτίμηση πιάνοντάς τα με γάντια και βάζοντάς τα σε κλειστό πλαστικό σάκο μέσα σε κάδο απορριμμάτων. Συνιστάται να μην χρησιμοποιήσετε ηλεκτρική σκούπα καθαρισμού για να μην μείνουν τα υπόλοιπα απόβλητα σε αυτή».

Βλέπουμε εδώ να δίνονται οδηγίες καθαρισμού και να γίνονται εκτιμήσεις για πιθανούς κινδύνους στην υγεία, που δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα και τις αναθεωρημένες οδηγίες τής υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής Πολιτείας Μείν, ούτε καν με τις οδηγίες καθαρισμού τής αμερικανικής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος, αλλά ούτε και με τις οδηγίες αυτής τής ίδιας τής Philips, οι οποίες βρίσκονται σε πακέτο με σύνεργα καθαρισμού⁽¹⁾ για σπασμένη λάμπα «εξοικονόμησης» που απευθύνονται μόνο σε Αμερικανούς καταναλωτές!

1 <http://www.earthpro.com/philips/>

Στο κέντρο με τον κύκλο το πακέτο τής Phillips, απαραίτητο για τον (μερικώς) σωστό καθαρισμό υδραργύρου από μια σπασμένη λάμπα «οικονομίας».

Την ίδια ημέρα με την αποστολή τού ηλεκτρονικού ερωτήματος προς την Philips, κάλεσα την Πυροσβεστική Θεσσαλονίκης, η οποία μέσω τού αρμοδίου υπαλλήλου μού δήλωσε αρχικά, αναρμόδια. Ακολούθως, μετά τον σχετικά έντονο διάλογο, ειπώθηκε από τον τηλεφωνητή, (ο οποίος φαίνεται πως έχει πολύ περισσότερες εξουσίες από έναν απλό τηλεφωνητή), ότι υπάρχει υπηρεσία που αναλαμβάνει το χειρισμό χημικών καταστροφών, αλλά όχι για τον υδράργυρο. Όταν πληροφορήθηκε ότι ο υδράργυρος είναι πολύ περισσότερος τοξικός - το δεύτερο τοξικό

μέταλλο μετά το πλουτώνιο - συγκριτικά με τα συνήθη χημικά που διαχειρίζεται η Πυροσβεστική, δεν άλλαξε γνώμη και δήλωσε πως δεν θα καλέσει την ειδικευμένη υπηρεσία διαχείρισης χημικών. Στα ενδιάμεσα τής συζήτησης, πρότεινε να απευθυνθούμε σε κάποιο φαρμακείο(!) επειδή εκεί, ίσως γνωρίζουν τι πρέπει να γίνεται όταν σπάνε υδραργυρικά θερμομέτρα...

Ακολούθησε τηλεφωνική κλήση στο γραφείο τού Νομάρχη Θεσσαλονίκης. Δήλωσαν αναρμόδιοι παραπέμποντας το ζήτημα στη Διεύθυνση Υγείας και Περιβάλλοντος τής Νομαρχίας. Η αρμόδια υπάλληλος δήλωσε εκ νέου αναρμόδια.

Ακολούθως θεωρήθηκε ως καλή πηγή το ΥΠΕΧΩΔΕ. Μετά από αρκετές παραπομπές εδώ κι εκεί, βρέθηκε μια ευγενική κυρία, που με παρέπεμψε στην ΕΑΡΘ (Υπηρεσία Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου), η οποία ίσως μπορούσε να κάνει κάτι.

Για τρεις συνεχείς ημέρες έκανα συνεχείς τηλεφωνικές κλήσεις σε αυτή την υπηρεσία, χωρίς να έχω απάντηση, για να πληροφορηθώ εν τέλει ότι στο γραφείο όπου στεγαζόταν, η ΕΑΡΘ γίνονταν επισκευές...

Ακολούθησε τηλεφωνική κλήση στο Δημαρχείο Καλαμαριάς στο τμήμα Πολιτικής Προστασίας. Ο διευθυντής, κ. Λαζαρίδης, - ευγενέστατος άνθρωπος - δήλωσε αναρμόδιος, ωστόσο ζήτησε τηλεφωνικό αριθμό για να με πληροφορήσει εάν μάθει κάτι περισσότερο.

Πράγματι, μετά μια ώρα περίπου, η χημικός τού Δήμου Καλαμαριάς, η κ. Τσουμάκη, με πληροφόρησε ότι υπάρχει ίσως κάποια λύση μείωσης τής ρύπανσης, εάν πάνω στον υδράργυρο ρίξουμε θειάφι. Όπως είπε, η γνωστή κίτρινη σκόνη τού θειαφιού έχει τη δυνατότητα να μετατρέπει τον υδράργυρο σε θειούχο υδράργυρο, που είναι λιγότερο τοξικός. Ωστόσο για να είμαστε σίγουροι πρότεινε να τηλεφωνήσω στο τμήμα Χημείας τού Α.Π.Θ.

Η τηλεφωνική κλήση στο Πανεπιστήμιο έφερε διαφορετικά αποτέλεσμα, επειδή ο διευθυντής

τού τμήματος Χημείας κ. Παπουτσής δεν έδειξε ενθουσιασμένος με τη λύση τού θειαφιού. **Η πρόταση που έκανε ήταν να μαζευτεί το χαλί που πάνω του έσπασε ο λαμπτήρας και να πεταχτεί.**

Ακολούθησε τηλεφωνική κλήση στην ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. Η εκπρόσωπος επικοινωνίας κ. Βορηά, με καθυσύχασε δηλώνοντας ότι δεν έγινε τίποτα σπουδαίο που έσπασε μια λάμπα υδραργύρου, επειδή ένα θερμόμετρο περιέχει πολλαπλάσια ποσότητα και θερμόμετρα σπάνε συνήθως σε σπίτια, χωρίς να συμβαίνει τίποτα τρομερό. (Δείτε την έρευνά μου σχετικά με τα υδραργυρικά θερμόμετρα και τους κινδύνους που εμπεριέχει αυτή η άποψη, η οποία είναι και άποψη τής Greenpeace σε σχετικό θέμα).

Όταν αναφέρθηκε στην κ. Βορηά ότι τα εργαστηριακά ευρήματα⁽²⁾ τής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν για το ίδιο θέμα αποκάλυψαν ότι η υδραργυρική ρύπανση από μια μικρή λαμπίτσα υδραργύρου ξεπερνά κατά πολύ τα όρια ασφαλείας, δεν έδειξε να το πιστεύει και ζήτησε να τής αποσταλεί η σχετική εργασία, κάτι που έκανα.

Η ηλεκτρονική απάντηση που έλαβα από την ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ υποστήριζε πως η εργασία των επιστημόνων τής Μείν και οι οδηγίες καθαρισμού τού υδραργύρου στην περίπτωση θραύσης ενός Σ.Λ.Φ. είναι ίδιες με αυτές τής European Lamp Companies Federation. Διευκρινιζόταν επίσης, ότι δεν είναι στην αρμοδιότητα τής ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ Α.Ε. η διαχείριση τέτοιων περιπτώσεων θραύσης Σ.Λ.Φ.. Σωστά, σωστότατα. Ακριβώς έτσι είναι. Γι' αυτό το λόγο επειδή το θέμα δεν είναι στην αρμοδιότητα τής ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ, δεν θα έπρεπε να συμβουλευόταν με επικίνδυνες απόψεις τους καταναλωτές. Δείτε αυτά που αναφέρονται στην ιστοσελίδα τής ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ.

Η εκπρόσωπος τής ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ, κ. Βορηά, δήλωσε επίσης ότι οι οδηγίες καθαρισμού τού υδραργύρου από την ευρωπαϊκή ένωση συμφερόντων «European Lamp Companies Federation» είναι ίδιες με τις οδηγίες τής υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν. Η επίσκεψη στην ιστοσελίδα⁽³⁾ αυτού τού εμπορικού οργανισμού έδειξε ότι οι οδηγίες⁽⁴⁾ των πολυεθνικών κολοσσών απέχουν μερικά έτη φωτός από τις οδηγίες καθαρισμού τής υδραργυρικής ρύπανσης από τις αντίστοιχες τής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν⁽⁵⁾ των ΗΠΑ, αλλά και επιπλέον ότι υφίσταται τεράστια απόκλιση στις οδηγίες καθαρισμού τού υδραργύρου από φορέα σε φορέα! Μετά από αυτό το αδιαφιλονίκητο γεγονός τα ερωτήματα που τίθενται είναι δύο:

1ο. Πώς είναι δυνατό να παραπέμπονται οι καταναλωτές για να λάβουν συμβουλές προστασίας από τον υδράργυρο σε επιχειρήσεις που το συμφέρον τους είναι να παρουσιάσουν τον υδράργυρο σχεδόν σαν αγγελάκι με άσπρα φτερά ή ακόμα και σε φορείς που το μόνο που πράττουν είναι

2 <http://www.maine.gov/dep/rwm/homeowner/cflreport.htm>

3 http://www.elcfd.org/documents/070901_GPSD%20Compact%20Fluorescent%20Lamps.pdf

4 Handling information for broken lamps

The lamp must be switched off immediately when the bulb ruptures. Measures must be taken to ensure that the lamp cannot be switched on again in this state. The metal parts in the lamp are live. Before removing the remains of the lamp, make sure that power is disconnected (risk of fatal electric shock).

To avoid health risks, the following procedure is recommended if a lamp breaks,

- Carefully ventilate the room for 20 to 30 minutes
- Remove all the lamp and glass fragments, dispose them of as hazardous waste according to national legislation
- Remove all broken lamp components from the luminaire before reusing it. To avoid contact with the skin, the use of disposable gloves is recommended.

Health risks

Mercury is released if the lamp breaks. Inhaling mercury or mercury compounds in vapour or powder form can lead to health problems. Mercury can also be absorbed through the skin.

5 Appendix E: Revised Cleanup Guidance - <http://www.maine.gov/dep/rwm/homeowner/cflreport.htm>

να παραπληροφορούν τους καταναλωτές;

2ο. Πώς είναι δυνατό να μην υπάρχει επίσημη ιστοσελίδα τού ελληνικού κράτους ή κάποια υπηρεσία, στην οποία θα μπορούν να ανατρέχουν οι καταναλωτές για να πληροφορούνται αρμοδίως και σωστά κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την ίδια τους την υγεία;

Στη συνέχεια κατάφερα να επικοινωνήσω με την υπηρεσία τού ΥΠΕΧΩΔΕ, την ΕΑΡΘ, (υπηρεσία Ελέγχου Ατμοσφαιρικών Ρύπων και Θορύβου). Ο αρμόδιος υπάλληλος δήλωσε πως η Υπηρεσία του δεν έχει την τεχνική δυνατότητα να διεξάγει έλεγχο των επιπέδων τής υδραργυρικής ρύπανσης σε οικίες, ούτε και σε εργασιακούς χώρους. Επιπλέον δήλωσε πως δεν γίνονται τέτοιες μετρήσεις σε οικίες, ούτε καν σε χώρους εργασίας. Το αντικείμενό της αφορά μετρήσεις σε ανοιχτούς χώρους και αυτές δεν περιλαμβάνουν τον υδράργυρο!... Επιπλέον δήλωσε άγνοια για τα όρια ασφαλείας από αυτό το νευροτοξικό μέταλλο, το χειρότερο επί τής Γης μετά το πλουτώνιο.

Η συνέχεια με βρήκε να τηλεφωνώ στο Κέντρο Δηλητηριάσεων. Μια υπάλληλος δήλωσε αρχικά ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα με τη θραύση τού λαμπτήρα και όταν εξέφρασα την έντονη δυσαρέσκειά μου για τη σαφή άγνοιά της, η κυρία με παρέπεμψε στη Διευθύντρια, αφού πρώτα υψώνοντας τη φωνή της υποστήριξε πως ήθελα να την παγιδεύσω αφού «έτσι κάνετε εσείς οι δημοσιογράφοι». Ευτυχώς, η Διευθύντρια τής Υπηρεσίας έδειξε να γνωρίζει ελαφρώς καλύτερα το θέμα. Μας συμβούλευσε να γίνει άμεση απομάκρυνση τού υδραργύρου χωρίς ηλεκτρική σκούπα, μόνο με τη χρήση σκούπας και φαρασιού και να μείνει κάποιο παράθυρο ανοιχτό για μερικές ημέρες. Οι συμβουλές αυτές εάν συγκριθούν με τις οδηγίες τής υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν, γίνεται σαφές ότι απέχουν παρασάγγες μεταξύ τους.

Η επόμενη απελπισμένη προσπάθεια έγινε στο Τμήμα Χημείας τού Δημοκρίτου. Ο διευθυντής του κ. Πολύκαρπος Φαλάρας, ένας ευγενέστατος επιστήμονας, **πρότεινε να πεταχτεί το χαλί και ίσως η ηλεκτρική σκούπα που χρησιμοποιήθηκε για να καθαριστεί ο χώρος.** Πρότεινε επίσης το ρίξιμο θειαφιού πάνω στο σημείο που έσπασε ο λαμπτήρας, επειδή το θείαφι έχει τη δυνατότητα να δεσμεύει τον υδράργυρο κάνοντας ευκολότερο τον καθαρισμό του.

Δήλωσε επίσης πως δεν υπάρχει καμία υπηρεσία που να ασχολείται με το ζήτημα τής υδραργυρικής ρύπανσης και συμπλήρωσε, διευκρινίζοντας, πως ίσως δεν υπάρχει ούτε καν σε ευρωπαϊκό επίπεδο! Εξέφρασε τέλος την καλυμμένη δυσαρέσκειά του γι' αυτή την έλλειψη, η οποία δεν υφίσταται στην περίπτωση τού αμιάντου. Ανέφερε μάλιστα τη θυγατρική εταιρεία τού Δημοκρίτου, την «Πλίνιος» με την οποία δεσμεύτηκε να έχει επαφή μαζί μου και να με ειδοποιήσει εάν έχει κάτι περισσότερο.

Πράγματι μετά μερικές ώρες μού τηλεφώνησε στη Θεσσαλονίκη από την Αθήνα ο μαθηματικός

Ρίψη θειαφιού (σχετικό πέτρωμα στη φωτογραφία) ήταν μια προτιμητέα λύση, από ορισμένους επιστήμονες για την αντιμετώπιση υδραργυρικής ρύπανσης από σπασμένο Σ.Λ.Φ.. Άλλοι τη θεώρησαν ατελή.

<http://www.mii.org/Minerals/photosul.html>

και Διευθύνων Σύμβουλος τής «Πλίνιος» κ. Ιωάννης Πέτρου, ο οποίος δαπάνησε αρκετό χρόνο μαζί μου. Μεταξύ άλλων δήλωσε ότι η καλύτερη λύση για την αδρανοποίηση τού υδραργύρου είναι το θειάφι πάνω στην περιοχή που υπάρχει υδράργυρος. Ο κ. Πέτρου εξέφρασε τη λύπη του επειδή η «Πλίνιος» δεν ασχολείται προς το παρόν με μετρήσεις υδραργυρικής ρύπανσης και καθαρισμό περιοχών που έχουν ρυπανθεί με υδράργυρο, αλλά μόνο με μετρήσεις και καθαρισμό από αμίαντο, μόλυβδο και χρωστικές ουσίες. Μου ανέφερε επίσης άλλες εταιρείες, οι οποίες, όπως είπε, ίσως έχουν τα μέσα και γνωρίζουν τρόπους για να λύσουν το πρόβλημα, ώστε να βοηθήσουν στο χειρισμό τού υδραργύρου.

Στη συνέχεια ζήτησα την άποψη τού κ. Νικόλαου Κατσαρού, πρώην προέδρου τού ΕΦΕΤ, πληροφορώντας τον για την απόλυτη ανυπαρξία βοήθειας στο συγκεκριμένο ζήτημα. **Ο κ. Κατσαρός εξέφρασε την έκπληξή του για το γεγονός τής αδυναμίας τού κράτους να βοηθήσει με κάποιο τρόπο στο συγκεκριμένο ζήτημα, προσθέτοντας την άποψη πως οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού είναι επικίνδυνοι. Πρότεινε δε να καθαριστεί ο χώρος μερικές φορές με ηλεκτρική σκούπα και ακολούθως να πεταχτεί το χαλί και η σκούπα!**

Στην πορεία επικοινωνήσα με εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων Διαχείρισης Τοξικών Αποβλήτων τού ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με τη σύσταση τού κ. Πέτρου. Με πληροφορήσαν για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τοξικά απόβλητα και ιδού ορισμένα από όσα αναφέρθηκαν από αυτές. (Η αρίθμηση είναι τυχαία):

1η. Envirochem.⁽⁶⁾ Μίλησα με τον χημικό μηχανικό κ. Παναγιώτη Γεωργουδή ο οποίος δήλωσε πως η εταιρεία που εργάζεται δεν ασχολείται με παρόμοια περιστατικά. Εξέφρασε ωστόσο τη δυσαρέσκειά του για την πολιτική περιβάλλοντος που υπάρχει στην Ελλάδα, αναφέροντας ως παράδειγμα το αντίστοιχο υπουργείο τής Γερμανίας το οποίο διαθέτει on-line σύνδεση με καμινάδες εργοστασίων ελέγχοντας ανά δευτερόλεπτο τις εκροές τους.

2η. Intergeo Enviromental Technology.⁽⁷⁾ Ο χημικός μηχανικός κ. Δημήτρης Αζγκίνης πρότεινε να απευθυνθώ σε κάποιο νοσοκομείο, επειδή υπάρχει ήδη σε αυτά η γνώση περισυλλογής υδραργυρικών αποβλήτων από σπασμένα θερμόμετρα κ.λπ. Πάντως η εταιρεία που εργάζεται δεν ασχολείται με τον καθαρισμό υδραργυρικής ρύπανσης. Διαθέτει ωστόσο τη δυνατότητα περισυλλογής, εάν ο υδράργυρος βρίσκεται σε δοχείο. Η επεξεργασία τού υδραργύρου δεν γίνεται στην Ελλάδα, αλλά στέλνεται σε πιστοποιημένα εργαστήρια στη Γερμανία.

3η. GWS.⁽⁸⁾ Ο χημικός μηχανικός κ. Γιώργος Κουρούπης δήλωσε ότι δεν υπάρχει εμπειρία από την εταιρεία του γι' αυτό το θέμα.

4η. SUK.⁽⁹⁾ Προσπάθησα αρκετές φορές. Τελικά μίλησα διεξοδικά για το πρόβλημα με τον ευγενέστατο χημικό μηχανικό κ. Παναγιώτη Αγγελακόπουλο. Η άποψή του ήταν να ριχτεί θειάφι στο χώρο, στην περίπτωση που υπάρχει διαρροή υδραργύρου στο πάτωμα, κάτι που απέκλεισε λόγω τής μικρής ποσότητας υδραργύρου που υπάρχει σε κάθε Σ.Λ.Φ.. **Πρότεινε επίσης, το χαλί να μεταφερθεί σε χώρο τοξικών αποβλήτων όπως και η ηλεκτρική σκούπα.** Δυστυχώς, ούτε η εταιρεία που εργάζεται έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει μετρήσεις για να διαπιστωθεί εάν υπάρχει υδραργυρική ρύπανση στη συγκεκριμένη οικία.

6 <http://www.envirochem.gr/>

7 <http://www.intergeo.gr/home.asp?gr=1>

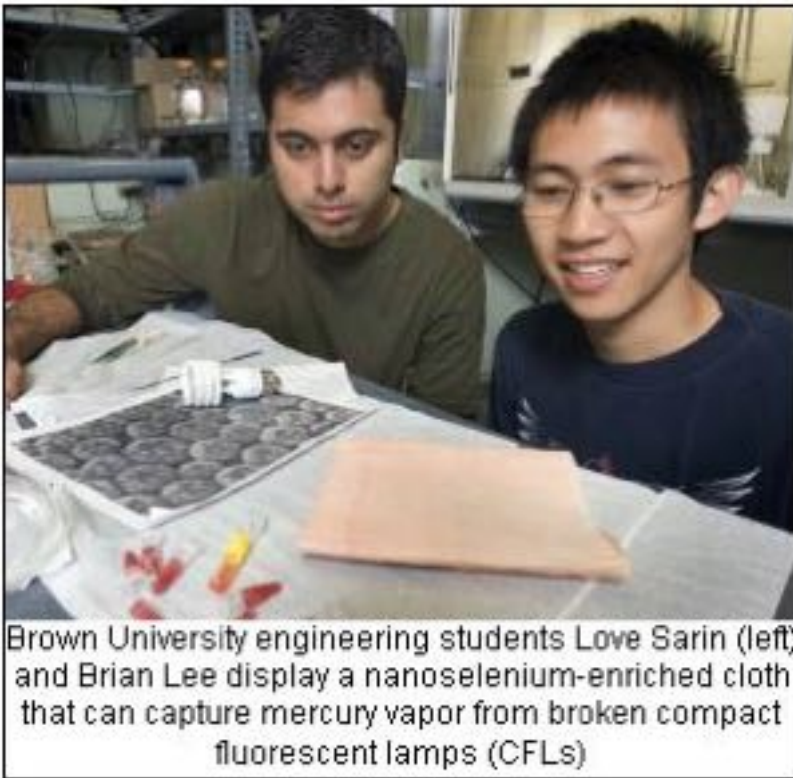
8 <http://www.gws.gr/greek.htm>

9 <http://www.suk.gr/management-toxic-wastes/projects.html>

5η. Polyeco.⁽¹⁰⁾ Η απάντηση που έλαβα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ανέφερε ότι δεν ανήκει στη δραστηριότητα της εταιρείας η διαχείριση των Σ.Λ.Φ. στην οικιακή τους χρήση. Με άλλα λόγια δεν καθαρίζουμε υδραργυρικά απόβλητα, ούτε κάνουμε μετρήσεις υδραργυρικής ρύπανσης. Σημειώνεται ωστόσο ότι η εταιρεία αυτή είναι εκείνη που έχει αναλάβει από την ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ τη μεταφορά των χρησιμοποιημένων λαμπτήρων «οικονομίας» από τους αρχικούς τόπους συλλογής οι οποίοι βρίσκονται σε κάθε σημείο της ελληνικής επικράτειας, ένα άλλο καυτό και τοξικό θέμα που αποδεικνύει από άλλη πλευρά την ασχετοσύνη, αβελτηρία, ανικανότητα των αρμοδίων παραγόντων να κάνουν το καθήκον τους. Να προστατεύσουν την υγεία των Ελλήνων και το περιβάλλον μας.

Το νέο «μοντελάκι» προστασίας από τον υδράργυρο

Είχα απελπιστεί. Τελικά σκέφτηκα να ψάξω στο ίντερνετ. Εκεί βρήκα ότι το 2008 επιστήμονες κατάφεραν να κατασκευάσουν ένα ύφασμα εμποτισμένο με νανοσωματίδια που απορροφά τον υδράργυρο από σπασμένες λάμπες «οικονομίας».⁽¹¹⁾ Φυσικά αυτό το εύρημα δεν αφορά

τις οικογένειες που θα βρίσκονται ξαφνικά σε τραγικό αδιέξοδο όταν θραύονται κατά λάθος λαμπτήρες «οικονομίας». Επιπλέον, το έμαθα πολύ αργά, κοστίζει αρκετά (αποτελώντας μια ακόμα κρυφή ενεργειακή δαπάνη στο κύκλωμα «παραγωγή - διάθεση - χρήση - ανακύκλωση» των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) και αναγκαστικά επιφέρει εκροή περισσότερων αερίων του θερμοκηπίου. Φυσικά, λειτουργεί μόνο όταν ο λαμπτήρας υδραργύρου σπάσει εντός του περιβλήματος μεταφοράς. Από τη στιγμή που βρίσκεται εκτός του απορροφητικού υφάσματος δεν υπάρχει σωτηρία.

Μετά τα ανωτέρω οι δύο γονείς στην Ξάνθη, που είχαν την ατυχία να διασκορπιστεί υδραργυρική ρύπανση από λάμπα

«εξοικονόμησης» στο σπίτι τους, αναγκάστηκαν να ακολουθήσουν τις συμβουλές των ειδικών, να μαζέψουν το χαλί και να το βγάλουν εκτός οικίας. Κράτησαν επίσης σε γυάλινο βάζο το υπόλοιπο από τον θραυσμένο λαμπτήρα. Επίσης έβγαλαν εκτός οικίας την ακριβή ηλεκτρική τους σκούπα. Η επόμενη ενέργειά τους θα είναι να προσπαθήσουν να μάθουν εάν τα τρία παιδάκια που έπαιζαν στο συγκεκριμένο χώρο έχουν μολυνθεί με υδράργυρο.

Όλα αυτά συνέβησαν ύστερα από τη θραύση ενός μικρού λαμπτήρα «εξοικονόμησης» ενέργειας...

Έγραψα... εξοικονόμησης;

10 <http://www.polyeco.gr/>

11 http://www.fibre2fashion.com/news/technology-textiles/newsdetails.aspx?news_id=59014

Συμπέρασμα

Τα απολύτως υπαρκτά γεγονότα που περιγράφονται δείχνουν με τον πλέον σαφή τρόπο πέντε αρνητικά σημεία σε βάρος τής υγείας των καταναλωτών, αλλά και τού περιβάλλοντος:

1ο. Το κράτος δεν παρέχει καμία βοήθεια και ουδεμία πληροφόρηση προς τους καταναλωτές στην περίπτωση που σπάσει κάποιος Σ.Λ.Φ. ή οποιοσδήποτε άλλος υδραργυρικός λαμπτήρας ή συσκευή με υδράργυρο.

2ο. Δεν υπάρχει καμία εταιρεία στο χώρο τής ιδιωτικής πρωτοβουλίας που να μπορεί να διαχειριστεί το συγκεκριμένο ζήτημα, έστω και με υψηλή αμοιβή, όπως π.χ. συμβαίνει στις ΗΠΑ.

3ο. Η προσπάθεια «εξοικονόμησης» ενέργειας με «οικονομικούς» (ή κατ' ευφημισμό λαμπτήρες «οικονομίας»), καταλήγει μερικές φορές σε τραγικά και πολύ δαπανηρά αποτελέσματα. Αποτελεί δυσμενή πραγματικότητα ότι το συμβάν που αναφέρθηκε δεν αποτελεί εξαίρεση, αλλά επαναλαμβανόμενο γεγονός. Μόνο σε ένα στενό κύκλο 50 γνωστών μου γνωρίζω δύο - τραγικά στις συνέπειές τους - περιστατικά θραύσης λαμπτήρων «οικονομίας». Η αναγωγή αυτού τού ποσοστού από τον μικρό ελληνικό χώρο, σε όλη τη Γη, ανεβάζει τους αριθμούς ατυχημάτων, τη ρύπανση στο περιβάλλον και την τοξίνωση των πολιτών τού πλανήτη σε εφιαλτικά ύψη.

4ο. Αποτελεί δυσάρεστο και επικίνδυνο γεγονός για την υγεία των καταναλωτών η άγνοια και οι διαφορετικές απόψεις αρμόδιων και αναρμόδιων φορέων για το σωστό τρόπο καθαρισμού τής υδραργυρικής ρύπανσης από θραύση λαμπτήρων φθορισμού.

5ο. Υφίσταται απίστευτη παραπληροφόρηση. Αν προσπαθήσουμε να βρούμε κάποιες οδηγίες καθαρισμού τής υδραργυρικής ρύπανσης, γραμμένες στο περίβλημα ενός Σ.Λ.Φ. δεν θα βρούμε τίποτα. Εάν συγκρίνουμε τις οδηγίες που υπάρχουν εδώ κι εκεί με τις οδηγίες καθαρισμού τού υδραργύρου που εξήχθησαν ύστερα από τη συστηματική εργαστηριακή έρευνα των επιστημόνων τής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν, τότε διαπιστώνουμε πως, εμείς οι καταναλωτές, παραπληροφορούμαστε ωμά σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την υγεία μας και ότι αρμόδιοι φορείς γυρίζουν πλευρό και ροχαλίζουν προκλητικά σε βάρος μας.

Γεμάτες λάθη οι μελέτες αξιολόγησης για τις λάμπες «οικονομίας»

Όλα όσα έχουν αποκαλυφθεί σε τούτο το βιβλίο εγείρουν κρίσιμα ερωτήματα για την επάρκεια της Κομισιόν να προστατεύσει επαρκώς την υγεία των πολιτών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα επιστημονικά δεδομένα που παρουσιάστηκαν με βάση τη στοιχειώδη λογική υποδεικνύουν ότι υφίσταται πληθώρα προβλημάτων και λαθών στις τεχνικές εκθέσεις που αποτέλεσαν το υπέδαφος πάνω στο οποίο προχώρησε η Κομισιόν στην προδιαγεγραμμένη όπως φαίνεται απόφαση της «να αλλάξει τα φώτα» στους λαούς τής Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ήδη από τα τέλη του 1980, οι πολυεθνικές φωτισμού αναζητούσαν τρόπους αύξησης των κερ-

	15W comp. fluorescent	60 W incandescent
per lamp:		
production phase	1.4 kWh	0.15 kWh
operating phase	120 kWh	60 kWh
scrapping phase	0 kWh	0 kWh
Total	121 kWh	60 kWh
energy service	7.2*10 ⁶ lumen hours	0.73*10 ⁶ lumen hours
per 10 ⁶ lumen hours:		
production phase	0.19 kWh	0.21 kWh
operating phase	17 kWh	82 kWh
scrapping phase	0 kWh	0 kWh
Total	17 kWh	82 kWh

δών τους, κάτι απολύτως θεμιτό, μέσω τής προώθησης νέων τεχνολογιών φωτισμού. Ειδικοί διαφόρων τομέων αντάλασαν απόψεις και συνεδρίαζαν τακτικά ανακοινώνοντας τα ευρήματά τους μέσω επιστημονικών εργασιών και συνεδρίων⁽¹⁾ για τα μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα των τεχνολογιών φωτισμού, ενώ στην πορεία ένα από τα πλέον ισχυρά λόμπι στον τομέα φωτισμού πέτυχε να πείσει την Ε.Ε., τις ΗΠΑ και το περιβαλλοντικό κίνημα, ότι τα επικίνδυνα για τους ανθρώπους και ρυπαρά για το περιβάλλον φώτα «οικονομίας» ήταν φαινή ιδέα, πράσινα και απολύτως ασφαλή.

1 <http://www.metabase.net/docs/ciena/00405.html>

Οι μελέτες που εξετάζουν τον κύκλο ζωής λαμπτήρων «οικονομίας»

Όλες οι αναφορές που ακούμε από την E.E., τους εκπροσώπους κρατών, ειδικούς, και οικολογούντες έχουν τη βάση τους σε πέντε τεχνικές μελέτες που έκριναν τον κύκλο ζωής των λαμπτήρων «οικονομίας» βγάζοντας το συμπέρασμα και οι 5 ότι είναι συμφέρουσα η χρήση τους. Μια έκτη μελέτη που διεξήχθη εκ μέρους τής Γκρινπίς, εκτιμά ότι δεν είναι συμφέρουσα η χρήση τους και ότι είναι επικίνδυνοι για τους ανθρώπους και το περιβάλλον.

Η άγνωστη μελέτη τής Greenpeace και τα ερωτήματα που εγείρει, αναλύονται σε ξεχωριστά

θέματα. Εδώ παρουσιάζω όσα μειονεκτήματα αντιλήφθηκα και αξίζει να σημειωθεί αυτό χωρίς να είμαι ειδικός(!) δεδομένου ότι είναι εξόχως πιθανό επιστήμονες με εξειδίκευση στο τομέα φωτισμού να βρουν πολύ περισσότερα μειονεκτήματα διαβάζοντας τις υπάρχουσες τεχνικές μελέτες.

Πλήρης λαθών η δανική μελέτη

Ας ξεκινήσουμε με λίγη ιστορία. Το 1991 διεξήχθη ένα συνέδριο στο οποίο παρουσιάστηκαν 26 εργασίες,⁽²⁾ μεταξύ των οποίων και η πρώτη που ερευνούσε και συνέκρινε πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των λαμπτήρων «οικονομίας» και των λαμπτήρων πυράκτωσης, στον πλήρη κύκλο ύπαρξης τους. Διεξήχθη υπό τη σκέπη τού Τεχνικού Πανεπιστημίου τής Δανίας (Annette Gydesen και Dorte Mainmann⁽³⁾) και είχε τον τίτλο: «Life Cycle Analyses of Intergal Compact

2 http://www.iaeel.org/iaeel/Archive/Right_Light_Proceedings/Contents/RL1_contents.html

3 Life Cycle Analyses of Intergal Compact Fluorescent Lamps Versus Incandescent, by Annette Gydesen and Dorte Maimann - http://www.iaeel.org/IAEEL/Archive/Right_Light_Proceedings/Proceedings_Body/BOK1/200/1411.PDF

Fluorescent Lamps - Energy and Emissions».⁽⁴⁾

Στη δεύτερη σελίδα τής δανικής μελέτης τονίζεται ότι κατά τη φάση παραγωγής των Σ.Λ.Φ. «είναι σημαντικό να ερευνησουμε εάν τα υλικά που χρησιμοποιούνται είναι δυνατό να προκαλέσουν προβλήματα στην υγεία των ανθρώπων και να επιφέρουν ρύπανση στο περιβάλλον». Πραγματικά είναι συγκινητικό μέχρι δακρύων όταν βλέπουμε τεχνοκράτες να ενδιαφέρονται τόσο πολύ για την ανθρώπινη υγεία, αλλά ως συνήθως μένουμε παγωμένοι όταν στην πορεία αντιλαμβανόμαστε ότι δεν υπάρχει στην ίδια μελέτη η παραμικρή αναφορά για το θέμα και φυσικά δεν έγινε ο παραμικρός έλεγχος από την Κομισιόν στην προπαρασκευαστική φάση των συζητήσεων. Αντίθετα, όταν άτομα που εκπροσωπούσαν πάσχοντες έθεταν το ζήτημα των παρενεργειών στην υγεία η μόνιμη απάντηση ήταν πως αυτό το ζήτημα πρέπει να ελεγχθεί από ειδικούς.

Η μόνη αναφορά που γίνεται σε αυτή την πρώτη μελέτη αφορά την εκτίμηση ότι στη διάρκεια παραγωγής των Σ.Λ.Φ. μπορεί να προκύψουν κίνδυνοι για τους εργαζόμενους και για το περιβάλλον επειδή περιέχουν ορισμένα χημικά, όπως αντιμόνιο, βάριο, μόλυβδος, κάποια είδη σπάνιων γαιών⁽⁵⁾ και υδράργυρος.

Καμία εκτίμηση κόστους για αυτά τα γεγονότα, ούτε καν σε επίπεδο πιθανοτήτων, όταν είναι γνωστό στους επιστήμονες που ασχολούνται με θέματα υγείας ότι οι θάνατοι και οι βλάβες στην υγεία από τοξικά υλικά είναι καθημερινό γεγονός.

Ενδεικτικό γεγονός είναι η αποκάλυψη τού σκανδάλου από αμερικανική εφημερίδα το 2009, με λαμπτήρες «οικονομίας» εξαιτίας των οποίων εκατοντάδες εργαζόμενοι στην Κίνα ασθένησαν σοβαρά εξαιτίας τής έκθεσής τους στον υδράργυρο κατά τη φάση παραγωγής.⁽⁶⁾

Στην ίδια δανική μελέτη δεν λαμβάνεται καν υπόψη το ενεργειακό κόστος και ο αυξημένος κίνδυνος τής μεταφοράς τους, εξαιτίας των πρόχειρων υλικών που τις περιέχουν, το κόστος από το σκληρό πακετάρισμά τους, το οποίο σύμφωνα με πανεπιστημιακή μελέτη συνιστά και κίνδυνο για τη δημόσια υγεία!⁽⁷⁾

Μια άλλη «λεπτομέρεια» από την εν λόγω μελέτη είναι σημαντική. Σημειώνεται ότι στη φάση τής χρήσης, δηλαδή στο διάστημα που παράγουν φως οι λαμπτήρες, «είναι σημαντικό να συμπεριλάβουμε τις ανάγκες για δαπάνη ενέργειας στην εξόρυξη και τις δαπάνες για τη μεταφορά τους». Κι εδώ βλέπουμε, κατάπληκτοι ξανά, ότι ουδείς υπολογισμός υπάρχει για τη δαπάνη ενέργειας που απαιτείται για την εξόρυξη και τη μεταφορά των πρωτογενών υλικών από τα ορυχεία στα εργοστάσια παραγωγής. Ούτε βεβαίως για την τρομερή ρύπανση που επιφέρει στο περιβάλλον η εξόρυξη ή αφαίρεση υλικών δεδομένου ότι αφήνει κατάλοιπα ραδιενέργειας στο έδαφος μετά το διαχωρισμό των σπάνιων γαιών.

Επιπλέον δεν λαμβάνεται υπόψη η δαπάνη ενέργειας για τη μεταφορά των Σ.Λ.Φ. από μακρινές περιοχές παραγωγής τους, όπως είναι η Κίνα και Ινδία προς τις αγορές τής Ευρώπης και Η.Π.Α., ούτε τα τεράστια κόστη και οι μεγάλες εκροές θερμοκηπιακών αερίων που συμβαίνουν μέχρι να μεταφερθούν στα εργοστάσια ανακύκλωσης όταν λήξει η σύντομη ζωή τους, η οποία για πλείστα όσα ευρωπαϊκά κράτη όπως π.χ. Ελλάδα και Ιταλία γίνεται στο Βέλγιο.

4 http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=annette%20gydesen%20cfl&source=web&cd=4&ved=0CDEQFjAD&url=http%3A%2F%2Fmedialab.sciences-po.fr%2Fcontroversies%2F2010%2FAmpoules%2Findex.php%2Fdownload_file%2F-%2Fview%2F110%2F&ei=U_BNUKmEPMi70QWK5oG4Bg&usq=AFQjCNGkPfNFxjTH1XePl-Yhf2ew1NRtXw&sig2=qBETRi6lrE8qP7hi7ZYr2w

5 Σ.τ.Χ.Μ.: Ο τέως διευθυντής τής Γκρινπίζ στο Αμβούργο Κλάους Στέινενκ βρήκε ότι ορισμένες από τις σπάνιες γαίες των λαμπτήρων "οικονομίας" είναι ραδιενεργές..

6 <http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article6211261.ece>

7 <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.3155/1047-3289.59.3.266>

Φυσικά ούτε λόγος για το κόστος μεταφοράς και την δαπάνη ενέργειας για την επιστροφή τού υδραργύρου και άλλων υλικών αφού, έχουν περάσει από τη φάση ανακύκλωσης, από την Ευρώπη ξανά προς τη μακρινή Κίνα, για να γίνουν εκ νέου λάμπες «οικονομίας».

Το κερασάκι στην τούρτα τής παραπληροφόρησης συμβαίνει με τα όσα καταπληκτικά γράφονται όταν τα δύο προϊόντα (λάμπες «οικονομίας» και λάμπες πυράκτωσης) έχουν τελειώσει τη φωτεινή ζωή τους και προορίζονται είτε για τις χωματερές, είτε για την ανακύκλωση.

Εδώ διαβάσουμε το απίθανο και απίστευτο λάθος ότι η μεγάλη δαπάνη ενέργειας που απαιτείται για την ανακύκλωση των Σ.Λ.Φ. ισούται, (κρατήστε την αναπνοή σας), με τη δαπάνη ενέργειας που χρειάζεται για τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Οι «οικονομικοί» λαμπτήρες πρέπει να μεταφερθούν με μεγάλο ενεργειακό κόστος σε ειδικούς κάδους ανακύκλωσης και από εκεί με μια ατέλειωτη διαδικασία μεταφορών και επεξεργασίας να καταλήξουν τελικά ανακυκλωνόμενοι σε ειδικά εργοστάσια.

Αντίθετα, οι λαμπτήρες πυράκτωσης χρειάζονται... την «τεράστια» και «ασύλληπτη» δαπάνη ενέργειας των χεριών μας για να τους ρίξουμε στον κάδο απορριμμάτων! Παρά ταύτα εκτιμάται ότι είναι ισοδύναμη η δαπάνη ενέργειας για την ανακύκλωση αυτών των δύο εντελώς διαφορετικών λαμπτήρων! Ευτυχώς που ο Θεός κρατά με μεγάλη προσπάθεια στη θέση τους τα κεραμίδια τής επιστημονικής δεοντολογίας. ..

Ένα ακόμα λάθος φορά την εκτίμηση ότι ο υδράργυρος που περιέχεται σε έναν Σ.Λ.Φ. είναι αμέτρητες φορές λιγότερος από εκείνον που δηλώνουν οι ίδιοι παραγωγοί. Η ποσότητά του κρίνεται ότι είναι μόλις 0,69 mg.

Παρά τις ανακολουθίες, τα μικρά ή τερατώδη λάθη και παραλείψεις, συνέβη το απίστευτο. Αυτή η συγκριτική μελέτη αποτέλεσε μια από τις καλύτερες βάσεις για να ξεκινήσει η προώθηση των Σ.Λ.Φ. και να καθιερωθεί ο όρος ECO-Design, ο οποίος στη συνέχεια έλαβε τη μορφή νομοθετικού περιεχομένου το 2003 από την ΕΕ.⁽⁸⁾

Στη ίδια δανική μελέτη γίνεται (ευτυχώς) η μόνη σωστή παραδοχή ότι για να φτιαχτεί ένας λαμπτήρας «οικονομίας» απαιτούνται 3,5 KWh ηλεκτρισμού, ενώ για έναν πυρακτώσεως χρειάζονται μόνο 0,4 KWh(!) αν και χρησιμοποιεί τα δεδομένα τής εποχής για την κατανάλωση κάρβουνο, η οποία το 1991 ήταν 95%. Σήμερα η κατανάλωση έχει μειωθεί σχεδόν κατά 60%.⁽⁹⁾

Ας προσθέσω και κάτι άλλο, πριν πάθω αμνησία από αυτά τα τερατουργήματα. Η Annette Gydesen, μια εκ των συγγραφέων τής μελέτης, εμφανίζεται αργότερα στις «συζητήσεις» των τεχνικών θεμάτων για τους Σ.Λ.Φ., που οργανώθηκαν από την εταιρεία (σύμβουλο) τής Κομισιόν. Αυτή τη φορά εμφανίζεται ως εκπρόσωπος τής Δανικής Επιτροπής Ενέργειας και ταυτόχρονα εκπρόσωπος εμπορικής εταιρείας...⁽¹⁰⁾ Όπως γίνεται ορατό η τοποθέτησή της ήταν σαφώς διαπλεκόμενη.

Η μελέτη τής Vito για λογαριασμό τής Ε.Ε.

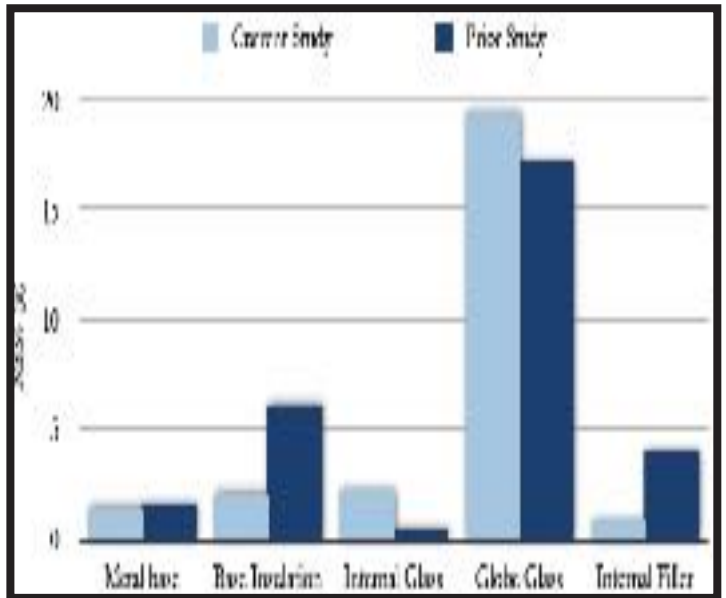
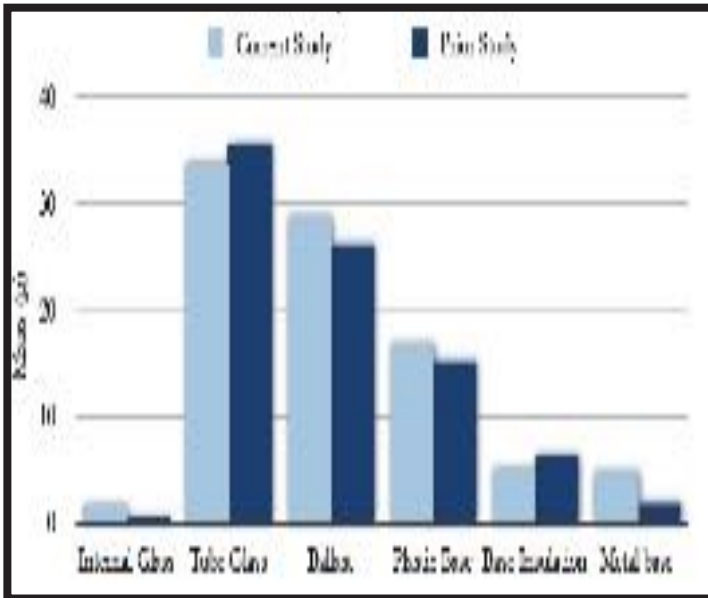
Μια από τις αξιολογότερες τεχνικές μελέτες είναι αυτή τού τεχνικού οίκου VITO⁽¹¹⁾ συμβούλου

8 http://www.gidos.net/_library/WEEE.2002-96-EC.pdf

9 <http://tonto.eia.doe.gov/cfapps/ipdbproject/iedindex3.cfm?tid=1&pid=1&aid=2&cid=&syid=1991&eyid=2008&unit=TST>

10 http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=annette%20gydesen%20cf%20comision&source=web&cd=7&ved=0CEkQFjAG&url=http%3A%2F%2Fwww.vito.be%2FVITO%2FOpenWoDocument.aspx%3Fwovitoguid%3DA0C31835-4685-43A5-9566-9907C1E60ABF&ei=0vdNUK3aGuaa1AWmooGYAw&usq=AFQjCNH_kYeO2RhBzsMWUAy--9PuYA3FEg&sig2=Ea13TUL6f4LiuYUtgmynfQ (Δείτε στις σελίδες 118 και 353).

11 http://www.eup4light.net/assets/pdf/files/Final_part1_2/EuP_Domestic_Part1en2_V11.pdf

Τα υλικά ενός λαμπτήρα «οικονομίας», όπως υπολογίζονται στην αμερικανική μελέτη με τις στήλες που έχουν έντονο χρώμα. Το ανοιχτό χρώμα αποδίδει τα μεγέθη των μετρήσεων στην αυστραλιανή μελέτη. Οι διαφορές είναι εμφανείς.

Τα υλικά ενός λαμπτήρα πυράκτωσης, όπως υπολογίζονται στην αμερικανική μελέτη με τις στήλες που έχουν έντονο χρώμα. Το ανοιχτό χρώμα αποδίδει τα μεγέθη των μετρήσεων στην αυστραλιανή μελέτη. Οι διαφορές είναι εμφανείς.

τής Κομισιόν. (Μια άλλη αξιόλογη μελέτη είναι τού Αυστραλού καθηγητή David Parsons).

Το αποτέλεσμα αυτής τής γεμάτης άγνοια και λάθη μελέτης τεχνικής μελέτης τής Κομισιόν από την ολλανδική εταιρεία VITO ήταν υπέρ των Σ.Λ.Φ. Η συνέπεια ήταν το άνοιγμα μιας τεράστιας πόρτας για την προώθηση των λαμπτήρων «οικονομίας» σε όλα τα κράτη μέλη, και μέσω τού κύρους που διαθέτει η Ε.Ε. την προώθησή τους σε όλο τον κόσμο, δημιουργώντας μια ασύλληπτη σε μέγεθος παγκόσμια τοξική αγορά με όσα αυτή συνεπάγεται.

Κατ' αρχή βλέπουμε την πρώτη και κύρια αστοχία τής μελέτης στο βασικό τομέα τής ανακύκλωσης. Η εκτίμηση τής Vito ήταν ότι η ανακύκλωση θα γίνεται στα κράτη - μέλη σε ποσοστό 20%.

Αστεία πράγματα. Στην Ελλάδα μόλις το 1-2% εκ των 30.000.000 λαμπτήρων «οικονομίας» ανακυκλώνεται ετησίως. Το αποτέλεσμα είναι μια απερίγραπτη ρύπανση τού περιβάλλοντος με υδράργυρο και πλαστικά που μένουν στο έδαφος, τα υπόγεια ύδατα, τη θάλασσα για χιλιάδες χρόνια και τη συνεπακόλουθη δηλητηρίαση των ανθρώπων.

Τα εξαιρετικά χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης των «οικονομικών» (Σ.Λ.Φ.) στην Ελλάδα και Ευρώπη, αναλύω το ζήτημα σε προηγούμενη ξεχωριστή έρευνα⁽¹²⁾ και αυτές οι λάθος εκτιμήσεις μάς βάζουν να εικάσουμε βάσιμα ότι το 20% τής ανακύκλωσης που αναφέρεται από την Vito ως ποσοστό στην Ε.Ε. είναι «μαγειρεμένο» με σαφή στόχο την εξαγωγή θετικών συμπερασμάτων για τις λάμπες «οικονομίας» στις μελέτες τής Κομισιόν.

Μια άλλη μαγική παραδοχή τής Vito, που άνοιξε (όπως στο παραμύθι με το «άνοιξε σουσάμι»), τις πύλες τής κατανάλωσης για τις λάμπες «οικονομίας» ήταν ο ισχυρισμός για τη μακρά διάρκεια ζωής τους. Η διάρκεια ζωής υποτίθεται ότι ελέγχθηκε πολλαπλά κάτω από αυστηρές εργαστηριακές προδιαγραφές, μια κατάσταση που όπως έχω εξηγήσει σε αυτό το βιβλίο δεν έχει καμία

12 «Ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας»: Η άκρωτος επικίνδυνη κωμωδία» on page 3

σχέση με τη χρήση σε πραγματικές συνθήκες.

Η μειωμένη διάρκεια ζωής τους ήταν γνωστή στους τεχνοκράτες των ΗΠΑ, ήδη από το 2007. Ο αμερικανικός οργανισμός λαμπτήρων και ειδών φωτισμού ο NLRIP, γνώριζε ότι το συχνό αναβόσβημα μειώνει δραματικά τη διάρκεια ζωής των Σ.Λ.Φ. και συνιστούσε να αποφεύγεται.

Ένα ακόμα λάθος ήταν η αναλογία σε βατ. Το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ από το 2007 σημείωνε ότι «η συντριπτική πλειοψηφία» των λαμπτήρων που υπάρχουν στα αμερικανικά σπίτια δηλαδή το 96% χρησιμοποιεί λάμπες πυρακτώσεως και ότι η αλλαγή με τους Σ.Λ.Φ. «αποδίδει μόνο το 50% τού φωτισμού λόγω τού ότι το φως των Σ.Λ.Φ. εκπέμπεται κυρίως από τα πλάγια και όχι από την κορυφή τής λάμπας. Αυτό ακριβώς κάνει την αποτελεσματικότητα φωτισμού των Σ.Λ.Φ. εξαιρετικά μειωμένη, ένα ακόμα γεγονός από τα πολλά, που δεν γνωρίζουν οι καταναλωτές.

Ένα ακόμα μειονέκτημα των Σ.Λ.Φ. είναι οι συνθήκες θερμοκρασίας στις οποίες πρέπει να λειτουργούν. Οι παραγωγοί δηλώνουν ότι οι λάμπες πρέπει να λειτουργούν σε θερμοκρασίες γύρω στους 25 βαθμούς Κελσίου. Ωστόσο δεδομένα από το NLRIP, αποκαλύπτουν ότι οι Σ.Λ.Φ. που βρίσκονται σε φωτιστικό που «κοιτά» το άνοιγμα προς τα κάτω, «σχεδόν πάντοτε» η θερμοκρασία είναι μεγαλύτερη από τους 25 βαθμούς Κελσίου, προκαλώντας έτσι δυσλειτουργία τής λάμπας και συνακόλουθα μειωμένη απόδοση επειδή σε αυξημένες θερμοκρασίες μειώνεται κατά 20% η ακτινοβολία των Σ.Λ.Φ.

Τα λάθη στην αξιολόγηση τής ολλανδικής εταιρείας Vito, δεν μόνο αυτά Ένα από τα βασικότερα ήταν η απουσία εκτίμησης για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα από τα ορυχεία υδραργύρου και φωσφόρου, με το γελοίο επιχείρημα ότι δεν είχαν στοιχεία... και ένα ακόμα σημαντικό λάθος ήταν η εκτίμηση ότι οι λάμπες «οικονομίας» θα παράγονταν στην Ευρώπη, ένας ισχυρισμός που ήταν καλά γνωστός πως δεν θα συνέβαινε. Ωστόσο, με αυτή τη λάθος μέτρηση (και με πλήθος άλλες) μειώθηκε σημαντικά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των λαμπτήρων «οικονομίας».

Σε αυτό το λάθος έκαναν ακόμα ένα βήμα αναξιοπιστίας. Έβαλαν στο ίδιο τσουβάλι εκτιμήσεων απόδοσης όλες τα ποικίλα είδη λαμπτήρων «οικονομίας και τράβηξαν από το τσουβάλι τον πλέον αποδοτικό λαμπτήρα για να τον ανακηρύξουν ως εκπρόσωπο όλων των άλλων! Έβαλαν δηλαδή μαζί λαμπτήρες που είχαν διπλό κάλυμμα, αυτούς που μπορούσαν να πετύχουν μείωση φωτός, αυτούς που ήταν εξωτερικών χώρων κ.λπ., κ.λπ. για να πετύχουν το θαύμα «σωστής» αξιολόγησης και να δώσουν στην Κομισιόν αυτά που ήθελε για να προχωρήσει στα δρομολογημένα σχέδιά της.

Φυσικά ούτε λόγος για τις επιδράσεις στην υγεία. Τα εξηγώ αυτά αναλυτικότερα, όπως για παράδειγμα την άγνοια τής Vito για την εκροή εκ των «οικονομικών» των άκρως επικίνδυνων υπερυπόδη Γ από τους «οικονομικούς» και τη σωρεία λαθών στις εκτιμήσεις για τον αριθμό των ατόμων που θα πληγεί η υγεία τους.⁽¹³⁾

Η μελέτη στις ΗΠΑ

Μια ακόμα ανάλυση διεξήχθη στις ΗΠΑ, η οποία συγκρίνει τον κύκλο ζωής των λαμπτήρων «οικονομίας» με τον κύκλο ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης.⁽¹⁴⁾ Η σύγκριση των μεγεθών αφορά αυτή τη φορά το χρόνο ζωής που ανέρχεται σε 10.000 ώρες για να φωτιστεί ένα δωμάτιο με

13 «Το «τηγάνισμα» τού δέρματος από την υπεριώδη ακτινοβολία των «οικονομικών» λαμπτήρων» on page 247

14 http://www.rmi.org/rmi/Library/C08-12_LCAFluorescentIncandescentLamps

1.600 lumens συμπεριλαμβάνοντας τα τοξικά υπολείμματα αυτής τής διαδικασίας, με την ίδια αναλογία χρόνου ζωής, ισχύος φωτός και υπολειμμάτων για μια λάμπα πυρακτώσεως.

Μαθαίνουμε επίσης από τη συντάκτρια τής μελέτης, Laurie Ramroth, ότι για να εξαχθούν τα σχετικά συμπεράσματα χρησιμοποίησε το λογισμικό πρόγραμμα SimaPro,⁽¹⁵⁾ το οποίο δίνει ποικίλες συνιστώσες στον μελετητή για να εισάγει τα δεδομένα του. Εδώ ακριβώς βρίσκεται το πρόβλημα. Όπως φαίνεται κανένα πρόγραμμα που έχει χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση τού κύκλου ζωής των λαμπτήρων «οικονομίας» και των λαμπτήρων πυράκτωσης δεν εμπεριέχει τη δυνατότητα ανάλυσης των παραμέτρων ρύπανσης και δαπάνης ενέργειας κατά την εξόρυξη των πρωτογενών υλικών, ούτε συμπεριλαμβάνει τις πιθανές βλάβες στην υγεία, από τυχαίους η εργασιακούς παράγοντες και τις συνακόλουθες δαπάνες στην ενέργεια.

Επιπλέον τούτων των δύο παραμέτρων, που παραλείπονται σε όλες τις μέχρι τώρα σχετικές μελέτες, οι ερευνητές επιλέγουν κατά περίπτωση και σύμφωνα με τη δική τους εκτίμηση, να παραλείψουν ή να ερμηνεύσουν με το δικό τους τρόπο τα ίδια δεδομένα.

Για παράδειγμα μια όμοια μελέτη που διεξήχθη στην Αυστραλία από τον Parsons, εμφανίζει διαφορετικά μεγέθη για δύο ίδια προϊόντα (λάμπα πυράκτωσης και λάμπα «οικονομίας»). Η ερευνήτρια κ. Laurie Ramroth, τη μελέτη τής οποίας εξετάζουμε, παραθέτει σχετικούς πίνακες στους οποίους φαίνεται σαφώς η διαφορά εκτιμήσεων. Το ερώτημα που ανακύπτει είναι πώς είναι δυνατό να έχουμε τον εργαστηριακό υπολογισμό τού βάρους δύο προϊόντων, και να υφίστανται πολύ μεγάλες διαφορές. Το συμπέρασμα που προκύπτει στην περίπτωση που εισάγουμε τις πολύπλοκες συνιστώσες, που είναι κάθε άλλο παρά εργαστηριακές, όπως π.χ. τη δαπάνη ενέργειας για τη μεταφορά των Σ.Λ.Φ. από Κίνα ή Ινδία στην Ευρώπη ή τις ΗΠΑ, τότε οι διαφορές δείχνουν τεράστιες.

Η μέτρηση τού βάρους δύο λαμπτήρων αποκαλύπτει σημαντικές διαφορές. Η αμερικανική εργασία υπολόγισε το βάρος ενός λαμπτήρα πυράκτωσης 100 W σε 26,37 γραμμάρια και η αυστραλιανή σε 31,5 γρ. Το βάρος ενός λαμπτήρα «οικονομίας 23 W στην αμερικανική εργασία έδειξε ότι είναι 95,4 γρ. ενώ στην αυστραλιανή 90,6 γραμμάρια. Το γεγονός των διαφορών, πολλαπλασιαζόμενο επί δισεκατομμύρια λαμπτήρες δίνει τεράστια νούμερα βάρους, και άρα εντελώς διαφορετικές αποδόσεις σε μια σειρά μεταβλητών στις εξισώσεις δαπάνης ενέργειας.

Στη σελίδα 23 βλέπουμε μια ακόμα διαφορά εκτιμήσεων μεταξύ τής επιστήμονος που διεξήγε τη συζητούμενη έκθεση και τού εμπορικού κολοσσού Wal-Mart. Η διαφορά βρίσκεται στην εξοικονόμηση κατανάλωσης κάρβουνου. Η ερευνήτρια εκτιμά ότι εάν γίνει αναγωγή τής χρήσης των Σ.Λ.Φ. σε 100.000 άτομα, τότε γίνεται οικονομία 8,73 δις τόνων, ενώ η Wal-Mart βρίσκει ότι η εξοικονόμηση είναι 9.97 δις τόνοι. Κι εδώ οι διαφορές είναι τεράστιες εάν αναχθούν σε δισεκατομμύρια ατόμων.

Τα ανωτέρω αποκαλύπτουν σε εμάς τους καταναλωτές μια άγνωστη παράμετρο, που θέτει δικαιολογημένους προβληματισμούς σχετικά με την αξιοπιστία των μετρήσεων και των υπολογισμών κάθε τεχνικής μελέτης.

Στην ίδια εργασία έχουμε την ερμηνεία για την έννοια Ανάλυση τού Κύκλου Ζωής ενός προϊόντος, η οποία είναι η μεθοδολογία εύρεσης τού περιβαλλοντικού αποτυπώματος ενός προϊόντος στη διάρκεια τής ζωής του και δίνεται η σημαντική διευκρίνιση όπως την τονίζει η συγγραφέας ότι σε αυτή την ανάλυση θεωρείται ότι το προϊόν θα ζήσει 10.000 ώρες και θα παράγει

15 <http://www.pre.nl/simapro/>

Dim view: At the meeting in 2009, the Queen appeared to be struggling to read the names of the Bills that were being formally made into law

Η Βασίλισσα τής Βρετανίας προσπαθώντας να διαβάσει με το ισχνό φως των λαμπτήρων «οικονομίας» τους τίτλους των εισηγμένων νομοθετημάτων, που έγιναν νόμοι, αναφέρεται ειρωνικά στη λεζάντα τής «MailOnline».

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2112081/How-Queen-took-dim-view-energy-saving-light-bulbs-foisted-EU.html>

σωστή αξιολόγηση. Για παράδειγμα στη συγκεκριμένη μελέτη παραβλέπεται, προφανώς λόγω άγνοιας ότι οι λάμπες «οικονομίας» παράγουν εκτός των υπεριωδών Α, Β και τις Γ, κάτι που δεν θα έπρεπε να συμβαίνει. Αυτές είναι άκρως επικίνδυνες μορφές ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας

1.600 lumens, κάτι που γνωρίζουμε ότι δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Το ερώτημα που ανακύπτει ύστερα από αυτό είναι αυτονόητο. Πώς εμείς οι καταναλωτές, μπορούμε να δεχθούμε ως αξιόπιστες τις μετρήσεις ενός προϊόντος όταν στηρίζονται σε υποθέσεις και όχι σε πραγματικά γεγονότα;

Η ίδια επιστήμονας που προαναφέρθηκε, η Laurie Ramroth, προχώρησε στη συγγραφή δεύτερου συνοπτικού πονήματος με το οποίο αποφαίνεται ότι οι λάμπες «οικονομίας» είναι πράγματι πράσινες⁽¹⁶⁾ επειδή όταν διαρκούν 10.000 ώρες (που δεν διαρκούν) και υπολογίζοντας το χειρότερο σενάριο να μην ανακυκλώνονται, τότε εκλύουν στο περιβάλλον συνολικά 9,6 mg, υδραργύρου, ενώ η χρήση ενός λαμπτήρα πυράκτωσης για 1.000 ώρες εκλύει στο περιβάλλον 16 mg. Είναι σχεδόν φανερό ότι όλοι οι υπολογισμοί είναι λάθος, επειδή ένας «οικονομικός» δεν διαρκεί 10.000 ώρες, η ποσότητα υδραργύρου είναι πάντα μεγαλύτερη από όση αναφέρεται εντός του, επειδή είναι λαθεμένος ο τρόπος μέτρησης ο οποίος ορίστηκε από τις τεχνικές υπηρεσίες τής Κομισιόν, και το κυριότερο δεν καίνε όλα τα εργοστάσια παραγωγής ενέργειας λιθάνθρακα, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη δεκάδες παράγοντες που αυξάνουν κατακόρυφα την ανάγκη δαπάνης ενέργειας, όπως π.χ. η άεργη ισχύς, ενέργεια δηλαδή που καταναλώνει ο «οικονομικός» λαμπτήρας αλλά δεν καταγράφεται πουθενά.

Η σουηδική μελέτη

Το ίδιο έτος έναρξης τής νομοθετικής αλλαγής στο είδος φωτισμού, δημοσιεύθηκε το 2018 μια ακόμα συγκριτική μελέτη μεταξύ λαμπτήρων «οικονομίας» και πυράκτωσης, από τον Σουηδό πανεπιστημιακό καθηγητή περιβάλλοντος Hitesh Soneji.

Και σε αυτή την έρευνα, όπως σε όλες τις άλλες, αγνοούνται βασικές παράμετροι, αναγκαίες για τη

¹⁶ http://www.projectporchlight.com/files/RockyMountainInstitute_Mar2008_DiggingDeep-AreCFLsReallyGreen-YES.pdf

και ευτυχώς κατακρατούνται από τη στρατόσφαιρα. Η διάχυσή τους στο ανθρώπινο περιβάλλον θα επέφερε ολική καταστροφή, και εδώ συμβαίνει το αλλόκοτο, αυτές οι λάμπες «οικονομίας» φέρνουν την επικίνδυνη ακτινοβολία, μαζί με τις άλλες λιγότερο επικίνδυνες υπεριώδεις Α και Β, πάνω στα κεφάλια μας, μέσα στα σπίτια και σε κάθε χώρο όπου ζούμε!

Στην ίδια μελέτη παραβλέπεται ότι είναι άκρως τοξικό το μπλε φάσμα τους για την ανθρώπινη υγεία και οι μύριες όσες παρενέργειες (δηλαδή ασθένειες, οδύνη και ενεργειακή δαπάνη), που επιφέρει.

Παραβλέπεται επίσης ότι η απουσία ανακύκλωσης (υπολογίζεται στο 2%!), θα πλημμυρίσει το περιβάλλον με χιλιάδες τόνους υδραργύρου, ενώ δεν υπολογίζονται σωστά τα κόστη ανακύκλωσης, τα οποία περιλαμβάνουν πλήθος παραμέτρων μη αναγνωρίσιμων από τον μελετητή.

Επιπλέον των ανωτέρω γίνονται λάθη στην εκτίμηση της αναλογίας των βατ που αντιστοιχούν μεταξύ μιας λάμπας πυράκτωσης και μιας «οικονομίας» και παραβλέπονται μια σειρά άλλες συνιστώσες, ενώ γίνεται η ειλικρινής παραδοχή ότι οι εκτιμήσεις της μελέτης βρίσκονται στο περίπου.

Πάλι καλά...

Επίσης αναγνωρίζεται ότι «...το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η έλλειψη κατάλληλων δεδομένων και πληροφοριών σχετιζόμενων με τη διαδικασία παραγωγής των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού», και παρά αυτά και άλλα λάθη και παραλείψεις, όπως την παραδοχή ότι δεν υπήρξαν στοιχεία ενεργειακής δαπάνης για τα υλικά με τα οποία γίνεται η εσωτερική επικάλυψη των λαμπτήρων «οικονομίας», ο ερευνητής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι συμφέρει για το περιβάλλον η χρήση των «οικονομικών» φώτων.⁽¹⁷⁾

Όσο για τις επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία, ούτε τσιμουδιά.

Έχοντας ως βάση αυτές και αρκετές άλλες μελέτες που κινούνταν, περίπου, στο ίδιο μοτίβο λαθών και παραλείψεων, τα περιβαλλοντικά σαΐνια της Ε.Ε. αποφάσισαν με δικτατορικό τρόπο να μάς αλλάξουν τα φώτα σε βάρος της υγείας μας.

Η Βρετανία στο χορό της παραπληροφόρησης

Μια ακόμα προσπάθεια παραπληροφόρησης των καταναλωτών προέρχεται από την έρευνα τού βρετανικού υπουργείου Περιβάλλοντος με τίτλο: «Life Cycle Assessment of Ultra-Efficient Lamps». Στη σελίδα 15 αναφέρεται ότι «σε αυτή την αναφορά επιλέχθηκε ο τρόπος αξιολόγησης που διερευνά τη ζωή τού προϊόντος σε όλη την πορεία της ζωής του. Δηλαδή ολόκληρο τον κύκλο ζωής από “την κούνια στον τάφο”. Η “κούνια” θεωρείται πως είναι η εξαγωγή των αρχικών υλικών, μέχρι το τέλος της ζωής τους τον “τάφο”», που είναι η διαδικασία ανακύκλωσης. Θα περίμενε να δει κάποιος την πλήρη και σωστή αξιολόγηση όλων των σταδίων ζωής των λαμπτήρων «οικονομίας», αλλά δυστυχώς κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, όπως για παράδειγμα αυτό που αναφέρθηκε σε ΜΜΕ της Βρετανίας το Νοέμβριο τού 2009.

Αναφέρθηκε ότι οι λάμπες «οικονομίας» (Σ.Λ.Φ.) χάνουν το 40% της λαμπρότητάς τους με την πάροδο τού χρόνου.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν από το γεγονός πολλά και αμείλικτα.

A. Πώς είναι δυνατό να δέχεται η Κομισιόν χωρίς τον παραμικρό έλεγχο τους ισχυρισμούς των παραγωγών για τη μακρά διάρκεια ζωής των λαμπτήρων «οικονομίας»;

¹⁷ <http://www.djlv.com/career/research/Soneji-CFL-LCA-SustSciPaper.pdf>

Τα δύο σπίτια - μοντέλα, στον Καναδά τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για να ελεγχθεί η εξοικονόμηση ενέργειας με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας». Τα αποτελέσματα ήταν πενιχρά. Για ένα ολόκληρο χρόνο η εξοικονόμηση ηλεκτρισμού βρέθηκε ότι ήταν μόνο 3,7%!

<http://www.nrc-cnrc.gc.ca/obj/irc/doc/pubs/nrcc50874/nrcc50874.pdf>

Β. Γιατί οι εξειδικευμένοι τεχνικοί οίκοι που κατέθεσαν στην Κομισιόν τεχνικές αναφορές εκατοντάδων σελίδων, δεν έλεγξαν τους ισχυρισμούς των παραγωγών και δεν βρήκαν τα προφανή μειονεκτήματα λειτουργίας των Σ.Λ.Φ.;

Γ. Γιατί δεν ελήφθησαν υπόψη τα ευρήματα άλλων ερευνητών, (Τοπαλής και συνεργάτες) ή οργανισμών, όπως το Υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ και ενώσεις καταναλωτών;

Το μειονέκτημα στη διάρκεια τής φωτεινότητας των Σ.Λ.Φ. δεν ήταν καθόλου δύσκολο να γίνουν αντιληπτά. Σχεδόν ενάμιση χρόνο νωρίτερα από το Νοέμβριο του 2009 που ήρθε στο φως το (άγνωστο για τους οικολογούντες, ακόμα και σήμερα)

σκάνδαλο υπολειτουργίας των Σ.Λ.Φ., δημοσιεύθηκε το καλοκαίρι του 2008 σε ελληνικό τεχνικό περιοδικό άρθρο πανεπιστημιακών ερευνητών που αποκάλυπτε την κατάσταση. Οι κύριοι Φραγκίσκος Τοπαλής και Ιωάννης Γκόνος δήλωναν σαφώς ότι δεν περιέχουν καμία αλήθεια οι ισχυρισμοί και οι αντίστοιχοι υπολογισμοί τής μακράς διάρκειας ζωής και σταθερής φωτεινότητας των Σ.Λ.Φ..⁽¹⁸⁾

Με εργαστηριακό έλεγχο διαπίστωσαν ότι όλοι οι λαμπτήρες «οικονομίας» «εμφάνισαν σημαντική μείωση της φωτεινής τους απόδοσης. Μετά τις πρώτες 1.000 ώρες - τόνιζαν - μειώνεται η απόδοσή τους κατά 7% περίπου ενώ στις 5.000 ώρες της ζωής τους αποδίδουν μόνο 80-85% της αρχικής απόδοσης. Προς το τέλος της ζωής τους η απόδοσή τους φθάνει μόλις στο 68-75% της αρχικής απόδοσης»!

Το σημείο που πρέπει να τονισθεί εδώ είναι ότι **ο εργαστηριακός έλεγχος από τους κ. Τοπαλή και Γκόνο, δεν αποδίδει την αληθινή μείωση φωτεινότητας που εμφανίζουν οι Σ.Λ.Φ. επειδή δεν διεξήχθη σε συνθήκες πραγματικής χρήσης.** Ο έλεγχος των λαμπτήρων «οικονομίας» έγινε από τους Έλληνες ερευνητές, αφού τοποθετήθηκε στο σύστημα ηλεκτρικής παροχής, το οποίο άναβε και έσβηνε τους Σ.Λ.Φ. (ανά τρίωρο) με τη βοήθεια ενός σταθεροποιητή τάσης.

Στην πραγματικότητα τής καθημερινής χρήσης δεν υπάρχουν τακτικά αναβοσβήματα ανά τρίωρο και πολύ περισσότερο δεν υπάρχουν σταθεροποιητές τάσης, με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να βιώνουν πολλές φορές την καταστροφή ηλεκτρονικών συσκευών λόγω των βυθίσεων τής τάσης. Έχει παρατηρηθεί μάλιστα το φαινόμενο να εκρήγνυνται λαμπτήρες «οικονομίας» ύστερα από τέτοιες βυθίσεις!

Αυτά λοιπόν τα ευρήματα (δεν είναι τα μόνα) των πολύ αξιόλογων Ελλήνων πανεπιστημιακών ερευνητών δεν ελήφθησαν υπόψη από την ελληνική κυβέρνηση, ούτε από την Κομισιόν, ούτε από τους οικολογούντες, που συνέχισαν το τροπάρι τής παραπληροφόρησης. Επίσης στο ίδιο άρθρο τους το καλοκαίρι του 2008, οι Έλληνες ερευνητές, ενημέρωναν την επιστημονική κοι-

18 "Υπάρχει λόγος να αντικαταστήσουμε τους λαμπτήρες πυρακτώσεως των Φραγκίσκου Β. Τοπαλή και Ιωάννη Φ. Γκόνου.

νότητα και την ελληνική κυβέρνηση, ότι δεν πρέπει να εγκατασταθούν λαμπτήρες «οικονομίας» σε ποσοστό μεγαλύτερο από 25% στα ελληνικά νοικοκυριά επειδή δεν έχει λυθεί ένα ακόμα σοβαρό μειονέκτημα που είναι η παραγωγή αρμονικών.

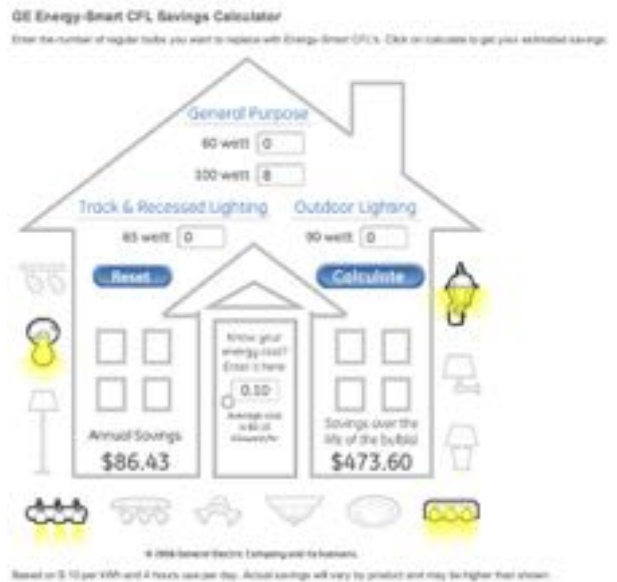
Υπενθυμίζω εδώ ότι η πανεπιστημιακή ερευνήτρια Magda Hervas μαζί με άλλους επιστήμονες έχει αναφέρει ότι η παραγωγή αρμονικών επιφέρει σοβαρές βλάβες στην ανθρώπινη υγεία. Οι Έλληνες ερευνητές επικεντρώθηκαν απλώς στα τεχνικά δεδομένα τού θέματος. Όπως ανέφεραν οι κ. Τοπαλής και Γκόνος δεν έχουν επιλυθεί «τα προβλήματα της αρμονικής παραμόρφωσης, η οποία θα εγχυθεί στο ηλεκτρικό δίκτυο από το σημαντικό φορτίο των ηλεκτρονικών λαμπτήρων», με αποτέλεσμα την πρόκληση μπλακ άουτ!

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι κ. Τοπαλής και Γκόνος ήταν οι πρώτοι σε παγκόσμιο επίπεδο, (και όχι το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ, ούτε η οργάνωση Γερμανών Καταναλωτών Warentest, ούτε οποιοσδήποτε άλλος καταναλωτικός ή επιστημονικός οργανισμός), που τράβηξαν το πέπλο και αποκάλυψαν ότι ο λαμπερός βασιλιάς, το απαστράπτον προϊόν τής νέας τεχνολογίας, ήταν γυμνό, προβληματικό και με σοβαρά μειονεκτήματα λάμψης. Σε μια άλλη εργασία τού 1998⁽¹⁹⁾ οι ερευνητές τού ΕΜΠ κ. Τοπαλής και Χονδράκης έλεγξαν τη διάρκεια ζωής των Σ.Λ.Φ. ανάλογα με το χρόνο που άναβαν και έσβηναν. Αυτό που βρήκαν επιβεβαίωσε το γεγονός που βιώνει κάθε καταναλωτής, ότι όσο πιο γρήγορα αναβοσβήνει ένας Σ.Λ.Φ. τόσο περισσότερο μειώνεται η ζωή του. Οι πανεπιστημιακοί βρήκαν ότι όταν ανάβει και σβήνει ένας Σ.Λ.Φ. σε διάστημα που κυμαίνεται από 5 έως 15 λεπτά, τότε η διάρκεια ζωής του μειώνεται από 70% έως και 85%!

Το παραμύθι τής εξοικονόμησης χρημάτων:

Στο ζήτημα τής εξοικονόμησης χρημάτων από τους καταναλωτές με τη χρήση των λαμπτήρων «οικονομίας» λειτουργεί ένας ανεμόμυλος.

Αυτό που βγάζει από τη χοάνη του είναι φουσκωμένα λόγια τού αέρα, «πράσινες» φανφάρες και «ευσεβείς» πόθους, επειδή τα συμπεράσματα εκείνων που θέλουν να βοηθήσουν το πορτοφόλι των καταναλωτών, την υγεία τους και το περιβάλλον, διαφέρουν από χώρα σε χώρα, από οργανισμό σε οργανισμό, από οικολογούντα σε «οικολογούντα» και από ειδικό σε «ειδικό», αποδεικνύοντας έτσι ότι όλα είναι λόγια αέρα κοπανιστού.

Η εξοικονόμηση χρημάτων που δίνει το αυτόματο σύστημα υπολογισμού τής General Electric είναι 86,43 δολάρια το ετήσιο όφελος με την αντικατάσταση 8 λαμπτήρων των 100W, χωρίς να διευκρινίζει με τι είδος και πόσα Watt λαμπτήρων αντικαθίστανται.
http://www.gelighting.com/na/home_lighting/products/pop_lighting_calc.htm

19 http://www.sciencedirect.com/science?_ob=ArticleURL&_udi=B6V42-4S9G92R-1&_user=10&_coverDate=01%2F31%2F2009&_rdoc=1&_fmt=high&_orig=search&_sort=d&_docanchor=&view=c&_searchStrId=1261269293&_rerunOrigin=google&_acct=C000050221&_version=1&_urlVersion=0&_userid=10&md5=6606d21491e81cb86105532fcf7a2929

Table 1 Impact of lighting energy reduction (of 3.6 kWh a year), due to CFL retrofit

	Space Heating Increase	Space Cooling Decrease—kWh/yr.	Cost savings—Lighting only—\$/yr.	Overall cost benefit—\$/yr.	Take-back effect
Winnipeg	25 m	49	30	13	60%
Winnipeg	181 kWh	49	30	18	52%
Edmonton	26 m	38	26	22	85%
Saskatoon	25 m	59	29	24	82%
Winnipeg	26 m	61	19	11	58%
Toronto	23 m	62	27	23	91%
Sudbury	222 kWh	36	27	18	67%
Ottawa	26 m	55	27	21	78%
Montreal	182 kWh	54	30	13	60%
Quebec City	186 kWh	55	30	13	60%
St. John's	25 L	60	26	9	38%
St. John's	235 kWh	60	24	11	42%
Halifax	22 L	52	31	26	65%
Halifax	220 kWh	52	31	15	49%
St. John's	23 L	40	28	11	39%
St. John's	270 kWh	40	28	9	35%
Fairbanks, Alaska	29 m	18	38	27	71%
Los Angeles	5 m'	72	30	44	146%
San Francisco	14 m	34	38	38	99%
Denver	18 m	37	26	28	77%
Houston	5 m'	56	27	25	100%
Chicago	16 m'	38	27	21	78%
Boston	26 m	32	37	32	96%
Minneapolis	26 m	33	25	18	79%
New York	17 m	40	42	42	90%
Milwaukee, Wisconsin	26 m	34	28	21	75%
Seattle	21 m	35	30	13	62%

Ο πίνακας αφορά μια από τις πλέον αξιόπιστες μελέτες σχετικά με τα ποσά ενεργειακής οικονομίας που προσφέρει η χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» αντί των λαμπτήρων πυράκτωσης. Στη δεξιά στήλη καταγράφονται τεράστιες διαφορές, έως και πάνω από πενταπλάσιες στην ενεργειακή εξοικονόμηση.

<http://www.cmhc.ca/odpub/pdf/65830.pdf>

οικονομικά οφέλη είναι εντελώς διαφορετική, ενώ για τη βοήθεια που υποτίθεται προσφέρουν στο περιβάλλον έχουμε ένα τεράστιο ψέμα ή ογκωδέστατο λάθος.

Επειδή απουσιάζει παντελώς μια πάγια και εύκολα μετατρέπομενη αναφορά σχετικά με την εξοικονόμηση χρημάτων το ζήτημα γίνεται γρίφος και παραμένει αδύνατο να εξακριβωθεί εάν και κατά πόσο διαφέρουν οι υπολογισμοί των επαϊόντων την «πράσινη» επανάσταση, δεδομένου ότι εάν αναφερθούμε μόνο στην Ελλάδα, ποικίλες πηγές δίνουν διαφορετικό χρόνο λειτουργίας των λαμπτήρων, διαφορετικά βατ κατανάλωσης, αλλά και διαφορετικό αριθμό λαμπτήρων.

Λαμβάνοντας υπόψη μας ότι υφίστανται κατά πολύ διαφορετικά κόστη ρεύματος ανά χώρα, όπως στη Δανία όπου το κόστος τής κιλοβατώρας (σύμφωνα με πηγές τής Ε.Ε.⁽²⁰⁾) είναι κοντά στο τριπλάσιο σε σχέση με την Ελλάδα, ενώ παράλληλα κάθε κράτος έχει διαφορετικό ποσοστό παραγωγής πράσινης ενέργειας, το οποίο αυξάνεται χρόνο με το χρόνο⁽²¹⁾ και άρα διαφορετικά πρόστιμα για την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου τού άνθρακα, τότε το κομφούζιο ολοκληρώνεται. Τα δικαιώματα εξαγοράς ρύπων είναι ένας (ακόμα) παράγοντας που παραλείπεται στους υπολογισμούς τους. Η διοίκηση τής ΔΕΗ προειδοποιούσε ήδη από το 2010 από το

Βλέπουμε ότι διαφορετικά ποσά εξοικονόμησης ισχύουν για την Ελλάδα και διαφορετικά για τη Γαλλία, η οποία στηρίζεται στα πυρηνικά εργοστάσια, ενώ εντελώς διαφορετικά στην Ισπανία που έχει σχεδόν 18% ανανεώσιμες πηγές ενέργειες και άλλα στην Ισλανδία που έχει 30%. Με διαφορετικά λόγια βλέπουμε τα «στρογγυλεμένα» νούμερα εξοικονόμησης εκ τής Ε.Ε., και των λοιπών προπαγανδιστών και φίλων των λαμπτήρων «οικονομίας».

Όλα είναι υποθέσεις επί υποθέσεων με μοναδικό στόχο την πλήση εγκεφάλου των κατανα-

λωτών, ότι δήθεν έχουν μεγάλα οικονομικά οφέλη, καθησυχάζοντας ταυτόχρονα τις συνειδήσεις τους ότι με φώτα οικονομίας βοηθούν το περιβάλλον και συνακόλουθα την υγεία τους.

Ωστόσο η αλήθεια για τα

20 <http://www.energy.eu/#Domestic>

21 http://www.nytimes.com/2010/08/10/science/earth/10portugal.html?_r=1&ref=elisabeth_rosenthal

2013 πρέπει να πληρώνει το αστρονομικό ποσό των 1,3 δισεκατομμυρίων ετησίως για την εξαγορά ρύπων!⁽²²⁾

Η ποικιλία των παραγόντων που υπεισέρχονται στο ζήτημα **κατανάλωση ενέργειας** δείχνει ότι τα πράγματα δεν είναι απλά έως απλοϊκά όπως παρουσιάζονται. Ωστόσο, το γεγονός που ενδιαφέρει εμάς τους καταναλωτές είναι: 1ο. Εάν εξοικονομούμε χρήματα. 2ο. Εάν βοηθάμε το περιβάλλον και 3ο. Εάν το προϊόν (λαμπτήρες οικονομίας - Σ.Λ.Φ.) είναι απολύτως ασφαλές, τόσο για το περιβάλλον που ζούμε και κυρίως για την υγεία μας.

Οι απαντήσεις στο πρώτο ερώτημα δεν είναι μονολεκτικές. Ωστόσο, βάσιμα μπορεί να ειπωθεί ότι τα χρήματα που εξοικονομούνται ετησίως από τον λογαριασμό τής ΔΕΗ πρέπει να είναι σχεδόν τα μισά από όσα αναφέρονται.

Στο δεύτερο δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η χρήση «οικονομικών» δεν βοηθά το περιβάλλον και στο τρίτο η απάντηση είναι σαφής. Η χρήση τους είναι εξαιρετικά επιβλαβής για την υγεία μας.

Αμέσως μετά προκύπτει το ερώτημα; Συμφέρει η εξοικονόμηση μερικών δεκάδων ευρώ ετησίως, όταν βάζουμε ποικιλοτρόπως την υγεία μας σε κίνδυνο; Η Ε.Ε., οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, τα πολιτικά κόμματα, οι κάθε είδους ειδικοί και οι οικολογούντες ούτε καν έχουν τολμήσει να θέσουν ένα τέτοιο ερώτημα.

Για να δούμε σαφέστερα το απίστευτο αλαλούμ που επικρατεί στις απόψεις εκείνων που υποστηρίζουν ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» προσφέρουν σημαντική εξοικονόμηση χρημάτων στους καταναλωτές, ας παρατηρήσουμε ορισμένα από όσα αναφέρονται.

Μελέτη τής Ε.Ε. τού 2004⁽²³⁾ βασισμένη σε στοιχεία των παραγωγών, αναφέρει ότι η εξοικονόμηση για κάθε ένα λαμπτήρα 20W στη διάρκεια ζωής των 12.000 ωρών είναι 80 ευρώ! 12.000 ώρες χρήσης σημαίνει 12 έτη λειτουργίας αν υποθέσουμε ότι θα ανάβει 1.000 ώρες ετησίως. Άρα η ετήσια εξοικονόμηση (σύμφωνα με υπολογισμούς που δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα, επειδή η ζωή πολλών «οικονομικών» είναι σημαντικά μικρότερη), θα είναι για κάθε ένα λαμπτήρα 6,6 ευρώ. Εάν δηλαδή τοποθετήσουμε 8 λαμπτήρες σε κάθε οικία έχουμε ετήσια εξοικονόμηση 50 ευρώ περίπου!...

Αυτό που αποκρύπτεται από τους καταναλωτές είναι ότι οι εκτιμήσεις τής Κομισιόν, που βασίζονταν βεβαίως στις αναφορές παραγωγών, αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα κάτω.⁽²⁴⁾ Ωστόσο οι διαφημίσεις συνεχίστηκαν στο ίδιο μοτίβο, ενώ δεν υπήρξε κανένα νέο κείμενο με το οποίο να αναθεωρείται προς τα κάτω και το οικονομικό όφελος των καταναλωτών, καθώς διατηρήθηκαν οι προπαγανδιστικές αρχικές αναφορές.

Ο καθηγητής ενεργειακού σχεδιασμού Άρης Τσαγκρασούλης, δηλαδή ένας κατ'εξοχήν γνώστης τού θέματος, έχει και αυτός τη δική του λαθεμένη γνώμη. Σε συνέντευξη⁽²⁵⁾ που γνώρισε μεγάλη δημοσιότητα και συνετέλεσε στον αποπροσανατολισμό των καταναλωτών αναφέρει κατά λέξη τα εξής:

«Μια λάμπα 20 W χαμηλής κατανάλωσης δίνει φως αντίστοιχο με μια λάμπα πυρακτώσεως 100 W. (σ.τ.Χ.Μ.: Η πραγματικότητα είναι ότι «οικονομική» λάμπα 20 W έχει αντιστοιχία με λάμπα πυράκτωσης όχι των 100 αλλά των 65 περίπου W). Ετσι έχουμε οικονομία τόσο από τη μεγαλύτερη

22 <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=191102>

23 http://www.medclima.gr/documents/guidance_docs_citizens.pdf

24 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> Δείτε την ενότητα: D. Compact fluorescent (CFLs)

25 http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathcommon_1_04/04/2008_1287326

διάρκεια χρήσης όσο και από τη μικρότερη κατανάλωση ενέργειας. Ένας κοινός λαμπτήρας 100 W κοστίζει 0,01 ευρώ όταν λειτουργεί μία ώρα, ενώ ένα λαμπτήρας χαμηλής κατανάλωσης 0,002 ευρώ σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ. Αν υπολογίσουμε ότι στο σπίτι μας έχουμε 8 λαμπτήρες, οι οποίοι λειτουργούν 3 ώρες ο καθένας ημερησίως, το χρόνο οι λάμπες του σπιτιού μας καίνε 8.640 ώρες συνολικά και μας κοστίζουν 86 ευρώ αν είναι πυρακτώσεως και 17 ευρώ αν είναι χαμηλής κατανάλωσης».

Ένας άλλος επιστήμονας, ο μηχανολόγος - μηχανικός Νίκος Κωτούλας με δηλώσεις του σε εφημερίδα της Βόρειας Ελλάδας αναφέρει ότι ένας λαμπτήρας «οικονομίας» 11W ισοδυναμεί με λαμπτήρα πυράκτωσης 60 W. (Σ.τ.Χ.Μ.: επαναλαμβάνει το ίδιο λάθος). Με δεδομένο ότι καταναλώνονται 1.200 κιλοβατώρες ετησίως για φωτισμό σε μια κατοικία, το όφελος θα είναι 100 ευρώ το χρόνο.

Στις ΗΠΑ το υπουργείο Ενέργειας εκτιμά ότι η αντικατάσταση 15 λαμπτήρων πυράκτωσης, (προσέξτε: 15 λαμπτήρων. Δηλαδή μέγεθος σχεδόν διπλάσιο από τους 8 που αναφέρει ο κ. Τσαγκρασούλης), με λάμπες «οικονομίας» θα δώσει στον καταναλωτή εξοικονόμηση 50 δολαρίων ετησίως, δηλαδή ποσό σημαντικά χαμηλότερο από τις προηγούμενες εκτιμήσεις⁽²⁶⁾

Μια σύντομη διευκρίνιση για να κατανοήσουμε το ζήτημα.

Τα Watt των λαμπτήρων αποδίδονται εκτός των άλλων και σε Lumen. Αυτό σημαίνει ότι το βατ δηλαδή η ισχύς, δίνει φως, δηλαδή φωτεινή ροή ή όγκο φωτός. Κατ' αρχήν η αναλογία 1 προς 5, δηλαδή μια λάμπα προς 5 για λαμπτήρα 20 W «οικονομικού» σημαίνει ότι αντιστοιχούν σε 100 W ενός λαμπτήρα πυράκτωσης, κάτι που δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα.

Φυσικά οι αρμόδιοι της Ε.Ε., των κρατών μελών και των περιβαλλοντικών οργανώσεων όφειλαν να γνωρίζουν την πλέον έγκυρη ανάλυση για τα τεχνικά μειονεκτήματα των λαμπτήρων «οικονομίας» και την αναλογία σε βατ «οικονομικών» και πυρακτώσεως, μια ανάλυση⁽²⁷⁾ η οποία είχε δει το φως της δημοσιότητας, αρκετά χρόνια πριν την ανασκευή προς τα κάτω της αναλογίας σε βατ από την Ε.Ε.,⁽²⁸⁾ την οποία ακολούθησε ένας απλός έλεγχος από τη βρετανική «Telegraph», οι συντάκτες της οποίας βρήκαν ότι μια λάμπα «οικονομίας» «των 11 W, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με λάμπα πυράκτωσης των 60, δεν είναι, επειδή δίνει μόνο το 58% της υποτιθέμενης φωτεινότητάς της όταν ελεγχθεί στις φυσικές συνθήκες ενός νοικοκυριού.

Το ζήτημα αγγίζει τα όρια τού γελοίου, επειδή μια μείωση σχεδόν στο 50% πέρασε απαρατήρητη από το βρετανικό τμήμα της Greenpeace και WWF, αλλά και από όλα σχεδόν τα ΜΜΕ τα οποία συνέχισαν να παπαγαλίζουν πιστά τα προπαγανδιστικά νούμερα που δίνουν οι διάφοροι παραγωγοί.

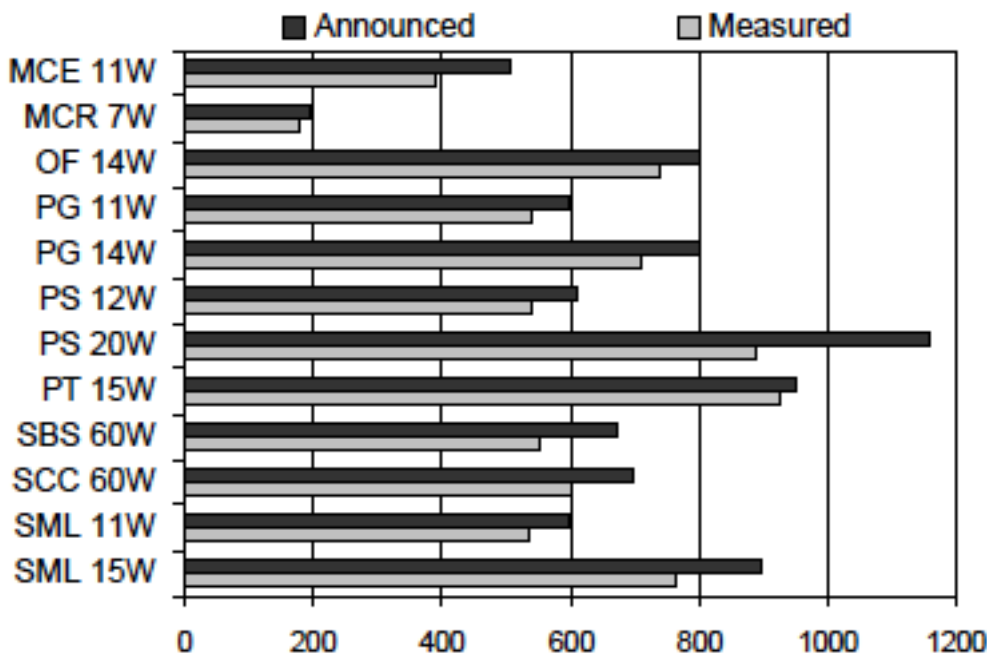
Επιπλέον των ανωτέρω πασίγνωστων γεγονότων, Greenpeace και WWF, όπως και οι άνω επιστήμονες και άλλοι συνάδελφοί τους, όφειλαν να γνωρίζουν την πλέον έγκυρη τεχνική μελέτη για τις ιδιότητες των «οικονομικών».⁽²⁹⁾ Σε αυτή βλέπουμε να αναφέρεται, χωρίς περιστρο-

26 «CONSUMER AFFAIRS: Energy-Saving Tips Re: Indoor Home Lighting», by Joseph Pellicciotti «Times Business» Columnist, 15/11/2013 - http://www.nwintimes.com/business/columnists/joseph-pellicciotti/consumer-affairs-energy-saving-tips-re-indoor-home-lighting/article_51f44bbb-3e5d-54e1-9fcc-bc65b5ae0d8b.html

27 http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf

28 Σ.τ.Χ.Μ.: Κάτω από υποκεφάλαιο με τίτλο: Compact fluorescent lamp performance (quantity and quality of light, lifetime etc) η σχετική αναφορά της ΕΕ είναι σαφής: "a 11-12 Watt compact fluorescent lamp would be the equivalent of a 60 Watt conventional incandescent, which is not true". Δηλαδή, η αναλογία 11-12 Watt ενός Σ.Α.Φ. με 60 Watt ενός λαμπτήρα πυράκτωσης δεν είναι αληθής, τονίζει ακόμα και η μεροληπτική υπέρ των λαμπτήρων "οικονομίας" ΕΕ. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

29 http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf - Στη σελίδα 4 κάτω από τον υπότιτλο: "Light Output".

Στον άνω πίνακα αποκαλύπτεται ένα μέρος από την παραπληροφόρηση των καταναλωτών. Με τις μαύρες μπάρες αποδίδονται τα ποσοστά φωτεινότητας που δίνουν τα αντίστοιχα Watt λαμπτήρων «οικονομίας», που αναγράφονται καθέτως και αριστερά τού πίνακα. Με τις γκριζες μπάρες δίνονται τα ποσοστά φωτεινότητας που μετρήθηκαν, τα οποία είναι πάντοτε μικρότερα των αναγραφόμενων! (Ο πίνακας είναι από την εργασία:

«ON THE SUBSTITUTION OF INCANDESCENT LAMPS BY COMPACT FLUORESCENT LAMPS: SWITCH ON BEHAVIOUR AND PHOTOMETRIC DISTRIBUTION»

B. Roisina, M. Bodartb, A. Deneyerc, P. D’Herdtc -

http://www.lightinglab.fi/IEAAnnex45/publications/Technical_reports/On_the_substitution_of_incandescent_lamps.pdf

υγεία των καταναλωτών σε σοβαρό κίνδυνο.

Η WWF (βασιζόμενη σε αυτά τα λάθος δεδομένα) εκτιμά ότι μια λάμπα των 11W που αντιστοιχεί (σύμφωνα με τις υπερβολικές εκτιμήσεις τής βιομηχανίας) σε λάμπα πυράκτωσης των 60W αντί των 34W, όπως θα ήταν το ακριβές, (ή στην καλύτερη των περιπτώσεων σε λάμπα των 44W) και ότι προσφέρει εξοικονόμηση 30 ευρώ στη διάρκεια ζωής της. Με νεότερες αναφορές της η WWF μπερδεύει περισσότερο τα πράγματα, δηλώνοντας μέσω τού επικεφαλής της, ότι με κάθε πέντε λάμπες «εξοικονόμησης» (δεν διευκρινίζει τα βατ) προσφέρεται ετήσιο κέρδος για κάθε νοικοκυριό 15 ευρώ!⁽³¹⁾

Η Γκρινπίζ⁽³²⁾ θεωρεί πως με κάθε λάμπα «οικονομίας» των 20W, που αντικαθιστά μια λάμπα πυράκτωσης των 100W (κι εδώ το ίδιο μέγα λάθος με τις αναλογίες) έχουμε εξοικονόμηση 56 ευρώ σε όλη τη διάρκεια ζωής της, χωρίς να αναφέρει πόση είναι τελικά αυτή η διάρκεια. Έξι,

φές, ότι η αναλογία σε βατ είναι 1 λάμπα πυράκτωσης προς 3 λάμπες «οικονομίας» και όχι 1 προς 5!

Το κρίσιμο ερώτημα είναι γιατί κυβερνήσεις, πολιτικά κόμματα και περιβαλλοντικές οργανώσεις παριστάνουν ή πραγματικά αγνοούν ότι η αναλογία 1 προς 5 είναι ένα τεράστιο λάθος. Το δηλώνει σαφώς και άλλη σχετική μελέτη με την επισήμανση ότι οι περισσότεροι παραγωγοί λαμπτήρων στην Ε.Ε. αναφέρουν υπερβολικές αναλογίες⁽³⁰⁾. Η απάντηση ίσως σχετίζεται με τη ζέση τους να βοηθήσουν το περιβάλλον, που στη συγκεκριμένη περίπτωση με τον τρόπο που το κάνουν το καταστρέφουν και επιπλέον βάζουν και την

30 http://www.lightinglab.fi/IEAAnnex45/publications/Technical_reports/On_the_substitution_of_incandescent_lamps.pdf Εξαιρετικά μεροληπτική υπερ των Σ.Λ.Φ. αυτή η μελέτη, σημειώνει ωστόσο ότι η αναλογία πρέπει να είναι όχι 1 προς 5 αλλά 1 προς 4.

31 <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artId=4534188>

32 <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/32554.pdf>

οκτώ, δέκα ή δώδεκα χρόνια; Δηλαδή το διπλάσιο από το όριο των 6 ετών που δίνουν άλλες μελέτες.

Ένα ακόμα βασικό ζήτημα που δεν μπαίνει πάνω στο τραπέζι είναι η πραγματική διάρκεια ζωής των «οικονομικών».⁽³³⁾ Ακόμα και το 2015, δηλαδή οκτώ χρόνια μετά την καθιέρωσή τους, και ύστερα από τις αναγκαίες τεχνολογικές βελτιώσεις, αυτές οι λάμπες ζουν μόνο δυο χρόνια, εάν βρίσκονται σε δωμάτια όπου γίνεται συχνή χρήση τους! Η κατάσταση γίνεται ξανά κωμική όταν εμφανίζεται σύσταση ειδικών από το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ προς τους καταναλωτές, (αναπαραγόμενη στο τηλεοπτικό δίκτυο ABC), να μην τις ανάβουν εάν δεν έχουν περάσει 15 λεπτά από την προηγούμενη χρήση τους!⁽³⁴⁾

Το δεύτερο ζήτημα είναι η μη αναφορά στο φαινόμενο παραγωγής θερμότητας των λαμπτήρων πυράκτωσης. Σύμφωνα με μελέτη⁽³⁵⁾ 61,4% από την ενέργεια που χρησιμοποιούν οι λαμπτήρες πυράκτωσης ετησίως μετατρέπεται σε χρήσιμη ενέργεια θέρμανσης, θέρμανση που αλλιώς θα έπρεπε να χορηγηθεί από το κεντρικό σύστημα θέρμανσης. Υποθέτοντας ότι το οίκημα θερμαίνεται από αέριο με 70% αποδοτικότητα όπως είναι ο μέσος όρος στη Βρετανία, η θέρμανση από τα φώτα μειώνει την κατανάλωση αερίου σε 0,3986 MWh/yr»!

Στα τελικά συμπεράσματά της η μελέτη, κάτω από τον υπότιτλο «**Implications of results**» αναφέρει τα εξής χαρακτηριστικά: «Σε ένα μέσο βρετανικό σπιτικό, εάν αγνοηθεί η επίδραση τής αντικατάστασης θερμότητας, στους υπολογισμούς για την εξοικονόμηση με τη χρήση λαμπτήρων οικονομίας, τότε θα υπερεκτιμηθεί η εξοικονόμηση χρημάτων γύρω στο 19% και η εξοικονόμηση στην κατανάλωση άνθρακα θα υπερεκτιμηθεί γύρω στο 67%. Δείχνει λογικό να περιμένουμε ένα παρόμοιο μέγεθος υπερεκτίμησης όταν ερευνούμε την πιθανή εξοικονόμηση χρημάτων και ενέργειας σε μεγάλο δείγμα παρόμοιων οικιών. Η αδυναμία να αναγνωρίσουμε το γεγονός όταν ασχολούμαστε με εξισώσεις θα καταλήξει σε λαθεμένα συμπεράσματα και δυνητικά σε λανθασμένες αποφάσεις».

Η τρίτη μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής ηλεκτρισμού τού Καναδά,⁽³⁶⁾ σημειώνει ότι η αντικατάσταση, εξαιτίας τής νέας νομοθεσίας, των λαμπτήρων πυράκτωσης με λάμπες «οικονομίας», θα αυξήσει τα αέρια τού θερμοκηπίου στην περιοχή της κατά 45.000 τόνους λόγω τής αυξημένης παραγωγής ενέργειας που θα συμβεί εξαιτίας τής απώλειας θερμότητας από τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Μια ακόμα εργαστηριακή μελέτη με τη σύγκριση δύο οικιών στον Καναδά, που χρησιμοποιούνται μόνιμα ως μοντέλα μέτρησης ενεργειακών συστημάτων έδωσε για όλο το σπίτι τη μείωση ηλεκτρισμού με τη χρήση των Σ.Λ.Φ. στο απίστευτα μικρό ποσοστό τού 3,7%!⁽³⁷⁾

Μελέτη από το Πανεπιστήμιο τού Yale,⁽³⁸⁾ υποστηρίζει περίπου τα ίδια, αλλά αυτή τη φορά η αναφορά γίνεται για τεράστιες περιοχές ή κράτη, τα οποία αναλόγως τού κλίματος θα έχουν και τις ανάλογες επιπτώσεις με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας». Οι συντάκτες τής μελέτης προτείνουν στην πολιτεία τής Καλιφόρνιας και τη Νορβηγία να παραμείνουν στη χρήση των λαμπτήρων πυράκτωσης εάν θέλουν να μειώσουν τα αέρια τού θερμοκηπίου!

33 «Light bulb blues», by Margaret Hartley - <http://www.dailygazette.com/weblogs/hartley/2015/may/11/light-bulb-blues/>

34 <http://www.thedenverchannel.com/money/consumer/consumers-complain-cfls-burn-out-fast04172015>

35 http://mail.mtprog.com/CD_Layout/Day_2_22.06.06/1400-1545/ID22_Henderson_final.pdf

36 <http://green.blogs.nytimes.com/2009/03/05/do-cfls-increase-greenhouse-gases/>

37 <http://www.nrc-cnrc.gc.ca/obj/irc/doc/pubs/nrcc50874/nrcc50874.pdf> Δείτε στη σελίδα iv κάτω από τον υπότιτλο: Potential Estimates of Benefits of Compact Fluorescent Lighting.

38 <http://pubs.acs.org/doi/full/10.1021/es8025566>

Η ισχυρότερη ανατροπή στην καθιερωμένη μυθολογία έρχεται από μελέτη⁽³⁹⁾ η οποία χρηματοδοτήθηκε από τους ίδιους τους παραγωγούς λαμπτήρων με στόχο να εκτιμηθούν τα κενά στη διαφημιστική καμπάνια, με στόχο να σκαρωθεί μια ακόμα καλύτερη, αλλά και για να βρεθούν τα μειονεκτήματα στους λαμπτήρες «οικονομίας», με στόχο να προωθηθεί δυναμικότερα το προϊόν. Επειδή η μελέτη δεν είναι προπαγανδιστική, αν και είναι σαφώς μεροληπτική υπέρ των Σ.Λ.Φ., τα γεγονότα εμφανίζονται χωρίς την ωραιοποίηση τής προπαγάνδας. Μαθαίνουμε λοιπόν ότι η εξοικονόμηση ενέργειας που προσφέρουν οι λάμπες «οικονομίας» (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού), **εμφανίζουν τεράστιες διακυμάνσεις εξοικονόμησης, που κυμαίνονται από 20 έως 80 κιλοβατώρες σε κάθε λάμπα!**

Από την άλλη μεριά έχουμε και ορισμένα απρόβλεπτα που αποκαλύπτουν ότι η όλη κατάσταση έχει πολλά μα πολλά πράσινα ξύλινα πόδια. Σύμφωνα με ανάλυση γερμανικής οικολογικής οργάνωσης (Öko Test) βρέθηκε ότι μια από τις διαφημιζόμενες ως καλύτερες λάμπες «οικονομίας» η Swiss Lights Classic 68, όχι μόνο καίγεται γρηγορότερα από όσο αναφέρεται αλλά δαπανά 14% περισσότερη ενέργεια συγκρινόμενη με μια λάμπα πυράκτωσης των 60 W,⁽⁴⁰⁾ και αυτό χωρίς να εισέρχεται στις εξισώσεις η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας με την άεργο ισχύ, η οποία σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν η «οικονομική» λάμπα διαθέτει ηλεκτρομαγνητικό εκκινητή είναι ελαφρώς μεγαλύτερη, ακόμα και από την ενέργεια που αναγράφεται ότι καταναλώνει. Δηλαδή η κατανάλωση ενέργειας είναι περίπου διπλάσια από όση αναφέρεται!

Κατά το 2009 ο Ευρωπαϊός Επίτροπος Ενέργειας εκτιμούσε ότι η εξοικονόμηση που γίνεται με ένα λαμπτήρα «οικονομίας» στη διάρκεια ζωής του θα είναι 60 ευρώ.

Το ευρωπαϊκό τμήμα τής Philips διατηρούσε διαφορετικές απόψεις από την Ε.Ε. Σε σχετικό κείμενο⁽⁴¹⁾ αναφέρει ότι η διάρκεια ζωής ενός λαμπτήρα 20W θα είναι 8.000 ώρες. Εδώ η διάρκεια ζωής πέφτει θεαματικά από τις 12.000 στις 8.000 ώρες και η εξοικονόμηση για αυτές τις 8.000 ώρες, δηλαδή τα 8 χρόνια χρήσης περίπου, πως θα είναι 100 ευρώ! Δηλαδή εάν υπολογίσουμε ότι κάθε ένα έτος τη χρησιμοποιούμε για 1.000 ώρες, τότε εξοικονομούμε ετησίως από κάθε ένα λαμπτήρα «οικονομίας» 12 ευρώ περίπου και για ένα σπίτι με 12 λαμπτήρες 150 ευρώ περίπου. Αυτό το «ευτυχές» γεγονός μπορεί να συμβεί αφαιρώντας το ενδεχόμενο να μην μακροημερεύσουν οι λάμπες μας στο αναγραφόμενο χρονικό όριο και επιπλέον να ξεχάσουμε τις πιθανότερες βλάβες στην υγείας μας οι οποίες μπορεί να συμβούν με τη χρήση τους και άρα το κόστος χρήσης τους να έχει ανυπολόγιστα νούμερα.

Σε μια δημοφιλή ιστοσελίδα που θέτει το όριο ζωής ενός «οικονομικού» στις 10.000 ώρες διαβάζουμε ξανά το ίδιο γελοίο και λαθεμένο «μάντρα»: «*Με την αντικατάσταση ενός μόνο λαμπτήρα πυρακτώσεως 100 Watt με έναν λαμπτήρα οικονομίας αντίστοιχης φωτεινότητας, δηλαδή 20 Watt, επιτυγχάνεται συνολική εξοικονόμηση περίπου 80 € στη διάρκεια ζωής του λαμπτήρα*».⁽⁴²⁾

Ωστόσο σε ιστοσελίδα των ΗΠΑ βλέπουμε αιφνιδίως η αναλογία 1 προς 5 να καταργείται και να ισχύει η αναλογία 1 λάμπα πυράκτωσης προς 3 λάμπες «οικονομίας».

Ωστόσο παντού όπως κι εδώ στην Ελλάδα, δεν υπολογίζεται η άεργη ισχύς με αποτέλεσμα να

39 http://mail.mtprog.com/CD_Layout/Day_2_22.06.06/1115-1300/ID109_Skumatz3_final.pdf Η μελέτη έχει τον χαρακτηριστικό τίτλο: Findings and «Gaps» in CFL Evaluation Research: Review of the Existing Literature.

40 «EU Light-Bulb Ban: Are Fluorescents Really the Way to Go?», Spiegel Online, 9/12/2008 - <http://www.spiegel.de/international/europe/eu-light-bulb-ban-are-fluorescents-really-the-way-to-go-a-595321.html>

41 http://www.lighting.philips.com/gr_el/trends/gls_phaseout/q_and_a.php?main=gr_el&parent=1&id=gr_el_trends&lang=el

42 <http://www.asxetos.gr/Default.aspx?tabId=274&c=94&aid=1896>

καταναλώνει ο λαμπτήρας σχεδόν τα ίδια βατ με τα αναγραφόμενα, τα οποία δεν χρεώνεται, αλλά και άλλοι παράγοντες που έχω θίξει αναλυτικά αλλού.

«Το κόστος ανά ώρα τής δαπανώμενης ενέργειας είναι φθηνότερο. Ένας συμπαγής λαμπτήρας φθορισμού (λάμπα «οικονομίας») 26 Watt, αντιστοιχεί σε έναν λαμπτήρα πυράκτωσης 75Watt. Ο Σ.Λ.Φ. χρησιμοποιεί 26 και ο λαμπτήρας πυράκτωσης 75Watt. Αυτό δίνει μια διαφορά 49Watt την ώρα υπέρ του Σ.Λ.Φ. Υποθέτουμε ότι χρησιμοποιείται ένα τέτοιο λαμπτήρα για 4 ώρες την ημέρα και το κόστος ηλεκτρισμού είναι 10 σεντς την κιλοβατώρα. Με αυτές τις τιμές ένας «οικονομικός» των 26W αντί για έναν των 75W εξοικονομεί 7,15 δολάρια σε ένα χρόνο. Εάν εκτιμήσουμε ότι έχετε 20 τέτοιους λαμπτήρες στο σπίτι σας τότε σε ένα χρόνο εξοικονομείτε 150 δολάρια».⁽⁴³⁾

Εδώ έχουμε σε χρήση 20 λαμπτήρες. Άρα οι 10 εξοικονομούν 75 δολάρια ετησίως!...

Στις ΗΠΑ, υποστηριζόμενο από το υπουργείο Ενέργειας και το υπουργείο Περιβάλλοντος, υφίσταται το Energy Star Program. Οι αρμόδιοι ισχυρίζονται ότι ένας λαμπτήρας «οικονομίας» που διαθέτει διαπίστευση από αυτό τον οργανισμό, εξοικονομεί 30 δολάρια σε όλη τη διάρκεια ζωής του και δαπανά 75% λιγότερη ενέργεια από όση ένας λαμπτήρας πυράκτωσης.⁽⁴⁴⁾ Αυτό σημαίνει ότι εάν η διάρκεια ζωής του «οικονομικού» είναι 10 χρόνια, τότε κάθε χρόνο η εξοικονόμηση θα είναι 3 δολάρια(!) Εάν ένα νοικοκυριό στις ΗΠΑ έχει 10 τέτοιους λαμπτήρες σε χρήση, τότε θα εξοικονομήσει 30 δολάρια το χρόνο...

Ενδεικτικό των διαφορετικών ισχυρισμών που εμφανίζονται εδώ κι εκεί παραπληροφωρώντας τους καταναλωτές είναι μια άλλη εκτίμηση κόστους από ανεπίσημη ιστοσελίδα των ΗΠΑ όπου εκεί για τα ίδια μεγέθη δίνεται η εκτίμηση ότι η εξοικονόμηση θα είναι 81 δολάρια ετησίως.⁽⁴⁵⁾

Τα δεδομένα αλλάζουν ξανά σε άλλη αμερικανική ιστοσελίδα, όπως η μεταμφίεση λόγω κινδύνου του χαμαιλέοντα. Στην περίπτωση μας πράγματι μπερδεύονται οι καταναλωτές.

«Για να υπολογίσετε τη μηνιαία εξοικονόμηση αναφέρει η ιστοσελίδα - υποθέτουμε ότι μια λάμπα πυράκτωσης των 60W αντιστοιχεί σε μια συμπαγή λυχνία φθορισμού των 13W. (Εδώ βλέπουμε ξανά το κρίσιμο λάθος τής αναλογίας 1 λάμπα πυράκτωσης προς 5 λάμπες «οικονομίας»!) Μετά την αφαίρεση τής διαφοράς και τη μετατροπή σε κιλοβατώρες και πολλαπλασιάζοντας με 0,0001 σεντ, καθώς η κιλοβατώρα είναι 1.000 W που αντιστοιχούν σε μια ώρα. Το τρέχον κόστος ηλεκτρισμού για μια κιλοβατώρα στην περιοχή μου, μαζί με τους φόρους είναι 10.705 σεντς. Εκτιμώντας ότι χρειάζεστε 3 λάμπες οροφής για φωτισμό που να λειτουργούν 4 ώρες το 24ωρο, τότε σε 30 ημέρες θα εξοικονομήσετε 1,72 δολάρια μόνο από κάθε λάμπα».⁽⁴⁶⁾ Δηλαδή το χρόνο η φανταστική εξοικονόμηση για κάθε λάμπα είναι 19,74 δολάρια. Για 10 λάμπες έχουμε το εξαιρετικό ποσό (αν ήταν αληθινό) των 197 δολαρίων ετησίως...

Διαφορετικό τρόπο εκτίμησης τού κόστους εμφανίζει μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής ηλεκτρισμού τού Καναδά. Οι εκτιμήσεις της έχουν κάποια αξία επειδή αποκαλύπτουν ένα μικρό μέρος από όσα μένουν καλυμμένα από τις εκτιμήσεις των περισσότερων υποστηρικτών των λαμπτήρων «οικονομίας».

Όπως αναφέρεται:

«...Ο φωτισμός αντιστοιχεί περίπου στο 5-10% τής ενέργειας που δαπανούν τα νοικοκυριά. Οι Σ.Λ.Φ. (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή λαμπτήρες «οικονομίας») αποτελούν ένα εξαιρετικό

43 <http://articles.moneycentral.msn.com/SavingandDebt/SaveMoney/ABrightWayToCutYourPowerBill.aspx>

44 http://www.energystar.gov/index.cfm?fuseaction=find_a_product.showProductGroup&pgw_code=LB

45 http://energy-conservation.suite101.com/article.cfm/do_cfls_save_money_on_consumers_energy_bills

46 <http://www.articlesbase.com/real-estate-articles/do-cfl-bulbs-really-save-money-explore-energy-savings-in-your-condo-or-home-2804713.html>

μέσο για να εξοικονομήσετε χρήματα στο λογαριασμό τού ρεύματος.

Εάν θερμαίνεται το σπίτι σας με γεωθερμία, φυσικό αέριο ή ηλεκτρικό σύστημα θέρμανσης θα επωφεληθείτε με τη χρήση των Σ.Λ.Φ. Για παράδειγμα εάν εγκαταστήσετε 6 συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) στο σπίτι σας η εξοικονόμηση θα κυμαίνεται από 4,75 έως 22 καναδικά δολάρια λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που ακολουθούν». (Σ.τ.Χ.Μ.: Δεν διευκρινίζεται εάν η εξοικονόμηση θα είναι ετήσια). «...Στην αντίθετη περίπτωση που θερμαίνεται το σπίτι σας με προπάνιο, πετρέλαιο, ή με συστήματα θέρμανσης που τροφοδοτούνται με ντίζελ, η εγκατάσταση Σ.Λ.Φ. ίσως καταλήξει να αυξήσει τις δαπάνες ηλεκτρισμού, για αυτό δεν συνιστούμε οι καταναλωτές αυτού τού είδους να αντικαταστήσουν τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Η εξοικονόμηση ενέργειας μέσω τής αντικατάστασης λαμπτήρων πυράκτωσης με Σ.Λ.Φ. πρέπει να γίνει κατανοητό ότι εξαρτάται από:

Το κόστος τής ενέργειας που χρησιμοποιεί το σπίτι για τη θέρμανση.

Την χρονική και εποχιακή απόδοση των συστημάτων θέρμανσης.

Εάν η οικία σας διαθέτει κλιματισμό.

Οι παραδοσιακοί λαμπτήρες πυράκτωσης παράγουν θερμότητα που συνεισφέρει στη θέρμανση τής οικίας κατά το χειμώνα. Οι Σ.Λ.Φ. παράγουν λιγότερη θέρμανση με τη χρήση τους, γι' αυτό το λόγο η εγκατάστασή τους αυξάνει την ανάγκη για μεγαλύτερη λειτουργία των συστημάτων θέρμανσης κατά το χειμώνα, αλλά μειώνει την ανάγκη λειτουργίας κλιματιστικών το καλοκαίρι.

Οι Σ.Λ.Φ. διαρκούν μέχρι και 8 φορές περισσότερο από τους λαμπτήρες πυράκτωσης, γι' αυτό θα εξοικονομήσετε χρήματα, επειδή δεν θα αναγκαστείτε να τους αντικαταστήσετε σύντομα».

Φυσικά δεν διευκρινίζεται από την καναδική εταιρεία ηλεκτρισμού η αναλογία σε βατ. Είναι 1 λάμπα πυράκτωσης προς 5 «οικονομίας» ή 1 προς 3, με την οποία έχει κάνει τις εκτιμήσεις της. Όταν το πλέον αρμόδιο βρετανικό ίδρυμα⁽⁴⁷⁾ που χρηματοδοτείται από το βρετανικό κράτος, λέει τέτοιες ανακρίβειες θεωρώντας ότι η αναλογία είναι 1 προς 5, (σκεφτείτε τι μπορεί να ισχυρισθεί ο κάθε αναρμόδιος). Βεβαίως, ο ισχυρισμός αναθεωρήθηκε στη συνέχεια από την αρμόδια υπηρεσία τής Ε.Ε., όσο και από άλλους έγκυρους οργανισμούς.

Βλέπουμε λοιπόν από ποικιλία έγκυρων πηγών ότι τα νούμερα εξοικονόμησης που δίνονται είναι τόσο πολύ διαφορετικά μεταξύ τους ώστε δικαίως να συμπεραίνω πως δεν είναι υπαρκτά.

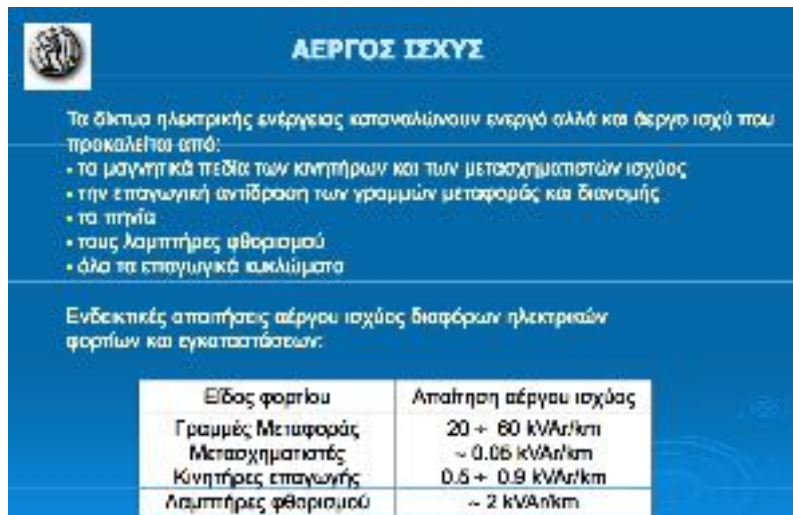
Η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική και βρίσκεται στην σχετικά αληθινή αναλογία 1 προς 3. Παρά ταύτα η πράσινη προπαγάνδα συνεχίζεται με αποτέλεσμα να πέφτουν στην παγίδα έγκυρα ΜΜΕ⁽⁴⁸⁾ και αξιόλογες κατά τα άλλα οικολογικές οργανώσεις επαναλαμβάνοντας τα φουσκωμένα νούμερα ως νέο είδος θρησκευτικής «προσευχής», όπως επαναλαμβάνεται μονότονα ένα μάντρα, το οποίο βεβαίως δεν σχετίζεται με την πραγματικότητα αλλά με τη θρησκευτική ιδεοληψία των πιστών.

Ορισμένοι επιστήμονες έχουν εντελώς διαφορετική γνώμη για την πραγματική ζωή και την εξοικονόμηση ενέργειας των λαμπτήρων «οικονομίας». Για παράδειγμα, μιλώντας στο CNN ο

47 Energy Saving Trust

48 <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=174884> "Μειώστε τα έξοδα με 50 απλά βήματα". "Ελευθεροτυπία". (Σ.τ.Χ.Μ.: Κι εδώ βλέπουμε το ίδιο λάθος. Να εκτιμάται δηλαδή η αναλογία σε 1 προς 5 και να δηλώνεται ότι η εξοικονόμηση για κάθε λαμπτήρα των 11W που αντιστοιχεί σε 60W ενός λαμπτήρα πυράκτωσης είναι 30 ευρώ).

http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathcommon_1_09/04/2004_1282808 "Κάντο μόνος σου. Ο τεχνητός φωτισμός". "Καθημερινή". (Σ.τ.Χ.Μ.: Το ίδιο λάθος επαναλαμβάνεται κι εδώ, με τη βοήθεια μάλιστα τού επικεφαλής τής Γκρινιπς. Σε άμπολλα ΜΜΕ το ίδιο "μάντρα" επαναλαμβάνεται μονότονα, και τυφλά. Η δημοσιογραφική έρευνα στα χειρότερά της).

ΑΕΡΓΟΣ ΙΣΧΥΣ

Τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας καταναλώνουν ενεργά αλλά και άεργο ισχύ που προκαλείται από:

- τα μαγνητικά πεδία των κινητήρων και των μετασχηματιστών ισχύος
- την επαγωγική αντίδραση των γραμμών μεταφοράς και διανομής
- τα πηνία
- τους λαμπτήρες φθορισμού
- όλα τα επαγωγικά κυκλώματα

Ενδεικτικές απαιτήσεις αέργου ισχύος διαφόρων ηλεκτρικών φορτίων και εγκαταστάσεων:

Είδος φορτίου	Απαιτηση αέργου ισχύος
Γραμμές Μεταφοράς	20 + 80 kVA/km
Μετασχηματιστές	~ 0.06 kVA/km
Κινητήρες επαγωγής	0.5 + 0.9 kVA/km
Λαμπτήρες φθορισμού	~ 2 kVA/km

Σελίδα από εργασία των πανεπιστημιακών ερευνητών τού Μετσοβείου Πολυτεχνείου Ευάγγελου Διαλυνά, Φραγκίσκου Τοπαλή και Σταυρούλας Καβατζά σχετικά με την άεργη ισχύ ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, (όπως λαμπτήρες «οικονομίας») όπου προτείνονται δαπανηρές μεθοδεύσεις για την επίλυση τού σοβαρού αυτού προβλήματος.
<http://www.iene.gr/energyweek08/articlefiles/page06/dialynas.pdf>

καθηγητής Ron Hui⁽⁴⁹⁾ εξήγησε ότι η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων στις 10.000 ώρες, βασίζεται σε ένα είδος φαντασικών υποθέσεων. Είπε συγκεκριμένα ότι οι συντελεστές θερμοκρασίας ειδικά στο ηλεκτρονικό τους σύστημα, που είναι εξαιρετικά ευαίσθητο αλλάζουν δραστικά τα όρια ζωής τους. Όπως είπε: «*Η ζωή του (λαμπτήρα «οικονομίας») είναι 10.000 ώρες όταν το περιβάλλον του έχει θερμοκρασία 105 βαθμών Κελσίου, αλλά στην πραγματικότητα με το άναμμα τού λαμπτήρα εξοικονόμησης, η θερμοκρασία γίνεται αρκετά υψηλότερη. Όταν η θερμοκρασία αυξάνεται 10 βαθμούς, η διάρκεια ζωής τού λαμπτήρα μειώνεται 50%. Πολύ συχνά ένας Σ.Λ.Φ. καταρρέει, αλλά στην ουσία πρόκειται για κατάρρευση τού ηλεκτρονικού εκκινητή. Η συχνότητα κατάρρευσης είναι υψηλή, περίπου στους έξι έως εννέα μήνες ειδικά σε ορισμένα κράτη τής Γης!*»⁽⁵⁰⁾

Η απόδειξη ότι το σοβαρό ζήτημα τής αντιστοιχίας σε βατ, λαμπτήρων «οικονομίας» και πυράκτωσης, το οποίο η Γκρινπίζ το καταπίνει αμάσητο, είναι ο τυπωμένος ψευδής ισχυρισμός που βρίσκεται στο περίβλημα κάθε λαμπτήρα «οικονομίας» σχετικά με την αναλογία των Watt με τις λάμπες πυράκτωσης. Αν πάρουμε μια λάμπα «οικονομίας» των 11Watt θα δούμε τυπωμένο στο περίβλημα τον ισχυρισμό, ότι η κατανάλωσή της αντιστοιχεί με λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt. Τα 11W βλέπουμε να χωρούν κάτι περισσότερο από 5 φορές στα 60W, αλλά η αντιστοιχία 1 λάμπα πυράκτωσης είναι ισοδύναμη προς 5 «οικονομίας» δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα, γεγονός που όπως προανέφερα, έχει επισημανθεί τόσο από την άκρως υποστηρικτική προς τους λαμπτήρες «οικονομίας» Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και από άλλους έγκυρους οργανισμούς, αλλά και μη επηρεαζόμενα μέσα ενημέρωσης.

Παρά το σαφές αυτό γεγονός συνεχίζεται η παραπληροφόρηση των καταναλωτών στην οποία συμμετέχουν εν αγνοία τους(!) Greenpeace και WWF, όσο και ορισμένοι ειδικοί και «ειδικοί» στον ελληνικό χώρο. Η πραγματικότητα είναι ότι τα 11W μιας λάμπας πυρακτώσεως και στην καλύτερη των περιπτώσεων σε 40W. Η αναλογία δηλαδή δεν είναι 1 προς 5, αλλά 1 προς 3 και στη καλύτερη απόδοση 1 προς 3,5 ή στην μάξιμουμ και σπανιότατη των περιπτώσεων σε 1 προς 4.⁽⁵¹⁾

Όστόσο εδώ έχουμε ένα απροσδόκητο γεγονός. Η αλήθεια για την αναλογία σε βατ μεταξύ «οικονομικών» και πυράκτωσης αποκαλύπτεται από ένα κράτος πνιγμένο στη διαφθορά τής

49 <http://edition.cnn.com/2008/TECH/07/27/eco.flourescent/>

50 <http://edition.cnn.com/2008/TECH/07/27/eco.flourescent/index.html>

51 <http://www.richsoil.com/CFL-flourescent-light-bulbs.jsp#cf>

Το σύνθετο ηλεκτρονικό κύκλωμα των «οικονομικών» λαμπτήρων τούς αναγκάζει να στέλνουν πίσω στο δίκτυο τόση ισχύ όση σχεδόν αναγράφουν ότι καταναλώνουν. Το αποτέλεσμα είναι η αληθινή κατανάλωση, οι φθορές και τα κόστη να μένουν κρυφά εμφανιζόμενοι έτσι ως εξοικονομούντες μεγάλα ποσά ενέργειας, κάτι που δεν σχετίζεται με την πραγματικότητα.

εξουσίας και τα σκάνδαλα, τις Φιλιππίνες.

Ένα κράτος το οποίο έλαβε το 2010 ένα τεράστιο ποσό για να αγοράσει λαμπτήρες «οικονομίας» και να τους διαθέσει στους πολίτες τους με στόχο να τους βοηθήσει... Όπως διαβάζουμε σε μέσο ενημέρωσης της χώρας⁽⁵²⁾ η αναλογία σε βατ ενός λαμπτήρα «οικονομίας» των 15W αντιστοιχεί σε λαμπτήρα πυράκτωσης των 40W! Δηλαδή μια αναλογία που είναι ακόμα χαμηλότερη από το 1 προς 3. Δεδομένου ότι 1, δηλαδή 15WattX3Watt αποδίδουν 45W και όχι 40W.

Ενδεικτικό γεγονός της άθλιας κατάστασης είναι ότι χρειαζόμαστε ένα από τα πλέον διεφθαρμένα συστήματα εξουσίας τού πλανήτη για να μάθουμε ένα μέρος της αλήθειας.

Η κρυφή και μη προσμετρήσιμη άεργη ισχύς και άλλα μυστικά

Ένα μείζον θέμα αποκαλύπτεται από τον καθηγητή τού Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου Φραγκίσκο Τοπαλή και τον διδάκτορα Μηχανικό τού ΕΜΠ Ιωάννη Γκόνο. Σε άρθρο τους βασισμένο σε εργαστηριακά ευρήματα αναφέρονται στην άεργο ισχύ των συμπαγών λαμπτήρων πυράκτωσης.⁽⁵³⁾

Η άεργος ισχύς είναι η δαπάνη ενέργειας που προκαλούν οι λαμπτήρες «οικονομίας», την οποία υφίσταται το δίκτυο τής ΔΕΗ, η οποία ωστόσο δεν καταγράφεται στους λογαριασμούς των οικιακών καταναλωτών, αλλά μόνο στις επιχειρήσεις.

Φυσικά η δαπάνη ενέργειας - άεργος ισχύς ονομάζεται επιστημονικά - είναι σχεδόν αμελητέα για μια μικρή λαμπίτσα των 40W. Μετατρέπεται ωστόσο σε τεράστιο μέγεθος όταν αφορά εκατομμύρια Έλληνες ή εκατοντάδες εκατομμύρια Ευρωπαίους ή τα δεκάδες δισεκατομμύρια λαμπτήρων από τους καταναλωτές τού πλανήτη.

Η άεργη ισχύς - καταναλώνει ενέργεια από κάθε ΔΕΗ τής Γης, καίγεται δηλαδή άνθρακας ή άλλες ύλες για να παραχθεί, αλλά δεν μπαίνει στο σακουλάκι των υπολογισμών τής Greenpeace και τής Ε.Ε. με αποτέλεσμα οι αναφορές ότι η δαπάνη ενέργειας αντιστοιχεί σε Χ ποσό να είναι παραπλανητικές.

Όπως σημειώνουν οι ανωτέρω ερευνητές «προκαλείται αύξηση της άεργης κατανάλωσης με αποτέλεσμα ο συντελεστής ισχύος να υπερβαίνει με δυσκολία την τιμή του 0,60. Ο χαμηλός συντε-

52 <http://www.mb.com.ph/articles/255322/doe-set-deliver-2-million-cfls>

53 Υπάρχει λόγος να αντικαταστήσουμε τους λαμπτήρες πυρακτώσεως;» Δημοσίευση: 9 Ιουνίου 2008 - Φραγκίσκος Β. Τοπαλής και Ιωάννης Φ. Γκόνος - <http://www.flashlight.gr/index.php?maincat=12&subcat=37&newsid=490>

λεστής ισχύος δεν διορθώνεται εύκολα με κύκλωμα αντιστάθμισης το οποίο εξ άλλου συμπεριλαμβάνεται στο ενσωματωμένο ηλεκτρονικό κύκλωμα έναυσης. Το μόνο που επιτυγχάνει το ενσωματωμένο κύκλωμα είναι η διόρθωση του συνημιτόνου τής θεμελιώδους, δηλαδή η μείωση τής διαφοράς φάσης μεταξύ τής τάσης και τής θεμελιώδους συνιστώσας του ρεύματος. Στην περίπτωση όμως των αρμονικά παραμορφωμένων ρευμάτων ο χαμηλός συντελεστής ισχύος δεν ταυτίζεται με το συνημίτονο. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο να καταναλώνουν οι ηλεκτρονικοί λαμπτήρες άεργη ισχύ ενώ το συνημίτονό τους πλησιάζει τη μονάδα».

Αυτό μεθερμηνευόμενο σημαίνει ότι υπάρχει ένα είδος «κρυφής» κατανάλωσης ισχύος που δεν εισέρχεται στους υπολογισμούς που αποδίδουν την πραγματική κατανάλωση των λαμπτήρων. **Το συμπέρασμα είναι ότι οι όποιες συγκριτικές μετρήσεις στην κατανάλωση μεταξύ Σ.Λ.Φ. και λαμπτήρων πυράκτωσης είναι μη πραγματικές.**

Ο καθηγητής Θαλής Παπάζογλου επικεφαλής τού Εργαστηρίου Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης με άρθρο του στο «Βήμα»⁽⁵⁴⁾ διευκρινίζει ότι η άεργη ισχύς παίζει παρασκηνακό, αλλά καθοριστικό ρόλο στην εύρυθμη λειτουργία τού δικτύου τής ΔΕΗ, ρυθμίζοντας ή απορυθμίζοντας το δίκτυο με αποτέλεσμα πολλές φορές την κατάρρευσή του.

Με αυτό τον τρόπο ερμηνεύεται η προτροπή των επιστημόνων κ. Τοπαλή και Γκόνου να μην γίνει ευρεία εφαρμογή των Σ.Λ.Φ. προς το παρόν, (επειδή υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης τού δικτύου), τής ΔΕΗ μέχρι να επιλυθούν τα σχετικά τεχνικά προβλήματα τής άεργης ισχύος.

Ιδού ορισμένα από αυτά που αναφέρει ο κ. Θ. Παπάζογλου:

Άεργη ισχύς

«Τι είναι η άεργη ισχύς και γιατί μπορεί να παίζει καθοριστικό, παρασκηνακό κατά μίαν έννοια, ρόλο σε τέτοιες περιπτώσεις; Με τις κοινές γνώσεις, ο όρος άεργη ισχύς μπορεί να ακούγεται αντιφατικός. Γιατί η ισχύς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το έργο και με την ενέργεια. Παρ' όλα αυτά όμως η περίπτωση λειτουργίας ενός ΣΗΕ έχει αυτή την ιδιαιτερότητα. Το εναλλασσόμενο ρεύμα το οποίο χρησιμοποιείται στα ΣΗΕ έχει πλάι στα σημαντικά πλεονεκτήματά του αυτό το μειονέκτημα. Για να μεταφέρει δηλαδή κανείς την καθαυτό πραγματική ισχύ που χρειάζεται, αναγκάζεται να δεχτεί και την άεργη ισχύ, μια παλινδρομούσα, ή κατά μίαν έννοια παρασιτική, ισχύ η οποία όμως είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευστάθεια της λειτουργίας του ΣΗΕ και συνεπώς αν υπάρχει έλλειμμα της απαιτούμενης άεργης ισχύος το Σύστημα κινδυνεύει να χάσει την ευστάθεια και ίσως τελικά να οδηγηθεί σε ολική σβέση.

Έτσι λοιπόν, το θέμα δεν είναι απλά και μόνο αν έχουμε τη διαθέσιμη ισχύ να καλύψουμε το ζητούμενο ηλεκτρικό φορτίο! Εύλογο είναι το ερώτημα: πού έγκειται η δυσκολία κάλυψης των απαιτήσεων της άεργης ισχύος; Δυστυχώς, η άεργη ισχύς είναι θα λέγαμε «δύστροπη», δηλαδή δεν μεταφέρεται καθόλου εύκολα! Η μεταφορά άεργης ισχύος συνεπάγεται πτώση της τάσης. Στο ελληνικό ΣΗΕ τα κέντρα παραγωγής είναι άλλα μακρύτερα και άλλα πιο κοντά στα καταναλωτικά Κέντρα. Η απαιτούμενη άεργη ισχύς δεν είναι δυνατόν να καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τα μακρινά κέντρα παραγωγής ή τις εισαγωγές. Για παράδειγμα, το μεγάλο μπλακάουτ της 12ης Ιουλίου 2004 στο ελληνικό ΣΗΕ, που είχε αποτέλεσμα να τεθεί εκτός τάσης το νότιο μισό τμήμα της Ελλάδας, οφειλόταν στην ανεπάρκεια

54 <http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=33&artid=187655&dt=23/03/2008>

κάλυψης των αυξημένων αναγκών άεργης ισχύος που υπήρχαν λόγω της μεγάλης φόρτισης των γραμμών υπερυψηλής τάσης Βορρά - Νότου. Στην περίπτωση εκείνη υπήρχε η διαθέσιμη παραγωγή ισχύος για την κάλυψη της ηλεκτρικής ζήτησης, όμως αυτό δεν ήταν ικανό για να κρατήσει την ευστάθεια του Συστήματος.

Διαθεσιμότητα και ευστάθεια

Συμπέρασμα: κάποιες περικοπές φορτίου επιβάλλονται ορισμένες φορές για να είναι δυνατή η ρύθμιση και να κρατηθεί η ευστάθεια του Συστήματος, παρ' ότι μπορεί να φαίνεται ότι υπάρχει η διαθέσιμη ισχύς παραγωγής για να καλύψει όλη την ηλεκτρική ζήτηση».

Σημειώνεται ότι οι λάμπες πυράκτωσης καταναλώνουν την ηλεκτρική ισχύ που τους παρέχεται χωρίς καμία άλλη διαδικασία. Το αντίθετο συμβαίνει με τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) οι οποίοι πρέπει να περιέχουν ένα πολύπλοκο ηλεκτρονικό κύκλωμα - που διορθώνει τη χαμηλή άεργο ισχύ τους και την υψηλή συνολική διαταραχή των αρμονικών (χωρίς να τις εξαφανίζει). Από τη στιγμή που αυτό δεν συμβαίνει, τότε οι Σ.Λ.Φ. ζητούν ισχύ από το σύστημα ηλεκτροδότησης, που «κυλά» εντός των καλωδίων με ένα είδος διογκούμενων κυμάτων (καταιγίδες), και με αυτό τον τρόπο αλλοιώνεται προς το χειρότερο η ηλεκτρική ροή και αυξάνεται η απώλεια ρεύματος στο γενικότερο κύκλωμα με επιπλέον προεκτάσεις, όπως είναι η κατάρρευση μετασχηματιστών και η καύση των καλωδίων πολύ γρηγορότερα από το σύνηθες, ή ακόμα και η εκδήλωση πυρκαγιών.

Αυτό είναι τελικά το γεγονός που έχει ωθήσει πολλούς ερευνητές να δηλώνουν ότι οποιαδήποτε κέρδος υπάρχει με τους Σ.Λ.Φ. χάνεται εξαιτίας της χαμηλής άεργης ισχύος και των υψηλών αρμονικών τους. Μερικοί μάλιστα προτρέπουν τις βιομηχανίες παραγωγής ρεύματος να χρεώνουν στους καταναλωτές τις δαπάνες για τα διορθωτικά μέτρα που απαιτούνται.

Ένα ακόμα γεγονός που αποκρύπτεται είναι ότι κάθε λαμπτήρας «οικονομίας» «τραβάει» ηλεκτρισμό περισσότερο από όσο αναφέρεται. Για παράδειγμα ένας λαμπτήρας 18W «τραβάει» ενέργεια έως και 20W εάν διαθέτει ηλεκτρονικό εκκινητή. Εάν ο εκκινητής είναι μαγνητικός, τότε χρειάζεται έως και 25W!⁽⁵⁵⁾

Από τα ανωτέρω αποκαλύπτεται μια ακόμα κρυφή δαπάνη ενέργειας και απόκρυψη γεγονότων, δηλαδή «κρυφά» αέρια τού θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, από τους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας.

Ανακεφαλαιώνοντας

Ανακεφαλαιώνοντας τα κυριότερα εξ όσων μέχρι τώρα αναφέρθηκαν μπορούμε να πούμε ότι: Οι μελέτες που έχουν διεξαχθεί για τις λάμπες «οικονομίας» δεν λαμβάνουν υπόψη τους όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται για να παραχθούν, από τα υλικά εξόρυξης έως τα κόστη ανακύκλωσης. Τα οποία εμπεριέχουν και την επιστροφή τού υδραργύρου κυρίως σε Κίνα και Ινδία, γεγονός που συνεπάγεται μέγα κόστος μεταφοράς και εξίσου τεράστια έκλυση θερμοκηπιακών

55 http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SRCFL_DL.pdf Σελίδα 3.

αερίων. Δεν λαμβάνεται υπόψη η διαφυγή υδραργύρου στην ατμόσφαιρα κατά τη διαδικασία τής εξόρυξης υπολογιζόμενη έως και 40%.

Αγνοείται το κρίσιμο και επικίνδυνο και συχνό γεγονός τής θραύσης τους, τόσο κατά τη μεταφορά τους όσο και κατά τη χρήση τους με τις βλάβες στην υγεία και τη ρύπανση τού περιβάλλοντος που επέρχεται στη συνέχεια, μέχρι το απλό γεγονός τής σταδιακής μείωσης στη φωτεινότητάς του.

Δεν εμπεριέχεται η παραμικρή νύξη για το γεγονός ότι εκλύουν 4 τοξικά αέρια κατά τη λειτουργία τους και τις βλάβες στην υγεία όσων βρίσκονται γύρω τους, ειδικά σε κλειστούς χώρους.

Δεν εμπεριέχουν (αν και αναφέρονται και στα δύο πορίσματα τής επιστημονικής επιτροπής τής Κομισιόν) τα κόστη στην υγεία από τις βλάβες εκ των τριών άκρως επικίνδυνων υπερυψωμένων ακτινοβολιών τους.

Επιπλέον δεν λαμβάνεται υπόψη η σωρεία ασθενειών που προκαλεί το ισχυρό μπλε φάσμα τους όταν τις χρησιμοποιούμε με το ξεκίνημα τής νύχτας. Ούτε λόγος βεβαίως για το παλμικό φως το οποίο θεωρείται ως μη υπάρχον, αν και το Ινστιτούτο Ιρλέν εκτιμά ότι πλήττει το 40% τού πληθυσμού και επιπλέον έχει αποδειχθεί ότι γίνεται αντιληπτό από τον αμφιβληστροειδή. Εμπεριέχουν δηλαδή τερατώδη λάθη ή παραλείπονται κρίσιμες συνιστώσες.

Δεν λαμβάνουν υπόψη τους τον παράγοντα των συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία, και το περιβάλλον, είτε από τυχαία θραύση ενός Σ.Λ.Φ., είτε από θραύση χιλιάδων από αυτούς ύστερα από φυσική καταστροφή, βλάβη σε εργοστάσιο παραγωγής, σύγκρουση τρένων που τους μεταφέρουν, βύθιση πλοίων κ.λπ.

Δεν λαμβάνουν υπόψη τους την κρυφή δαπάνη ενέργειας, (άεργο ισχύ) που για κάθε έναν Σ.Λ.Φ. Ένας Σ.Λ.Φ. των 11W χρησιμοποιεί στην πραγματικότητα 20W. Η επιπλέον δαπάνη των 9 W για κάθε ένα Σ.Λ.Φ., που δεν υπολογίζεται, μπορεί να δείχνει μικρή, (ορισμένες φορές είναι διπλάσια⁽⁵⁶⁾), και δημιουργεί μέγα πρόβλημα αναγόμενη στα 4 δισεκατομμύρια λαμπτήρες «οικονομίας», που χρειάζονται - μόνο - τα κράτη μέλη τής Ε.Ε. για το φωτισμό τους.⁽⁵⁷⁾⁽⁵⁸⁾⁽⁵⁹⁾⁽⁶⁰⁾⁽⁶¹⁾

Δεν λαμβάνεται υπόψη το τεχνικό αδιέξοδο που θα προκύψει με την εγκατάσταση και χρήση δισεκατομμυρίων Σ.Λ.Φ., στα δίκτυα ηλεκτρισμού. Έλληνες πανεπιστημιακοί έδειξαν ότι χρήση τους σε ποσοστό άνω τού 25% είναι δυνατό να προκαλέσει κατάρρευση των δικτύων.

Δεν λαμβάνονται υπόψη τα κόστη και η δαπάνη ενέργειας για την αντικατάσταση των φωτιστικών, συστημάτων τα οποία δεν μπορούν να λειτουργήσουν με την τεχνολογία των Σ.Λ.Φ.. Δεν λαμβάνεται υπόψη π.χ. ότι οι Σ.Λ.Φ. δεν είναι δυνατό να ανάψουν πάνω σε ανεμιστήρες οροφής, δημιουργώντας έτσι την άμεση ανάγκη είτε τής κατάργησης των Σ.Λ.Φ., είτε των ανεμιστήρων οροφής, είτε οιοδήποτε σημείου (π.χ. πόρτα γκαράζ) ή συσκευής που δημιουργεί κραδασμούς!

Δεν λαμβάνεται υπόψη η απώλεια θερμότητας από τις λάμπες πυράκτωσης. Μελέτες έχουν δείξει ότι η χρήση των Σ.Λ.Φ. θα ωφελήσει ορισμένες περιοχές και θα βλάψει άλλες εξαιτίας αυτού τού παράγοντα.

56 <http://savethebulb.org/cfl-real-power-used>

57 http://ecmweb.com/lighting/hidden_costs_cfls_0109/

58 http://en.wikipedia.org/wiki/Power_factor

59 <http://sound.westhost.com/articles/incandescent.htm#pf>

60 <http://www.edn.com/blog/1470000147/post/450043045.html>

61 <http://www.iene.gr/energyweek08/articlefiles/page06/dialynas.pdf>

Δεν λαμβάνεται υπόψη ότι ένας Σ.Λ.Φ. 11W παράγει τόσο φως όσο παράγει ένας λαμπτήρας 40W και ότι οι αναλογίες που προπαγανδίζονται στους καταναλωτές απέχουν κατά πολύ της πραγματικότητας εάν υπολογίσουμε την ακριβή εκροή σε lumen και την αναμενόμενη απώλεια φωτισμού στη διάρκεια χρήση τους

Δεν λαμβάνεται υπόψη η συστηματική παραπληροφόρηση των καταναλωτών για μια σειρά κρίσιμα ζητήματα, που αφορούν υγεία και περιβάλλον, όπως τη σωστή χρήση, τη σωστή τοποθέσία, την ακριβή ισχύ αντικατάστασης των υφιστάμενων λαμπτήρων πυράκτωσης με Σ.Λ.Φ., τους κινδύνους από θραύση, τον σωστό τρόπο ανακύκλωσης κ.λπ. κ.λπ.

Δεν λαμβάνεται υπόψη ότι η αλλαγή από την καλή ποιότητα φωτισμού των λαμπτήρων πυράκτωσης στη μέτρια έως απαράδεκτα κακή ποιότητα φωτισμού των Σ.Λ.Φ., δεν είναι μόνο ένα μέσο για κάποια υποτιθέμενη μείωση στην κατανάλωση ενέργειας, αλλά δραματική αλλαγή σε μυριάδες ηλεκτρο-φυσικο-χημικές διαδικασίες τού ανθρώπινου οργανισμού, όπως πολύ σωστά τονίζει με το υπόμνημά της η επιστημονική επιτροπή της Κομισιόν.

Δεν λαμβάνεται υπόψη ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» όταν λειτουργούν εκπέμπουν συνεχώς πέντε είδη επικίνδυνων ακτινοβολιών, (κάτι που δεν συμβαίνει με τους λαμπτήρες πυράκτωσης). Συγκεκριμένα:

Και τα τρία είδη υπεριώδων ακτινοβολιών. Σημειώστε ότι στο περιβάλλον εισέρχονται από τον Ήλιο μόνο οι Α και Β. Οι άκρως επικίνδυνες ακτινοβολίες Γ σταματούσαν στη στρατόσφαιρα. Σήμερα βρίσκονται δίπλα μας μέσω των ασφαλών και πράσινων λαμπτήρων «οικονομίας».

Υπερήχους. Να θυμίσω μόνο τα τείχη της Ιερικούς. Ουδεμία έρευνα έχει γίνει για την επικινδυνότητά τους. Γνωρίζουμε μόνο ότι οι «οικονομικές» προκαλούν διαταραχές σε ευαίσθητες συσκευές.

Ακτινοβολίες στο φάσμα τού μπλε. Πλήθος ασθενειών από αυτό το φάσμα. Χιλιάδες οι επιστημονικές εργασίες.

Ακτινοβολίες στη συχνότητα των ραντάρ πλάσματος. **Χώρος που καλύπτεται από απόλυτη μυστικότητα.** Κορυφαίος επιστήμονας στο χώρο αυτό μου δήλωσε ότι δεν πρόκειται να βρω τίποτα όσο κι αν ψάξω επειδή το ζήτημα θεωρείται υψίστης εθνικής σημασίας για κάθε ισχυρό κράτος...

Αρμονικές (βρόμικο ηλεκτρισμό). Έχει βρεθεί ότι η απουσία βρόμικου ηλεκτρισμού ότι βελτιώνει δραματικά την υγεία πασχόντων.

Εδώ λοιπόν υπάρχει η απίστευτη περίπτωση των «οικονομικών» λαμπτήρων με τη συγκεντρωμένη πενταπλή ισχύ των ανωτέρω ακτινοβολιών. Για τα μέλη της επιστημονικής επιτροπής πέρα βρέχει, ενώ για την Κομισιόν και τα υπουργεία Υγείας των κρατών μελών ισχύει διαστρεβλωμένο το λεχθέν από τον Αρχιμήδη: «μη μου τους κύκλους τάραττε». Με άλλα λόγια, πλήρης αδιαφορία αν και αυτές οι ακτινοβολίες εκπέμπονται συνεχώς και συγκεντρωτικά πάνω σε εμάς τους δύσμοιρους και αφελείς καταναλωτές καθώς και στα μέλη των οικογενειών μας.

Μετά από τα ανωτέρω γεγονότα ζητείται επείγοντως κάποιος κορυφαίος ξερόλας από την Greenpeace και ένας μη διεφθαρμένος αξιωματούχος της Κομισιόν, να μάς βεβαιώσουν υπευθύνως, ρητά και κατηγορηματικά γνωρίζοντας τις συνέπειες της ψευδούς δήλωσης, ότι οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού είναι φιλικοί προς το περιβάλλον και ασφαλείς για τους ανθρώ-

πους. Ίσως έτσι κατανοήσουμε τι σημαίνει η έκφραση **«λαμπτήρες ασφαλείς, οικονομικοί και φιλικόι προς το περιβάλλον»**.

Ασφαλείς;

Οικονομικοί;

Φιλικόι;

Αν είναι δυνατόν!!!

Η πλήρης και επικίνδυνη άγνοια τής Greenpeace για τις «πράσινες» λάμπες

Η κυρία τής φωτογραφίας, κρατώντας μια λάμπα πυράκτωσης στο χέρι, δηλώνει με ύφος αυθεντίας (σε βίντεο που κυκλοφορεί στο ίντερνετ και λήφθηκε από εκδήλωση τής Γκρινπίζ στο Βερολίνο), ότι η συγκεκριμένη λυχνία πυράκτωσης είναι επικίνδυνη για το περιβάλλον και πρέπει να αντικατασταθεί άμεσα με συμπαγή λυχνία φθορισμού. Εδώ έχουμε μια περίπτωση οργουελικής διαφήμισης. Ένα προϊόν φοβερά τοξικό για τους ανθρώπους και άκρως ρυπαρό για το περιβάλλον, βάφεται πράσινο, με το τρακτέρ στο υπόβαθρο να λιώνει χιλιάδες μη ρυπαρές και μη τοξικές λάμπες πυράκτωσης. Στην περίπτωση που χιλιάδες λαμπτήρες «εξοικονόμησης», (όπως είναι ο διαφημιστικός όρος που χρησιμοποιεί η Γκρινπίζ για τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού), συνθλίβονταν στον ίδιο χώρο, η πλατεία θα μετατρεπόταν σε κρανίου τόπο, θα ήταν εξαιρετικά τοξική για τους ανθρώπους για αμέτρητα χρόνια και η κυρία τής φωτογραφίας, όπως και κάθε παραβρισκόμενος θα αρρώσταιναν βαριά, ίσως να πέθαιναν από τα υπερτοξικά υλικά των «πράσινων» λαμπτήρων που θα διαχέονταν στο περιβάλλον.

http://www.youtube.com/watch?v=f_0xzlo

Η άγνοια που επιδεικνύει η συμπαθής και πολύ αξιόλογη περιβαλλοντική οργάνωση Greenpeace, σε κρίσιμες παραμέτρους σχετικά με την ύπαρξη και χρήση των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» συνιστά παράγοντα κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών και συντελεί στη βαριά ρύπανση τού περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα:

1ο. «Αγνοεί» ότι ορισμένοι από τους λαμπτήρες «οικονομίας» περιέχουν ραδιενεργά υλικά.

2ο. Αγνοεί ότι όλοι τους δημιουργούν μίνι πυρηνικές αντιδράσεις εντός τους.

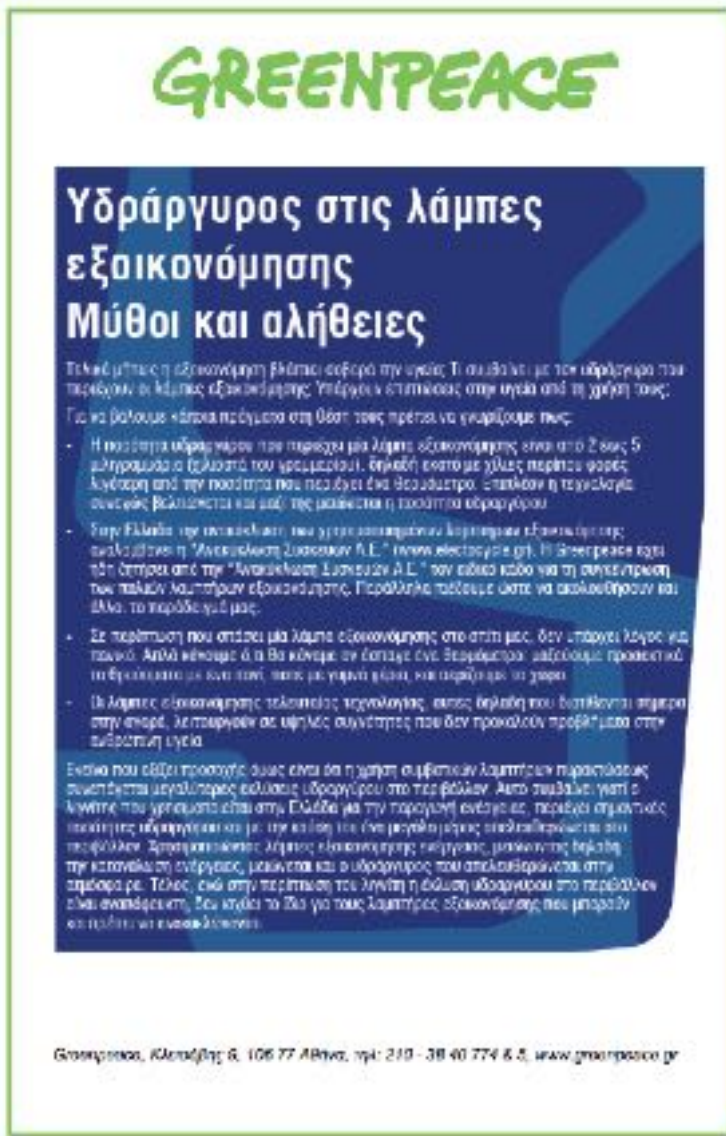
3ο. Αγνοεί ότι αφήνουν ραδιενεργά κατάλοιπα τα πρωτογενή υλικά που χρησιμοποιούνται σε αυτούς, όπως οι σπάνιες γαίες.

4ο. Αγνοεί ή αδιαφορεί για το γεγονός ότι υπάρχουν εκατοντάδες εκατομμύρια άτομα ευαίσθητα στο φως των «οικονομικών», (και LED) τα οποία με τη γενικευμένη χρήση τους ωθούνται σε κοινωνικό εξοστρακισμό.

5ο. Έχει ξεχάσει παλαιότερη θέση της με τις οποίες «ανεχόταν» να δίνονται λάμπες πυράκτωσης με συνταγές γιατρών σε πάσχοντα άτομα.

6ο. «Αγνοεί» ότι η ακτινοβολία στο φάσμα τού μπλε των λαμπτήρων «οι-

ΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΔΟΓΜΑΤΑ ΤΗΣ GREENPEACE

«οικονομίας» είναι κατά πολύ δυσμενέστερη για την ανθρώπινη υγεία από αυτή των λαμπτήρων πυράκτωσης, με αποτέλεσμα η εκτενής χρήση τους να αποτελεί δυναμίτη που καταστρέφει - στην κυριολεξία - την ανθρώπινη υγεία.

7ο. Αγνοεί ότι η εκροή υπερυψωμένων ακτινοβολιών από τους «οικονομικούς» λαμπτήρες συνιστά σοβαρό παράγοντα κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών. Και αγνοεί ότι εκτός από τις υπεριώδεις Α και Β εκπέμπουν και την υπερ-τοξική ακτινοβολία Γ, μια ακτινοβολία που δεν φτάνει στη Γη, επειδή εμποδίζεται από τη στρατόσφαιρα, αλλά την ρίχνουν οι «οικονομικοί» στα κεφάλια μας.

8ο. Αγνοεί ότι το μπλε φάσμα των λαμπτήρων «οικονομίας» (και LED) επιφέρει ξεχαρβάλωμα των βιολογικών ρυθμών με αποτέλεσμα την «καλλιέργεια» μυρίων όσων παθήσεων.

9ο. Αγνοεί ότι το ίδιο αυτό μπλε φάσμα επιφέρει σοβαρές βλάβες στην επιφάνεια και στο βυθό των οφθαλμών, ειδικά όταν προέρχεται από τους «οικονομικούς» τελευταίας γενιάς, τους λαμπτήρες LED και ότι αυτό το μπλε βλάπτει τα μάτια ακόμα και όταν το κοιτάμε.

10ο. Έχει ξεχάσει παλαιότερη θέση της ότι πρέπει να ισχύει η Αρχή τής Πρόληψης», ειδικά για θέματα στα οποία δεν υπάρχει οριστική επιστημονική άποψη όπως το ενδεχόμενο βλαβών στην υγεία από ποικίλα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, τα οποία εκπέμπονται και από τις λάμπες «οικονομίας».

11ο. Αγνοεί και εν μέρει συμμετέχει στην απύθμενη παραπληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με την επικινδυνότητα τού υδραργύριου που περιέχουν οι «οικονομικοί» λαμπτήρες. Αυτή η τακτική έχει ως αποτέλεσμα να έχει παγκοσμίως η προσπάθεια ανακύκλωσης και το περιβάλλον παντού στη Γη να ρυπαίνεται με χιλιάδες τόνους υδραργύριου από τις «οικονομικές» που απλά και με αυτοδολοφονική άγνοια οι καταναλωτές τις πετούν στα σκουπίδια και όχι στο έστω γελοίο και υποτυπώδες σύστημα των χάρτινων κάδων ανακύκλωσης.

12ο. «Αγνοεί» βασικά δεδομένα σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος από τις «οικονομικές» όπως είναι η άεργη ισχύς τους, η οποία διπλασιάζει την κατανάλωση ενέργειας,

Poisoning of children after breaking an energy saving lamp

In a letter to a newspaper tells a reader that after breaking a saving lamp in the bedroom an infant with severe respiratory distress have been taken to hospital. His 4 year old brother have since failed all the hair.

Gefährliches Quecksilber

„Gefährliche Lampe“
Leserbriefe 5. Februar

„Beim Anbringen einer Sparlampe (E 27, 30 Watt) brach einen Familienmutter im östlichen Landkreis am 9. Januar dieses Jahres eine Energiesparlampe zerbrach und ein Teil davon fiel auf den Boden. Dies passierte in der Schlafzimmert eines Einfamilienhauses. Am selben Abend bekam plötzlich das vier Monate alte Baby schwere Atemnot (Krupp-Anfall, Verengung der Atemwege). Der Notarzt brachte dann den Säugling in die Klinik nach München.

Das vier Jahre alte Brüderlein bekam am 11. Januar einen Hautausschlag am gesamten Körper (ähnlich Neurodermitis), ein paar Tage später erschienen Hautausschlag, der immer stärker wurde und nun zum totalen Hautausschlag (Glatten) führte. Hinzu kam Appetitlosigkeit und die typische Benetzung für die Kinder. Beide Babys sind seit dem Ereignis in ärztliche Behandlung. Die Diagnose lautet: Vermutung auf toxische Vergiftung Quecksilber. Nach den vorliegenden Fakten scheint der Auslöser „Quecksilber“ in den propylmercur-

Sparlampen zu sein. Der ursprünglich fünfjährige und freundliche Vierjährige wurde inzwischen still und zittert sich immer mehr zurück. Aus einem lachen wurde ein nachdenkliches und trauriger Kind.

Die EU will Quecksilber eigentlich bis 2013 komplett verbieten - wegen der unbedenklichen Gesundheitsgefährdungen, die selbst von kleinsten Mengen ausgehen. Doch für Energiesparlampen wird es eine Ausnahme geben - trotz aller Risiken.“

Lothar Galle
Waldrammen

Ebersberger Zeitung 3. März 2010

γεγονός που δεν το αναφέρει, συμμετέχοντας έτσι στα φουσκωμένα διαφημιστικά τερτίπια των πολυεθνικών.

13ο. Υποστηρίζει ότι το παλμικό φως των «οικονομικών» δεν προκαλεί προβλήματα υγείας, αν και δεν υπάρχει η παραμικρή εργασία που να το αποδεικνύει, ενώ αντιθέτως υπάρχουν άλλες που υποδεικνύουν το αντίθετο.

14ο. Δεν «βλέπει» να υφίσταται κανένας παράγοντας κινδύνου για τους καταναλωτές, με τη χρήση των λαμπτήρων «εξοικονόμησης», παρά το γεγονός ότι η μεροληπτικά κινούμενη επιστημονική επιτροπή της Κομισιόν,

υπέρ των «οικονομικών», βρήκε στο πρώτο πόρισμά της ότι υφίσταται παράγοντας κινδύνου από δύο συνιστώσες λειτουργίας τους. Το μπλε φάσμα και τις υπεριώδεις ακτινοβολίες για τις οποίες υπήρξαν επιπλέον προειδοποιητικές ανακοινώσεις από υπουργεία της Βρετανίας και του Ισραήλ! Σημειώνεται ότι στο δεύτερο πόρισμα της επιστημονικής επιτροπής της Κομισιόν τα δεδομένα εμφανίσθηκαν κατά πολύ δυσμενέστερα για την υγεία των καταναλωτών αν και πάλι έγινε προσπάθεια αθώωσης των «οικονομικών». Ωστόσο δηλώθηκε ότι θα υπάρξει αύξηση των ποσοστών καρκίνου σε μέρη όπου χρησιμοποιούνται περισσότερο. Προφανώς αυτά είναι τα κάθε είδους εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα νοσοκομεία και τα γραφεία!

Όλα αυτά τα γεγονότα εκθέτουν την Γκρινπίζ αν μάλιστα λάβουμε υπόψη μας ότι υποστηρίζει πως οι λάμπες «εξοικονόμησης» είναι απολύτως ασφαλείς για την ανθρώπινη υγεία πριν καν υπάρξει, έστω και αυτή η πρώτη, αντιεπιστημονική έκθεση της επιστημονικής επιτροπής της E.E. Άραγε με ποιες ανύπαρκτες γνώσεις μέλη της Greenpeace και με ποια ανύπαρκτη βιβλιογραφία τόλμησαν να κάνουν προς το κοινό τέτοιες δηλώσεις, όταν η ίδια η επιστημονική επιτροπή για να βγάλει τα (μεροληπτικά) συμπεράσματά της αναζήτησε (για να βασιστεί) μελέτες σχετικές με τους παλαιότερους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού, επειδή... δεν υπήρχαν δεδομένα για τις νέου τύπου «οικονομικές»;

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην προπαρασκευαστική φάση των τεχνικών συζητήσεων γι' αυτές τις λάμπες, όπου συμμετείχε η WWF, αλλά απουσίαζε η Greenpeace, υπήρξαν καταγγελίες πασχόντων που τόνιζαν ότι το φως από τις «οικονομικές» λάμπες τούς δημιουργεί προβλήματα υγείας. Η διευθύνουσα τη συζήτηση Vito, μια κολοσσός ολλανδική τεχνική εταιρεία, στα πορίσματα της οποίας βασίστηκε η Κομισιόν για να προωθήσει τους «οικονομικούς», δήλωσε άγνοια για ζητήματα υγείας και πρότεινε να διεξαχθούν επιστημονικές έρευνες.

Περιέργως, η απύουσα Γκρινπίζ «γνωρίζει», για τα θέματα υγείας αν και δεν έχει ούτε τη γνώση, ούτε τους ειδικούς, ενώ περιέργως ουδεμία έρευνα πραγματοποιήθηκε στη συνέχεια από την E.E., παρά τη σύσταση της εν μέρει αρμόδιας τεχνικής εταιρείας.

Σε αυτό το βιβλίο σχολιάζονται και κρίνονται σημείο προς σημείο όχι μόνο τα επιχειρήματα της

Λάμπες Εξοικονόμησης - Μια λαμπρή ιδέα

Την επόμενη φορά που θα χρησιμοποιήσετε το διακόπτη του ηλεκτρικού για να ανάψετε το φως, σκεφτείτε το διπλά. Μήπως με αυτή την απλή καθημερινή κίνηση χάνετε χρήματα και συμβάλλετε, παρά τη βλάβη σας, στην αλλαγή του κλίματος;

Μόνο το 10% της ενέργειας που καταναλώνουν οι κοινές λάμπες πυρακτώσεως χρησιμοποιείται για φωτισμό. Το υπόλοιπο 90% της ενέργειας γίνεται θερμότητα και χάνεται. Στην αγορά κυκλοφορούν λαμπτήρες νέας τεχνολογίας, οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού χαμηλής κατανάλωσης, που καταναλώνουν 4 έως 5 φορές λιγότερη ενέργεια και διαρκούν 8-15 φορές περισσότερο. Η εξοικονόμηση

Δείγμα παραπληροφόρησης των καταναλωτών, (προφανώς λόγω άγνοιας), σχετικά με τις αναλογίες σε Watt, από ιστοσελίδα που βρίσκεται στο διαδίκτυο.

<http://www.mygreenplanet.gr/images/Lamp.pdf>

Το 90% της ενέργειας που καταναλώνουν οι λαμπτήρες πυρακτώσεως δε μετατρέπεται σε φως αλλά σε θερμότητα. Αντίθετα, οι λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας καταναλώνουν 4-5 φορές λιγότερη ενέργεια από τις συμβατικές. Η μείωση στην κατανάλωση ενέργειας που συνεπάγεται η χρήση τους σημαίνει φυσικά και τη σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων τού θερμοκηπίου, των κύριων υπευθύνων για τις κλιματικές αλλαγές. Η αντικατάσταση των λαμπτήρων πυρακτώσεως στην Ελλάδα με λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας, θα καθιστούσε περιττή τη λειτουργία ενός ρυπογόνου σταθμού παραγωγής ενέργειας. Στην Ευρώπη ο αντίστοιχος αριθμός ανέρχεται σε 25 «βρόμικα» εργοστάσια. Είναι προφανές επομένως το όφελος για το περιβάλλον από τη χρήση των λαμπτήρων εξοικονόμησης.

Το τελευταίο διάστημα έχουν διατυπωθεί διάφορες ανησυχίες σχετικά με τον υδράργυρο που περιέχουν οι λάμπες εξοικονόμησης, καθώς και για πιθανές επιπτώσεις στην υγεία από τη χρήση τους. Σχετικά με αυτά τα θέματα, η Greenpeace δηλώνει τα εξής:

- Η ποσότητα υδραργύρου που περιέχεται σε μία λάμπα εξοικονόμησης είναι από 2 έως 5 μικρογραμμάρια, δηλαδή εκατό περίπου φορές λιγότερη από την ποσότητα που περιέχει ένα θερμόμετρο. Επιπλέον η τεχνολογία συνεχώς βελτιώνεται και μαζί της μειώνεται η ποσότητα υδραργύρου. Η ανακύκλωση των λαμπτήρων εξοικονόμησης βέβαια είναι απαραίτητη και γίνονται προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση, παράλληλα με την απαγόρευση των συμβατικών λαμπτήρων πυρακτώσεως. Στην Ελλάδα την ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων λαμπτήρων εξοικονόμησης αναλαμβάνει η «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.»⁽¹⁾ Αξίζει επίσης να αναφέρουμε ότι η παραγωγή ενέργειας με τη χρήση ορυκτών καυσίμων επίσης επιβαρύνει το περιβάλλον με ποσότητες υδραργύρου. Έχει υπολογιστεί ότι χρησιμοποιώντας λάμπες εξοικονόμησης, μειώνοντας δηλαδή την κατανάλωση

Γκρινπής αλλά πολύ περισσότερα κρίσιμα ζητήματα. Ωστόσο για την ιστορία τού θέματος ας δούμε ποια ήταν η ευγενική, κατά τα άλλα, απάντηση της αγαπητής μου οργάνωσης:

Η απάντηση της Greenpeace

Αγαπητέ κύριε Μουσουλιώτη,

Η Greenpeace, στα πλαίσια της εκστρατείας για τις κλιματικές αλλαγές, προωθεί δυναμικά την εξοικονόμηση ενέργειας ως το 50% της λύσης για την αντιμετώπισή τους. Ένα από τα πρώτα και αυτονόητα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση είναι η αντικατάσταση με νόμο των ενεργειοβόρων λαμπτήρων πυρακτώσεως με λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας.

Το 90% της ενέργειας που καταναλώ-

(1) www.electrocycle.gr

ενέργειας, μειώνεται και ο υδράργυρος που απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα.

- Σε περίπτωση που σπάσει μία λάμπα εξοικονόμησης στο σπίτι μας, δεν υπάρχει λόγος για πανικό. Απλά κάνουμε ό,τι θα κάναμε αν έσπαγε ένα θερμόμετρο:

μαζεύουμε προσεκτικά τα θραύσματα με ένα πανί, ποτέ με γυμνά χέρια, και αερίζουμε το χώρο.

- Οι λάμπες εξοικονόμησης τελευταίας τεχνολογίας, αυτές δηλαδή που διατίθενται σήμερα στην αγορά, λειτουργούν σε υψηλές συχνότητες που δεν προκαλούν προβλήματα στην ανθρώπινη υγεία.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκστρατεία μας για τις κλιματικές αλλαγές και την εξοικονόμηση ενέργειας, μπορείτε να επισκεφθείτε την ηλεκτρονική μας σελίδα www.stopclimatechange.gr

Για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία η διευκρίνιση μπορείτε να ξαναεπικοινωνήσετε στο ίδιο e-mail.

Φιλικά Κρίτων Γούζιος

Τμήμα Υποστηρικτών

Σχόλια για τις απόψεις της Greenpeace

1ο. Καμία απάντηση στο κρίσιμο ζήτημα της ύπαρξης ραδιενεργών υλικών σε «οικονομικούς» λαμπτήρες.

Αυτό είναι εύρημα τού πρώην ανωτάτου στελέχους της Greenpeace, επικεφαλής στο Αμβούργο δρα Klaus Stanjek, με τις λεπτομέρειες της «μάχης» παρασκηνίων σε κορυφαίο επίπεδο, μεταξύ της Greenpeace και τού δόκτορα Klaus Stanjek να παραμένουν άγνωστες.

Ο κ. Stanjek ύστερα από έρευνα που διεξήγε κατ' εντολή της Greenpeace, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού είναι επικίνδυνοι επειδή εκπέμπουν ραδιενέργεια και άλλα είδη ακτινοβολίας και ότι προκαλούν μεγαλύτερη επιβάρυνση στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία, από τους λαμπτήρες πυρακτώσεως.⁽²⁾

Ο κ. Stanjek, μεταξύ άλλων παραθέτει στοιχεία που δείχνουν ότι ένα είδος λαμπτήρων υδραργύρου «οικονομίας που έχουν πλέον αποσυρθεί από το εμπόριο λόγω αμέτρητων προβλημάτων στη λειτουργία και ανακύκλωσή τους. Ωστόσο, αυτό που δεν πρέπει να ξεχνάμε είναι ότι η καμπάνια υπέρ των «οικονομικών» λαμπτήρων βασίστηκε πάνω σε αυτά ακριβώς τα υπερτοξικά τερατάκια, που η Greenpeace, τα θεωρούσε ως έξυπνη και πράσινη λύση για τον φωτισμό, άλλωστε πάνω σε αυτές τις πρώιμης τεχνολογίας λάμπες «οικονομίας» έγινε η έρευνα τού στελέχους της, που απέδειξε την επικινδυνότητα και τοξικότητά τους και αυτό είναι τα δεδομένα ενδεικτικό γεγονός της βαθιάς άγνοιας που είχαν και προφανώς έχουν ακόμα και σήμερα τα στελέχη της για αυτό το κρίσιμο ζήτημα. Αυτοί λοιπόν οι λαμπτήρες:

α) Χρειάζονταν περισσότερη ενέργεια για να παραχθούν από τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

β) Τα συστατικά τους ήταν εξαιρετικά τοξικά (χωρίς να υπολογίζουμε τον υπερτοξικό υδράργυρο) και η ανακύκλωσή τους είναι ιδιαίτερα επιβαρυντική για το περιβάλλον.

γ) Εξέπεμπαν ποικίλα είδη ακτινοβολίας, που αποτελούν σημαντική πηγή ρύπανσης για το περιβάλλον και τους ανθρώπους.

δ) Η ποιότητα φωτός που απέδιδαν ήταν «φτωχή», γεγονός που θα δημιουργούσε ανάγκη μεγαλύτερης κατανάλωσης και επιπλέον προβλήματα υγείας σε ανθρώπους.

(2) <http://www.savethebulb.org/Energy%20Wasting%20Lamps.pdf>

ε) Μεταξύ των ακτινοβολιών που εξέπεμπαν, ανιχνεύθηκε ραδιενέργεια!

Το ερώτημα που τίθεται μετά από όλα αυτά, είναι γιατί η Greenpeace (που μάχεται τα πυρηνικά εργοστάσια), ενώ γνώριζε τα σοβαρά μειονεκτήματα των υδραργυρικών λαμπτήρων, επέλεξε να τους προωθήσει με τόσο δραστήριο και πετυχημένο τρόπο.

Ο γράφων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ρώτησε την Γκρινπίς εάν υπάρχει κάποια έρευνα ή οτιδήποτε άλλο που να απαντά στα υποστηριζόμενα από τον πρώην επικεφαλής της στο Αμβούργο κ. Stanjek.

Στη συνέχεια ανέφερα τα ευρήματα του δρα Stanjek στην ειδική υπηρεσία της Κομισιόν Europe Direct. Η απάντηση που έλαβα έδειξε σαφώς ότι αγνοήθηκε η ουσία του ερωτήματος. Για ποιο λόγο δηλαδή, προτιμήθηκαν οι λαμπτήρες «οικονομίας» όταν οι λαμπτήρες πυράκτωσης συγκρινόμενοι με τους Σ.Λ.Φ. στο όλο κύκλωμα «παραγωγή - διάθεση - χρήση - ανακύκλωση» είναι φιλικότεροι προς το περιβάλλον, ασφαλέστεροι για τους ανθρώπους και δαπανούν λιγότερη ενέργεια, ενώ επιπλέον ορισμένοι Σ.Λ.Φ. εκπέμπουν ραδιενέργεια.

2ο. «Άγνοει» ή αδιαφορεί η Greenpeace για το κρισιμότερο ζήτημα εκπομπής στο φάσμα τού μπλε των λαμπτήρων «οικονομίας».

Είναι πολύ καλά γνωστό ότι λάμπες «οικονομίας» (οι LED και κάθε λαμπτήρας φθορισμού) εκπέμπει πολύ ισχυρή και άρα επικίνδυνη ακτινοβολία φωτός στο φάσμα τού μπλε, προκαλώντας προβλήματα στην υγεία κάθε ατόμου, ειδικά κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Η επιστημονική επιτροπή της E.E., η οποία ερεύνησε εάν ορισμένες ομάδες ατόμων πλήττονται από τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή λάμπες «εξοικονόμησης» έκρινε λανθασμένα, όπως αποδεικνύω σε σχετικά θέματα,⁽³⁾⁽⁴⁾ ότι η εκπομπή στο φάσμα τού μπλε συνιστά παράγοντα κινδύνου μόνο για ορισμένες ομάδες ατόμων.

Μετά μερικά χρόνια αναθεώρησε τις απόψεις της, (αφού πρώτα είχε δώσει το πράσινο φως στην Κομισιόν για την εισαγωγή της φασιστικής οδηγίας της με την οποία καταργούσε τη χρήση λαμπτήρων πυράκτωσης), υποστηρίζοντας - η επιτροπή - ότι το μπλε φάσμα και γενικότερα το φως είναι πηγή αμέτρητων προβλημάτων υγείας για όλες τις ομάδες πληθυσμού.

Η δική μου έρευνα έδειξε ότι το φάσμα τού μπλε συνιστά τρομερό κίνδυνο για κάθε άτομο, ειδικά με το ξεκίνημα της νύχτας, όταν αυτή η συχνότητα αναγκάζει την επίφυση να λειτουργήσει αντίστροφα, δηλαδή σαν να είναι ημέρα! Κι επιπλέον ότι αυτό το μπλε φάσμα είναι ο No 1 παράγοντας για την καταστροφή της όρασης!

Τα σχετικά δεδομένα παρουσιάζονται σε ξεχωριστά θέματα, τα οποία αποκαλύπτουν πέρα από κάθε αμφιβολία ότι η χρήση των Σ.Λ.Φ. ή λαμπτήρων «οικονομίας» μπορεί να συμβαίνει μόνο υπό προϋποθέσεις, π.χ. σε ακατοίκητους χώρους, όπως αποθήκες, ακριβώς επειδή εκπέμπουν αυτή την εξαιρετικά επικίνδυνη «μπλε» ακτινοβολία!

Στην ουσία συνιστούν ηλεκτρονικά μαραφέτια που καταστρέφουν την όραση και επιπλέον διατάζουν (η λέξη διατάζουν δεν μπαίνει σε εισαγωγικά επειδή αποδίδει κυριολεκτικά το νόημα), όργανο τού σώματος να αναστείλει τη λειτουργία του!

Η υγεία των καταναλωτών δεν είναι δυνατό να μπαίνει σε κίνδυνο. Αποτελεί κόλαφο για την αξιολογία κατά τα άλλα δράση της Γκρινπίς να «αγνοεί» ένα τόσο εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα.

(3) «Η δολοφονία της υγείας με τη διαταραχή λειτουργίας της επίφυσης από τις «οικονομικές» λάμπες και τα LED» on page 59

(4) «Προσοχή στα μάτια παιδιών (και ενηλίκων) από κάθε πηγή φωτός με έντονο φάσμα στο μπλε» on page 221

3ο. Η επικίνδυνη παραπληροφόρηση των καταναλωτών από την Greenpeace για την περίπτωση θραύσης λαμπτήρα «οικονομίας».

Υπάρχει και ένα άλλο μέγιστο ζήτημα. Οι απίστευτες, επικίνδυνες και αντι-οικολογικές «συμβουλές» της Γκρινπίζ σε περίπτωση που σπάσει ένας λαμπτήρας «εξοικονόμησης» ενέργειας συνιστούν ένα ακόμα μείον για μια περιβαλλοντική οργάνωση μεγάλου βεληνεκούς. Η Greenpeace ακολουθεί την τακτική της υποβάθμισης των κινδύνων για να θεωρηθούν αβλαβή από τους καταναλωτές αυτά τα επικίνδυνα «πράσινα» φώτα. Στην πραγματικότητα, για ορισμένα από τα λεγόμενά της, θα έπρεπε να επέμβει ο εισαγγελέας!

Η αρχική και λαθεμένη επιλογή της να στηρίξει αυτό το είδος λαμπτήρων, παρά την έρευνα κορυφαίου στελέχους της, που τους έβγαλε ρυπαρούς για το περιβάλλον και επικίνδυνους για τους ανθρώπους, θα έπρεπε

να ανησυχήσει το τότε πράσινο «ιερατείο» της Οργάνωσης και να ελέγξει σε βάθος το ζήτημα. Αντί αυτού λειτούργησε ως ομάδα λόμπι τόσο στους κόλπους της E.E., όσο και παγκοσμίως, με αποτέλεσμα οι ανεύθυνοι, άσχετοι και ορισμένες φορές διεφθαρμένοι γραφειοκράτες και πολιτικοί να προωθήσουν με τη σειρά τους αυτό το είδος φωτισμού, αντί να διεξάγουν συστηματικές έρευνες που θα αποδείκνυαν την επικινδυνότητά τους για την υγεία των Ευρωπαίων πολιτών. Η συστηματική παραπληροφόρηση των καταναλωτών, στην οποία πρωτοστάτησε η Γκρινπίζ έχει για τους πολίτες πολύ δυσμενή αποτελέσματα.

Ως παράδειγμα θα αναφέρω ένα προσωπικό γεγονός. Τον Αύγουστο τού 2010 βρισκόμουν στην Κορώνη Μεσσηνίας και είδα με τα μάτια μου (από όπου και οι δύο φωτογραφίες που παραθέτω ανωτέρω), να χάσκουν ξερνώντας το υπερτοξικό περιεχόμενο τους σπασμένες λάμπες υδραργύρου, οι οποίες ήταν ριγμένες στα ειδικά πράσινα χαρτοκιβώτια, έξω από ένα κατάστημα ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συσκευών.

Η τραγωδία έγκειται στο γεγονός ότι το αγοράκι των ιδιοκτητών έπαιζε με τις ώρες στο χώρο δίπλα από σπασμένες τοξικές λάμπες. Η φουσκωμένη και ψεύτικη καμπάνια είχε κάνει τους γονείς τού παιδιού να πιστέψουν ότι έχουν να κάνουν με πράσινα φωτεινά ακίνδυνα αγελάκια και άφηναν το άτυχο παιδάκι να παίζει κοντά στις αναθυμιάσεις υδραργύρου!

Φυσικά το ζήτημα δεν σταματά εδώ. Ίδιας κατασκευής χαρτοκιβώτια που βρίσκονται με σπασμένες τοξικές λάμπες στο εσωτερικό τους, υπάρχουν διασκορπισμένα σήμερα σε όλη την Ελλάδα. Βρίσκονται εντός σούπερ μάρκετ, καταστημάτων ηλεκτρονικού εξοπλισμού και πολλών άλλων καταστημάτων,α ακόμα και μέσα σε απομονωμένες από το εξωτερικό ατμοσφαιρικό περιβάλλον τράπεζες, με αποτέλεσμα η άκρως τοξική διαρροή υδραργύρου από κάθε σπασμένη λάμπα «οικονομίας» να μεταδίδεται μέσω των συστημάτων κλιματισμού σε κάθε σημείο τού χώρου.

Οι συνέπειες είναι να «μολύνονται» μόνιμα τα κλιματιστικά, όπως συμβαίνει με τις ηλεκτρικές σκούπες, οι οποίες πρέπει να πεταχτούν εάν ρουφήξουν τα τοξικά υπολείμματα μιας σπασμένης «οικονομικής», επειδή αλλιώς θα διαχέουν συνεχώς υδράργυρο που έχει «κολλήσει» στο εσωτερικό τους. Βεβαίως δεν μπορούν να πεταχτούν τα συστήματα εξαερισμού ενός σούπερ μάρκετ, που διακλαδώνονται με σωληνώσεις σε ένα τεράστιο χώρο, ούτε μιας τράπεζας. Επιπλέον τούτου ουδείς έχει ερευνήσει και προνοήσει να μην συμβαίνει αυτό το εφιαλτικό ενδεχόμενο, δηλαδή τις σπασμένες «οικονομικές» εντός των χαρτοκιβωτίων, εξαιτίας τής άκρως λαθεμένης αντιμετώπισης τού θέματος.

Μέχρι εδώ βλέπουμε να αναδύονται μια σειρά ανεπίλυτα ζητήματα και σοβαροί κίνδυνοι οι οποίοι έχουν οικονομικό κόστος, δαπάνη ενέργειας, εκροή θερμοκηπιακών αερίων και κυρίως δυνητικά προβλήματα στην υγεία των ανενημέρωτων καταναλωτών!

4ο. Η Greenpeace έχασε τη μνήμη της

Η Greenpeace - δυστυχώς - «ξέχασε» παλαιότερη θέση της με την οποία αναγνώριζε ότι υπάρχει πρόβλημα με τους λαμπτήρες «οικονομίας» για ορισμένες ομάδες ατόμων. Τότε εξέταζε το ενδεχόμενο να δίνονται λάμπες πυράκτωσης με συνταγή γιατρού, επειδή οι λαμπτήρες πυράκτωσης δεν προκαλούν προβλήματα υγείας. Αυτό το ενδεχόμενο εγκαταλείφθηκε στην πορεία, επειδή αποκάλυπτε έμμεσα αλλά σαφώς ότι οι λάμπες «οικονομίας» δεν είναι ασφαλείς για όλους τους καταναλωτές και ταυτόχρονα γκρέμιζε κάθε προσπάθεια να περάσει στην κοινή γνώμη η άποψη ότι οι λάμπες «οικονομίας» είναι ασφαλή πράσινα αγγελουδάκια.

Είναι δεδομένο ότι υφίστανται λαθεμένες εκτιμήσεις τής Οργάνωσης σχετικά με τις αναφορές της για την τεράστια οικονομία στην κατανάλωση ενέργειας. Ωστόσο ακόμα και εάν δεχθούμε ότι είναι σωστές (καταργώντας τα μαθηματικά και τη λογική μας), βλέπουμε ότι παραβλέπει πολλά άλλα όπως τις δυσμενείς επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία, και τη συνεπαγόμενη τεράστια δαπάνη ενέργειας (νοσήλια ασθενών) και πρόκληση οδύνης (σε οικογένειες) που θα επιφέρει η χρήση τους, την αποτυχία τής ανακύκλωσής τους και τη συνεχή σε ωραία βάση καταστροφή τους από αμέτρητες αιτίες, με συνέπεια ασταμάτητη διάχυση υδραργύρου στο περιβάλλον, όπως επεξηγώ σε σχετικά θέματα.⁽⁵⁾⁽⁶⁾

5ο. Η λαθεμένη αξιολόγηση των λαμπτήρων «οικονομίας» από την Greenpeace

Αποτελεί περίεργη τακτική, ένα προϊόν να κρίνεται φιλικότερο προς το περιβάλλον μόνο ως προς τα στενά ενεργειακά δεδομένα, τα οποία λέγεται πως αποδίδει για ένα μόνο στάδιο τού κύκλου ύπαρξής του. Η συνήθης τακτική είναι διαφορετική.

Κρίνοντας - για παράδειγμα - ένα αυτοκίνητο για το εάν είναι οικολογικότερο ενός άλλου, εξετάζουμε τον πλήρη κύκλο ύπαρξής του από την παραγωγή - διάθεση - λειτουργία - ανακύκλωση και όχι μόνο πόση βενζίνη καταναλώνει, σε σχέση με κάποιο άλλο αυτοκίνητο (όπως γίνεται αντίστοιχα με τη σύγκριση μόνο τής κατανάλωσης ενέργειας στους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, πυρακτώσεως και LED).

Η λογική είναι απλή. Εάν ένα «οικολογικό» αυτοκίνητο χρειάζεται μεγαλύτερη δαπάνη ενέργει-

(5) «Φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές: ο άγνωστος και μέγας κίνδυνος από τις τοξικές «οικονομικές» on page 279

(6) «Ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας»: Η άκρως επικίνδυνη κωμωδία» on page 3

ας στα στάδια παραγωγής - χρήσης - απόσυρσης, από ένα μη οικολογικό, τότε πολύ απλά συμπεραίνεται ότι αποδίδει μεγαλύτερη εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου

Αλίμονο εάν θεωρήσουμε ένα σπίτι βιοκλιματικό όταν οι πόρτες του έχουν μεταφερθεί από την Ινδονησία, το πέτρωμα από το Πακιστάν, τα ξύλινα μέρη από ειδική ξυλεία του Αμαζονίου και είναι «πηγμένο» στο τσιμέντο, η παραγωγή του οποίου προκαλεί μεγάλη εκροή αερίων του θερμοκηπίου. Η συνολική δαπάνη που ισούται με τον όρο «ενεργειακό αποτύπωμα» είναι τεράστια και αυτό είναι καλά γνωστό στην Greenpeace.

Το ενεργειακό αποτύπωμα ενός μόνο μπουκαλιού νερού είναι τεράστιο. Οι επιστήμονες που ασχολήθηκαν με το θέμα κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι για την παραγωγή του απαιτούνται τεράστια ποσά ενέργειας!⁽⁷⁾ Η λογική είναι και πάλι απλή. Χωρίζεται η ύπαρξη ενός μπουκαλιού στους τομείς, παραγωγή πλαστικού, νερού, χρήση, ανακύκλωση, κ.λπ. Το άθροισμα βγάζει πράσινο ή κόκκινο πιστοποιητικό.

Το πλήρες ενεργειακό αποτύπωμα ενός μόνο Σ.Λ.Φ. ή λαμπτήρα «εξοικονόμησης» όπως τον βάφτισε η Γκρινπίζ, ουδέποτε έχει δει το φως της δημοσιότητας. Τα στοιχεία που έχουμε έως τώρα είναι τρομερά ελλιπή, και ανησυχητικά, επειδή το κόστος παραγωγής - διάθεσης - χρήσης - ανακύκλωσης ενός μόνο Σ.Λ.Φ. δείχνει πολλαπλάσιο από το αντίστοιχο κόστος ενός λαμπτήρα πυράκτωσης.

Αν και τα ανωτέρω είναι γνωστά η Greenpeace επιμένει στην περιορισμένη σύγκριση που αφορά μόνο την κατανάλωση ρεύματος και αυτό είναι το μέγα λάθος της. Με την ίδια λογική αφαιρώντας από ένα πυρηνικό εργοστάσιο το κόστος δημιουργίας και τα ραδιενεργά απόβλητα και μετρώντας ως μόνα δεδομένα τη δαπάνη ενέργειας και την εκροή αερίων του θερμοκηπίου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του, έχουμε το ακλόνητο συμπέρασμα ότι είναι κατά πολύ οικολογικότερο παντός άλλου.

Εμπρός λοιπόν ας φτιάξουμε πυρηνικά εργοστάσια, με βάση την ανωτέρω λογική της Γκρινπίζ.

Επίσης με την ίδια λογική περιμένουμε να δημιουργήσει η Γκρινπίζ μια ακόμα καμπάνια για τη χρήση των νέων ραδιενεργών λαμπτήρων που μειώνουν - στην ουσία μηδενίζουν - το λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, επειδή μπορούν να λειτουργούν επ' άπειρο χωρίς κατανάλωση ηλεκτρισμού.

Επιπροσθέτως αυτής της ανακολουθίας, η συμπαθής κατά τα άλλα οργάνωση, εμφανίζεται να «αγνοεί» βασικές παραμέτρους του θέματος, όπως την «αντιστοιχία σε βατ μεταξύ Σ.Λ.Φ. και λαμπτήρων πυράκτωσης». Ας δούμε αναλυτικά πώς οι θέσεις της είναι πλήρεις λαθών και ανακριβειών, με αποτέλεσμα να παραπληροφορεί τους καταναλωτές και ειδικότερα τους καταναλωτές που υποστηρίζουν ενεργά το οικολογικό κίνημα.

6ο. Η Greenpeace ακολουθεί τυφλά όσα λέγονται

α) Η Greenpeace πέφτει θύμα παραπληροφόρησης(;) των παραγωγών λαμπτήρων «οικονομίας» οι οποίοι αναφέρουν ότι η αναλογία σε βατ μεταξύ ενός λαμπτήρα «οικονομίας και ενός λαμπτήρα πυράκτωσης είναι 1 προς 5,5 περίπου. Δηλαδή ένας «οικονομικός» 11W μπορεί να αντικαταστήσει έναν λαμπτήρα πυράκτωσης των 60W.

Η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική και βρίσκεται στην αναλογία 1 προς 3 ή 1 προς

(7) The Energy Footprint of Bottled Water, by Andrea Thompson 18, 2009 - <http://www.livescience.com/environment/090318-bottled-water-energy.html>

3,5. Δηλαδή ένας Σ.Λ.Φ. των 11W μπορεί να αντικαταστήσει έναν λαμπτήρα πυράκτωσης των 36 έως 40W και όχι των 60W. Μια αντιστοιχία που είναι σημαντικά χαμηλότερη από αυτή που αναφέρει η Γκρινπίς!

β) Η Greenpeace κάνει ένα ακόμα μεγάλο λάθος. Βάζει στο σακουλάκι των λογαριασμών της - για να εξαγει το χαριτωμένο λαγουδάκι με τις κορδέλες, που γράφουν «εξοικονόμηση ενέργειας», «οικονομία χρημάτων» και «μη ρύπανση τού περιβάλλοντος» - τη μεγάλη και λαθεμένη διάρκεια ζωής των λαμπτήρων «οικονομίας». Δηλαδή αυτή που αναγράφεται στα περιτυλίγματα Σ.Λ.Φ., από τις εταιρείες παραγωγής. Δυστυχώς, άλλα είναι τα ευρήματα των εργαστηρίων και εντελώς διαφορετική η πραγματικότητα. Όπως όλοι γνωρίζουν, εάν αλλάξουμε ελάχιστα τους αριθμούς σε μια μαθηματική πράξη το εξαγόμενο είναι εντελώς διαφορετικό.

Αναφέρει η Γκρινπίς ότι η εξοικονόμηση για κάθε μία λάμπα ετησίως είναι 12 ευρώ, βάζοντας στα καπέλο των μαγικών υπολογισμών, τη μεγάλη διάρκεια ζωής, που δεν ισχύει, την ισοδυναμία σε Watt, που δεν ισχύει, ενώ την ίδια στιγμή δεν εισάγει στις εξισώσεις της μια σειρά άλλους παράγοντες που αλλοιώνουν δραστικά τα δεδομένα.

Για παράδειγμα, συνιστά στους καταναλωτές να χρησιμοποιούν αντί τού κλιματιστικού ανεμιστήρες οροφής, που κάνουν οικονομία ρεύματος μειώνοντας σε ένα μήνα τις εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων κατά 600-700 κιλά και με τον καταναλωτή να κερδίζει στον ίδιο μήνα από τη μειωμένη κατανάλωση ρεύματος 60 ευρώ. Δεν γνωρίζει(;) ωστόσο ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» που επίσης συνιστά, δεν είναι συμβατοί με ανεμιστήρες οροφής, όπως αναφέρει ο πολυεθνικός γίγαντας φωτισμού General Electric;⁽⁸⁾

γ) Δεν γνωρίζει ότι όλες οι μελέτες που έχουν διεξαχθεί με στόχο τη σύγκριση λαμπτήρων «οικονομίας» και πυρακτώσεως είτε εμπεριέχουν βασικές παραλείψεις δεδομένων, είτε μικρά ή ακόμα και τερατώδη λάθη, με αποτελέσματα τα εξαγόμενα να είναι εξόχως μεροληπτικά υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας»;⁽⁹⁾

Περιληπτικά μπορούμε να πούμε ότι η «γέννηση» λαμπτήρων «οικονομίας» ξεκινά με την εξόρυξη σπάνιων γαιών φωσφόρου, οι οποίες στη συνέχεια υφίστανται επεξεργασία, μια διαδικασία που αφήνει στο έδαφος τοξικά χημικά και μεταξύ άλλων ραδιενεργά απόβλητα!

Η αρχική γέννησή τους ξεκινά επίσης και με την εξόρυξη υδραργύρου, ο οποίος διαχέεται στην ατμόσφαιρα σε ένα ποσοστό γύρω στο 20% και την εξόρυξη άλλων μετάλλων από ορυχεία. Την ακολουθεί η επικίνδυνη μεταφορά υδραργύρου στις βιομηχανίες παραγωγής «οικονομικών», μέσω ενός συστήματος μεταφοράς, τις περισσότερες φορές παράνομου, με το οποίο ο υδράργυρος από παράνομα ορυχεία ή ακόμα και από μπαταρίες στο Μεξικό βρίσκεται στην Κίνα για τα περαιτέρω. Ουδείς έχει συνυπολογίσει τους τόνους διοξειδίου τού άνθρακα και υδραργύρου που εκλύει στην ατμόσφαιρα μια τέτοια δραστηριότητα.

Ο άσπρος φώσφορος που χρησιμοποιείτο αρχικά, (αδρανοποιημένος όπως λέγεται) στο εσωτερικό επικάλυμμα στις Σ.Λ.Φ., είναι εξαιρετικά τοξικός. Σημειώνεται ότι η εξόρυξη και η λεγόμενη αδρανοποίησή του συνεπάγεται κατανάλωση ενέργειας και θερμοκηπιακά αέρια τα οποία δεν υπολογίζονται στις συγκριτικές μελέτες. Ο βρετανικός στρατός ήταν ο πρώτος που χρησιμοποίησε λευκό φώσφορο σε χειροβομβίδες το 1916.⁽¹⁰⁾ Από τότε χρησιμοποιήθηκε συστηματι-

(8) «Τα κρυφά (και πολλά) μειονεκτήματα με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας»» on page 127

(9) Γεμάτες λάθη οι μελέτες αξιολόγησης για τις λάμπες «οικονομίας» on page 47

(10) http://en.wikipedia.org/wiki/Willy_Pete#World_War_I_and_II

κά στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και σε κάθε είδους περιφερειακή πολεμική σύγκρουση. Το 2006 υπήρξε πρόταση ψηφίσματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁽¹¹⁾ για την απαγόρευση χρήσης του σε πολεμικά όπλα. Στις αρχές του 2009 έγιναν καταγγελίες από τη Διεθνή Αμνηστία⁽¹²⁾ ότι οβίδες λευκού φωσφόρου χρησιμοποιήθηκαν κατά την εισβολή του Ισραήλ στη Γάζα.

Οι σύγχρονοι Σ.Λ.Φ. περιέχουν αμάλαμα υδραργύρου, και σπάνιων γαιών μαζί με φωσφορούχα επικάλυψη (συνήθως ραδιενεργή) στο εσωτερικό του λαμπτήρα. Όπως βρέθηκε μετά από πανεπιστημιακή έρευνα το 2012 τα ραγίσματα της επικάλυψης αφήνουν ελεύθερες τις υπεριώδεις ακτινοβολίες (κυρίως τις Γ), οι οποίες «τηγανίζουν» το δέρμα με όσα αυτό συνεπάγεται, κάτι που δεν συμβαίνει με τις λάμπες πυράκτωσης.

Οι σπάνιες γαίες εξορύσσονται κυρίως από τα εδάφη της Κίνας και η ρύπανση του περιβάλλοντος που συντελείται, εκτός της ενέργειας που απαιτεί και της εκροής θερμοκηπιακών αερίων, προκαλεί μεγάλες καταστροφές στη δομή του περιβάλλοντος καθιστώντας το κρανίου τόπο. Το χειρότερο όλων είναι ότι αυτή η εξόρυξη αφήνει στο περιβάλλον ραδιενεργά κατάλοιπα!

Υπάρχει επίσης ανοικτό το θέμα της ραδιενέργειας που εκπέμπουν ορισμένες ενώσεις φωσφόρου,⁽¹³⁾ αλλά και τα γεωπολιτικά παιχνίδια της Κίνας, (που συντηρούν εν αγνοία τους οι καταναλωτές), μέσω της εκμετάλλευσης των τεράστιων κοιτασμάτων σπάνιων γαιών που βρίσκονται στο υπέδαφος της και της χρήσης τους (εκτός των άλλων) στους Σ.Λ.Φ..

δ) Παραλείποντας πολλά στάδια στη διαδικασία εξόρυξης υδραργύρου, παραγωγής και διάθεσης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού ή λαμπτήρων «οικονομίας», κατά την οποία εισέρχονται πολλά άλλα τοξικά υλικά, τα οποία με την εξόρυξή τους προκαλούν νέα δαπάνη ενέργειας και βαριά ρύπανση στο περιβάλλον, όπως οι σπάνιες γαίες, παραμερίζοντας επίσης τα σοβαρά προβλήματα στη χρήση των Σ.Λ.Φ. και επιχειρώντας ένα μεγάλο άλμα, φτάνουμε στο σημείο της ανακύκλωσης. Εδώ έχουμε τις πολύπλευρες, μη προσμετρούμενες κρυφές δαπάνες ανακύκλωσης. Ας δούμε μόνο την πλευρά των καταναλωτών.

Στο εξής αρχίζει μια άκρως επικίνδυνη κατάσταση, επειδή η γεμάτη μύθους και συστηματική παραπληροφόρηση έχει κάνει τους καταναλωτές να πιστεύουν ότι το προϊόν είναι απολύτως πράσινο και ασφαλές. Το αποτέλεσμα είναι να μην προσέχουν ιδιαίτερα ρίχνοντας τις τοξικές λάμπες «οικονομίας» και γενικότερα κάθε λαμπτήρα φθορισμού, στους χάρτινους πράσινους κάδους με συνέπεια ορισμένες από αυτές να σπάνε. Κι εκεί αρχίζει μια ακόμα περιβαλλοντική και ανθρώπινη τραγωδία επειδή εκτός από το περιβάλλον ρυπαίνονται βαριά και εν αγνοία τους, όλοι οι συμμετέχοντες στην αλυσίδα της ανακύκλωσης και όχι μόνο αυτοί.

Σημειώνεται ότι καμία αξιολόγηση δεν έχει γίνει για το κόστος μεταφοράς τους σε κάθε σημείο της Ελλάδας, ενώ είναι γνωστό ότι απαιτούνται πάμπολλοι ειδικοί κάδοι ανακύκλωσης, πολύ μεγάλος και ποικίλος αριθμός μεταφορικών μέσων που θα μεταφέρουν τα τοξικά υδραργυρικά φώτα στους χώρους επεξεργασίας και ανακύκλωσης και ειδικού τύπου εργοστάσια, που δεν υπάρχουν στην Ελλάδα. Γι' αυτό το λόγο οι άθραυστοι Σ.Λ.Φ. καθώς ξεχωρίζονται(;) με έναν τρόπο που πρέπει να εφευρεθεί άμεσα, από τους σπασμένους, μεταφέρονται μέσα σε ειδικά κοντέινερ διά θαλάσσης ή ξηράς και στη συνέχεια με ειδικά φορτηγά στο Βέλγιο ή στη Γερμανία για ανακύκλωση.

(11) <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B6-2006-0611+0+DOC+XML+V0//EL>

(12) <http://www.amnesty.org.gr/library/news/2009/2009-04-07-01.htm>

(13) <http://www.epa.gov/rpdweb00/tenorm/about.html>

Έχουμε επίσης το ζήτημα των φυσικών καταστροφών που πλήττουν ανελέητα τον πλανήτη μας κάθε χρόνο. Σε κάθε φυσική καταστροφή καταστρέφονται χιλιάδες έως και εκατομμύρια τοξικοί λαμπτήρες ρυπαίνοντας ανεπανόρθωτα το περιβάλλον με τον υπερτοξικό υδραργύρο και τα άλλα τοξικά υλικά τους, κυρίως τα πλαστικά, τα οποία πρόκειται να μείνουν στο περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια ακόμα και εάν δεν υπάρξει καμία φυσική καταστροφή. Όλα αυτά προστίθενται στις δαπάνες ενέργειας και στην εκροή θερμοκηπιακών αερίων που θα συμβαίνει στο διηνεκές.

Επιπλέον έχουμε αυτά τα επικίνδυνα πράσινα χαρτοκιβώτια ανακύκλωσης γεμάτα με το τοξικό προϊόν τους, τα οποία πρέπει να μεταφερθούν π.χ. από την Ικαρία, τη Σάμο, τα Ζαγοροχώρια τής Ηπείρου και κάθε σημείο τής χώρας μας, προς τον κεντρικό προσωρινό παραλήπτη που βρίσκεται στην Αθήνα.

Η πορεία στη συνέχεια είναι σχεδόν γνωστή. Μεταφέρονται με διάφορα μεταφορικά μέσα στο Βέλγιο για ανακύκλωση, αφού πρώτα εξουδετερωθούν οι τοξικές ύλες («πούδρες») και θαφτούν με ειδικά κιβώτια στο έδαφος, μια διαδικασία επικίνδυνη για το υπέδαφος και ενεργειοβόρα. Για να ακολουθήσουν στη συνέχεια από το Βέλγιο το αντίστροφο ταξίδι τής επιστροφής προς Κίνα και Ινδία. Ένα ταξίδι που δεν έχει καταχωρηθεί το κόστος στη δαπάνη ενέργειάς του, από την αρμόδια εταιρεία τής E.E., την Vito, που έκανε τη μελέτη αξιολόγησης σχετικά με τη δαπάνη ενέργειας και τις έβγαλε ενεργειακά συμφέρουσες.

Βεβαίως η Ελλάδα είναι μικρή χώρα. Υπάρχει κόστος μεταφοράς αλλά δεν είναι τεράστιο. Το κολοσσιαίο ενδοκρατικό κόστος μεταφοράς που θα συμβαίνει π.χ. στην Ιταλία, στην Τουρκία, στο Μπαγκλαντές, σε μεγάλες χώρες τής Αφρικής και αλλού, δεν είναι κάτι που έχει υπολογιστεί καν στις συγκριτικές μελέτες.

Η ανακύκλωση υδραργύρου

Η ανακύκλωση τού υδραργύρου γίνεται στους 600⁰ Κελσίου ενώ η θερμοκαταστροφή του στους 1.200⁰ Κελσίου, γεγονός που υπονοεί τεράστια δαπάνη ενέργειας. Είναι αποκαλυπτικό το κωμικοτραγικό γεγονός ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» μεταφέρονται από την Ελλάδα στο Βέλγιο για ανακύκλωση, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν είναι σπασμένοι, ακριβώς όπως επιβάλλει το σχετικό προεδρικό διάταγμα. Αλλά μόνο εγώ έχω στην κατοχή μου εκατοντάδες φωτογραφίες κάδων ανακύκλωσης με σπασμένες «οικονομικές», κάτι που καταλήγει στο συμπέρασμα και στο ερώτημα ποια είναι η περιβαλλοντική τραγωδία που εξελίσσεται με αυτές τις λάμπες για την οποία δεν γράφεται ή λέγεται ούτε λέξη από τα ΜΜΕ.

Φυσικά και η Γκρινπίς αποφεύγει να μας πληροφορήσει γι' αυτό το σοβαρό θέμα, αν και παραπέμπει στην ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. για να υποστηρίξει την απαντητική επιστολή της, η οποία μαζί με τη ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ, βρίσκονται εν τρικυμία διαφωνώντας για απλά αλλά κρίσιμα ζητήματα, όπως για παράδειγμα για το πώς πρέπει να γίνεται ο καθαρισμός ύστερα από θραύση ενός τοξικού λαμπτήρα «οικονομίας».

Επιπλέον... αυτά τα ειδικά εργοστάσια ανακύκλωσης έχουν - περιέργως - άγνωστο συντελεστή δαπάνης ενέργειας και εκροών αερίων τού θερμοκηπίου, αν και γνωρίζουμε καλά πόσο ρυπαίνουν με θερμοκηπιακά αέρια, π.χ. τα εργοστάσια τσιμέντου.

Στο υπόβαθρο αυτής της κατάστασης αχνοφέγγουν και άλλες απροσδιόριστες δαπάνες ενέργειας και περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις, όπως βλάβες, διαρροές υδραργύρου από εργοστάσια ανακύκλωσης ή και τοπικά ατυχήματα, πιθανές συγκρούσεις φορτηγών ή τρένων, πιθανή βύθι-

ση πλοίων που τους μεταφέρουν, βλάβες στην υγεία - και άρα νοσηλεία - ατόμων από εσφαλμένη χρήση αυτών των λαμπτήρων, φυσικές καταστροφές, όπως σεισμοί κ.λπ., που καταστρέφουν εκατομμύρια κτίρια και μεταφέρουν όλα τα τοξικά υλικά τους στο περιβάλλον, απώλεια θερμικής ενέργειας από τους λαμπτήρες πυράκτωσης και άρα ανάγκη για περισσότερη χρήση κλιματιστικών κ.λπ., που μεγαλώνουν, αλλά δεν κλείνουν τον φαύλο κύκλο τής τεράστιας και μη προσμετρούμενης ενεργειακής δαπάνης των λεγόμενων «οικονομικών» λαμπτήρων φθορισμού.

Όταν συντελείται επιτέλους αυτή η ανάπηρη και περιβόητη ανακύκλωση έστω και σε μικρό ποσοστό, βλέπουμε να μην μπαίνουν στη ζυγαριά, μεταξύ πολλών άλλων, δύο δεδομένα.

Το πρώτο σχετίζεται με τις επιπλέον δαπάνες ενέργειας και τους αυτονόητους κινδύνους μεταφοράς τού υδραργύρου από τα ευρωπαϊκά και άλλα εργοστάσια ανακύκλωσης, ξανά στην Κίνα και Ινδία.

Το δεύτερο αφορά το περίεργο «θάψιμο» εντός ασφαλώς κιβωτίων τής πούδρας» των λαμπτήρων «οικονομίας», ένα θέμα για το οποίο η ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ μου δήλωσε μέσω απαντητικού ηλεκτρονικού μηνύματος ότι δεν συμβαίνει(!) και η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ διαφημίζει ότι συμβαίνει! Αυτό το «θάψιμο» τής -υπάρχουσας ή μη υπάρχουσας «πούδρας» εντός ειδικών κιβωτίων και σε ασφαλές έδαφος, κάτι που υποδηλώνει ότι είναι ραδιενεργή όπως επεξηγώ σε ειδικό κεφάλαιο για τη ραδιενέργεια στις λάμπες «οικονομίας», δεν υπολογίζεται σε καμία συγκριτική μελέτη.

Βεβαίως για να συντελεσθεί η «ταφή», που θεωρώ δεδομένη παρά τις ημι-διαψεύσεις, απαιτείται σημαντική δαπάνη ενέργειας και εκροή αερίων τού θερμοκηπίου. Το ίδιο, βεβαίως, απαιτεί η παραγωγή ειδικών κιβωτίων-φερέτρων. Ποιος έχει υπολογίσει το κόστος; Ουδείς.

Η δήθεν εξοικονόμηση ενέργειας και το ανύπαρκτο οικονομικό όφελος

Στην άλλη πλευρά έχουμε ορισμένους τεχνοκράτες των Βρυξελλών και οικολογικές οργανώσεις να βασίζονται σε μελέτες που μετράνε - MONO - πόση ενέργεια «τραβάει», από κάθε ΔΕΗ, μια λάμπα πυράκτωσης και να τη συγκρίνουν με την ενέργεια που «τραβάει» μια υδραργυρική λάμπα. Κι εδώ υπάρχει εσκεμμένη παραπληροφόρηση ή τραγική και επικίνδυνη άγνοια. Επειδή η εξοικονόμηση σε χρήματα είναι κατά πολύ μικρότερη ανά έτος από όση διαφημίζεται και αυτή η ανάπηρη εξοικονόμηση, ωστόσο, εξαφανίζεται και μετατρέπεται σε αρνητικό παράγοντα εάν υπολογίσουμε ότι οι πιθανές βλάβες στην υγεία από αυτές τις λάμπες υπερακοντίζουν σε δαπάνες τα ελάχιστα οικονομικά οφέλη.

Από την άλλη μεριά, στην πραγματικότητα, η κατανάλωση ηλεκτρισμού των «οικονομικών» είναι διπλάσια και ορισμένες φορές ακόμα περισσότερη, από όση αναγράφεται στο περιτύλιγμα. Συμβαίνει δηλαδή δαπάνη άεργης ισχύος, που δεν καταγράφεται, και πολλές άλλες κρυφές δαπάνες. Εάν χρησιμοποιηθεί μειωτής φωτός σε λάμπα πυράκτωσης τότε η δαπάνη σε λάμπα «οικονομίας» γίνεται έως και τετραπλάσια! Αυτές οι δαπάνες δεν υπολογίζονται κι έτσι βλέπουμε την εξίσωση να βγαίνει υπέρ της «οικονομικής» λυχνίας υδραργύρου.

Με τέτοιες τακτικές πραγματοποιείται η παραπληροφόρηση των καταναλωτών. Κατ' αρχήν το σκληρό πλαστικό περιτύλιγμα μιας «οικονομικής» επιβαρύνει την τελική τιμή από 5-30%,⁽¹⁴⁾ κοστίζει περισσότερο ενεργειακά και ρυπαίνει πολύ περισσότερο το περιβάλλον, από το απλό χάρτινο μιας λάμπας πυράκτωσης. Το περιτύλιγμα τής «οικονομικής» πρέπει να είναι ανθεκτικό και

(14) «Με προϊόντα απακετάριστα τα μελλοντικά σούπερ μάρκετ», Γιάννης Ελαφρός - <http://www.kathimerini.gr/795758/article/epikairothta/perivallon/me-proionta-apaketarista-ta-mellontika-soyper-market>

σκληρό για να την περιέχει σταθερά και ασφαλώς.

Σχετική μελέτη αναφέρει ότι το περιτύλιγμα των τροφίμων κοστίζει περισσότερο από το προϊόν και εδώ σκεφτείτε ότι το περιτύλιγμα μιας «οικονομικής» είναι πολύ πιο κοστοβόρο από το περιτύλιγμα των τροφίμων. Ωστόσο, ούτε κι αυτό μπαίνει στις εξισώσεις τους.

Με αυτά και αυτά ξεγελιούνται οι καταναλωτές και αναγράφεται στο περιτύλιγμα, ότι **«καταναλώνει 5 φορές λιγότερη ενέργεια»**. Ένας ακόμα ισχυρισμός που δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα επειδή είναι απολύτως θολός. Εδώ τίθεται η ερώτηση: **Τι σημαίνει 5 φορές λιγότερη ενέργεια; Σε ποιο τομέα; Στην εξόρυξη; Στην παραγωγή; Στη χρήση; Στην ανακύκλωση; Στις βλάβες τής υγείας των καταναλωτών; Στο συνολικό αποτύπωμα άνθρακα το οποίο ουδέποτε έχει καταμετρηθεί;**

Ας υποθέσουμε όμως ότι εννοούν πως κατά τη χρήση κάθε «οικονομικής» δαπανάται 5 φορές λιγότερη ενέργεια. Ένα ακόμα μέγα λάθος. Σε άλλο θέμα γράφω τα εξής σχολιάζοντας μέρος των θετικών απόψεων για τους «οικονομικούς» από πανεπιστημιακό καθηγητή:

Η έννοια «5 φορές λιγότερη ενέργεια ερμηνευόμενη σημαίνει, ότι μια λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt έχει ισοδύναμή της μια λάμπα «οικονομίας» γύρω στα 11 Watt.

Με άλλα λόγια πολλαπλασιάζοντας 5 φορές το 11 βρισκόμαστε κάπου κοντά στα 60 Watt. Με αυτό τον τρόπο θεωρείται ότι γίνεται η περιβόητη οικονομία, κατά πέντε φορές, η οποία δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα αν και εμπεριέχεται στους αρχικούς υπολογισμούς τής Ευρωπαϊκής Επιτροπής,⁽¹⁵⁾ η οποία ωστόσο δηλώνει ότι η κατανάλωση ενέργειας, δεν είναι 4-5 φορές λιγότερη αλλά 3-5,⁽¹⁶⁾ αν και στην πραγματικότητα η αναλογία είναι τρεις φορές. Κατά τη δαπάνη ενέργειας μιας λαμπίτσας των 11 Watt η διαφορά μιας - δύο μονάδων δεν είναι άξια λόγου, αλλά για τα δισεκατομμύρια λαμπτήρων μόνο τής Ευρώπης, τα μεγέθη μετατρέπονται σε τεράστια.

Σε άλλο έγγραφο⁽¹⁷⁾ τής E.E. για το ίδιο θέμα, βλέπουμε ακόμα και τις υπηρεσίες της να ψεύδονται (μπαίνοντας στο παιχνίδι τής διαφήμισης των λαμπτήρων «οικονομίας»), καθώς αναφέρουν διαφορετικά και σαφώς μικρότερα μεγέθη. Ωστόσο ακόμα και αυτά τα μικρότερα μεγέθη είναι ψευδή(!) επειδή είναι καλά γνωστό ότι η αντιστοιχία κατανάλωσης ενέργειας δεν είναι 3-5 φορές, αλλά συνήθως μόνο 3 (ναι τρεις) φορές για κάθε λάμπα,⁽¹⁸⁾⁽¹⁹⁾ χωρίς βεβαίως να συνυπολογίζονται πλήθος παραγόντων, που αναφέρω αλλού, οι οποίοι καθιστούν την εγκατάσταση και χρήση της δύσκολο και δυσβάστακτο πείραμα για τους καταναλωτές.

Πάντως, ακόμα και η E.E. η οποία λειτούργησε και λειτουργεί βάση σχεδίου ως μηχανισμός προπαγάνδας και προώθησης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, αναφέρει χωρίς περιστροφές: **«Οι καταναλωτές πρέπει να ελέγχουν το προϊόν (τη λάμπα «οικονομίας») διαβάζοντας όσα αναφέρονται στο περιτύλιγμα για να πληροφορηθούν την κατάλληλη αντιστοιχία φωτός που παρέχουν. Πρόσφατα εμφανίζονται συχνά υπερβολικοί ισχυρισμοί για την εκροή φωτός των Σ.Λ.Φ. (δηλαδή ότι**

(15) <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> Δείτε την ενότητα D. Compact fluorescent (CFLs)

(16) <http://news.bbc.co.uk/2/hi/8406923.stm>

(17) <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113> Σε αυτό το ντοκουμέντο η εξοικονόμηση ενέργειας για τους λαμπτήρες "οικονομίας" έχει ανέβει από το 3-5 στο 4. Δείτε την ενότητα III. Is it true that compact lamps produce less light than incandescent?

(18) http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf Δείτε στη σελίδα 4 την ενότητα: Performance Characteristics.

(19) http://www.pnl.gov/main/publications/external/technical_reports/PNNL-15730.pdf (Η εργασία αυτή είναι άκρως μεροληπτική υπέρ των λαμπτήρων "οικονομίας" ωστόσο αναφέρει σαφώς κάτω από τον υπότιτλο: "A Point of Purchase Display that Talks to You" ...ότι "οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού παράγουν μόνο τρεις φορές περισσότερο φως από μια λάμπα πυράκτωσης" και όχι ή 5 φορές.

μια λάμπα Σ.Λ.Φ. 11-12 Watt είναι ισοδύναμη με μια λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt, κάτι που δεν είναι αληθινό»!⁽²⁰⁾

Παραθέτω επίσης τα λόγια ενός ανεξάρτητου ειδικού στο χώρο τού φωτισμού, ο οποίος αποκαλύπτει με ένα άλλο τρόπο το μέγα παραμύθι εξοικονόμησης ενέργειας:

«Μια λάμπα πυράκτωσης των 100 Watt αποδίδει 1.800 λούμεν. Ο συμπαγής λαμπτήρας φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) δίνει με ένα Watt 60 λούμεν. Τότε χρειαζόμαστε έναν Σ.Λ.Φ. των 30 Watt ($30 \times 60 = 1.800$ λούμεν) για μια λάμπα πυράκτωσης των 100 Watt. Τα μαθηματικά που χρησιμοποιώ μου δείχνουν ότι ένας Σ.Λ.Φ. χρησιμοποιεί 30% από την ενέργεια που χρησιμοποιεί μια λάμπα πυράκτωσης (για να δώσει το ίδιο φως) και όχι 25%, όχι 20% και σε καμία περίπτωση 12,5%. Οποιοσδήποτε υποστηρίζει ότι ένας Σ.Λ.Φ. 18W είναι ισοδύναμος με μια λάμπα πυράκτωσης των 100W απλά προσπαθεί να σας εξαπατήσει».⁽²¹⁾ (Η υπογράμμιση δική μου).

Και όμως, αυτή η παραπληροφόρηση είναι συστηματικό και καθημερινό γεγονός, είτε σε διαφημίσεις, είτε σε άρθρα που εμφανίζονται στα ΜΜΕ, είτε στο ραδιοηλεκτρονικό τοπίο, όπου παρατηρούμε να τονίζεται ψευδώς ότι μια λάμπα «οικονομίας» των 18W είναι ισοδύναμη με λάμπα πυράκτωσης των 100W».⁽²²⁾⁽²³⁾

Στη συνέχεια, εξετάζοντας την περιβόητη «εξοικονόμηση» για την τσέπη των καταναλωτών βλέπουμε να επικρατεί κι εδώ μια μεγάλη σύγχυση. Τα ποσά εξοικονόμησης που έχουν δει το φως τής δημοσιότητας από ποικίλες πηγές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους. Στην περίπτωση που υπήρχαν συγκεντρωτικά αναρτημένα, η αξιοπιστία των υποστηρικτών των λαμπτήρων «οικονομίας» θα έμπαινε σε κίνδυνο.

Αξίζει να προστεθεί η άποψη καθηγητών τού ΕΜΠ⁽²⁴⁾ με την οποία τονίζεται ότι η δαπάνη ενέργειας για να ανάψουν οι λάμπες πυράκτωσης στην Ελλάδα ανέρχεται περίπου στο 3%. Σύμφωνα με μετρήσεις τής Ε.Ε. η δαπάνη ενέργειας για να κινηθούν τα φορτηγά στην Ευρώπη είναι 23%. Άρα, κύριοι τής Ε.Ε., κάντε εξοικονόμηση στα ενεργειακά «τέρατα» που δεν επιδρούν άμεσα στην υγεία μας και αφήστε ήσυχες τις ασφαλείς και όμορφες λαμπίτσες πυράκτωσης, που δεν καταστρέφουν τόσο δραστικά την υγεία μας.⁽²⁵⁾

Στον Καναδά η δαπάνη ενέργειας για τον οικιακό φωτισμό είναι 0,7%.⁽²⁶⁾ Σε ορισμένα ευρωπαϊκά κράτη είναι κάτω τού 2%. Ωστόσο θέτοντας πλουσιοπάροχα ως πιθανό μέσο όρο δαπάνης φωτισμού το 4% τής ενέργειας για όλα τα κράτη τής Ε.Ε. ...τότε:

(20) <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> - Δείτε τα σχετικά κάτω από τον υπότιτλο: Π.3. Quantity of light - Is it true that compact fluorescent lamps produce less light than conventional incandescents?

(21) <http://sound.westhost.com/articles/incandescent.htm> (Δείτε κάτω από τον μεσότιτλο: «Life Span & Standards»).

(22) <http://www.shop-z.gr/science/1101-2010-09-01-06-18-41>

(23) Σ.τ.Χ.Μ.: Ένα χαρακτηριστικό δείγμα τής εξαπάτησης των καταναλωτών προέρχεται από ένα συντονιστή ιστοσελίδας φανατικό υποστηρικτή των λαμπτήρων "οικονομίας". Εδώ αποκαλύπτει τη μεγάλη κοροϊδία σε βάρος των καταναλωτών, χωρίς πιθανώς να το αντιλαμβάνεται. Ιδού όσα αναφέρει για την πραγματική αναλογία σε Watt, την οποία τοποθετεί στη σχέση τού τρία και όχι τού πέντε.

"Μια άλλη παράμετρος που έχει σχέση με την αντίληψη του φωτός είναι τα αναγραφόμενα watt και η αντιστοίχιση τους με τα watt της πυράκτωσης. Εδώ, εγώ δεν παίρνω υπόψιν μου το τι γράφουν, κι ας λένε ότι τα lumen είναι μετρημένα -που πιθανότατα είναι. Σημασία έχει η αίσθηση και είναι σαφώς αντιληπτό ότι οι ηλεκτρονικές λάμπες φωτίζουν λιγότερο -από την υποτιθέμενη αναλογία τους! Αν θέλετε πχ να αντικαταστήσετε μια λάμπα πυράκτωσης 100W (που στην περίπτωση αυτή η ανάλογη ηλεκτρονική λάμπα είναι εκείνη των 20W) θα πρέπει να πάρετε (κατά τη γνώμη μου) τουλάχιστον 27W σε ηλεκτρονική! Το δοκίμασα και με "κρυφή" αλλαγή λάμπας στο σπίτι μου και αμέσως οι δικό μου μου είπαν "τι έπαθε η λάμπα και δεν ανάβει καλά;" για τις λάμπες των 20 και 23W. Με τα 27W τους ξεγέλασα λίγο, και πάλι όμως μετά από λίγο μου παραπονέθηκαν ότι δεν βλέπουν καλά. Και μόνο με τα 33W, εκεί πραγματικά δεν κατάλαβαν καθόλου την αλλαγή! Και μιλάω για επώνυμη λάμπα γιατί οι no name αποδίδουν λιγότερο για τα ίδια Watt.

Οπότε: για 100W---->27 - 33W για να μην αισθάνεστε τυφλοπόντικες!"

<http://xariseto.gr/viewtopic.php?f=78&t=11270>

(24) <http://www.flashlight.gr/index.php?maincat=12&subcat=37&newsid=490>

(25) "Τα Νέα", 1.1.2009, σελ.: 16/44 - "AutoΝεα".

(26) <http://www.greenmuze.com/blogs/guest-bloggers/1031-the-dark-side-of-cfls.html>

Δαπανάται ενέργεια 4% για να ανάψουν οι λάμπες πυράκτωσης στην Ε.Ε. και 23% για να κινηθούν τα φορτηγά στους δρόμους της. Δηλαδή όλο αυτό το απίστευτο «ανακάτωμα» και οι πιθανές βλάβες στην ανθρώπινη υγεία με τη χρήση «οικονομικών» γίνονται μόνο για το 4% τής δαπανώμενης ενέργειας, καθώς - και αυτό είναι το σημαντικότερο - **η αναγκαία ανακύκλωση λαμπτήρων υδραργύρου - εκτός των άλλων - θα κινήσει νέα φορτηγά (ανακύκλωσης) στους δρόμους, τρένα στις ράγες και πλοία στους ωκεανούς, που θα προκαλέσουν πολλαπλάσια δαπάνη ενέργειας και μεγαλύτερες εκπομπές αερίων τού θερμοκηπίου, ενώ ο απλός τρόπος για να λυθεί το ζήτημα τής σπατάλης ενέργειας θα έπρεπε να ήταν η εύρεση μεθόδων ώστε να μειωθεί - ελάχιστα -, η δαπάνη ενέργειας αυτοκινήτων, τρένων και πλοίων.**

Τα ανωτέρω αποτελούν μόνο μια μικρότατη πλευρά τού πολυσύνθετου και κρυφού θέματος «παραγωγή - διάθεση - χρήση - ανακύκλωση» των Σ.Λ.Φ.

Δημιουργούν σοκ και προκαλούν την κοινή λογική οι διαβεβαιώσεις τής Greenpeace σχετικά με την απόλυτη ασφάλεια των λαμπτήρων «οικονομίας»

Το τραγικό κερασάκι στην πικρή τούρτα που μάς σερβίρει η Greenpeace και προκαλούν την επιστημονική (και κοινή λογική), είναι οι διαβεβαιώσεις της ότι «*οι λάμπες εξοικονόμησης τελευταίας τεχνολογίας, αυτές δηλαδή που διατίθενται σήμερα στην αγορά, λειτουργούν σε υψηλές συχνότητες και δεν προκαλούν προβλήματα στην ανθρώπινη υγεία*». Μια διαβεβαίωση που προήλθε από το πουθενά, πριν καν ακόμα η αρμόδια επιστημονική επιτροπή τής Ε.Ε. αποφανθεί επί τού θέματος!

Επιπλέον αυτού δεν υπάρχει ούτε μια (ΜΙΑ) έρευνα που να μπορεί να επιβεβαιώσει απολύτως αυτό τον ισχυρισμό τής Οργάνωσης, (εννοεί το παλμικό φως τους το οποίο δημιουργεί κενά φωτός - τρεμόσβημα), το οποίο σύμφωνα με την Greenpeace είναι απολύτως ασφαλές.

Ακριβώς έτσι. Τόνιζε, (και σήμερα τα ίδια υποστηρίζει) ότι το τρεμόσβημα φωτός τους (flicker) δεν γίνεται αντιληπτό από την όραση και άρα δεν προκαλούν βλάβες στην υγεία οι «οικονομικές». Ωστόσο...

Τον Οκτώβριο τού 2008 η βρετανική Υπηρεσία Προστασίας τής Υγείας⁽²⁷⁾ αποκάλυψε ότι επιστήμονες διαπίστωσαν ότι γίνεται αντιληπτό από την όραση το τρεμόσβημα. Άλλοι επιστήμονες είχαν ήδη βρει ότι το τρεμόσβημα γίνεται αντιληπτό ακόμα και σε συχνότητες διπλάσιες⁽²⁸⁾ από αυτές που λειτουργούν οι «οικονομικές», κατά τις οποίες (σύμφωνα με την Greenpeace) δεν γίνεται καθόλου αντιληπτό. Ήρθε και το τελικό πόρισμα τής επιστημονικής επιτροπής τής Κομισιόν στο οποίο γίνεται αποδεκτό ότι το τρεμόσβημα γίνεται αντιληπτό από την όραση.

Αυτό το γεγονός σε απλά ελληνικά σημαίνει ότι προκαλούνται παρενέργειες στην υγεία από το τρεμόσβημα των λαμπτήρων «οικονομίας» παρά τα όσα ισχυρίζονται οι ποικιλώνυμοι υποστηρικτές τους και η Greenpeace, η οποία αντί των επικίνδυνων και λαθεμένων απόψεών της θα έπρεπε να αλλάξει την άκαμπτη στάση της και να ζητήσει δημοσίως συγγνώμη για την παραπληροφόρηση των καταναλωτών.

Υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα με τα δεδομένα που παρουσιάζω τα οποία υποδεικνύουν ότι κάτι

(27) <http://www.hpa.org.uk/NewsCentre/NationalPressReleases/2008PressReleases/081009Emissionsfromcompactfluorescentlights/>

(28) <http://www.essex.ac.uk/psychology/overlays/HumFac28.pdf>

συμβαίνει με το παλμικό φως των λαμπτήρων «εξοικονόμησης». Ταυτόχρονα εκατοντάδες εργασίες σχετικά με τα άλλα ηλεκτρομαγνητικά πεδία τους δείχνουν με βαθμό βεβαιότητας ότι συμβαίνουν βλάβες στην υγεία, αν και η Γκρινπίς δείχνει να μην γνωρίζει ότι υφίστανται!

Η μόνη οργάνωση που είχε अपαράλλαχτες (αθωωτικές) και σε ορισμένα σημεία παρόμοιες απόψεις για τους «οικονομικούς» με την Greenpeace, είναι εμπορική ευρωπαϊκή ένωση⁽²⁹⁾ προώθησης των «οικονομικών», η οποία τόνιζε ακόμα και μετά το πρώτο αντιεπιστημονικό πόρισμα, που άφηνε ανοικτό το ενδεχόμενο για βλάβες στην υγεία 250.000 ατόμων,⁽³⁰⁾ ότι η έρευνα της SCENIHR απέδειξε ότι είναι απολύτως ασφαλείς για την υγεία οι «οικονομικές», αν και αυτή η ατελέστατη έρευνα έδειξε ότι θα πληγούν 250.000 άτομα, ενώ η τελική έρευνα μετά λίγα χρόνια αναφέρει ότι οι «οικονομικές» θα αυξήσουν τον αριθμό κρουσμάτων καρκίνου ειδικά σε μέρη όπου χρησιμοποιούνται περισσότερο, όπως εκπαιδευτικούς χώρους, νοσοκομεία και γραφεία!

Επιπλέον η Greenpeace διατηρεί παντελή και επικίνδυνη άγνοια σχετικά με το «άρρωστο» φάσμα τους, και ειδικά το φάσμα τού μπλε, που καταστέλλει πολύ περισσότερο από τις λάμπες πυράκτωσης όργανο τού σώματός μας, την επίφυση! Αυτό επιφέρει σοβαρότατες συνέπειες στην υγεία, κάτι που το αποδέχεται και η μεροληπτύσα υπέρ των «οικονομικών» επιστημονική επιτροπή τής Κομισιόν.

Τον Ιούλιο τού 2008 η Greenpeace⁽³¹⁾ διακήρυττε (και συνεχίζει να το κάνει έως και σήμερα - τέλη τού 2019) ότι οι λάμπες «εξοικονόμησης» δεν προκαλούν κανένα πρόβλημα στην υγεία, φτάνοντας στο σημείο να ισχυρίζεται το τερατώδες. Ότι ακόμα κι αν σπάσουν και συμβεί διαρροή υδραργύρου δεν θα υπάρξει επιβάρυνση στην ανθρώπινη υγεία!⁽³²⁾

Κάτι τέτοιο δεν τόλμησε να το ισχυρισθεί ακόμα και η προκατειλημμένη επιστημονική επιτροπή τής Κομισιόν η οποία αν και παραθέτει σωρεία λαθεμένων εκτιμήσεων υποστηρίζει ότι σε περίπτωση θραύσης «οικονομικού» οι ενήλικες δεν φαίνεται ότι θα υποστούν βλάβη στην υγεία τους,⁽³³⁾ φροντίζοντας ωστόσο να διευκρινίσει ότι **δεν γνωρίζει** τι θα συμβεί με παιδιά όταν αναπνεύσουν ατμούς υδραργύρου!

Σημειώστε ότι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν των ΗΠΑ μετά από ειδική εργαστηριακή έρευνα προτείνει λάμπες «εξοικονόμησης» να μην χρησιμοποιούνται σε μέρη όπου βρί-

(29) http://www.elcfd.org/documents/081119_NGO%20concerns%20SCENIHR%20opinion_final.pdf

(30) http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_o_019.pdf

(31) <http://www.greenpeace.org/greece/el/news/118508/118523/mercury-myths/>

(32) http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_2_22/09/2012_496297 Κατωτέρω παραθέτω αυτόσυιο ένα μέρος από το κείμενο μειωμένης δημοσιογραφικής έρευνας τής "Καθημερινής" με τις λαθεμένες, και κυρίως επικίνδυνες για τους καταναλωτές δηλώσεις εκπροσώπου τής Greenpeace:

"Ανησυχία γεννάει σε πολλούς, ωστόσο, το γεγονός ότι στους λαμπτήρες νέας γενιάς εμπεριέχεται υδράργυρος. «Οι πολίτες πρέπει να μην ανησυχούν, καθώς το ποσοστό του υδραργύρου είναι κάτω από το επιτρεπόμενο όριο της Ε. Ε., δηλαδή 5 mg, ενώ όσο εξελίσσονται η ποσότητα μειώνεται» απαντά ο κ. Γρηγορίου. «Είναι αυθαίρετο να τις συγκρίνουμε με το θερμομέτρο, αφού η ποσότητα υδραργύρου στις λάμπες είναι 100 με 1.000 φορές μικρότερη». Επιπλέον, καθώς οι λάμπες ανακυκλώνονται, ο υδράργυρος δεν εκλύεται στη φύση, απλώς μεταφέρεται στην επόμενη λάμπα εξοικονόμησης που θα βγει στην αγορά. «Αλλά και στην περίπτωση που η λάμπα σπάσει και δεν πάει στην ανακύκλωση, δεν δύναται να μας επιβαρύνει», διευκρινίζει ο ίδιος. Ας μην ξεχνάμε εξάλλου ότι υδράργυρος εκλύεται από τις λιγνιτικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες μέχρι πρόσφατα λειτουργούσαν με «πυρετώδεις» ρυθμούς εξαιτίας των λαμπτήρων πυρακτώσεως".

(33) http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_124.pdf Δείτε τη σελίδα

σκονταί παιδιά και εγκυμονούσες, εξαιτίας τού κινδύνου θραύσης.

Η Γκρινπίς φαίνεται να βλέπει τα πράγματα με άλλη λογική. Ίσως μια εξωγήινη λογική με την οποία δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη την υγεία των παιδιών, δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει κίνδυνος σε περίπτωση θραύσης!

Σχετικά με το μέγα θέμα τής πιθανής θραύσης ενός Σ.Λ.Φ., (συμπαγούς λαμπτήρα φθορισμού ή «οικονομικού») είναι σαφές ότι οι συμβουλές τής Γκρινπίς, τής ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ Α.Ε. τής ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗΣ και πολλών άλλων ειδημόνων αγνοούν την πραγματικότητα, είναι αντι-οικολογικές, «εκτός εποχής» και συνήθως εξαιρετικά επικίνδυνες. Στην ουσία θα έπρεπε να επέμβει ο εισαγγελέας! Αλίμονο σε εκείνους τους δυστυχείς καταναλωτές που θα τις μετατρέψουν σε πράξη.

Παρουσιάζεται τόσο πολύ υποβιβασμένος ο κίνδυνος, σε αντίθεση με τις απόψεις τής Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ, ώστε φθάνω στο σημείο να συμπεράνω πως κάτι τέτοιο γίνεται για να θεωρηθεί από τους καταναλωτές ότι ο κίνδυνος από τη θραύση ενός υδραργυρικού λαμπτήρα «οικονομίας, ο οποίος περιέχει σημαντικά λιγότερο υδράργυρο, είναι κάτι παντελώς αμελητέο...

Παρακαλείται ο κ. Γούζιος και τα άλλα μέλη τής ελληνικής Γκρινπίς όπως ο υπεύθυνος για ενεργειακά ζητήματα κ. Τάκης Γρηγορίου να διαβάσουν προσεκτικά τα προβλήματα μιας οικογένειας από τη Βόρεια Ελλάδα, όταν οι γονείς διαπίστωσαν ότι έσπασε ένας «πράσινος» Σ.Λ.Φ. στο δωμάτιο όπου έπαιζαν τα παιδιά τους ή να ανατρέξουν στις αυθεντικές πηγές που παρατίθενται, ειδικά εκείνες που διαπραγματεύονται τη θραύση των «οικονομικών» και την υδραργυρική τοξικότητά τους.

Παραμένει επίσης προκλητική και επικίνδυνη για τους καταναλωτές η άποψη τής Greenpeace για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν στην περίπτωση θραύσης ενός υδραργυρικού θερμομέτρου!

Για να έχουν πλήρη γνώση τού θέματος ας μελετήσουν προσεκτικά την έρευνά μου για την επικινδυνότητα τού μπλε φάσματος, η οποία βασίζεται σε μέγα αριθμό επιστημονικών εργασιών (περίπου 250). Ας ρίξουν επίσης μια ματιά σε άλλα θέματα τού παρόντος βιβλίου. Θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο αν βρουν λάθη. Υποθέτω ότι θα βοηθούσαν τον εαυτό τους, τις οικογένειές τους και τους καταναλωτές. Η σωστή πληροφόρηση είναι κρίσιμη για τον καθένα μας. Από τη μεριά μου υπόσχομαι όπως αιτηθώ (δακρύων) τής συγγνώμης τους και να προχωρήσω στην άμεση διόρθωση κάθε πιθανού λάθους μου.

Μια ακόμα «έξοχη» λογική από την Γκρινπίς, που στην ουσία δεν είναι τίποτα άλλο από απαράδεκτη και επικίνδυνη άγνοια(;) αποτελεί το ζήτημα των επικίνδυνων υπεριωδών ακτινοβολιών που εκπέμπονται από τις «οικονομικές».

Πανεπιστημιακή έρευνα διεξαχθείσα το 2012 επιβεβαίωσε τελεσίδικα προηγούμενες έρευνες, αναφέροντας ότι οι λάμπες «οικονομίας» με το άναμμά τους «τηγανίζουν» το δέρμα, ενώ αντιθέτως οι λάμπες πυράκτωση είναι απολύτως ασφαλείς.

Επιπλέον η Οργάνωση δείχνει να μη γνωρίζει τη δημόσια επισήμανση τής επιστημονικής επιτροπής τής Κομισιόν η οποία σε όλα τα πορίσματά της σημειώνει ότι οι επικίνδυνες υπεριώδεις που εκπέμπονται από τις «οικονομικές» πρέπει να αφαιρεθούν, κάτι που οι παραγωγοί λαμπτήρων το έγγραφαν στα παλιά τους τα παπούτσια. Στο πρώτο πόρισμά της η επιτροπή, δηλώνει ότι από τις υπεριώδεις και το μπλε φως θα πληγούν 250.000 άτομα. Στο τελικό πόρισμά της αναθεωρεί τις απόψεις της και αφήνει ανοιχτό τον αριθμό προς τα πάνω, δηλώνοντας επιπλέον ότι θα

αυξηθούν τα κρούσματα καρκίνου σε σχολεία και γραφεία, αγνοώντας ταυτόχρονα πανεπιστημιακή έρευνα από την Αυστραλία στην οποία αναφέρεται ότι μόνο σε αυτό το κράτος, θα αυξηθούν οι παθήσεις των οφθαλμών που σχετίζονται με τις υπεριώδεις κατά 12% και εκτός αυτού θα υπάρξουν 3.000 επιπλέον ασθενείς με καταρράκτη και 7.500 με πτερύγιο κάθε χρόνο!⁽³⁴⁾ Αναλυτική παρουσίαση αυτού τού αίσχους που περιλαμβάνεται στην πρόταση, υπεριώδεις ακτινοβολίες και λάμπες «οικονομίας», δείτε σε ξεχωριστό θέμα.⁽³⁵⁾

Η Greenpeace δεν βλέπει και η πολιτεία κοιμάται...

Υφίσταται, όπως όλα δείχνουν, μείζον ζήτημα εξαιτίας τής παραπληροφόρησης των καταναλωτών σχετικά με τους κινδύνους χρήσης, την ύπαρξη υδραργύρου και πλήθους άλλων τοξικών υλικών στους λαμπτήρες «οικονομίας» (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού - ή Σ.Λ.Φ.) και στους παλαιότερης τεχνολογίας σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού, αλλά και την ύπαρξη ραδιενεργών υλικών σε ορισμένους εξ αυτών.

Το άρθρο 13 («ενημέρωση των χρηστών») τού προεδρικού διατάγματος 117⁽³⁶⁾ ορίζει ότι οι διακινητές και παραγωγοί είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν τους καταναλωτές για τις δυνητικές δυσμενείς επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον επικίνδυνων ουσιών, μέσω των οδηγιών χρήσης ή στο σημείο πώλησης. Τίποτα τέτοιο δεν συμβαίνει

Αντί τούτου βλέπουμε διαφημιστικά μηνύματα στις τυπωμένες οδηγίες, που βρίσκονται στα ακριβά και ενεργειακά χάρτινα και πλαστικά περιτυλίγματα «οικονομικών» λυχνιών, τα οποία για να τις περιβάλλουν σταθερά και ασφαλώς, απαιτούν πολλαπλάσια ποσότητα ενέργειας για να παραχθούν, σε σχέση με τα απλά χάρτινα περιτυλίγματα των λαμπτήρων πυράκτωσης.

Βλέπουμε επίσης να μην υπάρχει καμία προειδοποίηση για τον υπερ-τοξικό υδράργυρο και τους σοβαρούς κινδύνους που ενυπάρχουν με τη χρήση τέτοιων λυχνιών. Συζητώντας με άτομα ανώτερης νοημοσύνης, εκπαίδευσης και κοινωνικής ευαισθησίας, ανακάλυψα ότι αγνοούσαν ακόμα και αυτοί τα όσα τοξικά περιέχονται στους λεγόμενους «οικονομικούς» λαμπτήρες, επειδή τους είχαν ταυτίσει - μέσω τής πετυχημένης διαφήμισης - πλύσης εγκεφάλου - με το επίθετο «πράσινοι».

Ο κανονισμός τής Ε.Ε. ορίζει να υπάρχουν στη συσκευασία οδηγίες καθαρισμού τού υδραργύρου. Εδώ το μόνο που βλέπουμε να υπάρχει στα περιτυλίγματα των Σ.Λ.Φ. το οποίο επιβάλλεται νομοθετικά στο προεδρικό διάταγμα 117, είναι η ύπαρξη σήματος. Το σήμα συνοδεύει κάθε συσκευή, όταν πρέπει να γίνεται ανακύκλωση.

Επιπλέον αυτών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία 2002/96ΕΕ, ορίζεται ότι ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές δεν πρέπει να απορρίπτονται σε χώρους οικιακών αποβλήτων. Η οδηγία μάς υποχρεώνει να γνωρίζουμε την ερμηνεία τού σήματος και μας «διατάζει» να επιστρέφουμε τις συσκευές με τέτοια σήμανση, όταν λήγει η χρήση τους, στα δημόσια σημεία, που έχουν δημιουργηθεί για την ανακύκλωσή τους ή στα σημεία αγοράς τους. (Στην Ελλάδα είναι ελάχιστα και η μέγιστη πλειοψηφία τού πληθυσμού δεν τα γνωρίζει).

Επιπροσθέτως όλων των ανωτέρω οι καταναλωτές δεν είναι ενήμεροι για τη σχολαστική διαδικασία καθαρισμού τού υδραργύρου, (την οποία υποχρεωτικά πρέπει να ακολουθήσουν για να

(34) <http://news.anu.edu.au/?p=11671>

(35) «Το «τηγάνισμα» τού δέρματος από την υπεριώδη ακτινοβολία των «οικονομικών» λαμπτήρων» on page 247

(36) http://www.minenv.gr/anakyklosi/law/00/pd117_ahhe.pdf

αποφύγουν ιδιαίτερα σοβαρές παρενέργειες στην υγεία τους), σε περίπτωση θραύσης λάμπας «οικονομίας».

Ιδού πώς αντιλαμβάνονται οι παραγωγοί τη σχέση τους με τους καταναλωτές:

Όταν ρωτήθηκε ο κ. Keven Verdun, επικεφαλής τού «Lighting Association» της Βρετανίας, ενός οργανισμού που αντιπροσωπεύει τους κυριότερους παραγωγούς υδραργυρικών λαμπτήρων, απάντησε με απίστευτα κυνικό τρόπο, ότι δεν βλέπει για ποιο λόγο θα έπρεπε να τυπώσουν τέτοιες οδηγίες στα πακέτα των λυχνιών, επειδή παρόμοιες (οι μακρόστενες σωληνοειδείς) λάμπες με περισσότερο υδράργυρο κυκλοφορούν ήδη στην αγορά εδώ και δεκαετίες και κανείς δεν έχει θέσει τέτοιο θέμα έως τώρα.⁽³⁷⁾ (Ακούει κάποιος από Greenpeace και WWF;)

Χαρακτηριστικό δείγμα της ελλιπούς πληροφόρησης τού κοινού για τους κινδύνους από τη χρήση των λαμπτήρων εξοικονόμησης είναι το εξής γεγονός. Η περιβαλλοντολόγος Minna Gillbe, που εργάστηκε για δέκα χρόνια σε θέματα περιβάλλοντος ως βοηθός Επιτρόπου τής Ε.Ε., δήλωσε σε ΜΜΕ τής χώρας της⁽³⁸⁾ ότι οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, θα πρέπει να έχουν στο περίβλημά τους το γνωστό σήμα με τη νεκροκεφαλή και τα σταυρωτά κόκαλα για να πληροφορείται το κοινό τον κίνδυνο, ενώ χαρακτήρισε ως σκάνδαλο την ελλιπή ενημέρωση των Σουηδών.

Πράγματι, εδώ τίθεται ένα πελώριο ζήτημα. Εάν ένα κράτος από τα πλέον προηγμένα σε περιβαλλοντικά θέματα και την προστασία των πολιτών, δεν ενημερώνει για τους κινδύνους χρήσης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, τότε... τι μπορεί να ειπωθεί για τα άλλα ευρωπαϊκά κράτη, για τον υπόλοιπο κόσμο, τη Σουαζιλάνδη ή για Κίνα και Ινδία που παράγουν τους «οικονομικούς», ενώ ακόμα δεν έχει πλήρως αυτοματοποιηθεί η γραμμή παραγωγής σε όλα τα εργοστάσια και οι εργάτες αυτών των κρατών - ρυπαντών, βάζουν τον υδράργυρο μέσα στις λάμπες «εξοικονόμησης» με πρωτόγονα μέσα, ενώ ταυτόχρονα είναι σχεδόν ανύπαρκτες οι προσπάθειες ανακύκλωσης, τουλάχιστον τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές το 2019.

Τι αναφέρει πρώην επικεφαλής τής Greenpeace για το φως των «οικονομικών»

Εδώ είναι χρήσιμο να παραθέσουμε ένα μέρος από την έκθεση τού ανώτατου στελέχους τής Greenpeace, δόκτορα Klaus Stanjek, ο οποίος διεξήγε έρευνα σχετικά με την ποιότητα φωτισμού των υδραργυρικών λαμπτήρων, φθάνοντας στο συμπέρασμα ότι επιδρούν δυσμενώς στην ανθρώπινη υγεία.

«Σε αντίθεση με το φως τής ημέρας, οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού δεν παράγουν συνεχές φάσμα. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι εκπέμπουν ένα δυνατό φωτεινό και ειδικό μήκος κύματος, ενώ την ίδια στιγμή άλλες περιοχές τού φάσματος είτε είναι μειωμένες, είτε δεν εμφανίζονται καθόλου.

Είναι θανάσιμο για τα γυμνά μάτια να μην μπορούν να διαχωρίσουν το φως από τέτοιο “φάσμα φωτός” (συγκριτικά με το φως συνεχόμενου φάσματος), επειδή η οπτική αντίληψη είναι δυνατό να εξαπατηθεί.

Αυτό το είδος τού φάσματος κάνει το φως να μοιάζει εντονότερο, αλλά προκαλεί στρες στη διαδικασία τής όρασης. Αυτό γίνεται εμφανές όταν σκεφτούμε ότι οι φακοί των ματιών δημιουργούν διαφο-

(37) “Phasing-out” the Incandescents – Is the Public Misinformed or Disinformed? - by Gad Giladi, D.E.S.A., M.F.A. FPLDA

(38) http://nyhetskanalen.se/1.824048/2009/01/26/expert_varnar_for_lagenergilampor?commentId=19.85504

Τα όνειρά σου μην τα λες γιατί μια μέρα κρύα μπορεί οι κυβερνο-οικο-λογιστές ναρθούν στην εξουσία

ρετικές αντανakλάσεις στα διαφορετικά χρώματα φωτός. Για παράδειγμα η μπλε ακτινοβολία σχετίζεται με το εμπρόσθιο μέρος τού αμφιβληστροειδούς χιτώνα και το κόκκινο με το οπίσθιο.

Στην περίπτωση παροχής φάσματος από το φως τής ημέρας το μάτι έχει τη δυνατότητα να επικαλύπτει το ένα μετά το άλλο τα επίπεδα εικόνων. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει με το φάσμα των λαμπτήρων φθορισμού επειδή δημιουργούνται στον αμφιβληστροειδή πολλές εικόνες, πού είναι διακριτές μεταξύ τους, γεγονός που αναγκάζει τα μάτια να εστιάζουν σε κάθε μία. Αυτό προκαλεί νευροφυτικά προβλήματα, όπως πονοκεφάλους.

Εξάλλου το μέρος τού φάσματος που λείπει και βρίσκεται μεταξύ των έντονων φασμάτων εκπομπής φωτός, δεν είναι σε καμία περίπτωση ασήμαντο για τον οργανισμό. Μια ολόκληρη σειρά από φυσιολογικές διαδικασίες βασίζονται στο φως που προέρχεται από διαφορετικά φάσματα, για να προκαλέσουν την καλύτερη ανταπόκριση σε βιοχημικές αντιδράσεις

Εάν στο παρεχόμενο φως απουσιάζουν αυτά τα φάσματα, τότε **οι βιοχημικές αντιδράσεις είτε μειώνονται είτε εξαλείφονται**», αναφέρει σε ένα μέρος τής έκθεσής του ο κ. Stanjek.⁽³⁹⁾

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο πρώην επικεφαλής τής ευρωπαϊκής οργάνωσης «Professional Lighting Designers' Association» Gad Giladi, με κείμενό του υπερασπίζεται τις θέσεις τού δόκτορα Stanjek υποστηρίζοντας ότι η Greenpeace κινήθηκε λανθασμένα σε αυτό το θέμα.⁽⁴⁰⁾

Σημαντική παράμετρος τής όλης ιστορίας αποτελεί ή άγνοια τής Γκρινπής στο σκοτεινό και βρομερό χώρο των καρτέλ και των πολιτικών παιγνίων. Η ιστορική έρευνα έδειξε ότι ένα καρτέλ τού λαμπτήρα καθήλωσε τη διάρκεια ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης στις 1.000 ώρες, ενώ στην πραγματικότητα η διάρκεια ζωής τους είναι πολλές χιλιάδες ώρες, για να δηλώνεται σήμερα από τους υπέρμαχους των «οικονομικών» ότι οι λάμπες «οικονομίας» διαρκούν πολύ περισσότερο. Ένας ισχυρισμός, που παρά την καθήλωση των ωρών λειτουργίας των λυχνιών πυράκτωσης από το καρτέλ, είναι και αυτός αναληθής. Στις **ΗΠΑ ήδη από το 2014 παράγονται λάμπες πυράκτωσης που διαρκούν περισσότερο από 10.000 ώρες!**⁽⁴¹⁾

(39) Energy "Saving" Lamps = Energy Wasting Lamps - A Research on the ecological overall balance of the so-called energy saving lamps. On behalf of Greenpeace/ Hamburg - By Klaus Stanjek.

(40) «Phasing-out' the Incandescents – Is the Public Misinformed or Disinformed?» - by Gad Giladi, D.E.S.A., M.F.A. FPLDA.

(41) <http://summerville.patch.com/articles/made-in-summerville-incandescent-lightbulbs#video-11716989>

Όπως δείχνουν τα γεγονότα με τη συστηματική και πετυχημένη διαφημιστική εκστρατεία της η Greenpeace, σύμφωνα με την «ολιστική» εξέταση τού ζητήματος, που έκανε κατά δήλωσή της,⁽⁴²⁾ «ξέχασε» κάθε παρενέργεια και εστιάστηκε μόνο στο ζήτημα υδράργυρος ξεχνώντας πλήθος άλλων πολύ κρίσιμων παραμέτρων.

Επιπλέον χωρίς να περιμένει το (αντιεπιστημονικό) πόρισμα τής SCENIHR, και με ανύπαρκτες γνώσεις ιατρικής και φωτοβιολογίας υποστήριζε το 2007⁽⁴³⁾ (για να το ξεχάσει το 2008 και στη συνέχεια) ότι οι λάμπες «εξοικονόμησης» όταν προκαλούν προβλήματα στους φωτοευαίσθητους ή άλλα άτομα με την υπεριώδη ακτινοβολία τους, τότε αυτά τα άτομα είναι δυνατό να αγοράζουν λάμπες πυράκτωσης με ιατρική συνταγή!

Αργότερα, με ηλεκτρονική απαντητική επιστολή στον γράφοντα υποστήριζε ότι δεν προκαλούν κανένα πρόβλημα υγείας! Ενώ με δήλωσή της στο ίντερνετ παρακινούσε τους Έλληνες να επιλέξουν λάμπες εξοικονόμησης χωρίς να αναφέρει το παραμικρό μειονέκτημά τους, ούτε καν το πασίγνωστο ζήτημα τού υδραργύρου!⁽⁴⁴⁾

Υπενθυμίζω εκ νέου ότι ακόμα και η μεροληπτική SCENIHR, παραδέχεται ότι η υπεριώδης ακτινοβολία και το μπλε φάσμα των «οικονομικών» δημιουργούν προβλήματα υγείας σε μερικές εκατοντάδες χιλιάδες άτομα.

Για την Greenpeace οι «οικονομικές» λάμπες είναι πάντα πράσινα αγγελουδάκια αν και υπάρχουν εκατοντάδες εργασίες που δείχνουν ότι πιθανότατα προκαλούν προβλήματα υγείας ακόμα και τα ηλεκτρομαγνητικά σκουπίδια τους και ταυτόχρονα υπάρχουν αμέτρητες άλλες εργασίες που τεκμηριώνουν - χωρίς καμία αμφιβολία - κάτι που είναι απίστευτο. Τη δυσμενή καταστατική επίδρασή τους στην επίφυση.

Εδώ η άγνοια αλλά και η ανακολουθία τής Οργάνωσης είναι σαφής. Στο παρελθόν υποστήριζε ότι υπάρχει ανάγκη «εφαρμογής της Αρχής της Πρόληψης στη διαμόρφωση πολιτικής σε περιοχές όπου η επιστημονική γνώση είναι ατελής»,⁽⁴⁵⁾ κάτι που δείχνει να το έχει ξεχάσει σήμερα παντελώς.

Η άλλη όψη:

Άγνοια αλλά και ευθύτητα από πράσινη πολιτικό

Η φάση των προκαταρκτικών συζητήσεων για τις λάμπες «οικονομίας» ήταν μια κρίσιμη διαδικασία όπου η **Greenpeace απουσίαζε**, αν και παραβρίσκονταν εκπρόσωποι τής WWF. Βεβαίως οφείλει να εξηγήσει την περίεργη απουσία της. Σε αυτή τη φάση των συζητήσεων υπήρξε ένα ακόμα απροσδόκητο γεγονός που αποκάλυψε την πλήρη άγνοια όχι μόνο Greenpeace και WWF αλλά και τού περιβαλλοντικού κινήματος γενικότερα για τις επιπτώσεις στην υγεία των λαμπτήρων «οικονομίας».

Το γεγονός δημοσιεύεται σε ένα από τα βιβλία των προκαταρκτικών συζητήσεων και έχει εξαιρετική σημασία.⁽⁴⁶⁾

(42) <http://www.greenpeace.org/india/en/news/greenpeace-statement-on-climat/>

(43) <http://www.greenpeace.org.uk/climate/cfl-bulbs-the-myths>

(44) <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/ban-the-bulb.pdf>

(45) <http://www.google.com/url?sa=t&source=web&cd=1&ved=0CBIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.greenpeace.org%2Fraw%2Fcontent%2Fgreece%2Fpress%2F118523%2F32728.doc&ei=30mPTL61IszZ4gab0Y2qDg&usg=AFQjCNFXomjeCbf46AraJ63ZDMrCmNtq2w&sig2=wfHWjJWjAS21Duh3PkfDJQ>

(46) Lot 19: Domestic lighting - 2009/ETE/R/068 - Δείτε τις σχετικές αποκαλύψεις στις σελίδες 76, 77, και 78. Ωστόσο πρέπει να τονισθεί ότι οι συζητήσεις διεξήχθησαν στην ουσία μεταξύ παραγωγών ή διακινητών λαμπτήρων, είχαν ελάχιστη συμμετοχή καταναλωτών, και δεν

Είναι χρήσιμο να το διαβάσουν τα μέλη τής Γκρινπίζ ώστε να έχουν την ευκαιρία να αποδεχθούν στη συνέχεια το λάθος τους - όπως έκανε και η πράσινη Βρετανή ευρωβουλευτής, η οποία αρχικά υποστήριζε φανατικά τις «πράσινες» λυχνίες χωρίς να γνωρίζει το θέμα σε βάθος. Συμμετέχοντας σε αυτές τις συζητήσεις και πληροφορούμενη ελάχιστα από τα προβλήματα πασχόντων από τις «οικονομικές» λάμπες, άλλαξε αμέσως θέση, αποσύροντας την υποστήριξή της!

Επιπλέον, η πράσινη ευρωβουλευτής υπέβαλε σχετική ερώτηση στο Ευρωκοινοβούλιο για να λάβει ως απάντηση τα αρχικά, περιορισμένα και λαθεμένα «ευρήματα», αν μπορεί κανείς να τα περιγράψει «ευρήματα», τής επιστημονικής επιτροπής τής Ε.Ε.⁽⁴⁷⁾

Μίνι πυρηνικές αντιδράσεις σε κάθε λάμπα «οικονομίας» και όχι μόνο... (δεν κάνω πλάκα!)

Μόνο ο χρόνος θα δείξει εάν οι λάμπες «οικονομίας» θα μετατραπούν στον απόλυτο περιβαλλοντικό εφιάλτη εξαιτίας των μίνι πυρηνικών αντιδράσεων που συμβαίνουν στο εσωτερικό τους με αυξανόμενο ρυθμό. Δηλαδή όσο περισσότερο ανάβουν τόσες περισσότερες πυρηνικές αντιδράσεις συμβαίνουν ή θα συμβεί το απίστευτο, θα βοηθήσουν να βρεθεί το «ιερό δισκοπότηρο» τής φυσικής, δηλαδή η διαδικασία τής ψυχρής σύντηξης.

Η πρόβλεψή μου, μετά από πολυετή έρευνα πάνω στο ζήτημα τεχνητός φωτισμός, είναι ότι οι λάμπες «εξοικονόμησης» θα γίνουν αφορμή να αποκαλυφθεί το καλά κρυμμένο μυστικό τής εκροής ραδιενέργειας, όχι μόνο με τη σημερινή μορφή τους, των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) ή λαμπτήρων «οικονομίας», αλλά και από τη χαμένη στο βάθος τής ιστορίας καθιέρωσή τους, το 1936, όταν η General Electric μαζί με την Westinghouse παρουσίασαν τα τοξικά φωτεινά και σωληνωτά δημιουργήματά τους σε εκθέσεις τής Νέας Υόρκης και τού Σαν Φρανσίσκο.

Αρχικά, οι Αμερικανοί τοποθέτησαν ενθουσιασμένοι τις λάμπες φθορισμού κυρίως σε χώρους αποθήκευσης, για να τις δούμε στις αρχές τού 1950 να κατακλύζουν τους περισσότερους χώρους εργασίας και ακολούθως να αρχίσουν να «λάμπουν» με το τοξικό φως τους και στα νοσοκομεία!

Λίγες δεκαετίες αργότερα, το 1974, το επιστημονικό προσωπικό τής Sylvania κατάφερε να εφεύρει το μυστικό δημιουργίας μικρών λαμπτήρων φθορισμού ονομάζοντάς τους «συμπυκνωμένους». Κατάφεραν έτσι να δημιουργήσουν ένα είδος λάμπας παρόμοιας με τον λαμπτήρα πυράκτωσης, αλλά με αμέτρητα προβλήματα λειτουργίας και χρήσης.⁽¹⁾

Ακολούθησε η ολλανδική εταιρεία Phillips, η οποία παρουσίασε στην Ευρώπη την επονομα-

¹ History of the Light Bulb - <http://energy.gov/articles/history-light-bulb>

ζόμενη «PL», μια μικρή σε μέγεθος λάμπα φθορισμού που αργότερα ονομάστηκε συμπαγής λαμπτήρας φθορισμού (compact fluorescent lamp ή cfl).⁽²⁾

Η Osram ακολούθησε σύντομα την Philips στην παραγωγή «συμπυκνωμένων» λαμπτήρων «οικονομίας», αλλά αυτοί, όπως φάνηκε εκ των υστέρων, εκτός από μια σειρά μειονεκτήματα διέθεταν κι ένα τεράστιο. **Εξέπεμπαν ραδιενέργεια!**

Και οι αρχικοί σωληνωτοί λαμπτήρες φθορισμού εξέπεμπαν (και εκπέμπουν;) ραδιενέργεια!

Για να μάθουμε τα πολύ καλά κρυμμένα μυστικά αυτών των τοξικών φώτων είναι εξαιρετικά σημαντικό να ανατρέξουμε στην ιστορία τους. Ο πρώτος ερευνητής που ανακάλυψε ότι οι σωληνωτοί λαμπτήρες φθορισμού εκπέμπουν ραδιενέργεια ήταν ο Αμερικανός Τζον Οτ, ο οποίος αφιέρωσε ολόκληρη τη ζωή του στη μελέτη των επιδράσεων τού φωτός σε φυτά, ζώα και ανθρώπους.

Η αφορμή για να διαπιστώσει ο Τζον Οτ ότι οι σωληνωτοί λαμπτήρες φθορισμού εκπέμπουν ραδιενέργεια ήταν ένα κινηματογραφικό φιλμ με την Μπάρμπαρα Στρέιζαντ.⁽³⁾ Το σενάριο ανέφερε ότι η διάσημη ηθοποιός και εξαιρετική τραγουδίστρια όταν τραγουδούσε, θα έπρεπε τα φυτά να δείχνουν ότι ανοιγόκλειναν τα φύλλα τους.

Η τεχνολογία τής εποχής δεν επέτρεπε ψηφιακή επεξεργασία. Επιλέχθηκε ο Τζον Οτ, διάσημος στις ΗΠΑ για τις έρευνές του με φυτά και ζώα και τις επιδράσεις πάνω τους τής ποιότητας φωτισμού.

Ο Οτ ανέπτυξε μια τεχνική καρέ-καρέ για να τραβά μια σειρά φωτογραφιών, οι οποίες στην πορεία ενώνονταν δίνοντας την εντύπωση πως τα φύλλα των φυτών ανοιγόκλειναν, κάτι βεβαίως που συνέβαινε, αλλά με πολύ βραδύτερο ρυθμό.

Θέλοντας να διαπιστώσει ο Οτ εάν ορισμένα φυτά, που λατρεύουν το ηλιακό φως όπως τριαντάφυλλα και

Πρόκειται για ίδια ποικιλία φυτών. Το αριστερό έχει αναπτυχθεί μερικώς ενώ βρισκόταν κοντά στο μεταλλικό άκρο σωληνωτού λαμπτήρα φθορισμού. Δεξιά βλέπουμε τη φυσιολογική ανάπτυξη τού φυτού που βρισκόταν στο κέντρο τού σωλήνα φθορισμού.

Όταν το μεταλλικό άκρο καλύφθηκε με μόλυβδο, που εμπόδιζε την εκροή ραδιενέργειας, το φυτό έδειξε φυσιολογική ανάπτυξη. Από το ντοκιμαντέρ "Exploring the Spectrum" τού Jonh Ott.

² Compact fluorescent lamps: a radioactive surprise - Nuclear Monitor Issue: #329 - <https://www.wiseinternational.org/nuclear-monitor/329/compact-fluorescent-lamps-radioactive-surprise>

³ Το φιλμ ήταν παραγωγή τής Paramount Pictures με τίτλο "On A Clear Day You Can See Forever". Σκηνοθεσία Vincente Minnelli. 1970.

γεράνια, θα άνθιζαν με τεχνητό φως από σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού, ξεκίνησε ένα πείραμα το οποίο εξελίχθηκε απροσδόκητα και δυσάρεστα.

Τα φυτά που ήταν στο κέντρο των σωληνωτών λαμπτήρων φθορισμού αναπτύχθηκαν καλά, αλλά εκείνα που ήταν κοντά στο μεταλλικό άκρο έδειχναν υπανάπτυκτα. Γνωρίζοντας ότι η αρχή λειτουργίας των λαμπτήρων φθορισμού είναι ίδια με αυτή των καθοδικών σωλήνων που βρίσκονται στις τηλεοράσεις και στις συσκευές ακτίνων Χ ξεκίνησε μια νέα σειρά πειραμάτων με σπόρους φασολιών για να διαπιστώσει εάν οι λαμπτήρες φθορισμού εξέπεμπαν έστω και ελάχιστη ραδιενέργεια.

Τα αποτελέσματα ήταν εκπληκτικά και ταυτόχρονα ανησυχητικά. Τα φυτά που βρίσκονταν κοντά στα δυο άκρα των σωλήνων φθορισμού έδειχνα αφύσικη ανάπτυξη, με μερικά να αναπτύσσουν τις ρίζες τους προς τα πάνω. Εκείνα που βρίσκονταν στο κέντρο των λαμπτήρων φθορισμού, μακριά από τα μεταλλικά άκρα, εμφάνιζαν κανονική εξέλιξη ριζών προς τα κάτω. Όταν κάλυψε με μόλυβδο τα μεταλλικά άκρα των σωλήνων φθορισμού τα φυτά έδειξαν κανονική εξέλιξη, ένα αλάνθαστο δείγμα ότι η ακτινοβολία ήταν αυτή που τα έκανε να αναπτύσσονται αφύσικα. Αμέσως μετά τα πειράματα έστειλε σε εξειδικευμένο εργαστήριο τους λαμπτήρες φθορισμού για να ελεγχθούν εάν εξέπεμπαν ραδιενέργεια. Η αναφορά που έλαβε δήλωνε ότι η μέτρηση από 1 έως 12.400 μεγαχέρτζ δεν έδειχνε ότι υπήρχε εκπομπή ραδιενεργής ακτινοβολίας. Στο ηλεκτρομαγνητικό φάσμα δηλαδή, αυτό που έλεγχαν οι αμερικανικές κρατικές και άλλες υπηρεσίες για πιθανή διαφυγή ραδιενέργειας από τηλεοράσεις, φούρνους μικροκυμάτων και άλλες οικιακές συσκευές.

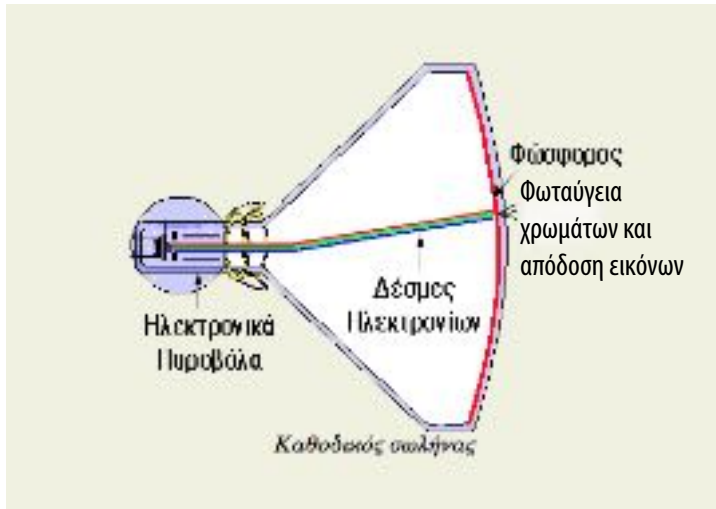
Ο Οτ δεν πείστηκε επειδή η πραγματικότητα των ερευνών του έδειχνε εντελώς διαφορετικά γεγονότα από τις μετρήσεις των κρατικών υπηρεσιών. Εκτίμησε ότι οι σπόροι και τα φυτά είναι πολύ περισσότερο ευαίσθητα στα κατώτατα όρια εκροής ραδιενέργειας, από εκείνα τα όρια που θεωρούνται ασφαλή, όπως π.χ. με τη ραδιενέργεια που εκλύεται από τους ανιχνευτές καπνού, (δείτε φωτογραφία).

Γι' αυτό έκανε την πρόταση «...να χρησιμοποιηθεί η ανάπτυξη σπόρων για να καθορισθούν πραγματικά ασφαλή όρια προστασίας από τη ραδιενέργεια»... Φυσικά κάτι τέτοιο δεν ήταν δυνατό να συμβεί εκείνη την εποχή όπου το πανίσχυρο πυρηνικό λόμπι πουλούσε ραδιενεργά προϊόντα ακόμα και για ενίσχυση τής σεξουαλικότητας, ενώ ακόμα και σήμερα εισάγεται ουράνιο στα πρόσθετα δόντια πορσελάνης για να έχουν ωραία (ραδιενεργό) λάμψη...

Η ερμηνεία τής εκροής ραδιενέργειας από φώτα φθορισμού προφανώς βασίζεται στην αρχή λειτουργίας των καθοδικών σωλήνων. Για παράδειγμα για να παραχθούν ακτίνες Χ απαιτείται πολύ υψηλό ηλεκτρικό δυναμικό.

Η εικόνα στις οθόνες CRT σχηματίζεται με τον εξής τρόπο: μια δέσμη ηλεκτρονίων, η λεγόμενη ακτίνα καθόδου, εστιάζεται και κατευθύνεται από ηλεκτρομαγνήτες σε μια μεγάλη γυάλινη επιφάνεια επιστρωμένη με φωσφόρο, την οθόνη, εκεί όπου βρίσκεται η άνοδος. Τα ηλεκτρόνια επιταχύνονται και πέφτουν πάνω στα μόρια του φωσφόρου με πολύ μεγάλη ταχύτητα, αναγκάζοντάς τα έτσι να εκπέμπουν φως. Αυτό συμβαίνει πάρα πολλές φορές το δευτερόλεπτο με την

Αριστερά, σχεδιάγραμμα λειτουργίας οθόνης τηλεόρασης με καθοδικό σωλήνα. Δεξιά με την τομή διακρίνεται το εσωτερικό τμήμα μιας τηλεόρασης.

ακτίνα να σαρώνει όλη την επιφάνεια της οθόνης. Σχεδόν η ίδια διαδικασία συμβαίνει με τις σωληνωτές λάμπες φθορισμού και παρόμοια με τις νεότερες «οικονομικές».

Αυτό το σύστημα τού καθοδικού σωλήνα των παλαιών τηλεοράσεων είναι γνωστό ότι παράγει ακτίνες X και ας μην ξεχνάμε ότι σε αυτές υπήρχε επίστρωση φωσφόρου (όπως επίστρωση φωσφόρου υπάρχει στις σωληνωτές λάμπες φθορισμού και στις «οικονομικές»), όπου τα ηλεκτρόνια προσέπιπταν πάνω στη επίστρωση με εξαιρετικά μεγάλη ισχύ δημιουργώντας φωταύγεια, μια κατάσταση που προσομοιάζει με τη λειτουργία όλων των λαμπτήρων φθορισμού, οι οποίοι έχουν εσωτερική επίστρωση με φώσφορο. Τα ηλεκτρόνια διεγείρουν πρώτα τον υδράργυρο τού οποίου τα μόρια διεγείρουν στη συνέχεια το εσωτερικό επίστρωμα φωσφόρου τής λάμπας.

Είναι γνωστό ότι μια πολύ ισχυρή δέσμη ηλεκτρονίων μπορεί εάν προσπέσει πάνω σε μέταλλο π.χ. έναν μεταλλικό αγωγό από βολφράμιο, θα τον λιώσει εξαιτίας τής ισχυρότατης δέσμης ηλεκτρονίων που δέχεται, παράγοντας ταυτόχρονα ακτίνες X.

Τελικά μετά τις έρευνες τού Οτ, η περιώνυμη Υπηρεσία Τροφών και Φαρμάκων των ΗΠΑ, (FDA), ομολόγησε δειλά ότι οι τηλεοράσεις μπορεί να εκπέμπουν ακτίνες X!⁽⁴⁾ Άλλωστε γι' αυτό το λόγο το αμερικανικό Κογκρέσο ψήφισε το 1970 τη σχετική πρόταση νόμου τής FDA, με την οποία έμπαιναν σαφή όρια ασφαλείας για τις ακτίνες X εκ των τηλεοράσεων.⁽⁵⁾

Βεβαίως, εδώ αναδύεται αυθόρμητα το ερώτημα: Πώς είναι δυνατόν, η FDA, αυτός ο εξοπλισμένος με πληθώρα επιστημόνων οργανισμός, και κατά κοινή ομολογία θεωρούμενος ως ο καλύτερος που υπήρχε και υπάρχει σήμερα στη Γη, δεν αναγνώρισε εγκαίρως το πρόβλημα τής εκροής ακτίνων X από τις τηλεοράσεις με καθοδικό σωλήνα περιμένοντας να περάσουν περισσότερα από 30 χρόνια για να έρθει το σωτήριο έτος 1970 και να θέσει κάποια όρια ασφαλείας,

4 Do TV Sets Give Off X-Rays?

X-rays may be produced when electrons, accelerated by high voltage, strike an obstacle while traveling in a vacuum, as in a TV containing a cathode ray tube (CRT). Since many of the components in television sets operate at thousands of volts, there is the potential for x-ray generation. These components may produce x-rays capable of escaping from the television receiver or CRT. This unintentional emission of x-radiation can pose a potential hazard and must be controlled. - <http://www.fda.gov/Radiation-EmittingProducts/ResourcesforYouRadiationEmittingProducts/ucm252764.htm#2>

5 PART 1020 -- PERFORMANCE STANDARDS FOR IONIZING RADIATION EMITTING PRODUCTS - <https://www.accessdata.fda.gov/scripts/cdrh/cfdocs/cfCFR/CFRSearch.cfm?fr=1020.10>

όταν οι πρώτες τηλεοράσεις με καθοδικό σωλήνα κυκλοφόρησαν στην αγορά το 1938;⁽⁶⁾

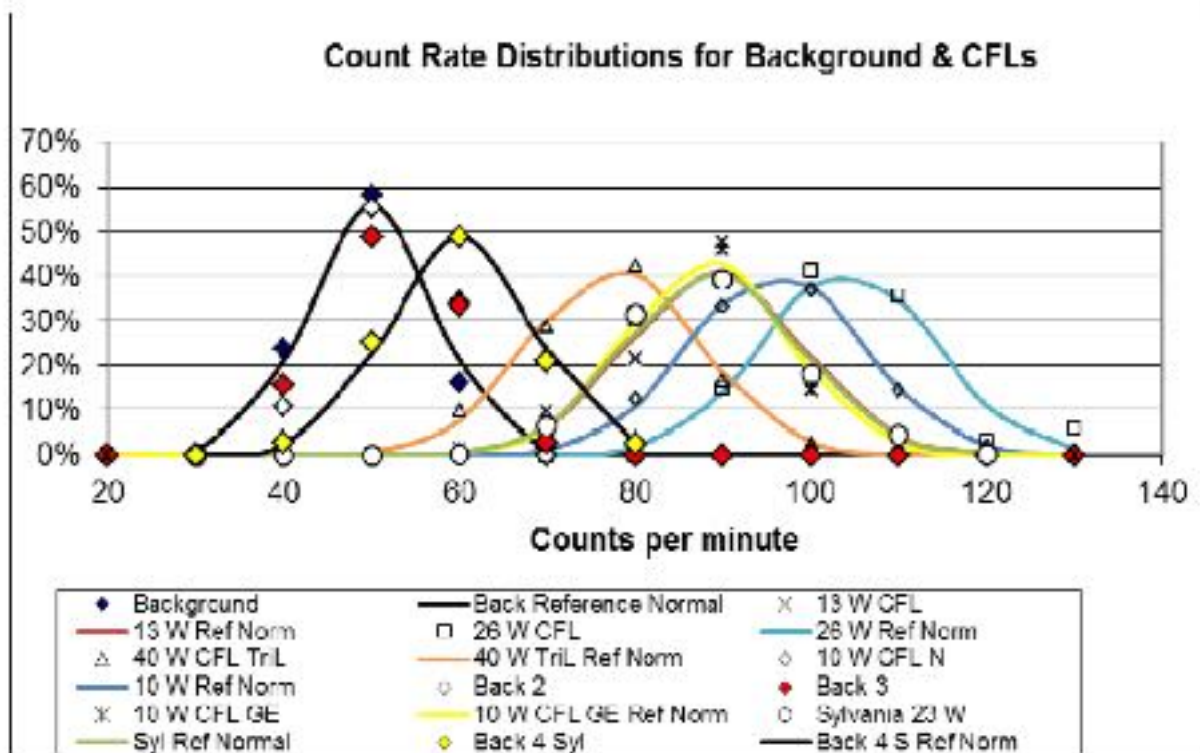
Η απάντηση σχετίζεται και εδώ με τις έρευνες του Τζον Οτ, ο οποίος βρήκε ότι οι τηλεοράσεις εκπέμπουν ραδιενεργή ακτινοβολία. Στο βιβλίο του⁽⁷⁾ αναφέρει τον τυχαίο τρόπο, με τον οποίο ανακάλυψε ότι οι λάμπες φθορισμού εκπέμπουν ραδιενέργεια, κάτι που πέρασε απαρατήρητο από την FDA...

Η ανακάλυψη (και κάλυψη) της ραδιενέργειας στους «οικονομικούς» από την Greenpeace στο Αμβούργο

Παραμένουν άγνωστα για τους καταναλωτές όσα συνέβησαν, μεταξύ τού διευθυντή της Greenpeace δόκτορα Klaus Stanjek, (Κλάους Στέινεκ) επικεφαλής της οργάνωσης στο Αμβούργο και άλλων στελεχών της Greenpeace, όταν του ανέθεσαν την πραγματοποίηση έρευνας για τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (λαμπτήρες «οικονομίας»).

Όταν η έρευνα ολοκληρώθηκε είχε τον αυτοπεριγραφόμενο δυσμενή τίτλο για τις «οικονομικές»: «Energy "Saving" Lamps = Energy Wasting Lamps» δηλαδή: «Λαμπτήρες "εξοικονόμησης" ενέργειας = λαμπτήρες σπατάλης ενέργειας».

Μεταξύ άλλων, ο κ. Stanjek, τότε επικεφαλής της Greenpeace στο Αμβούργο, ανέφερε ότι οι

2011 January

«οικο-λαμπτήρες» περιέχουν και ραδιενεργά υλικά. Βρέθηκαν ραδιενεργά υλικά όπως κρυπτόν, προμήθιο, τρίτιο και θόριο, τα οποία είχαν εισαχθεί στις υδραργυρικές λυχνίες, με στόχο να βελτιωθεί το ταχύτατο αναβόσβημα που εμφανίζει το φως τους (flickering). Ο κ. Στέινεκ παρέθετε τις μετρήσεις Περιβαλλοντικού Ινστιτούτου τού Μονάχου, στις οποίες αναφερόταν πως βρέθηκε ότι εξέπεμπαν μέχρι και 1.100 μπεκερέλ!

6 Television set - https://en.wikipedia.org/wiki/Television_set#History

7 Health and Light by John N. Ott. - Pocket Books , 1973.

Μια άλλη αναφορά γραμμένη αρκετά χρόνια νωρίτερα εκείνης τού δρα Stanjek, υποστηρίζει περαιτέρω το θέμα, δηλώνοντας ότι οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού που διαθέτουν μαγνητικό σταθεροποιητή τάσης εκπέμπουν ραδιενέργεια και όχι εκείνοι που έχουν ηλεκτρονικό σταθεροποιητή τάσης.

Για να βγάλω άκρη από αυτό το ζήτημα έψαξα και βρήκα τον πρώην επικεφαλής τής Γκρινπής στο Αμβούργο κ. Κλάους Στέινεκ. Στην τηλεφωνική συνομιλία που είχαμε μου ευχήθηκε κατ' αρχήν «καλή επιτυχία στο βιβλίο, που αποκαλύπτει την πραγματική φύση των λαμπτήρων οικονομίας» και τόνισε: «Εξακολουθώ να πιστεύω ότι οι σύγχρονοι λαμπτήρες «οικονομίας» είναι πολύ ρυπαροί για το περιβάλλον και επικίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία» και επιβεβαίωσε κατηγορηματικά ότι πράγματι μερικοί από τους παλαιότερους Σ.Λ.Φ. εξέπεμπαν ραδιενέργεια. Στη συνέχεια μου έστειλε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις αναλύσεις τού Περιβαλλοντικού Ινστιτούτου τού Μονάχου.

Με τίτλο «**Ραδιενεργό Φως**» η σχετική έρευνα αποκαλύπτει ότι **παράγονται από τα πυρηνικά εργοστάσια ραδιονουκλεοτίδια τα οποία εισάγονται στους λαμπτήρες «οικονομίας» με στόχο να μειώσουν το κόστος και να αυξήσουν την ποιότητα τού φωτός!**

Η έρευνα επισημαίνει ότι η ανάλυση αφορά τους λαμπτήρες «οικονομίας» οι οποίοι δεν έχουν ηλεκτρονικό σταθεροποιητή τάσης. Ωστόσο, το γεγονός ότι υπάρχουν σήμερα στην αγορά εκατοντάδες διαφορετικές μάρκες λαμπτήρων και ότι κάθε βιομηχανία εφαρμόζει τις δικές της «πατέντες» παραγωγής, εισάγοντας σε κάθε μάρκα διαφορετικά υλικά, κάνει τους λαμπτήρες «οικονομίας» να διαφέρουν σε κάθε συνιστώσα τους.

Ας δούμε λοιπόν αυτά που βρήκε η σχετική έρευνα, η οποία δεν προβλήθηκε από την Γκρινπής, για λογαριασμό τής οποίας έγινε.

Στους λαμπτήρες «οικονομίας» ανιχνεύθηκαν τα ραδιενεργά υλικά κρυπτόν-85, τρίτιο και κάλιο-40 το κόστος των οποίων δεν υπολογίζεται - όπως διευκρινίζεται - «στα έξοδα των κατασκευαστικών εταιρειών» και αποκρύπτεται από τους καταναλωτές η ύπαρξή τους, δεδομένου ότι δεν υπάρχει η απαραίτητη νομοθεσία η οποία θα υποχρέωνε τις εταιρείες να το αναφέρουν, όπως ακριβώς συνέβαινε με τους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού, που βρέθηκε η ραδιενέργειά τους ύστερα από τις εργαστηριακές παρατηρήσεις τού Τζον Οτ.

Σχετικά με το τρίτιο επισημαίνεται ότι η ακτινοβολία του δεν μπορεί να διαπεράσει το γυάλινο περίβλημα, ενώ για το κρυπτόν-85 δηλώνεται ότι έχει εξαιρετικά μικρή, αλλά σαφώς ανιχνεύσιμη ακτινοβολία, η οποία για ένα άτομο που παραμένει για 1.500 ώρες το χρόνο εκτεθειμένο σε έναν τέτοιο λαμπτήρα, η επιπρόσθετη δόση που δέχεται είναι περίπου το 0,01% τής επιβάρυνσης από φυσική ραδιενέργεια. (Διευκρινίζεται εδώ ότι και οι ηλεκτρονικοί λαμπτήρες «οικονομίας» περιέχουν το ραδιενεργό κρυπτόν-85).

Συγκεκριμένα βρέθηκε ότι «**η μετρήσιμη ραδιενέργεια σε απόσταση 10 χιλιομέτρων από τις καμινάδες γερμανικών εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας είναι μικρότερη από 9,1 μπεκερέλ ανά κυβικό μέτρο αέρα. Όποιος κάθεται δίπλα σε έναν λαμπτήρα χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης εκτίθεται αντιθέτως σε ακτινοβολία που κυμαίνεται μεταξύ 200 έως 300 μπεκερέλ από το κρυπτόν-85 ανά κυβικό μέτρο αέρα!**»

Η ίδια έκθεση αποκαλύπτει την τραγική περιβαλλοντική πλευρά τού θέματος. «**Μετά από συγκεκριμένο διάστημα λειτουργίας οι λαμπτήρες καταστρέφονται και η ραδιενέργεια που περιέχουν απελευθερώνεται. Σε αυτή την περίπτωση ενεργοποιείται και η ακτινοβολία Β (από το κά-**

λιο-40 που υπάρχει στο γυαλί), λόγω τού ότι το γυάλινο κάλυμμα καταστρέφεται, γεγονός που οδηγεί στην επιπλέον έκλυση ραδιενεργού αερίου, είτε πρόκειται για τρίτιο είτε για κρυπτόν. Τότε έχουμε να κάνουμε με έκλυση πρόσθετης τεχνητής ραδιενέργειας στο περιβάλλον περίπου 10 δισεκατομμυρίων μπεκερέλ ανά έτος»!

Οι σχετικοί υπολογισμοί έπαιρναν υπόψη τους ότι η παραγωγή λαμπτήρων «οικονομίας ήταν τής τάξης των 29-50 εκατομμυρίων ετησίως, αριθμός παραγομένων λαμπτήρων ο οποίος απέχει πολύ σήμερα (2019), δεδομένου ότι η έρευνα διεξήχθη πριν 20 περίπου χρόνια.

Εδώ η (υδραργυρική ή ραδιενεργή) πούδρα, εκεί η πούδρα. Πού είναι η πούδρα;

Ένα ακόμα γεγονός σχετιζόμενο με εκροή ραδιενέργειας στο περιβάλλον είναι ότι οι νέοι ηλεκτρονικοί λαμπτήρες «οικονομίας περιέχουν στο εσωτερικό τους και σπάνιες γαίες, οι οποίες γαίες όταν βρίσκονται στη φάση επεξεργασίας τους αφήνουν στο έδαφος ραδιενεργά απόβλητα!

Στο μεταξύ, η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. και η θυγατρική ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ αναφέρουν ότι μια (μυστηριώδης) «πούδρα» που υπάρχει στο εσωτερικό των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, θάβεται στο ελληνικό έδαφος εντός ειδικών κιβωτίων ασφαλείας. Τι συμβαίνει εδώ;

Στην πορεία...

Η ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ αναίρεσε όσα ανέγραφε στα έντυπά της, και στην ιστοσελίδα της, δηλώνοντάς μου, (με ηλεκτρονικό μήνυμα), ότι δεν γνωρίζει τίποτα για το θέμα και ότι δεν θάβεται η «πούδρα»!...⁽⁸⁾

Μετά κάποιους μήνες η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ αναίρεσε τους ισχυρισμούς τής ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗΣ.

Με μπαραζ διαφημιστικών καταχωρήσεων σε ΜΜΕ, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: «...οι σκόνες που προκύπτουν, εξουδετερώνονται και στη συνέχεια **θάβονται σε ειδικούς χώρους υγειονομικής ταφής...**»

Ένα ακόμα γεγονός που δείχνει σαφώς τα αποκρυπτόμενα συμβάντα γύρω από τους ΣΛΦ και την αντι-οικολογικότητα των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού.

Από όσα είναι γνωστά μόνο τα ραδιενεργά απόβλητα και ορισμένα άλλα υπερτοξικά υλικά θάβονται σε ειδικούς χώρους για να μη ρυπανθεί ανε-

8 <http://www.fotokiklosi.gr/pageFile.aspx?pg=entypa> - Κατεβάστε από τη σελίδα το κείμενο σε PDF με τίτλο: “05 Έντυπο τρίπτυχο”. Σε αυτό αναφέρεται ότι η “πούδρα” των λαμπτήρων θάβεται. Στη σελίδα <http://www.fotokiklosi.gr/default.aspx?pg=products> δεν αναφέρονται τέτοιες επικίνδυνες “λεπτομέρειες”. Αποσιωπάται το γεγονός και ίσως επιχειρείται παραπληροφόρηση, καθώς για το ίδιο ακριβώς θέμα - για το τι συμβαίνει με τη μυστηριώδη “πούδρα” - δηλώνεται: “Οι πούδρες φθορισμού διαχωρίζονται και επαναχρησιμοποιούνται”... Η “Φωτοκύκλωση” στην έντυπη μορφή αναφέρει μια πολύ σημαντική “λεπτομέρεια” που αποκρύπτεται στις ηλεκτρονικές αναφορές ότι δηλαδή οι “πούδρες” θάβονται στο έδαφος. Στην ηλεκτρονική μορφή δεν αναφέρει ότι θάβονται αλλά ότι επαναχρησιμοποιούνται. Οι καταναλωτές και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις ως διαλέξουν όποια εκδοχή συμφέρει την οικολογική συνείδηση, την τσέπη και την υγεία τους. Το ερώτημα είναι τι κάνει το υπουργείο Περιβάλλοντος...

Ανοξείδωτοι τους ειδικούς κόδους σε όλη την Ελλάδα

Ανοξείδωτοι λαμπτήρες και φωτιστικά τα περιβάλλοντα. Οι ανοξείδωτοι λαμπτήρες προβάλλονται σε ειδικές διαμορφώσεις, ακόμα και χωρίς να υπάρχουν τα ειδικά

Γιατί

Η ανοξείδωτη λαμπή χρησιμοποιείται για τις καλύτερες καταστάσεις λαμπτήρων.

Μεγάλες

Η ανοξείδωτη μεγάλη των προϊόντων ανοξείδωτων κλάσας.

Παύλα Φωτιστικά

Οι παύλα φωτιστικά εξοικονομούν σε ένα χρόνο διάστημα σε μέσο εύρος ανοξείδωτος.

Υπερπυκνωτές

Αφού καθαρίζεται ανοξείδωτος.

ΑΠΛΕΤΟ ΦΩΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΛΑΜΠΗΡΩΝ

Η Ανοξείδωτη Διακοπή Α.Ε. διακρίνεται το δίπλωμα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΤΑΘΕΡΩΝ Α.Ε. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΛΑΜΠΗΡΩΝ

Η Ανοξείδωτη Διακοπή Α.Ε. είναι η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που δημιούργησε ένα σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

ΠΛΗΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΚΑ

Οι πληροφορίες για το περιβάλλον σε κάθε λαμπτήρα και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Οι πληροφορίες για το περιβάλλον σε κάθε λαμπτήρα και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Μην αφήνετε ποτέ τις λαμπτήρες και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Μην αφήνετε ποτέ τις λαμπτήρες και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Μην αφήνετε ποτέ τις λαμπτήρες και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Subject: ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ
Date: March 18, 2010 5:52:55 PM GMT+02:00
To: Christ Mousoulotis
Reply-To: ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ

ΑΠΟ
ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ

Ευχαριστούμε πολύ για το ενδιαφέρον σας. Θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ είναι σε θέση να στείλει ανοξείδωτους λαμπτήρες και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον. Το σύστημα συλλογής άχρηστων λαμπτήρων και χαρτί για μία καλά υποσχεμένη περίοδο σε έναν ακέραιο τομέα ζωτικής σημασίας για το περιβάλλον.

Με εκτίμηση

— Original Message —

From: Christos Mousoulotis
Subject: Re: ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ
Date: March 18, 2010 5:52:55 PM GMT+02:00
To: ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ
1 Attachment, 564 KB

Show in Mailbox

Κυρίες Κύριοι, της ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗΣ.

Μου δημασχηθεί ταύρισμα αφορά η απάντησή σας επειδή εντάξει άλλα γεγονότα αναφέρει ότι συμβαίνουν το σχετικά έντονο σας, το οποίο κατέβηκα από την ιστοσελίδα σας πριν ένα μήνα περίπου, τότε που σας απάντησα και την πρώτη τηλεφωνική επαφή μας. Σας απαντάω αυτό το τηλεφωνικό κάλεσμα το οποίο αναφέρει σαφώς ότι:

"Οι λάμπες φθορισμού εξοικονομούνται και στη συνέχεια θάβονται σε ειδικά κέντρα αποθήκευσης".

Επίσης σημειώστε ότι οι "λάμπες" δεν εξοικονομούνται, ούτε θάβονται. Μπαρείτε σας παρακαλώ να μου εξηγήσετε - για να το αναφέρω στο σχετικά βιβλίο, που γράφο για τους λαμπτήρες "οικονομίας" και για να πληροφορηθούν τα διαφημιζόμενα και οι καταναλωτές -, τι συμβαίνει στην πραγματικότητα με την "κόπηση" φθορισμού και γιατί δεν αναφέρετε την πώλησή ή ήθελε.

Με εκτίμηση
Χρήστος Μουσουλιώτης

πανόρθωτα το περιβάλλον, δεδομένου ότι είναι αδύνατη η ασφαλής, απλή αποθήκευση ή ανακύκλωσή τους.

Ένας μύλος δηλαδή, που στα φτερά του στριφογυρίζουν «άγνοια», θολές απόψεις και ίσως η απόκρυψη κρίσιμων (ραδιενεργών) παραμέτρων σε βάρος καταναλωτών και περιβάλλοντος.

Δεν γνωρίζουμε με ακρίβεια τι περιέχει αυτή η «πούδρα», αλλά είμαστε απολύτως σίγουροι ότι είναι εξαιρετικά τοξική, και μπορούμε να εικάσουμε με μεγάλες πιθανότητες ακριβείας ότι είναι ραδιενεργή, δεδομένου ότι είναι σκόνη από σπάνιες γαίες, που όπως αναφέρω αλλού, μερικές από αυτές είναι ραδιενεργές και κυρίως επειδή αυτή η σκόνη - πούδρα θάβεται στο έδαφος μέσα σε ειδικά κουτιά. Φυσικά ουδέποτε έχει γίνει ανάλυση της τοξικότητας αυτής της πούδρας οι σχετικές μετρήσεις εάν γίνουν, είναι αμφίβολο τι θα αποκαλύψουν, εκτός και αν βάλουν σπόρους φυτών δίπλα της και δούμε τα φύτρα να εμφανίζουν τερατογένεση, όπως έκανε ο Τζον Οτ με λάμπες φθορισμού, τις γνωστές σωληνωτές, τοξικές και υδραργυρικές, που βρήκε ότι ήταν και ραδιενεργές.

Σίγουρο είναι ότι υφίσταται επιβάρυνση στο περιβάλλον, όπως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτή η δαπάνη ενέργειας και φυσικών πόρων δεν προσμετράται στις μελέτες - μαϊμού, που έβγαλαν ότι είναι οικονομικότερη η χρήση των λαμπτήρων «οικονομίας» σε σχέση με τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Γνωρίζουμε λοιπόν πολύ καλά ότι η «ταφή» αυτής μυστήριας πούδρας προκαλεί επιπλέον δαπάνη ενέργειας και συνακόλουθα έκλυση αερίων του θερμοκηπίου. Επιπλέον αποκαλύπτει σαφώς από μια άλλη και άγνωστη πλευρά: την αντι-οικολογικότητα των λαμπτήρων «οικονομίας», επειδή γνωρίζουμε ότι μόνο τα ραδιενεργά απόβλητα και ορισμένα άλλα υπερτοξικά υλικά θάβονται σε ειδικά κιβώτια για να μη ρυπανθεί ανεπανόρθωτα το περιβάλλον, δεδομένου ότι είναι αδύνατη η ασφαλής αποθήκευση ή ανακύκλωσή τους.

Επιπλέον, γνωρίζουμε το γεγονός ότι οι σπάνιες γαίες, (που για να διαχωρισθούν από το υπέδαφος αφήνουν στην πηγή εξόρυξής τους ραδιενεργά κατάλοιπα), εμπεριέχονται στους περισσότερους «οικονομικούς» λαμπτήρες που διαθέτουν ηλεκτρονικό σταθεροποιητή τάσης.

Σημειώστε ότι οι σπάνιες γαίες βρίσκονται εν αφθονία στο έδαφος της Κίνας, η οποία κυριαρχεί σε αυτό το γεωπολιτικό παιχνίδι επειδή διαθέτει στην περιοχή της Μογγολίας πλουσιότατο υπέδαφος όπου βρίσκεται το 50% των παγκόσμιων αποθεμάτων. Από την άλλη μεριά η χρήση σπάνιων γαιών έβαλε την Κίνα στον πειρασμό να παίξει γεωπολιτικά παιχνίδια, όπως και έκανε, με αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής των «οικονομικών» πάνω από 30%, μόλις μείωσε την παραγωγή σπάνιων γαιών.

Από όλα τα ανωτέρω αναδύεται το ενδεχόμενο της εισαγωγής ραδιενεργών υλικών στους λαμπτήρες οικονομίας χωρίς ηλεκτρονικό σταθεροποιητή τάσης λαμβάνοντας υπόψη μας ότι εμφανίζονται φαινόμενα εμπλουτισμού του υδραργύρου και μεταπήδησης των ιόντων του σε μια άλλη εντελώς σπάνια κατάσταση που θα συζητήσουμε στη συνέχεια.

Η ραδιενέργεια στους «οικονομικούς» προκάλεσε διαμάχη των οικολόγων στις ΗΠΑ, όχι όμως στην Ελλάδα...

Στις αρχές του 1980 εμφανίστηκε ένα άρθρο με τον τίτλο «Μια ραδιενεργός έκπληξη στις συμπαγείς λάμπες φθορισμού». Σε αυτό αναφερόταν ότι υπάρχουν μέσα σε αυτές τις λάμπες

τρία ραδιονουκλεοτίδια, δηλαδή τρεις ραδιενεργές πηγές!

Το Krypton -85, το Promethium-147 και το tritium. Φυσικά διευκρινιζόταν ότι αυτά τα ραδιενεργά υλικά βρίσκονται σε πολύ μικρές ποσότητες, αλλά αυτό δεν μετέτρεπε τις λάμπες «οικονομίας» με κανένα τρόπο σε ασφαλή πηγή φωτισμού, επειδή για παράδειγμα το Krypton-85 εκπέμπει βήτα σωματίδια και επιπλέον ακτίνες γάμμα. Έχει ημιζωή 10,76 χρόνια και οι κύριοι οδοί εισόδου στο ανθρώπινο σώμα είναι το δέρμα και οι πνεύμονες.

Το Promethium-147, το οποίο ανήκει στην κατηγορία των σπάνιων γαιών εκπέμπει και αυτό βήτα σωματίδια κι έχει ημιζωή 2,62 χρόνια. Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα τα επιτρεπτά όρια για τον άνθρωπο είναι 6 φορές πάνω από αυτό που περιέχεται σε κάθε λάμπα «οικονομίας». Δηλαδή αρκούν 7 λάμπες σε ένα σπίτι αναμμένες ταυτόχρονα για να ξεπερνιούνται τα όρια ασφαλείας!

Από την άλλη μεριά τα όρια ασφαλείας για την υγεία των ανθρώπων σχετικά με την εισχώρησή του στους πνεύμονες ή με την αναπνοή είναι 182 περίπου φορές το περιεχόμενο μιας λάμπας «οικονομίας».

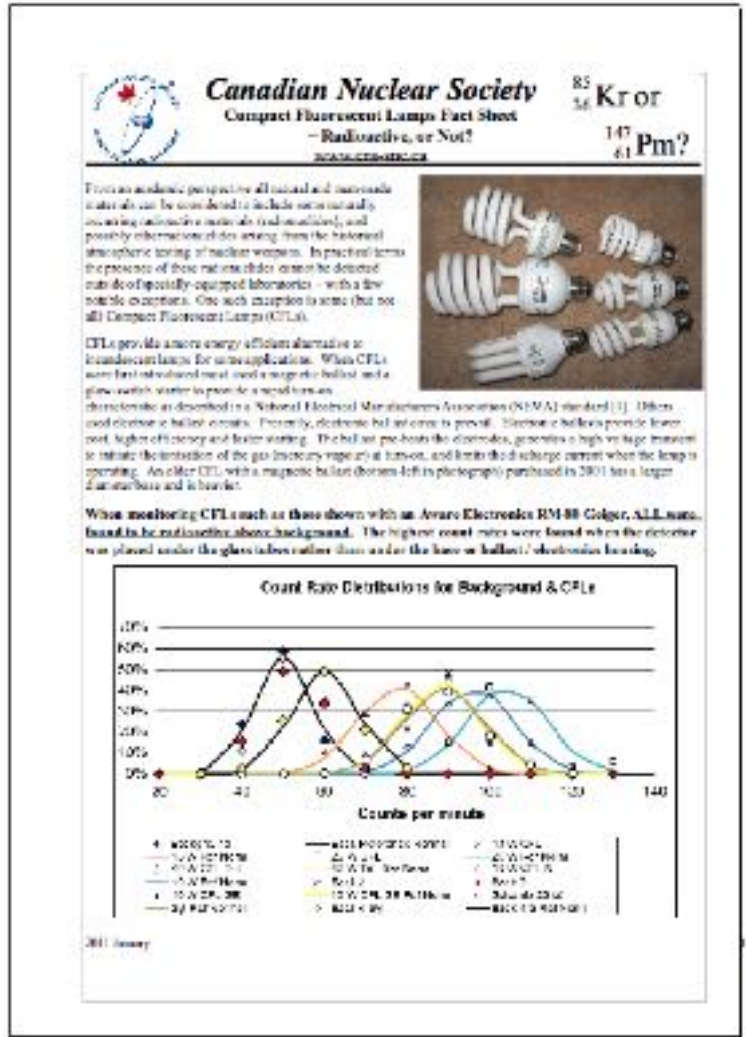
Το Tritium εκπέμπει κι αυτό ακτινοβολία βήτα, Έχει ημιζωή 12,3 χρόνια και στις λάμπες «οικονομίας» βρίσκεται σε αέρια μορφή καθιστώντας το έτσι λιγότερο επικίνδυνο.

Η ιστορία μας έχει και άλλες πλευρές. Μια από αυτή αφορά την απουσία οποιασδήποτε δυνατότητας από τον μέσο καταναλωτή να κατανοήσει τι ακριβώς υπάρχει στις λάμπες «οικονομίας» επειδή για παράδειγμα, στις ΗΠΑ τα κουτιά της Philips έχουν την επιγραφή (την αποδίδω σε ελληνική μετάφραση: «Αυτή η λάμπα χρησιμοποιεί για τη ανάψει έναν εκκινητή με περιεχόμενο λιγότερο από 30 nCi Kr-85» και άντε να κατανοήσει ο οποιοσδήποτε καταναλωτής, εκτός κι αν έχει σπουδάσει πυρηνική φυσική και γνωρίζει άριστα αγγλικά, τι σημαίνουν αυτοί οι όροι, καθώς φαντάζουν κινέζικα για κάθε Αμερικανό καταναλωτή.

Φυσικά, ας μην συζητάμε καν για τα τραγικά που συμβαίνουν σε άλλα κράτη επειδή εκεί δεν υπάρχει καμία επιγραφή, όπως για παράδειγμα σε ένα κράτος όπου η προστασία των καταναλωτών είναι αρκετά υψηλή, στον Καναδά.

Η канаδική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας έκρινε ότι οι όλες οι λάμπες «οικονομίας» που ελέγχθηκαν εξέπεμπαν ραδιενέργεια, αλλά αυτή ήταν «αρκετά κάτω των ορίων», ώστε δεν μπορούν να μπουν σε ρυθμιστικούς περιορισμούς ραδιενεργών υλικών!⁽⁹⁾

Πραγματικά απίστευτο και άκρως αντιεπιστημονικό αυτό το επιχείρημα επειδή ναι μεν για μια

9 Compact Fluorescent Lamps Fact Sheet Radioactive, or Not? - https://www.cns-snc.ca/media/uploads/teachers/CFL_K85_4pg.pdf

λάμπα μπορεί να είναι μικρά τα όρια ραδιενέργειας αλλά προφανώς δεν είναι καθόλου μικρά όταν αναφερόμαστε σε εκατοντάδες, εκατομμύρια ή δισεκατομμύρια τοξικά και ρυπαρά φωτεινά «τέρατα».

Επειδή χρήζει να αναλογιστούμε ότι μέχρι την ύπαρξη των ραδιενεργών υλικών εντός των λαμπτήρων, προϋπάρχουν μύριες όσες διαδικασίες, εξόρυξης, επεξεργασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, διανομής, μέχρι να έρθει η στιγμή τής τελικής χρήσης για να καταλήξει αυτή σε μια άθλια και ανύπαρκτη ανακύκλωση.

Στην ίδια έρευνα αναφέρονται δυο ακόμα γεγονότα. Το εύρημα ότι και ο φώσφορος, που επικαλύπτεται στην εσωτερική επιφάνεια των λαμπτήρων «οικονομίας» είναι ραδιενεργός, αλλά και ορισμένες σπάνιες γαίες, παραμένουν ραδιενεργές (ακόμα και μετά την επεξεργασία τους) όπως το radium και το thorium, αλλά παρά ταύτα οι λάμπες «οικονομίας» δεν είναι ραδιενεργές....

Σε άλλα κράτη περιβαλλοντικούς παρίες, όπως η Ελλάδα, μια τέτοια «διευκρινιστική» επιγραφή δεν υπήρξε ούτε καν στη φαντασία μας. Ωστόσο, δεν χρειάζεται κάποιος να είναι ιδιοφυής ντετέκτιβ για να αντιληφθεί το τεράστιο σκάνδαλο που αναδεικνύεται εάν τεθούν ορισμένες απλές ερωτήσεις.

1η: Πώς διασφαλιζόταν η προστασία των εργαζομένων στο χώρο παραγωγής αυτών των λαμπτήρων και τι ενεργειακό κόστος έχει;

2η: Πώς εξασφαλίζεται η ασφαλής μεταφορά των λαμπτήρων σε αριθμούς που ξεπερνούν τα δισεκατομμύρια;

3η: Με ποια μέτρα ασφαλείας γίνεται η διανομή τους και ποιο ενεργειακό κόστος είχε αυτή η διαδικασία υποθέτοντας (κι ας μην συμβαίνει) ότι όλη η αλυσίδα συντελείται με τις αναγκαίες συνθήκες ασφαλείας.

4η: Τι επιδράσεις σε ανθρώπους και περιβάλλον έχει η χρήση τέτοιων ραδιενεργών και σούπερ τοξικών λαμπτήρων;

5η: Τι συμβαίνει στο περιβάλλον (και σε προέκταση στους ανθρώπους) με την τελική φάση «ζωής» τους, την αμαρτωλή, τραγική, άθλια και πλήρως αποτυχημένη διαδικασία κατά την οποία ανακυκλώνονται, όταν αυτή η ανακύκλωση αφορά μόνο τον υδράργυρο και όχι τα ραδιενεργά υλικά τους τα οποία παραμένει άγνωστο πού θάβονται, με ποιο τρόπο εξουδετερώνονται, κατά πόσο αυτός είναι αξιόπιστος, και κατά πόσο δεν συνιστά αυτή η άγνωστη προς το παρόν διαδικασία έναν τρομερό μελλοντικό κίνδυνο, δεδομένου ότι πάντα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας τις λίγες λάμπες μιας οικίας αλλά τα δισεκατομμύρια ραδιενεργών λαμπτήρων των καταναλωτών τού πλανήτη;

Αξίζει να αναφερθεί εδώ ότι παρόμοιοι ισχυρισμοί, υπήρχαν και για τα ρολόγια χειρός στα οποία οι δείχτες είχαν επάλειψη ραδίου ή τριτίου, τα οποία ήταν «πολύ κάτω των ορίων» και γι' αυτό πωλούνταν και πωλούνται ελευθέρως.

Μια επιστημονική έρευνα το 1994 από το έγκυρο επιστημονικό περιοδικό, «Lancet», ανέφερε

ότι δημιουργούν προβλήματα υγείας ρολόγια χεριού με πλαστική θήκη που έχουν φωτεινούς δείκτες ή και φθορίζοντα νούμερα που επιτυγχάνεται με τη δράση του tritium, το οποίο αποδίδει ραδιενεργή ακτινοβολία.

Ο υπολογισμός που έγινε κατέδειξε ότι η χρήση ενός τέτοιου ρολογιού για 3 χρόνια δίνει στον οργανισμό τη ραδιενέργεια που δίνουν όλα τα πυρηνικά τεστ στην ατμόσφαιρα του Βορείου Ημισφαιρίου. Ακολούθησαν κι άλλες έρευνες οι οποίες επιβεβαίωσαν τα αρχικά ευρήματα.

Το ερώτημα που τίθεται ξανά και ξανά σε αυτό το βιβλίο είναι κατά πόσο ενημερώνονται οι καταναλωτές για όλα αυτά και η απάντηση που δίνεται ξανά και ξανά είναι ότι παραμένουν σε βαθύ σκοτάδι.

Σύγκριση εκροών ραδιενέργειας μεταξύ λαμπτήρων «οικονομίας» και πυράκτωσης

Συγκρίνοντας μια λάμπα «οικονομίας» με μια λάμπα πυράκτωσης παρατηρούμε ότι η δεύτερη εκλύει απείρως περισσότερα ραδιενεργά υλικά(!), δηλώνουν ορισμένοι πανεπιστημιακοί ερευνητές σε σχετική έρευνά τους, που δημοσιεύθηκε το 1994. Ο ισχυρισμός τους ακούγεται ωραία στ'αυτιά μας, αλλά αποκρύπτει αυτό που υφίσταται.

Στην ουσία δεν συγκρίνουν καν αυτή καθαυτή την ραδιενεργή εκροή μεταξύ λαμπτήρων «οικονομίας και λαμπτήρων πυράκτωσης, αλλά την εκροή ραδιενέργειας (που τη θεωρούν δεδομένη) από λαμπτήρες «οικονομίας» με τη γενικότερη εκροή όχι από λαμπτήρες πυράκτωσης αλλά από τις εκροές ραδιενέργειας που συμβαίνουν στη διάρκεια ζωής τους, από πυρηνικά εργοστάσια και άλλες πηγές παραγωγής ενέργειας που παράγουν ενέργεια για να γίνει δυνατή η κατασκευή τους!

Το ασύλληπτης «ομορφιάς» συμπέρασμά τους είναι ότι οι λάμπες πυράκτωσης δημιουργούν πάνω από 100.000 φορές μεγαλύτερη ραδιενεργή ρύπανση από αυτή που περιέχεται στους «οικονομικούς» και μόνο σε αυτούς που έχουν μαγνητικό εκκινητή, επειδή οι νεότερης τεχνολογίας, με ηλεκτρονικό εκκινητή δεν περιέχουν καθόλου ραδιενέργεια.

Όπως τονίζουν: «...Τα αποτελέσματα που πήραμε με αυτή την έρευνα έδειξαν ότι οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού («οικονομικοί») συνιστούν σχετικά μικρό ραδιενεργό κίνδυνο».⁽¹⁰⁾

Προσέξτε: Με μια απίστευτη ανεμελιά δηλώνουν ότι ναι μεν υπάρχει κίνδυνος, αλλά είναι ασήμαντος. Αυτό που δεν διευκρινίζουν (για το κοινό) είναι ότι αναφέρονται στα ελάχιστα μεγέθη ιδιοκτησιών και όχι στα τεράστια μεγέθη τής παγκόσμιας κατανάλωσης.

Και σε μια άλλη εργασία... Ναι, όλες οι λάμπες φθορίου (δηλώνουν οι πυρηνικοί φυσικοί που τη διεξήγαγαν) και οι «οικονομικές» με μαγνητικό εκκινητή, περιέχουν ραδιενεργά υλικά, αλλά μην ανησυχείτε... αυτά πρέπει να εισάγονται στις λάμπες σε διαφορετικούς εργασιακούς χώρους, που έχουν ειδικά πατώματα και διαρρυθμίσεις... και με αυτό τελειώσαμε.

Καμία πρόνοια για ειδική εκπαίδευση των εργαζομένων για το χειρισμό επικίνδυνων ραδιενεργών υλικών, καμία πρόνοια ασφαλούς μεταφοράς τους, ασφαλούς αποθήκευσής τους και οπωσδήποτε καμία, μα καμία πρόνοια τελικής επεξεργασίας τους.

Επιπλέον στην ίδια εργασία μαθαίνουμε ότι μετά από μετρήσεις βρέθηκε ότι αυτές οι λάμπες

10 RADIOACTIVITY RISK ASSOCIATED WITH THE HANDLING OF COMPACT FLUORESCENT LAMPS, by M.E. Medhat, H.S. Eissa, E.K. Elmaghaby and S.A. Abu Khadra - https://www.researchgate.net/profile/M_Medhat/publication/221736226_Radioactivity_risk_associated_with_the_handling_of_compact_fluorescent_lamps/links/0deec52e5fb00d8a73000000/Radioactivity-risk-associated-with-the-handling-of-compact-fluorescent-lamps.pdf

θεωρούνται ασφαλείς για χρήση επειδή είναι χαμηλή η δραστηριότητα του ραδιενεργού τριτίου που υπάρχει εντός τους και επειδή... ένα ακόμα ραδιενεργό υλικό που διαθέτουν, το θόριο, αν και δραστηριοποιείται σε υψηλότερα όρια από το κανονικό, θα το κανονίσουμε... δίνοντας τις κατάλληλες εντολές σε βιοτεχνίες και βιομηχανίες.⁽¹¹⁾

Στην Ινδία που παράγει δισεκατομμύρια λάμπες όλα αυτά κι ας ξεχάσουμε την Κίνα που παράγει πολλαπλάσιο αριθμό...

Τελικά μήπως έχουμε παραφρονήσει;

Κάτι παρόμοιο έκανε και η επιστημονική επιτροπή της Κομισιόν στην Ευρώπη. Βρήκε το 2017 ότι οι λάμπες «οικονομίας» εκπέμπουν ακτινοβολία Γ, (UVC), αυτή την άκρως επικίνδυνη υπεριώδη ακτινοβολία που ευτυχώς δεν φτάνει στην επιφάνεια της Γης.

Οι επιστήμονες που συνέταξαν την έκθεση ζήτησαν με ευγενικό τρόπο από τις βιομηχανίες να λύσουν το ζήτημα. Όπως έδειξε μια ακόμα έρευνά τους που διεξήχθη μετά τέσσερα χρόνια, οι παραγωγοί έγραψαν τις συστάσεις τους στα πολύ παλιά και παντελώς άχρηστα παπούτσια τους.

Κι επειδή όλα αυτά, αν και αποκαλύπτουν πολλά, βρίσκονται αρκετά χρόνια πίσω ας δούμε τι υποστηρίζει η αρμόδια ευρωπαϊκή υπηρεσία⁽¹²⁾ αρμόδια για την προστασία των πολιτών από ραδιενεργά υλικά. Στο σχετικό πόνημά της κοινοποιημένο μόλις το 2014 η HERCA συμβουλεύει τους παραγωγούς να τον τρόπο αποθήκευσης, χρήσης και ανακύκλωσης λαμπτήρων που περιέχουν ραδιενεργά υλικά.

Κατά την εκτίμηση της προαναφερόμενης επιτροπής η επίδραση στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία αυτών των υλικών τόσο στην καθημερινή τους χρήση, όσο και σε περίπτωση ατυχήματος δεν υπερβαίνει τα όρια ασφαλείας που έχουν τεθεί από την ΙΑΕΑ και την οδηγία 96/29/Euratom.

Πληροφορούμαστε ωστόσο από την ίδια εργασία ότι αυτές οι ραδιενεργές λάμπες χρησιμοποιούνται σε στάδια, σε καταστήματα, σε γραφεία, αλλά και σε εξειδικευμένους χώρους βιομηχανικής παραγωγής, ακόμα και σε κινηματογραφικές παραγωγές... Και μάς προσφέρει το κερασάκι στη ραδιενεργή τούρτα μας αναφέροντας ότι η ζήτηση αυτών των λαμπτήρων αυξάνεται ταχύτατα με αποτέλεσμα να χρησιμοποιούνται σήμερα ακόμα και στα μεγάλα εμπρόσθια φώτα των αυτοκινήτων!

Δεν το κάνω το ζήτημα εφιαλτικότερο αναφέροντας τον ασύλληπτα μεγάλο αριθμό αυτοκινήτων που χρησιμοποιούν τέτοιους λαμπτήρες. Απλά σημειώνω ότι υπάρχουν κάποιοι ή κάποιες που μάς νοιάζονται... επειδή ως αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης ορισμένα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν θεσπίσει ορισμένα γελοία μέτρα σχετικά με το ραδιενεργό περιεχόμενο αυτών των λαμπτήρων. Γι' αυτό κρατώ το κοτσάνι του ραδιενεργού κερασιού προς το τέλος, αναφέροντας ότι από την ίδια εργασία μαθαίνουμε το εξής τεράστιο ψέμα:

Οι περισσότερες από τις ανωτέρω ραδιενεργές λάμπες ανακυκλώνονται. Και τη μισή αλήθεια ότι ένα μικρό μέρος τους καταλήγει στις χωματερές.

Όλα αυτά, μου φαίνονται σαν εφιαλτικό όνειρο καθώς τα διαβάζω και τα γράφω.

11 Radiation Safety Aspects of Fluorescent Lamp Starters incorporating radiation source. By Geetha Sadagopan, V.K.Shukla - <http://www.irpa.net/irpa10/cdrom/00740.pdf>

12 Information paper on lamps containing small amount of radioactive substances - http://www.herca.org/docstats/Information_paper_on_lamps_containing_small_amount%20_radioactive_substances.pdf

Ελπίζω να ξυπνήσω και να αποδειχτεί ότι είχα μια δυστοπική ονειρική φαντασίωση.⁽¹³⁾⁽¹⁴⁾

Μίνι πυρηνικές αντιδράσεις σε «πράσινους» και «οικονομικούς» λαμπτήρες(!)

Θεωρώ σίγουρο πως ούτε καν μπορούμε να φαντασθούμε ή ακόμα και να πιστέψουμε την άποψη ότι κάθε λάμπα «οικονομίας» είναι ένας θεωρητικά ασφαλής, μίνι πυρηνικός αντιδραστήρας.

Αυτό ισχυρίζεται ο φυσικός Larsen, ψυχρής, εκτιμώντας ότι ψυχρής σύντηξης πυρηνικές αντιδράσεις είναι δυνατόν να συμβαίνουν συνεχώς και αυξανόμενες με την πάροδο τού χρόνου εντός των λαμπτήρων «οικονομίας».

Οι εκτιμήσεις του αναδύθηκαν ύστερα από τη δημοσίευση ενός άρθρου το οποίο αν και δεν ανέφερε έναν τέτοιο ισχυρισμό, θεώρησε ότι μόνο αυτό μπορεί να ισχύει. Οι επιστήμονες που το συνέταξαν ανέφεραν ότι βρήκαν σε μεγάλες αναλογίες εντελώς ασυνήθιστα ισότοπα υδρα-

γύρου, τα οποία είναι σπανιότατα στη φύση.

Η ερμηνεία που δόθηκε ήταν ότι αυτό το γεγονός συμβαίνει επειδή εξελίσσονται μίνι πυρηνικές αντιδράσεις στο εσωτερικό των λαμπτήρων. Οι ισχυρισμοί ότι βρέθηκε το «ιερό δισκοπότηρο» τής φτηνής ενέργειας έγιναν κυρίως από περιβαλλοντολόγους οι οποίοι θεώρησαν ότι όπως ακριβώς μια λάμπα «οικονομίας» καταναλώνει 5 βατ ηλεκτρισμού και εκπέμπει τα 60 βατ μιας λάμπας πυράκτωσης έτσι μπορεί να συμβεί να μετατραπεί σε θερ-

μάστρα με μια μετατροπή η οποία θα της δώσει τη ισχύ να παράγει 500 βατ θερμότητας.

«Σκεφτείτε (αναφερόταν σε σχετικό άρθρο) ότι μπορείτε να θερμάνετε το σπίτι σας, το γκαράζ, ή το σπίτι τού σκύλου σας με το κόστος των 2 δολαρίων που έχει μια λάμπα και με 5 βατ ηλεκτρισμού».⁽¹⁵⁾

Από το 1989 που εμφανίσθηκε από δυο πανεπιστημιακούς η πρώτη συσκευή παραγωγής ενέργειας με τη μέθοδο τής ψυχρής σύντηξης⁽¹⁶⁾ το όνειρο μιας μικρής μερίδας φυσικών παραμένει (επισήμως) απραγματοποίητο.

Αυτό το όνειρο έσπευσε να στηρίξει ένας πυρηνικός φυσικός ο οποίος δήλωσε στο περιοδικό

13 Assessment of the Radiological Impact of the Recycling and Disposal of Light Bulbs Containing Tritium, Krypton-85 and Radioisotopes of Thorium, by K A Jones, M P Harvey and T Anderson - https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/340151/HPA-CRCE-021_for_website.pdf

14 A Review of Consumer Products Containing Radioactive Substances in the European Union - by J Shaw, J Dunderdale and R A Paynter. NRPB

15 COMPACT FLUORESCENT FUSION TO INEXPENSIVELY FUEL THE FUTURE <http://atom-ecology.russgeorge.net/2014/12/04/compact-fluorescent-fusion/>

16 1989 - March 23 - Cold Fusion Press Conference at University of Utah - <https://www.youtube.com/watch?v=6CfHaeQo6oU>

Forbes ότι «...χωρίς καν να το υποψιάζεται το ευρύ κοινό, δυναμικές δραστηρίες πυρηνικές διαδικασίες συμβαίνουν σε δεκάδες εκατομμύρια σπίτια σε όλη τη Γη».

Οι συγγραφείς τής σχετικής έρευνας Chris Mead, James R. Lyons, Thomas M. Johnson, και Ariel D. Anbar αντιπροσωπεύοντας τέσσερα μεγάλα αμερικανικά πανεπιστήμια ανέλυσαν συστηματικά χρησιμοποιημένες λάμπες «οικονομίας» αναζητώντας το μοναδικό αποτύπωμα των υδραργυρικών ισοτόπων τους με στόχο να βρουν εκείνο μόνο το ισότοπο που αποτελεί το αποτύπωμα με το οποίο μπορεί να εξακριβωθεί εάν ο υδράργυρος προέρχεται από άλλες πηγές ή από τις «οικονομικές» λάμπες.

Σε σχετική εργασία τους έγραφαν ότι με την αύξηση χρήσης των οικονομικών «λαμπτήρων» θα αυξηθεί και η υδραργυρική ρύπανση(!...) επειδή για παράδειγμα στις ΗΠΑ μόνο το 1/3 αυτών των τοξικών φώτων ανακυκλώνονται. Γι' αυτό και έκριναν αναγκαίο να βρεθεί ένας τρόπος εντοπισμού τής πηγής τής ρύπανσης με υδράργυρο και να διακριβωθεί από πού ακριβώς προέρχεται.

Χωρίς να το επιδιώκουν και χωρίς καν να το αναμένουν, επειδή έψαχναν κάτι άλλο, βρήκαν τα υδραργυρικά αποτυπώματα τής ρύπανσης από λάμπες «εξοικονόμησης», αλλά δεν κατάφεραν να εξηγήσουν τα εντελώς ασυνήθιστα χαρακτηριστικά «διασποράς» των ισοτόπων υδραργύρου εντός των λαμπτήρων. Η δομή τής διάσπασής τους σε άλλες μορφές ισοτόπων ήταν ασυνήθιστα μεγάλη και εντελώς διαφορετική από εκείνη που βρισκόταν σε άλλες παρόμοιες έρευνες για τον υδράργυρο...⁽¹⁷⁾

Αυτό το γεγονός, ερμηνεύθηκε από τον φυσικό Larsen ως σαφής ένδειξη για την ύπαρξη μίνι και ασφαλών ραδιενεργών διαδικασιών εντός των λαμπτήρων κι ένα πρώτο βήμα για την ανακάλυψη τού ιερού δισκοπότηρου τής φυσικής για την παραγωγή ασφαλούς και πάμφθηνης ενέργειας! «Το γεγονός ερμηνεύεται εάν το δούμε κάτω από την ερμηνεία τής θεωρίας Widom-Larsen», διευκρίνισε.

Ωστόσο εάν δούμε ευρύτερα την κατάσταση παρατηρούμε γεγονότα τα οποία ενισχύουν τη δυσπιστία μας.

Κατ' αρχήν η NASA δεν φαίνεται να θεωρεί ως έγκυρη τη θεωρία. Ασχολήθηκε εν μέρει με αυτήν αλλά δεν κατάφερε να δει κάποια αποτελέσματα. Από την άλλη μεριά δημιουργεί ενόχληση το γεγονός ότι στην ιστοσελίδα η οποία συνιστά το επίσημο μέσο έκφρασης αυτής τής θεωρίας, ένα σχετικό άρθρο σχετικά με τη NASA εμφανίζεται σαν να υιοθετεί τη σχετική θεωρία ενώ στην πραγματικότητα κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει.⁽¹⁸⁾

Στη συνέχεια έχουμε τις άκρως περίεργες εμπορικές κινήσεις τής εταιρείας κολοσσού Philips, η οποία διαθέτουμε στρατιές συμβούλων κάθε είδους και γνωρίζουσα χωρίς αμφιβολία κάθε συμβαίνον στο χώρο τού φωτισμού, αντί να αρχίσει τις θριαμβολογίες παρέμεινε ήσυχη στα αυγά τής και επιχείρησε να ξεπουλήσει (άκουσον - άκουσον) ολόκληρο το τμήμα φωτισμού!

Σημειώστε ότι η Philips, ήταν ακριβώς αυτή η εταιρεία που πήρε το βραβείο των 10 εκατομμυρίων δολαρίων από το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ, όταν αυτό προκήρυξε διαγωνισμό για την κατασκευή μιας λάμπας LED, με πολύ καλύτερες προδιαγραφές από τις λάμπες «οικονομίας», τις οποίες τις έκρινε ξεπερασμένες.

17 Unique Hg Stable Isotope Signatures of Compact Fluorescent Lamp-Sourced Hg, by Chris Mead, James R. Lyons, Thomas M. Johnson, and Ariel D. Anbar - <http://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/es303940p>

18 NASA's LENR Article "Nuclear Reactor in Your Basement" - <http://news.newenergytimes.net/2013/02/22/lenr-nasa-widom-larsen-nuclear-reactor-in-your-basement/>

Παρά το γεγονός λοιπόν ότι ο πολυεθνικός κολοσσός είχε στα χέρια του αυτό το βραβείο, και φυσικά το μονοπώλιο διάθεσης στην αγορά τού καλύτερου LED λαμπτήρα, έκανε αυτή την άκρως περίεργη κίνηση, να προσπαθήσει να πωλήσει όλο το τμήμα φωτισμού, κάτι που μετά από προσπάθειες ετών δεν πραγματοποιήθηκε τελικά, χωρίς να ευθύνεται γι' αυτό η Fillips.

Και γνησίως ραδιενεργοί λαμπτήρες

Ενός κακού μύρια έπονται. Μετά τη λαθεμένη, περιβαλλοντικά ρυπαρή και επικίνδυνη για την υγεία «λύση» των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού και την παύση διάθεσης λαμπτήρων πυράκτωσης, για να σωθεί δήθεν το κλίμα, έρχονται οι λαμπρότεροι και φθηνότεροι λαμπτήρες ραδιενέργειας για να σώσουν ακόμα καλύτερα το κλίμα που ήταν στραβό τόφαγε κι ο γαίδαρος..

Όπως ανακοίνωσε η εταιρεία Energon Thermodynamics η νέα τεχνολογία θα προσφέρει στους καταναλωτές λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος απαλλαγμένους από το κόστος κατανάλωσης των λαμπτήρων φωτισμού επειδή οι νέοι ραδιενεργοί λαμπτήρες έχουν τη δυνατότητα να ανάβουν και από εκεί και πέρα να λειτουργούν... εις τον αιώνα τον άπαντα χωρίς καμία δαπάνη ρεύματος!

Είναι σχεδόν σίγουρο ότι οι υπέρμαχοι των λαμπτήρων «οικονομίας» θα σπεύσουν να αγκαλιάσουν αυτή τη νέα τερατώδη τεχνολογία, επειδή βαδίζει ακριβώς τα ίδια βήματα των συλλογισμών τους, με τα οποία υιοθέτησαν και επέβαλαν νομοθετικά στη συνέχεια τη «λύση» των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού.

Όπως δήλωσε ο κ. Trudeau κατά τη διάρκεια συνέντευξης του, δεν απαιτείται παρά η αρχική αγορά. Από εκεί και πέρα άπαξ και ανάψει κάποιος τους ραδιενεργούς λαμπτήρες δεν χρειάζεται ποτέ να τους κλείσει, επειδή λειτουργούν με τη δική τους (ραδιενεργή) δυναμική.

Στους λαμπτήρες τοποθετείται εντός τους ένα ραδιενεργό υλικό απειροελάχιστης ποσότητας, παρόμοιο με αυτό που εισάγεται στα ρολόγια που φωσφορίζουν στο σκοτάδι. Αυτό το υλικό στη συνέχεια τροφοδοτεί μια μικρή γεννήτρια, που με τη σειρά της ανάβει το νήμα τού λαμπτήρα.

Το πλεονέκτημα των ραδιενεργών λαμπτήρων - κατά τον κ. Trudeau - σε σύγκριση με τους Σ.Λ.Φ. είναι ότι το φως τους είναι εξίσου ποιοτικό με των λαμπτήρων πυράκτωσης. «Στις φωτογραφίες που παίρνονται με τους ραδιενεργούς λαμπτήρες, τα αντικείμενα και οι άνθρωποι δεν δείχνουν χάλια, όπως συμβαίνει με λήψεις που γίνονται κάτω από τα φώτα των Σ.Λ.Φ.. Αντίθετα οι φωτογραφίες δείχνουν τέλειες σαν να τραβήχτηκαν έξω στο ύπαιθρο μια ηλιόλουστη ημέρα», λέει ο κ. Trudeau.

Ένα ακόμα πλεονέκτημα των ραδιενεργών λαμπτήρων, πάντα κατά τον εκπρόσωπο της Energon Thermodynamics, είναι η ασφάλεια που προσφέρουν. Δεν περιέχουν όπως οι Σ.Λ.Φ. τον επικίνδυνο υδράργυρο και έτσι απαλλάσσουν το περιβάλλον από πολλαπλές επιβαρύνσεις. Συγκρίνοντας έναν Σ.Λ.Φ. με έναν ραδιενεργό βλέπουμε ότι ο υδράργυρος που περιέχεται μόνο σε έναν Σ.Λ.Φ. είναι ισοδύναμο επικίνδυνος από τα ραδιενεργά υλικά εντός των ραδιενεργών λαμπτήρων, μόνο εάν αυτά είναι τόσο πολλά ώστε να έχουν γεμίσει ένα δωμάτιο.

Ένα ακόμα πλεονέκτημα είναι αυτό της ανακύκλωσης που δεν χρειάζεται να γίνει. Κάτι που είναι απαραίτητο να συμβαίνει με τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού.

Σε ερώτηση τι θα συμβεί εάν κατά την εγκατάσταση πέσει και σπάσει μια τέτοια λάμπα, η απάντηση από τον κ. Trudeau ήταν:

«Λοιπόν θα πρέπει να τους κρατάς προσεκτικά όταν τους εγκαθιστάς. Δεν μιλάμε εδώ για

μια συνήθη αντικατάσταση λαμπτήρα, αλλά για ένα φως ποταμό, και μια απρόσεχτη εγκατάσταση θα τινάξει στον αέρα μερικά τετράγωνα και θα προκαλέσει ένα συγκλονιστικό θέαμα μανιταριού»

«Θεέ μου», λέει ο ερωτών. «Αυτό είναι τρομερό. Πώς είναι δυνατό να πουλήσεις στους καταναλωτές ένα τέτοιο προϊόν;»

Και η απάντηση: «Λυπάμαι απλώς σε δοκίμαζα για να δω αν με παρακολουθείς. Αυτό δεν είναι δυνατό να συμβεί. Το υλικό που είναι φτιαγμένο το περίβλημα μοιάζει σαν τα υλικά που βλέπουμε σε ταινίες επιστημονικής φαντασίας. Επιπλέον, κι αν ακόμα σπάσει μπορείς να τον πετάξεις σε ένα απλό κάδο απορριμμάτων»!...

Ο κ. Trudeau αποκαλύπτει επίσης ότι οι εταιρείες που προωθούν τους Σ.Λ.Φ. προσπαθούν να σταματήσουν την παραγωγή ραδιενεργών λαμπτήρων, τόσο στις ΗΠΑ, όσο και στον Καναδά, μέσω των πιέσεων από λόμπι και διοχετεύοντας γελοίες και υπερβολικές ιστορίες για την επικινδυνότητα των ραδιενεργών λαμπτήρων. «Από τη στιγμή όμως που οι καταναλωτές δουν τα πλεονεκτήματά τους τότε θα πουν αντίο στους Σ.Λ.Φ.», υποστηρίζει.

Τα τελικά σχόλια τού ερωτώντα δείχνουν αφενός την κρυφή διαφήμιση, ενώ ταυτόχρονα αποκαλύπτουν και κάποιες αλήθειες.

«Αυτό ήταν λοιπόν. Η εταιρεία *Energion Thermodynamics* ανακάλυψε την πυρηνική λάμπα που αυτο-τροφοδοτείται με ενέργεια. Ωστόσο παραμένω ανήσυχος για την έκθεση στη ραδιενέργεια και την ασφαλή απόρριψη αυτών των λαμπτήρων. Είμαι επίσης ανήσυχος επειδή δεν μας είπε ολόκληρη την ιστορία, αλλά από τη στιγμή που γλιτώνουμε το λογαριασμό για τον φωτισμό αυτό αποκτά ενδιαφέρον».⁽¹⁹⁾

Συμπεράσματα

Εδώ όλα είναι σαφή.

Έχουμε ένα σωρό δεδομένα που δείχνουν ότι αυτές οι λάμπες είναι άκρως τοξικές για ανθρώπους και περιβάλλον. Παραθέτω μόνο πέντε από τα μειονεκτήματά τους, που πάμπολλα άλλα αναλύω εν εκτάσει σε αυτό το βιβλίο:

1ο. Ακτινοβολούν το περιβάλλον κι εμάς με υπεριώδεις ακτινοβολίες Α, Β και κυρίως την Γ(!) μια άκρως επικίνδυνη ακτινοβολία προερχόμενη κυρίως από τον Ήλιο, που φροντίζει να την κατακρατά μακριά μας η στρατόσφαιρα. Φρόντισαν ωστόσο, εν αγνοία τους πολιτικοί, οικολόγοι και πολυεθνικές να τη βάλουν δίπλα στο κεφάλι μας.

2ο. Το φως τους διαταράσσει έντονα τους κirkάδιους ρυθμούς μας, μια κατάσταση που επιφέρει αναρίθμητες δυσμενείς επιπτώσεις στην υγείας μας.

3ο. Εκπέμπουν ραδιενεργή ακτινοβολία, μέσω των ραδιενεργών υλικών τους αλλά και των πιθανών μίνι πυρηνικών αντιδράσεων που συμβαίνουν εντός τους, η οποία μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει αντιληπτό τι ακριβώς επιφέρει σε περιβάλλον και ανθρώπινη υγεία.

4ο. Περιέχουν υδράργυρο, ενώ ταυτόχρονα έχει αποτύχει παγκοσμίως η προσπάθεια ανακύκλωσής τους, γεγονός με εξαιρετικά δυσμενείς επιπτώσεις σε ανθρώπους και περιβάλλον.

5ο. Τα τοξικά πλαστικά τους εκτός από τα 4 τοξικά αέρια που εκλύουν στο περιβάλλον όταν

¹⁹ <http://www.uncoveror.com/nukebulbs.htm>

ανάβουν, δημιουργώντας άγνωστες επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία, θα παραμείνουν στο περιβάλλον για εκατοντάδες ή χιλιάδες χρόνια.

Άραγε αρκούν αυτές οι δυνατότητες των «οικονομικών» λαμπτήρων για να αντιληφθούν πολιτικοί, οικολόγοι και η δικαιοσύνη ότι αυτό το προϊόν είναι άκρως τοξικό και πρέπει να απαγορευθεί η χρήση του;

Παχιά λόγια τοξικού αέρα: Εξοικονόμηση χρημάτων από τις «οικονομικές» λάμπες

Το ζήτημα της εξοικονόμησης χρημάτων από τους καταναλωτές εξαιτίας της χρήσης λαμπτήρων «οικονομίας» έζει θέσει σε λειτουργία έναν ανεμόμυλο.

Αυτά που βγάζει από τη χοάνη του είναι φουσκωμένα λόγια τού αέρα, «πράσινες» φανφάρες

Δύο σπίτια - πρότυπα μοντέλα, στον Καναδά τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για να ελεγχθεί η εξοικονόμηση ενέργειας με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας». Τα αποτελέσματα ήταν πενιχρά. Για ένα ολόκληρο χρόνο η εξοικονόμηση ηλεκτρισμού βρέθηκε ότι ήταν μόνο 3,7%! Φυσικά δεν υπάρχει καμία έρευνα για τις πιθανές βλάβες στην υγεία και το κόστος τους...

<http://www.nrc-cnrc.gc.ca/obj/irc/doc/pubs/nrcc50874/nrcc50874.pdf>

και «ευσεβείς» πόθους, επειδή τα συμπεράσματα εκείνων που θέλουν να βοηθήσουν το πορτοφόλι των καταναλωτών, την υγεία τους και το περιβάλλον, διαφέρουν από χώρα σε χώρα, από οργανισμό σε οργανισμό, από οικολογούντα σε «οικολογούντα» και από ειδικό σε «ειδικό», αποδεικνύοντας ότι όλα είναι λόγια πράσινου και κοπανιστού αέρα.

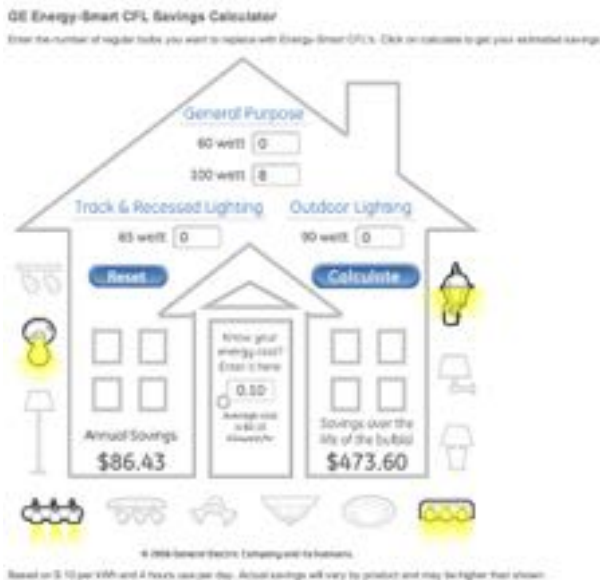
Βλέπουμε διαφορετικά ποσά εξοικονόμησης να ισχύουν για την Ελλάδα και διαφορετικά για τη Γαλλία, η οποία στηρίζεται στα πυρηνικά εργοστάσια, ενώ εντελώς διαφορετικά στην Ισπανία που έχει σχεδόν 18% ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και άλλα στην Ισλανδία που έχει 30%. Με διαφορετικά λόγια βλέπουμε τα «στρογγυλεμένα» νούμερα εξοικονόμησης από την Ε.Ε., και των λοιπών

προπαγανδιστών και φίλων των λαμπτήρων «οικονομίας».

Όλα είναι υποθέσεις επί υποθέσεων με μοναδικό στόχο την πλύση εγκεφάλου των καταναλωτών, ότι δήθεν έχουν μεγάλα οικονομικά οφέλη, καθησυχάζοντας ταυτόχρονα τις συνειδήσεις τους ότι με φώτα οικονομίας βοηθούν το περιβάλλον και συνακόλουθα την υγεία τους.

Ωστόσο η αλήθεια για τα οικονομικά οφέλη είναι εντελώς διαφορετική, ενώ για τη βοήθεια που υποτίθεται ότι προσφέρουν στο περιβάλλον έχουμε ένα τεράστιο ψέμα ή ογκωδέστατο λάθος.

Επειδή απουσιάζει παντελώς μια πάγια και εύκολα μετατρεπόμενη αναφορά σχετικά με την εξοικονόμηση χρημάτων το ζήτημα γίνεται γρίφος και παραμένει αδύνατο να εξακριβωθεί εάν και κατά πόσο είναι ακριβείς οι υπολογισμοί των επαϊόντων την «πράσινη» επανάσταση, δεδο-

Η εξοικονόμηση χρημάτων που δίνει το αυτόματο σύστημα υπολογισμού της General Electric είναι 86,43 δολάρια το ετήσιο όφελος με την αντικατάσταση 8 λαμπτήρων των 100 W, χωρίς να διευκρινίζει με τι είδος και πόσα Watt λαμπτήρων αντικαθίστανται.

http://www.gelighting.com/na/home_lighting/products/pop_lighting_calc.htm

είναι:

- 1ο. Εάν εξοικονομούμε χρήματα.
- 2ο. Εάν βοηθάμε το περιβάλλον και
- 3ο. Εάν το προϊόν (λαμπτήρες «οικονομίας» - Σ.Λ.Φ.) είναι απολύτως ασφαλές για εμάς, και ποιες είναι οι κρυφές επιπτώσεις του.

Οι απαντήσεις στο πρώτο ερώτημα δεν είναι μονολεκτικές. Βάσιμα μπορεί να ειπωθεί ότι τα χρήματα που εξοικονομούνται ετησίως από τον λογαριασμό της ΔΕΗ πρέπει να είναι σχεδόν τα μισά από όσα αναφέρονται.

Στο δεύτερο ερώτημα δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η χρήση «οικονομικών» δεν βοηθά σε καμία περίπτωση το περιβάλλον και στο τρίτο η απάντηση είναι σαφής. Η χρήση τους είναι εξαιρετικά επιβλαβής για την υγεία μας η δε κρυφές επιπτώσεις του είναι πάμπολλες και αναλύονται σε αυτό το βιβλίο.

Αμέσως μετά προκύπτει το ερώτημα; Συμφέρει η εξοικονόμηση μερικών δεκάδων ευρώ ετησίως, όταν βάζουμε ποικιλοτρόπως την υγεία μας σε κίνδυνο; Η Ε.Ε., οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, τα πολιτικά κόμματα, οι κάθε είδους ειδικοί και οι οικολογούντες ούτε καν έχουν τολμήσει να θέσουν ένα τέτοιο ερώτημα.

μένου ότι εάν αναφερθούμε μόνο στην Ελλάδα, διαφορετικές πηγές δίνουν διαφορετικό χρόνο λειτουργίας των λαμπτήρων, διαφορετικά βρα καταναλώσης, αλλά και διαφορετικό αριθμό λαμπτήρων.

Λαμβάνοντας υπόψη μας ότι υφίστανται πολύ διαφορετικά κόστη ρεύματος ανά χώρα, όπως στη Δανία, όπου το κόστος της κιλοβατώρας (σύμφωνα με πηγές της Ε.Ε.⁽¹⁾) είναι κοντά στο τριπλάσιο σε σχέση με την Ελλάδα, ενώ παράλληλα κάθε κράτος έχει διαφορετικό ποσοστό παραγωγής πράσινης ενέργειας, το οποίο αυξάνεται χρόνο με το χρόνο⁽²⁾ και άρα διαφορετικά πρόστιμα για την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα, τότε το κομφούζιο ολοκληρώνεται.

Τα δικαιώματα εξαγοράς ρύπων είναι μια (από τις πολλές) παραμέτρους που παραλείπεται στους υπολογισμούς των ποικίλων μελετών με τις οποίες συνάγεται ότι οι «οικονομικές» είναι πράσινες και οικονομικότερες σε σχέση με τις λάμπες πυράκτωσης...

Η ποικιλία των παραγόντων που υπεισέρχονται στο ζήτημα **κατανάλωση ενέργειας** δείχνει ότι τα πράγματα δεν είναι απλά όπως παρουσιάζονται αλλά φουσκωμένα ψεύδη.

Το γεγονός που ενδιαφέρει εμάς τους καταναλωτές

1 <http://www.energy.eu/#Domestic>

2 http://www.nytimes.com/2010/08/10/science/earth/10portugal.html?_r=1&ref=elisabeth_rosenthal

Για να δούμε σαφέστερα το απίστευτο αλαλούμ που επικρατεί στις απόψεις εκείνων που υποστηρίζουν ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» προσφέρουν σημαντική εξοικονόμηση χρημάτων στους καταναλωτές, ας παρατηρήσουμε ορισμένα από όσα αναφέρονται.

Μελέτη τής Ε.Ε. τού 2004⁽³⁾ βασισμένη σε στοιχεία των παραγωγών, αναφέρει ότι η εξοικονόμηση για κάθε ένα λαμπτήρα 20 W στη διάρκεια ζωής των 12.000 ωρών είναι 80 ευρώ!

12.000 ώρες χρήσης σημαίνει 12 έτη λειτουργίας αν υποθέσουμε ότι θα ανάβει 1.000 ώρες ετησίως. Άρα η ετήσια εξοικονόμηση (σύμφωνα με υπολογισμούς που δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα, (επειδή η ζωή πολλών «οικονομικών» είναι σημαντικά μικρότερη), θα είναι για κάθε ένα λαμπτήρα 6,6 ευρώ. Εάν δηλαδή τοποθετήσουμε 8 λαμπτήρες σε κάθε οικία έχουμε ετήσια εξοικονόμηση 50 ευρώ περίπου!...

Αυτό που αποκρύπτεται από τους καταναλωτές είναι ότι οι εκτιμήσεις τής Κομισιόν, που βασίζονταν βεβαίως στις αναφορές παραγωγών, αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα κάτω.⁽⁴⁾ Ωστόσο οι διαφημίσεις συνεχίστηκαν στο ίδιο μοτίβο, ενώ δεν υπήρξε κανένα νέο κείμενο με το οποίο να αναθεωρείται προς τα κάτω και το οικονομικό όφελος των καταναλωτών, καθώς διατηρήθηκαν οι προπαγανδιστικές αρχικές αναφορές.

Ο ευρωπαϊκός κανονισμός δίνει την ευκαιρία στις βιομηχανίες να εξαπατούν τους καταναλωτές θέτοντας το όριο λαθών στις μετρήσεις απόδοσης στο 10%. Αυτό σημαίνει ότι μια λάμπα που διαφημίζεται ότι παράγει 600 λούμεν στην πραγματικότητα μπορεί να αποδίδει μόνο 540.⁽⁵⁾

Ο καθηγητής ενεργειακού σχεδιασμού κ. Άρης Τσαγκρασούλης, δηλαδή ένας κατ'εξοχήν γνώ-

Table 1 Impact of lighting energy reduction (of 3.6 kWh a year) due to CFL retrofit

	Space Heating Increase	Space Cooling Decrease—kWh/yr.	Cost savings—Lighting only—\$/yr.	Overall cost benefits—\$/yr.	Take-back effect
Worcester	21 m	49	30	13	60%
Worcester	181 kWh	49	30	18	50%
Edmonton	26 m	39	26	22	80%
Saskatoon	23 m	59	29	24	80%
Winnipeg	26 m	61	19	11	50%
Toronto	23 m	63	27	20	61%
Sudbury	222 kWh	26	27	10	37%
Ottawa	24 m	53	27	21	78%
Montreal	182 kWh	54	26	13	49%
Quebec City	184 kWh	55	26	13	49%
St. John's	25 L	60	24	9	38%
St. John's	235 kWh	60	24	11	43%
Hull	32 L	52	31	26	49%
Hull	220 kWh	52	31	15	46%
St. John's	37 L	90	28	11	39%
St. John's	270 kWh	90	28	9	25%
Fairbanks, Alaska	29 m	18	38	20	71%
Los Angeles	5 m	70	38	44	116%
San Francisco	14 m	34	38	36	95%
Denver	18 m	37	26	28	77%
Missis	5 m	96	27	26	100%
Chicago	16 m	38	27	21	78%
Bozoe	20 m	32	37	32	86%
Minneapolis	20 m	33	25	18	72%
New York	17 m	40	45	43	96%
Minneapolis, Wisconsin	20 m	34	38	21	79%
Verside	21 m	25	30	12	50%

M³ = natural gas, kWh = electricity, L = litres of fuel oil

Ο πίνακας αφορά μια από τις πλέον αξιόπιστες μελέτες σχετικά με τα ποσά ενεργειακής οικονομίας που προσφέρει η χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» αντί των λαμπτήρων πυράκτωσης. Στη δεξιά στήλη καταγράφονται τεράστιες διαφορές, έως και πάνω από πενταπλάσιες στην ενεργειακή εξοικονόμηση.

<http://www.cmhc.ca/odpub/pdf/65830.pdf>

3 http://www.medclima.gr/documents/guidance_docs_citizens.pdf

4 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> Δείτε την ενότητα: D. Compact fluorescent (CFLs)

5 Big brands 'cheating' consumers with false lightbulb efficiency claims. Manufacturers are revealed to be exploiting a loophole in European tests to exaggerate the brightness and energy use of their products, by Arthur Neslen. 17.12.2015 - <https://www.theguardian.com/environment/2015/dec/17/leading-lightbulb-brands-making-false-claims-on-energy-efficiency#comments>

στης τού θέματος, έχει και αυτός τη δική του λαθεμένη γνώμη. Σε συνέντευξη⁽⁶⁾ που γνώρισε μεγάλη δημοσιότητα και συνετέλεσε στον αποπροσανατολισμό των καταναλωτών αναφέρει κατά λέξη τα εξής:

«Μια λάμπα 20 W χαμηλής κατανάλωσης δίνει φως αντίστοιχο με μια λάμπα πυρακτώσεως 100 W. (σ.τ.Χ.Μ.: Η πραγματικότητα είναι ότι «οικονομική» λάμπα 20 W αντιστοιχεί με λάμπα πυράκτωσης όχι των 100 αλλά των 65 περίπου W). Έτσι έχουμε οικονομία τόσο από τη μεγαλύτερη διάρκεια χρήσης όσο και από τη μικρότερη κατανάλωση ενέργειας. Ένας κοινός λαμπτήρας 100 W κοστίζει 0,01 ευρώ όταν λειτουργεί μία ώρα, ενώ ένας λαμπτήρας χαμηλής κατανάλωσης 0,002 ευρώ σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ. Αν υπολογίσουμε ότι στο σπίτι μας έχουμε 8 λαμπτήρες, οι οποίοι λειτουργούν 3 ώρες ο καθένας ημερησίως, το χρόνο οι λάμπες του σπιτιού μας καίνε 8.640 ώρες συνολικά και μας κοστίζουν 86 ευρώ αν είναι πυρακτώσεως και 17 ευρώ αν είναι χαμηλής κατανάλωσης».

Ένας άλλος επιστήμονας, ο μηχανολόγος - μηχανικός Νίκος Κωτούλας με δηλώσεις του σε εφημερίδα τής Βόρειας Ελλάδας αναφέρει ότι ένας λαμπτήρας «οικονομίας» 11 W ισοδυναμεί με λαμπτήρα πυράκτωσης 60 W. (Σ.τ.Χ.Μ.: επαναλαμβάνει το ίδιο λάθος). Με δεδομένο ότι καταναλώνονται 1.200 κιλοβατώρες ετησίως για φωτισμό σε μια κατοικία, το όφελος θα είναι 100 ευρώ το χρόνο.

Στις ΗΠΑ το υπουργείο Ενέργειας εκτιμά ότι η αντικατάσταση 15 λαμπτήρων πυράκτωσης, (προσέξτε: 15 λαμπτήρων. Δηλαδή μέγεθος σχεδόν διπλάσιο από τους 8 που αναφέρει ο κ. Τσαγκρασούλης), με λάμπες «οικονομίας» θα δώσει στον καταναλωτή εξοικονόμηση 50 δολαρίων ετησίως, δηλαδή ποσό σημαντικά χαμηλότερο από τις προηγούμενες εκτιμήσεις⁽⁷⁾

Μια σύντομη διευκρίνιση για να κατανοήσουμε το ζήτημα.

Τα Watt των λαμπτήρων αποδίδονται εκτός των άλλων και σε Lumen. Αυτό σημαίνει ότι το βατ δηλαδή η ισχύς, δίνει φως, δηλαδή φωτεινή ροή ή όγκο φωτός. Κατ' αρχήν η αναλογία 1 προς 5, για λαμπτήρα 20 W «οικονομικού» σημαίνει ότι αυτός ο «οικονομικός» των 20 W αντιστοιχεί σε έναν λαμπτήρα πυράκτωσης των 100 W, κάτι που δεν έχει καμία μα καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Φυσικά οι αρμόδιοι τής Ε.Ε., των κρατών μελών και των περιβαλλοντικών οργανώσεων όφειλαν να γνωρίζουν την πλέον έγκυρη ανάλυση για τα τεχνικά μειονεκτήματα των λαμπτήρων «οικονομίας» και την αναλογία σε βατ «οικονομικών» και πυρακτώσεως, μια ανάλυση⁽⁸⁾ η οποία είδε το φως τής δημοσιότητας, αρκετά χρόνια πριν την ανασκευή προς τα κάτω τής αναλογίας σε βατ από την Ε.Ε.,⁽⁹⁾ την οποία ακολούθησε ένας απλός έλεγχος από τη βρετανική «Telegraph», οι συντάκτες τής οποίας βρήκαν ότι μια λάμπα «οικονομίας» των 11 W, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με λάμπα πυράκτωσης των 60, δεν είναι, επειδή δίνει μόνο το 58% και όχι το 100% τής υποτιθέμενης φωτεινότητάς της όταν ελεγχθεί στις φυσικές συνθήκες ενός νοικοκυριού.

6 http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathcommon_1_04/04/2008_1287326

7 «CONSUMER AFFAIRS: Energy-Saving Tips Re: Indoor Home Lighting», by Joseph Pellicciotti «Times Business» Columnist, 15/11/2013 - http://www.nwintimes.com/business/columnists/joseph-pellicciotti/consumer-affairs-energy-saving-tips-re-indoor-home-lighting/article_51f44bbb-3e5d-54e1-9fcc-bc65b5ae0d8b.html

8 http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf

9 Σ.τ.Χ.Μ.: Κάτω από υποκεφάλαιο με τίτλο: Compact fluorescent lamp performance (quantity and quality of light, lifetime etc) η σχετική αναφορά τής ΕΕ είναι σαφής: "a 11-12 Watt compact fluorescent lamp would be the equivalent of a 60 Watt conventional incandescent, which is not true". Δηλαδή, η αναλογία 11-12 Watt ενός Σ.Α.Φ. με 60 Watt ενός λαμπτήρα πυράκτωσης δεν είναι αληθής, τονίζει ακόμα και η μεροληπτική υπέρ των λαμπτήρων "οικονομίας" ΕΕ. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Το ζήτημα αγγίζει τα όρια τού γελοίου, επειδή αυτή η τεράστια μείωση σχεδόν στο 50% πέρασε απαρατήρητη από το βρετανικό τμήμα της Greenpeace και WWF, αλλά και από όλα σχεδόν τα ΜΜΕ τα οποία συνέχισαν να παπαγαλίζουν πιστά τα προπαγανδιστικά νούμερα που δίνουν οι διάφοροι παραγωγοί.

Επιπλέον των ανωτέρω πασίγνωστων γεγονότων, Greenpeace και WWF, όπως και οι «σχετικοί» επιστήμονες και άλλοι συνάδελφοί τους, όφειλαν να γνωρίζουν την πλέον έγκυρη τεχνική μελέτη για τις ιδιότητες των «οικονομικών».⁽¹⁰⁾ Σε αυτή βλέπουμε να αναφέρεται, χωρίς περιστροφές, ότι η αναλογία σε βατ είναι 1 (δαπάνη ενέργειας από μία λάμπα «οικονομίας») προς 3 (δαπάνη ενέργειας από μια λάμπα πυράκτωσης) και όχι 1 προς 5!

Το κρίσιμο ερώτημα είναι γιατί κυβερνήσεις, πολιτικά κόμματα και περιβαλλοντικές οργανώσεις παριστάνουν ή πραγματικά αγνοούν ότι η αναλογία 1 προς 5 είναι ένα τεράστιο λάθος. Το δηλώνει σαφώς και άλλη σχετική μελέτη με την επισήμανση ότι οι περισσότεροι παραγωγοί λαμπτήρων στην Ε.Ε. αναφέρουν υπερβολικές αναλογίες⁽¹¹⁾. Η απάντηση ίσως σχετίζεται με τη ζέση τους να βοηθήσουν το περιβάλλον, που στη συγκεκριμένη περίπτωση με τον τρόπο που το κάνουν το καταστρέφουν και επιπλέον βάζουν και την υγεία των καταναλωτών σε σοβαρό κίνδυνο.

Η WWF (βασιζόμενη σε αυτά τα λάθος δεδομένα) εκτιμά ότι μια λάμπα των 11 W που αντιστοιχεί (σύμφωνα με τις υπερβολικές εκτιμήσεις της βιομηχανίας) σε λάμπα πυράκτωσης των 60 W αντί των 34 W, όπως θα ήταν το ακριβές, (ή στην καλύτερη των περιπτώσεων σε λάμπα των 44 W) και ότι προσφέρει εξοικονόμηση 30 ευρώ στη διάρκεια ζωής της. Με νεότερες αναφορές της η WWF μπερδεύει περισσότερο τα πράγματα, δηλώνοντας μέσω τού επικεφαλής της, ότι με κάθε πέντε λάμπες «εξοικονόμησης» (δεν διευκρινίζει τα βατ) προσφέρεται ετήσιο κέρδος για κάθε νοικοκυριό 15 ευρώ!⁽¹²⁾

Η Γκρινπρίς⁽¹³⁾ θεωρεί πως με κάθε λάμπα «οικονομίας» των 20 W, που αντικαθιστά μια λάμπα πυράκτωσης των 100 W (κι εδώ το ίδιο μέγα λάθος με τις αναλογίες) έχουμε εξοικονόμηση 56 ευρώ σε όλη τη διάρκεια ζωής της, χωρίς να αναφέρει πόση είναι τελικά αυτή η διάρκεια. Ένα, τρία, έξι, οκτώ, δέκα ή δώδεκα χρόνια; Δηλαδή το διπλάσιο από το όριο των 6 ετών που δίνουν άλλες μελέτες.

Ένα ακόμα βασικό ζήτημα που δεν μπαίνει πάνω στο τραπέζι είναι η πραγματική διάρκεια ζωής των «οικονομικών».⁽¹⁴⁾ Ακόμα και το 2015, δηλαδή οκτώ χρόνια μετά την καθιέρωσή τους, και ύστερα από τις αναγκαίες τεχνολογικές βελτιώσεις, αυτές οι λάμπες ζουν μόνο δυο χρόνια, εάν βρίσκονται σε δωμάτια όπου γίνεται συχνή χρήση τους! Η κατάσταση γίνεται ξανά κωμική όταν εμφανίζεται σύσταση ειδικών από το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ προς τους καταναλωτές, (αναπαραγόμενη στο τηλεοπτικό δίκτυο ABC), να μην τις ανάβουν εάν δεν έχουν περάσει 15 λεπτά από την προηγούμενη χρήση τους!⁽¹⁵⁾

Το δεύτερο ζήτημα είναι η μη αναφορά στο φαινόμενο παραγωγής θερμότητας των λα-

10 Screwbase Compact Fluorescent Lamp Products - Energy-efficient alternatives to incandescent lamps, 1999 - http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf - Στη σελίδα 4 κάτω από τον υπότιτλο: "Light Output".

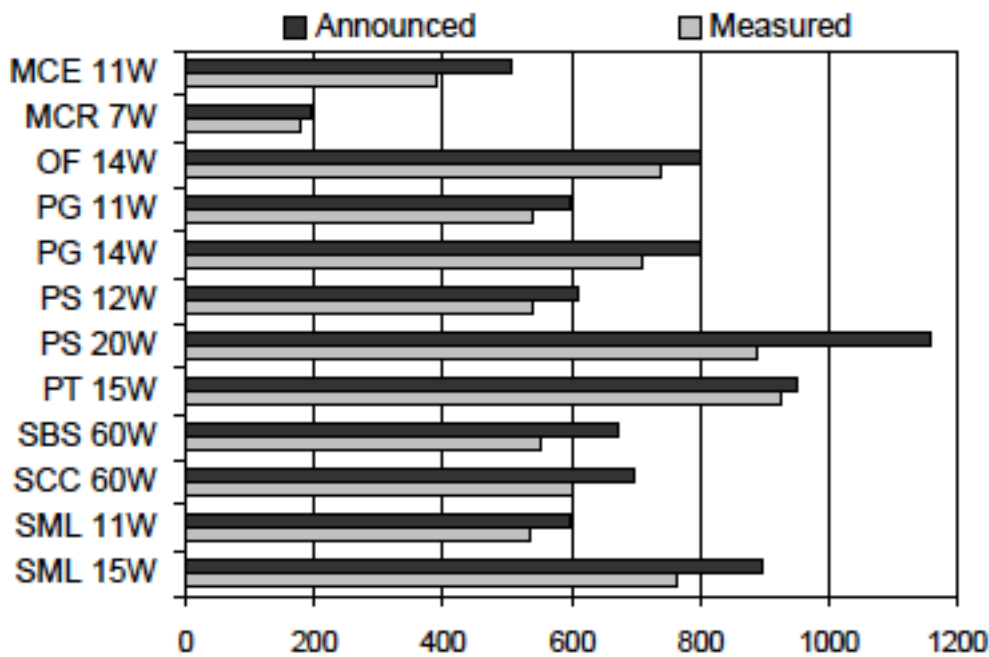
11 http://www.lightinglab.fi/IEAAnnex45/publications/Technical_reports/On_the_substitution_of_incandescent_lamps.pdf Εξαιρετικά μεροληπτική υπέρ των Σ.Λ.Φ. αυτή η μελέτη, σημειώνει ωστόσο ότι η αναλογία πρέπει να είναι όχι 1 προς 5 αλλά 1 προς 4.

12 <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artId=4534188>

13 <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/32554.pdf>

14 «Light bulb blues», by Margaret Hartley - <http://www.dailygazette.com/weblogs/hartley/2015/may/11/light-bulb-blues/>

15 <http://www.thedenverchannel.com/money/consumer/consumers-complain-cfls-burn-out-fast04172015>

Στον άνω πίνακα αποκαλύπτεται ένα μέρος από την παραπληροφόρηση ή εξαπάτηση των καταναλωτών. Με τις μαύρες μπάρες αποδίδονται τα (υποτιθέμενα) ποσοστά φωτεινότητας που δίνουν τα αντίστοιχα Watt λαμπτήρων «οικονομίας», που αναγράφονται (θεωρούμενα ως πραγματικά) αριστερά τού πίνακα. Με τις γκριζες μπάρες δίνονται τα πραγματικά ποσοστά φωτεινότητας που μετρήθηκαν, τα οποία είναι πάντοτε μικρότερα των αναγραφόμενων! (Ο πίνακας είναι από την εργασία:

«ON THE SUBSTITUTION OF INCANDESCENT LAMPS BY COMPACT FLUORESCENT LAMPS: SWITCH ON BEHAVIOUR AND PHOTOMETRIC DISTRIBUTION»

B. Roisina, M. Bodartb, A. Deneyerc, P. D’Herdtc -

http://www.lightinglab.fi/IEAAnnex45/publications/Technical_reports/On_the_substitution_of_incandescent_lamps.pdf

στασης θερμότητας, στους υπολογισμούς για την εξοικονόμηση με τη χρήση λαμπτήρων οικονομίας, τότε θα υπερεκτιμηθεί η εξοικονόμηση χρημάτων γύρω στο 19% και η εξοικονόμηση στην κατανάλωση άνθρακα θα υπερεκτιμηθεί γύρω στο 67%. Δείχνει λογικό να περιμένουμε ένα παρόμοιο μέγεθος υπερεκτίμησης όταν ερευνούμε την πιθανή εξοικονόμηση χρημάτων και ενέργειας σε μεγάλο δείγμα παρόμοιων οικιών. Η αδυναμία να αναγνωρίσουμε το γεγονός όταν ασχολούμαστε με εξισώσεις θα καταλήξει σε λαθεμένα συμπεράσματα και δυνητικά σε λανθασμένες αποφάσεις».

Η τρίτη μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής ηλεκτρισμού τού Καναδά,⁽¹⁷⁾ σημειώνει ότι η αντικατάσταση, εξαιτίας τής νέας νομοθεσίας, των λαμπτήρων πυράκτωσης με λάμπες «οικονομίας», θα αυξήσει τα αέρια τού θερμοκηπίου στην περιοχή χρήση τους κατά 45.000 τόνους λόγω τής αυξημένης παραγωγής ενέργειας που θα συμβεί εξαιτίας τής απώλειας θερμότητας από τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

μπήρων πυράκτωσης. Σύμφωνα με μελέτη⁽¹⁶⁾ 61,4% από την ενέργεια που χρησιμοποιούν οι λαμπτήρες πυράκτωσης ετησίως μετατρέπεται σε χρήσιμη ενέργεια θέρμανσης, θέρμανση που αλλιώς θα έπρεπε να χορηγηθεί από το κεντρικό σύστημα θέρμανσης. Υποθέτοντας ότι το οίκημα θερμαίνεται από αέριο με 70% αποδοτικότητα όπως είναι ο μέσος όρος στη Βρετανία, η θέρμανση από τα φώτα μειώνει την κατανάλωση αερίου σε 0,3986 MWh/yr!

Στα τελικά συμπεράσματά της η μελέτη, κάτω από τον υπότιτλο «**Implications of results**» αναφέρει τα εξής χαρακτηριστικά: «Σε ένα μέσο βρετανικό σπιτικό, εάν αγνοηθεί η επίδραση τής αντικατά-

16 http://mail.mtprog.com/CD_Layout/Day_2_22.06.06/1400-1545/ID22_Henderson_final.pdf

17 <http://green.blogs.nytimes.com/2009/03/05/do-cfls-increase-greenhouse-gases/>

Μια ακόμα εργαστηριακή μελέτη με τη σύγκριση δύο οικιών στον Καναδά, που χρησιμοποιούνται μόνιμα ως πρότυπα μοντέλα μέτρησης ενεργειακών συστημάτων έδωσε για όλο το σπίτι τη μείωση ηλεκτρισμού με τη χρήση των Σ.Λ.Φ. στο απίστευτα μικρό ποσοστό του 3,7%!⁽¹⁸⁾

Μελέτη από το Πανεπιστήμιο του Yale,⁽¹⁹⁾ υποστηρίζει περίπου τα ίδια, αλλά αυτή τη φορά η αναφορά γίνεται για τεράστιες περιοχές ή κράτη, τα οποία αναλόγως του κλίματος θα έχουν και τις ανάλογες επιπτώσεις με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας». **Οι συντάκτες τής μελέτης προτείνουν στην πολιτεία τής Καλιφόρνιας και τη Νορβηγία να παραμείνουν στη χρήση των λαμπτήρων πυράκτωσης εάν θέλουν να μειώσουν τα αέρια τού θερμοκηπίου!**

Η ισχυρότερη ανατροπή στην καθιερωμένη μυθολογία έρχεται από μελέτη⁽²⁰⁾ η οποία χρηματοδοτήθηκε από τους ίδιους τους παραγωγούς λαμπτήρων με στόχο να εκτιμηθούν τα κενά στη διαφημιστική καμπάνια, με στόχο να σκαρωθεί μια ακόμα καλύτερη, αλλά και για να βρεθούν τα μειονεκτήματα στους λαμπτήρες «οικονομίας», με στόχο να προωθηθεί δυναμικότερα το προϊόν. Επειδή η μελέτη δεν είναι προπαγανδιστική, αν και είναι σαφώς μεροληπτική υπέρ των Σ.Λ.Φ. (λαμπτήρων «οικονομίας»), τα γεγονότα εμφανίζονται χωρίς την ωραιοποίηση τής προπαγάνδας. Μαθαίνουμε λοιπόν ότι **η εξοικονόμηση ενέργειας που προσφέρουν οι λάμπες «οικονομίας» (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού), εμφανίζουν τεράστιες διακυμάνσεις εξοικονόμησης, που κυμαίνονται από 20 έως 80 κιλοβατώρες σε κάθε λάμπα!**

Από την άλλη μεριά έχουμε και ορισμένα απρόβλεπτα που αποκαλύπτουν ότι η όλη κατάσταση έχει πολλά μα πολλά πράσινα παραμύθια και ξύλινα πόδια. Σύμφωνα με ανάλυση τής γερμανικής οικολογικής οργάνωσης (Öko Test) βρέθηκε ότι μια από τις διαφημιζόμενες ως καλύτερες λάμπες «οικονομίας» η Swiss Lights Classic 68, όχι μόνο καίγεται γρηγορότερα από όσο αναφέρεται αλλά δαπανά 14% περισσότερη ενέργεια συγκρινόμενη με μια λάμπα πυράκτωσης των 60 W,⁽²¹⁾ και αυτό χωρίς να εισέρχεται στις εξισώσεις η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας με την προσθήκη αέργου ισχύος, η οποία σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν η «οικονομική» λάμπα διαθέτει ηλεκτρομαγνητικό εκκινητή είναι ελαφρώς μεγαλύτερη, ακόμα και από την ενέργεια που αναγράφεται ότι καταναλώνει. Δηλαδή η κατανάλωση ενέργειας είναι περίπου διπλάσια από όση αναφέρεται!

Κατά το 2009 ο Ευρωπαϊός Επίτροπος Ενέργειας εκτιμούσε ότι η εξοικονόμηση που γίνεται με ένα λαμπτήρα «οικονομίας» στη διάρκεια ζωής του θα είναι 60 ευρώ. Ωστόσο, το ευρωπαϊκό τμήμα τής Philips διατηρούσε διαφορετικές απόψεις από την E.E. Σε σχετικό κείμενο⁽²²⁾ αναφέρει ότι η διάρκεια ζωής ενός λαμπτήρα 20 W θα είναι 8.000 ώρες. Εδώ η διάρκεια ζωής πέφτει θεαματικά από τις 12.000 στις 8.000 ώρες και η εξοικονόμηση για αυτές τις 8.000 ώρες, δηλαδή τα 8 χρόνια χρήσης περίπου, πως θα είναι 100 ευρώ! Δηλαδή εάν υπολογίσουμε ότι κάθε ένα έτος τη χρησιμοποιούμε για 1.000 ώρες, τότε εξοικονομούμε ετησίως από κάθε ένα λαμπτήρα «οικονομίας» 12 ευρώ περίπου και για ένα σπίτι με 12 λαμπτήρες 150 ευρώ περίπου. Αυτό το «ευτυχές» γεγονός μπορεί να συμβεί πιστεύοντας το αδύνατο ενδεχόμενο να καταφέρουν να

18 <http://www.nrc-cnrc.gc.ca/obj/irc/doc/pubs/nrcc50874/nrcc50874.pdf> Δείτε στη σελίδα iv κάτω από τον υπότιτλο: Potential Estimates of Benefits of Compact Fluorescent Lighting.

19 <http://pubs.acs.org/doi/full/10.1021/es8025566>

20 http://mail.mtprog.com/CD_Layout/Day_2_22.06.06/1115-1300/ID109_Skumatz3_final.pdf Η μελέτη έχει τον χαρακτηριστικό τίτλο: Findings and «Gaps» in CFL Evaluation Research: Review of the Existing Literature.

21 «EU Light-Bulb Ban: Are Fluorescents Really the Way to Go?», Spiegel Online, 9/12/2008 - <http://www.spiegel.de/international/europe/eu-light-bulb-ban-are-fluorescents-really-the-way-to-go-a-595321.html>

22 http://www.lighting.philips.com/gr_el/trends/gls_phaseout/q_and_a.php?main=gr_el&parent=1&id=gr_el_trends&lang=el

μακροημερεύσουν οι λάμπες μας στο αναγραφόμενο χρονικό όριο και επιπλέον να ξεχάσουμε τις βλάβες στην υγείας μας οι οποίες συμβαίνουν με τη χρήση τους και άρα το κόστος χρήσης τους να έχει νούμερα που ξεπερνούν τη φαντασία μας.

Σε μια δημοφιλή ιστοσελίδα που θέτει το όριο ζωής ενός «οικονομικού» στις 10.000 ώρες διαβάζουμε ξανά το ίδιο γελοίο και λαθεμένο «μάντρα»: «Με την αντικατάσταση ενός μόνο λαμπτήρα πυρακτώσεως 100 Watt με έναν λαμπτήρα οικονομίας αντίστοιχης φωτεινότητας, δηλαδή 20 Watt, επιτυγχάνεται συνολική εξοικονόμηση περίπου 80 € στη διάρκεια ζωής του λαμπτήρα».⁽²³⁾

Ωστόσο σε ιστοσελίδα των ΗΠΑ βλέπουμε αιφνιδίως η αναλογία 1 προς 5 να καταργείται και να ισχύει η αναλογία 1 προς 3.

Βεβαίως, παντού όπως και στην Ελλάδα, δεν υπολογίζεται η άεργη ισχύς με αποτέλεσμα να καταναλώνει ο λαμπτήρας σχεδόν τα διπλάσια βατ από που αναγράφει ότι καταναλώνει, τα οποία δεν χρεώνεται ο καταναλωτής, αλλά οι μεγαλοβιομηχανίες όπως συμβαίνει στην Ελλάδα. και έχω αναλύσει αλλού.

«Το κόστος ανά ώρα τής δαπανώμενης ενέργειας είναι φθηνότερο. Ένας συμπαγής λαμπτήρας φθορισμού (λάμπα «οικονομίας») 26 Watt, αντιστοιχεί σε έναν λαμπτήρα πυράκτωσης 75 Watt. Ο Σ.Λ.Φ. χρησιμοποιεί 26 και ο λαμπτήρας πυράκτωσης 75 Watt. Αυτό δίνει μια διαφορά 49 Watt την ώρα υπέρ του Σ.Λ.Φ. Υποθέτουμε ότι χρησιμοποιείτε έναν τέτοιο λαμπτήρα για 4 ώρες την ημέρα και το κόστος ηλεκτρισμού είναι 10 σεντς την κιλοβατώρα. Με αυτές τις τιμές ένας «οικονομικός» των 26 W αντί για έναν των 75 W εξοικονομεί 7,15 δολάρια σε ένα χρόνο. Εάν εκτιμήσουμε ότι έχετε 20 τέτοιους λαμπτήρες στο σπίτι σας τότε σε ένα χρόνο εξοικονομείτε 150 δολάρια».⁽²⁴⁾ Αυτή η ανάλυση από τις ΗΠΑ όταν έχουμε σε χρήση 20 λαμπτήρες. Άρα οι 10 εξοικονομούν μόνο 75 δολάρια ετησίως κι όχι τα διπλάσια και τριπλάσια νούμερα που αναφέρονται στα πράσινα διαφημιστικά παραμύθια, τα οποία ακόμα και αυτά δεν είναι ελκυστικά...

Υποστηριζόμενο από το υπουργείο Ενέργειας και το υπουργείο Περιβάλλοντος, υφίσταται στις ΗΠΑ το Energy Star Program. Οι επιστημονικά αρμόδιοι ισχυρίζονται ότι ένας λαμπτήρας «οικονομίας» που διαθέτει διαπίστευση από αυτό τον οργανισμό, εξοικονομεί 30 δολάρια σε όλη τη διάρκεια ζωής του και δαπανά 75% λιγότερη ενέργεια από όση ένας λαμπτήρας πυράκτωσης.⁽²⁵⁾ Αυτό σημαίνει ότι εάν η διάρκεια ζωής τού «οικονομικού» είναι 10 χρόνια, τότε κάθε χρόνο η εξοικονόμηση θα είναι 3 δολάρια(!) Εάν ένα νοικοκυριό στις ΗΠΑ έχει 10 τέτοιους λαμπτήρες σε χρήση, τότε θα εξοικονομήσει 30 δολάρια το χρόνο... Να γράψω εδώ τη ρήση «χέστηκε η φοράδα στ' αλώνι»; με το δεδομένο ότι κυρίως από τους «οικονομικούς» και τους LED υφίστανται βλάβες στα μάτια και στην υγεία γενικότερα που προς το παρόν (και μάλλον για πάντα) θα μείνουν οικονομικά απροσμέτρητες;

Ενδεικτικό των διαφορετικών ισχυρισμών που εμφανίζονται εδώ κι εκεί παραπληροφορώντας τους καταναλωτές είναι μια άλλη εκτίμηση κόστους από ανεπίσημη ιστοσελίδα των ΗΠΑ όπου για τα ίδια μεγέθη δίνεται η εκτίμηση ότι η εξοικονόμηση θα είναι 81 δολάρια ετησίως.⁽²⁶⁾

Τα δεδομένα αλλάζουν ξανά σε άλλη αμερικανική ιστοσελίδα, όπως γίνεται η μεταμπίεση τού χαμαιλέοντα. Κι εδώ πράγματι μπερδεύονται οι καταναλωτές.

«Για να υπολογίσετε τη μηνιαία εξοικονόμηση αναφέρει η ιστοσελίδα - υποθέτουμε ότι μια λάμπα

23 <http://www.asxetos.gr/Default.aspx?tabId=274&c=94&aid=1896>

24 <http://articles.moneycentral.msn.com/SavingandDebt/SaveMoney/ABrightWayToCutYourPowerBill.aspx>

25 http://www.energystar.gov/index.cfm?fuseaction=find_a_product.showProductGroup&pgw_code=LB

26 http://energy-conservation.suite101.com/article.cfm/do_cfls_save_money_on_consumers_energy_bills

πυράκτωσης των 60 W αντιστοιχεί σε μια συμπαγή λυχνία φθορισμού των 13 W. (Εδώ βλέπουμε ξανά το κρίσιμο λάθος τής αναλογίας 1 προς 5) Μετά την αφαίρεση τής διαφοράς και τη μετατροπή σε κιλοβατώρες και πολλαπλασιάζοντας με 0,0001 σεντ, καθώς η κιλοβατώρα είναι 1.000 W που αντιστοιχούν σε μια ώρα. Το τρέχον κόστος ηλεκτρισμού για μια κιλοβατώρα στην περιοχή μου, μαζί με τους φόρους είναι 10.705 σεντς. Εκτιμώντας ότι χρειάζεστε 3 λάμπες οροφής για φωτισμό που να λειτουργούν 4 ώρες το 24ωρο, τότε σε 30 ημέρες θα εξοικονομήσετε 1,72 δολάρια μόνο από κάθε λάμπα». ⁽²⁷⁾ Δηλαδή το χρόνο η φαντασική εξοικονόμηση για κάθε λάμπα είναι 19,74 δολάρια. Για 10 λάμπες έχουμε το «εξαιρετικό» ποσό (αν ήταν αληθινό) των 197 δολαρίων ετησίως...

Διαφορετικό τρόπο εκτίμησης τού κόστους εμφανίζει μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής ηλεκτρισμού τού Καναδά. Οι εκτιμήσεις τής έχουν κάποια αξία επειδή αποκαλύπτουν ένα μικρό μέρος από όσα μένουν καλυμμένα από τις εκτιμήσεις των περισσότερων υποστηρικτών των λαμπτήρων «οικονομίας».

Όπως αναφέρεται «...ο φωτισμός αντιστοιχεί περίπου στο 5-10% τής ενέργειας που δαπανούν τα νοικοκυριά. Οι Σ.Λ.Φ. (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή λαμπτήρες «οικονομίας») αποτελούν ένα εξαιρετικό μέσο για να εξοικονομήσετε χρήματα στο λογαριασμό τού ρεύματος.

Εάν θερμαίνεται το σπίτι σας με γεωθερμία, φυσικό αέριο ή ηλεκτρικό σύστημα θέρμανσης θα επωφεληθείτε με τη χρήση των Σ.Λ.Φ. Για παράδειγμα εάν εγκαταστήσετε 6 συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) στο σπίτι σας η εξοικονόμηση θα κυμαίνεται από 4,75 έως 22 καναδικά δολάρια λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που ακολουθούν». (Σ.τ.Χ.Μ.: Δεν διευκρινίζεται εάν η εξοικονόμηση θα είναι ετήσια). «...Στην αντίθετη περίπτωση που θερμαίνεται το σπίτι σας με προπάνιο, πετρέλαιο, ή με συστήματα θέρμανσης που τροφοδοτούνται με ντίζελ, η εγκατάσταση Σ.Λ.Φ. ίσως καταλήξει να αυξήσει τις δαπάνες ηλεκτρισμού, για αυτό δεν συνιστούμε οι καταναλωτές αυτού τού είδους να αντικαταστήσουν τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Η εξοικονόμηση ενέργειας μέσω τής αντικατάστασης λαμπτήρων πυράκτωσης με Σ.Λ.Φ. πρέπει να γίνει κατανοητό ότι εξαρτάται από:

Το κόστος τής ενέργειας που χρησιμοποιεί το σπίτι για τη θέρμανση.

Την χρονική και εποχιακή απόδοση των συστημάτων θέρμανσης.

Εάν η οικία σας διαθέτει κλιματισμό.

Οι παραδοσιακοί λαμπτήρες πυράκτωσης παράγουν θερμότητα που συνεισφέρει στη θέρμανση τής οικίας κατά το χειμώνα. Οι Σ.Λ.Φ. παράγουν λιγότερη θέρμανση με τη χρήση τους, γι' αυτό το λόγο η εγκατάστασή τους αυξάνει την ανάγκη για μεγαλύτερη λειτουργία των συστημάτων θέρμανσης κατά το χειμώνα, αλλά μειώνει την ανάγκη λειτουργίας κλιματιστικών το καλοκαίρι.

Οι Σ.Λ.Φ. διαρκούν μέχρι και 8 φορές περισσότερο από τους λαμπτήρες πυράκτωσης, γι' αυτό θα εξοικονομήσετε χρήματα, επειδή δεν θα αναγκαστείτε να τους αντικαταστήσετε σύντομα».

Φυσικά δεν διευκρινίζεται από την καναδική εταιρεία ηλεκτρισμού η αναλογία σε βατ. Είναι 1 προς 5 ή 1 προς 3, με την οποία έχει κάνει τις εκτιμήσεις τής.

Όταν το πλέον αρμόδιο βρετανικό ίδρυμα ⁽²⁸⁾ που χρηματοδοτείται από το βρετανικό κράτος, δηλώνει τερατώδεις ανακρίβειες, όπως ότι ένας λαμπτήρα «οικονομίας» δαπανά 75-80% λιγότερη ενέργεια από έναν λαμπτήρα πυράκτωσης, θεωρώντας ότι η αναλογία είναι 1 προς 5, (σκεφτείτε τι μπορεί να ισχυρισθεί ο κάθε αναρμόδιος). Βεβαίως, ο ισχυρισμός αναθεωρήθηκε στη

27 <http://www.articlesbase.com/real-estate-articles/do-cfl-bulbs-really-save-money-explore-energy-savings-in-your-condo-or-home-2804713.html>

28 Energy Saving Trust - <http://www.energysavingtrust.org.uk/home-energy-efficiency/lighting>

συνέχεια από την αρμόδια υπηρεσία τής Ε.Ε., όσο και από άλλους έγκυρους οργανισμούς.

Βλέπουμε λοιπόν από ποικιλία έγκυρων πηγών ότι τα νούμερα εξοικονόμησης που δίνονται είναι πολύ διαφορετικά μεταξύ τους ώστε δικαίως συμπεραίνω πως δεν είναι υπαρκτά.

Η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική και βρίσκεται στη σχετικά αληθοφανή αναλογία 1 προς 3. Παρά ταύτα η πράσινη προπαγάνδα συνεχίζεται με αποτέλεσμα να πέφτουν στην παγίδα έγκυρα ΜΜΕ⁽²⁹⁾ και αξιόλογες κατά τα άλλα οικολογικές οργανώσεις επαναλαμβάνοντας τα φουσκωμένα νούμερα ως νέο είδος θρησκευτικής «προσευχής», όπως επαναλαμβάνεται μονότονα ένα μάντρα, το οποίο βεβαίως δεν σχετίζεται με την πραγματικότητα αλλά με τη θρησκευτική ιδεοληψία των πιστών.

Ορισμένοι επιστήμονες έχουν εντελώς διαφορετική γνώμη για την πραγματική ζωή και την εξοικονόμηση ενέργειας των λαμπτήρων «οικονομίας». Για παράδειγμα, μιλώντας στο CNN ο καθηγητής Ron Hui⁽³⁰⁾ εξήγησε ότι η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων στις 10.000 ώρες, βασίζεται σε ένα είδος φαντασιακών υποθέσεων. Είπε συγκεκριμένα ότι οι συντελεστές θερμοκρασίας ειδικά στο ηλεκτρονικό τους σύστημα, που είναι εξαιρετικά ευαίσθητο αλλάζουν δραστικά τα όρια ζωής τους. Όπως είπε: **«Η ζωή του (λαμπτήρα «οικονομίας») είναι 10.000 ώρες όταν το περιβάλλον του έχει θερμοκρασία 105 βαθμών Κελσίου, αλλά στην πραγματικότητα με το άναμμα τού λαμπτήρα εξοικονόμησης, η θερμοκρασία γίνεται αρκετά υψηλότερη. Όταν η θερμοκρασία αυξάνεται 10 βαθμούς, η διάρκεια ζωής τού λαμπτήρα μειώνεται 50%. Πολύ συχνά ένας Σ.Λ.Φ. καταρρέει, αλλά στην ουσία πρόκειται για κατάρρευση τού ηλεκτρονικού εκκινητή. Η συχνότητα κατάρρευσης είναι υψηλή, περίπου στους έξι έως εννέα μήνες ειδικά σε ορισμένα κράτη τής Γης»!**⁽³¹⁾

Η απόδειξη ότι το σοβαρό ζήτημα τής αντιστοιχίας σε βατ, λαμπτήρων «οικονομίας» και πυράκτωσης, το οποίο η Γκρινπς το καταπίνει αμάσητο, είναι ο τυπωμένος ψευδής ισχυρισμός που βρίσκεται στο περίβλημα κάθε λαμπτήρα «οικονομίας» σχετικά με την αναλογία των Watt με τις λάμπες πυράκτωσης. Αν πάρουμε μια λάμπα «οικονομίας» των 11Watt θα δούμε τυπωμένο στο περίβλημα τον ισχυρισμό, ότι η κατανάλωσή της αντιστοιχεί με λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt. Τα 11 W βλέπουμε να χωρούν κάτι περισσότερο από 5 φορές στα 60 W, αλλά η αντιστοιχία 1 προς 5 δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα, γεγονός που όπως προανέφερα, έχει επισημανθεί τόσο από την άκρως υποστηρικτική προς τους λαμπτήρες «οικονομίας» Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και από άλλους έγκυρους οργανισμούς, αλλά και μη επηρεαζόμενα μέσα ενημέρωσης.

Παρά το σαφές αυτό γεγονός συνεχίζεται η παραπληροφόρηση των καταναλωτών στην οποία συμμετέχουν εν αγνοία τους(!) Greenpeace και WWF, όσο και ορισμένοι ειδικοί και «ειδικοί» στον ελληνικό χώρο. Η πραγματικότητα είναι ότι τα 11 W μιας λάμπας «οικονομίας» αντιστοιχούν σε 35 W μιας λάμπας πυράκτωσης και στην καλύτερη των περιπτώσεων σε 40 W. **Η αναλογία δηλαδή δεν είναι 1 προς 5, αλλά 1 προς 3 και στη καλύτερη απόδοση 1 προς 3,5 ή στην**

29 <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=174884> "Μειώστε τα έξοδα με 50 απλά βήματα". "Ελευθεροτυπία". (Σ.τ.Χ.Μ.: Κι εδώ βλέπουμε το ίδιο λάθος. Να εκτιμάται δηλαδή η αναλογία σε 1 προς 5 και να δηλώνεται ότι η εξοικονόμηση για κάθε λαμπτήρα των 11W που αντιστοιχεί σε 60W ενός λαμπτήρα πυράκτωσης είναι 30 ευρώ).

http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathcommon_1_09/04/2004_1282808 "Κάντο μόνος σου. Ο τεχνητός φωτισμός". "Καθημερινή". (Σ.τ.Χ.Μ.: Το ίδιο λάθος επαναλαμβάνεται κι εδώ, με τη βοήθεια μάλιστα τού επικεφαλής τής Γκρινπς. Σε πάμπολλα ΜΜΕ το ίδιο "μάντρα" επαναλαμβάνεται μονότονα, και τυφλά. Η δημοσιογραφική έρευνα στα χειρότερά της).

30 <http://edition.cnn.com/2008/TECH/07/27/eco.flourescent/>

31 <http://edition.cnn.com/2008/TECH/07/27/eco.flourescent/index.html>

μάξιμουμ και σπανιότατη των περιπτώσεων σε 1 προς 4.⁽³²⁾

Ωστόσο εδώ έχουμε ένα απροσδόκητο γεγονός. Η αλήθεια για την αναλογία σε βατ μεταξύ «οικονομικών» και πυράκτωσης αποκαλύπτεται από ένα κράτος πνιγμένο στη διαφθορά τής εξουσίας και τα σκάνδαλα, τις Φιλιππίνες.

Ένα κράτος το οποίο έλαβε το 2010 ένα τεράστιο ποσό για να αγοράσει λαμπτήρες «οικονομίας» και να τους διαθέσει στους πολίτες τους με στόχο να τους βοηθήσει... Όπως διαβάζουμε σε μέσο ενημέρωσης τής χώρας⁽³³⁾ η αναλογία σε βατ ενός λαμπτήρα «οικονομίας» των 15 W αντιστοιχεί σε λαμπτήρα πυράκτωσης των 40 W! Δηλαδή μια αναλογία που είναι ακόμα χαμηλότερη από το 1 προς 3. Δεδομένου ότι 1, δηλαδή 15 Watt X 3 Watt αποδίδουν 45 W και όχι 40 W.

Ενδεικτικό και αποκαλυπτικό γεγονός αυτής τής άθλιας κατάστασης είναι ότι χρειαζόμαστε ένα από τα πλέον διεφθαρμένα κράτη και συστήματα εξουσίας τού πλανήτη για να μάθουμε ένα μέρος τής αλήθειας...

32 <http://www.richsoil.com/CFL-fluorescent-light-bulbs.jsp#cf1>

33 <http://www.mb.com.ph/articles/255322/doe-set-deliver-2-million-cfls>

Τα κρυφά (και πολλά) μειονεκτήματα με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας»

Προσέξτε το ωραίο και (παρα)πειστικό χαμόγελο τής κυρίας τη στιγμή λαθεμένης και επικίνδυνης τοποθέτησης μιας λάμπας «οικονομίας». Την κρατά, για να την βιδώσει από το γυαλί ενώ πρέπει, σύμφωνα με τις οδηγίες, να την πιάνει από τη βάση, αλλιώς κινδυνεύει να σπάσει το γυαλί, να της κόψει τα χέρια και κυρίως να διασπαρεί ο τοξικός υδράργυρος στο όμορφο σπιτικό της και να χαθεί το όμορφο χαμόγελό της...

Στην πραγματικότητα είναι τόσο διαφορετικές μεταξύ τους οι «οικονομικές» λάμπες ώστε η σωστή επιλογή τους και τόσο πολύπλοκη η χρήση τους ώστε απαιτεί τις γνώσεις ενός ηλεκτρολόγου μηχανολόγου ή τής μαντικής για κάθε καταναλωτή.⁽¹⁾

Αντίθετα με την ευκολία που υπάρχει στην επιλογή ενός λαμπτήρα πυράκτωσης, όπου απλά μπορεί να σηκώσει το χέρι του ο καταναλωτής και να διαλέξει από το ράφι κάποιον λαμπτήρα στην τύχη, στην περίπτωση των «οικονομικών» τα πράγματα συνιστούν γρίφο.⁽²⁾ Όταν κάποιος αποφασίσει να αγοράσει λαμπτήρα «οικονομίας» θα πρέπει να έχει τις ιδιότητες μέντιουμ ή τις γνώσεις μηχανολόγου - ηλεκτρολόγου για να επιλέξει το σωστό λαμπτήρα για το σωστό δωμάτιο και τη σωστή θέση.

Είναι τέτοιο το χάος στην πληροφόρηση των καταναλωτών ώστε στις ΗΠΑ η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου εξέδωσε κατάλογο 91 σελίδων(!) στον οποίο οφείλουν να συμμορφωθούν οι παραγωγοί.⁽³⁾

Επιπλέον θα πρέπει να γνωρίζουν οι καταναλωτές πολύ καλά τη γλώσσα τής χώρας τους. Στην Ινδία π.χ. το 40% δεν γνωρίζουν ανάγνωση. Στο Πακιστάν το 50%.

Στις ΗΠΑ υπάρχουν 32 εκατομμύρια ενήλικες που δεν έχουν γνώσεις τής βασικής αγγλικής γλώσσας. Σε σχετική έρευνα βρέθηκε ότι δεν καταλαβαίνουν (εάν χρειαστεί), πότε θα πάρουν το χάπι τους. Πριν ή μετά το φαγητό τους. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι σε θέση να ακολουθήσουν τις οδηγίες χρήσης για τους λαμπτήρες «οικονομίας» και κυρίως τις οδηγί-

1 «Choosing light bulbs requires some homework», by Glenn Haeg - <http://www.detroitnews.com/article/20140321/LIFESTYLE01/303210009/Choosing-light-bulbs-requires-some-homework>

2 Choosing the right bulb has never been so complicated - Let us shed some light on the matter. By Tux Turkel. 7/7/2013. - http://www.onlinesentinel.com/news/choosing-the-right-bulb-has-never-been-so-complicated_2013-07-05.html

3 EDITORIAL: Light-bulb grabbers at it again - New labels and mandates an example of nanny-state excess The Washington Times, 6/25/2010 - <http://www.washingtontimes.com/news/2010/jun/25/light-bulb-grabbers-at-it-again/>

ες καθαρισμού στην περίπτωση (τού συχνού φαινομένου) θραύσης τους, κάτι που συνιστά σαφές έγκλημα σε βάρος ειδικών ομάδων πληθυσμού. Μια λάμπα πυράκτωσης ζει θεωρητικά ένα χρόνο, δηλαδή περίπου 1.100 ώρες, εάν υπολογίσουμε ότι κατά μέσο όρο ανάβει 3 ώρες κάθε νύχτα για 365 ημέρες. Ωστόσο αποκρύπτεται από τους καταναλωτές ότι με τη χρήση μειωτή φωτός (dimmer), με μείωση μόνο 5 Watt αυξάνει το χρόνο ζωής μιας λάμπας πυράκτωσης από 4 έως 10 χρόνια!

Μια λάμπα «εξοικονόμησης», ζει θεωρητικά 6.000 ώρες ενώ ορισμένες ζουν έως και 12.000 ώρες, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των προμηθευτών και παραγωγών, αν και η εμπειρία Ελλήνων καταναλωτών δείχνει εντελώς άλλα δεδομένα.⁽⁴⁾

Τα σχετικά με τη λάμπα πυράκτωσης είναι μερικώς αληθή επειδή υπάρχουν λάμπες που ζουν 10.000 ώρες (δέκα χρόνια!),⁽⁵⁾ μια συγκεκριμένη λάμπα πυράκτωσης ανάβει συνεχώς εδώ και πάνω από ένα αιώνα και ταυτόχρονα υπάρχει απλή τεχνική επιδιόρθωσής τους δηλαδή επανακόλλησης τού νήματος που έχει κοπεί η οποία αυξάνει κατά πολύ τη διάρκεια ζωής τους,⁽⁶⁾ ενώ έχουν ελάχιστη σχέση με την πραγματικότητα τα λεγόμενα για τη διάρκεια ζωής τού «οικονομικών».

Πέρα από τις διαφημίσεις και τη θεωρία για τη διάρκεια ζωής των «οικονομικών» υπάρχει η πραγματικότητα, όπως τουλάχιστον καταγράφεται στον Τύπο, τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, ακόμα και σε πλήθος αναφορών στο ίντερνετ, η οποία δείχνει ότι σε μερικές «οικονομικές» λάμπες, η ζωή τους τελειώνει πολύ συντομότερα, ακόμα και στον ένα χρόνο, σε λίγους μήνες ή ακόμα σε μερικές ημέρες!

Μια απλή έρευνα στα αγγλικά, (επειδή δεν υπάρχει ακόμα ελληνική εμπειρία), τις λέξεις «CFL» και «lifespan», με τη μηχανή αναζήτησης της google, θα μάς φέρει πληθώρα σχολίων και φωτογραφιών με κατεστραμμένους ή ληγμένους «οικονομικούς» λαμπτήρες, από δυσαρεστημένους καταναλωτές.

Ένα άλλο σημείο που παραμένει σκοτεινό είναι κατά πόσο δίδεται αποζημίωση (όπως έπρεπε να συμβαίνει) όταν δεν υφίσταται η μακροζωία των υδραργυρικών λαμπτήρων «οικονομίας». Δηλαδή εάν είναι υπαρκτή η εγγύηση και στην περίπτωση που αγοράσουν μια τέτοια ακριβή λάμπα τα χρήματα τους θα επιστραφούν, όταν αυτή λήξει την τοξική ζωή της πολύ νωρίτερα από το χρόνο που αναγράφεται στο περίβλημα, όπως συμβαίνει στις περισσότερες των περιπτώσεων.

Η περιβόητη διάρκεια ζωής των υδραργυρικών λαμπτήρων, είναι το κυριότερο όπλο τους με το οποίο προωθούνται στην αγορά. Αυτή η διάρκεια έχει υπολογιστεί, όχι στην πράξη, αλλά με λίγο πολύ θεωρητικό τρόπο.

Η διεθνής πρακτική ζητά από τον παραγωγό ενός τέτοιου προϊόντος, να την ελέγχει εργαστηριακά ανάβοντάς την για τρεις ώρες συνεχώς σε ημερήσια βάση.

4 «Πρόβλημα με λάμπες οικονομίας» - <http://forum.techteam.gr/topic/112313-Problhma-me-lampes-oikonomias/>

“Εμένα, γιατί μου καίγονται οι λάμπες οικονομίας εξίσου συχνά (να μην πώ και συχνότερα) με τις λάμπες πυρακτώσεως; Μάρκες των λαμπών οικονομίας που χρησιμοποιώ: 1.Sylvania, 2.philips, 3.από IKEA και 4. ecofos. Ντού: E14. Ισχύς 7 και 11 W

Δεν μου έχει κρατήσει λάμπα οικονομίας περισσότερο από 2-2,5 χρόνια και χρησιμοποιώ λάμπες οικονομίας εδώ και 6-7 χρόνια. Μέσος όρος διάρκεια ζωής 1 χρόνος. Μέση ημερήσια χρήση 3-6 ώρες.

Χρησιμοποιώ σε ένα εξάφωτο, ανάμικτες, λάμπες πυρακτώσεων και οικονομίας διαφόρων τύπων και αλλάζω συχνότερα τις λάμπες οικονομίας.

Ψωνίζω από διαφορετικούς κάθε φορά προμηθευτές.

Καμά ιδέα;

Κώστας”

5 <http://www.vanguardngr.com/2012/10/energy-conservation-eko-phcn-launches-energy-saving-bulbs/>

6 CONSUMER ADVICE - How to fix a broken lightbulb - <http://www.ajc.com/news/news/national/how-fix-broken-lightbulb/nfBPm/>

BUDGET

ΛΑΜΠΤΗΡΑΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

GR Υποδείξεις ασφαλείας

Προσοχή!

1. Αλλάξτε τη λαμπνία μόνο εφόσον έχει δικαστεί η πινακική ρεύματος!
2. Πριν από την αλλαγή αφήστε τη λαμπνία να κρυθείσει.
3. Προστατεύστε τη λαμπνία από την υγρασία.
4. Μην λειτουργείτε τα φθοριζόμενα λαμπνία.
5. Σε ακατάλληλη χρήση ακυρώνονται όλες οι απαιτήσεις ευθύνης για βλάβες σε άτομα και αντικείμενα.
6. Αντικαταστήστε και λειτουργήστε τη λαμπνία μόνο σύμφωνα με τα στοιχεία του κατασκευαστή.
7. Κίνδυνος θραυσμάτων μέσω εσωτερικής θραύσης! Πατέ μην ανοίξετε τη λάμπα.
8. Τηρείτε και μην χρησιμοποιείτε υψηλότερη ή χαμηλότερη τάση από την επιτρεπτή τάση λαμπνίας, επίσης τηρείτε τα στοιχεία συχνότητας και οπτάδασης της λαμπνίας.
9. Για το βόταμα - Εξβίβαση μην πίνετε το γυάλινο έμβολο.
10. Δεν ενδέχεται για λειτουργία με ροσσότες αμπεραμά, ηλεκτρικούς διακόπτες, φυσικοί ή υαρο, χρονοδιακόπτες και ηλεκτρικούς διακόπτες παρθεδιδόντος τη συσκευή αυτή στις υπηρεσίες υνασάκλιωτες - εφόσον υπάρχουν.
11. Μην χρησιμοποιείτε λαμπνίες οι οποίες δεν αντιστοιχούν στις απαιτήσεις ή τις υπεβαίνουσιν.

Υποδείξεις για την προστασία του περιβάλλοντος

Οι πολλές ηλεκτρικές συσκευές είναι πολύτιμο υλικό και συνεπώς δεν έχουν θέση στα οικιακά απορρίμματα! Θα θέλαμε λοιπόν να σας παρακαλέσουμε να μας υποστηρίξετε συμβάλλοντας ενεργά στην προστασία των πρώτων υλών και του περιβάλλοντος παραδίδοντας τη συσκευή αυτή στις υπηρεσίες υνασάκλιωτες - εφόσον υπάρχουν.

KIG GmbH
Am Tannenwald 2
D-66459 Kirbel

Επιγραφές:
Friedrich Heiler A.E.
Hauptstr. 17b.
D77 78 Tübingen
AR 199
Tηλ.: +39 210 3493150
Κατασκευαστής στην Ελλάδα

090204

Φυσικά η καθημερινή ζωή είναι εντελώς διαφορετική. Το άνοιγμα και το κλείσιμο του διακόπτη που δίνει φως σε μια τέτοια λάμπα «οικονομίας», συμβαίνει σε εντελώς άτακτα χρονικά διαστήματα, ακόμα και μέσα σε ένα λεπτό και αυτό διαφοροποιεί κατά πολύ τη φθορά όπως και τα τελικά αποτελέσματα. Ένας ακόμα δυσμενής παράγοντας είναι αυτός της καθυστέρησης πλήρους φωτισμού, που σε ορισμένους λαμπτήρες φθάνει έως και τα 3 λεπτά, μέχρι να αποδοθεί η πλήρης ισχύς φωτός.

Για παράδειγμα αναφέρεται στην εγκυρότερη ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια⁽⁷⁾ ότι η διάρκεια ζωής αυτών των λαμπτήρων μειώνεται κατά πολύ, φθάνοντας ακόμα στο όριο διάρκειας ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης(!) εάν βρεθούν στις σκληρές συνθήκες χρήσης ενός νοικοκυριού. Η παραπληροφόρηση γι' αυτό το θέμα αποκαλύπτεται σε πάμπολλες διαμαρτυρίες καταναλωτών, ενώ όπως φαίνεται δεν φαινόμενο που εμφανίστηκε κατά τα αρχικά στάδια όταν η τεχνολογία των «οικονομικών» ήταν τερατώδης.⁽⁸⁾

Επιπλέον τούτου. Εάν η λάμπα είναι, όπως λέμε, «μαϊμού», τότε η διάρκεια ζωής θα είναι ακόμα χαμηλότερη από έναν λαμπτήρα πυράκτωσης. Γι' αυτούς τους λόγους συνιστάται στους χρήστες να αφήνουν αναμμένο τον λαμπτήρα τουλάχιστον 15 λεπτά για να μειώνεται το φαινόμενο της φθοράς, που συμβαίνει σε πραγματικές συνθήκες.

Βρέθηκε επίσης ότι μετά το πέρας της μισής διάρκειας ζωής του ένας υδραργυρικός λαμπτήρας, χάνει το 40% της αρχικής λάμψης του, κάνοντας έτσι ακόμα και το διαφημιζόμενο όριο ζωής να χάνει «λαμπρότητα», καθώς το φως του αρχίζει να σκοτεινιάζει, αναγκάζοντας κάθε καταναλωτή σε νέα αγορά ενός ακόμα ακριβού λαμπτήρα για να βρεθεί ο χώρος τού σπιτιού του ή τού γραφείου του στο αρχικό σημείο φωτισμού.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Ότι οι καταναλωτές εξαπατώνται ή στην καλύτερη περίπτωση βρίσκονται υπό καθεστώς ευρείας παραπληροφόρησης.

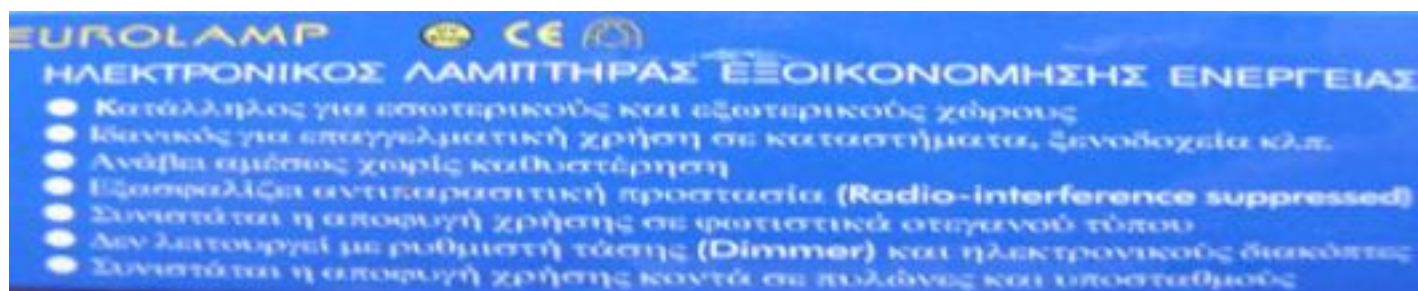
Σχετική έρευνα που είδε το φως τής δημοσιότητας το 2009 αναφέρει ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» χάνουν μέχρι και το 40% της φωτεινότητάς τους εξαιτίας τής αδυναμίας τού φωσφόρου

7 http://en.wikipedia.org/wiki/Compact_flourescent_lamp

8 «Why Compact Flourescent Lamps (CFL's) can be a waste of your money», 11/2013, By John Matarese, 6/11/2013, - <http://www.10news.com/money/why-compact-flourescent-lamps-cfls-can-be-a-waste-of-your-money06112013>

Στην κάτω φωτογραφία απεικονίζεται μια πλευρά από το εξωτερικό περίβλημα συμπαγούς λαμπτήρα φθορισμού της EUROLAB η οποία είναι μια εταιρεία που δεν αφήνει σκοτεινά σημεία στους καταναλωτές. Δηλώνει ότι θα πρέπει να προσέχουν (δείτε τη γραμμή της εβδομης λευκής τελείας) και να μην χρησιμοποιούν λαμπτήρες «οικονομίας» όταν κατοικούν κοντά σε πυλώνες της ΔΕΗ και υποσταθμούς. Οι δεύτεροι είναι γνωστό ότι βρίσκονται σχεδόν σε κάθε οικοδομικό τετράγωνο πολυκατοικιών, είτε στα υπόγεια ή ισόγεια, είτε υπερυψωμένοι, όπως στην αριστερή φωτογραφία. Η συντριπτική πλειοψηφία των καταναλωτών αγνοεί - δυστυχώς - αυτόν και πολλούς άλλους περιορισμούς και μειονεκτήματα των Σ.Λ.Φ. και πιθανότατα θα βρεθεί προ εκπλήξεων κάποιος, όταν δει τους λαμπτήρες «οικονομίας» να ανάβουν μόνοι τους μέσω της λειτουργίας τού ραντάρ πλάσματος που διαθέτουν ή ακόμα και να εκρήγνυνται ή να καίγονται, λόγω των μεγάλων διαταραχών τάσεως που θα δέχονται.

να διεγείρεται στα ίδια επίπεδα με την πάροδο τού χρόνου.⁽⁹⁾ Ανέτρεξα στις σχετικές μελέτες τής Ε.Ε. για να πληροφορηθώ εάν αυτά που βρέθηκαν στην έρευνα τού 2009 είχαν παρατηρηθεί στις αρχικές έρευνες και διαπίστωσα κατάπληκτος ότι οι σχετικές εργασίες «για την μακρόχρονη ζωή των λαμπτήρων οικονομίας περιείχαν πλήρως λανθασμένα δεδομένα για τη διάρκεια ζωής τους.⁽¹⁰⁾

Επικίνδυνα ηλεκτρονικά και άλλα απόβλητα

Επιπλέον των ποικίλων προβλημάτων το ζήτημα με τους λαμπτήρες «οικονομίας» αποτελεί όχι μόνο φάρσα, όπως τα χαρακτήρισε το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ, αλλά είναι σαφώς επικίνδυνο.

⁹ <http://kn.theiet.org/magazine/issues/0920/energy-saving-bulbs-0920.cfm>

¹⁰ <http://www.eup4light.net/default.asp?WebpageId=33>

Ο Κινέζος πανεπιστημιακός καθηγητής Ron Hui, ο οποίος θεωρείται αυθεντία στον τομέα φωτισμού δήλωσε στο CNN, ότι ο ηλεκτρονικός εκκινητής των «οικονομικών» λειτουργεί στους 105 βαθμούς Κελσίου. Ωστόσο όταν ανάβει η λάμπα η θερμοκρασία του αυξάνεται πολύ περισσότερο. Εάν η αύξηση είναι μόνο κατά 10 βαθμούς, τότε αυτό που συμβαίνει συνήθως είναι να μειώνεται κατά 50% η διάρκεια ζωής.

Οι «οικονομικοί» λαμπτήρες δηλαδή 6-9 μήνες, ειδικά σε ορισμένες περιοχές του κόσμου,⁽¹¹⁾ ενώ ο καθηγητής τόνισε ότι τα ηλεκτρονικά σκουπίδια τους θα μείνουν στο περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια. Εάν προσθέσουμε σε αυτό το γεγονός και το εύρημα μελέτης⁽¹²⁾ της Ε.Ε. ότι το 80% από αυτούς δεν ανακυκλώνονται καταλήγοντας στις χωματερές, τότε η μόλυνση του περιβάλλοντος αποκτά εφιαλτικά μεγέθη.

Είναι γεγονός ότι οι διαμαρτυρίες των καταναλωτών για την αναξιοπιστία των Σ.Λ.Φ. είναι πάμπολλες, κάτι που ανάγκασε πιθανώς τους «Νιου Γιορκ Τάιμς» να δημοσιεύσουν ρεπορτάζ με τον εύγλωττο τίτλο «Οι νέοι λαμπτήρες εξοικονομούν ενέργεια, αλλά τι γίνεται εάν δεν δουλεύουν;»⁽¹³⁾ Σε ένα άλλο ρεπορτάζ οι «Νιου Γιορκ Τάιμς»⁽¹⁴⁾ ανέφεραν τη χαρακτηριστική περίπτωση οικογένειας που αγόρασε 16 «οικονομικούς». Ένας δεν άναψε καθόλου και τρεις έσβησαν μετά λίγες ώρες, ενώ υποτίθεται ότι έπρεπε να λειτουργούν για 10.000 τουλάχιστον ώρες.

Μια ακόμα κοροϊδία: η αντιστοιχία ισχύος φωτισμού σε Watt μεταξύ «οικονομικών» και λαμπτήρων πυράκτωσης

Ένα ακόμα γεγονός που αποτελεί ξεκάθαρη παραπλάνηση των καταναλωτών είναι οι τυπωμένες ενδείξεις που υπάρχουν πάνω στους «οικονομικούς» λαμπτήρες με τις οποίες αποτυπώνεται η αντιστοιχία ισχύος στην ένταση φωτισμού μεταξύ δύο λαμπτήρων «οικονομίας» και πυρακτώσεως.

Για παράδειγμα αναφέρεται στις τυπωμένες επιγραφές των λαμπτήρων «οικονομίας» πως όταν έχουμε ισχύ 11 Watt η αναλογία των Watt για λαμπτήρα πυράκτωσης είναι 60. Δηλαδή η λάμπα «οικονομίας» των 11 Watt μπορεί να αντικαταστήσει μια λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt.

Κι εδώ δυστυχώς οι καταναλωτές δεν πληροφορούνται την πραγματικότητα. Οι αναλογίες είναι υπερβολικά μεγαλύτερες υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας».

Σχετική έρευνα που έγινε από αρμόδια βρετανική υπηρεσία έδειξε ότι 8% των λαμπτήρων «οικονομίας» δεν ήταν κλάσης A, αλλά κλάσης B, δηλαδή ότι απέχουν σημαντικά από τις προδιαγραφές εξοικονόμησης ενέργειας.

Eight per cent of the CFLs labelled A tested as B in the Defra testing

11 <http://edition.cnn.com/2008/TECH/07/27/eco.flourescent/index.html>

12 http://www.valosto.com/tiedostot/EuP_Domestic_Task5_V19.pdf

13 http://www.nytimes.com/2009/03/28/business/energy-environment/28bulbs.html?_r=1

14 <http://www.nytimes.com/2009/03/28/business/energy-environment/28bulbs.html>

Συγκεκριμένα αυτό το σκανδαλώδες γεγονός έχει ως εξής: Αναγράφεται σε κάποιο σημείο τού λαμπτήρα «οικονομίας» το ποσό των βατ που μπορεί να αντικαταστήσει. Έντεκα βατ για παράδειγμα, δηλώνεται ότι μπορούν να αντικαταστήσουν 60 βατ. Με βάση αυτό τον αριθμό γίνονται οι υπολογισμοί για να βγουν ορισμένα συμπεράσματα, που επιφανειακά δείχνουν ότι υπάρχει κάποια μικρή - έστω - οικονομία στην κατανάλωση ενέργειας και αντίστοιχη εξοικονόμηση χρημάτων.

Η αληθινή κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική. Αυτή η αναντιστοιχία (παραπληροφόρηση) είναι γνωστή ήδη από το 1993!⁽¹⁵⁾ Η Ε.Ε. είναι επίσης ενήμερη για την παραπληροφόρηση των καταναλωτών. Σχετικά δημοσιεύματα υπήρξαν το 1999 και 2010 και στα βρετανικά ΜΜΕ, χωρίς να αναπαραχθούν, όπως θα έπρεπε, από τα ελληνικά ΜΜΕ.

Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα είναι η αδυναμία των «οικονομικών» να λειτουργήσουν σε θέσεις που δημιουργού κραδασμούς, όπως ανεμιστήρες, πόρτες γκαράζ κ.λπ. Είναι τόσο πασιφανής η αδυναμία τους ώστε παρατηρούμε ακόμα και μπλογκ που υποστηρίζουν φανατικά τους λαμπτήρες «οικονομίας» να αναφέρουν κατηγορηματικά ότι για τη θέση των φώτων σε πόρτες γκαράζ η καλύτερη επιλογή είναι λάμπες πυράκτωσης βαριάς χρήσης.⁽¹⁶⁾ Σε μελέτη για την αξιολόγηση των Σ.Λ.Φ. με στόχο την καλύτερη προώθησή τους αναφέρονται χαρακτηριστικές οδηγίες για τον ιδιαίτερο τρόπο που πρέπει να κρατηθεί η λάμπα «οικονομίας» για να μην σπάσει!⁽¹⁷⁾

Τι είδα όταν αγόρασα 10 λάμπες «οικονομίας»

Αγόρασα 10 λαμπτήρες από διαφορετικούς παραγωγούς και μόνο σε ένα είδος υπήρχαν (δυσδιάκριτες και όχι όλες) οδηγίες χρήσης. Η τρίτη σειρά από το τέλος αναφέρει: « * **Συνιστάται η αποφυγή χρήσης σε φωτιστικά στεγανού τύπου**». Η προτελευταία σειρά αναφέρει: « * **Δεν λειτουργεί με ρυθμιστή τάσης (Dimmer) και ηλεκτρονικούς διακόπτες**». Η τελευταία σειρά αναφέρει: « * **Συνιστάται η αποφυγή χρήσης κοντά σε πυλώνες και υποσταθμούς**». Στην τέταρτη σειρά αναφέρει επίσης: « * **Εξασφαλίζει αντιπαρασιτική προστασία**» - **Radio -interference suppressed**). Το τελευταίο είναι ένα και μοναδικό θετικό σημείο για κάθε λαμπτήρα «οικονομίας» που ωστόσο υφίσταται μόνο στο συγκεκριμένο είδος.

Ο καταναλωτής για να εξασφαλίσει αυτό το πλεονέκτημα, δεν γνωρίζει τι ακριβώς σημαίνει, όπως δεν γνωρίζει ή δεν καταλαβαίνει τους άλλους περιορισμούς που τίθενται στη χρήση.

Ένας άλλος λαμπτήρας «οικονομίας» για παράδειγμα αναφέρει ότι «**ΠΡΟΣΟΧΗ - Δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται με Dimmer**», που σημαίνει ότι δεν λειτουργεί με ροοστάτη ή ρεοστάτη ή ντιμεράκι ή ρυθμιστή φωτεινότητας ή όπως αλλιώς αποδίδεται από τις εκφράσεις τής ηλεκτρονικής πιάτσας για το φαινόμενο αυτό. Και λίγο πιο κάτω: «**Λιγότερη φωτεινότητα κάτω από 0 C**».

Λαμπτήρας άλλης εταιρείας, στο συνοδευτικό έντυπο που βρίσκεται εντός περιβλήματος που για να παραχθεί απαιτεί μεγάλα ποσά ενέργειας, αναφέρει: «**Δεν ενδείκνυται για λειτουργία με ροοστάτες και ηλεκτρονικούς διακόπτες. φωτοκύτταρα, χρονοδιακόπτες και διακόπτες αμυδρού φωτισμού**». Παρ' το αυγό και κούρεψ' το με άλλα λόγια.

Όλοι αυτοί οι περιορισμοί είναι παντελώς άγνωστο τι σημαίνουν στην πράξη και εξίσου ακατα-

15 http://www.lightingresearch.org/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf Σελίδα 13 . "Application Testing".

16 <http://lamper.org.ru/>

17 <http://www.lrc.rpi.edu/programs/lightingTransformation/colorRoundTable/pdf/MarketAcceptanceOfCFLsFinal.pdf>

νόητοι για το ευρύ κοινό. Μια άλλη εταιρεία, η οποία πιθανώς συνδέεται ή είναι η ίδια με εκείνη που διεξήγε τις μελέτες που έβγαλαν πράσινα αγγελουδάκια τους «οικονομικούς», δεν μπαίνει καν στον κόπο (είναι παράνομο το γεγονός ότι δεν υπάρχουν οδηγίες) να αναφέρει στα ελληνικά τις κρίσιμες προειδοποιήσεις που έχει εκτυπώσει σε διάφορες άλλες γλώσσες στο εσωτερικό έντυπο, αλλά που δεν υπάρχουν στη χώρα που πωλείται για τους ιθαγενείς Έλληνες...

Ομπάμα, Μέρκελ, Ελισάβετ

Ο πρόεδρος της ΗΠΑ Μπάρακ Ομπάμα έχει ομολογήσει κατ'ιδίαν ότι «η χρήση αυτών των γαμμένων λαμπτήρων δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα τού θερμοκηπίου».

Η Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ είχε παραδεχθεί ότι οι λαμπτήρες οικονομίας της δημιουργούν προβλήματα ειδικά όταν ψάχνει κάτι, επειδή δεν δίνουν το πλήρες φως τους άμεσα.⁽¹⁸⁾

Η βασίλισσα της Βρετανίας, Ελισάβετ όταν πρωτοεγκαταστάθηκαν στο κοινοβούλιο λάμπες «οικονομίας» με δυσκολία κατάφερε να διαβάσει τις ονομασίες των νομοσχεδίων που θα γίνονταν νόμοι. Στη συνέχεια αντιλήφθηκαν ότι οι αναλογίες φωτισμού που αναφέρονταν ήταν ψευδείς κι έσπευσαν να τοποθετήσουν μεγαλύτερης ισχύος «οικονομικές»...

Όλη αυτή η κατάσταση θυμίζει στους ταλαίπωρους καταναλωτές ότι ο φωτισμός των αρχικών λαμπτήρων «οικονομίας» ήταν τόσο φριχτός ώστε πράγματι φαίνονταν σαν ζόμπι⁽¹⁹⁾ και παρά ταύτα θεωρήθηκαν τότε ισοδύναμοι στην ισχύ φωτισμού με τους λαμπτήρες πυράκτωσης που αντικατέστησαν. Η κοροϊδία στο απώγειό της.

Οδηγίες για τον τρόπο εγκατάστασης μιας λάμπας «οικονομίας»

Ιδού τι πρέπει να κάνετε, με έναν σατιρικό αλλά πραγματικό τρόπο και πόσο δύσκολο είναι να γίνει αντικατάσταση ενός λαμπτήρα πυράκτωσης με έναν «οικονομίας».

Κλείστε την παροχή ηλεκτρισμού.

Βγάλτε την λάμπα πυράκτωσης στριφογυρίζοντάς την αριστερά.

Πετάξτε την από μακριά στον κάλαθο των αχρήστων εάν θέλετε να μάθετε μπάσκετ, είναι σχεδόν ακίνδυνο.

Πιάστε με μεγάλη προσοχή την λάμπα «οικονομίας». Προσοχή! Όχι όπως έχετε μάθει να κάνετε με τις πυράκτωσης από το γυαλί, αλλά από τη βάση.

Πλησιάστε την με μεγάλη προσοχή στη θήκη όπου θα τη βιδώσετε χωρίς να αγγίζετε ή να πιέζετε με κανένα τρόπο το γυαλί.

Δεν πρέπει να την κρατάτε από το γυαλί της επειδή υπάρχει κίνδυνος να σπάσει στα χέρια σας, να κόψετε τα δάχτυλά σας, να προκληθεί αιμορραγία, να αργήσει να κλείσει η πληγή πάνω από μήνα, (όπως μου αφηγήθηκε ότι τού συνέβη ένας ηλεκτρολόγος) και το σημαντικότερο να ρυπανθεί το δωμάτιο με υδράργυρο και άλλα τοξικά μέταλλα ή χημικά τα οποία είναι άκρως επικίνδυνα για την υγεία σας και όπως έχουν δείξει εργαστηριακά πειράματα, είναι πολύ δύσκολο έως αδύνατο να καθαριστούν, άρα θα πρέπει να πεταχτούν, όπως έγινε σε ένα παρόμοιο πραγ-

18 <http://www.dailymail.co.uk/news/article-441881/Dimwits-Why-green-lightbulbs-arent-answer-global-warming.html>

19 «How Many Zombies Does It Take to Change an Energy Efficient - <http://energypriorities.com/2014/09/many-zombies-take-change-energy-efficient-light-bulb/>

ματικό περιστατικό θραύσης λάμπας, που περιγράφω σε άλλο κεφάλαιο.

Υπάρχει και το θέμα τι γίνεται αν πέσουν τα πολύφωτα

Εκτός των καθαρά τεχνικών προβλημάτων έχουμε και τις σοβαρές παρενέργειες από άλλα ατυχήματα. Παραδείγματος χάρη τι πρόκειται να συμβεί εάν πέσει μέσα στο σαλόνι σας ένα πολύφωτο που έχει πάνω του 7-10 τέτοιες λάμπες;

Το ενδεχόμενο είναι υπαρκτό ήδη έχει συμβεί μόνο κατά το 2012 τέσσερις φορές και μάλιστα σε προϊόν όχι κινέζικο αλλά αυστριακό, όπως αναφέρει η ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου παρουσιάζονται τα προϊόντα εκείνα που ανακαλούνται από την αγορά λόγω προβλημάτων που παρουσιάζουν.

Φάρσα η ποιότητα των «οικονομικών» λαμπτήρων σύμφωνα με το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ

Το ερώτημα εάν πράγματι λειτουργούν, όσες ώρες διαφημίζεται ότι λειτουργούν, οι νέοι «οικονομικοί» λαμπτήρες, φαίνεται πως έλαβε τελική απάντηση από το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ, το οποίο εκτίμησε ότι είναι «αποτυχημένοι» ως προϊόν και η εισαγωγή τους στην κατανάλωση δεν είναι παρά μια «φάρσα».⁽²⁰⁾

Οι «Νιου Γιork Τάιμς» που δημοσίευσαν πρώτοι το σχετικό ρεπορτάζ, χρησιμοποίησαν μάλιστα το χαρακτηρισμό «maligned» για να τους περιγράψουν, (που σημαίνει «κακοσυστημένοι, πολλά σε βάρος, συκοφαντημένοι»).

20 <http://www.nytimes.com/2009/09/25/technology/25bulb.html> Build a Better Bulb for a \$10 Million Prize, by ERIC A. TAUB and LEORA BROYDO VESTEL - New York Times - Published: September 24, 2009.

Το υπουργείο των ΗΠΑ για να κάνει ακόμα σαφέστερη τη θέση του, προκήρυξε διαγωνισμό για το είδος λυχνίας που θα λειτουργεί καλύτερα από τις υπάρχουσες λάμπες «οικονομίας», με έπαθλο 10 εκατομμύρια δολάρια για την καλύτερη λυχνία που θα αντικαταστήσει αυτήν της πυρακτώσεως (αυτό σημαίνει ότι θεωρεί άκρως αποτυχημένη την αντικατάσταση των λαμπτήρων πυρακτώσεως με τις σημερινές λάμπες «οικονομίας» και 5 εκ. δολάρια για εκείνο το είδος που θα αντικαταστήσει τη λυχνία αλογόνου.⁽²¹⁾ Το αποτέλεσμα ήταν να κερδίσει το έπαθλο η Philips, με την παραγωγή μιας πανάκριβης λάμπας LED, ιδιαιτέρως οικονομικής και εξαιρετικά «πράσινης» όπως αντιλαμβάνεστε.

Ήταν αξιοσημείωτο ότι η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος είχε την «καταπληκτική» ιδέα να φοβίσει τους καταναλωτές με βίντεο γεμάτα ζόμπι, τα οποία βεβαίως χρησιμοποιούσαν λάμπες LED και όχι Σ.Λ.Φ., να καλά το διαβάσετε, αναφέροντας ότι εγκαταλείψαμε τώρα τις «οικονομικές» φθορισμού, και ας προσέξουν τι προϊόν αγοράζουν επειδή ο φωτισμός του μπορεί να τους κάνει να φαίνονται σαν ζόμπι, υπονοώντας ότι πρέπει να μην αγοράζουν λάμπες - μαϊμού.

Η κωμωδία έληξε στα τέλη του 2019 όταν η αμερικανική κυβέρνηση ξεχνώντας τη δεκαετή πλύση εγκεφάλου που ασκούσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες και οικολογικές οργανώσεις, τις χιλιάδες διαφημίσεις υπέρ των (δήθεν) πράσινων φώτων, κατέργησε την απαγόρευση χρήσης των ψευδώς θεωρούμενων ως αντιοικολογικών λαμπτήρων πυρακτώσεως επιτρέποντας την ελεύθερη χρήση τους!

Το ενδιαφέρον εδώ είναι, ότι δεν υπήρξε καμία διαμαρτυρία από Greenpeace και όλες τις άλλες οικολογικές οργανώσεις ανακηρύσσοντας τον πολιτικαντισμό σε βασιλιά της πολιτικής και της οικολογίας.

Μερικά από όσα κρύβονται πίσω από την κλάση A των «οικονομικών»

Η οδηγία 98/11/EG της ΕΚ που υιοθετήθηκε το Σεπτέμβριο του 1999 αποτελεί ένα είδος «μπούσουλα» για να βρίσκουν οι καταναλωτές τον οικονομικότερο ενεργειακά λαμπτήρα, ή άλλο προϊόν και με βάση αυτό το μέτρο να «αποφασίζουν» τι θα αγοράσουν.

Σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού, οι λαμπτήρες κατατάσσονται σε κλάση A για τους πλέον οικονομικούς έως G για τους πλέον ενεργειοβόρους.

Η ταξινόμηση σημαίνει: A = ο λαμπτήρας με τη μικρότερη ενεργειακή δαπάνη. Ακολουθούν οι B-C-D-E-F και G θεωρείται ως ο πλέον ενεργειοβόρος.

Οι νέοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ. - ή CFL) ή αλλιώς «οικονομικοί» λαμβάνουν στην ταξινόμηση το A.

Η ίδια αναφορά ισχύει για σχεδόν όλα τα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά προϊόντα, η οποία πρέπει να επισημαίνεται με τη σχετική σήμανση.

21 <http://www.lightingprize.org/>

Παλαιότερης τεχνολογίας πλυντήρια πιάτων, συστήματα ψύξης και θέρμανσης, κουζίνες, ή ψυγεία για να αναφέρουμε τα κυριότερα, δεν είχαν φιλικό ως προς το περιβάλλον ενεργειακό συντελεστή. Τα περισσότερα προϊόντα της νέας τεχνολογίας έχουν σε εμφανή θέση τη σχετική σήμανση με το κεφαλαίο Α, με το οποίο υποδηλώνουν την περιορισμένη κατανάλωση ενέργειας σε σχέση με εκείνα που αντικαθιστούν.

Ωστόσο αυτό που αγνοούν οι καταναλωτές και φαίνεται πως ούτε καν υποψιάζονται οι οργανώσεις προστασίας τους, είναι το γεγονός ότι η τεχνολογία μαζί με τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, για κάθε μία από αυτές τις συσκευές έφερε και την αντίστοιχη μείωση ορισμένων άλλων υπο-λειτουργιών τους, είτε επικίνδυνων και ρυπαρών για το περιβάλλον, είτε επικίνδυνων για την ανθρώπινη υγεία.

Ας δούμε λοιπόν τα τρία απίστευτα γεγονότα που συμβαίνουν με τους Σ.Λ.Φ.:

1ο. Η μείωση της δαπάνης ενέργειας που θεωρείται ότι πετυχαίνουν οι Σ.Λ.Φ. δεν συνοδεύεται από την αντίστοιχη μείωση των πλαστικών ηλεκτρονικών σκουπιδιών τους. Εδώ συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Είναι πάμπολλα και θα παραμείνουν στο περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια κάτι που δεν συμβαίνει με τα απειροελάχιστα ηλεκτρονικά σκουπίδια των λαμπτήρων πυράκτωσης.

2ο. Επιπλέον των ηλεκτρονικών σκουπιδιών τους και σε πλήρη αναντιστοιχία με την πλειοψηφία άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συσκευών, παράγουν τεράστια επίπεδα ηλεκτρομαγνητικού νέφους σε σχέση με το προϊόν που αντικαθιστούν, τους λαμπτήρες πυράκτωσης, οι οποίοι αποτελούν την καλύτερη υπαρκτή λύση για όποιον καταναλωτή δεν επιθυμεί να λούζεται με δυνητικώς επικίνδυνα ηλεκτρομαγνητικά σκουπίδια.

Με μια απλή ηλεκτρονική συσκευή κατέγραψα το ηλεκτρομαγνητικό νέφος τού παλαιού πλυντηρίου πιάτων της οικίας μου, βρίσκοντας να επεκτείνεται περίπου στο ένα μέτρο. Με την ίδια συσκευή μέτρησα το πεδίο τού νέου πλυντηρίου πιάτων ενεργειακής κλάσης Α και διαπίστωσα κατάπληκτος ότι δεν υπήρχε πλέον ηλεκτρομαγνητικό πεδίο γύρω από αυτό κατά τη διάρκεια λειτουργίας του.

Το ίδιο παρατήρησα να συμβαίνει συγκρίνοντας παλαιότερες τηλεοράσεις, (εκείνες με τις σχεδόν στρογγυλές οθόνες καθοδικού σωλήνα), σε σχέση με τις καινούργιες επίπεδης τεχνολογίας.

Η εταιρεία Apple, φαίνεται πως γνώριζε το πρόβλημα εδώ και τουλάχιστον 15 χρόνια, επειδή τέτοιο πεδίο δεν υπάρχει γύρω από τους σταθερούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές της. Το ίδιο συμβαίνει με τους φορητούς Mac, οι οποίοι έχουν ηλεκτρομαγνητικό πεδίο γύρω τους, που δεν υπερβαίνει το ένα εκατοστό.

Σε αντίθεση με την Apple, άλλοι σταθεροί ή φορητοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, που έχω μετρήσει διαχρονικά, το πεδίο τους διαμέσου της μακράς σχέσης μου (γύρω στα 30 χρόνια) με αυτά τα ηλεκτρονικά θαύματα, εξέπεμπαν και εκπέμπουν ισχυρό και μερικές φορές ισχυρότατο ηλεκτρομαγνητικό νέφος, με τάση να μειώνεται πολύ λίγο με κάθε νέο μοντέλο.

3ο. Οι δαπάνες εξόρυξης και συγκέντρωσης των πρωτογενών υλικών, της παραγωγής, διάθεσης, χρήσης και ανακύκλωσης ενός Σ.Λ.Φ. είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από έναν λαμπτήρα πυράκτωσης.

Με απλά λόγια έχουμε την υποχρεωτική εισαγωγή στη ζωή μας ενός προϊόντος, που αντί να ακολουθεί όλες τις παραμέτρους μείωσης ενέργειας, μείωσης της περιβαλλοντικής ρύπανσης και μείωσης της επικινδυνότητας χρήσης του, σε σχέση με αυτό που αντικαθιστά, να τις αυξάνει κατακόρυφα εκτός από μία. Αυτή της κατανάλωσης ενέργειας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του.

Electrical

Το συμπέρασμα όλων αυτών είναι ότι το **συνολικό ενεργειακό αποτύπωμα των λαμπτήρων οικονομίας δείχνει σαφέστατα ότι δεν επιφέρουν ενεργειακή οικονομία**. Παρά ταύτα με βάση μια στενή τεχνοκρατική οδηγία θεωρούνται λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας.

Έχει μετατραπεί σε αίνιγμα η εύρεση λάμπας φωτισμού

Αντίθετα με την ευκολία που υπάρχει στην επιλογή ενός λαμπτήρα πυράκτωσης, όπου απλά μπορεί να σηκώσει το χέρι του ο καταναλωτής και να διαλέξει από το ράφι κάποιον λαμπτήρα στην τύχη, στην περίπτωση των «οικονομικών» και των LED τα πράγματα συνιστούν γρίφο.⁽²²⁾ Υπάρχει η απορία σε σχετικό κείμενο στην ιστοσελίδα μηχανικών των ΗΠΑ, γιατί δεν μπορεί κάποιος σήμερα να βρει μια από αυτές τις καλές λάμπες πυράκτωσης; Για να ακολουθήσει ένα μακροσκελές κείμενο ερωτήσεων - απαντήσεων για το πώς και τι πρέπει να κάνει ένας καταναλωτής για να βρει το σωστό φωτισμό.⁽²³⁾ Σε ένα άλλο κείμενο γραμμένο από τον πρόεδρο του CEO, ενός οργανισμού επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για νέους πανεπιστημιακούς αποφοίτους των οπτικο-θερμικών υλικών, αναφέρεται ότι οι «οικονομικές δεν είναι κατάλληλες για άμεσο φωτισμό(!)⁽²⁴⁾

Αν είναι έτσι, που έτσι είναι, τότε για ποια θέση είναι κατάλληλες όταν πωλούνται στους καταναλωτές ως αντικατάσταση όλων των παλιών καλών λαμπτήρων πυράκτωσης;

Ηλεκτρονικές παρεμβολές και φαινόμενα ιονισμού δύο ακόμα προβλήματα των «πράσινων» λαμπτήρων

Εκτός των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούν οι «οικονομικές» λάμπες σε περίπτωση θραύσης τους, λόγω του νευροτοξικού υδραργύρου που περιέχουν, εκτός των κινδύνων στην υγεία από τα 5 είδη ακτινοβολίας που εκπέμπουν, κυρίως του βρόμικου ηλεκτρισμού που δημιουργούν (οι περισσότερες), σε όλο το ηλεκτρικό κύκλωμα τού χώρου, προκαλούν και προβλήματα στη λειτουργία διαφόρων συσκευών που εξαρτώνται από το κοντρόλ τηλεκατεύθυνσης.⁽²⁵⁾

Είναι γνωστό ότι η χρήση υπέρυθρης ακτινοβολίας για το τηλεκοντρόλ συσκευών, όλο και αυξάνεται στο σημερινό κόσμο, με άγνωστες συνέπειες στο χώρο τής ανθρώπινης υγείας.

Σε κάθε οικία, γραφείο, βιοτεχνία, χώρο διασκέδασης, εμπορικό κατάστημα, σχολείο, νοσοκομείο, εμπορικό κέντρο, βιοτεχνία ή εργοστάσιο οι συσκευές που λειτουργούν με τηλεκατεύθυνση μέσω τής υπέρυθρης ακτινοβολίας γίνονται όλο και περισσότερες.

Δυστυχώς, μεταξύ των προβλημάτων που προκαλούν οι περισσότερες από τις νέες «οικονομικές» λυχνίες φωτισμού έρχονται να προστεθούν κι άλλα. Αυτά τής παρεμβολής των συχνοτήτων τους στις συχνοτήτες των υπέρυθρων που διαβάζουν άλλες ηλεκτρονικές συσκευές, όπως για παράδειγμα, το βίντεο, η τηλεόραση, η πόρτα ενός γκαράζ, το άνοιγμα ή το κλείσιμο ενός

22 «In The Dark About Picking A Light Bulb? This FAQ Can Help» - <http://www.npr.org/2014/01/28/267185097/in-the-dark-about-picking-a-light-bulb-this-faq-can-help>

23 «CFLs vs. LEDs: A Q+A with OSRAM SYLVANIA's Jeff Waymouth», May 1st, 2013. - <http://www.ieslightlogic.org/home-lighting/cfls-vs-leds-a-qa-with-osram-sylvanias-jeff-waymouth/>

24 «CFLs Don't Work for Directed-Light Applications», Ed Rodriguez, President & CEO, OptoThermal Technologies, 5/2/2013. - http://www.allledlighting.com/author.asp?section_id=455&doc_id=559701

25 <http://www.nema.org/stds/LSD3.cfm#download> "Interaction of Infrared Controls and Electronic Compact Fluorescent Lamps".

Ο ρεπουμπλικάνος βουλευτής Τεντ Πόε, καταγγέλλει προβλήματα των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, υπό τα μειδιάματα συναδέλφου του, ο οποίος προφανώς, θεωρεί κωμικά τα λεγόμενα, σχετικά με τις ηλεκτρονικές παρεμβολές των λαμπτήρων υδραργύρου σε κάθε συσκευή που χειριζόμαστε με τηλεκοντρόλ, ακόμα και στις τηλεοράσεις.
<http://www.youtube.com/watch?v=e-LOtKIIKcg>

τες μεταξύ 20.000 και 100.000 Hertz. Αυτή είναι η λεγόμενη συχνότητα διέγερσης. Επιπλέον τού ορατού φωτός, παράγουν, βρόμικο ηλεκτρισμό, εκπέμπουν στο φάσμα των ραντάρ πλάσματος, εκπέμπουν υπέρυθρη, όπως και υπεριώδη ακτινοβολία. Η υπέρυθρη ακτινοβολία εκπέμπεται στο μήκος κύματος μεταξύ 800 και 1.200 nm.

Ερεύνησα σε βάσεις δεδομένων με την ελπίδα να βρω κάποια μελέτη σχετική με τις παρενέργειες τής ακτινοβολίας μεταξύ 800 και 1.200 nm, όταν εκπέμπεται συνεχώς, όπως συμβαίνει με τις λάμπες «οικονομίας». Δυστυχώς η έλλειψη είναι τραγική. Δεν υπάρχει ούτε μία εργασία για το θέμα, κάτι που αποκαλύπτει ότι οι τυχόν παρενέργειες μένει να αποκαλυφθούν όταν πλέον θα είναι πολύ αργά για τους καταναλωτές...

Αμερικανός βουλευτής θεώρησε απαραίτητα τα όσα συμβαίνουν με τις «οικονομικές» λάμπες φθορισμού και τα κατήγγειλε στον αμερικανικό λαό.⁽²⁶⁾ Μπορείτε να απολαύσετε τις σχετικές καταγγελίες και σε βίντεο, για να χαμογελάτε, όπως έκαναν συνάδελφοί του, όταν τον άκουγαν να λέει ελάχιστα μόνο από τα όσα περίεργα συμβαίνουν με τους «οικολογικούς» λαμπτήρες.⁽²⁷⁾

Υφίσταται λοιπόν παντελής άγνοια των παρενεργειών στην ανθρώπινη υγεία με τη συνεχή εκπομπή ακτινοβολίας των Σ.Λ.Φ., που συμβαίνει - εκτός των πολλών άλλων συχνοτήτων - και στο φάσμα των υπέρυθρων, κάτι που δεν υφίσταται στις συσκευές τηλεκοντρόλ, επειδή αυτές εκπέμπουν στο ίδιο φάσμα, αλλά μόνο στιγμιαία.

Μια άλλη πλευρά των λαμπτήρων εξοικονόμησης. **Εξοικονόμησης;**

26 <http://poe.house.gov/News/DocumentSingle.aspx?DocumentID=94413>.

27 <http://www.youtube.com/watch?v=e-LOtKIIKcg>.

συστήματος ήχου, κάποιου συναγερμού, αλλά και ποικίλες ιατρικές συσκευές και αμέτρητες άλλες. Μεταξύ αυτών οι ασύρματες συνδέσεις των κομπιούτερ με το ίντερνετ, είναι δυνατό να επηρεαστούν από την ύπαρξη των λαμπτήρων «οικονομίας».

Η λύση στο πρόβλημα είναι δυνατό να βρεθεί με μετακίνηση τής συσκευής μακρύτερα από την επιρροή τής υδραργυρικής λάμπας, έως πολύπλοκες ηλεκτρονικές παρεμβάσεις στις ίδιες τις λάμπες υδραργύρου, ένα ενδεχόμενο που αυξάνει όπως είναι φυσικό ακόμα περισσότερο το κόστος κατασκευής τους και την εκροή αερίων τού θερμοκηπίου.

Οι «οικονομικές» λάμπες υδραργύρου, (Σ.Λ.Φ.) διαθέτουν κυκλώματα που λειτουργούν σε συχνότητες

Οκτακόσιοι τριάντα ένας (831) λαμπτήρες φθορισμού «φυτεμένοι» στο έδαφος τής Βρετανίας, από τον καλλιτέχνη και φυσικό Richard Box, διεγείρονται και ανάβουν εξαιτίας τού ηλεκτρομαγνητικού πεδίου που δέχονται από τις γραμμές υψηλής τάσης, το οποίο διέρχεται σε κάποια απόσταση από πάνω τους. Αυτό το φαινόμενο γίνεται δυνατό μέσω τής ιδιότητας των κάθε είδους λαμπτήρων φθορισμού - και των «οικονομικών» - να λειτουργούν ως ραντάρ πλάσματος(!)

Να λοιπόν που η μεταφορά ηλεκτρισμού χωρίς καλώδια - ένα όνειρο τού Τέσλα - έγινε πραγματικότητα με την έμπνευση ενός καλλιτέχνη και τη βοήθεια των λαμπτήρων «εξοικονόμησης»...

(Φωτογραφία: Peter Dibdin).

<http://www.richardbox.com/>

Το αυθόρμητο ανάμμα των λαμπτήρων είναι φαινόμενο ιονισμού...

Το φαινόμενο τής αυθόρμητης διέγερσης των παλαιάς τεχνολογίας λαμπτήρων φθορισμού είναι πολύ γνωστό στους ακτιβιστές, αλλά και όσους έχουν προσπαθήσει να αποδείξουν την επικινδυνότητα των γραμμών υψηλής και υπερυψηλής τάσης, οι οποίες έχουν τόσο ισχυρό ηλεκτρομαγνητικό πεδίο, ώστε μπορούν να «διεγείρουν» τα υλικά εντός των λαμπτήρων φθορισμού με αποτέλεσμα την παραγωγή φωτός μέσω ιονισμού εξ αποστάσεως.

Ο αυθόρμητος ιονισμός και η παραγωγή φωτός έχει παρατηρηθεί και με τους νέους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, ωστόσο δεν έχει επιδειχθεί - προς το παρόν - το ξεκάθαρο γεγονός τής αυθόρμητης «διέγερσης» και φωταύγειας κοντά σε γραμμές υψηλής τάσης.

Είναι εξόχως πιθανό να συμβαίνει και αυτό το φαινόμενο, δεδομένου ότι η λειτουργία των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού στηρίζεται στην ίδια αρχή. Τού ιονισμού των μορίων διαφόρων

υλικών, (κυρίως τού υδραργύρου) που βρίσκονται εντός τους. Το γεγονός που αγνοείται παντελώς είναι ότι τέτοιες «επιδείξεις» διαμαρτυρίας βάζουν σε κίνδυνο την υγεία των διαμαρτυρόμενων επειδή όλοι οι λαμπτήρες φθορισμού («οικονομίας» κ.λπ.) λειτουργούν εκπέμποντας και σε συχνότητες που εκπέμπουν τα ραντάρ πλάσματος. Στην ουσία οι διαδηλωτές μετατρέπονται σε ραντάρ, σε μέσο δηλαδή που χρησιμεύει για να εμφανίζεται η κρυφή και επικίνδυνη για την υγεία ιδιότητα των λαμπτήρων φθορισμού.

Μια εντυπωσιακή επίδειξη των «ικανοτήτων» των σωληνωτών λαμπτήρων φθορισμού έγινε από τον φυσικό τού πανεπιστημίου τού Μπρίστολ και καλλιτέχνη Richard Box, ο οποίος είχε την πρωτοποριακή ιδέα να τοποθετήσει εκατοντάδες σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού εντός τού εδάφους, κάτω από ηλεκτροφόρα καλώδια υψηλής τάσης.⁽²⁸⁾

Το αποτέλεσμα, όπως φαίνεται στη φωτογραφία, είναι ανησυχητικό, επειδή πρόκειται για ιονισμό εξ αποστάσεως. Με άλλα λόγια πρόκειται για την άγνωστη ιδιότητα των λαμπτήρων φθορισμού να λειτουργούν ως ραντάρ πλάσματος.

Το ισχυρό ηλεκτρομαγνητικό πεδίο των καλωδίων ηλεκτρισμού συλλαμβάνεται από τους λαμπτήρες, διεγείρει τα υλικά εντός των σωλήνων και τους κάνει να φωταυγούν. Από την άλλη μεριά δίνει ελπίδες ότι σε λίγα χρόνια κάποιος νέος Τέσλα θα μπορέσει να βρει την πατέντα μεταφοράς ηλεκτρισμού μέσω τού αέρα.

Έως τότε αλίμονο σε εκείνους που ζουν κοντά σε καλώδια υψηλής τάσης κι έχουν στα σπίτια τους λαμπτήρες φθορισμού. Το ζήτημα δεν ολοκληρώθηκε εδώ. Προχωρώ σε ειδική τεχνική ανάλυση στο κεφάλαιο με τίτλο **Η πραγματικότητα πίσω από τις «4 αλήθειες & τα 7 ψέματα για τις λάμπες εξοικονόμησης»**, ενώ θεωρώ σημαντικό να διευκρινίσω ότι σχεδόν κάθε κεφάλαιο αυτού τού βιβλίου επεξηγεί με πλήρη επιστημονική τεκμηρίωση αμέτρητα άλλα τεχνικά, και όχι μόνο, μειονεκτήματα των λαμπτήρων «οικονομίας».

Άνω. Από διαδήλωση - εκδήλωση κατοίκων σε περιοχή της Βρετανίας, ένα είδος χάπενινγκ, κατά τής ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, (που θα μπορούσε να μιμηθεί η Greenpeace...) Το γεγονός που παρατηρήθηκε ήταν η αυθόρμητη παραγωγή φωτός από τους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού, λόγω της διέγερσής τους από γραμμές υψηλής τάσης, που περνούν πάνω από την περιοχή των διαδηλωτών. http://www.youtube.com/watch?v=0zGnFL_Cc7M&feature=Playlist&p=68220BAAD0F80DD9&playnext=1&playnext_from=PL&index=12

28 <http://www.richardbox.com/>

Αντίο στους ανεμιστήρες (εξοικονόμησης ενέργειας) με τους λαμπτήρες «εξοικονόμησης»!

Ερε μάνα μου!», που θάλεγε και ο Καραγκιόζης...

Οι καταναλωτές που θα αλλάξουν το είδος φωτισμού των οικιών και γραφείων τους από τους

Η μεγάλη εξοικονόμηση ενέργειας και η υπέροχη φυσική δροσιά που επιτυγχάνεται με τους ανεμιστήρες οροφής είναι πολύ γνωστή. Η αναγκαστική καθιέρωση των λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας θα καταργήσει τους ανεμιστήρες οροφής, (που επιτυγχάνουν τεράστια εξοικονόμηση ενέργειας). Τραγέλαφος...

λαμπτήρες πυράκτωσης σε Σ.Λ.Φ. θα υποχρεωθούν να αλλάξουν το 50%⁽²⁹⁾ έως το 100% των φωτιστικών τους, εάν διαθέτουν ανεμιστήρα οροφής, επειδή θα πρέπει να αγοράσουν άλλο ανεμιστήρα ειδικών προδιαγραφών και να χρησιμοποιήσουν ειδική λάμπα οικονομίας!

Αυτή η επιπλέον δαπάνη είναι μια ακόμα κρυφή παράμετρος των δυσλειτουργιών των υδραργυρικών λαμπτήρων για την οποία είναι πλήρως ανενήμερωτοι οι καταναλωτές.

Το ηλεκτρονικό μέρος των λαμπτήρων εξοικονόμησης, αναπτύσσει υψηλή θερμοκρασία. Έχει ήδη παρατηρηθεί το φαινόμενο πολλοί Σ.Λ.Φ. να διακόπτουν πρόωρα τη ζωή τους λόγω τής φθοράς που υφίσταται το ηλεκτρονικό κύκλωμα, ενώ έχει παρατηρηθεί ακόμα και καύση των ηλε-

²⁹ <http://sound.westhost.com/articles/incandescent.htm>

κτρονικών μερών των Σ.Λ.Φ., με όλες τις επικίνδυνες προεκτάσεις που αυτό συνεπάγεται.

Ήδη στην ΕΕ θα απαγορεύεται σταδιακά η πώληση λαμπτήρων πυράκτωσης από το Σεπτέμβριο του 2009 αναγκάζοντας τους καταναλωτές να αγοράσουν είτε λαμπτήρες αλογόνου, (θα απαγορευθούν και αυτοί στην πορεία) είτε συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού.

Ωστόσο τα προβλήματα με τους Σ.Λ.Φ. δεν έχουν λυθεί και είναι πολλά. Ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα που αποκαλύφθηκε στη διάρκεια τής χρήσης τους ήταν η αδυναμία των Σ.Λ.Φ. να «ζήσουν» μαζί με ανεμιστήρες οροφής.

Οι οικολογικές οργανώσεις διαφημίζουν για δεκαετίες την ανάγκη τοποθέτησης ανεμιστήρων οροφής, με στόχο να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας από την υπερβολική λειτουργία των συστημάτων ψύξης. Ταυτόχρονα διαφημίζουν την τοποθέτηση των Σ.Λ.Φ., πάλι με στόχο να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας. Φυσικά δεν είναι δυνατή η συνύπαρξη των ανωτέρω δύο, κάτι που δείχνει τι συμβαίνει όταν δεν γνωρίζει η αριστερά τι ποιεί η δεξιά.

Ο γίγαντας των ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συσκευών General Electric, ακριβώς η ίδια εταιρεία που είχε αναγγείλει πως μπορεί να κατασκευάσει λαμπτήρες εξοικονόμησης 4 φορές αποδοτικότερους αναιρώντας αυτή την παράλογη φασαρία με τους Σ.Λ.Φ.,^(Σελ. 420) αναφέρει ότι οι υδραργυρικοί λαμπτήρες με ηλεκτρονικό κύκλωμα εκκίνησης, δηλαδή αυτοί που υπάρχουν παντού δεν πρέπει να τοποθετούνται σε φωτιστικά σώματα που υπόκεινται σε κραδασμούς, όπως οι ανεμιστήρες οροφής,⁽³⁰⁾⁽³¹⁾ οι πόρτες γκαράζ, κ.α. επειδή το ηλεκτρονικό κύκλωμα θα καταρρεύσει. Ίδου όσα αναφέρει η GE, σε πείσμα ορισμένων παραγωγών ανεμιστήρων, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι οι ανεμιστήρες οροφής είναι συμβατοί με «οικονομικές» λάμπες, αλλά προσέξτε, όχι με όλες, αλλά με κάποιες ειδικών προδιαγραφών.

«5. Can I use a CFL in applications involving vibration such as a ceiling fan or garage door opener?

- Currently it is not recommended to use CFLs in vibrating environments. Vibration can cause the electronics in the CFL to fail».

Μια ακόμα αλλαγή είναι επιβεβλημένη και σε εκείνα τα φωτιστικά που είναι ενσωματωμένα σε τοίχους ή είναι κλειστά από παντού, αν και η βιομηχανία προσφέρει ήδη κλειστά φωτιστικά «διαπιστευμένα» για τη συνύπαρξη με τους Σ.Λ.Φ.. Κάτι που δεν απαλλάσσει από επιπλέον δαπάνες τους καταναλωτές, ούτε μειώνει τη δαπάνη ενέργειας και την έκλυση αερίων τού θερμοκηπίου με την παραγωγή «ειδικών» φωτιστικών.

Κραυγαλές ανακολουθίες

Χαρακτηριστικό δείγμα ελλιπούς μελέτης τού θέματος αντικατάσταση λαμπτήρων πυρακτώσεως με συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) αποτελούν, όλα τα πολιτικά κόμματα, αλλά και οι δύο κυριότερες και αξιόλογες κατά τα άλλα περιβαλλοντικές οργανώσεις Greenpeace και WWF.

Για τα πολιτικά κόμματα δεν γίνεται λόγος, επειδή υπακούουν σε ποικίλες πιέσεις και «γραμμές» πλεύσης, που καθορίζουν την ατζέντα τους. Για σοβαρές περιβαλλοντικές οργανώσεις, όπως οι προαναφερόμενες, το γεγονός αποτελεί δείγμα ανησυχητικής προχειρότητας και προτρέπει

30 http://www.gelighting.com/na/business_lighting/faqs/cfl.htm#5

31 http://www.cityofseattle.net/light/conserves/resident/cv5_1w2.htm

Φωτιστικά όπως το ανωτέρω δεν «αντέχουν» τους ΣΛΦ

τους καταναλωτές να ελέγχουν δυο και τρεις φορές τις «πράσινες» προτάσεις πριν υιοθετήσουν οποιαδήποτε από αυτές.

Είναι ενδεικτική η δήλωση τού κ. Αχιλλέα Πληθώρα από τη WWF σε αθηναϊκή εφημερίδα το 2009.⁽³²⁾ «...**Οι ανεμιστήρες οροφής αποτελούν την καλύτερη λύση για θερμοκρασίες έως και 35 βαθμούς Κελσίου. Είναι πιο υγιεινοί, πιο οικονομικοί και πιο φιλικοί προς το περιβάλλον από οποιοδήποτε κλιματιστικό. Σε συνδυασμό δε με την τοποθέτηση σκιάστρων στα παράθυρα μπορούν να καταργήσουν τον κλιματισμό!**»!

Παρόμοιες αντιφατικές συμβουλές δίνει και η Greenpeace. Στην ίδια ιστοσελίδα⁽³³⁾ που προτείνει αλλαγή των λαμπτήρων πυράκτωσης με Σ.Λ.Φ., βλέπουμε και την πρόταση χρήσης ανεμιστήρων οροφής για να εξοικονομήσουμε χρήματα και να βοηθήσουμε το περιβάλλον...

Ένα ακόμα πρόβλημα των Σ.Λ.Φ. είναι η αδυναμία των περισσότερων να τοποθετηθούν σε σύστημα αυξομείωσης τής θερμοκρασίας (dimmer), κάτι που σημαίνει επιπλέον δαπάνη για τους καταναλωτές.

Βλέπουμε λοιπόν ότι οι λαμπτήρες εξοικονόμησης, πέρα από τα προβλήματα υγείας, τα χημικά που εκλύουν, τις υπεριώδεις που εκπέμπουν, την ανύπαρκτη ανακύκλωσή τους και το μεγάλο οικονομικό κόστος που επισυμβαίνει σε περίπτωση θραύσης τους, να έχουν κρυφές παραμέτρους δαπάνης και τοπικής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης,, που αγνοούν οι καταναλωτές.

Μια άλλη κρυφή παράμετρος δαπάνης είναι η αδυναμία συνύπαρξης των Σ.Λ.Φ. με συσκευές που τις αφυπνίζουν ή τις σβήνουν σε συγκεκριμένη ώρα ή με φωτοκύτταρα. Οι καταναλωτές κινδυνεύουν να βρεθούν προ μεγάλων εκπλήξεων εάν δεν λάβουν υπόψη τους και αυτή την παράμετρο των υδραργυρικών λυχνιών.

Αξίζει ειδικής μνείας ρεπορτάζ των «Νιου Γιork Τάιμς» στο οποίο φιλοξενήθηκε ειδικός επί των φωτιστικών και τού φωτισμού, ο οποίος παρομοίασε την προσπάθεια να μπουν οι Σ.Λ.Φ. στις θέσεις των λαμπτήρων πυράκτωσης, σαν την προσπάθεια να μπει τετράγωνος πάσσαλος σε στρογγυλή τρύπα...⁽³⁴⁾

Μεθερμηνευόμενο το ρητό τού κ. Don σημαίνει επιπλέον δαπάνες και πρόσθετα αέρια τού θερμοκηπίου. Έτσι κατανοούμε καλά τι **σημαίνει λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας.**

Εξοικονόμησης;

32 "Αγκάθια νέας τεχνολογίας στα κλιματιστικά", τού Χάρη Καρανίκια, "Τα Νέα" σελ. 14., 10.6.2009. - <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artid=4521150>

33 <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/148791.pdf>

34 <http://greeninc.blogs.nytimes.com/2009/04/02/q-a-for-new-bulbs-new-sockets/>

Η πραγματικότητα πίσω από τις «4 αλήθειες & τα 7 ψέματα για τις λάμπες εξοικονόμησης»

Το κείμενο που ακολουθεί με τίτλο: «4 αλήθειες & 7 ψέματα για τις λάμπες οικονομίας», δημοσιεύθηκε στην «Καθημερινή», στις 4.4.2008, ύστερα από ρεπορτάζ της δημοσιογράφου Τάνιας Γεωργιοπούλου. Ρωτήθηκε ένας ειδικός επί τού θέματος των λαμπτήρων «οικονομίας», ο καθηγητής ενεργειακού σχεδιασμού στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας κ. Άρης Τσαγκρασούλης, ο οποίος προσπάθησε να απαντήσει σε προβληματισμούς καταναλωτών σχετικά με την τοξικότητα, και άλλα θέματα των λαμπτήρων «οικονομίας». Δυστυχώς, με τις απαντήσεις που έδωσε έθεσε σε κίνδυνο την υγεία των καταναλωτών, ενώ παράλληλα στα περισσότερα σημεία οι απαντήσεις του δείχνουν είτε άγνοια, είτε αποσιώπηση κρίσιμων δεδομένων. Επειδή οι απαντήσεις του συνέτειναν κατά πολύ στην παραπληροφόρηση των καταναλωτών, δεδομένου ότι αυτό το ρεπορτάζ αναπαράχθηκε ευρέως, θεώρησα αναγκαίο να υπάρξουν **11 σχόλια**, που το κάθε ένα από αυτά αντιστοιχεί στις απόψεις τού κ. Καθηγητή, βασισμένα στην έρευνα της υπάρχουσας επιστημονικής βιβλιογραφίας.

4 αλήθειες & 7 ψέματα για τις λάμπες εξοικονόμησης⁽¹⁾

Της ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Τι συμβαίνει τελικά με τους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας; Σώζουν το περιβάλλον, αλλά προκαλούν προβλήματα υγείας, όπως υποστηρίζει ηλεκτρονικό μήνυμα που κυκλοφορεί; Ο καθηγητής Ενεργειακού Σχεδιασμού στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, κ. Άρης Τσαγκρασούλης, δίνει τις απαραίτητες διευκρινίσεις.

1. Οι λαμπτήρες χαμηλής ενέργειας καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια----- >Αλήθεια
Παράγουν το ίδιο φως καταναλώνοντας λιγότερη ενέργεια. Οι λαμπτήρες πυρακτώσεως λειτουργούν σαν σόμπες. Παράγουν κυρίως θερμότητα και δευτερευόντως φως, όπως ακριβώς και ένα θερμαντικό σώμα με αντιστάσεις. Έτσι, οι λαμπτήρες χαμηλής ενέργειας καταναλώνουν 4 - 5 φορές λιγότερη ενέργεια.

1ο Σχόλιο:

1ο. Συνιστά παραπληροφόρηση ότι η κατανάλωση ενέργειας είναι 4-5 φορές λιγότερη. Από την άλλη μεριά εάν οι λαμπτήρες «οικονομίας» καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια εξαρτάται από ποικίλες συνιστώσες. Οι κυριότερες είναι: α) Η διάρκεια τής χρήσης τους. Ένα θέμα που αφορά κυρίως τους

¹ http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathcommon_1_04/04/2008_1287326

Προσοχή!

1. Αλλάξτε τη λάμπα μόνο εφόσον έχει θύσει η παραγωγή φωτός!
2. Πριν από την αλλαγή ελέγξτε τη λάμπα να κρυώσει!
3. Προστατέψτε τη λάμπα από την υγρασία.
4. Μη λειτουργείτε φθορμάνες λάμπες.
5. Σε ακατάλληλη χρήση σκουράνονται όλες οι αποθήκες ευθύνης για βλάβες σε άτομα και αντικείμενα.
6. Αντικαθιστάτε και καταμαρτυρείτε τη λάμπα μόνο σύμφωνα με τα στοιχεία του κατασκευαστή.
7. Κίνδυνος βρομοαέριων μόνο σε υπερβολική θέρμανση! Ποτέ μην αναίχτε τη λάμπα.
8. Τηρείτε και μην χρησιμοποιείτε υψηλότερη ή χαμηλότερη τάση από την επιτρεπτή τάση λάμπας, καθώς τηρείτε τα στοιχεία συχνότητας και διάρκειας της λάμπας.
9. Για το βέβαιο - εμβέβαιο μην πίνετε το γυάλινο βέβαιο.
10. Δεν ενδείκνυται για λειτουργία με μετασχηματιστές, ηλεκτρονικές ή παλιές φωτιστικά, ηλεκτρονικές και ηλεκτρονικές διατάξεις.
11. Μη χρησιμοποιείτε λάμπες οι οποίες δεν αντιστοιχούν στις απαιτήσεις ή τις υπερβάσεις.

Υπερίζηξ για τη προστασία του περιβάλλοντος

Οι παλιές ηλεκτρικές οικιακές είναι πολύτιμα υλικά και οικολογικά δεν έχουν θέση στα οικιακά απορρίμματα! Οι βλάβες και οι νεκρές παρασκευασμένες με μια υποστηρίχτη αμφοβόλφου εργασίας στην προστασία των πράσινων υλικών και του περιβάλλοντος παραβιάζοντας τη συσκευή αυτή στις υπηρεσίες ανακύκλωσης - πόρτα υπάρχουν.

καταναλωτές και τους παραγωγούς ηλεκτρισμού.
β) Η διάρκεια του πλήρη κύκλου ζωής τους που περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εξόρυξη υλικών, την παραγωγή, τη μεταφορά, τη χρήση και την ανακύκλωση. Για τη δεύτερη συνιστώσα δεν υπάρχει ούτε μία έρευνα που να εισάγει στις εξισώσεις της όλες τις φάσεις που αναφέρω. Άρα δεν γνωρίζουμε τα αληθινά μεγέθη, παρά μόνο τα ψευδή, αυτά δηλαδή που υποστηρίζονται από το είδος της πλέον συστηματικής απολύτως παραπλανητικής διαφήμισης που έχει γίνει ποτέ στην ιστορία για ένα προϊόν σε βάρος άλλων, με τη συνεισφορά κορυφαίων οικολογικών οργανώσεων, της Ε.Ε., των ΗΠΑ, του ΟΗΕ, τραπεζών που δίνουν δάνεια για την αγορά τους και σχεδόν όλων των κρατών με την αγαστή συνεργασία πολυεθνικών.

Οι λαμπτήρες «οικονομίας» αποκλειστικά και μόνο στη φάση χρήσης τους δαπανούν λιγότερη ενέργεια, αλλά αν σηκώσουμε το ρυπαρό χαλί τους θα δούμε τη συστηματική παραπληροφόρηση, καθώς δεν υπολογίζονται πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι αναφέρονται στο επόμενο

Εκείνο που δεν πληροφορούνται οι καταναλωτές είναι ότι στην πραγματικότητα κανείς δεν γνωρίζει αυτό που αφορά όλους, επειδή σχετίζεται άμεσα με τη ζωή μας, Εάν δηλαδή οι λαμπτήρες «οικονομίας» δαπανούν συνολικά περισσότερη ή λιγότερη ενέργεια, συγκριτικά με τους λαμπτήρες πυράκτωσης, επειδή όλες οι συγκριτικές μελέτες που έχουν διεξαχθεί, είτε εμπειρεύουν τραγικά λάθη, είτε δεν εισάγουν κρίσιμες παραμέτρους, με αποτέλεσμα να μην εξάγονται σωστά αποτελέσματα. Δείτε αναλυτικότερα τα σχετικά θέματα

Σχετικά με τη λιγότερη κατανάλωση κατά 4-5 φορές που (υποτίθεται) ότι πετυχαίνουν οι λάμπες «οικονομίας»: Αυτό μεθερμηνευόμενο σημαίνει ότι μια λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt έχει ως ισοδύναμή της μια λάμπα «οικονομίας» γύρω στα 11 Watt. Πολλαπλασιάζοντας 5 φορές το 11 (5X11=55) βρισκόμαστε κάπου κοντά στα 60 Watt. Με αυτό τον

τρόπο θεωρείται ότι γίνεται η περιβόητη οικονομία, κατά τέσσερις έως πέντε φορές. Κάτι που δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα αν και εμπειρεύεται στους αρχικούς υπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,⁽²⁾ η οποία ωστόσο δηλώνει ότι η κατανάλωση ενέργειας, δεν είναι 4-5 φορές

2 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> Δείτε την ενότητα D. Compact fluorescent (CFLs)

Η απεικόνιση λάμπας «οικονομίας» με σαφή υπονοούμενο επικινδυνότητας από κύριο άρθρο τής αμερικανικής εφημερίδας «Ουάσιγκτον Τάιμς», το οποίο επέκρινε την υποκρισία τού κ. Ομπάμα, όταν από τη μια μεριά υποστήριζε τη χρήση «οικονομικών» και από την άλλη διακήρυσσε ότι θα προστατέψει τα παιδιά τής Αμερικής από τον υδράργυρο...

<http://www.washingtontimes.com/news/2012/jan/27/obamastwisty-light-bulb-logic/>

Illustration: CFL light bulbs by John Camejo for The Washington Times

λιγότερη αλλά 3-5.⁽³⁾ Εδώ έχουμε διαφορά δύο μονάδων για τη χρήση μιας λαμπίτσας των 11 Watt η οποία δεν είναι άξια λόγου, αλλά για τα δισεκατομμύρια λαμπτήρων - **μόνο** - τής Ευρώπης, τα μεγέθη μετατρέπονται σε τεράστια.

Ωστόσο, σε άλλο ντοκουμέντο⁽⁴⁾ τής Ε.Ε. για το ίδιο θέμα, βλέπουμε ότι ακόμα και οι υπηρεσίες της ψεύδονται ωμά (μπαίνοντας στο παιχνίδι τής διαφήμισης των λαμπτήρων «οικονομίας»), καθώς αναφέρουν διαφορετικά και σαφώς μικρότερα αναλογικά μεγέθη. Το καταπληκτικό είναι ότι ακόμα και αυτά τα μικρότερα μεγέθη είναι ψευδή(!) επειδή είναι καλά γνωστό ότι η αντιστοιχία κατανάλωσης ενέργειας δεν είναι 3 έως 5 φορές, αλλά συνήθως μόνο 3 (ναι τρεις) φορές για κάθε λάμπα,⁽⁵⁾⁽⁶⁾ χωρίς βεβαίως να συνυπολογίζονται πλήθος παραγόντων, που αναφέρω σε άλλα σχόλια, οι οποίοι καθιστούν την εγκατάσταση και χρήση μιας «οικονομικής» πολύ δαπανηρή ενεργειακά, αλλά και δύσκολο όσο και δυσβάστακτο πείραμα για τους καταναλωτές.

Πάντως, ακόμα και η ΕΕ η οποία λειτουργεί ως μηχανισμός προπαγάνδας και προώθησης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, αναφέρει χωρίς περιστροφές: «Οι καταναλωτές πρέπει να ελέγχουν το προϊόν (τη λάμπα) διαβάζοντας όσα αναφέρονται στο περιτύλιγμα για να πληροφορηθούν την κατάλληλη αντιστοιχία φωτός που παρέχουν. Πρόσφατα εμφανίζονται συχνά υπερβολικοί ισχυρισμοί για την εκροή φωτός των Σ.Λ.Φ. (δηλαδή ότι μια λάμπα Σ.Λ.Φ. 11-12 Watt είναι ισοδύναμη με μια λάμπα πυράκτωσης των 60 Watt, κάτι που δεν είναι αληθινό!»⁽⁷⁾

Άραγε δεν έχει διαβάσει τις δηλώσεις τής ΕΕ ο κ. καθηγητής οι οποίες τον διαψεύδουν; Παραθέτω τα λόγια ενός ανεξάρτητου ειδικού στο χώρο τού φωτισμού, ο οποίος αποκαλύπτει με τη δική του ωμή γλώσσα το παραμύθι τής εξοικονόμησης ενέργειας:

«Μια λάμπα πυράκτωσης των 100 Watt αποδίδει 1.800 λούμεν. Ο συμπαγής λαμπτήρας φθορισμού

3 <http://news.bbc.co.uk/2/hi/8406923.stm>

4 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113> - Σε αυτό το ντοκουμέντο η εξοικονόμηση ενέργειας για τους λαμπτήρες "οικονομίας" έχει κατέβει από το 3-5 στο 4. Δείτε την ενότητα III. Is it true that compact lamps produce less light than incandescents?

5 http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SR_SB_CFL.pdf Δείτε στη σελίδα 4 την ενότητα: Performance Characteristics.

6 http://www.pnl.gov/main/publications/external/technical_reports/PNNL-15730.pdf - (Σ.τ.Χ.Μ.: Η εργασία αυτή είναι άκρως μεροληπτική υπέρ των λαμπτήρων "οικονομίας" ωστόσο αναφέρει σαφώς κάτω από τον υπότιτλο: "A Point of Purchase Display that Talks to You" ...ότι "οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού παράγουν μόνο τρεις φορές περισσότερο φως από μια λάμπα πυράκτωσης" και όχι 5 φορές, όπως αναφέρει ο καθηγητής κ. Τσαγκρασούλης).

7 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> - Δείτε τα σχετικά κάτω από τον υπότιτλο: II.3. Quantity of light - Is it true that compact fluorescent lamps produce less light than conventional incandescents?

(Σ.Λ.Φ.) δίνει με ένα Watt 60 λούμεν. Τότε χρειαζόμαστε έναν Σ.Λ.Φ. των 30 Watt ($30 \times 60 = 1.800$ λούμεν) για μια λάμπα πυράκτωσης των 100 Watt. Τα μαθηματικά που χρησιμοποιώ μου δείχνουν ότι ένας Σ.Λ.Φ. χρησιμοποιεί 30% από την ενέργεια που χρησιμοποιεί μια λάμπα πυράκτωσης (για να δώσει το ίδιο φως) και όχι 25%, όχι 20% και σε καμία περίπτωση 12,5%. Οποιοσδήποτε υποστηρίζει ότι ένας Σ.Λ.Φ. 18W είναι ισοδύναμος με μια λάμπα πυράκτωσης των 100W απλά προσπαθεί να σας εξαπατήσει.⁽⁸⁾ (Η υπογράμμιση δική μου).

Και όμως, αυτή η παραπληροφόρηση είναι συστηματικό και καθημερινό γεγονός, είτε σε διαφημίσεις, είτε σε άρθρα που εμφανίζονται στα ΜΜΕ, είτε στο ραδιοηλεκτρικό τοπίο, όπου παρατηρούμε να τονίζεται ψευδώς ότι μια λάμπα «οικονομίας» των 18W είναι ισοδύναμη με λάμπα πυράκτωσης των 100W.⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾

Στο ζήτημα εάν οι λάμπες πυράκτωσης είναι καλύτερες «σόμεπες» από τις «οικονομικές» η απάντηση είναι ένα σαφές και μεγάλο ΝΑΙ. Ναι είναι (και) σόμεπες επειδή παράγουν 90% θερμότητα και 10% φως, ενώ οι «οικονομικές» παράγουν θερμότητα, που ποικίλει πολύ, ανάλογα με τη μάρκα. Βλέπουμε δηλαδή λάμπες «οικονομίας» με την ίδια ισχύ σε Watt, να εκπέμπουν θερμοκρασία που διαφέρει ακόμα και δεκάδες βαθμούς Κελσίου! Ορισμένες μάλιστα εκπέμπουν έως και 75% θερμότητα, δηλαδή λίγο μικρότερη από το 90% των λαμπτήρων πυρακτώσεως.

Ωστόσο, ένας παράγοντας που αγνοείται, είναι ότι η επιπλέον θερμότητα που χάνεται από τους λαμπτήρες πυράκτωσης, από τη στιγμή που αντικατασταθούν και στον ίδιο χώρο τοποθετηθούν «οικονομικές», πρέπει να αναπληρωθεί με αυξημένη χρήση θερμαντικών σωμάτων. Με άλλα λόγια δαπανάται ενέργεια και παράγονται θερμοκηπιακά αέρια με την αυξημένη χρήση θερμαντικών σωμάτων, ακριβώς αυτό που υποτίθεται ότι επιδιώκουμε να αποφύγουμε εγκαθιστώντας «οικονομικές» λάμπες. Δείτε αναλυτικότερα το σχετικό θέμα.

**2. Διαρκούν περισσότερο----->Αλήθεια
Έχουν διάρκεια ζωής από 6.500 ώρες έως και 10.000 ώρες σε σχέση με
μια απλή λάμπα πυρακτώσεως που αντέχει περίπου 1.000 ώρες.**

2ο Σχόλιο:

Η απάντηση δεν σχετίζεται με πραγματικότητα. Η διάρκεια ζωής μιας λάμπας πυράκτωσης είναι δυνατό να αυξηθεί θεαματικά. Εάν γίνει χρήση μειωτή φωτός (dimmer) μειώνοντας την ισχύ της μόνο κατά 5 Watt, μπορεί να λειτουργεί για μεγάλο διάστημα, ακόμα και έως δέκα χρόνια,⁽¹¹⁾ Σήμερα υπάρ-

8 <http://sound.westhost.com/articles/incandescent.htm> (Δείτε κάτω από τον μεσότιτλο: «Life Span & Standards»).

9 <http://www.shop-z.gr/science/1101-2010-09-01-06-18-41>

10 Σ.τ.Χ.Μ.: Ένας συντονιστής ιστοσελίδας φανατικός υποστηρικτής των λαμπτήρων "οικονομίας" αποκαλύπτει τη μεγάλη κοροϊδία σε βάρος των καταναλωτών, χωρίς πιθανώς να το αντιλαμβάνεται. Ιδού όσα αναφέρει για την πραγματική αναλογία σε Watt.

"Μια άλλη παράμετρος που έχει σχέση με την αντίληψη του φωτός είναι τα αναγραφόμενα watt και η αντιστοίχισή τους με τα watt της πυράκτωσης. Εδώ, εγώ δεν παίρνω υπόψιν μου το τι γράφουν, κι ας λένε ότι τα lumen είναι μετρούμενα -που πιθανότατα είναι. Σημασία έχει η αίσθηση και είναι σαφώς αντιληπτό ότι οι ηλεκτρονικές λάμπες φωτίζουν λιγότερο -από την υποτιθέμενη αναλογία τους! Αν θέλετε πχ να αντικαταστήσετε μια λάμπα πυράκτωσης 100W (που στην περίπτωση αυτή η ανάλογη ηλεκτρονική λάμπα είναι εκείνη των 20W) θα πρέπει να πάρετε (κατά τη γνώμη μου) τουλάχιστον 27W σε ηλεκτρονική! Το δοκίμασα και με "κρυφή" αλλαγή λάμπας στο σπίτι μου και αμέσως οι δικό μου μου είπαν "τι έπαθε η λάμπα και δεν ανάβει καλά;" για τις λάμπες των 20 και 23W. Με τα 27W τους ξεγέλασα λίγο, και πάλι όμως μετά από λίγο μου παραπονέθηκαν ότι δεν βλέπουν καλά. Και μόνο με τα 33W, εκεί πραγματικά δεν κατάλαβαν καθόλου την αλλαγή! Και μιλώ για επώνυμη λάμπα γιατί οι no name αποδίδουν λιγότερο για τα ίδια Watt.

Οπότε: για 100W---->27 - 33W για να μην αισθάνεστε τυφλοπόντινες!"

<http://xariseto.gr/viewtopic.php?f=78&t=11270>

11 Σ.τ.Χ.Μ.: Ο ισχυρισμός για μακρά διάρκεια ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης δημοσιεύθηκε στους "New York Times", σε συνέντευξη του Howard Brandston, κορυφαίας προσωπικότητας στο ζήτημα τεχνητού φωτισμού, ο οποίος στη μακρά καριέρα του έχει ασχοληθεί με χιλιάδες κλασικά έργα φωτισμού όπως το φωτισμό του Αγάλματος της Ελευθερίας στη Νέα Υόρκη και έχει βοηθήσει στο να θεσμοθετηθούν το 1980 οι κανονισμοί των ΗΠΑ για το σχεδιασμό κτηρίων με ενεργειακή απόδοση. - <http://green.blogs.nytimes.com/2009/04/24/a-defense-of-the-incandescent-light-bulb/>

χουν στην αγορά λαμπτήρες πυράκτωσης από εταιρείες που δεν υπακούν σε καρτέλ, οι οποίοι διαρκούν πάνω από 10.000 ώρες!⁽¹²⁾

Αντίθετα η ζωή των λαμπτήρων οικονομίας έχει παρατηρηθεί ότι είναι κατά πολύ μικρότερη από τα αναγραφόμενα στο περιτύλιγμα, ειδικά όταν βρίσκονται σε χώρους που το αναβόσβημά τους γίνεται συχνότερα, ενώ η χρήση μειωτή φωτός (σε όσες μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο) μεταβάλλει το φως τους δραματικά προς το χειρότερο, αυξάνει υπερβολικά έως και τέσσερις φορές την κατανάλωση ηλεκτρισμού, ενώ το κόστος αγοράς τής «οικονομικής» είναι πολλαπλάσιο.

Επιπλέον ο κ. Καθηγητής δείχνει να αγνοεί πολλά σημαντικά γεγονότα όπως τη σκοτεινή ιστορία προγραμματισμένης βραχυβιότητας τού λαμπτήρα πυράκτωσης. Οι πρώτοι που παρήχθησαν διαρκούσαν το λιγότερο 2.500 ώρες και όχι 1.000 ώρες όπως συμβαίνει σήμερα. Ένας λαμπτήρας σε πυροσβεστική υπηρεσία τής Καλιφόρνιας λειτουργεί συνεχώς 111 χρόνια. Υπήρξαν πατέντες για διάρκεια ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης έως 100.000 ώρες, οι οποίες δεν υλοποιήθηκαν ποτέ μέσω τής τακτικής που ακολουθούσε το καρτέλ Φοίβος. Επιπλέον, η General Electric ακύρωσε το 2008 την παραγωγή λαμπτήρων πυράκτωσης οι οποίοι ήταν πολύ καλύτεροι από τους λαμπτήρες «εξοικονόμησης».

Όλα αυτά έγιναν στο βωμό τού κέρδους χωρίς να σχετίζονται με το τοξικό παραμύθι «εξοικονόμησης» ενέργειας και «προστασίας» τού περιβάλλοντος, δύο υποτιθέμενα δώρα από τη χρήση «οικονομικών». Εν κατακλείδι, τα ισχυριζόμενα περί **μακράς** διάρκειας ζωής των «οικονομικών» και **μικράς** διάρκειας ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης δεν έχουν ουδεμία σχέση με την πραγματικότητα. Η αλήθεια είναι εντελώς διαφορετική. Δείτε τα σχετικά θέματα.

3. Όλοι οι λαμπτήρες χαμηλής ενέργειας είναι το ίδιο ----- >Ψέματα

3ο Σχόλιο:

Εδώ έχουμε μια απολύτως σωστή απάντηση, πίσω από την οποία είτε αποκρύπτονται είτε αγνοούνται, αλλά κυρίως δεν αναφέρονται ορισμένα πολύ σημαντικά δεδομένα. Πράγματι, δεν είναι καθόλου όμοιοι ούτε καν ίσης ισχύος σε Watt και φωτεινότητα οι «οικονομικοί». Διαφέρουν στα πάντα, ακόμα και στην περιεκτικότητα υδραργύρου. «Οικονομικές» τής ίδιας εταιρείας, και τής ίδιας ισχύος αποδίδουν διαφορετικό φωτισμό εξαιτίας τής διαφορετικής ποσότητας υλικών, κυρίως υδραργύρου, και σπάνιων γαιών που περιέχουν. Στην πραγματικότητα είναι τόσο διαφορετικές οι «οικονομικές» ώστε οι γνώσεις ενός ηλεκτρολόγου μηχανολόγου ή τής μαντικής είναι απαραίτητες για τους καταναλωτές. Παραθέτω κατωτέρω λίγα από τα κρίσιμα μειονεκτήματα χρήσης τους. Δείτε το σχετικό θέμα για αναλυτικότερη ενημέρωση.

Αντίθετα με την ευκολία που υπάρχει στην επιλογή ενός λαμπτήρα πυράκτωσης, όπου απλά μπορεί να σηκώσει το χέρι του ο καταναλωτής και να διαλέξει από το ράφι κάποιον λαμπτήρα στην τύχη, στην περίπτωση των «οικονομικών» τα πράγματα συνιστούν γρίφο. Όταν κάποιος αποφασίσει να αγοράσει λαμπτήρα «οικονομίας» θα πρέπει να έχει τις ιδιότητες μέντιουμ ή τις γνώσεις μηχανολόγου - ηλεκτρολόγου για να επιλέξει το σωστό λαμπτήρα για το σωστό δωμάτιο και τη σωστή θέση. Είναι τέτοιο το χάος στην πληροφόρηση των καταναλωτών ώστε στις ΗΠΑ η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου εξέδωσε κατάλογο 91 σελίδων(!) στον οποίο οφείλουν να συμμορφωθούν οι παραγωγοί.⁽¹³⁾ Επιπλέον θα πρέπει να γνωρίζουν οι καταναλωτές πολύ καλά τη γλώσσα τής χώρας τους. Στην Ινδία π.χ. το 40% δεν γνωρίζουν ανάγνωση. Στο Πακιστάν το 50%. Στις ΗΠΑ υπάρχουν 32 εκατομμύρια ενήλικες που δεν έχουν γνώσεις τής βασικής αγγλικής γλώσσας. Σε σχετική έρευνα βρέθηκε ότι δεν

12 <http://www.vanguardngr.com/2012/10/energy-conservation-eko-phcn-launches-energy-saving-bulbs/>

13 <http://www.washingtontimes.com/news/2010/jun/25/light-bulb-grabbers-at-it-again/>

καταλαβαίνουν (εάν χρειαστεί), πότε θα πάρουν το χάλι τους. Πριν ή μετά το φαγητό τους. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι σε θέση να ακολουθήσουν τις οδηγίες χρήσης για τους λαμπτήρες «οικονομίας» και κυρίως τις οδηγίες καθαρισμού στην περίπτωση (τού συχνού φαινομένου) θραύσης τους, κάτι που συνιστά σαφές έγκλημα σε βάρος ειδικών ομάδων πληθυσμού. Ας δούμε μερικά άλλα από αυτά που έχω αντιληφθεί και αποτελούν μειονεκτήματα:

- 1ο. Λάμπες «οικονομίας με την ίδια ισχύ σε Watt, αλλά από διαφορετικούς παραγωγούς, διαφέρουν στην ποιότητα φωτισμού. Εάν δηλαδή τοποθετηθούν σε ένα χώρο τέσσερις διαφορετικές μάρκες θα υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές αποχρώσεις φωτισμού.
- 2ο. Ο καταναλωτής απαιτείται να διαθέτει ειδικά φωτιστικά για να ταιριάξουν οι λάμπες «οικονομίας». Π.χ. οι περισσότερες «οικονομικές» δεν μπαίνουν σε κλειστά φωτιστικά γιατί δεν αντέχουν υψηλές θερμοκρασίες και άλλες (ελάχιστες) αντέχουν. Δεν τοποθετούνται επίσης σε βάσεις μπαγιονέτ. Μόνο στη Βρετανία υπολογίζεται ότι οι ιδιοκτήτες 24 εκατομμυρίων κατοικιών θα πρέπει να αλλάξουν τα φωτιστικά τους εγκαθιστώντας νέα για να ταιριάξουν με τις λάμπες «οικονομίας»!⁽¹⁴⁾
- 3ο. Ορισμένες «οικονομικές» δεν αποδίδουν σε χαμηλές και υψηλές θερμοκρασίες και άλλες αποδίδουν. Ωστόσο, αν και η νεότερη τεχνολογία αμαλγάματος τις βοηθά να αντέχουν πολύ υψηλές και πολύ χαμηλές θερμοκρασίες δεν αποδίδουν την ίδια ισχύ φωτισμού στις θερμοκρασίες μεταξύ 15-20° Κελσίου. Ταυτόχρονα αποδίδουν τη μέγιστη φωτεινότητα σε θερμοκρασίες χαμηλότερες των 15° Κελσίου και σε εκείνες που κυμαίνονται πάνω από 20°, με άλλα λόγια μύλος...
- 4ο. Σε ορισμένες λάμπες «οικονομίας» ισχύει ο χρόνος ζωής και σε άλλες αντί για τις 10.000 ώρες ο χρόνος ζωής τους είναι λίγους μήνες ή λίγες εβδομάδες!
- 5ο. Ορισμένες εκπέμπουν συχνότητες που παρεμβαίνουν στη λειτουργία ηλεκτρονικών συσκευών και άλλες (οι λιγότερες) δεν εκπέμπουν.
- 6ο. Πολλές εκπέμπουν επικίνδυνες ραδιοσυχνότητες (βρόμικο ηλεκτρισμό) που διαχέονται είτε μέσω τού αέρα, είτε μέσω των καλωδίων. Αυτό σημαίνει ότι ακόμα και στο υπόγειο πολυκατοικίας εάν τοποθετήσουμε μια τέτοια λάμπα, θα διαχέει (με το άναμμά της μέσω των καλωδίων) τη βρόμικη ακτινοβολία της (επικίνδυνες συχνότητες) ακόμα και στην ταράτσα τής πολυκατοικίας.⁽¹⁵⁾⁽¹⁶⁾
- 7ο. Οι «οικονομικές» διαφέρουν στο χρόνο που δίνουν τη μέγιστη φωτεινότητά τους, μετά το άναμμά τους. Ειδικά εκείνες με την τεχνολογία αμαλγάματος φθάνουν στη μέγιστη φωτεινότητα μετά 15 λεπτά!
- 8ο. Η συντριπτική πλειοψηφία «οικονομικών» δεν είναι δυνατό να τοποθετηθούν σε χώρους όπου το άναμμα και το σβήσιμο των φώτων γίνεται πολύ συχνά, όπως π.χ. στους κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικιών, επειδή θα ολοκληρώσουν τη ζωή τους σε πολύ σύντομο χρόνο. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά μια από τις πλέον έγκυρες συγκριτικές μελέτες,⁽¹⁷⁾ «οι καταναλωτές πρέπει να είναι ενήμεροι ότι η διάρκεια ζωής εξαρτάται από τα διαστήματα που αναβοσβήνουν οι λάμπες».
- 9ο. Άλλο φως δίνουν όταν τοποθετηθούν κάθετα με τη βάση τους προς την οροφή και άλλο εάν η βάση τους είναι προς το πάτωμα. Άλλη ισχύ φωτός δίνουν εάν τοποθετηθούν παράλληλα... Με λίγα λόγια ένας ακόμα «φωτεινός» μύλος.
- 10ο. Οι περισσότερες «οικονομικές» δεν λειτουργούν με μειωτές φωτός (dimmer) και ο καταναλωτής που θα τολμήσει να λειτουργήσει λάμπα «οικονομίας» μη συμβατή με μειωτή φωτός θα υποστεί σημα-

14 <http://www.wisepjournal.com/?p=71>

15 <http://www.mast-victims.org/index.php?content=news&action=view&type=newsitem&id=2686>

16 <http://www.greenearthled.com/news2.html>

17 <http://www.p2pays.org/ref/47/46011.pdf>

ντικές βλάβες και μεγάλες εκπλήξεις. Πιθανώς να ξεσπάσει πυρκαγιά στο σπίτι του ή στην καλύτερη περίπτωση, θα δει τη λάμπα και τον μειωτή να καίγονται ή ακόμα μπορεί να συμβεί βραχυκύκλωμα, να καούν δηλαδή όλοι οι μειωτές και όλες οι λάμπες τού σπιτιού του.

Εάν επιμένει να ανάψουν οι «οικονομικές» με μειωτές φωτός, τότε θα πρέπει να ψάξει να βρει «οικονομικές» που πιθανώς δεν είναι οικονομίας, αλλά είναι ακριβότερες και με ειδικές προδιαγραφές. Εάν τελικά γεμάτος χαρά τις ανάψει και βάλει σε λειτουργία το μειωτή (dimmer), τότε θα δει κατάπληκτος ότι η ποιότητα φωτός, από μέτρια γίνεται μετριότερη, ενώ η κατανάλωση ηλεκτρισμού αντί να μειώνεται αυξάνεται κατακόρυφα!

11ο. Οι «οικονομικές» δεν λειτουργούν με χρονοδιακόπτες.

12ο. Δεν λειτουργούν με ανεμιστήρες οροφής. Εάν διαθέτει κάποιος ανεμιστήρα οροφής θα πρέπει να τον πετάξει και να αγοράσει άλλον που λειτουργεί με λάμπες «οικονομίας», αλλά προσέξτε... όχι με οποιαδήποτε «οικονομική», αλλά με κάποια λάμπα ειδικών προδιαγραφών, που ένας θεός γνωρίζει τι είδους οικονομία κάνει και εάν πράγματι λειτουργεί αποδοτικά πάνω στον ανεμιστήρα.

13ο. Ορισμένες «οικονομικές» (οι περισσότερες) δεν πρέπει να τοποθετούνται σε οικίες που γειτνιάζουν με πυλώνες υψηλής τάσης και υποσταθμούς τής ΔΕΗ, ενώ γνωρίζουμε ότι οι πυλώνες υψηλής τάσης είναι σχεδόν παντού, όπως και οι υποσταθμοί τής ΔΕΗ.

14ο. Πολλές λάμπες «οικονομίας» δεν λειτουργούν με ηλεκτρονικούς διακόπτες, και φωτοκύτταρα.

15ο. Μερικές τελειώνουν τη ζωή τους με υποθρόσκοντα καπνό, ενώ άλλες προκαλούν πυρκαγιά. Εάν η φωτιά που ξεσπά στο πλαστικό μέρος τους καταφέρει να σπάσει το γυαλί τότε υφίσταται και ο μέγας κίνδυνος από τη διάχυση τού υπερτοξικού υδραργύρου στο περιβάλλον. Ο χώρος είναι αδύνατο να καθαριστεί από τον υδράργυρο και επιπλέον ρυπαίνεται βαρύτατα με καρκινογόνα αέρια, με ό,τι αυτό σημαίνει για την υγεία των ανθρώπων που βρίσκονται εκεί. Οι καταναλωτές σε Καναδά και Σουηδία έχουν προειδοποιηθεί για αυτά τα ενδεχόμενα από τους αρμόδιους τής πυροσβεστικής τής κάθε χώρας.

Χαρακτηριστικό είναι το κατωτέρω κείμενο που περιέχει τις απόψεις κάποιου επιθεωρητή τής πυροσβεστικής υπηρεσίας τής Σουηδίας:

«Το πρόβλημα με τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (λάμπες οικονομίας) είναι ότι το πλαστικό που τους περιβάλλει αναφλέγεται εύκολα σε υψηλές θερμοκρασίες.

- Η κατάληξη, δυστυχώς, είναι μεγάλες πυρκαγιές όταν αρχίσει να καίγεται το πλαστικό. Σε μερικές περιπτώσεις δεν συμβαίνει κάτι το σοβαρό, αλλά ορισμένα περιστατικά μπορεί να καταλήξουν σε πυρκαγιές που είναι αρκετά καταστροφικές. Στη χειρότερη περίπτωση είναι δυνατό να πεθάνουν άνθρωποι που βρίσκονται στο σπίτι, εάν δεν προλάβουν να βγουν έξω από αυτό, λέει ο επιθεωρητής Dadid Wilkund από την πυροσβεστική υπηρεσία.⁽¹⁸⁾

Πέραν αυτών στις ΗΠΑ η πλέον έγκυρη επαγγελματική ένωση παραγωγών (NEMA) δηλώνει ότι οι Σ.Λ.Φ. είναι ασφαλείς στη χρήση τους μόνο εάν οι καταναλωτές ακολουθούν πιστά τις οδηγίες χρήσης!⁽¹⁹⁾ Το ανέφερα προηγουμένως! Πρόκειται για έγκλημα σε βάρος τής υγείας συγκεκριμένων

18 <http://www.dn.se/ekonomi/populara-lampor-kostar-forsakringsbolagen-miljoner-1.776496> - Σ.τ.Χ.Μ.: Η μετάφραση τού τίτλου τού σχετικού άρθρου είναι: "Οι δημοφιλείς λάμπες κοστίζουν εκατομμύρια στις ασφαλιστικές εταιρείες" ...Το σχετικό θέμα το βρήκα στον εξαιρετικό ιστότοπο όπου αναλύονται ζητήματα σχετικά με τον τεχνητό φωτισμό. Γράφεται από ειδικό και αξίζει μια επίσκεψη. <http://greenwashinglamps.wordpress.com/2010/03/09/cfl-fire-hazard/>

19 <http://www.nema.org/media/pr/20080304a.cfm> - (Το κείμενο που μπορείτε να κατεβάσετε αναφέρει στη σελίδα 6 κατά λέξη: "Consumers can continue to have confidence in the safety of these products when they follow all package instructions and application cautions". Στην πραγματικότητα σχεδόν ουδείς εκ των συνειδητών καταναλωτών διαβάζει τις οδηγίες χρήσης και όταν τις διαβάσει λίγες είναι κατανοητές, ή ακόμα χειρότερα δεν αναφέρεται με κατανοητό τρόπο καμία οδηγία χρήσης σε πολλά είδη τέτοιων λαμπτήρων "οικονομίας". Επιπλέον αυτών των δυσκολιών δίνονται δωρεάν ακόμα και σε αναλφάβητους, ημι-αναλφάβητους ή άτομα περιορισμένης αντιληπτικότητας. Ουδείς δείχνει να

(δισεκατομμυρίων) πολιτών, που δεν είναι σε θέση να διαβάσουν ή να κατανοήσουν τις περίπλοκες οδηγίες χρήσης και κυρίως τις οδηγίες καθαρισμού σε περίπτωση θραύσης.

16ο. Άλλες εκπέμπουν περισσότερες υπεριώδεις και άλλες λιγότερες. Το αποτέλεσμα είναι να διαφέρει αντίστοιχα ο κίνδυνος για την υγεία των καταναλωτών. Υπεριώδης ακτινοβολία εκπέμπεται σε αμελητέα ποσότητα από τους λαμπτήρες πυράκτωσης μη δυνάμενη να προκαλέσει βλάβες στην υγεία. Αντίθετα οι υπεριώδεις ακτινοβολίες των «οικονομικών» είναι ισχυρές, γεγονός που επισημαίνει και η επιστημονική επιτροπή τής Ε.Ε., ζητώντας μάλιστα την αφαίρεση ορισμένων από αυτές. Αποδείχθηκε εξάλλου, ύστερα από πανεπιστημιακή έρευνα στην Αυστραλία, ότι οι υπεριώδεις των «οικονομικών» θα αυξήσουν σημαντικά τα ποσοστά καταρράκτη και πτερυγίου στους κατοίκους τής χώρας. Εργαστηριακή έρευνα αμερικανικού πανεπιστημίου τονίζει ότι οι λάμπες «οικονομίας» συνιστούν κίνδυνο για την υγεία, κάτι που δεν συμβαίνει με τις λάμπες πυράκτωσης!

Το άκρως απίστευτο που συμβαίνει είναι ότι εκπέμπουν εκτός από τις επικίνδυνες υπεριώδεις UVA και UVB και τις θανατηφόρες UVC οι οποίες δεν υπάρχουν στο περιβάλλον μας, λόγω τής κατακράτησής τους από τη γήινη ατμόσφαιρα! Βλέπουμε λοιπόν ότι μέσω των «οικονομικών» φέραμε σε κάθε σημείο τής Γης κι ένα μέρος τής άκρως επικίνδυνης ηλιακής ακτινοβολίας. Το συγκλονιστικό που συνέβη, αλλά ουδείς έδειξε να το αντιλαμβάνεται, είναι ότι η επιστημονική επιτροπή τής Κομισιόν στο δεύτερο πόρισμά της, αναφέρει ότι σε σχολεία και γραφεία, όπου συμβαίνει μακρόχρονη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας», θα εμφανιστούν αυξημένα ποσοστά καρκίνων! Πράγματι οι «οικονομικές» λάμπες φαίνεται να είναι εξαιρετικά «ασφαλείς» για τους καταναλωτές.

17ο. Άλλες «οικονομικές» εκπέμπουν περισσότερη και άλλες λιγότερη, από την άκρως επικίνδυνη μπλε ακτινοβολία, η οποία επιφέρει μεγάλη βλάβη στην υγεία, καταστρέφει το βυθό των οφθαλμών, διαταράσσει τους κιρκάδιους ρυθμούς με αποτέλεσμα να σταματά την έκκριση μελατονίνης, τής ορμόνης που θεραπεύει σχεδόν τα πάντα. Οι λάμπες «οικονομίας» τρελαίνουν την επίφυση διαλύοντας το ανοσολογικό! Επιπλέον αυτών των ανησυχητικών έχουμε και την εκπομπή μπλε φάσματος που μπορεί να προκαλεί - εκτός άλλων προβλημάτων υγείας - και κυτταρικές μεταλλάξεις.

Σημειώστε ωστόσο ότι η επικίνδυνη φύση τής μπλε ακτινοβολίας που υπάρχει σε ελάχιστο ποσοστό στους λαμπτήρες πυρακτώσεως τους καθιστά και αυτούς δυνητικά επικίνδυνους, όπως και τους λαμπτήρες αλογόνου. Από την άλλη μεριά οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ότι κάθε λαμπτήρας φθορισμού, «οικονομικός» ή μη, κάθε οθόνη ηλεκτρονικού υπολογιστή, ή τηλεόρασης, και τα υποτιθέμενα θαύματα τής τεχνολογίας οι λαμπτήρες LED, εκπέμπουν την άκρως επικίνδυνη για τα μάτια, την επίφυση και γενικότερα τον οργανισμό, ισχυρή μπλε ακτινοβολία. Όπως ειπώθηκε προηγουμένως, όσο ισχυρότερη είναι η μπλε ακτινοβολία τόσο μεγαλύτερες είναι οι βλάβες. Κάθε λαμπτήρας φθορισμού εκπέμπει κατά πολύ ισχυρότερη μπλε ακτινοβολία συγκριτικά με κάθε λαμπτήρα πυράκτωσης.

18ο. Ορισμένες «οικονομικές» (οι περισσότερες) με το άναμμά τους εκπέμπουν - στιγμιαία -, μεγάλη και επικίνδυνη ισχύ ραδιοκυμάτων,⁽²⁰⁾ για να πέσει στη συνέχεια αυτή η ισχύς σε οριακώς ασφαλή επίπεδα. Ίσως, η συγκεκριμένη στιγμιαία επικίνδυνη ακτινοβολία να μην προκαλεί προβλήματα υγείας, αλλά πρέπει να σκεφτούμε τις συνέπειες, όταν εκτιμήσουμε ότι θα εκπέμπει τέτοια επικίνδυνη ισχύ κάθε λάμπα «οικονομίας» όταν ανάβει, δηλαδή περίπου 3.000 φορές στη διάρκεια ζωής της! Αναφερόμαστε λοιπόν σε επικίνδυνη ακτινοβολία που θα σαρώνει κάθε άτομο τού συγκεκριμένου χώρου δεκάδες χιλιάδες φορές, ένα γεγονός για το οποίο αγνοούνται παντελώς οι επιπτώσεις του

ενδιαφέρεται για τις συνέπειες.

20 Σ.τ.Χ.Μ.: Μέτρησα προσωπικά 10 είδη τέτοιων λαμπτήρων διαπιστώνοντας ότι οι περισσότερες εκπέμπουν αυτή την στιγμιαία εκκένωση ραδιοκυμάτων.

στην ανθρώπινη υγεία.

19ο. Επιπλέον των ανωτέρω, (τα οποία είναι μερικά εξ όσων θα μπορούσαν να αναφερθούν), οι λάμπες «οικονομίας», περιέχουν διαφορετικά ποσά υδραργύρου, διαφορετικές ποιότητες ηλεκτρονικών, εκπέμπουν διαφορετικά φάσματα φωτός και διαφορετικές συχνότητες βρόμικου ηλεκτρισμού. Ορισμένες, (σύμφωνα με τις μετρήσεις που έχω κάνει), εκπέμπουν τεράστια μεγέθη βρόμικου ηλεκτρισμού, αποτελώντας μεγάλο κίνδυνο για τους καταναλωτές, ενώ άλλες εκπέμπουν ελάχιστο βρόμικο ηλεκτρισμό.

Έχει δίκιο λοιπόν ο κ. Καθηγητής. Οι λάμπες «οικονομίας» δεν είναι ίδιες. Αλλά δεν αναφέρει ότι η κάθε μια, με το δικό της μοναδικό τρόπο φωτίζει το χώρο, ρυπαίνει το περιβάλλον και βλάπτει την υγεία των καταναλωτών. Δείτε ορισμένα σχετικά θέματα. Γι' αυτό το λόγο ο μέσος καταναλωτής που αγνοεί τα ανωτέρω θα πρέπει να μυρίσει τα νύχια του ή να πάει επειγόντως στο Μαντείο των Δελφών για να πληροφορηθεί ποια λάμπα «οικονομίας» πρέπει να αγοράσει και με ποιο τρόπο θα καταφέρει να προστατεύσει την υγεία του και αυτή των παιδιών του.

4. Κοστίζουν περισσότερο ----->Ψέματα

Κοστίζουν περισσότερο όταν τις αγοράζουμε και λιγότερο όταν τις χρησιμοποιούμε. Επειδή μετατρέπουν σε φως το μεγαλύτερο ποσοστό ενέργειας μπορούμε να χρησιμοποιούμε λάμπες χαμηλότερης ισχύος. Μια λάμπα 20 W χαμηλής κατανάλωσης δίνει φως αντίστοιχο με μια λάμπα πυρακτώσεως 100 W. Έτσι έχουμε οικονομία τόσο από τη μεγαλύτερη διάρκεια χρήσης όσο και από τη μικρότερη κατανάλωση ενέργειας. Ένας κοινός λαμπτήρας 100 W κοστίζει 0,01 ευρώ όταν λειτουργεί μία ώρα, ενώ ένα λαμπτήρας χαμηλής κατανάλωσης 0,002 ευρώ σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ. Αν υπολογίσουμε ότι στο σπίτι μας έχουμε 8 λαμπτήρες, οι οποίοι λειτουργούν 3 ώρες ο καθένας ημερησίως, το χρόνο οι λάμπες του σπιτιού μας καίνε 8.640 ώρες συνολικά και μας κοστίζουν 86 ευρώ αν είναι πυρακτώσεως και 17 ευρώ αν είναι χαμηλής κατανάλωσης.

4ο Σχόλιο:

Η ανωτέρω επιχειρηματολογία είναι λανθασμένη στη βάση της. Δείτε τα σχετικά θέματα. Στο χώρο των τεχνικών λεπτομερειών ο κ. καθηγητής δείχνει να παραβλέπει τους υπολογισμούς που αναφέρει η ΕΕ⁽²¹⁾ ότι η οικονομία είναι τής τάξης των 60 ευρώ, υπολογισμοί που βασίζονται και αυτοί σε λάθος δεδομένα(!) (δείτε 1ο Σχόλιο).

Επιπλέον αυτών δεν αναλύεται το γεγονός ότι μια «οικονομική» λάμπα 20 W δεν αντιστοιχεί με λάμπα πυράκτωσης των 100 W, αλλά με μια των 60 W! Αυτό σημαίνει ότι η υποτιθέμενη οικονομία των 69 ευρώ για κάθε ένα χρόνο, είναι σημαντικά λιγότερη. Η ηλεκτρονική εφαρμογή

Together We Save⁽²²⁾ παρουσιάζει μια εντελώς ασήμαντη εξοικονόμηση χρημάτων υπολογίζοντας τον αριθμό των λαμπτήρων, την ισχύ τους και τις ώρες που λειτουργούν. Η εξοικονόμηση που συμβαίνει σύμφωνα με τους υπολογισμούς τής εφαρμογής είναι η εξής:

Αντικαθιστώντας 12 λάμπες πυράκτωσης των 75 Watt με λάμπες «εξοικονόμησης» θα έχουμε κέρδος κάθε χρόνο 223,70 δολάρια εάν οι λάμπες ανάβουν 8 ώρες την ημέρα! Με άλλα λόγια εάν υπολογίσουμε ότι θα ανάβουν τέσσερις ώρες, ένα νούμερο με το οποίο πραγματοποιούνται οι περισσότεροι υπολογισμοί εξοικονόμησης, τότε το θεωρητικό κέρδος πέφτει κατακόρυφα στο μισό δηλαδή μειώνεται στα 111,5 δολάρια το χρόνο, όταν μόνο για την αγορά των 12 λα-

21 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> - Δείτε την ενότητα: III. Compact Fluorescent lamp issues.

22 <http://www.ljec.coop/content/new-energy-savings-app>

μπτήρων θα δώσουμε περίπου 50 δολάρια!

Εύκολα κατανοούμε τον παραλογισμό ο οποίος διατηρεί τον ψευδεπίγραφο τίτλο: «εξοικονόμηση χρημάτων» εάν απαντήσουμε στο κατωτέρω αίτιγμα:

Ισοσταθμίζεται η ετήσια εξοικονόμηση των (έστω) 40-50 ευρώ, ένα νούμερο που στην πραγματικότητα είναι κατά πολύ μικρότερο, με τη ρύπανση τής οικίας και τις παρενέργειες στην υγεία από πιθανή θραύση ενός μόνο λαμπτήρα; Από το «άρρωστο», επικίνδυνο και καθόλου ποιοτικό φάσμα φωτός τους (καθ' ομολογία των ίδιων των κατασκευαστών); Από τη διαταραχή στον αδένα τής επίφυσης με το έντονο φάσμα τού μπλε; Από τη συνεχή έκλυση καρκινογόνων αερίων όταν ανάβουν; Από την εκπομπή υπεριωδών ακτινοβολιών οι οποίες προκαλούν από δερματικά προβλήματα έως καρκίνο· και από τις ποικίλες άλλες ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες που εκπέμπουν οι περισσότερες «οικονομικές»;

Σημειώστε ότι για τους λαμπτήρες πυράκτωσης δεν υφίσταται καμία παράμετρος αυτών των τόσο δυσμενών επιδράσεων.

5. Περιέχουν υδράργυρο και άρα είναι επικίνδυνοι για την υγεία μας --- ----->Ψέματα
Είναι αλήθεια ότι περιέχουν υδράργυρο, ελάχιστο όμως σε σχέση με ένα θερμόμετρο, περίπου όσο και η μύτη ενός στυλό. Η ποσότητα του υδραργύρου που περιέχεται σε μια λάμπα είναι περίπου 2 mg και βέβαια δεν σπάνε κάθε μέρα οι λάμπες υπό φυσιολογικές συνθήκες.

5ο Σχόλιο:

Η ανωτέρω απάντηση μοιάζει σαν να ρωτάει κάποιος: «Είναι επικίνδυνη η ραδιενέργεια σε μικρές ποσότητες;» παίρνοντας την απάντηση: «Όχι δεν είναι. Μην ξεχνάτε ότι το Τσερνόμπιλ εξέπεμψε τεράστιες ποσότητες ραδιενέργειας, άλλωστε δεν έχουμε κάθε μέρα Τσερνόμπιλ». Βεβαίως, έχουμε και τη Φουκουσίμα..., αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει επιστημονικά αποδεκτό κατώτατο όριο ασφαλείας για τον υδράργυρο - ειδικά για παιδιά και εγκύους. Επιπλέον κάθε λάμπα περιέχει διαφορετικά ποσά υδραργύρου. Ενδεχόμενη θραύση λαμπτήρα «οικονομίας» βάζει σε μέγιστο κίνδυνο κάθε οικογένεια, σύμφωνα με την πλέον συστηματική και αξιόπιστη εργαστηριακή έρευνα τής υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν των ΗΠΑ, ώστε οι αρμόδιοι κατέληξαν στην απόφαση να υποδεικνύουν για τις λάμπες «οικονομίας» να μην τοποθετούνται σε μέρη όπου υπάρχουν έγκυοι και μικρά παιδιά. Δηλαδή πουθενά. Οι βλάβες στην υγεία από τον υδράργυρο είναι πολλές και ασύλληπτες. Η σύγκριση με θραυσμένο θερμόμετρο υδραργύρου είναι παραπλανητική. Δείτε στο σχετικό θέμα όσα αποκρύπτονται πίσω από την τακτική υποβάθμισης των κινδύνων από ένα σπασμένο υδραργυρικό θερμόμετρο.

Το τραγικό που συμβαίνει με το θέμα είναι ότι οι παραγωγοί εκμεταλλεζόμενοι την επικρατούσα προπαγάνδα υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας», παραβιάζουν ωμά τον νόμο. Βλέπουμε σε ορισμένες «οικονομικές» να μην υπάρχει καμία αναφορά για τον υπερτοξικό υδράργυρο που περιέχουν και σε άλλες να το αναφέρουν με τέτοιο τρόπο σαν να πρόκειται για κάτι πολύτιμο που πρέπει να το προσέξουμε και ίσως... να το συλλέξουμε. Επιπλέον αφήνονται στο έλεος τού πουθενά εκείνες οι ομάδες πολιτών που δεν έχουν τη δυνατότητα ανάγνωσης ή βρίσκονται σε θέση μερικής κατανόησης των (ελλιπέστατων) οδηγιών χρήσης.

6. Αν σπάσουν μέσα στο σπίτι κινδυνεύουμε ----->Ψέματα

Η ποσότητα υδραργύρου είναι ελάχιστη. Ωστόσο, δεν πρέπει να ακουμπήσουμε με γυμνά χέρια τον υδράργυρο έτσι ώστε να είμαστε σίγουροι ότι από κάποια αμυχή δεν θα εισέλθει στον οργανισμό μας, ενώ δεν πρέπει να μαζέψουμε τα γυαλιά με ηλεκτρική σκούπα. Επίσης, καλό είναι να απομακρύνουμε τα μικρά παιδιά, που έτσι κι αλλιώς ισχύει όταν έχουν σπάσει γυαλιά. Ο καλύτερος τρόπος είναι να μαζέψουμε τα σπασμένα με ένα βρεγμένο πανί και να αερίσουμε για ένα τέταρτο της ώρας.

6ο Σχόλιο:

SOS! Επικίνδυνη και σαφώς λανθασμένη πληροφόρηση εμπεριέχεται στην ανωτέρω απάντηση. Λογικά μια τέτοια απάντηση δεν θα έπρεπε να είχε δημοσιευθεί, δεδομένου ότι βάζει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Όπως συνέβη με την αρχική, που στη συνέχεια αποσύρθηκε, άκρως επικίνδυνη για τους καταναλωτές άποψη τής ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ, τού οργανισμού που θεωρείται ως ο αρμοδιότερος για την ανακύκλωση των ληγμένων «οικονομικών».

Στην περίπτωση που οι καταναλωτές ήταν πλήρως ενήμεροι, θα έπρεπε να είχαν ξεσηκωθεί οι πέτρες, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οπωσδήποτε οι ενώσεις καταναλωτών, ίσως και ο εισαγγελέας, για αυτές τις παραινέσεις «ανακύκλωσης» λαμπτήρων. Με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία οι συμβουλές που δίνονται είναι άκρως ελλιπείς, αντιεπιστημονικές και βάζουν σε δυνητικό κίνδυνο την υγεία μικρών παιδιών και εγκύων και γενικότερα των καταναλωτών. Θα πρέπει να δείτε τα σχετικά θέματα, που αναφέρονται στο 5ο Σχόλιο για να έχετε κάποια άποψη τού μεγέθους τής παραπληροφόρησης που συντελείται.

7. Αρα υπάρχει πρόβλημα ----->Ψέματα

Κάθε συσκευή που χρησιμοποιούμε περιέχει τοξικά στοιχεία. Μάλιστα σε αυτή την περίπτωση το πρόβλημα είναι ελάχιστο. Αρκεί να σκεφτούμε ότι με τη χρήση αυτών των λαμπτήρων βοηθάμε ώστε κάθε νοικοκυριό να εκπέμπει περίπου 800 κιλά διοξείδιο του άνθρακα λιγότερο άρα βοηθούμε να περιοριστεί το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Επίσης, ξοδεύουμε λιγότερη ενέργεια. Αλλωστε, όταν παράγουμε ενέργεια από άνθρακα όπως συμβαίνει στην Ελλάδα, στην ατμόσφαιρα εκλύονται πολλά τοξικά στοιχεία, ένα από τα οποία είναι επίσης ο υδράργυρος που στη συνέχεια «φτάνει» σε εμάς. Έχει υπολογιστεί ότι αν αντικαθιστούσαμε όλες τις λάμπες με εκείνες χαμηλής ενέργειας θα χρειαζόμασταν ένα εργοστάσιο που παράγει ενέργεια από λιγνίτη λιγότερο από τα 25 που διαθέτουμε.

7ο Σχόλιο:

Απαντήσεις που ξεκαθαρίζουν το τοπίο, στο πολύπλοκο ζήτημα που τίθεται, δίνονται μέσω πολλών επί μέρους θεμάτων που εξετάζονται σε αυτό το βιβλίο. Ένα από αυτά που δεν αναφέρει ο κ. Τσαγκρασούλης, είναι ότι οι λάμπες «οικονομίας» δεν δαπανούν την ισχύ που αναγράφουν. Άρα όλα όσα αναφέρει περί υπολογισμών δαπάνης ενέργειας δεν σχετίζονται με την πραγματικότητα. Ως ένα παράδειγμα, από τα πολλά, που μπορούν να αναφερθούν είναι το εξής χαρακτηριστικό. Μια «οικονομική» λάμπα 20 Watt δεν δαπανά 20 W, όταν ανάβει, αλλά η κατανάλωσή της μπορεί να φθάσει έως και 22 Watt. Επιπλέον, επειδή χρειάζεται κρυφή ενέργεια για να λειτουργήσει, δαπανά την ενέργεια (που δεν καταγράφεται), η οποία στις περισσότερες εκ των «οικονομικών» είναι όση και η αναγραφόμενη! Αναφέρομαι εδώ στην **άεργη ισχύ**, (όπως είναι ο όρος) που δαπανάται «αοράτως» από τη λαμπίτσα των 20 Watt. Η άεργος ισχύς μπορεί να φθάσει έως και 20 Watt. Άρα, το σύνολο τής ενέργειας που ζητά μια λάμπα «οικονομίας» από τη ΔΕΗ είναι περισσότερη από 40 Watt! Για λόγους που εξηγώ αναλυτικά στο σχετικό κείμενο, η άεργος ισχύς κατά κάποιο τρόπο δεν δαπανάται επί τόπου, αλλά λόγω των ξεχωριστών «ιδιαιτεροτήτων» τής «οικονομικής», επιστρέφει στο δίκτυο.

Γενικές προφυλάξεις για τους λαμπτήρες.

Με την κατάργηση των λαμπτήρων πυράκτωσης όλο και περισσότεροι λαμπτήρες που περιέχουν υδράργυρο (λαμπτήρες πυράκτωσης ή εξοικονόμησης ενέργειας) θα χρησιμοποιούνται. Αυτός ο υδράργυρος και τα παράγωγά του μπορεί να εισέλθει στο οικοσύστημα μας. Είναι λοιπόν ευθύνη όλων μας να περιορίσουμε αυτές τις πιθανότητες. Κατά το βίδωμα ή το ξεβίδωμα των λαμπτήρων κρατάτε τους από την πλαστική βάση τους και όχι από το γυάλινο κάλυμμα. Τοποθετήστε τον καμένο λαμπτήρα στο κουτί του κατασκευαστή με ασφάλεια και τέλος στον κάδο συλλογής λαμπτήρων της Φωτοκύκλωσης.

Σε περίπτωση που κατά την διαδικασία περιουλολής σπάει κάποιος λαμπτήρας είναι σημαντικό να ακολουθηθεί η παρακάτω διαδικασία:

- Αναγούμε το παρόθυρο α για να ασφαλίσει καλά ο κάδος για αρκετές ώρες
- Κατά την περιουλολή των θραυσμάτων φοράμε γάντια
- Μαζεύουμε τα υπολείμματα και τα κλείνουμε σε ασφαλή συσκευασία.
- Τα μακροθραύσματα από τους λαμπτήρες να συλλοθούν με μια ειδική ληψη ταινία και όχι με άλλο μέσο.
- Μη χρησιμοποιείτε ηλεκτρική σκούπα γιατί ο υδράργυρος που περιέχουν οι λάμπες θα απλωθεί σε ολόκληρα τα χώμα και τη σκούπα.- Το αναθεύουμε σε κάδο λαμπτήρων της ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗΣ Α.Ε

Τα περισσότερα των αναγραφόμενων εδώ συνιστούν την παραπληροφόρηση στο αποκορύφωμά της από τον πλέον αρμόδιο φορέα στον οποίο στρέφονται οι καταναλωτές για να καλύψουν τα κενά άγνοιας.

εκπροσώπου τής βρετανικής «Υπηρεσίας Διοξειδίου τού Άνθρακα», η οποία φιλοδοξεί να υπάρχει «σήμανση άνθρακα» σε όλα τα προϊόντα, δημοσιευμένες στην «Καθημερινή», την ίδια εφημερίδα στην οποία δημοσιεύθηκαν οι απόψεις τού καθηγητή κ. Τσαγκρασούλη:

«Σε ένα πακέτο πατατάκια τσιπς, το αναγραφόμενο στη σήμανση ποσοστό άνθρακα αφορά κάθε διεργασία στην παραγωγή. Από τις εργασίες προετοιμασίας τού αγρού για τη σπορά τής πατάτας μέχρι και τη συσκευασία τού τελικού προϊόντος.»⁽²³⁾

Σε πολλά θέματα αυτού τού βιβλίου αναφέρεται ακριβώς αυτό. Δηλαδή η σκανδαλώδης παράλειψη κρίσιμων παραμέτρων τού αποτυπώματος άνθρακα των «οικονομικών, όπως π.χ. η παράλειψη τής δαπάνης ενέργειας για την εξόρυξη πρωτογενών υλικών, όπως για παράδειγμα των σπάνιων γαιών φωσφόρου, οι οποίες μετά το χημικό διαχωρισμό τους αφήνουν ραδιενεργά κατάλοιπα στο έδαφος!

Για εξειδικευμένη πληροφόρηση δείτε το σχετικό θέμα.

23 http://www.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_oikol_2_01/05/2010_1291508

Εκτός λοιπόν από την άμεση κατανάλωση τής αοράτου ισχύος συμβαίνουν και επιπλέον δαπάνες μέσω των φθορών που προκαλούνται μακριά από τον τόπο χρήσης σε μετασχηματιστές κ.λπ., αλλά πάντοτε σε βάρος των καταναλωτών που καλούνται να πληρώσουν το κόστος μέσω αυξημένων τιμών στο λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος.

Σχετικά με το ζήτημα τής ρύπανσης με θερμοκηπιακά αέρια από τις λάμπες γενικότερα, παραμένει άγνωστο ποιο είδος «οικονομίας» ή πυρακτώσεως εκπέμπει - εμμέσως - περισσότερα. Η αιτία είναι ότι καμία μελέτη δεν έχει εισάγει στις εξισώσεις της όλες τις δαπάνες ενέργειας που απαιτούνται για την παραγωγή, διάθεση, χρήση και ανακύκλωση των «οικονομικών».

Για να γίνει εν μέρει κατανοητό το ζήτημα είναι αποκαλυπτικές οι διευκρινίσεις τού

Μια ακόμα σημαντική παράμετρος που δεν υπολογίζεται είναι οι φυσικές καταστροφές. Για παράδειγμα, το 2010 εκατομμύρια οικίες καταστράφηκαν καταστρέφοντας μαζί τους και τις τοξικές λάμπες φθορισμού και «οικονομίας». Το τεράστιο περιβαλλοντικό κόστος και οι βλάβες στην ανθρώπινη υγεία είναι άγνωστος χώρος για τους υποστηρικτές των «οικονομικών».

Το συμπέρασμα παραμένει εξαιρετικά αμφίβολο. Δεν έχει απαντηθεί ακόμα το ερώτημα εάν οι «οικονομικές» είναι φιλικότερες προς το περιβάλλον από τις λάμπες πυράκτωσης. Η προσωπική μου άποψη, με βάση την έρευνα που έχω κάνει μέχρι σήμερα είναι, ότι σε βάθος χρόνου συνυπολογίζοντας τα πιθανά ατυχήματα σε εργοστάσια παραγωγής και ανακύκλωσης, αλλά και τη διαφυγή υδραργύρου από τα ορυχεία που είναι γύρω στο 30%, θα αποτελέσουν καταστροφή για το περιβάλλον ισοδύναμη με την καταστροφή από το Τσερνόμπιλ. Το απολύτως σίγουρο είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν είναι φιλικότερες από τις λάμπες πυράκτωσης για την ανθρώπινη υγεία. Στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο! Άρα, με βάση, μόνο τη δεύτερη συνιστώσα, το συνολικό εξαγόμενο είναι υπέρ των λαμπτήρων πυράκτωσης. Δείτε τα σχετικά θέματα.

Η αλλαγή λαμπτήρων ξεκίνησε (επισήμως) με το περίεργο «ενδιαφέρον» τού τέως αντιπροέδρου των ΗΠΑ Ντικ Τσένι για το περιβάλλον,⁽²⁴⁾ ένα ενδιαφέρον που ακολούθησε η ΕΕ. Εδώ πρέπει να αναφερθεί η ωμή κοροϊδία που συμβαίνει σε βάρος των καταναλωτών, από την ΕΕ, όταν επιβάλλεται νομοθετικά μια υποθετική οικονομία, με την απαγόρευση πώλησης των (υποτίθεται) ενεργειακών λαμπτήρων πυράκτωσης και ταυτόχρονα επιτρέπεται η παραγωγή και εξαγωγή τους εκτός της ΕΕ.⁽²⁵⁾ Φυσικά το παγκόσμιο σκάνδαλο της διεφθαρμένης πολιτικής που «αγάπησε» τους «οικονομικούς», των τραπεζών και άλλων οργανισμών είναι απεριγράπτο και πέραν πάσης φαντασίας. Δείτε το σχετικό θέμα.

8. Οι λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης πρέπει οπωσδήποτε να ανακυκλώνονται ----->Αλήθεια

Είναι εξαιρετικά σημαντικό αυτοί οι λαμπτήρες να μην καταλήγουν στο περιβάλλον, γιατί αν καθένας από αυτούς περιέχει ελάχιστη ποσότητα υδραργύρου, όλοι μαζί πεταμένοι ανεξέλεγκτα στις χωματερές μπορούν πραγματικά να αποτελέσουν απειλή για το περιβάλλον. Στην Ελλάδα την ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων λαμπτήρων εξοικονόμησης όπως και συσκευών αναλαμβάνει η εταιρεία «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.». Η εταιρεία αυτή κανονικά έχει συμβληθεί με τους δήμους και διαθέτει 141 σημεία απόθεσης σε όλη την Ελλάδα. Στο site www.electrocycle.gr μπορείτε να βρείτε αν ο δήμος είναι συμβεβλημένος και σε ποια σημεία μπορείτε να παραδώσετε τις χρησιμοποιημένες λάμπες σας. Θα προτείναμε, πάντως, αν ο δήμος σας δεν έχει συνδεθεί με το δίκτυο ανακύκλωσης ηλεκτρικών συσκευών να ζητήσετε να το κάνει με ένα τηλεφώνημα. Ετσι θα πιέσετε την Τοπική Αυτοδιοίκηση να κινηθεί ⁽²⁶⁾ επιτέλους.

8ο Σχόλιο:

Η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή - εκτιμά - μέσω των υπηρεσιών της, ότι η ανακύκλωση λαμπτήρων «οικονομίας», θα γίνεται μόνο στο 20%! Η Ευρώπη και ο κόσμος κάθονται, ύστερα από αυτό το μέγα λάθος της υποχρεωτικής εισαγωγής στη ζωή μας των «οικονομικών», σε βουνά υδραργύρου. Ακόμα κι αν η ανακύκλωση συνέβαινε σε ένα ιδανικό κράτος (της φαντασίας μας) σε ποσοστό 100%

24 http://en.wikipedia.org/wiki/Energy_Task_Force

25 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/368&format=HTML&aged=0&language=EN> Δείτε την ενότητα: Π.6. No impact on lamps already in store and shops.

26 http://www.electrocycle.gr/new/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=28&Itemid=108&limitstart=24

ακόμα και τότε, η ρύπανση του περιβάλλοντος και οι βλάβες στην υγεία των καταναλωτών, θα ήταν μεγαλύτερες, συγκρινόμενες με τη χρήση λαμπτήρων πυράκτωσης, επειδή είναι μεγαλύτερες οι δαπάνες ενέργειας στον πλήρη κύκλο ζωής ενός λαμπτήρα «οικονομίας».

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Σουηδία, το κράτος πρότυπο στον τομέα της ανακύκλωσης. Η υπουργός Περιβάλλοντος εξέπεμψε τραγικό SOS, το 2012, λέγοντας ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» που ρίχνονται στις χωματερές συνιστούν οξεία περιβαλλοντική κρίση,⁽²⁷⁾ ενώ από την άλλη πλευρά στην Ινδία, συντελείται ήδη ένα μικρό Τσερνόμπιλ, όπου είναι μηδενική η ανακύκλωση «οικονομικών».

Το Κέντρο Διαχείρισης Τοξικών της χώρας δηλώνει κάτι απίστευτα τραγικό: Εισέρχονται ετησίως στο περιβάλλον 8,5 τόνοι υδραργύρου από τους Σ.Λ.Φ. (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή «οικονομικούς») και 8 τόνοι υδραργύρου από τις υπόλοιπες λάμπες φθορισμού!

Αξίζει να λάβουμε υπόψη μας ότι η υδραργυρική «γενοκτονία» του πλανήτη συντελείται από τις αρχές της δεκαετίας του 1940 με την εισαγωγή των σωληνωτών λαμπτήρων φθορισμού, χωρίς να συμβαίνει ουδεμία ανακύκλωσή τους, για να ακολουθήσει σήμερα η επικίνδυνη φαρσοκωμωδία της ανακύκλωσης των «οικονομικών».

Εάν λάβουμε υπόψη μας μόνο το συστηματικό τοπικό καθαρισμό τόσο του εδάφους όσο και του υπεδάφους από τον υδράργυρο που πρέπει να γίνει και καμία άλλη (από τις πάμπολλες) συνιστώσες δαπάνης ενέργειας που προϋποθέτει η παραγωγή, χρήση και ανακύκλωση των «οικονομικών», τότε γίνεται σαφές ότι εμφανίζονται κατά πολύ μεγαλύτερες δαπάνες ενέργειας συγκριτικά με τους λαμπτήρες πυράκτωσης, που είναι ελάχιστα ρυπαροί για το περιβάλλον, έχουν φιλικό φάσμα φωτός για τους ανθρώπους, δεν εκπέμπουν επικίνδυνες ακτινοβολίες, δεν περιέχουν τοξικά χημικά, δεν εκλύουν καρκινογόνα αέρια στο χώρο όταν απλά λειτουργούν κ.λ.π κ.λπ.

Πέρα αυτών ο κ. Καθηγητής παραπέμπει σε ιστοσελίδες που φαίνεται πως δεν έχει καν διαβάσει.

Συγκεκριμένα η ιστοσελίδα της ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ, αδιαφορεί προκλητικά για την υγεία των καταναλωτών, συμβουλεύοντάς τους στην περίπτωση θραύσης ενός «οικονομικού» να μαζέψουν τα θραύσματα και να τα πετάξουν στα σκουπίδια τους!

Τα ίδια συμβαίνουν με τις απόψεις του επικεφαλής της ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗΣ κ. Γιάννη Αργυρού ο οποίος συμβουλεύει τα εξής (εξωφρενικά) στην περίπτωση που υποστεί θραύση ένας υπερτοξικός λαμπτήρας «οικονομίας»: «...καλό είναι να μαζέψει κανείς τα θραύσματα με ένα γάντι σε μια σακούλα και να την τοποθετήσει στον κάδο απορριμμάτων».⁽²⁸⁾

Δυστυχώς δεν έχει επέμβει ακόμα κάποιος εισαγγελέας γι' αυτές τις απίθανες και άκρως επικίνδυνες συμβουλές για την υγεία των καταναλωτών.

Το κερασάκι στην τούρτα της επικίνδυνης «μέθης» σε βάρος των καταναλωτών, στην οποία βρίσκονται ορισμένοι ειδικοί για αυτούς τους τοξικούς λαμπτήρες, το προσφέρει η ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ όταν δίνει στην ιστοσελίδα της στοιχειωδώς μέτριες συμβουλές στους καταναλωτές, οι οποίες βεβαίως είναι εκ διαμέτρου αντίθετες με αυτές του επικεφαλής της... Ε ρε μάνα μου, που θάλεγε και ο Καραγκιόζης. Δείτε τα σχετικά θέματα.

9. Τελικά κάνουν καλό στο περιβάλλον ----->Αλήθεια

Κάνουν μεγάλο καλό, εφόσον λειτουργήσει η ανακύκλωση.

27 http://www.svd.se/nyheter/inrikes/lena-ek-situationen-ar-akut_6651732.svd

28 "Η ανακύκλωση λαμπτήρων... γίνεται στο σκοτάδι" Αφιέρωμα Ενέργεια - "Τα Νέα" 13-14 Μαρτίου 2010.

9ο Σχόλιο:

Όλα ειπώθηκαν στα προηγούμενα σχόλια.

10. Οι λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης παρουσιάζουν διακοπές που, αν και ελάχιστες, ενοχλούν και προκαλούν πονοκεφάλους ----->Ψέματα

Οι καινούργιοι λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης δεν παρουσιάζουν διακοπές στην παροχή φωτισμού καθώς η τεχνολογία έχει βελτιωθεί σημαντικά.

10ο Σχόλιο:

Εδώ ο κ. Τσαγκρασούλης δεν απαντά στην ερώτηση. Θα πρέπει λοιπόν να διευκρινισθεί ότι δεν υπάρχει ούτε μία - έστω μία - εργασία που να επιβεβαιώνει ότι το φως των λαμπτήρων «οικονομίας» δεν προκαλεί προβλήματα υγείας. Το ίδιο σημειώνει και η αρμόδια επιστημονική επιτροπή της ΕΕ, η οποία για να εξάγει συμπεράσματα εάν οι σύγχρονες λάμπες «οικονομίας» προκαλούν ή όχι προβλήματα υγείας σε ομάδες καταναλωτών, χρησιμοποίησε παλαιότερες εργασίες σχετικές με τους (σωληνωτούς) λαμπτήρες φθορισμού, καταλήγοντας ότι θα υπάρξουν προβλήματα υγείας σε 250.000 άτομα. Αυτό αναθεωρήθηκε με το δεύτερο πόρισμα, το οποίο όπως προανέφερα, σημειώνει το εξωφρενικό ότι θα υπάρξουν αυξημένα κρούσματα καρκίνου σε σχολεία και γραφεία, ενώ διευκρινίζει (λέγοντας τη μισή αλήθεια), ότι το τεχνητό φως αποτελεί παράγοντα πρόκλησης μεγάλου αριθμού ασθενειών.

Επιπλέον, αυτό που δεν έχουν κατανοήσει οι καταναλωτές, το οποίο όταν θα έρθει ο χρόνος, θα το αντιληφθούν και τότε αλίμονο στην Κομισιόν και στις κυβερνήσεις, είναι ότι, η κάθε «οικονομική», συνιστά ηλεκτρονική συσκευή, η οποία με το φως που εκπέμπει διατάζει ένα όργανο (την επίφυση) να αδρανήσει! Απολύτως εξωφρενικό όταν υπάρχουν προϊόντα τα οποία έχουν την ισχύ και τις ευλογίες κυβερνήσεων και περιβαλλοντικών οργανώσεων για να διατάζουν διάφορα όργανα τού σώματός μας να αδρανούν!

Θα περιμέναμε οι ειδικοί επί τού θέματος να διαβάζουν, αν όχι τα πάντα που αφορούν την ειδικότητά τους, τουλάχιστον τις επίσημες ανακοινώσεις. Η Υπηρεσία προστασίας της Υγείας της Βρετανίας δηλώνει σαφώς ότι οι περισσότερες από τις λάμπες «οικονομίας» που έλεγξε εμφανίζουν διακοπές στην παροχή φωτισμού, (άρα τρεμόσβημα - flickering). Σημειώστε ότι αυτή η δυσμενής αποκάλυψη συμβαίνει παρά το γεγονός ότι η πολιτική της υπηρεσίας της Βρετανίας είναι στη γραμμή υπεράσπισης αυτών των επικίνδυνων προϊόντων.⁽²⁹⁾

Επιπλέον πρέπει να σημειωθεί ότι η απλή απάντηση στο ερώτημα εάν οι «οικονομικοί» προκαλούν βλάβες στην ανθρώπινη υγεία θα ήταν εύκολο να δοθεί άμεσα από την ΕΕ, αν ζητούσε να διεξαχθεί επιστημονική έρευνα. Θα μπορούσε δηλαδή να απαιτήσει χρηματοδοτώντας ειδικούς επιστήμονες, αντί να κάνουν άχρηστη και προκατειλημμένη δουλειά γραφείου, όπως συνέβη, να διεξάγουν δουλειά εργαστηρίου. Να χωρίσουν π.χ. 700 ποντικάκια σε ομάδες και να τα «φωτίζουν» για τρεις - τέσσερις μήνες με φως από επτά διαφορετικά είδη λαμπτήρων. Τότε ίσως έβλεπαν, (όπως ο πρωτοπόρος της φωτοβιολογίας Τζον Οτ), ότι τα ποντικάκια χάνουν τις ουρές τους, όταν δέχονται μια απόχρωση ροζ φωτισμού από λάμπες φθορισμού! Με αυτό τον τρόπο ίσως αντιλαμβάνονταν οι εθελοτυφλούντες ειδικοί περί της φωτοβιολογίας επιστήμονες, οι επικεφαλής της Κομισιόν, οι κυβερνήσεις, οι λοιποί

29 <http://www.hpa.org.uk/NewsCentre/NationalPressReleases/2008PressReleases/081009Emissionsfromcompactfluorescentlights/> Σ.τ.Χ.Μ.: Δείτε τη θέση 8 όπου αναφέρεται ξεκάθαρα πως είναι αντιληπτό το τρεμόσβημα φωτός όταν η λάμπα βρίσκεται περιφερειακά των οφθαλμών.

οικολογούντες και ειδικοί, ότι το φως δεν είναι απλά μια οικονομικίστικη παράμετρος δαπάνης ενέργειας, όπως δείχνει να την αντιλαμβάνεται και ο κ. Καθηγητής, αλλά βασικότατη συνιστώσα της ζωής, η οποία ΔΥΣΤΥΧΩΣ - δεν έχει εξετασθεί ως τέτοια στις πολυσχιδείς, μηχανιστικές και πολλάκις λανθασμένες μελέτες των υπηρεσιών της ΕΕ, μελέτες χιλιάδων σελίδων, γεμάτες ελλείψεις, υποθέσεις και ίσως διαπλεκόμενα συμφέροντα, τις οποίες αγνοούν σχεδόν όλοι οι ειδικοί ή «ειδικοί», που αποφαίνονται για τα υπέρ και τα κατά των «οικονομικών» λαμπτήρων.

11. Εκπέμπουν ακτινοβολία και μπορούν να προκαλέσουν καρκίνο ----->Ψέματα

Εκπέμπουν όπως άλλωστε και οι λαμπτήρες πυρακτώσεως ελάχιστη ακτινοβολία UV, υπεριώδη ακτινοβολία σαν αυτή του ήλιου που μαυρίζει. Ωστόσο, δεν υπάρχει πιθανότητα να αποκτήσετε μπρούντζινο χρώμα και σε καμιά περίπτωση δεν κινδυνεύετε από αυτή την ποσότητα ακτινοβολίας. Αν μείνετε σε χώρο που υπάρχει τέτοια λάμπα για ένα οκτώωρο είναι σαν να έχετε εκτεθεί μόλις ένα λεπτό στον ήλιο. Ασφαλώς επίσης αν ο λαμπτήρας σπάσει δεν τίθεται θέμα υπεριώδους ακτινοβολίας, εφόσον δεν υπάρχει καθόλου ακτινοβολία

11ο Σχόλιο:

Τι να πει κανείς με αυτές τις απαντήσεις. Νιώθω (ως καταναλωτής) τέτοια μεγάλη απελπισία και τόσο έντονο θυμό που παραλύω. Οι λαμπτήρες «οικονομίας» αντίθετα από ό,τι αναφέρει ο κ. Τσαγκρασούλης, εκπέμπουν πολύ περισσότερη και επικίνδυνη υπεριώδη ακτινοβολία από τους λαμπτήρες πυρακτώσεως. Το δηλώνει κατηγορηματικά η επιστημονική επιτροπή της Ε.Ε, η οποία με το (μεροληπτικό) πόρισμά της υπέρ των «οικονομικών» λαμπτήρων αναφέρει ότι ο μόνος λόγος ανησυχίας και προβλημάτων στην υγεία των ανθρώπων είναι το μπλε φως και η υπεριώδης ακτινοβολία τους, η οποία είναι 10 φορές μεγαλύτερη!⁽³⁰⁾ Το δηλώνουν και οι οδηγίες δύο κρατών προς τους καταναλωτές, τονίζοντας ότι υφίσταται κίνδυνος για δερματικά προβλήματα και ίσως καρκίνο στην περίπτωση λανθασμένης χρήσης τους. Το δηλώνει και σχετική πανεπιστημιακή έρευνα τού Εθνικού Πανεπιστημίου της Αυστραλίας, υπολογίζοντας μάλιστα ότι θα αυξηθούν οι παθήσεις των οφθαλμών που σχετίζονται με τις υπεριώδεις κατά 12% και εκτός αυτών θα υπάρξουν 3.000 επιπλέον ασθενείς με καταρράκτη και 7.5000 με πτερύγιο κάθε χρόνο!⁽³¹⁾ Το δηλώνει η έρευνα αμερικανικού πανεπιστημίου, η οποία διευκρινίζει ότι οι λάμπες πυράκτωσης δεν συνιστούν κίνδυνο για τους καταναλωτές, ενώ αντίθετα τονίζει πως οι υπεριώδεις που εκπέμπουν οι «οικονομικές» είναι ισοδύναμη με την ακτινοβολία που λαμβάνει κάποιος όταν βρίσκεται στην τροπική ζώνη!⁽³²⁾ Όπως προανέφερα, το άκρως απίστευτο που συμβαίνει είναι ότι εκπέμπουν, εκτός από τις επικίνδυνες υπεριώδεις UVA και UVB και τις θανατηφόρες UVC, οι οποίες δεν υπάρχουν στο περιβάλλον μας, λόγω τής κατακράτησής τους από τη γήινη ατμόσφαιρα! Ας εισάγουμε λοιπόν τις «οικονομικές», όσο περισσότερο μπορούμε στη ζωή μας, επειδή δεν μπορούμε να εισάγουμε στη Γη την άκρως επικίνδυνη ηλιακή ακτινοβολία, που κατακρατάται από την στρατόσφαιρα.

Είναι σαφέστατο ότι ο κ. Τσαγκρασούλης αναφέρεται σε λανθασμένη βιβλιογραφία ή σε κάποια που δεν υφίσταται, για να υποστηρίξει τέτοιες - άκρως επικίνδυνες για τους καταναλωτές - πληροφορίες. Επιπλέον, παραμένω κατάπληκτος από το τελευταίο (ενισχυτικό;) επιχείρημα των συλλογισμών του, όταν αναφέρει, πως εάν ο λαμπτήρας σπάσει, τότε δεν θα υπάρχει καθόλου υπεριώδης ακτινοβολία(!)

30 http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihtr/docs/scenihtr_o_019.pd Δείτε την ενότητα: Light Emissions, UV and blue light.

31 <http://news.anu.edu.au/?p=11671>

32 http://commcgi.cc.stonybrook.edu/am2/publish/General_University_News_2/SBU_Study_Reveals_Harmful_Effects_of_CFL_Bulbs_to_Skin.shtml

Ας τους σπάσουμε λοιπόν - όλους - για να μην έχουμε ούτε το βλαβερό φάσμα φωτός τους, ούτε τις επικίνδυνες ακτινοβολίες τους, αλλά να πνιγούμε στον υπερτοξικό υδράργυρο και τα άλλα τοξικά περιεχόμενά τους.

Κλείνοντας, θα πρότεινα στην εκλεκτή Συνάδελφο και στον αξιότιμο Καθηγητή να διαβάσουν στους έγκυρους «Νιου Γιork Τάιμς»⁽³³⁾ τις απόψεις τού υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ για τους λαμπτήρες «οικονομίας». Η λέξη που χρησιμοποιείται για να περιγραφούν είναι «maligned» (κακολογημένοι), ή έχουν ειπωθεί πολλά σε βάρος τους, ή δυσφημισμένοι), ενώ ως προϊόν κρίνονται απολύτως αποτυχημένοι. Σε επικύρωση των ανωτέρω το Υπουργείο προκήρυξε διαγωνισμό για έναν καλύτερο λαμπτήρα που - προσέξτε - ανέφερε ότι θα αντικαταστήσει τον λαμπτήρα πυράκτωσης! Κάτι που έγινε με την εμφάνιση ενός λαμπτήρα LED. Επιπλέον ας διαβάσουν τις αποφάσεις τής Παγκόσμιας Διάσκεψης κρατών για τον υδράργυρο υπό την αιγίδα τού ΟΗΕ στην οποία αποφασίστηκε να οι λαμπτήρες «οικονομίας» το 2020 όπως και τα άλλα τοξικά φώτα οι λαμπτήρες φθορισμού. Τα ερωτήματα που τίθενται είναι πολλά.

Πόσο ανίκανους να σκεφτούμε μας θεωρούν εμάς τους καταναλωτές, κυβερνήσεις και οικολογούντες, όταν για χρόνια μάς πρήζουν το συκώτι και μας γανώνουν τα εγκεφαλικά κύτταρα με την πλέον συστηματική πλύση εγκεφάλου που έγινε ποτέ στην ανθρώπινη ιστορία, προσπαθώντας να μας πείσουν ότι οι καλύτεροι αντικαταστάτες των λαμπτήρων πυρακτώσεως είναι οι λαμπτήρες «οικονομίας», για να έρθει το 2009 η αμερικανική κυβέρνηση να ανακοινώσει ότι ζητούνται καλύτερης ποιότητας λαμπτήρες, που θα αντικαταστήσουν τους πυράκτωσης και ταυτόχρονα ενώ βλέπουμε σήμερα τον ΟΗΕ να κάνει καμπάνια υπέρ των «οικονομικών» να αποδέχεται την αντικατάστασή τους το 2020 επειδή τους θεωρεί τοξικούς; Και οι λαμπτήρες «οικονομίας» τι θα γίνουν; Η σωρεία των φασιστικών νόμων και των περιορισμών που για χάρη τους επιβλήθηκαν, οι τεράστιες δαπάνες σε εργοστάσια ανακύκλωσης, οι δαπανηρότατες διαφημιστικές εκστρατείες και όλα τα άλλα έργα που υπήρξαν για χάρη τους θα πάνε στα σκουπίδια μαζί με τις εκατοντάδες χιλιάδες τόνους υδραργύρου των υπολειμμάτων τους. Για να αποδειχθεί εν τέλει ότι τα περιβόητα σχέδια μείωσης στην κατανάλωση ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος ήταν πράσινα τοξικά άλογα...

Χιλιάδες οι σελίδες των μελετών που πλήρωσαν οι πολίτες τής ΕΕ για να βγάλουν τους λαμπτήρες «οικονομίας» πράσινα αγγελουδάκια. Τι θα τις κάνουμε όλες αυτές; Τα θα κάνουμε τα εργοστάσια που χτίστηκαν για να τους παράγουν με τεράστια δαπάνη ενέργειας και συνακόλουθη εκροή θερμοκηπιακών αερίων; Τι θα κάνουμε με τα εργοστάσια που χτίστηκαν για να τους ανακυκλώνουν; Τι θα κάνουμε με τους χιλιάδες τόνους υδραργύρου που βρίσκονται στις χωματερές των κρατών, επειδή το σύστημα ανακύκλωσής τους είναι ανύπαρκτο; Πώς θα απολογηθούν στους εργαζόμενους που απολύθηκαν - εν μέσω οικονομικής κρίσης - με το κλείσιμο των εργοστασίων παραγωγής λαμπτήρων πυράκτωσης; Τι θα μας θυμίζουν οι ποικίλες και τρομερά δαπανηρές, τόσο οικονομικά όσο και ενεργειακά, εκστρατείες ανακύκλωσης; Τι θα απογίνουν και τι απελπισία, γέλιο και οικτιρισμό θα ξυπνάνε στη μνήμη μας οι μυριάδες υμνητικές αναφορές στα ΜΜΕ και τα άλλα προπαγανδιστικά κείμενα;

Η κατάληξη τής διαχείρισης αυτού τού τόσο σοβαρού θέματος ήταν να παραχθεί τελικά ένας πανάκριβος (60 δολάρια ο ένας) «καλύτερος» λαμπτήρας, ο οποίος δεν είναι τίποτα άλλο

33 http://www.nytimes.com/2009/09/25/technology/25bulb.html?_r=1

παρά ένας λαμπτήρας LED,⁽³⁴⁾ με ορισμένα γνωστά και ορισμένα άγνωστα ακόμα μειονεκτήματα και παρενέργειες στην υγεία μας, ενώ η Φίλιπς πήρε το χρηματικό έπαθλο και την κυριαρχία στην αγορά τεχνητού φωτός με όσα μυθικά κέρδη αυτή η κυριαρχία συνεπάγεται για να τα εγκαταλείψει δύο χρόνια μετά, ανακοινώνοντας ότι αποσύρεται από την παραγωγή λαμπτήρων φωτισμού,⁽³⁵⁾ ένα γεγονός που υποδηλώνει την πλήρη διάσταση μεταξύ τής προστασίας του περιβάλλοντος με «πράσινα» φώτα και τη μεγέθυνση κερδών των πολυεθνικών.

Θα μείνουν στη μνήμη μας όλα αυτά τα κωμικοτραγικά ως ένας απίστευτος εφιάλτης παραπληροφόρησης, διαπλοκών και ανικανότητας, που προκαλεί οργή επειδή αφορά τη ζωή των καταναλωτών και ζωγραφίζει με μελανά χρώματα την υποτέλεια στην Κομισιόν, την άγνοια ή διαφθορά των κυβερνήσεων των κρατών - μελών, στο να διαχειριστούν κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την ενέργεια και κυρίως την υγεία των πολιτών τους.

Μήπως ο κ. Μπαρόζο και οι περί αυτόν, αλλά και οι πανάσχετοι για το θέμα υγεία και φωτισμός, υπουργοί Ενέργειας και Υγείας των κρατών μελών, όπως και η αρμόδια επιτροπή Περιβάλλοντος του Ευρωκοινοβουλίου, που έδωσαν το 2008 την αποδοχή τους με κλειστά μάτια (όπως ο κ. Χρυσοχοϊδης στο Μνημόνιο), για ένα τόσο εξαιρετικά κρίσιμο ζήτημα, τού τεχνητού φωτισμού, θα έπρεπε να κληθούν να απολογηθούν (ο καθένας με τον τρόπο και αναλόγως με τις ευθύνες του) σχετικά με το συγκεκριμένο μέγα σκάνδαλο και να τους ζητηθεί να πληρώσουν όσα τους αναλογούν;

Μια έρευνα σε βάθος στα αρχεία τής Ε.Ε. για το παρασκήνιο αυτής τής τοξικής «πράσινης» φαρσοκωμωδίας, θα δείξει το αβάσιμο, ανόητο, πρόχειρο και ίσως διαπλεκόμενο σκεπτικό τής Κομισιόν και τής Περιβαλλοντικής Επιτροπής τού Ευρωκοινοβουλίου και την τραγική ανευθυνότητα με την οποία χειρίστηκαν το ζήτημα, ενώ παράλληλα μια δημοσιοποίηση όλων των πρακτικών θα ξεδιπλώσει την απόλυτη άγνοιά τους για το ζήτημα.

Πιθανότατα θα αποκαλύψει ποιοι ήταν αυτοί οι άγνωστοι και άσχετοι «ειδικοί», προερχόμενοι εκ των κρατών - μελών, που είχαν ίδια ισχύ ψήφου⁽³⁶⁾ με τα μέλη τής Κομισιόν(!!!) οι οποίοι ψήφισαν «ναι» στην προώθηση αυτής τής τερατώδους και επικίνδυνης για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, νέας τεχνολογίας φωτός (που ήδη γέρασε και πετιέται στα σκουπίδια κυριολεκτικά και μεταφορικά) και στη φασιστική κατάργηση παραγωγής, εισαγωγής και χρήσης των μη τοξικών και ασφαλών λαμπτήρων πυράκτωσης.

34 <http://www.ledsmagazine.com/news/9/1/28>

35 «Έπειτα απο 123 χρόνια η Philips θα «σβήσει» τις λάμπες φωτισμού», Το Βήμα - Ανάπτυξη Β16, 28/9/2014

36 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113> - Σ.τ.Σ.: Δείτε κάτω από τον υπότιτλο: II.3. The regulation is said to be implementing the Ecodesign Directive (2005/32/EC). What is that directive about?

Με ηλεκτροπληξίες, πυρκαγιές, τοξικές αναθυμιάσεις και περιβαλλοντικά ρυπαρές οι λάμπες «οικονομίας» και LED

Είναι απίστευτη η άγνοια και σε μερικές περιπτώσεις το θράσος των υποστηρικτών των τοξικών από κάθε άποψη φώτων με τον κατ'επίφαση χαρακτηρισμό «λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας» επειδή είναι ασύλληπτο το μέγεθος τής απόκρυψης των προβλημάτων που ενέχει η παραγωγή, διακίνηση, χρήση και ανακύκλωσή τους.

Από την άλλη μεριά δεν στερούνται προβλημάτων και τα νέα τεχνολογικά θαύματα οι λαμπτήρες LED.

Ένα από τα πολλά είδη λαμπτήρων που αποσύρθηκαν (χωρίς να το αντιληφθούμε) επειδή κινδυνεύαμε να δούμε τα σπίτια μας καμένα ή να υποστούμε ηλεκτροπληξία.⁸⁶

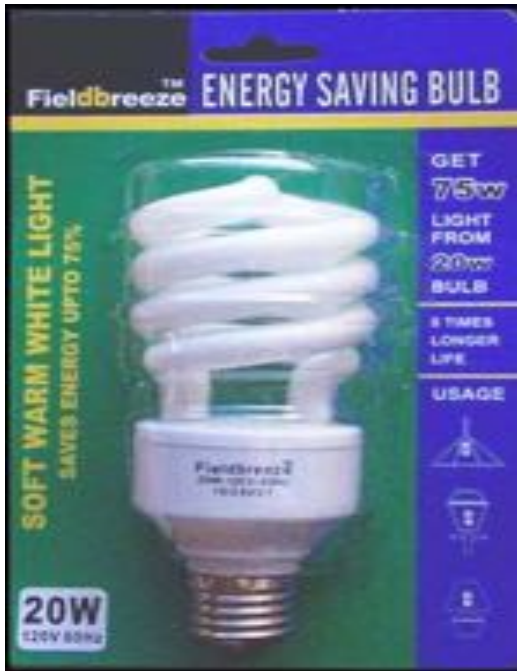

Ένα από τα πολλά είδη λαμπτήρων LED, που ανακλήθηκαν επειδή μπορούσαν να προκαλέσουν ηλεκτροσόκ!

*Weekly overview report of RAPEX notifications.⁸⁵
weeklyOverview&web_report_id=940&selectedTabIdx=1*

Οι LED άρχισαν να ξεπερνούν στις πωλήσεις από το 2015 τους «οικονομικούς» λαμπτήρες και εμφανίζονται ως η καλύτερη λύση στο πρόβλημα οικονομικού και ασφαλούς φωτισμού.

Ωστόσο, όπως δείχνουν τα γεγονότα, αυτός ο ισχυρισμός δεν σχετίζεται με την πραγματικότητα, επειδή οι LED εκτός των προβλημάτων που δημιουργούν στην όραση και τους βιολογικούς κύκλους με το έντονο φάσμα στο μπλε, εκπέμπουν και ηλεκτρομαγνητική ρύπανση (ανύπαρκτη με τις λάμπες πυράκτωσης), ενώ τα υλικά από τα οποία προέρχονται και η παραγωγή τους ενέχουν μεγαλύτερη ρύπανση για το περιβάλλον από τις λάμπες πυράκτωσης. Όπως είναι αυτονόητο δεν έχω κάνει τη φοβερά χρονοβόρα συγκριτική

Η εικονιζόμενη «οικονομική» λάμπα υδραργύρου⁸⁷ περιγράφεται ως εξαιρετικά επικίνδυνη στη χρήση, επειδή μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά. Παρά ταύτα βρέθηκε στην αγορά...

έρευνα για να βρω ποιες είναι οι αναλογίες προβλημάτων σε «οικονομικές» και LED. Ο στόχος μου είναι απλούστερος. Να αποκαλύψω ορισμένα γεγονότα που σχετίζονται με τους μύθους οι οποίοι περιβάλλουν τα σύγχρονα φώτα μας. Όπως για παράδειγμα τα LED τα οποία θεωρούνται ιδανικός φωτισμός χωρίς να είναι.

Με τη λήξη τής «ζωής» τους κάθε λάμπα LED θα έπρεπε να θεωρείται τοξικό απόβλητο. Παρόλα αυτά δεν γίνεται ανακύκλωσή τους ως τοξικών αποβλήτων, ενώ δημιουργούν πολλαπλή περιβαλλοντική ρύπανση, εάν λάβουμε υπόψη μας ότι παράγονται και με επικαλύμματα φωσφόρου που βασίζονται σε νανοσωματίδια, τα οποία είναι άγνωστο το μέγεθος τής ρύπανσης που δημιουργούν με την απόρριψή τους στις χωματερές.¹

Επιπλέον αυτών οι κίνδυνοι για τις λάμπες «οικονομίας» και LED είναι πραγματικοί. Μεταξύ αυτών εμπεριέχουν τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας ή πυρκαγιάς.

Ο δεύτερος που το έμαθε αυτό το 2008 ήταν ένας οδηγός φορτηγού ο Rick Jerkins, όταν πληροφορήθηκε με τον πλέον δυσάρεστο τρόπο τα σχετικά με την ασφαλή χρήση των νέων λαμπτήρων φθορισμού, επονομαζόμενων και «οικονομικών».

Έχοντας πιστέψει τη διαφημιστική προπαγάνδα ότι τοποθετώντας «οικονομικούς» θα εξοικονομούσε χρήματα, εισήγαγε παντού στο σπίτι του το νέο θαυμαστό πράσινο είδος τής υδραργυρικής τεχνολογίας.

Η τοποθέτησή τους προκάλεσε πυρκαγιά που επέφερε ζημιές κόστους 165.000 δολαρίων! Μια από τις λυχνίες ανεφλέγη και έκαψε σχεδόν εξ ολοκλήρου το σπίτι του, που βρίσκεται στην πολιτεία Μέριλαντ. Ο κ. Τζέκινς, η σύζυγός του και η εξαχρονη κόρη τους μόλις κατάφεραν να σώσουν τις ζωές τους.

Το κρίσιμο λάθος που προκάλεσε την πυρκαγιά ήταν η τοποθέτηση ενός συμπαγή λαμπτήρα φθορισμού (Σ.Λ.Φ. ή «οικονομικό») σε μειωτή φωτός (ροοστάτη - dimmer). Οι υδραργυρικές λυχνίες «μισούν» και δεν συνεργάζονται αρμονικά με τέτοιες συσκευές. Πάνω στη «διαμάχη» υδραργυρικής λάμπας και μειωτή, άναψε η «θερμοκρασία» και προκλήθηκε πυρκαγιά.²

Πρώτος παθών υπήρξε ο γνωστός για τις θέσεις του υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας», τέως αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Ντικ Τσένι, ο οποίος είδε το πολυτελέστατο γραφείο του, δίπλα στο Λευκό Οίκο, ένα ιστορικό μνημείο τής πολιτικής ζωής τής χώρας,³ να τυλίγεται στις φλόγες μετά την αλλαγή όλων των λαμπτήρων με «οικονομικούς».

Υπενθυμίζεται ότι ο κ. Τσένι υπήρξε ο βασικός προωθητής των λαμπτήρων «οικονομίας» στις ΗΠΑ, την εποχή που ήταν πρωτόγονοι,⁴ έχοντας ταυτόχρονα άγνοια τού θέματος από κάθε πλευρά του, όπως αναλύω στο θέμα όπου αναλύω τη σχέση λαμπτήρων «οικονομίας» και πολιτικής. Ένας άλλος καταναλωτής που υπέστη κάτι παρόμοιο στο Τορόντο τού Καναδά, είναι ο Charmain

Κάτω αριστερά: Μια λάμπα «οικονομίας» που αμέσως με τη λειτουργία της μέσα σε χώρο μπάνιου άρχισε να βγάζει φλόγες σαν δάδα. Ευτυχώς, τη στιγμή εκείνη βρισκόταν κάποιος εκεί δίπλα και την έσβησε.⁸⁸ Κάθε μια από τις καμένες πρόωρα λάμπες έχει την επικίνδυνη ιστορία της...

Miles. Άρχισε ξαφνικά να νιώθει μυρουδιά καπνού μέσα στο σπίτι του. Αντιλήφθηκε ότι ερχόταν από το δεύτερο όροφο. Τρέχοντας πανικόβλητος από δωμάτιο σε δωμάτιο ανακάλυψε ότι η αποπνικτική μυρουδιά προερχόταν από «οικονομική» λάμπα υδραργύρου.

Βεβαίως, η περίπτωση του κ. Miles, ήταν διαφορετική, όπως είπε στο τηλεοπτικό δίκτυο «WorldNetDaily», επειδή η λάμπα δεν είχε τοποθετηθεί σε ντίμερ, αλλά σε ένα είδος φωτιστικού. Το ανησυχητικό ήταν ότι δεν υπήρχε καμιά προειδοποίηση στο περίβλημα ή στη λάμπα σχετικά με το φωτιστικό πρόβλημα και τελικά η εφαρμογή στην πράξη έδειξε ότι τέτοιες λάμπες δεν είναι δυνατό να συνυπάρξουν εύκολα με ορισμένου τύπου φωτιστικά περιβλήματα, όπως και με μειωτές φωτός και άλλους ηλεκτρονικούς διακόπτες.

Επίσης, σημαντικό μειονέκτημά τους είναι ότι δεν μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά με κάθε ανεμιστήρα οροφής και οτιδήποτε σημείο ή συσκευή που παράγει κραδασμούς.⁵

Φυσικά, οι παραγωγοί δηλώνουν ότι οι «οικονομικοί» έχουν μειωμένο κίνδυνο πυρκαγιάς.⁶⁷

Ωστόσο το απίστευτο της κατάστασης, εντοπίζεται στο γεγονός ότι ένας συνεχώς αυξανόμενος αριθμός ατόμων⁸⁹¹⁰¹¹¹²¹³¹⁴¹⁵¹⁶ έχει παρατηρήσει ότι υδραργυρικές λυχνίες «οικονομίας», που είχαν τοποθετηθεί εκεί όπου υπήρχαν λάμπες πυράκτωσης, τελειώνουν τη ζωή τους με ένα είδος υποθρόσκουσας φωτιάς, που γεμίζει το χώρο με μυρουδιά καμένου πλαστικού!

Μια αιθαλομίχλη δηλαδή, που είναι εξαιρετικά επικίνδυνη, επειδή τα αέρια που διαχέονται εί-

Ένα ακόμα είδος⁸⁹ λάμπας «οικονομίας» που αποσύρθηκε από την αγορά επειδή οι καταναλωτές βρίσκονταν σε κίνδυνο να δουν το σπίτι τους να καίγεται ή οι ίδιοι να υποστούν ηλεκτροπληξία. Πόσα ακόμα τέτοια είδη ανάβουν και σβήνουν σε οικίες ανυποψίαστων καταναλωτών;

ναι καρκινογόνα.¹⁷

Η Υπηρεσία Πυροσβεστικής του Οντάριο, (και άλλες¹⁸) εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία προειδοποιεί τους καταναλωτές για τον τρόπο λήξης ζωής των νέων «οικονομικών» λαμπτήρων.

Η ίδια υπηρεσία έχει δεχθεί τηλεφωνικές κλήσεις από πανικόβλητους καταναλωτές, ύστερα από τέτοια φαινόμενα, υποθρώσκουσας πυρκαγιάς και μυρωδιάς πλαστικού, αλλά όπως διευκρίνισε δεν υπήρξαν περιπτώσεις πυρκαγιάς.

«Οι καταναλωτές πρέπει να πληροφορηθούν (δήλωσε εκπρόσωπος της Υπηρεσίας) ότι αυτός είναι ένας τρόπος που οι νέες λυχνίες τερματίζουν τη ζωή τους, ύστερα από περίπου 10.000 ώρες χρήσης».

Από τη μεριά τους οι καταναλω-

τές πλήττονται επειδή το ενδεχόμενο μιας τέτοιας σιγοκαίουσας πυρκαγιάς δεν εκπέμπει μόνο επικίνδυνα χημικά στο χώρο, αλλά αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο να σπάσει το γυαλί της και να προκληθεί ρύπανση από τον διαφυγόντα υδράργυρο μέσα στο σπίτι, το γραφείο, το σχολείο, το νοσοκομείο ή οποιοδήποτε άλλο χώρο.

Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση του Καναδού τεχνικού Doug Hembruff, ο οποίος έστησε ιστοχώρο για να δείξει στο κοινό τα υπέρ και τα κατά των υδραργυρικών λυχνιών.¹⁹

Προειδοποίηση εξέδωσε και η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία της Νέας Ζηλανδίας²⁰ τονίζοντας ότι πρέπει να αλλάζουν αμέσως τις λάμπες «οικονομίας» όταν αρχίζει να τρεμοπαίζει το φως τους, επειδή υπάρχουν υποψίες ότι αρκετές πυρκαγιές που ξέσπασαν πρόσφατα οφείλονταν σε αυτές τις λάμπες, ζητώντας από τους καταναλωτές να αντιληφθούν ότι οι νέες λάμπες είναι περισσότερο ευαίσθητες από τις λάμπες πυράκτωσης...

Μια ακόμα παρόμοια περίπτωση υποθρώσκουσας πυρκαγιάς αναφέρεται από Βρετανίδα, η οποία γεμάτη ενθουσιασμό και πίστη για τη βοήθεια που προσφέρει στο περιβάλλον αγόρασε και εγκατέστησε στο σπίτι της λάμπες «οικονομίας». Ένα βράδυ αυτή και ο σύζυγός της ένωσαν ότι κάτι καίγεται. Ανακάλυψαν τελικά πως έβγαζε καπνό μια τέτοια λάμπα. Μετά από το γεγονός επέστρεψαν αμέσως στη χρήση λαμπτήρων πυράκτωσης.²¹

Όπως υποστηρίζεται σε σχετική έρευνα στις ΗΠΑ μόνο εντός του Μαΐου του 2011 η Υπηρεσία για την Ασφάλεια των Καταναλωτικών Προϊόντων ανακοίνωσε ότι υπήρξαν 34 αναφορές από καταναλωτές για έκλυση καπνού και μυρωδιάς από «οικονομικές» και 4 αναφορές για ξέσπασμα πυρκαγιάς.²²

Οι αναφορές των καταναλωτών για δυσάρεστη μυρωδιά με το τέλος ζωής των «οικονομι-

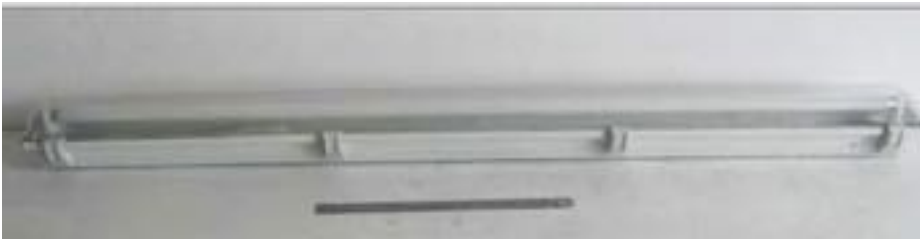

Άνω. Μια από τις λάμπες φθορισμού, νέας τεχνολογίας. Υποτίθεται περισσότερο ασφαλής και οικονομική. Δυστυχώς για τους καταναλωτές ουδείς οργανισμός στην Ελλάδα και σίγουρα στα περισσότερα κράτη της Γης, δεν ειδοποίησε τους καταναλωτές, ότι η χρήση της ενέχει τον κίνδυνο να υποστούν ηλεκτροπληξία!⁹⁰

Αριστερά. Μια ακόμα λάμπα φθορισμού με χώρα προέλευσης την Κίνα, η οποία είναι δυνατό να προκαλέσει πυρκαγιά. Ένα τέτοιο περιστατικό ήδη έχει αναφερθεί αναγκάζοντας την αρμόδια υπηρεσία της Ε.Ε. να αποσύρει το προϊόν. Βεβαίως παραμένει αδιευκρίνιστο πόσα σπίτια έχουν καεί και θα καίγονται στο μέλλον εξαιτίας τέτοιων λαμπτήρων, επειδή σχεδόν ποτέ δεν γίνεται αντιληπτή η πηγή τής πυρκαγιάς.⁹¹

κών» είναι μεμονωμένα περιστατικά αλλά κάτι το σύνηθες.²³²⁴ Όπως αναφέρει υπεύθυνος πολυεθνικής εταιρείας πιστοποίησης προϊόντων: «Οι καταναλωτές περιμένουν να δουν τη φωτεινή λάμψη και να ακούσουν τον ήχο που κάνει η παραδοσιακή λάμπα πυράκτωσης όταν λήγει η ζωή της. Ωστόσο η λήξη ζωής των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού είναι διαφορετική. Το φως τους μειώνεται με το πέρασμα τού χρόνου και μπορεί να παράγουν ένα πιο έντονο ήχο, διαχέοντας στο περιβάλλον χαρακτηριστική μυρουδιά. Ίσως γίνει αντιληπτός και καπνός».²⁵

Βεβαίως, αγνοείται από τους οικολογούντες το γεγονός ότι ο ήχος που παράγεται από το λιωμένο πλαστικό σημαίνει ότι εκλύονται τοξικά και πιθανότατα καρκινογόνα αέρια στο περιβάλλον τού σπιτιού. Το τραγικότερο είναι ότι αυτά τα αέρια εκλύονται ακόμα και όταν οι «οικονομικοί» απλά ανάβουν, στη διάρκεια δηλαδή τής θεωρούμενης φυσιολογικής λειτουργίας τους, ένα γεγονός τεράστιας σημασίας,, το οποίο αποτελεί ένα ακόμα μειονέκτημα των «οικονομικών, καλά κρυμμένο κάτω από το πράσινο χαλί τους, το οποίο πιθανώς αγνοούσαν Greenpeace και WFF, οι Οικολόγοι - Πράσινοι, ο ΛΑΟΣ, το ΠΑΣΟΚ, η ΝΔ και άλλοι οικολογούντες όταν προωθούσαν με όλη τους την ισχύ τέτοιους τοξικούς λαμπτήρες.

Άνω: Λαμπτήρας «οικονομίας» που αμέσως με τη λειτουργία του σε μπάνιο άρχισε να βγάζει φλόγες σαν δάδα. Ευτυχώς, τη στιγμή εκείνη βρισκόταν κάποιος στο χώρο κι έκλεισε το διακόπτη.⁹²

Κάτω: Σειρά από σωληνωτές λάμπες φθορισμού που αποσύρθηκαν των οποίων η χρήση είναι δυνατό να προκαλέσει όχι μόνο ηλεκτροπληξία αλλά και πυρκαγιά!⁹³

Η περιγραφή μιας μητέρας, που ακολουθεί, αποδίδει σαφώς τον κίνδυνο που διέτρεξε από λάμπα «οικονομίας»:

«...Τη λάμπα την άναψα την προηγούμενη ημέρα και αμέσως μύριζε καπνό ύστερα από λίγα λεπτά. Ξεπήδησαν 10 εκατοστών φλόγες από το πλάι τής λάμπας σαν να ήταν πυρσός! Έκλεισα αμέσως τα φώτα. Όμως είμαι σίγουρη ότι αυτό θα μπορούσε να προκαλέσει πυρκαγιά εάν δεν ήμουν παρούσα. Φανταστείτε να άφηναν ανοιχτά τα φώτα τα παιδιά μου, όπως κάνουν συνήθως όταν δεν βρίσκονται στο δωμάτιο!

Την άλλη ημέρα πήγα τη λάμπα στην πυροσβεστική υπηρεσία για να αναφέρω το γεγονός. Ο πυροσβέστης δεν ξαφνιάστηκε καθόλου λέγοντας ότι τέτοια περιστατικά δεν είναι καθόλου σπάνια.»²⁶

Οι κίνδυνοι στους οποίους μπαίνουν οι χρήστες με τη χρησιμοποίηση «οικονομικών» αποδίδεται με υποχθόνιο τρόπο με την κατωτέρω δήλωση επιθεωρητή πυροσβεστικής υπηρεσίας τής Σουηδίας Dadid Wilkund:²⁷

«Το πρόβλημα με τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (λάμπες οικονομίας) είναι ότι το πλαστικό που τους περιβάλλει αναφλέγεται εύκολα σε υψηλές θερμοκρασίες.

- Η κατάληξη, δυστυχώς, είναι μεγάλες πυρκαγιές όταν αρχίσει να καίγεται το πλαστικό. Σε μερικές περιπτώσεις δεν συμβαίνει κάτι το σοβαρό, αλλά ορισμένα περιστατικά μπορεί να καταλήξουν σε πυρκαγιές που είναι αρκετά καταστροφικές. Στη χειρότερη περίπτωση είναι δυνατό να πεθάνουν άνθρωποι που βρίσκονται στο σπίτι, εάν δεν προλάβουν να βγουν έξω από αυτό»!!! (Οι εντονότε-

ρες - με μαύρο χρώμα - λέξεις είναι το-νισμένες από τον συγγραφέα).

Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν οι «μπαμπάδες» αυτών των τοξικών φώτων, οι σωληνωτοί λαμπτήρες φθορισμού ήταν ασφαλείς. Κάθε άλλο. Ακόμα και οι πλέον εξελιγμένοι λαμπτήρες φθορισμού και LED ενέχουν σοβαρούς κινδύνους.

Μόλις στο τέλος τού 2012 ο οργανισμός ελέγχου και προειδοποίησης ελαττωματικών προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (RAPEX) άρχισε να ειδοποιεί τους καταναλωτές για τον κίνδυνο να γίνουν «ψητοί», δηλαδή να υποστούν ένα θανατηφόρο ηλεκτρικό σοκ από μια τέτοια λάμπα υποτιθέμενης εξοικονόμησης ενέργειας και χρημάτων.²⁸

Η παρουσίαση προσωπικών μαρτυριών καταναλωτών για προβλήματα καπνού και πυρκαγιές που είναι ανεβασμένες στο Facebook,²⁹ και στο YouTube είναι ενδεικτική αλλά μόνο μικρό μέρος της προβληματικής και επικίνδυνης κατάστασης.³⁰³¹³²

Φωτογραφία μιας ακόμα καμένης «οικονομικής» από ρεπορτάζ της βρετανικής εφημερίδας «Mail». Είναι σοβαρές αλλά άγνωστες προς το παρόν οι επιπτώσεις στην υγεία σε όσες και όσους, (ειδικά σε μικρά παιδιά), αναπνέουν καρκινογόνα αέρια τέτοιων λαμπτήρων όσο λειτουργούν κανονικά και τα εξαιρετικά τοξικά αερίά τους όταν αρχίσουν να καίγονται τα πλαστικά μέρη τους. Ένα κόστος που δεν καταμετράται πουθενά έχοντας χρώμα λαμπερό «πράσινο»...

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2078885/Fire-hazard-fears-compact-fluorescent-lamps.html>

Σιγή για την απόσυρση «πράσινων» λαμπτήρων

Φυσικά έχουμε και τις ανακλήσεις από την αγορά τέτοιων λαμπτήρων «εξοικονόμησης» επειδή παρατηρήθηκε ότι προκαλούσαν πυρκαγιά.

Ποικίλες μάρκες «οικονομικών» έχουν αποσυρθεί από την αγορά τα περασμένα χρόνια. Για παράδειγμα, εντός τού 2011 317.000 λάμπες «οικονομίας» τής εταιρείας Telstar Products αποσύρθηκαν επειδή εμφάνιζαν προβλήματα υπερθέρμανσης! Η εταιρεία δέχθηκε δύο αναφορές για πυρκαγιά σύμφωνα με την αμερικανική Επιτροπή για την Ασφάλεια των Προϊόντων.³³

Υπάρχει και η περίπτωση ανάκλησης 120.000 τέτοιων λαμπτήρων,³⁴ επειδή με τη χρήση ορισμένων εξ αυτών ξεσπούσε - ευτυχώς - μικρής έκτασης πυρκαγιά, είναι ένα ακόμα σημείο, που όχι μόνο εμπεριέχει τις προεκτάσεις βαρέων βλαβών στην υγεία των καταναλωτών αλλά και αυξημένων ενεργειακών δαπανών, όπως και της συνακόλουθης εκροής θερμοκηπιακών αερίων.³⁵³⁶³⁷³⁸

Αυτά τα γεγονότα και αμέτρητα άλλα που παραθέτω εδώ με τις υποσημειώσεις εδώ και στη συνέχεια είναι αναμφισβήτητα.³⁹⁴⁰⁴¹⁴²

Το μείζον ζήτημα που τίθεται (και παραμένει αναπάντητο) με βάση αυτά τα περιστατικά αφορά το άγνωστο μέγεθος τού κινδύνου ή των πραγματικών βλαβών στην υγεία των καταναλω-

Τρία είδη λαμπτήρων LED που αποσύρθηκαν από την αγορά τής Ευρωπαϊκής Ένωσης ως επικίνδυνες για πρόκληση ηλεκτροπληξίας!

Weekly overview report of RAPEX notifications Report 6 (Published on: 15/02/2013) - 7 A12/0174/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=521

Weekly overview report of RAPEX notifications Report 2 (Published on: 17/01/2014) - 80 A12/0082/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=850

Weekly overview report of RAPEX notifications Report 48 (Published on: 05/12/2014) 9 A12/1898/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1151&selectedTabIdx=1

LED Light Bulbs Recalled by Lighting Science Group Due to Fire Hazard

Κλάση:

Series of Models:

LS-111111-1111

Hazard:

The bulbs can overheat during use, posing a fire hazard.

Model:

LS-111111

Recall Date:

October 10, 2013

Unit:

LS-111111-1111

Ο εικονιζόμενος λαμπτήρας LED είναι ένας από 554.000 που αποσύρθηκαν από την αμερικανική αγορά λόγω κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς.

<https://www.eastcountymagazine.org/led-lights-recalled-due-fires-caused-bulbs>

<https://www.cpsc.gov/Recalls/2013/LED-Light-Bulbs-Recalled-by-Lighting-Science-Group>

«Οικονομικά» φώτα που αποσύρθηκαν από την αγορά τής Ευρωπαϊκής Ένωσης ως επικίνδυνα για πρόκληση ηλεκτροπληξίας ή πυρκαγιάς.

τών ή το ύψος των οικονομικών καταστροφών σε οικίες, γραφεία ή άλλους χώρους όπου τέτοιες λάμπες προκάλεσαν προβλήματα μέχρι να γίνουν αντιληπτές και να αποσυρθούν.

Η ιστορία δεν τελειώνει με την ανάκληση ελαττωματικών φώτων, τα οποία υποτίθεται ότι σώζουν το περιβάλλον και βοηθούν την τσέπη μας, ενώ ταυτόχρονα μας αρρωσταίνουν με μύριους τρόπου και κινδυνεύουμε να γίνομαι ψητά αγγελουδάκια.

Έχουμε και περιστατικά παραχάραξης πιστοποιητικών ποιότητας των λαμπτήρων «οικονομίας», με τα οποία επιχειρείται να εξαπατηθούν όχι μόνο οι καταναλωτές αλλά και οι αρμόδιες υπηρεσίες!⁴³ και τα οποία έχουν άμεση σχέση με τον κίνδυνο που εμπεριέχουν για τους καταναλωτές.

Πάντα αναφερόμαστε σε προηγμένα κράτη, επειδή στη Νιγηρία για παράδειγμα, πλημμύρισε η αγορά από λάμπες κάθε είδους που παρουσίαζαν μύρια όσα προβλήματα με αποκορύφωμα να ξεσπούν αμέτρητες πυρκαγιές με τη χρήση τους.

Η άσχετη, επικίνδυνη και πιθανώς βαριά εξαρτώμενη από συμφέροντα κυβέρνηση τής χώρας βρήκε τη φαινή λύση να πραγματοποιούνται έφοδοι στα καταστήματα και να καταστρέφονται οι «μαϊμού» λάμπες επιτόπου!⁴⁴ Όχι που θα κάθονταν να σκάσουν επειδή οι λάμπες περιέχουν υδράργυρο, ο οποίος θα παρέμενε μέσα στα καταστήματα για χρόνια και βεβαίως θα ρύπαινε μόνιμα το περιβάλλον και θα δηλητηριάζει για χρόνια τους καταναλωτές....

Στη φωτογραφία ένα ακόμα είδος λάμπας LED, που αποσύρθηκε επειδή θεωρήθηκε επικίνδυνο για πρόσκληση ηλεκτροπληξίας ή και πυρκαγιάς...

Στη φωτογραφία βλέπουμε μια από τις συνήθεις λάμπες LED, ένα είδος προϊόντος για το οποίο οι καταναλωτές αγνοούν ότι μεταξύ του βρίσκονται και πολλά είδη LED από τα πλέον επικίνδυνα, επειδή οι ικανότητές τους φτάνουν μέχρι τού σημείου να μπορούν να πυρπολήσουν το σπίτι μας αλλά και να μας στείλουν στον άλλο κόσμο μέσω ηλεκτροπληξίας.

Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 18 (Published on: 09/05/2014) - 6 - 12/0646/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=930&selectedTabIdx=1

Ηλεκτροπληξίες(!) και πυρκαγιές(!) από τα τεχνολογικά θαύματα τους λαμπτήρες LED...

Η κατάσταση γίνεται ακόμα χειρότερη εάν σε όλα τα ανωτέρω προσθέσουμε κι ένα γεγονός απολύτως υπαρκτό αλλά εντελώς άγνωστο για τους καταναλωτές.

Τα τεχνολογικά θαύματα που ονομάζονται λαμπτήρες LED μπορούν να μας στείλουν στον άλλο κόσμο όταν η κατασκευή τους είναι ελαττωματική ή αποτελούν προϊόντα «μαϊμού», με

Διάφορα είδη «οικονομικών» φώτων που αποσύρθηκαν από την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως επικίνδυνα για την πρόκληση ηλεκτροπληξίας ή πυρκαγιάς. Πλήθος οι αναφορές γι' αυτά στην ιστοσελίδα της E.E. - http://ec.europa.eu/consumers/safety/news/index_en.htm

μια απρόσμενη ηλεκτροπληξία ή να ξαποστείλουν το σπίτι μας (εν είδει στάχτης) στον ουρανό, μέσω πυρκαγιάς που μπορεί να προκαλέσουν. Οι καταναλωτές βρίσκονται αντιμέτωποι με έναν ακόμα μπελά. Να γνωρίζουν άριστα την ποιότητα των λαμπτήρων που αγοράζουν, κάτι που εκ των πραγμάτων είναι αδύνατο.

Η κατάσταση γίνεται άκρως επικίνδυνη όταν αναφερόμαστε στα πάμπολλα είδη μικρών λαμπτήρων LED, (αλυσίδες) οι οποίες ανακαλούνται από την αγορά σχεδόν κάθε μήνα(!) από την αρμόδια ευρωπαϊκή επιτροπή, επειδή διαπιστώνεται ότι μπορούν να προκαλέσουν από απλό βραχυκύκλωμα έως ηλεκτροπληξία⁴⁵ αλλά και πυρκαγιά.⁴⁶

Καταθέτω στις υποσημειώσεις μερικές παραπομπές, οι οποίες αποδεικνύουν την επικινδυνότητα τέτοιων προϊόντων.

Οποιοσδήποτε με πρόσβαση στο ίντερνετ μπορεί να διαπιστώσει ιδίως όμματα τα προβλήματα των νέων «θαυμάτων» φωτισμού,⁴⁷⁴⁸⁴⁹⁵⁰ τα οποία εκτός από τις γνωστές, υπαρκτές και σοβαρές βλάβες στην ανθρώπινη φυσιολογία που προκαλούν με το φάσμα τους όταν ανάβουν, και αυτό ανεξαρτήτως ποιότητας κατασκευής, εμφανίζουν και κίνδυνο ηλεκτροπληξίας ή και πυρκαγιάς.⁵¹⁵²⁵³⁵⁴⁵⁵⁵⁶⁵⁷⁵⁸

Τεχνολογικά θαύματα τα οποία ανακλήθηκαν από την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης επειδή μπορούσαν να προκαλέσουν ηλεκτροπληξία στους καταναλωτές. Πρώτη ερώτηση: Γιατί δεν αναφέρουν τίποτα απολύτως τα ΜΜΕ; 2η ερώτηση: Άραγε αυτή ή ίδια LED λάμπα έχει ανακληθεί (ας πούμε) από τη Ζιμπάμπουε η οποία δεν διαθέτει το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης επικίνδυνων προϊόντων;⁹⁴

Άνω, λάμπα φθορισμού που ανακλήθηκε. Αριστερά και δεξιά κάτω επικίνδυνες λάμπες LED.

Επίσης για τις LED λάμπες φωτισμού παραθέτω δεδομένα και από τις ΗΠΑ⁵⁹ και Ευρώπη,^{60 61 62} έχοντας τη δυσάρεστη γνώση ότι η συντριπτική πλειοψηφία των καταναλωτών αγνοεί τις αποσύρσεις ως επικίνδυνων πάμπολλων ειδών λαμπτήρων LED και «οικονομίας».

Φυσικά η ιστορία δεν φτάνει στο τέλος της με τις διευκρινίσεις για τα «φώτα τού μέλλοντος» τα LED, επειδή πρέπει να αναρωτηθούμε το ανείπωτο χάος και την απίστευτη παραπλάνηση των καταναλωτών που διαδραματίζεται στην πλειοψηφία των λοιπών κρατών τα οποία δεν έχουν καμία δυνατότητα ελέγχου και ανάκλησής τους εξαιτίας τού κινδύνου ηλεκτροπληξίας ή πυρκαγιάς κι έτσι η επικινδυνότητα και οι τραγικές συνέπειες των «θαυμάτων» φωτισμού περνάνε απαρατήρητες, όταν μάλιστα είναι σίγουρο ότι η πλειοψηφία τους είναι μέτριας έως κακής ποιότητας.

Στην υποσημείωση⁸¹ παρατίθεται (στα αγγλικά) μέρος από προβλήματα καταναλωτών σχετικά με καμένες λάμπες ή ακόμα και από τις εκρήξεις των «οικονομικών» στις ΗΠΑ, εκεί όπου υπάρχει αξιόλογο κίνημα καταναλωτών.

Έχω ξεχάσει και κάτι ακόμα. Τη διεύθυνση τής ιστοσελίδας από την Πυροσβεστική Υπηρεσία⁸² στο Οντάριο τού Καναδά, όπου αναφέρεται ότι οι «μουντές» καύσεις είναι συνήθη προβλήματα με τους «οικονομικούς» και επίσης την ανακοίνωση της Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ η οποία δεν έχει διαφορετική άποψη.⁸³

Μερικές νέες πλευρές των λαμπτήρων «**εξοικονόμησης**». Οι μουντές καύσεις, ο καπνός, ο κίνδυνος πυρκαγιάς και η έκλυση στο περιβάλλον του σπιτιού μας ή τής εργασίας ή τής διασκέδασής μας ή τής νοσηλείας μας ή οπουδήποτε αλλού, καρκινογόνων αερίων και πάνω από όλα ο άγνωστος κίνδυνος ηλεκτροπληξίας από τα τεχνολογικά «θαύματα» τους λαμπτήρες LED.

Το ΜΕΓΑ ζήτημα τής φωτορύπανσης με λαμπτήρες LED

Στο μεταξύ, μια νέα έρευνα⁸⁴ από ομάδα επιστημόνων πανεπιστημίων τής Καλιφόρνιας και τής Νότιας Κορέας υποστηρίζει δύο απόψεις. Η πρώτη ότι οι λάμπες LED και φθορισμού («οικονομικές») έχουν καλύτερη ενεργειακή απόδοση, δηλαδή ότι καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια από τις λάμπες πυράκτωσης.

Η δεύτερη άποψη που παρουσιάζει έχει εξαιρετική βαρύτητα επειδή τονίζει ότι αυτά τα είδη λαμπτήρων είναι τοξικότερα από τις λάμπες πυράκτωσης επειδή δημιουργούν μεγαλύτερη ρύπανση στο περιβάλλον.

Βεβαίως, και η πρώτη άποψη έχει σοβαρά μειονεκτήματα. Είναι μονοσήμαντη όπως συμβαίνει με σχεδόν όλες τις παρόμοιες έρευνες, επειδή δεν λαμβάνει υπόψη της το σύνολο των παραμέτρων δαπάνης ενέργειας, το οποίο εμπεριέχει τις φάσεις εξόρυξης, παραγωγής, διακίνησης, χρήσης ανακύκλωσης και δυσμενών επιδράσεων στην υγεία και το περιβάλλον.

Δεν λαμβάνει υπόψη πλήθος παραγόντων οι οποίοι αναλύονται σε αυτό το βιβλίο, όπως μεταξύ πολλών άλλων, την περιορισμένη κατά 10-20% ανακύκλωσή τους και κυρίως τα προβλήματα που δημιουργούνται στην υγεία από το «άρρωστο» φάσμα τους και συνακόλουθα την αναγκαία δαπάνη ενέργειας για τη θεραπεία των πασχόντων όπως δεν συνυπολογίζει πάμπολλους άλλους παράγοντες όπως την ασύλληπτη ρύπανση που δημιουργούν με τη θραύση τους από ανθρωπογενείς και φυσικές καταστροφές.

Παραπομπές

- 1 |Worldwide LED Phosphor Markets 2014» - http://www.researchandmarkets.com/research/5mknhh/worldwide_led
- 2 http://www.times-news.com/local/local_story_121093606.html
- 3 «Fire in a White House Office Building», by PATRICK J. LYONS - http://thelede.blogs.nytimes.com/2007/12/19/fire-in-office-building-next-to-white-house/?_r=0
- 4 Σ.τ.Χ.Μ.: Απόσπασμα από διάλογο σχετικά με τις λάμπες «οικονομίας» στο οποίο αναφέρεται ότι το αδαές προσωπικό τού κ. Τσένι άλλαξε όλες τις λάμπες πυράκτωσης με λάμπες «οικονομίας. Εξηγείται πώς μια τέτοια ενέργεια μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά.
Your response – “Test your CFL’s on a household circuit - I bet it would work” – is precisely the uninformed speculation that is dangerous when it comes to electrical matters (Sorry Charles, just my opinion.) If you had bothered to read my post you would know that the harmonic currents CFLs generate stack on the neutral, and since there is no over-current protection on the neutral, can lead to overloading of the neutral and a fire like the one that occurred in Vice President Dick Cheney’s suite of offices in the historic Eisenhower Executive Office Building next to the White House on December 19, 2007. The cause of the fire that started in an electrical closet on the building’s second floor was found to be the result of uninformed staff replacing all the incandescent bulbs in the complex with CFLs. - <http://www.reduser.net/forum/archive/index.php/t-42051.html>
- 5 http://www.cityofseattle.net/light/conserves/resident/cv5_lw2.htm
- 6 <http://www.projectporchlight.com/files/Fact%20Sheet%20-%20CFL%20Bulbs%20and%20Fire%20Hazards.pdf>
- 7 Σ.τ.Χ.Μ.: Πρέπει να διευκρινισθεί ότι και οι λυχνίες πυράκτωσης έχουν την «ικανότητα» να προκαλούν πυρκαγιά. Ωστόσο αυτό που κάνει τους λαμπτήρες πυράκτωσης να υπερέχουν είναι ότι τέτοια φαινόμενα είναι ελάχιστα και επειδή δεν υπάρχει υδράργυρος και πλαστικά μέρη η μουντή πυρκαγιά δεν πλημμυρίζει το χώρο με υπερτοξικές αναθυμιάσεις. Οι λάμπες πυράκτωσης επιπλέον αυτών των πλεονεκτημάτων τους δεν εκλύουν στο περιβάλλον τοξικά αέρια όταν λειτουργούν. Αυτό δυστυχώς, συμβαίνει με τις λάμπες «οικονομίας» επειδή θερμαίνονται τα πλαστικά μέρη τους.
- 8 <http://www.windsorstar.com/Green+light+bulbs+pose+hazard/2727492/story.html>
- 9 http://energystar.custhelp.com/cgi-bin/energystar.cfg/php/enduser/std_adp.php?p_faqid=3147
- 10 <http://greenwashinglamps.wordpress.com/2010/03/09/cfl-fire-hazard/>
- 11 <http://forums.mikeholt.com/showthread.php?t=106051>
- 12 <http://www.cleanmpg.com/forums/archive/index.php/t-10562.html>
- 13 <http://www.citytv.com/toronto/citynews/life/money/article/12325--woman-discovers-potential-hazard-of-highly-touted-cfl-bulbs>
- 14 <http://www.cflimpact.com/?p=640>
- 15 <http://www.snopes.com/inboxer/household/cflbulb.asp>
- 16 <http://www.eatmarket.com/sylvania/>
- 17 Cleanup of broken CFL light bulb a task for the stout-hearted, By Stephen Hume, Vancouver Sun March 30, 2013 - <http://www.vancouversun.com/Cleanup+broken+light+bulb+task+stout+hearted/8173208/story.html>
- 18 <http://www.pottsmmerc.com/article/20121009/NEWS01/121009371/fire-officials-caution-about-proper-cfl-bulb-use>
- 19 http://www.execulink.com/~impact/pur-lite_pro-9000X.htm
- 20 Eco light bulb safety warning - <http://tvnz.co.nz/content/1997787>
- 21 <http://www.growingyourbaby.com/2010/03/26/are-cfl-lightbulbs-a-safety-hazard/>
- 22 «CFLs (compact fluorescent lamps) eyed for fire danger», by Stan Freeman, 26/12/2011 - http://www.masslive.com/news/index.ssf/2011/12/cfls_compact_fluorescent_lamps.html
- 23 «Chambersburg resident feels CFL bulbs are a fire hazard - Authorities say don't worry about smoke, smell: It's the nature of the bulb», by Jim Hook - http://www.publicopiniononline.com/local/ci_24927874/chambersburg-resident-feels-cfl-bulbs-are-fire-hazard
- 24 «Burning down the house! Are CFL lightbulbs environmental Trojan Horses?» by Jim Bozeman - <http://www.commdiginews.com/politics-2/burning-down-the-house-are-cfl-lightbulbs-environmental-trojan-horses-12994/>
- 25 <http://www.ul.com/global/eng/pages/corporate/newsroom/storyideas/compactfluorescentlamps/>
- 26 <http://www.snopes.com/inboxer/household/cflbulb.asp>
- 27 Σ.τ.Χ.Μ.: Η μετάφραση τού τίτλου τού άρθρου είναι: "Οι δημοφιλείς λάμπες κοστίζουν εκατομμύρια στις ασφαλιστικές εταιρείες"... Το θέμα το βρήκα σε σχετικό ιστότοπο όπου αναλύονται ζητήματα σχετικά με τον

τεχνητό φωτισμό. Γράφεται από ειδικό και είναι πολύ αξιόλογο.- <http://www.dn.se/ekonomi/populara-lampor-kostar-forsakringsbolagen-miljoner-1.776496>

<http://greenwashinglamps.wordpress.com/2010/03/09/cfl-fire-hazard/>

28 Weekly overview report of RAPEX notifications - 28 A12/1886/12 report 51 - 2012 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=486

29 <https://www.facebook.com/judieandward>

30 http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=bubJX-m_HSs

31 http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=kALiIcrDGec

32 http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=kALiIcrDGec

33 «Telstar Recalls Energy-Saving Light Bulbs Due to Fire Hazard» - <http://www.cpsc.gov/en/recalls/2011/telstar-recalls-energy-saving-light-bulbs-due-to-fire-hazard/>

34 «Trisonic Compact Fluorescent Light Bulbs Recalled Due To Fire Hazard» - <http://www.myhealthnewsdaily.com/294-trisonic-fluorescent-bulbs-fire-hazard.html>

35 <http://www.globe-electric.com/pdf/Press%20Release%20Fujian%20Joinluck%20October%2028.pdf>

36 <http://www.cpsc.gov/CPSC/PUB/PREREL/prhtml05/05005.html>

37 <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2078885/Fire-hazard-fears-compact-fluorescent-lamps.html#ixzz1hjv-2JpZQ>

38 «Philips recalls potentially dangerous GU10 LED lamps» - <http://www.luxreview.com/news/1/philips-recalls-potentially-dangerous-gu10-led-lamps>

39 <http://www.4-traders.com/CANADIAN-TIRE-A-1409621/news/CANADIAN-TIRE-A-Canadian-Tire-voluntarily-recalls-Blue-Planet-Soft-White-CFL-bulbs-13990924/>

40 http://articles.philly.com/2011-08-11/news/29876624_1_bulbs-philips-lighting-screw-in-base - 1.8 million light bulbs recalled for glue defects

41 Compact fluorescent bulbs recalled due to safety hazard - <http://www.baytoday.ca/content/news/details.asp?c=44693>

42 CPSC, Technical Consumer Products Inc. Announce Recall of Fluorescent Light Bulbs - <http://www.cpsc.gov/cpsc/pub/prerel/prhtml05/05064.html>

43 UL Warns of Counterfeit UL Mark on Compact Fluorescent Lamp, 15/5/2013 - <http://www.sacbee.com/2013/05/15/5422163/ul-warns-of-counterfeit-ul-mark.html>

44 «Too much fake products in Nigeria», - <http://www.vanguardngr.com/2013/09/too-much-fake-products-in-nigeria/>

45 Weekly overview report of RAPEX notifications, Report 41 (Published on: 18/10/2013) - 12 A12/1401/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=771&selectedTabIdx=1

46 Weekly overview report of RAPEX notifications, Report 41 (Published on: 18/10/2013) - 12 A12/1401/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=771&selectedTabIdx=1

47 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 42 (Published on: 24/10/2014 - 5 A12/1647/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1091&selectedTabIdx=1

48 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 42 (Published on: 24/10/2014 - 19 A12/1661/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1091&selectedTabIdx=1

49 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 9 (Published on: 06/03/2015) - 30 A12/0299/15 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1271&selectedTabIdx=1

50 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 9 (Published on: 06/03/2015) - 31 A12/0300/15 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1271&selectedTabIdx=1

51 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 30 (Published on: 02/08/2013) - 35 A12/0977/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=670&selectedTabIdx=1

52 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 30 (Published on: 02/08/2013) - 39 A12/0981/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=670&selectedTabIdx=1

53 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 30 (Published on: 02/08/2013) - 40 A12/0982/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=670&selectedTabIdx=1

54 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 30 (Published on: 02/08/2013) 32 A12/0974/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=670&selectedTabIdx=1

55 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 31 (Published on: 09/08/2013) - 25 A12/1015/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=680&selectedTabIdx=1

56 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 32 (Published on: 16/08/2013) - 39 A12/1083/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=690&selectedTabIdx=1

57 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 33 (Published on: 23/08/2013) - 3 A12/1120/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=710&selectedTabIdx=1

58 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 34 (Published on: 30/08/2013) - 44 A12/1161/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=710&selectedTabIdx=1

59 «Consumer Product Safety Commission reports LED Light Bulbs Recalled by Lighting Science Group Due to Fire Hazard», 13/3/2013, - <http://www.clarksvilleonline.com/2013/03/21/consumer-product-safety-commission-reports-led-light-bulbs-recalled-by-lighting-science-group-due-to-fire-hazard/>

60 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 46, 2012 - 9 A12/1694/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=481

61 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 47, 2012 - 19 A12/1739/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=482

62 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 44, 2012 - 14 A12/1624/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=478

63 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 16, 2012 24 0612/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=438

64 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 16, 2012 25 0613/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=438

65 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 18, 2012 4 0652/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=440

66 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 18, 2012 4 A 12/1806/12 - http://ec.europa.eu/consumers/images/rapex/2012-w49/2012-w49_4-3f.jpg

67 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 16, 2012 26 0614/12 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=438

68 Weekly overview report of RAPEX notifications report 6 - 2013 5 - A12/0172/13 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=498

69 Weekly overview report of RAPEX notifications report 6 - 2013 7 A12/0174/13 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=498

70 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 16 - 2013 - 11 - A12/0483/13 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=519

71 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 21 (Published on: 31/05/2013) - 6 A12/0607/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=570&selectedTabIdx=1

72 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 24 (Published on: 21/06/2013) - 3 A12/0695/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=600

73 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 28 (Published on: 19/07/2013) - 45 A12/0911/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=650&selectedTabIdx=1

74 Weekly overview report of RAPEX notifications report 26 (Published on: 05/07/2013) - 4 A12/0794/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=630&selectedTabIdx=1

75 Weekly overview report of RAPEX notifications report 26 (Published on: 05/07/2013) - 5 A12/0795/13 -

http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=630&selectedTabIdx=1

76 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 41 (Published on: 18/10/2013) - 29 A12/1418/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=771&selectedTabIdx=1

77 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 2 (Published on: 17/01/2014) - 78 A12/0080/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=850&selectedTabIdx=1

78 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 34 (Published on: 29/08/2014) - 8 A12/1320/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1020&selectedTabIdx=1

79 Weekly overview report of RAPEX notifications - Report 34 (Published on: 29/08/2014) - 13 A12/1325/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1020&selectedTabIdx=1

80 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 48 (Published on: 05/12/2014) 9 A12/1898/14 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1151&selectedTabIdx=1

81 A compact fluorescent light (CFL) on the ceiling burst and started a fire in a home in Hornell, N.Y. December 23, 2010. "Those are the lights everybody's been telling us to use," said Joe Gerych, Steuben County Fire Inspector. "It blew up like a bomb. It spattered all over." Fire Chief Mike Robbins said the blaze destroyed the room where the fire started and everything in it, and the rest of the house suffered smoke and water damage. The Arkport Village Fire Department as well as the North Hornell Fire Department required about 15 minutes to put out the fire. [Link](#)

"Bulb explodes without warning," reported [NBCActionnews.com](#), May 21, 2010.

"Tom and Nancy Heim were watching TV recently, when Tom decided to turn on the floor lamp next to his recliner chair. 'I heard this loud pop...I saw what I thought was smoke, coming out of the top of the floor lamp,' says Tom. Nancy suddenly found glass in her lap. She says, 'I did not see it. I just heard it, and I noticed I had glass on me.'" [Link](#)

On February 23, 2011, TV NewsChannel 5 in Tennessee covered "a newly-released investigators' report that blames a February 12 fatal fire in Gallatin on one of those CFL bulbs." Ben Rose, an attorney for the rehabilitative facility in which Douglas Johnson, 45, perished, said, "This result is consistent with our own private investigation. ...We have heard reports of similar fires being initiated by CFLs across the country." [Link](#)

Here are some examples from across the country:

"GE Helical 13 Watt light bulb. After only 6 months of use. This bulb started making funny noises and flickering... Finally, exploded on my kitchen table." -- Charles of South Webster, OH January 30, 2010. [Link](#)

"My GE 20W Helical bulb in my 1/2 bathroom caught on fire on 5/3/10. The bulb snapped and glowed very brightly then caught on fire....The bulb was suppose to last 5 years but it was only about a year or so old. I tried replacing it with a GE 26W bulb and the same thing happened immediately." -- Chantelle of Danville, PA May 15, 2010 [Link](#)

"My 80 year old mother turned on her reading lamp and the bulb exploded and the lamp shade caught fire. She unplugged the lamp from the wall and the fire went out thank God." -- M. of Lahaina, HI March 30, 2010 [Link](#)

"I turned on an overhead bathroom light bulb and heard a pop and it exploded falling into the bathroom sink. Nearly all of the flying glass went straight down so little damage was done; however, I was very thankful it did not get in my eyes." -- Patricia of Sammamish, WA October 20, 2010 [Link](#)

"We purchased a 3-way light bulb this past year. [Special 3-way CFLs are made but cost more.] Last night the bulb started a fire in the lamp....Had we not been there our house might have burned down." -- Tina of Redding, CT July 10, 2010 [Link](#)

"I had a desk lamp CFL burn up right in front of me. Switched it on and tiny sparks were emanating like a Van de Graaff generator. Quickly switched it off; the plastic around the ballast was cracked and smoking" -- Nisshin, November 30, 2008 [Link](#).

New evidence of CFLs causing fires -- even exploding -- as well as new environmental concerns have come to light since my article [The CFL Fraud](#) published. Here are some of the additional fires:

"I had one of these CFL's in my garage socket, and it blew a component (not the glass corkscrew) and caught fire. Fortunately, I was standing four feet away at the time. I turned off the power and smothered the bulb with a towel." [LINK](#)

"I heard a sizzling sound like bacon, looked in the direction of the sound and watch the CFL burst into flame with flames licking up onto the ceiling of my house." [LINK](#)

"I've had two burn through their base, leaving a hole large enough to stick my little finger in, and scorching the fixture. They are a fire hazard." [LINK](#)

"I've had TWO catch fire. I don't trust them. Plus they look silly." [LINK](#)

"I've had two CFLs explode on me. One in our bedroom overhead light.... I took a long time cleaning the bedspread and carpeting, because of fears of the mercury residue. Had another one explode in the family room." - http://www.americanthinker.com/2011/05/the_dangers_of_cfls_even_great.html

82 http://www.mcscs.jus.gov.on.ca/english/FireMarshal/OFMLanding/OFM_main.html

83 I have heard that CFLs can overheat and smoke - should I be worried? Why would this happen? Are these bulbs a fire hazard? - <http://energystar.supportportal.com/link/portal/23002/23018/Article/14539/I-have-heard-that-CFLs-can-overheat-and-smoke-should-I-be-worried-Why-would-this-happen-Are-these-bulbs-a-fire-hazard>

84 «Potential Environmental Impacts from the Metals in Incandescent, Compact Fluorescent Lamp (CFL), and Light-Emitting Diode (LED) Bulbs», by Seong-Rin Lim Daniel Kang, Oladele A. Ogunseitan, Julie M. Schoenung - <http://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/es302886m>

85 Report 21 (Published on: 30/05/2014) - 2 A12/0759/14 - <http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/>

main/index.cfm?event=main.

86 <http://www.cpsc.gov/cpscpub/prerel/prhtml11/11001.html>

87 <http://www.execulink.com/~impact/fieldbreeze.htm>

88 <http://www.snopes.com/inboxer/household/cflbulb.asp>

89 <http://www.sys-con.com/node/1867269>

90 Weekly overview report of RAPEX notifications - 28 A12/1886/12 report 51 - 2012 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=486

91 Weekly overview report of RAPEX notifications - report 14 - 2013. 10 - A12/0432/13 - http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/create_rapex.cfm?rx_id=517

92 <http://www.snopes.com/inboxer/household/cflbulb.asp>

93 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 28 (Published on: 19/07/2013) - 45 A12/0911/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=650&selectedTabIdx=1

94 Weekly overview report of RAPEX notifications Report 24 (Published on: 21/06/2013) - 14 A12/0706/13 - http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=600

2.000 δολάρια το κόστος καθαρισμού από τυχαία θραύση λαμπτήρα «οικονομίας»

Το ενδεχόμενο θραύσης των λαμπτήρων «οικονομίας», (που δεν είναι τίποτα άλλο παρά συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού με περιεχόμενο υδραργύρου και άλλων τοξικών υλικών), ούτε καν υπήρχε στη φαντασία των υποστηρικτών των Σ.Λ.Φ.. Ωστόσο έχουν ήδη αναφερθεί τέτοια περιστατικά σε βάρος της υγείας ατόμων και περιβάλλοντος, προς δόξαν όλων εκείνων που έσπευσαν να σώσουν τον πλανήτη με λάθος τρόπο.

Η άτυχη νοικοκυρά Μπρίντι Μπρίτζες, είχε την καλή πρόθεση να μη μολύνει το περιβάλλον και άλλαξε τα φώτα του σπιτιού της. Μετά την τυχαία θραύση ενός μικρότατου λαμπτήρα «οικονομίας» στο δωμάτιο της κόρης της, αναγκάστηκε να το σφραγίσει, επειδή ο καθαρισμός κόστιζε 2.000 δολάρια!

Στη συνέχεια, η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος της πολιτείας Μέιν, έκοψε και πέταξε το σημείο εκείνο του δαπέδου, όπου είχε σπάσει ο λαμπτήρας, αφήνοντας ένα απίστευτο χάλι με την τρύπα να χάσκει 3Χ3 μέτρα στο πάτωμα...

Η κ. Μπρίτζες κρατά στα χέρια της (για την ειρωνεία της κατάστασης) περιοδικό που διαφημίζει συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού.

<http://www.manataka.org/page1687.html>

Επίσης ούτε καν υπάρχει στη σκέψη των νομοθετούντων ένας κρίσιμος αριθμός που μας αφορά όλους. Αυτός που θα αναφέρει με στατιστική πιθανότητα, (όπως π.χ. αναφέρονται τα αυτοκινητικά ατυχήματα) πόσες τοξικές λυχνίες θα σπάνε μέσα στα σπίτια των καταναλωτών, κάθε πότε θα συμβαίνει αυτό το εφιαλτικό σενάριο και τι θα πρέπει να κάνουν οι πολίτες, **εάν μπορούν να κάνουν κάτι**. Επειδή είναι σίγουρο ότι άλλες ομάδες πληθυσμού δεν μπορούν να κάνουν τίποτα, όπως ασθενείς, ηλικιωμένοι, παιδιά και άτομα με ειδικές ανάγκες, ευαίσθησις,

Η κυρία Μπρίτζες με την κόρη της στο κάτω δωμάτιο τής οικίας τους. Στο πάνω δωμάτιο σφραγίστηκε η πόρτα για να μη διαφύγει ο τοξικός υδράργυρος μετά το τυχαίο σπάσιμο μιας μικρής λάμπας εξοικονόμησης ενέργειας. http://www.youtube.com/ch?v=PSCE3im9Z_M&feature=related

αλλεργίες κ.λπ. Ή ακόμα κι εκείνοι που δεν μπορούν να κατανοήσουν τις περίπλοκες οδηγίες χρήσης.

Η συνέχεια των όσων θα διαβάσετε εδώ θα μπορούσε να είναι σενάριο επιστημονικής φαντασίας, που έγινε πραγματικότητα. Ιδού λοιπόν τα γεγονότα:

Σύμφωνα με ρεπορτάζ που πρωτοδημοσιεύθηκε στις 12 Απριλίου τού 2008⁽¹⁾ και στη συνέχεια έκανε το γύρο των αμερικανικών μέσων ενημέρωσης, η κυρία Μπρίντι Μπρίτζες από το Έλσγουορθ τής πολιτείας Μείν των ΗΠΑ, είχε τη «λαμπρή» ιδέα να σώσει τον πλανήτη, τοποθετώντας στο σπίτι της λαμπτήρες «εξοικονόμησης».

Ένας από αυτούς έσπασε. Η κυρία Μπρίτζες ήταν ενήμερη για τη ρύπανση στο περιβάλλον που προκαλεί ένα τέτοιο γεγονός και έσπευσε να τηλεφωνήσει στο κατάστημα που τους αγόρασε, ρωτώντας - γεμάτη αγωνία - τι πρέπει να κάνει.

Εκείνοι, αφού δήλωσαν αναρμόδιοι, της ζήτησαν να μη χρησιμοποιήσει ηλεκτρική σκούπα για να καθαρίσει τα απόβλητα που είναι τοξικά και της πρότειναν να επικοινωνήσει με την Υπηρεσία Ελέγχου Τοξικών. Οι υπάλληλοι τής υπηρεσίας ελέγχου τοξικών, ούτε καν γνώριζαν(!) ότι οι λαμπτήρες περιέχουν υδράργυρο. Όταν το έμαθαν... την παρέπεμψαν στο Κέντρο Ελέγχου Μεταδοτικών Ασθενειών(!) και την πολιτειακή Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος.

Η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος τής πολιτείας Μείν δήλωσε - επιτέλους - αρμόδια και έστειλε ειδικούς για να ελέγξουν την οικία τής άτυχης νοικοκυράς.

Προς μεγάλη τους αμηχανία διαπίστωσαν ότι τα επίπεδα υδραργύρου στο υπνοδωμάτιο ξεπερνούσαν κατά έξι φορές τα όρια ασφαλείας που είχαν ορισθεί από την ίδια Υπηρεσία.

Οι ειδικοί δήλωσαν στη φοβισμένη πλέον νοικοκυρά, ότι για να καθαριστεί ο υδράργυρος, που είχε ρυπάνει το υπνοδωμάτιο, θα έπρεπε να απευθυνθεί σε ειδική εταιρεία και εκτίμησαν το κόστος καθαρισμού στα 2.000 δολάρια, αφήνοντάς την, όπως ήταν φυσικό, με ορθάνοιχτο στόμα...

Ας σημειωθεί ότι η ασφαλιστική εταιρεία στην οποία ήταν ασφαλισμένο το σπίτι, δεν δέχθηκε να καταβάλλει τα 2.000 δολάρια.

1 <http://ellsworthmaine.com/site/index.php/200704127446/Latest/Fluorescent-Bulb-Break-Creates-Costly-Hassle.html>

Η απίστευτη συνέχεια

Σε συνέντευξη⁽²⁾ που έδωσε η κυρία Μπρίτζες αποκάλυψε την άγνωστη πλευρά αυτής της ιστορίας, που έχει ως εξής:

Όταν οι ειδικευμένοι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος της πολιτείας Μείν δήλωσαν στην κατάπληκτη νοικοκυρά ότι έπρεπε να απευθυνθεί στους ειδικούς και να πληρώσει το τεράστιο ποσό των 2.000 δολαρίων, επειδή έτσι επιτάσσει το πρωτόκολλο καθαρισμού, αυτή αντί να συναινέσει, σφράγισε το δωμάτιο και άρχισε επαφές με μέσα ενημέρωσης μεταφέροντας το σοκ που είχε δεχθεί και την περιπέτεια που βίωνε.

Όπως ήταν φυσικό το ζήτημα άρχισε να γίνεται ευρύτερα γνωστό και έτσι η Υπηρεσία ανακάλεσε τη σύστασή της για καθαρισμό από ειδικούς και δήλωσε ότι η κ. Μπρίτζες μπορεί να καθαρίσει το δωμάτιο με απλό χαρτί και κολλητική ταινία.

Η κ. Μπρίτζες φαίνεται πως είναι από τις γυναίκες που γράφουν με τον τρόπο τους ιστορία. Αντί να καθαρίσει το δωμάτιο πρόχειρα, όπως της είπαν, συνέχισε τις επαφές της...

Μετά τις άκρως ενοχλητικές πρωτοβουλίες της κ. Μπρίτζες η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος προσφέρθηκε να στείλει υπαλλήλους της για να καθαρίσουν δωρεάν το δωμάτιο.

Τι έκαναν λοιπόν; **Το καθάρισαν στην κυριολεξία. Έκοψαν ένα τεράστιο κομμάτι τού δαπέδου, κάνοντας μια μεγάλη τρύπα στο μέσο, περίπου 3Χ2,5 μέτρα. Άφησαν δάπεδο μόνο κάτω από το κρεβάτι, τον καναπέ, το μέρος όπου έπαιζε με παιχνίδια η κόρη της κ. Μπρίτζες και κάτω από την ντουλάπα. Επανεξέτασαν το επίπεδο της υδραργυρικής ρύπανσης που μετά τρεις μήνες ήταν ακόμα υψηλό, έβαλαν τα απόβλητα σε κιβώτια, τα σφράγισαν και έφυγαν.**

Φυσικά δεν έφεραν καινούργιο δάπεδο. Απλώς το κατέστρεψαν παίρνοντας μαζί τους το μολυσμένο κομμάτι από τον υδράργυρο.

Η κ. Μπρίτζες στη συνέχεια άρχισε νέο καθαρισμό. Πέταξε όλες τις κουβέρτες(!) Αέρισε συστηματικά το δωμάτιο, και έπλυνε κάθε είδος παιχνιδιού. Φυσικά πέταξε οτιδήποτε άλλο δεν μπορούσε να καθαριστεί από τον υδράργυρο.

Όπως είπε, οι υπάλληλοι που έλεγξαν τα επίπεδα υδραργύρου έβρισκαν παντού ρύπανση. Από τα σκαλιά που ανέβαιναν έως το δωμάτιο της κόρης της, μέχρι το κρεβάτι της.

«Το περίεργο - τόνισε - ήταν ότι αυτή η λάμπα που έσπασε, ήταν από τις μικρότερες που έχω δει». Και πρόσθεσε ότι η υδραργυρική ρύπανση παρέμενε στο δωμάτιο τρεις μήνες μετά το σπάσιμο αυτής της μικροσκοπικής λυχνίας και παρά το γεγονός ότι στο πάτωμα, εκεί που έπεσαν τα θραύσματα, υπήρχε πλαστικό κάλυμμα, και το δωμάτιο είχε αεριστεί συστηματικά.

Ρωτήθηκε επίσης, πώς κρίνει το γεγονός ότι το Κογκρέσο πέρασε νόμο που καθιστά υποχρεωτική τη χρήση αυτών των υδραργυρικών λυχνιών.

Ιδού τι είπε - η πρωτοπόρος από κάθε άποψη - κυρία Μπρίτζες:

«Νομίζω ότι έχουν επενδυθεί πάρα πολλά χρήματα, έχει γίνει τεράστια διαφήμιση, και προώθηση τού προϊόντος και πολλές πανίσχυρες εταιρείες το υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων και η Τζένεραλ Ελέκτρικ. Έτσι φυσικά κερδίζουν πολλά. Καθώς υπάρχει και αυτή η πράσινη φρενίτιδα είναι πράγματι κατάλληλος ο καιρός για τέτοια επιχείρηση. Προσφέρουν άλλωστε στους ανθρώπους οικονομία στο λογαριασμό τού ηλεκτρισμού όταν μάλιστα είναι τόσο υψηλά η τιμή τού πετρελαίου.

Λένε επίσης ότι βοηθά το περιβάλλον. Μόνο στην πολιτεία Μείν πουλήθηκαν τον τελευταίο χρόνο

2 http://www.thebriefingroom.com/archives/2008/08/mercury_in_cfls.html

ένα εκατομμύριο τέτοιες λάμπες, που σημαίνει πέντε κιλά υδράργυρος θα πάει στο περιβάλλον μέσα σε τρία με πέντε χρόνια. Και αυτό θα έχει αυξητική πορεία γιατί κάθε χρόνο θα πωλούνται όλο και περισσότερες.

Δεν έχουμε καν ένα μέρος για να τις ανακυκλώσουμε. Οι άνθρωποι δεν αντιλαμβάνονται ότι ο υδράργυρος είναι τοξικός, είναι θανατηφόρος. Ότι μπορεί να προκαλέσει προβλήματα που καλύπτουν πολλά σημεία. Από το αναπαραγωγικό σύστημα έως και καρκίνο. Γι' αυτό άλλωστε ξεφορτωθήκαμε τα υδραργυρικά θερμόμετρα.

Ξεφορτωθήκαμε ένα υδραργυρικό θερμόμετρο και στη θέση του βάλαμε 50 λάμπες. Και λέω το εξής. Εδώ έχουμε ένα γεγονός που λέει πολλά. Μια μικρή λαμπίτσα που περιέχει 1,9 χιλιοστόγραμμα⁽³⁾ υδραργύρου. Την πολιτεία να λέει ότι είναι επικίνδυνο να ερχόμαστε σε επαφή με τον υδράργυρο όταν είναι περισσότερος από 300 νανογραμμάρια⁽⁴⁾ και αυτή η ίδια η λαμπίτσα βρέθηκε να διαχέει στο περιβάλλον 2.000 χιλιοστόγραμμα⁽⁵⁾.

Πάντως η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος μετά το σάλο που ξεσηκώθηκε εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία περιγράφει τη δική της διαφορετική εκδοχή⁽⁶⁾ για τα γεγονότα, η οποία δείχνει σαφώς πώς αλλοιώνεται η ουσία όταν παρεμβαίνει η «πολιτική» τής διοικούσας γραφειοκρατίας.

Στο μεταξύ, σε μια από τις πάμπολλες αναφορές στο ίντερνετ περιγράφονται οι δυσάρεστες εμπειρίες από τη χρήση «οικονομικών» Σ.Λ.Φ. και παρατίθεται η παράπλευρη φωτογραφία.⁽⁷⁾

Όπως φαίνεται, υπάρχει το ενδεχόμενο, σπίτια, γραφεία, βιοτεχνίες, εργοστάσια, σχολεία και κάθε είδους εκπαιδευτικό ίδρυμα, νοσοκομεία και οι κάθε είδους κλινικές, ιατρεία, και εν γένει κάθε σημείο όπου θα τοποθετούνται αυτές οι νευροτοξικές λυχνίες, κινδυνεύουν με το παραμικρό ατύχημα να μετατρέπονται σε τοξικούς χώρους απορριμμάτων, όπως τής κυρίας Μπρίτζες το υπνοδωμάτιο.

Μια ακόμα πλευρά των λαμπτήρων «οικονομίας».

Οικονομίας;

3 Σ.τ.Χ.Μ.: Μονάδα βάρους που αντιστοιχεί στο ένα χιλιοστό ενός γραμμαρίου. ("Λεξικό Τεχνολογίας και Επιστημών" - εκδόσεις Σταφυλίδη.

4 Σ.τ.Χ.Μ.: Το νανογραμμάριο είναι υποδιαίρεση τής μονάδας μάζας τού γραμμαρίου και ισούται με το ένα δισεκατομμυριοστό αυτού. ("Λεξικό Τεχνολογίας και Επιστημών" - εκδόσεις Σταφυλίδη.

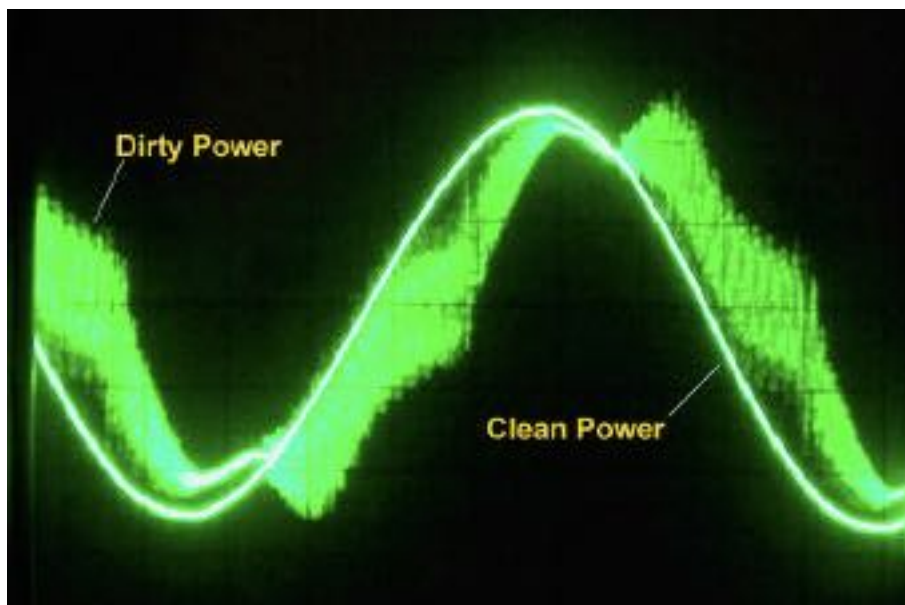
5 http://www.thebriefingroom.com/archives/2008/08/mercury_in_cfls.html

6 <http://www.maine.gov/dep/rwm/homeowner/pdf/prospecthistory.pdf>

7 <http://expreacherman.wordpress.com/2008/12/14/cfl-bulb-burns-arcs-smokes/>

Η μεγάλη και κρυφή δαπάνη ενέργειας (άεργη ισχύς) των «οικονομικών» λαμπτήρων και LED

Η διαυγής πράσινη γραμμή εμφανίζει την καθαρή ημιτονοειδή ροή τού ηλεκτρικού ρεύματος. Το κροσωτό πράσινο συμπλήρωμα εκατέρωθεν, που εφάπτεται με τη γραμμή, αντιστοιχεί στον βρόμικο ηλεκτρισμό, που δημιουργείται και από τη χρήση άεργης ισχύος από λάμπες «οικονομίας» και LED.

Ενέργειας που προκαλούν οι λαμπτήρες «οικονομίας» και LED, την οποία υφίσταται το δίκτυο τής ΔΕΗ, η οποία ωστόσο δεν καταγράφεται στους λογαριασμούς των οικιακών καταναλωτών, αλλά μόνο στις επιχειρήσεις.

Φυσικά η κρυφή δαπάνη ενέργειας - άεργη ισχύς - είναι σχεδόν αμελητέα για μια μικρή λαμπίτσα των 25 W. Μετατρέπεται ωστόσο σε τεράστιο μέγεθος όταν αφορά εκατομμύρια Έλληνες ή εκατοντάδες εκατομμύρια Ευρωπαίους ή τα δεκάδες δισεκατομμύρια λαμπτήρων που χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές τού πλανήτη.

Η άεργη ισχύς των «φωτεινών» λαμπτήρων διατηρεί πολλά σκοτεινά σημεία που παραμένουν καλυμμένα πίσω από περίεργες λέξεις και δυσκολοκατανόητες εξισώσεις, με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να γίνονται εύκολα θύματα τής πράσινης πλύσης εγκεφάλου για προϊόντα που αγοράζουν και χρησιμοποιούν και για τις πραγματικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία τους, επειδή, ΝΑΙ, υπάρχουν και επιπτώσεις στην υγεία από συσκευές που χρειάζονται άεργη

Ένα ακόμα απολύτως υπαρκτό γεγονός που αποδεικνύει την άγρια παραπληροφόρηση των καταναλωτών με στόχο να καταπιούν τα πράσινα παραμύθια περί εξοικονόμησης ενέργειας είναι η άεργη ισχύς των λαμπτήρων «οικονομίας» και LED.

Με απλά λόγια πρόκειται για δαπάνη ενέργειας που μερικές φτάνει και ξεπερνάει αυτή που αναγράφεται ως συνολική χωρίς να είναι, στα πλαστικο-χάρτινα και δαπανηρά περιβλήματα των «οικονομικών», αλλά που δεν αναφέρεται σε απολύτως κανένα διαφημιστικό παραμύθι που βάζει πράσινες αυτές τις τοξικές λάμπες.

Η άεργη ισχύς είναι η δαπάνη

ισχύ (δηλαδή βρόμικο ηλεκτρισμό) για να λειτουργήσουν.⁽¹⁾

Ένα άλλο σκοτεινό σημείο σε αυτή την ιστορία είναι ότι η άεργη ισχύς που καταναλώνουν οι λάμπες «οικονομίας» και οι LED, δεν μπαίνει στο σακουλάκι των μετρήσεων και των εξισώσεων με τις οποίες ατελείς έρευνες συνάγουν ότι είναι συμφερότερο να φωτίζουμε τα σπίτια μας με λάμπες «οικονομίας» ή LED, παρά με λάμπες πυράκτωσης

Επιπλέον των ανωτέρω υπάρχει και ένα ακόμα δεδομένο. Οι συσκευές που καταναλώνουν άεργη ισχύ, όχι μόνο χρειάζονται περισσότερο ηλεκτρισμό για να λειτουργήσουν, αλλά απαιτούν την επιπλέον τοποθέτηση στο δίκτυο, συσκευών «άμυνας», επειδή όπως θα δούμε παρακάτω, η άεργη ισχύς είναι «κακότροπη» και ο τεχνικά λαθεμένος χειρισμός ή «διαπαιδαγωγήσή» της έχει αποτέλεσμα βλάβες στο δίκτυο τής κάθε ΔΕΗ τού πλανήτη, φτάνοντας ακόμα και σε ολικό μπλακ άουτ, χωρίς να ξεχνάμε μέσα σε όλη αυτή την παραπληροφόρηση ότι για να κατασκευαστούν οι συσκευές προστασίας και μείωσης των αρμονικών που δημιουργούνται από την άεργη ισχύ, απαιτείται μεγάλη δαπάνη ενέργειας, δηλαδή παραγωγή περισσότερων θερμοκηπιακών αερίων.

Εάν έως εδώ ίσως φαίνονται πολλά όλα αυτά τα σκοτεινά, δεν είναι τα μόνα.

Επειδή σε κάθε οικία, υπάρχουν συσκευές που λειτουργούν με άεργη ισχύ, και συσκευές που δεν χρειάζονται άεργη ισχύ για να λειτουργήσουν. Οι πρώτες, που δαπανούν άεργη ισχύ, είναι ο μεγάλος «μπελάς» των ΔΕΗ τού πλανήτη. Αυτές που λειτουργούν χωρίς να απαιτούν άεργη ισχύ είναι η «ευλογία» τού συστήματος διανομής. Το ερώτημα ωστόσο που τίθεται εδώ αφορά το ερώτημα για το ποια συσκευή είναι ο μεγαλύτερος μπελάς κι έχει τη σαφή απάντηση ότι αυτός είναι οι κάθε είδους λάμπες «οικονομίας» και LED.

Ιδού η απλή εξήγηση: Ας πάρουμε για παράδειγμα τέσσερις οικιακές συσκευές. Από τη μια μεριά ας βάλουμε ένα πλυντήριο ρούχων και μια ηλεκτρική σκούπα που χρειάζονται άεργη ισχύ και από την άλλη μεριά ένα θερμοσίφωνα και μια ηλεκτρική κουζίνα που δεν χρειάζονται. Το μυστικό που παραμένει μυστικό είναι δύο παράγοντες που προστίθενται για να δημιουργήσουν «μπελά» στο δίκτυο, στο περιβάλλον και την υγεία μας. Αυτοί οι παράγοντες είναι:

1ο, πόσο μεγάλη είναι η «διαταραχή» ή κακοτροπία τής άεργης ισχύος και 2ο, πόσο παρατεταμένη είναι η ύπαρξή της στο δίκτυο.

ΑΕΡΓΟΣ ΙΣΧΥΣ

Τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας καταναλώνουν ενεργά αλλά και άεργο ισχύ που προκαλείται από:

- τα μαγνητικά πεδία των κινητήρων και των μετασχηματιστών ισχύος
- την επαγωγική αντίδραση των γραμμών μεταφοράς και διανομής
- τα πηνία
- τους λαμπτήρες φθορισμού
- όλα τα επαγωγικά κυκλώματα

Ενδεικτικές απαιτήσεις άεργου ισχύος διαφόρων ηλεκτρικών φορτίων και εγκαταστάσεων:

Είδος φορτίου	Απαιτήση άεργου ισχύος
Γραμμές Μεταφοράς	20 + 60 kVA/km
Μετασχηματιστές	~ 0.05 kVA/km
Κινητήρες επαγωγής	0.5 + 0.9 kVA/km
Λαμπτήρες φθορισμού	~ 2 kVA/km

13

Σελίδα από εργασία των πανεπιστημιακών ερευνητών τού Μετσοβείου Πολυτεχνείου Ευάγγελου Διαλυνά, Φραγκίσκου Τοπαλή και Σταυρούλας Καβατζά σχετικά με την άεργη ισχύ ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, (όπως λαμπτήρες «οικονομίες») όπου προτείνονται δαπανηρές μεθοδεύσεις για την επίλυση τού σοβαρού αυτού προβλήματος.
<http://www.iene.gr/energyweek08/articlefiles/page06/dialynas.pdf>

1 Electromagnetic Hypersensitivity: Biological Effects of Dirty Electricity with Emphasis on Diabetes and Multiple Sclerosis, by Magda Havas - Environmental and Resource Studies, Trent University, Peterborough, Ontario, Canada - https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/03/06_Havas_EBM.pdf

Προφανώς η απάντηση είναι απλή επειδή γνωρίζουμε ότι δεν χρησιμοποιούμε μια ηλεκτρική σκούπα 24 ώρες το 24ωρο, ούτε ένα πλυντήριο ρούχων. Εξαιτίας αυτού τού χρονικού περιορισμού η διαταραχή τού δικτύου είναι περιορισμένη. Πρώτον, εξαιτίας τής μικρή χρονικής διάρκειας λειτουργίας οικιακών συσκευών και δεύτερον εξαιτίας τής δυνατότητας αυτών των συσκευών να μην διαταράσσουν ισχυρά το δίκτυο.

Φυσικά, δεν χρειάζεται καν να αναφερθούμε στους «συμμάχους» τού δικτύου που είναι οι άλλες δυο συσκευές η ηλεκτρική κουζίνα και ο θερμοσίφωνας, που δεν απαιτεί η λειτουργία τους τη χρήση άεργης ισχύος.

Το επόμενο ερώτημα που αναδύεται μετά από αυτά τα απλά και ταυτόχρονα άγνωστα για τους καταναλωτές γεγονότα είναι: τι ρόλο παίζουν οι λάμπες «οικονομίας και τα LED στο δίκτυο.

Εδώ έχουμε μια «δύστροπη» άεργη ισχύ, ασύλληπτων μεγεθών και ταυτόχρονα υφίσταται διαταραχή τού δικτύου 24 ώρες το 24ωρο, επειδή πάντα θα υπάρχει κάποια λάμπα ή λαμπάκια LED κάποιου ρούτερ αναμμένα μέσα στο σπίτι, εκτός από τις λάμπες «οικονομικού» φωτισμού και τις LED.

Μια ακριβώς αντίθετη κατάσταση διαδραματίζεται με τις λάμπες πυράκτωσης. Η χρήση τους όχι μόνο δεν απαιτεί τη χρήση άεργης ισχύος, (άρα δεν διαταράσσει το δίκτυο) ενώ επιπλέον βελτιώνει και την ήδη υπάρχουσα διαταραχή τού δικτύου με το άναμά τους.

Είναι ενδεικτικό ότι ο καθηγητής κ. Θαλής Παπάζογλου επικεφαλής τού Εργαστηρίου Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης με άρθρο του στο «Βήμα» διευκρινίζει ότι η άεργη ισχύς παίζει παρασκηνιακό, αλλά καθοριστικό ρόλο στην εύρυθμη λειτουργία τού δικτύου τής ΔΕΗ, ρυθμίζοντας ή απορυθμίζοντας το δίκτυο με αποτέλεσμα πολλές φορές την κατάρρευσή του!

Γι' αυτό το μείζον θέμα έγραψαν αναλυτικά (υπήρξαν μεταξύ των πρώτων επιστημόνων που το έκαναν) ο καθηγητής τού Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου κ. Φραγκίσκος Τοπαλής και ο διδάκτορας Μηχανικός τού Ε.Μ.Π. κ. Ιωάννης Γκόνος. Σε άρθρο τους βασισμένο σε εργαστηριακά ευρήματα αναφέρονται στην άεργη ισχύ των συμπαγών λαμπτήρων πυράκτωσης,⁽²⁾ συνιστούσαν (πριν 10 περίπου χρόνια) να μην γίνει ευρεία εφαρμογή των «οικονομικών» λαμπτήρων προς το παρόν, (επειδή υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης τού δικτύου), τής ΔΕΗ μέχρι να

Το σύνθετο (και ρυπαρότατο περιβαλλοντικά) ηλεκτρονικό κύκλωμα των «οικονομικών» λαμπτήρων και LED τούς αναγκάζει να στέλνουν, πίσω στο δίκτυο, τόση ισχύ όση σχεδόν αναγράφουν ότι καταναλώνουν! Το αποτέλεσμα είναι η αληθινή κατανάλωση, οι φθορές και τα κόστη να είναι πολύ μεγαλύτερα αλλά να μένουν κρυφά. Μια ακόμα παραπληροφόρηση για να φαίνονται οι «οικονομικοί» ως εξοικονομούντες μεγάλα ποσά ενέργειας.

² Υπάρχει λόγος να αντικαταστήσουμε τους λαμπτήρες πυράκτωσης;» Δημοσίευση: 9 Ιουνίου 2008 - Φραγκίσκος Β. Τοπαλής και Ιωάννης Φ. Γκόνος - <http://www.flashlight.gr/index.php?maincat=12&subcat=37&newsid=490>

επιλυθούν τα σχετικά τεχνικά προβλήματα τής άεργης ισχύος!

Είναι «κακότροπη» και «δύστροπη» η άεργη ισχύς

Από τη μεριά του ο καθηγητής κ. Θαλής Παπάζογλου δηλώνει χωρίς περιστροφές ότι η κατάνάλωση άεργης ισχύος μπορεί να προκαλέσει και οικονομική καταστροφή όπως συνέβη με το μπλακ άουτ που «έσβησε» όλη τη νότια Ελλάδα το 2004(!) επειδή είναι «δύστροπη», όπως έμαθε από πρώτο χέρι ο τέως αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, Ντικ Τσέιι, στην κατοικία τού οποίου, δίπλα στον Λευκό Οίκο, (φωτογραφία), ξέσπασε πυρκαγιά μετά την εγκατάσταση «οικονομικών λαμπτήρων»!

Ο κ. Ντικ Τσέιι, είδε το πολυτελέστατο συγκρότημα γραφείων του, δίπλα στο Λευκό Οίκο, (φωτογραφία), ένα ιστορικό μνημείο τής πολιτικής ζωής τής χώρας,⁽³⁾ να τυλίγεται στις φλόγες μετά την αλλαγή όλων των λαμπτήρων με «οικονομικούς».

Διευκρινίζεται ότι ο κ. Τσέιι υπήρξε ο βασικός προωθητής των λαμπτήρων «οικονομίας» στις ΗΠΑ, την εποχή που ήταν πρωτόγονοι,⁽⁴⁾ έχοντας ταυτόχρονα άγνοια τού θέματος από κάθε πλευρά του,

όπως αναλύω στο ομότιτλο θέμα για τη σχέση λαμπτήρων «οικονομίας» και ρυπαρής πολιτικής.

Όπως σημειώνει από τη μεριά του ο κ. Παπάζογλου «...Εύλογο είναι το ερώτημα: πού έγκειται η δυσκολία κάλυψης των απαιτήσεων της αέργου ισχύος; Δυστυχώς, η άεργος ισχύς είναι θα λέγαμε «δύστροπη», δηλαδή δεν μεταφέρεται καθόλου εύκολα! Η μεταφορά αέργου ισχύος συνεπάγεται πτώση της τάσης. Στο ελληνικό Σύστημα Ηλεκτρισμού τής Ελλάδας τα κέντρα παραγωγής είναι άλλα μακρύτερα και άλλα πιο κοντά στα καταναλωτικά Κέντρα. Η απαιτούμενη άεργος ισχύς δεν είναι δυνατόν να καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τα μακρινά κέντρα παραγωγής ή τις εισαγωγές. Για παράδειγμα, το μεγάλο μπλακάουτ της 12ης Ιουλίου 2004 στο ελληνικό ΣΗΕ, που είχε αποτέλεσμα να τεθεί εκτός τάσης το νότιο μισό τμήμα της Ελλάδας, οφειλόταν στην ανεπάρκεια κάλυψης των αυξημένων αναγκών αέργου ισχύος που υπήρχαν λόγω της μεγάλης φόρτισης των γραμμών υπερυψηλής τάσης Βορρά - Νότου. Στην περίπτωση εκείνη υπήρχε η διαθέσιμη παραγωγή ισχύος για την κάλυψη της ηλεκτρικής ζήτησης, όμως αυτό δεν ήταν ικανό για να κρατήσει την ευστάθεια του Συστήματος».⁽⁵⁾

Σημειώνεται εκ νέου ότι οι λάμπες πυράκτωσης δεν χρειάζονται άεργη ισχύ για να λειτουργήσουν! Καταναλώνουν όλη την ηλεκτρική ισχύ που παρέχεται χωρίς καμία άλλη διαδικασία. Το

3 «Fire in a White House Office Building», by PATRICK J. LYONS - http://thelede.blogs.nytimes.com/2007/12/19/fire-in-office-building-next-to-white-house/?_r=0

4 Σ.τ.Χ.Μ.: Παραθέτω απόσπασμα από διάλογο σχετικά με τις λάμπες «οικονομίας» στο οποίο αναφέρεται ότι το αδαές προσωπικό τού κ. Τσέιι άλλαξε όλες τις λάμπες πυράκτωσης με λάμπες «οικονομίας». Έτσι εξηγείται πώς μια τέτοια ενέργεια μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά.

Your response – “Test your CFL’s on a household circuit - I bet it would work” – is precisely the uninformed speculation that is dangerous when it comes to electrical matters (Sorry Charles, just my opinion.) If you had bothered to read my post you would know that the harmonic currents CFLs generate stack on the neutral, and since there is no over-current protection on the neutral, can lead to overloading of the neutral and a fire like the one that occurred in Vice President Dick Cheney’s suite of offices in the historic Eisenhower Executive Office Building next to the White House on December 19, 2007. The cause of the fire that started in an electrical closet on the building’s second floor was found to be the result of uninformed staff replacing all the incandescent bulbs in the complex with CFLs. - <http://www.reduser.net/forum/archive/index.php/t-42051.html>

5 <http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=33&artid=187655&dt=23/03/2008>

αντίθετο συμβαίνει με τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) ή λάμπες «οικονομίας» και LED, επειδή αυτές περιέχουν ένα πολύπλοκο ηλεκτρονικό κύκλωμα - που διορθώνει τη χαμηλή άεργη ισχύ τους και την υψηλή συνολική διαταραχή των αρμονικών (χωρίς να τις εξαφανίζει).

Από τη στιγμή που αυτό δεν συμβαίνει ικανοποιητικά, κάτι που πάντα συμβαίνει..., τότε οι Σ.Λ.Φ. («οικονομικοί» λαμπτήρες) ζητούν ισχύ από το σύστημα ηλεκτροδότησης, που «ρέει» εντός των

Τριακόσιες δεκατρείς μονάδες βρόμικου ηλεκτρισμού παράγει (περίπου) μια λάμπα «οικονομίας», (κέντρο), σε σχέση με τη φυσιολογική εκροή των 23 μονάδων χωρίς αυτήν (αριστερά). Τα πλαστικά κουτάκια δεξιά είναι φραγές βρόμικου ηλεκτρισμού.

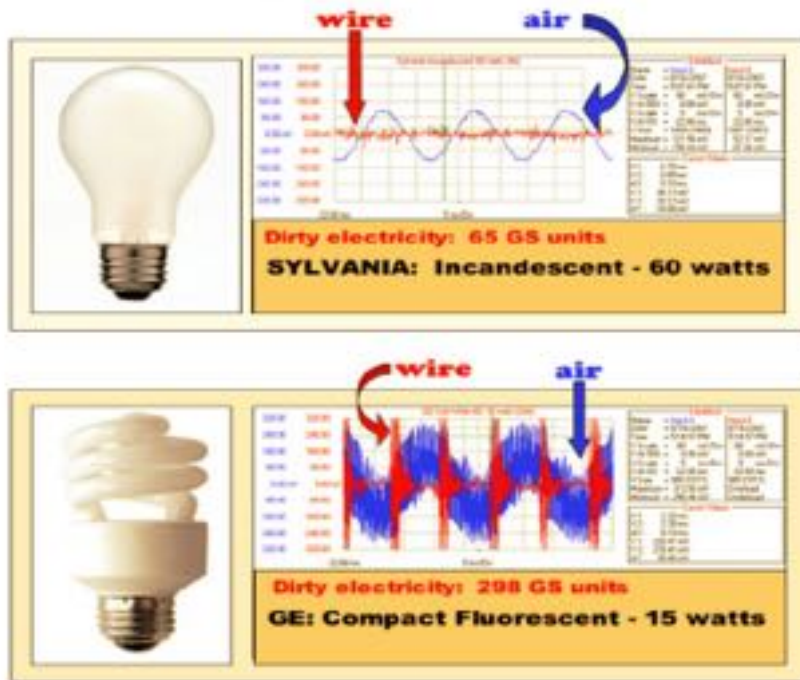
*Για να παραχθεί η κάθε συσκευή προστασίας από τον βρόμικο ηλεκτρισμό, με το εμπορικό όνομα *Graham-Stetzer filter*, απαιτεί ενέργεια και εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Εάν θέλει να την αποκτήσει κάποιος καταναλωτής θα δαπανήσει 30 ευρώ, αλλά για πλήρη προστασία πρέπει να τοποθετήσει ανά μία σε κάθε πρίζα τού σπιτιού του!*

Κόστη και θερμοκηπιακές εκροές για να παραχθούν τέτοιες συσκευές δεν εισάγονται στις εξισώσεις, όπως δεν εισάγονται στις εξισώσεις τα κόστη και τα θερμοκηπιακά αέρια από τις αντίστοιχες συσκευές που τοποθετούν (θέλουν δεν θέλουν, εδώ δεν έχουν άλλη επιλογή), οι ΔΕΗ τού κάθε κράτους για να «ηρεμήσουν» τις άγριες ταλαντώσεις των αρμονικών, δηλαδή τού βρόμικου ηλεκτρισμού που παράγονται από τα δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων λάμπες «οικονομίας» και LED. Το αποτέλεσμα είναι, αυτές μαζί με πολλές άλλες «παραβλέψεις», να εξάγουν αποτελέσματα μη αντιστοιχούντα στην πραγματικότητα.

καλωδίων με ένα είδος διογκούμενων κυμάτων (καταιγίδες), και με αυτό τον τρόπο αλλοιώνεται προς το χειρότερο η ηλεκτρική ροή και αυξάνεται η απώλεια ρεύματος στο γενικότερο κύκλωμα με επιπλέον προεκτάσεις, όπως είναι η κατάρρευση μετασχηματιστών και η καύση των καλωδίων πολύ γρηγορότερα από το σύνηθες, ή ακόμα και η εκδήλωση πυρκαγιών, χωρίς να βάζουμε τον παράγοντα τής πρόκλησης ή επιδείνωσης ασθενειών εξαιτίας αυτών ακριβώς των διαταραχών που ονομάζονται κατά ειρωνικό ευφημισμό αρμονικές και επί το δικαιότερο «βρόμικος ηλεκτρισμός».

Αυτό είναι τελικά το γεγονός που έχει ωθήσει πολλούς ερευνητές να δηλώνουν ότι οποιαδήποτε κέρδος υπάρχει με τους «οικονομικούς» χάνεται εξαιτίας τής άεργης ισχύος και των υψηλών αρμονικών τους. Μερικοί μάλιστα προτρέπουν τις βιομηχανίες παραγωγής ρεύματος να χρεώνουν στους καταναλωτές τις δαπάνες για τα διορθωτικά μέτρα που απαιτούνται.

Incandescent vs. Compact Fluorescent Light

Στην πάνω φωτογραφία με το άναμμα μιας λάμπας πυράκτωσης διακρίνεται σαφώς η καθαρή ημιτονοειδής καμπύλη που δημιουργείται από αυτή εκλύοντας στον περιβάλλοντα χώρο μόνο 65 μονάδες βρόμικου ηλεκτρισμού. Στην κάτω φωτογραφία διακρίνουμε την «διαταραγμένη ή άγρια ημιτονοειδή καμπύλη να αποδίδει 298 μονάδες βρόμικου ηλεκτρισμού, παραγόμενες από μια λάμπες «οικονομίας». Ορισμένοι ειδήμονες ίσως υποστηρίξουν ότι δεν μεταδίδεται ο βρόμικος ηλεκτρισμός διά μέσου τού αέρα. Δείτε το σχετικό βίντεο των πανεπιστημιακών καθηγητών Magda Hanas και Ralph Frederick⁽¹⁾ για να βεβαιωθείτε ότι ναι, ο βρόμικος ηλεκτρισμός μεταδίδεται στο χώρο και εκτός καλωδίων, γεγονός που δυστυχώς αγνοήθηκε από την επιστημονική επιτροπή τής E.E. κατά παρόμοιο τρόπο που αγνοήθηκαν τα ευρήματα τού Γαλιλαίου από την Ιερά Εξέταση...

1 Dirty Electricity Explained - <https://www.youtube.com/watch?v=vbebpRvwd8k> (Σ.τ.Χ.Μ.: Οι αποδείξεις βρίσκονται μετά το 5 λεπτό και 15 δευτερόλεπτα).

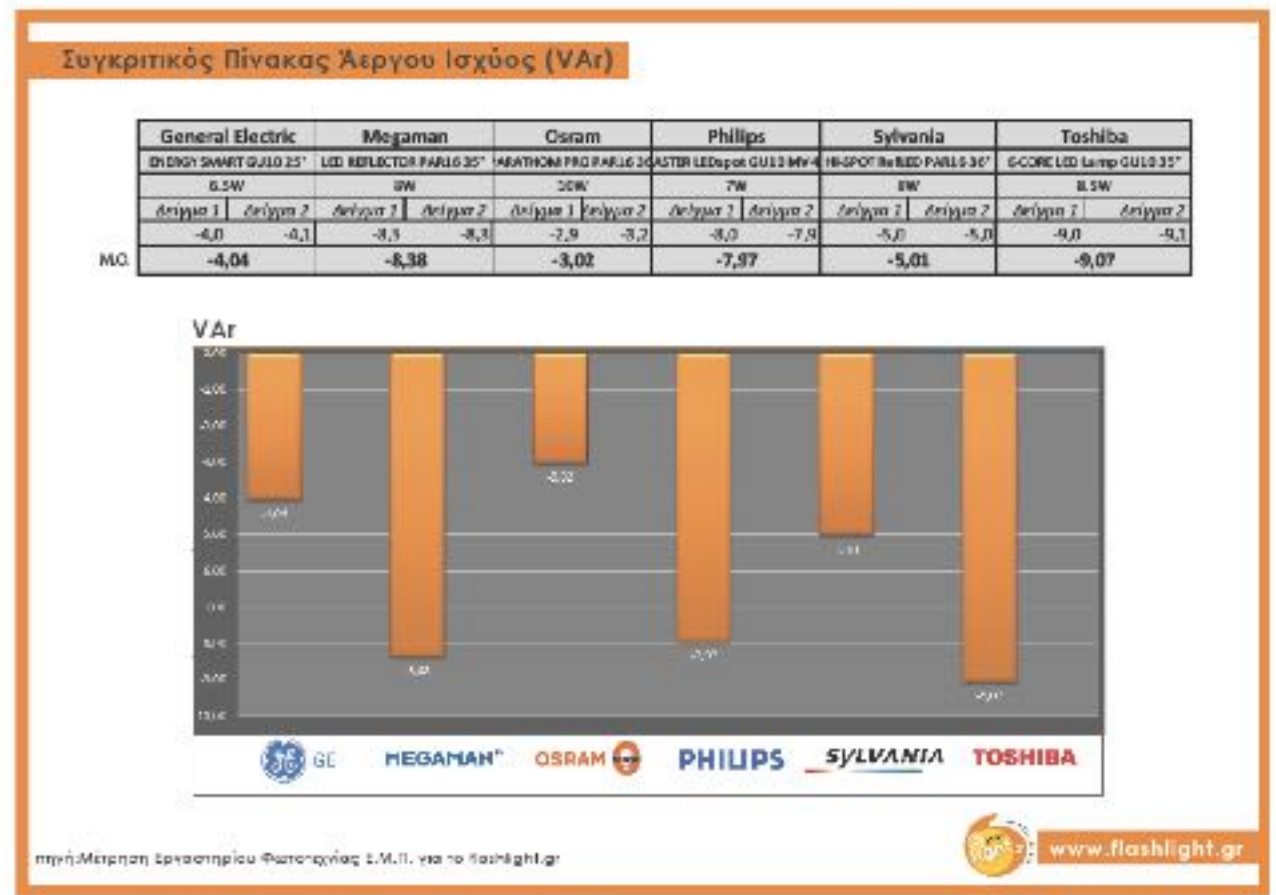
Κάθε λαμπτήρας «οικονομίας» «τραβάει» ηλεκτρισμό περισσότερο από όσο αναφέρεται. Για παράδειγμα ένας λαμπτήρας 18W «τραβάει» κρυφή ενέργεια (άεργη ισχύ) έως και 20W εάν διαθέτει ηλεκτρονικό εκκινητή. Εάν ο εκκινητής είναι μαγνητικός, τότε χρειάζεται έως και + 25W, από όσα ψευδώς γράφεται ότι καταναλώνει!⁽⁶⁾

Όπως διευκρινίζει ο κ. Χρήστος Σκανδαλίδης ηλεκτρολόγος μηχανικός τού Ε.Μ.Π. σε δυο συσκευές π.χ. μια ηλεκτρική σκούπα των 1.840 W που απαιτεί άεργη ισχύ για να λειτουργήσει και μια εστία ηλεκτρικού φούρνου με ακριβώς την ίδια ισχύ, που δεν χρειάζεται άεργη ισχύ, και οι δύο θα γράψουν στον πίνακα τής ΔΕΗ ότι κατανάλωσαν τα ίδια ακριβώς βατ στον ίδιο χρόνο λειτουργίας, ενώ στην πραγματικότητα η ηλεκτρική σκούπα κατανάλωσε περισσότερα!

«...Η διαφορά είναι ότι η σκούπα απορροφά 10A ενώ η ηλεκτρική εστία 8A. Τα επιπλέον 2A της ηλεκτρικής σκούπας επιβαρύνουν το ηλεκτρικό δίκτυο της ΔΕΗ (και το δικό μας) χωρίς η ΔΕΗ να αποζημιώνεται για αυτά».⁽⁷⁾ Βεβαίως, η χρέωση που γίνεται εδώ σε βάρος τής ΔΕΗ είναι ελάχιστη, αλλά τι συμβαίνει όταν υπολογίσουμε τις εκατοντάδες εκατομμύρια ηλεκτρονικές συσκευές

6 http://www.lrc.rpi.edu/programs/NLPIP/PDF/VIEW/SRCFL_DL.pdf Σελίδα 3.

7 Τι είναι η βελτίωση του συνημιτόνου σε μία ηλεκτρική εγκατάσταση; από τον Χρήστο Σανδαλίδη Η/Μηχανικό ΕΜΠ - <https://www.ti-soft.com/el/support/articles/techlog/diorthosh-synimitonoy-hlektrikhs-egkatakastashs>

ές που δαπανούν άεργη ισχύ χωρίς να την πληρώνουν; Μια άεργη ισχύς η οποία είναι πολύ μεγαλύτερη στις λάμπες «οικονομίας» σε σχέση με τις περισσότερες άλλες οικιακές συσκευές που λειτουργούν στην ίδια βάση, όπως βρήκαν ότι συμβαίνει τρεις καθηγητές πανεπιστημίων της Αυστραλίας σε σχετική έρευνά τους, (δείτε σχήμα).⁽⁸⁾

Και οι λάμπες LED λειτουργούν με άεργη ισχύ

Ένα ακόμα γεγονός που έχει μείνει καλά κρυμμένο κάτω από το διαφημιστικό βομβαρδισμό, που κρύβεται πίσω από την εύηχη ονομασία «εξοικονόμηση» είναι ότι και οι λάμπες LED λειτουργούν χρησιμοποιώντας άεργη ισχύ.⁽⁹⁾

Το εργαστήριο Φωτοτεχνίας των Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Ε.Μ.Π. το αρτιότερο στην Ελλάδα κι ένα από τα καλύτερα εξοπλισμένα πανεπιστημιακά εργαστήρια στην Ευρώπη διεξήγε συγκριτική έρευνα με τη βοήθεια τού υπεύθυνου καθηγητή Φραγκίσκου Τοπαλή και με τη βοήθεια επίσης των καθηγητών Κωνσταντίνου Μπουρούση, Λάμπρου Δούλου, Ευάγγελου - Νικόλαου Μαδιά.

Η έρευνα αφορούσε τρεις τύπους λαμπτήρων των εταιρειών GENERAL ELECTRIC, MEGAMAN,

8 S. T. Elphick, P. Ciuffo & S. Perera, "The electrical performance of modern compact fluorescent lamps," Australian Journal of Electrical and Electronics Engineering, vol. 7, (1) pp. 43-51, 2010. - <https://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=2766&context=infopapers>

9 Συγκριτικό test λαμπτήρων LED με κάλυκα GU10 - Δημοσίευση: 08 Μαΐου 2012 - Δημοσιογραφική επιμέλεια - επεξεργασία στοιχείων: Ψυλλιάς Μιλτιάδης - ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΤΕΣΤ GU 10 LED - http://flashlight.gr/1205_Flashlight.gr-lamp-test-GU10-LED.pdf

OSRAM, SYLVANIA, TOSHIBA και PHILIPS.

Αξιοσημείωτη διευκρίνιση με ιδιαίτερο βάρος είναι η παρατήρηση ότι δεν έγινε έλεγχος για τη διάρκεια ζωής των λαμπτήρων LED επειδή αυτό δεν είναι αυτό τεχνικά δυνατό, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά προσέξτε: για οποιοδήποτε εργαστήριο, οπουδήποτε στον κόσμο!

Αναφέρονται κατά λέξη τα εξής γι' αυτό το κρίσιμο ζήτημα, αποδεικνύοντας για ακόμα μια φορά ότι αυτά που γράφονται για τη διάρκεια ζωής των κάθε είδους λαμπτήρων «οικονομίας» είναι απλές εικασίες:

«Δυστυχώς δεν μπορούσαμε να έχουμε αποτελέσματα όσον αφορά την διάρκεια ζωής, καθώς και το σύνολο on-off των λαμπτήρων, καθώς δεν υπάρχουν εργαστηριακές συνθήκες τεχνητής γήρανσης για την τεχνολογία LED και δεν εφαρμόζονται σε κανένα εργαστήριο παγκοσμίως, ώστε να μπορεί να δοθεί ασφαλές αποτελέσματα σε εύλογο χρονικό διάστημα»....

Οι πανεπιστημιακοί ερευνητές σημειώνουν επίσης ένα ακόμα άγνωστο γεγονός στο ευρύ κοινό. Τα λεγόμενα τεχνολογικά θαύματα, **οι λαμπτήρες LED είναι πολύ περισσότεροι «κακότροποι» στη συμπεριφορά τους έναντι τού δικτύου τής κάθε ΔΕΗ** επειδή εκτός αυτής καθεαυτής τής άεργης ισχύος που απαιτούν όταν λειτουργούν, δημιουργούν έντονες κορυφώσεις στο δίκτυο, σημαντικά μεγαλύτερες από αυτές που παράγονται με τις λάμπες «οικονομίας»!⁽¹⁰⁾

Οι περισσότερες «οικονομικές» λάμπες έχουν άεργη ισχύ που λέγεται ότι είναι γύρω στο 0,52 (όταν και αν δίνονται κάποια νούμερα), με βάση αυτό τον ισχυρισμό μια λάμπα «οικονομίας» των 15 W θα χρησιμοποιεί ισχύ λίγο κάτω από 29VA, δηλαδή σχεδόν διπλάσια από όση αναγράφεται στην ετικέτα τού δαπανηρού ενεργειακά περιβλήματος.

Είναι γνωστό στους ειδικούς ότι οι «οικονομικοί λαμπτήρες παράγουν μια «άσχημη» κυματομορφή, δηλαδή βρόμικο ηλεκτρισμό, για τον οποίο έχω αναφέρει τις έρευνες τής πανεπιστημιακού Magda Havas και τα ευρήματά της για τις δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία.

Αυτή η «άσχημη» ή «κακότροπη» κυματοειδής μορφή που παράγουν «οικονομικοί» και LED ίσως δείχνει να είναι μικρή αλλά όχι αμελητέα για μια οικία, αλλά είναι δαπάνη ενέργειας που αυξάνει κατακόρυφα τη δημιουργία βρόμικου ηλεκτρισμού στα ηλεκτρικά δίκτυα τού πλανήτη με την όλο και αυξανόμενη χρήση αυτών των τρισεκατομμυρίων λαμπτήρων τού δήθεν «οικονομικού» φωτισμού.

10 Shedding light on power quality for energy efficient bulbs - <https://www.powerselectronics.com/lighting-systems/shedding-light-power-quality-energy-efficient-bulbs>

Χρήσιμη η δήθεν «άχρηστη» θερμότητα των λαμπτήρων πυράκτωσης

Το Element (φωτογραφία) είναι καλοριφέρ που αποδίδει θερμότητα από λάμπες πυράκτωσης, οι οποίες βρίσκονται μόνο στη μπροστινή μεριά του. Αυτές δίνουν στο χώρο (εκτός από φως) θερμότητα, ανάλογη με εκείνη που παράγει ένα ηλεκτρικό καλοριφέρ! Μια σαφέστατη ένδειξη των δυνατοτήτων τής χαμένης θερμότητας από τις λάμπες πυράκτωσης, η οποία υπολογιζόμενη αθροιστικά αποτελεί τεράστιο μέγεθος, αλλά μη υπολογίσιμο στις συγκριτικές μελέτες μεταξύ λαμπτήρων πυράκτωσης και λαμπτήρων «οικονομίας».

<https://athousandgreatideas.wordpress.com/2009/10/26/element-radiator/>

Επιστημονικές έρευνες, σε αντίθεση με την επικρατούσα άποψη, υποστηρίζουν ότι είναι κάτι σαν παραμύθι ο ισχυρισμός ότι θα μειωθεί η υδραργυρική ρύπανση όταν οι καταναλωτές εγκαταστήσουν σε ευρεία κλίμακα συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού.

Κυβερνήσεις, πολιτικά κόμματα και περιβαλλοντικές οργανώσεις αναφέρουν θριαμβευτικά σαν να τετραγώνισαν τον κύκλο, ότι με τη μείωση τής κατανάλωσης ηλεκτρισμού που πετυχαίνουν οι υδραργυρικοί λαμπτήρες θα μειωθεί η ζήτηση ενέργειας και έτσι τα εργοστάσια που παράγουν ηλεκτρισμό, με καύση άνθρακα, θα καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια! Αυτό θα έχει επακόλουθο την έκλυση στην ατμόσφαιρα λιγότερων αερίων τού θερμοκηπίου και συνακόλουθα, λιγότερου υδραργύρου ο οποίος εκλύεται με την καύση ανθρακούχων ορυκτών.

Ωστόσο, τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά. Το πρώτο γεγονός που έχουμε στα χέρια μας είναι ότι δεν υπάρχει καμία μελέτη στην Ευρώπη για τις επιπτώσεις που θα υπάρξουν, όπως παραδέχεται και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.⁽¹⁾⁽²⁾

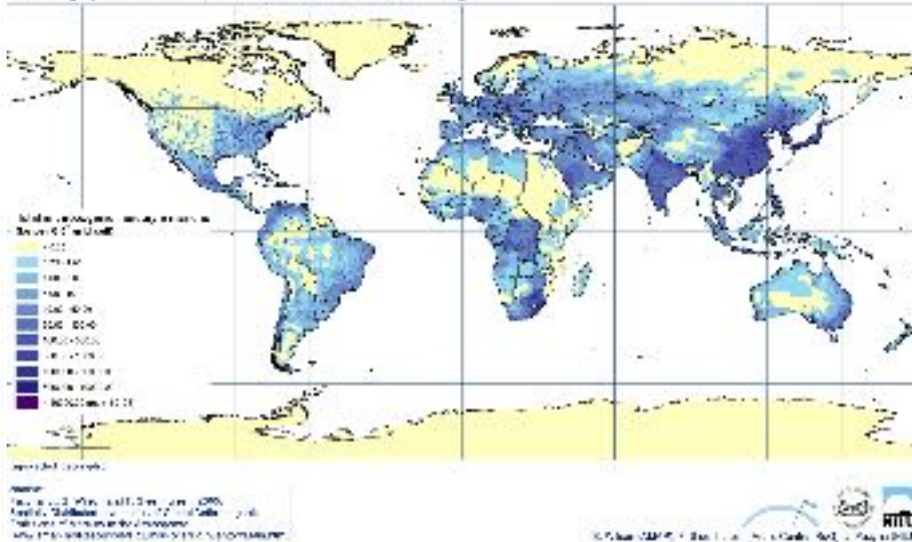
Μια ακόμα μελέτη επιστημόνων, τού πανεπιστημίου Yale,⁽³⁾ υποστηρίζει ότι στην πε-

1 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2009-2255+0+DOC+XML+V0//EL&language=EL>

2 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2009-2255&language=EL>

3 <http://opa.yale.edu/news/article.aspx?id=6072>

Spatially Distributed Inventories of Global Anthropogenic Emissions of Mercury to the Atmosphere, 2000
Total Hg, point sources + distributed sources, 0.5° grid

Χάρτης που δείχνει χρωματικά τις πηγές έκλυσης υδραργύρου στην ατμόσφαιρα. Στα εδάφη Κίνας και Ινδίας (έντονο μπλε) η έκλυση υδραργύρου είναι τεράστια. Με τη δημιουργία καινούργιων εργοστασίων άνθρακα και την εξόρυξη περισσότερου υδραργύρου για τις ανάγκες παραγωγής των «οικονομικών» η έκλυση υδραργύρου στην ατμόσφαιρα θα αυξηθεί κατά πολύ και φυσικά θα διαχυθεί μέσω της κίνησης των αερίων μαζών σε κάθε σημείο της Γης.

<http://www.amap.no/Resources/HgEmissions/>

τερος υδράργυρος, μετά τη στροφή στη χρήση των νέων λαμπτήρων (συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού - Σ.Λ.Φ.) ή λαμπτήρων «οικονομίας».

Η μελέτη⁽⁴⁾ εξέτασε τις συνθήκες σε 130 κράτη και 50 πολιτείες των ΗΠΑ για να προσδιορίσει ποιες θα είναι οι επιδράσεις των υδραργυρικών λαμπτήρων, στη συνολική εκπομπή υδραργύρου στην ατμόσφαιρα.

Βρέθηκε - για παράδειγμα - ότι η Εσθονία που βασίζεται κατά πολύ στην καύση άνθρακα για να παράγει ενέργεια, θα είναι το κράτος που θα ωφεληθεί περισσότερο με ενδεχόμενη μείωση της υδραργυρικής ρύπανσης.

Ένα άλλο κράτος που θα ωφεληθεί θα είναι η Κίνα (ο μέγιστος υδραργυρικός μολυντής της Γης) και ακολουθούν Ρουμανία, Βουλγαρία, και Ελλάδα. Στην ίδια λίστα βρίσκονται ορισμένες πολιτείες των ΗΠΑ, όπως η Βόρεια Ντακότα, το Νέο Μεξικό, και η Δυτική Βιρτζίνια.

Από την άλλη μεριά, τεράστιες περιοχές τού πλανήτη, όπως το μεγαλύτερο μέρος της Νότιας Αμερικής, η Μέση Ανατολή, και μεγάλες περιοχές της Ευρώπης, μαζί με την Αλάσκα, την Καλιφόρνια, Όρεγκον, Αϊντάχο και αλλού, θα βρεθούν στην πραγματικότητα μπροστά σε μεγάλη έκπληξη. Θα δουν την υδραργυρική ρύπανση να αυξάνεται, όταν θα στραφούν στη χρήση

ρίπτωση που οι οικονομικοί υδραργυρικοί λαμπτήρες φωτισμού βρουν ευρεία αποδοχή, τότε θα συμβεί μια απίστευτη «τραμπάλα» υδραργυρικής ρύπανσης, με αποτέλεσμα σε ορισμένα κράτη να μειωθεί και σε άλλα να αυξηθεί η συσσώρευση τού νευροτοξικού μετάλλου!

Επειδή η Γη είναι ένα μικρό σπιτάκι και η ρύπανση δεν γνωρίζει σύνορα, παραμένει άγνωστο ποιο θα είναι το τελικό αποτέλεσμα καθώς το «πράσινο» παιχνίδι με τους υδραργυρικούς λαμπτήρες, θα εξελισσεται, όταν βεβαίως μπουκ στη ζυγαριά όλα τα κρυφά και φανερά δεδομένα.

Η σχετική έρευνα, υποστηρίζει ότι ορισμένα κράτη θα βρεθούν με μικρότερη υδραργυρική ρύπανση, που διαχέεται μέσω της καύσης ορυκτών καυσίμων, ενώ από άλλα κράτη θα εκλύεται στην ατμόσφαιρα περισσό-

4 <http://opa.yale.edu/news/article.aspx?id=6072>

των υδραργυρικών λαμπτήρων(!)

Όπως διευκρινίζεται στη σχετική μελέτη, δυσμενή αποτελέσματα θα επέλθουν λόγω μιας σειράς πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συνιστώσες της εξάρτησης παραγωγής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, ειδικά του άνθρακα και το επίπεδο των προγραμμάτων ανακύκλωσης των οικονομικών λαμπτήρων.

Ένας εκ των συγγραφέων της μελέτης τονίζει πως «είναι πάντοτε καλό να προωθούμε την καλύτερη λύση στον τομέα της κατανάλωσης ενέργειας, αλλά πάντοτε κάτι πρέπει να ανταλλάξουμε για να πάρουμε αυτό που θέλεις. Η ανταλλαγή που θα υπάρξει με αυτές τις λάμπες, ίσως είναι να λάβουμε στο σπίτι μας ένα χαρτί που θα μας λέει ότι θα πληρώσουμε μικρότερο λογαριασμό ηλεκτρικού, αλλά να μη δούμε τις εκπομπές υδραργύρου να μειώνονται». Εάν στο σακουλάκι των υπολογισμών βάλουμε και τη φρικώδη υδραργυρική ρύπανση από υδράργυρο, που συμβαίνει παγκοσμίως επειδή οι λάμπες «οικονομίας» ρίχνονται στα σκουπίδια, άρα δεν ανακυκλώνονται, τότε η κατάσταση γίνεται εφιαλτική. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Ινδία, η οποία υφίσταται υδραργυρική ρύπανση δεκάδων τόνων ετησίως επειδή δεν υφίσταται στη χώρα αυτή κανένα σύστημα ανακύκλωσης των λαμπτήρων «οικονομίας».

Στο μεταξύ, ο επικεφαλής στο τμήμα φυσικής του πανεπιστημίου της Manitoba καθηγητής Peter Blunden τονίζει ότι σε ψυχρά κλίματα οι λαμπτήρες πυράκτωσης υπερέχουν σε οικονομία από τους λαμπτήρες «οικονομίας».

Πειραματιζόμενος στην πόλη του Winnipeg βρήκε ότι οι Σ.Λ.Φ. μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας, αλλά - όπως είπε - αυτό δεν δείχνει όλες τις πλευρές του ζητήματος. Όπως διευκρίνισε, το πρόβλημα είναι η θερμότητα που χάνεται εάν πετάξουμε τους λαμπτήρες πυράκτωσης,⁽⁵⁾ ενώ το ζήτημα που μας απασχολεί δηλαδή η κατανάλωση ενέργειας στον τομέα του φωτισμού είναι μόνο 3%.

Επιπλέον, η канаδική εταιρεία BC Hydro⁽⁶⁾ ισχυρίζεται πως δεν θα υπάρξει όφελος με την αλλαγή των λαμπτήρων πυράκτωσης σε «οικονομικούς», επειδή οι καταναλωτές, ειδικά στα βόρεια κράτη, κερδίζουν σε θέρμανση από τις λαμπτήρες πυράκτωσης. Η εγκατάσταση «οικονομικών» θα επιφέρει χάσιμο θερμότητας που έδιναν οι λάμπες πυράκτωσης και αυτό θα πρέπει να αναπληρωθεί με αύξηση της κατανάλωσης στα συστήματα θέρμανσης.

Η σαφής αυτή δήλωση διευκρινίζει επιπλέον ότι η χρήση Σ.Λ.Φ. θα αυξήσει τις ετήσιες εκροές αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα κατά 45.000 τόνους,⁽⁷⁾ επειδή οι καταναλωτές θα χρησιμοποιήσουν περισσότερο τα συστήματα θέρμανσης.

Μια ακόμα μελέτη από το канаδικό «Centre for Housing Technology» αναφέρει ότι η οικονομία που θα επέλθει σε δολάρια στους καταναλωτές με την εγκατάσταση Σ.Λ.Φ. εξαρτάται από το σημείο που βρίσκεται η κατοικία τους. Στον Καναδά κατά τη διάρκεια του χειμώνα το όφελος δεν υφίσταται. Σημειώστε ότι η αυξημένη χρήση τεχνητού φωτισμού γίνεται κατά τη διάρκεια του χειμώνα και των ψυχρών εποχών. Αντίθετα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού το οποίο για παράδειγμα στην Ελλάδα διαρκεί τρεις μήνες, η έντονη φωτεινότητα κατά την ημέρα και η μεγάλη διάρκεια της ημέρας, περιορίζουν σημαντικά τη χρήση τεχνητού φωτισμού. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα η ημέρα είναι σημαντικά μικρότερη, όπως και η φωτεινότητα, οπότε η χρήση τεχνητού φωτισμού είναι σημαντικά αυξημένη.

5 <http://www.cbc.ca/canada/manitoba/story/2009/03/04/mb-light-bulbs.html>

6 <http://greeninc.blogs.nytimes.com/2009/03/05/do-cfls-increase-greenhouse-gases/>

7 <http://www.cbc.ca/canada/manitoba/story/2009/03/04/mb-light-bulbs.html>

Όλα αυτά αποκαλύπτουν ότι οι κάτοικοι χωρών που βρίσκονται στη βόρεια ζώνη δεν θα ωφεληθούν από την αντικατάσταση των λαμπτήρων πυράκτωσης με τους Σ.Λ.Φ. (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή «οικονομικούς»). Περιέργως αυτές οι ίδιες χώρες τής βόρειας ζώνης προώθησαν τη νομοθετική επιβολή αλλαγής των λαμπτήρων φωτισμού.

Τα κροκοδείλια δάκρυα...

Οι ηγέτες τής G8, (μεταξύ αυτών και ο κ. Μπερλουσκόνι τής Ιταλίας), φρόντισαν για το περιβάλλον.. Η ανάμειξή τους ξεκίνησε τον Ιούνιο τού 2007.⁽⁸⁾ Τότε όπως και πάντοτε, έπρεπε να συζητήσουν και να προσπαθήσουν να επιλύσουν μέγιστης πολυπλοκότητας και κρισιμότητας παγκόσμια προβλήματα.⁽⁹⁾ Αν και δεν έλυσαν κανένα από τα φλέγοντα, έσπευσαν να ζητήσουν επιτακτικά από τους «ηγέτες των υπολοίπων «υπηκόων» κρατών «να απαγορεύσουν τη χρήση των πλέον ανεπαρκών λαμπτήρων πυράκτωσης όσο γίνεται συντομότερα εάν το επιτρέπουν ο εμπορικές και οικονομικές συνθήκες».⁽¹⁰⁾

Οι ηγέτες τής G8 παριστάνουν ότι αγνοούν πως το ένα πέμπτο των κατοίκων τής Γης δεν έχει πρόσβαση σε ηλεκτρικό φως και χρησιμοποιεί υγρά καύσιμα για φωτίζει τις νύχτες του και ότι παράλληλα και ταυτοχρόνως δαπανώνται κάθε ημέρα 1,1 εκατομμύριο βαρέλια πετρελαίου μόνο για να ανάψουν τα φώτα των αυτοκινήτων τού «πολιτισμένου» κόσμου.⁽¹¹⁾

Επίσης δεν είναι ενήμεροι ότι μόνο το 23% των θερμοκηπιακών αερίων προέρχεται από τα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.⁽¹²⁾ τα οποία λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα. Βεβαίως, ας θυμόμαστε ότι οι λάμπες πυράκτωσης για να ανάψουν παίρνουν ηλεκτρισμό και από εργοστάσια που λειτουργούν με ανανεώσιμες και άλλες πηγές ενέργειας, τα οποία σε παγκόσμια κλίμακα είναι περίπου στο 50%.

Επιπλέον δεν γνωρίζουν(;) ότι το 98% τής ενέργειας στον τομέα των μεταφορών - μόνο στην ΕΕ - δαπανάται από ορυκτά καύσιμα, με το 2% να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτό σημαίνει ότι ο τομέας φωτισμού είναι ελάχιστα υπεύθυνος για τη ρύπανση με θερμοκηπιακά αέρια, δεδομένου ότι δεν «ανάβει» αποκλειστικά με ορυκτά καύσιμα, όπως γίνεται στις μεταφορές, παρά μόνο σε ποσοστό 50%.

Επίσης, οι G8 προφανώς δεν είχαν πληροφορηθεί τα αναφερόμενα σε μελέτη που διεξήχθη για λογαριασμό τής ΕΕ στην οποία τονιζόταν ότι «αποτελεί γενική συμφωνία πως η τεχνολογία είναι το μόνο πολλά υποσχόμενο και αποτελεσματικό εργαλείο για τη μείωση των θερμοκηπιακών αερίων», στον τομέα τής μεταφοράς,⁽¹³⁾ Επίσης δεν γνώριζαν ότι η κατανάλωση ενέργειας στην ΕΕ στέλνει στην ατμόσφαιρα το 80% των θερμοκηπιακών αερίων⁽¹⁴⁾ και ότι ο τομέας τού οικιακού φωτισμού αποτελεί ελάχιστο μέρος.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με μελέτη, κατά το έτος 2007 χρησιμοποιούνταν ήδη 488 εκατομμύρια λάμπες «οικονομίας». Το ίδιο έτος άναβαν 767 εκατομμύρια λάμπες πυράκτωσης.⁽¹⁵⁾

8 http://www.solarnavigator.net/g_8_heiligendamm_germany.htm

9 http://www.g-8.de/Content/EN/Artikel/_g8-summit/anlagen/chairs-summary.templateId=raw.property=publicationFile.pdf/chairs-summary.pdf

10 <http://www.iea.org/impagr/cip/pdf/Issue45Lighting.pdf>

11 <http://www.iea.org/impagr/cip/pdf/Issue45Lighting.pdf> (Σ.τ.Χ.Μ.: Δείτε την υποσημείωση στη σελίδα 4).

12 http://schools-wikipedia.org/wp/g/Greenhouse_gas.htm

13 <http://www.comune.modena.it/ilclimadellecitta/documenti/contrib7> (Σ.τ.Χ.Μ.: Δείτε τα σχετικά στη σελίδα 98).

14 <http://www.comune.modena.it/ilclimadellecitta/documenti/contrib7> (Σ.τ.Χ.Μ.: Δείτε τα σχετικά στη σελίδα 102).

15 http://sunbird.jrc.it/energyefficiency/pdf/EnEff_Report_2009.pdf

Σύμφωνα με νεότερη μελέτη της εταιρείας που ανέλαβε να διαλευκάνει το ζήτημα για λογαριασμό της ΕΕ, της VITO, η αναλογία λαμπτήρων το 2009 στην Ευρώπη των 27 ήταν η ακόλουθη:

54% λαμπτήρες πυράκτωσης (με πορεία μείωσης)

18% χαμηλής ισχύος σε βολτ λάμπες αλογόνου (με τάσεις αύξησης)

5% κύριες λάμπες αλογόνου (με πορεία αύξησης)

8% σωληνωτές λάμπες φθορισμού

15% συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (λάμπες «οικονομίας» ή Σ.Λ.Φ.)

Είδαμε προηγουμένως ότι το 23% των εργοστασίων λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα. Αυτά δίνουν την ενέργεια που τους αναλογεί για να ανάβουν οι λάμπες της Ευρώπης. Στις λάμπες πυράκτωσης βλέπουμε να αναλογεί το 54%. Άρα στο 12% περίπου των εργοστασίων που καίνε ορυκτά καύσιμα. Αυτό το ελάχιστο ποσοστό ρύπανσης με θερμοκηπιακά αέρια, είναι στην πραγματικότητα το μερίδιο που αναλογεί στις λάμπες πυράκτωσης. Είναι ενδεικτικό ένα κείμενο από το πανεπιστήμιο Cambridge, βασιζόμενο στα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία της αναλογίας λαμπτήρων αναφέρει τα εξής:

«Εάν υποθέσουμε ότι όλες οι λάμπες πυράκτωσης αντικατασταθούν με Σ.Λ.Φ. κάποτε στο μέλλον (κάτι που δείχνει να μην γίνεται, καθώς φαίνεται να αυξάνεται η χρήση λαμπτήρων αλογόνου και κυρίως των LED, ενώ ήδη έχουν αρχίσει οι “αυτοκτονίες” εταιρειών που πουλούν “οικονομικές”⁽¹⁶⁾) τότε αυτές οι λάμπες θα χρησιμοποιούνται στην ίδια έκταση με εκείνες που αντικατέστησαν. Έτσι, η ενεργειακή μείωση για κάθε λάμπα θα είναι 80%. Στη συνολική ενεργειακή μείωση εντός της ΕΕ, αυτό θα είναι $0,54 \times 0,8 \times 0,76\% = 0,33\%$. Αυτό το αποτέλεσμα είναι σχεδόν σίγουρο ότι αποτελεί υπερεκτίμηση, δεδομένου ότι οι λάμπες πυράκτωσης παράγουν εκτός από φως και θερμότητα η οποία συνεισφέρει στην αύξηση της θερμότητας του χώρου κατά το χειμώνα. Όλα αυτά ζητούν επιτακτική απάντηση στο ερώτημα: Αξίζει πραγματικά όλο αυτή η βαβούρα;»⁽¹⁷⁾

Βαβούρα; Είναι λοιπόν «βαβούρα» όλα αυτά τα στομφώδη λόγια, οι μεγαλόπνοες ανακοινώσεις για εξοικονόμηση ενέργειας, και οι υποσχέσεις για λιγότερη ρύπανση στο περιβάλλον;

Εάν συνυπολογίσουμε την πληθώρα των άλλων ειδών λαμπτήρων φωτισμού, στους οποίους αναλογεί το εναπομένον ποσοστό κατανάλωσης ηλεκτρισμού, τότε κατανοούμε όλοι, εκτός φυσικά των κυβερνώντων και των οικολογούντων, ότι η κατανάλωση ηλεκτρισμού από τις λάμπες πυράκτωσης αναλογεί σε πολύ μικρό ποσοστό της οικιακής κατανάλωσης και ότι αυτό το μικρό ποσοστό, εμπεριέχει δαπάνη ενέργειας κατά 50%, η οποία (δεν πρέπει το ξεχνάμε) προέρχεται από ανανεώσιμες και άλλες πηγές, άρα μη ρυπαίνουσες το περιβάλλον με θερμοκηπιακά αέρια.

Υπενθυμίζω εδώ ότι στον τομέα μεταφορών το 98% της ενέργειας που δαπανάται προέρχεται από ορυκτά καύσιμα, δηλαδή πηγές που ρυπαίνουν βάνουσα το περιβάλλον. Θα ήταν λοιπόν ευφυής μια ενέργεια της Κομισιόν να μειώσει τα θερμοκηπιακά αέρια από τις επίγειες και θαλάσσιες μεταφορές. Σε αυτή την περίπτωση το όφελος θα ήταν πολλαπλό. Πρώτον θα βελτιωνόταν αισθητά η ποιότητα ζωής των Ευρωπαίων, με όσες μειώσεις στα νοσήλια αυτό συνεπάγεται και δεύτερον θα μειώνονταν δραματικά τα θερμοκηπιακά αέρια και ταυτόχρονα τα κροκοδείλια δάκρυα των πολυεθνικών και άλλων οργανισμών και -ισμών, που φαίνεται να υποστηρίζουν το περιβάλλον.

Σημειώστε ότι:

16 «Energy Mad ‘fails to deliver’, by MARTA STEEMAN - <http://www.stuff.co.nz/business/industries/10277623/Energy-Mad-fails-to-deliver>

17 <http://www.cambridgenetwork.co.uk/news/article/default.aspx?objid=62633>

1. Για την παροχή φωτός σε σπίτια χωρίς ηλεκτρισμό πρέπει να χρησιμοποιούνται 1,3 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα.

2. **Ρυπαίνεται ετησίως η ατμόσφαιρα με 170 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου τού άνθρακα.** Για να έχετε μέτρο σύγκρισης και αντίληψη των μεγεθών, που χρησιμοποιήθηκαν και ακόμα χρησιμοποιούνται προς εντυπωσιασμό των αφελών ή αδαών Ευρωπαϊών καταναλωτών, ας δούμε τις πομπώδεις εξαγγελίες της Κομισιόν.

Όπως δηλώθηκε,⁽¹⁸⁾ «η συνολική αντικατάσταση των λαμπτήρων πυράκτωσης με συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού («οικονομικούς») **θα μειώσει την έκλυση κατά 15 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου τού άνθρακα ετησίως** ή θα εξοικονομήσει γύρω στα 40 TWh, όση είναι η κατανάλωση ηλεκτρισμού τής Ρουμανίας, ή όση είναι η κατανάλωση 11 εκατομμυρίων οικιών στην Ευρώπη, που ισούται με την εκροή 10 σταθμών παραγωγής ενέργειας ισχύος 500 megawatts».

Ιδού η υποκρισία!

Συγκρίνετε τούς **170 εκατομμύρια τόνους** διοξειδίου τού άνθρακα που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα από άτομα που δεν έχουν ηλεκτρισμό στα σπίτια τους και χρησιμοποιούν άλλες πηγές ενέργειας, με τα **15 εκατομμύρια τόνους** διοξειδίου τού άνθρακα, που υποτίθεται ότι θα εξοικονομήσει η Ευρώπη αν και όταν συμβεί συνολική αντικατάσταση των λαμπτήρων πυράκτωσης. Με άλλα λόγια εάν ήθελαν πραγματικά τη μείωση των θερμοκηπιακών αερίων δεν είχαν παρά να παράσχουν στους πένητες λάμπες που φορτίζονται με το φως τού Ήλιου. Οι επαναφορτιζόμενες λάμπες Ηλίου κοστίζουν 15 δολάρια η μία, με την τιμή να πέφτει δραστικά για μαζικές παραγγελίες, όπως αναφέρει ο Έλληνας⁽¹⁹⁾ παραγωγός και εφευρέτης τους,⁽²⁰⁾ που δραστηριοποιείται στις ΗΠΑ. Μέσα σε ένα μήνα και όχι σε βάθος πολλών ετών η μείωση των θερμοκηπιακών αερίων θα ήταν δραματική.

3. Σημειώστε επίσης ότι η ρύπανση από την καύση κηροζίνης, σε οικίες που δεν έχουν ηλεκτρισμό είναι ισοδύναμη με την κυκλοφορία 30 εκατομμυρίων αυτοκινήτων. (Για να έχετε μέτρο σύγκρισης σημειώστε ότι το 2009 κυκλοφορούσαν στην χώρα μας, 8.038.597 οχήματα συμπεριλαμβανομένων επιβατικών, φορτηγών, λεωφορείων και μοτοσικλετών.⁽²¹⁾)

4. Σημειώστε ένας ακόμα γεγονός, **Οι αναπνέοντας τις αναθυμιάσεις κηροζίνης είναι σαν να καπνίζουν 40 τσιγάρα ημερησίως και να αναπνέουν 10 φορές περισσότερο επικίνδυνα μικροσωματίδια από τα όρια ασφαλείας, κάτι που αυξάνει τις παθήσεις και την οδύνη στις οικογένειες των πασχόντων, αλλά και τη δαπάνη ενέργειας για την οποιαδήποτε θεραπευτική αγωγή, με επακόλουθο περαιτέρω ρύπανση με θερμοκηπιακά αέρια.**

5. Σημειώστε ότι μόνο το 2012 πέθαναν (στην ουσία δολοφονήθηκαν) 7 εκατομμύρια άτομα εξαιτίας τής ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σύμφωνα με ανακοίνωση τού ΟΗΕ.⁽²²⁾

Βεβαίως, η υποκρισία δεν σταματά εδώ επειδή συμβαίνουν μύρια όσα τα οποία αυξάνουν κατακόρυφα την ατμοσφαιρική ρύπανση. Όπως αναφέρω και αλλού εάν δεν περίσσευε η υποκρισία και πράγματι επέρχεται μέγιστη καταστροφή από το ανθρωπογενές φαινόμενο τού θερμοκηπίου, τότε θα έπρεπε να συμβούν αμέσως δραστικές αλλαγές στη συμπεριφορά μας τη

18 http://www.energy.eu/DG-TREN-releases/MEMO-09-368_EN.pdf

19 <http://www.nokero.com/about.php>

20 <http://www.nokero.com/faq.php>

21 <http://www.autogreeknews.gr/reportaz-autokinitou/7462-gnorizete-posa-ekatommyria-oximata-kykloforoy-n-stin-ellada>

22 «Air pollution killed seven million people in 2012: WHO» - <http://news.ph.msn.com/top-stories/air-pollution-killed-seven-million-people-in-2012-who-4>

σχετιζόμενη με το αποτύπωμα άνθρακα που αφήνουμε στη Γη.

Παρατηρούμε το φαινόμενο να μη λαμβάνεται υπόψη ότι ο κάθε άνθρωπος στον πλανήτη θα έπρεπε να συμβάλλει ισόποσα στη μείωση της ρύπανσης και ανάλογα με το αποτύπωμα άνθρακα που δημιουργεί, κάτι που όχι μόνο δεν συμβαίνει αλλά παρατηρούμε να εξελίσσεται ακριβώς το αντίστροφο, όπως συμβαίνει με τους αρχι-ρυπαντές Κίνα, Ινδία και άλλα κράτη, με την αρρωστημένη χρήση τού εκκεντρικού πλούτου που ρυπαίνει ασύστολα το περιβάλλον και προκαλεί ασύδοτα και με τη μη εφαρμογή μέτρων που θα μείωναν κατακόρυφα τα θερμοκηπιακά αέρια.

Από αυτά τα δεδομένα γίνεται φανερή η υποκρισία υπέρ τού περιβάλλοντος. Η χορήγηση δωρεάν λαμπτήρων Ηλίου στους πένητες τού πλανήτη μειώνει την εκπομπή διοξειδίου τού

Ο καθηγητής Φ. Τοπαλής, επικεφαλής τού Εργαστηρίου Φωτοτεχνίας τού Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου τονίζει ότι οι λάμπες «οικονομίας» δαπανούν 20% περισσότερη ενέργεια από τους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού

άνθρακα κατά 170 εκατομμύρια τόνους! Από την άλλη μεριά η αλλαγή όλων των λαμπτήρων πυράκτωσης στην Ευρώπη των 27, με λάμπες «οικονομίας» μειώνει θεωρητικά την εκπομπή τού διοξειδίου τού άνθρακα μόνο κατά 15 εκ. τόνους!

Με αυτά και άλλα πολλά εμείς οι καταναλωτές δεν αντιλαμβανόμαστε την εντυπωσιακά βαρύγδουπη μπουρδολογία στην οποία πέφτουμε θύματα εξαιτίας τής παραπληροφόρησης.

Μας λένε, για να μας κυριεύσει δέος: *Τα 15 εκ. τόνοι ισούνται με την κατανάλωση τής Ρουμανίας!* και αποκρύπτουν ότι: τα 170 εκ. τόνοι που μπορούν και πρέπει να εξοικονομηθούν με την παροχή φωτισμού στους πένητες είναι η κατανάλωση που ισούται με έντεκα και κάτι Ρουμανίες χωρίς να βάλουμε στο σακούλι ένα σωρό άλλα λογικά μέτρα που θα μπορούσαν να μειώσουν πολύ περισσότερο την κατανάλωση και την εκροή θερμοκηπιακών αερίων.

Τέτοιες και άλλες εκφοβιστικές αναφορές τού είδους... ο τομέας φωτισμού καταναλώνει το ένα τέταρτο τής ενέργειας στην ΕΕ και άρα πρέπει να απαγορευθούν οι λάμπες πυράκτωσης για να σωθεί το περιβάλλον, όπως και τα γελοία διαφημιστικά σλόγκαν «μια λάμπα σώζει τη Γη» είτε είναι λαγοί με μεταξωτές πράσινες κορδέλες, είτε - το λιγότερο -, αποπροσανατολιστικές αναφορές τού χειρότερου είδους.

Η παγκόσμια υποκρισία για το περιβάλλον γίνεται σαφέστερη όταν βλέπουμε 1,5 δισεκατομμύριο ανθρώπους που δεν έχουν ηλεκτρικό φως στις οικίες τους ή μάλλον στα καλύβια τους, να καίνε ορुकτά καύσιμα, τα οποία με την καύση τους επιφέρουν σοβαρά προβλήματα στην υγεία τους και κατά συνέπεια αυξάνουν την παραγωγή ενέργειας λόγω τού κόστους τής οποιαδήποτε θεραπείας και δεύτερον εκπέμπουν τεράστια ποσά θερμοκηπιακών αερίων.

Σε ένα κόσμο με στοιχειώδη λογική θα έπρεπε να μπει πρώτη προτεραιότητα να παρέχονται σε αυτούς τους δυστυχείς, δωρεάν λάμπες που λειτουργούν με ηλιακό φως.

Εκτιμώ με μεγάλες πιθανότητες να μην κάνω λάθος, ότι μόνο με τα χρήματα που δαπανήθηκαν έως σήμερα για την παγκόσμια 10ετή διαφημιστική καμπάνια υπέρ των λαμπτήρων «εξοικονό-

μησης», θα ήταν δυνατό να δοθούν λάμπες Ηλίου σε αρκετές εκατοντάδες εκατομμύρια σπιτικά που δεν διαθέτουν ηλεκτρισμό.

Χωρίς καθυστέρηση λοιπόν πρέπει να δοθούν δωρεάν λαμπτήρες που φορτίζονται από το ηλιακό φως στους πένητες τής Γης και για εμάς το «άνωτερο» είδος, πρέπει να εφαρμοσθεί η κατάλληλη οικονομία χρήσης τους, όπως για παράδειγμα η απαγόρευση των αχρείαστων φαραωνικών κατασκευών ή αγώνων τής Φόρμουλα 1 και αμέτρητων άλλων γελοίων και αχρείαστων αγώνων αυτοκινήτων με τερατώδη ισχύ και αγώνων άλλου είδους τετράτροχων ή δίτροχων, αλλά και να προωθηθεί μια απλή τεχνολογία που μειώνει τη δαπάνη ενέργειας στα φώτα των αυτοκινήτων, όπως και στη γενικότερη κίνηση, συντήρηση και λειτουργία τους, διαδικασίες που είναι υπεύθυνες για υπερ-πολλαπλάσια δαπάνη ενέργειας και περιβαλλοντική ρύπανση από τις αθώες λαμπίτσες πυράκτωσης.

Ω, τι κόσμος μπαμπά... θα έλεγε ο γιος μου σχολιάζοντας τα κροκοδείλια δάκρυα τής Κομισιόν υπέρ τού περιβάλλοντος, αλλά και τής Επιτροπής Περιβάλλοντος τού Ευρωκοινοβουλίου, όπως και πολλών άλλων, ων ουκ έστι αριθμός...

Πρέπει επίσης αυτοί που κοροϊδεύουν συνεχώς τον κόσμο, οι G8 και οι κυβερνήσεις με τη βοήθεια πολυεθνικών και περιβαλλοντικών οργανώσεων, να σταματήσουν να ασχολούνται με τον «εχθρό», τις λάμπες πυράκτωσης, που ρυπαίνουν ελάχιστα το περιβάλλον, δεν προκαλούν βλάβες ή έστω, επιφέρουν ελάχιστες παρενέργειες στην ανθρώπινη υγεία και να πάψουν να προωθούν τα ηλεκτρονικά «τέρατα» που λέγονται συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) ή λαμπτήρες «εξοικονόμησης», οι οποίοι επιφέρουν πάμπολλες αλλαγές στη βιοχημεία τού οργανισμού μας, με αποτέλεσμα πολλές και ποικίλες βλάβες στην υγεία και πολλαπλάσια κρυφή ρύπανση στο περιβάλλον.

Αλλά είπαμε. Όταν η υποκρισία περισσεύει.

Απάτη ο ισχυρισμός ότι οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού δαπανούν λιγότερη ενέργεια

Ερωτάται από τη δημοσιογράφο τού «Ηλεκτρολόγου»⁽²³⁾ κ. Χριστίνα Σούρρα, ο κ. Φραγκίσκος Τοπαλής, καθηγητής και υπεύθυνος τού Εργαστηρίου Φωτοτεχνίας, στη σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών τού Ε.Μ.Π. στον τομέα ηλεκτρικής ισχύος:

«Πολύς λόγος γίνεται τελευταία για τους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας. Τι πρέπει να προσέχουν οι καταναλωτές σχετικά με αυτό το θέμα;»

Απαντά ο καθηγητής:

«Συσκευές δήθεν εξοικονόμησης ενέργειας παρέχουν την απατηλή εντύπωση της εξοικονόμησης, ενώ στην πραγματικότητα μειώνουν την τάση τροφοδοσίας των φωτιστικών, μειώνοντας κατά συνέπεια το επίπεδο φωτισμού εν αγνοία του χρήστη. Φωτιστικά με συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού εγκαθίστανται σε χώρους εργασίας διότι ο μελετητής αγνοεί ότι καταναλώνουν 20% περισσότερο από τους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού τύπου T5.

Εγκαθίστανται 'πατέντες' που υποτίθεται ότι εξοικονομούν ενέργεια ενώ στην πραγματικότητα την αυξάνουν. Βέβαια η αύξηση δεν φαίνεται γιατί έχουν λιγοστέψει τα φωτιστικά αφού έπεισαν το χρήστη ότι τόσα χρειάζονται. Όλες αυτές οι απάτες θα κατέρρεαν αν οι ενδιαφερόμενοι είχαν φροντίσει να μετρήσουν σε ένα εργαστήριο την κατανάλωση σε Watt

23 <http://www.electrologos.gr/printArticle.php?ID=118>

του νέου συστήματος σε σχέση με το παραγόμενο φως σε lumen.

Τότε θα διαπίστωναν ότι το πολύφερνο σύστημα δεν μειώνει μόνο την κατανάλωση αλλά πολύ περισσότερο το φως. Εννοείται ότι μερικές από αυτές τις εφευρέσεις συνοδεύονται από “πιστοποιητικά”. Τα περισσότερα είναι “μαϊμού” είτε αναφέρονται σε άλλα προϊόντα. Μια δοκιμή με ένα φθινό φωτόμετρο χειρός αξίας 2-3 εκατοντάδων ευρώ είναι αρκετή για τη διάλυση της αυταπάτης».

Η δημοσιογράφος, προφανώς σοκαρισμένη από την απάντηση τον ρωτά θέλοντας να μάθει την πηγή αυτής της αθλιότητας:

«Που οφείλεται αυτή η κατάσταση;»

Και ο κ. Τοπαλής αποκαλύπτει το σκηνικό τής εκπαίδευσης στο Ελλαδιστάν:

«Οι εγγενείς αυτές αδυναμίες στην εφαρμογή της τεχνολογίας φωτισμού στη χώρα οφείλονται στην ελλιπή εκπαίδευση και στην ανυπαρξία μηχανισμού ελέγχου και πιστοποίησης των έργων φωτισμού.

Σήμερα ο φωτισμός διδάσκεται μόνο σε μία σχολή ΑΕΙ της χώρας. Διδάσκεται επίσης σε ορισμένα ΤΕΙ αλλά χωρίς εργαστηριακή/πρακτική εξάσκηση. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότεροι διπλωματούχοι μηχανικοί δεν γνωρίζουν ούτε τα βασικά μεγέθη του φωτισμού».

Πραγματικά απίστευτο. Ας το επαναλάβουμε: **«Οι περισσότεροι διπλωματούχοι μηχανικοί δεν γνωρίζουν ούτε τα βασικά μεγέθη τού φωτισμού».**

Άραγε υπάρχουν διπλωματούχοι μηχανικοί στην Γκρινπίζ και στους οικολόγους και τι γνωρίζουν για τους «οικονομικούς» λαμπτήρες;

Βρόμικος ηλεκτρισμός: η κρυφή «πανούκλα» πίσω από τις «αρμονικές»

Πίσω από τον όρο αρμονικές ή αρμονικές διαταραχές κρύβεται ένα τεράστιο «έγκλημα» σε βάρος της υγείας μας, μια κρυφή «πανούκλα» που έχει το κοινό όνομα «βρόμικος ηλεκτρισμός». Αυτή η ηλεκτρονική και ηλεκτρική «πανούκλα» διατηρεί πάνω της τις σφραγίδες:

1ο. Τού Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

2ο. Τής αρμόδιας επιτροπής του, που θέτει τα όρια ασφαλείας εκ τής ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.⁽¹⁾

3ο. Τής επιστημονικής επιτροπής τής Ευρωπαϊκής Ένωσης (SCENIHR).

4ο. Όλων των άλλων παρόμοιων επιτροπών κάθε κράτους.

Το «έγκλημα» ξεκίνησε στις αρχές τού 1893 όταν άρχισαν να λειτουργούν οι πρώτες γεννήτριες εναλλασσόμενου ρεύματος.

Ένα παρόμοιο έγκλημα ξεκίνησε όταν άναψαν οι πρώτες λάμπες πυράκτωσης οι οποίες με το έστω ασθενές μπλε φάσμα τους ξεκίνησαν το ξεχαρβάλωμα των βιολογικών κύκλων τού ανθρώπινου είδους για να το εδραιώσουν και πολλαπλασιάσουν οι σημερινές λάμπες «οικονομίας» και τα κάθε είδους LED.

Ωστόσο, το έγκλημα που ξεκίνησε στα τέλη τού 19ου αιώνα με τις λάμπες πυράκτωσης είναι ελάχιστο συγκριτικά με το σημερινό των λαμπτήρων «οικονομίας» και LED, με το δεδομένη ότι η χρήση τους προκαλεί παντού διάχυση ηλεκτρομαγνητικών ταλαντώσεων βρόμικου ηλεκτρισμού, στις οποίες προστίθενται άπειρες άλλες ταλαντώσεις ραδιοκυμάτων προερχόμενων από τις ποικίλες ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές που συνοδεύουν τη ζωή μας, όπως π.χ. τού απλού φορτιστή τού κινητού μας τηλεφώνου.

Ο βρόμικος ηλεκτρισμός ή οι αρμονικές υπάρχουν παντού 24 ώρες το 24ωρο. Στα σπίτια μας, στην εργασία μας στους χώρους όπου χαλαρώνουμε ή διασκεδάζουμε, στα νοσοκομεία ή κλινικές όπου θεραπευόμαστε, σε αίθουσες ή στάδια όπου συναθροίζομαστε, στα νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια, τεχνικές ή άλλες σχολές και πανεπιστήμια όπου εκπαιδεύονται τα παιδιά μας και οπουδήποτε αλλού υπάρχουν γραμμές ηλεκτρικής ενέργειας, ακόμα και στους δρόμους όπου περπατάμε, ή οδηγούμε, μέσα σε πλοία και τρένα ή αεροπλάνα όπου ταξιδεύου-

¹ Η σχετική περίληψη αναφέρει τα εξής: "Η κύρια άποψη τού Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας βασισμένη στις υφιστάμενες εργασίες ότι η έκθεση σε πολύ χαμηλά ηλεκτρομαγνητικά πεδία, δηλαδή σε αυτά που τίθενται ως όρια ασφαλείας από τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία από Μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP), είναι ότι αυτά δεν φαίνεται να έχουν καμία γνωστή επίπτωση στην υγεία. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα βασικά κενά στις γνώσεις μας που απαιτούν περαιτέρω έρευνα, πριν να γίνουν καλύτερες αξιολογήσεις των υφιστάμενων κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία. .... Λόγω των υπαρχόντων αβεβαιοτήτων στη γνώση τής επιστήμης, υπήρξε κάποια πίεση για την εισαγωγή προληπτικών μέτρων μέχρις ότου συμπληρωθούν τα κενά. Εάν ληφθούν προληπτικά μέτρα για τη μείωση των επιπέδων της ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, συνιστάται να είναι εθελοντικά".

An Overview of WHO's EMF Project and the Health Effects of EMF Exposure, by Michael H Repacholi. World Health Organization, Geneva, Switzerland. Proceedings of the International Conference on Non-Ionizing Radiation at UNITEN (ICNIR 2003) Electromagnetic Fields and Our Health 20th –22nd October 2003 - <https://pdfs.semanticscholar.org/05ee/f4aa1285c21f2915d10b0a7ee8418f14abf4.pdf>

με, οι αρμονικές ταλαντώσεις τού βρόμικου ηλεκτρισμού, βλάπτουν την υγεία μας αθόρυβα και διαρκώς.

Η συνεχής ύπαρξη (ακτινοβολία) των αρμονικών μετατρέπει την κατάσταση σε εφιαλτική επειδή συνιστά αργή και ευρύτατη γενοκτονία. Εξαιτίας τούτου η απόκρυψη ή υποβάθμισή της είναι αναγκαία για όλες τις ΔΕΗ τού πλανήτη, και η συνειδητοποίησή της άκρως οδυνηρή και ανησυχητική για τους καταναλωτές.

Οι αρμονικές είναι το ξύδι, που ονομάζουμε γλυκάδι

Σε αντίθεση με την ονομασία που τους έχει δοθεί, οι «αρμονικές», είναι η πηγή τής βασικής διαταραχής τού δικτύου παροχής ηλεκτρισμού, τής ηλεκτρικής καλωδίωσης τού κάθε σπιτιού, γραφείου, σχολείου, νοσοκομείου, κ.λπ. και το σημαντικότερο, πηγή δημιουργίας σοβαρών κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία.

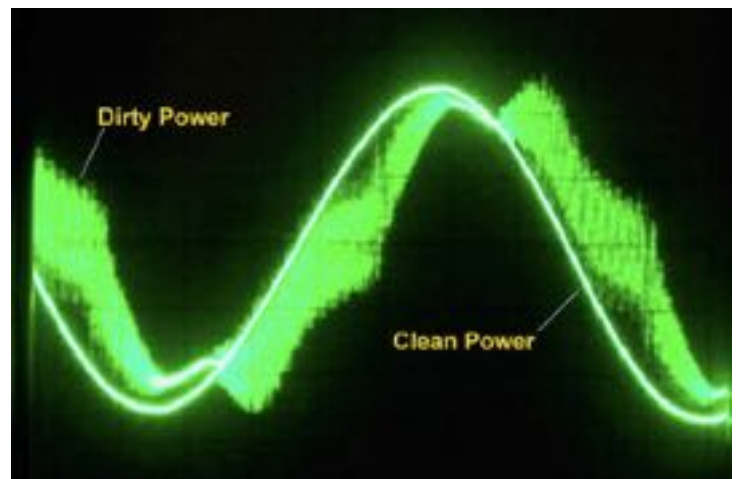
Αρμονικές παράγονται από κάθε ΔΕΗ τού πλανήτη, αρχικά στην πηγή του δικτύου, από όπου διανέμεται ο ηλεκτρισμός. Στη συνέχεια, παράγονται στους κατά τόπους υποσταθμούς, στους μετασχηματιστές και σε άλλα κομβικά σημεία.

Οι αρμονικές δημιουργούνται από κάθε «πνίξιμο» τής ηλεκτρικής τάσης. Αυτό το πνίξιμο επιτυγχάνεται μέσω των μετασχηματιστών τάσης που βρίσκονται παντού. Για παράδειγμα, με την εγκατάσταση χιλιάδων νέων κεραιών τής ασύρματης επικοινωνίας πέμπτης γενιάς τη γνωστή και ως 5G, θα επέλθει μια ακόμα τεράστια αύξηση διαταραχής τού δικτύου.

Το αποτέλεσμα θα είναι, εκτός τής νέας και επικίνδυνης ακτινοβολίας τής 5G, να μεταφέρονται εντός των οικιών μας ή σε όποιο χώρο βρισκόμαστε και οι αρμονικές μέσω των καλωδίων ηλεκτρισμού, δεδομένου ότι κάθε μια τέτοια κεραία βάσης θα εκπέμπει συνεχώς 24 ώρες το 24ωρο εκτός από τις ασύρματες επικοινωνιακές ακτινοβολίες, και τα ραδιοκύματα βρόμικου ηλεκτρισμού εξαιτίας των μετασχηματιστών (μειωτών) τάσης που εμπεριέχει.

Ο περιορισμός σε αυτές τις ταλαντώσεις συμβαίνει μερικώς, μόνο με την τοποθέτηση ειδικών και πανάκριβων συσκευών - φίλτρων. Με αυτό τον τρόπο η ποιότητα τής ηλεκτρικής τάσης που φθάνει στον καταναλωτή διατηρείται μετρίως «βρόμικη» συγκριτικά με την καθαρή ημιτονοειδή μορφή της, όπως φαίνεται στην «καθαρή» διαυγή γραμμή τής άνω φωτογραφίας, με τον βρόμικο ηλεκτρισμό να απεικονίζεται με το κροσσωτό παχύτερο πράσινο περίβλημα.

Δυστυχώς, η ποιότητα τού ηλεκτρικού ρεύματος που προσφέρει η δική μας ΔΕΗ είναι φοβερά διαταραγμένη, δηλαδή γεμάτη με αρμονικές και για να γίνει η κατάσταση ακόμα χειρότερη έρχεται η παρέμβαση των οικιακών ή επαγγελματικών ηλεκτρονικών συσκευών, και κυρίως των

Η λεπτή, λευκο-πράσινη γραμμή αποδίδει την αδιάταρρακτη, «καθαρή» ημιτονοειδή ροή τού ηλεκτρικού ρεύματος. Το κροσσωτό πράσινο συμπλήρωμα, που εφάπτεται με τη γραμμή, αντιστοιχεί στις διαταραχές της. Δηλαδή τις αρμονικές ή τον βρόμικο ηλεκτρισμό.

Martin Graham. Επίτιμος καθηγητής ηλεκτρονικής μηχανικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών στο Πανεπιστήμιο Μπέρκλεϊ της Καλιφόρνιας. Πρόκειται για τον επιστήμονα που ανακάλυψε το ειδικό φίλτρο που μειώνει τον βρόμικο ηλεκτρισμό και τη συσκευή που μετρά το επίπεδο βρόμικου ηλεκτρισμού, σε συνεργασία με τον ειδικό στα δίκτυα μεταφοράς ενέργειας David Stetzer. Η συσκευή μέτρησης βρόμικου ηλεκτρισμού (πάνω) λειτουργεί στις συχνότητες 4-15 kHz. Η μέτρηση που δείχνει είναι 488 μονάδες GS (GS είναι το ακρωνύμιο των Graham και Stetzer), με το όριο ασφαλείας να είναι γύρω στις 40 μονάδες. Η τοποθέτηση μιας φραγής - φίλτρου βρόμικου ηλεκτρισμού (κάτω) μειώνει τις μονάδες GS σε 39. Φυσικά υπάρχουν ειδικά βιομηχανικά φίλτρα για τις βιομηχανίες. Δεν γνωρίζω εάν η χρήση τους θα δείξει αύξηση ή μείωση των αρμονικών GS.

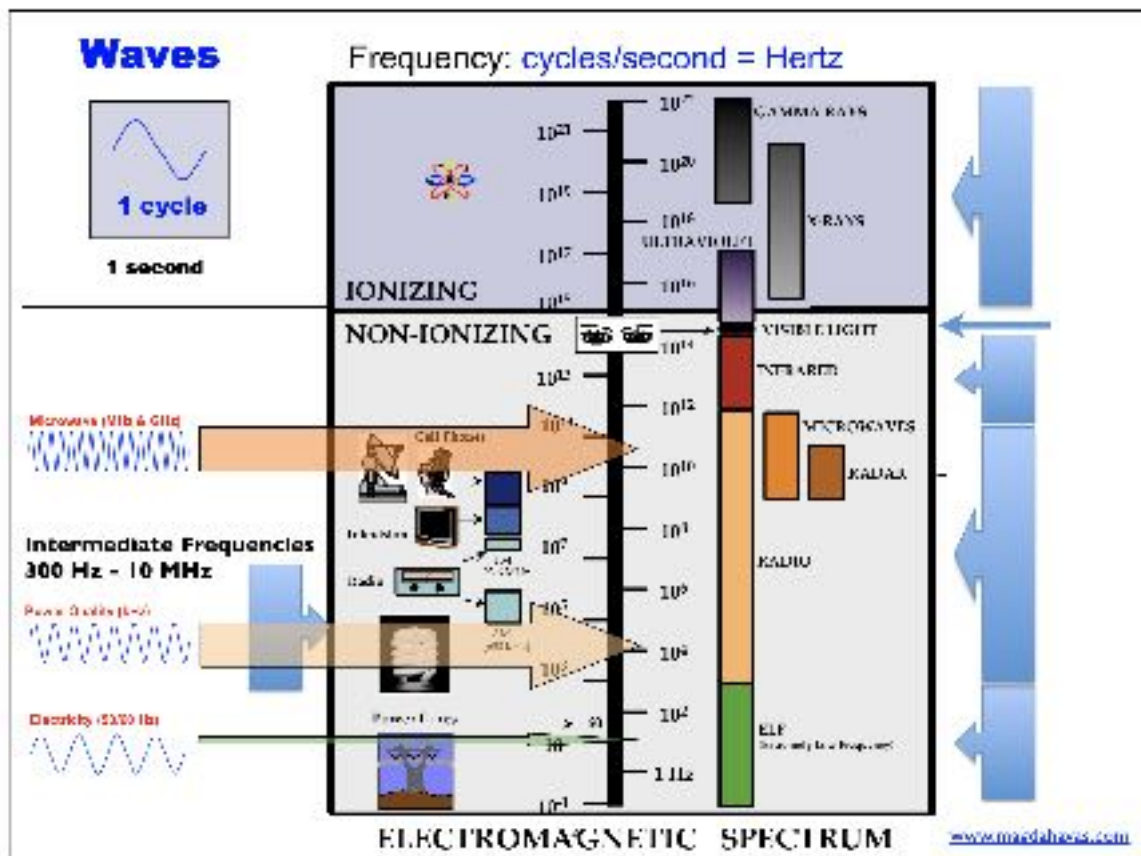
«οικονομικών» φώτων, που παράγουν επιπλέον αρμονικές προκαλώντας περισσότερα προβλήματα, στο δίκτυο διανομής (με αποτέλεσμα πολλές φορές να καταρρέει), όσο και στην υγεία μας.

Στην κορυφή των συσκευών που προκαλούν διαταραχή στο δίκτυο βρίσκονται όλες οι λάμπες «οικονομίας» και άγνωστος αλλά σίγουρα τεράστιος αριθμός λαμπτήρων LED, λόγω της κατασκευής τους, δηλαδή των παλμικών φωτεινών κυμάτων που δημιουργούν, της μείωσης και αύξησης της τάσης κατά χιλιάδες φορές ανά δευτερόλεπτο, ένα γεγονός που προκαλεί πολυποικίλες και πολυάριθμες ταλαντώσεις αρμονικών.

Σε αντίθεση, με τους λεγόμενους λαμπτήρες «οικονομίας», τα LED και τους λαμπτήρες αλογόνου, οι λαμπτήρες πυράκτωσης **δεν προκαλούν αρμονικές** και συνήθως μειώνουν τις ήδη υπάρχουσες αρμονικές τού δικτύου. Αρμονικές δημιουργούν και άλλες οικιακές συσκευές αλλά συνήθως σε μικρότερη ένταση από εκείνες των λαμπτήρων, που κατ' ευφημισμό ονομάζονται εξοικονόμησης ενέργειας.

Στην πρώτη γραμμή παραγωγής αρμονικών βρίσκονται οι ισχυροί μετασχηματιστές της ΔΕΗ. Ακολουθούν **λάμπες αλογόνου, λάμπες «οικονομίας» λάμπες φθορισμού, λάμπες LED, ρυθμιστές φωτισμού, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τηλεοράσεις, πλυντήρια, ηλεκτρικές σκούπες, κλιματιστικά, φορτιστές κινητών τηλεφώνων, ακόμα και όταν απλά είναι στην πρίζα χωρίς να φορτίζουν το κινητό μας, και πολλές άλλες συσκευές που παράγουν βρόμικο ηλεκτρισμό, ο οποίος στη γλώσσα των ειδικών επιστημόνων μεταφράζεται όπως αναφέρθηκε, ως παραγωγή υψηλών συχνοτήτων αρμονικών.**⁽²⁾

2 Σ.τ.Χ.Μ.: Ο γενικός κανόνας είναι ότι αρμονικές παράγονται από μετατροπές ισχύος. Σύμφωνα με την Wikipedia: "Ηλεκτρονικά ισχύος είναι τα ηλεκτρονικά συστήματα τα οποία διαχειρίζονται την ηλεκτρική ισχύ και μετατρέπουν την τάση, την ένταση και την κυματομορφή του ρεύματος κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί από τα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την μεταφορά, την διανομή, την αποθήκευση και την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Τα ηλεκτρονικά συστήματα ισχύος μπορούν να κάνουν τις παρακάτω μετατροπές: Μετατροπή του συνεχούς σε συνεχές, διαφορετικής τάσης και έντασης (Μετατροπές DC-DC). Μετατροπή του εναλλασσόμενου σε συνεχές (Μετατροπές AC-DC ή ανορθωτικές διατάξεις). Μετατροπή του εναλλασσόμενου σε εναλλασσόμενο διαφορετικού πλάτους (Ρυθμιστές AC-AC

Στο σημείο (αριστερά) με τα μαύρα γράμματα και τις λέξεις Intermediate Frequencies 300 Hz - 10 MHz - που ακολουθούν από κάτω με μικρότερα κόκκινα γράμματα **Power Quality (kHz)** βρίσκεται η ακτινοβολία του βρόμικου ηλεκτρισμού. - www.magdahavas.com

Αρμονικές εκπέμπουν και οι ανεμογεννήτριες, γι' αυτό το λόγο τοποθετούνται ειδικά φίλτρα μείωσής τους. Ίσως τα προβλήματα υγείας σε ζώα και ανθρώπους που παρατηρούνται στον χώρο γύρω από αυτές να προέρχονται από ανεμογεννήτριες που δεν έχουν φίλτρα ή αυτά να υπάρχουν αλλά να μην λειτουργούν ικανοποιητικά.⁽³⁾⁽⁴⁾

Οι αρμονικές δημιουργούνται με την προσπάθεια των κατασκευαστών να διαθέσουν στον ανταγωνισμό αποδοτικότερες ενεργειακά συσκευές, με τον «στραγγαλισμό», όπως λένε, της ισχύς τού εναλλασσόμενου ρεύματος, για παράδειγμα, των 240 βολτ, στα 4-10 βολτ που χρειάζεται για να λειτουργήσει π.χ. ένας έξυπνος μετρητής της ΔΕΗ.

Η ταλάντωση τής τάσης προς τα κάτω (το πνίξιμό της) συμβαίνει όταν οι μετασχηματιστές των συσκευών μετατρέπουν το εναλλασσόμενο ρεύμα που χρησιμοποιούν σε συνεχές. Αυτό (και όχι

ή Μετασχηματιστές). Μετατροπή του συνεχούς σε εναλλασσόμενο (Μετατροπείς DC-AC ή αντιστροφείς)" - https://el.wikipedia.org/wiki/Ηλεκτρονικά_ισχύος

3 Dirty Electricity Explained. Magda Havas and Ralph Frederick. Trent University, Peterborough, Ontario, Canada. - www.magdahavas.com

4 Σ.τ.Χ.Μ.: Παραθέτω σχετιζόμενο με τις αρμονικές απόσπασμα από τη διπλωματική εργασία τού Ιωάννη Χατζάκη με τίτλο: «Οικονομοτεχνική αξιολόγηση της σκοπιμότητας αντικατάστασης των λαμπτήρων πυράκτωσης από συμπαγείς λαμπήρες φθορισμού με ηλεκτρονική έναυση»: «Οι συνέπειες της αρμονικής παραμόρφωσης της τάσης είναι ποικίλες. Άμεσο αποτέλεσμα της αρμονικής παραμόρφωσης είναι η μείωση του συντελεστή ισχύος και η αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης συντονισμού στο δίκτυο λόγω της εγκατάστασης πυκνωτών για την διόρθωση του συντελεστή ισχύος. Παρουσιάζεται εσφαλμένη λειτουργία των οργάνων και εσφαλμένες μετρήσεις για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Δημιουργούνται προβλήματα υπερθέρμανσης και κραδασμών σε κινητήρες. Μπορεί να προκληθούν ανωμαλίες στη λειτουργία ορισμένων ηλεκτρονικών συσκευών και αυξάνονται όλο και περισσότερο τα φορτία που είναι ευαίσθητα στις αρμονικές. Τέλος από την υψηλή αρμονική παραμόρφωση έχουμε δημιουργία παρασίτων σε τηλεπικοινωνιακά και τηλεφωνικά δίκτυα».

μόνο) είναι που δημιουργεί το φαινόμενο των ηλεκτρικών καταιγίδων (transients), ή των αρμονικών, ή τού βρόμικου ηλεκτρισμού ή τού ηλεκτρονικού «θορύβου», ή των «εκκενώσεων», που μπορεί να γίνεται αντιληπτός με ένα απλό ραδιοφωνάκι ανοιχτό στη συχνότητα των ΑΜ, με τη βελόνα σε σημείο όπου δεν υπάρχει ραδιοφωνικός σταθμός. Ο αυξανόμενος στατικός θόρυβος (τρίξιμο ή συριγγμός) που ακούγεται όταν πλησιάζουμε το ραδιοφωνάκι π.χ. στον οικιακό πίνακα ηλεκτρισμού, είναι ένδειξη εκπομπής βρόμικου ηλεκτρισμού.

Οι αρμονικές ως ηλεκτρομαγνητικές καταιγίδες είναι πολύ περισσότερο επικίνδυνες από το σύνηθες ηλεκτρικό ρεύμα, επειδή διατηρούν μια επικίνδυνη ιδιότητα που δεν την έχει το φυσιολογικό ημιτονοειδές (λέμε τώρα) ρεύμα τής ΔΕΗ, επειδή αυτές οι διαταραχές διαχέονται όχι μόνο εντός των καλωδίων τής οικίας μας, ή τού γραφείου μας σε κάθε χώρο όπου υπάρχει η καλωδίωση, αλλά εκπέμπονται και εκτός των καλωδίων με τη μορφή επικίνδυνων ραδιοκυμάτων!

Οι αρμονικές εκτός των πολύ σοβαρών προβλημάτων που επιφέρουν στο σύστημα διανομής ηλεκτρισμού και στις συσκευές κατάληξης του επιφέρουν και αύξηση τής άεργης ισχύος. Το αποτέλεσμα είναι να διαχέεται στο γενικότερο κύκλωμα μεγαλύτερη ποσότητα ρεύματος συγκριτικά με τη δεδομένη ισχύ τής κάθε στιγμής. Αυτό προκαλεί, μεταξύ πολλών άλλων, υπερφόρτιση τού ουδέτερου αγωγού στην πρίζα (το θηλυκό φικ). Ως αποτέλεσμα έχουμε υπερθέρμανση με όσα αυτό συνεπάγεται.

Ωστόσο, η γνώση για τη δράση των αρμονικών εκ μέρους των ειδικών είναι περιορισμένη. Στα θέματα υγείας η γνώση τους είναι *tabula rasa*.

Οι αρμονικές δεδομένου ότι είναι υψηλής συχνότητας ηλεκτρικές καταιγίδες διαμορφώνονται ως ραδιοκύματα και δυστυχώς ξεπερνούν το όριο λίγων megahertz φτάνοντας ακόμα στο επίπεδο συχνοτήτων που εκπέμπουν οι φούρνοι μικροκυμάτων! Μερικές φορές αυτές οι καταιγίδες καταλήγουν να είναι 2.500 φορές μεγαλύτερες από εκείνες που «ταξιδεύουν» μέσα σε ένα συμβατικό σύστημα ηλεκτρικής καλωδίωσης κάποιου χώρου.

Η ενέργειά τους διαταράσσει όλο το περιβάλλον δεδομένου, όπως προανέφερα, ότι διαχέεται σε όλη την καλωδίωση. Για παράδειγμα εάν κατοικείτε στον 7ο όροφο μιας πολυκατοικίας και υπάρχει δική σας προέκταση τής καλωδίωσης σε κάποιο υπόγειο χώρο τής πολυκατοικίας, οι αρμονικές φτάνουν έως το υπόγειό σας. Ταυτόχρονα, έχοντας τη δυνατότητα διαφυγής από την καλωδίωση πλήττουν τον άνθρωπο ακόμα και με τη συχνότητα των 1,7 Kiloherzt προκαλώντας σοβαρά προβλήματα υγείας. Η ρύπανση δεν σταματά εδώ. Είναι δυνατό να δέχεστε αρμονικές ακόμα και με τη λειτουργία τού ανελκυστήρα τής πολυκατοικίας σας, ή μετά την εγκατάσταση ενός «έξυπνου» μετρητή σε γειτονική οικία ή και σε μεγαλύτερη απόσταση από κάποια συσκευή που παράγει ισχυρή διαταραχή στην τάση του ρεύματος.

Γί αυτούς τους λόγους ο βρόμικος ηλεκτρισμός είναι μια από τις πλέον κρυφές και τις πλέον άγνωστες απειλές για την ανθρώπινη υγεία. Βρίσκεται - στην κυριολεξία - παντού σε όλη τη Γη επιδρώντας αόρατα, επικίνδυνα και συνεχώς. Είναι μια άγνωστη για τους πολλούς, ηλεκτρονική ρύπανση, ένας είδος **ηλεκτρονικής πανούκλας**.

Κρούσματα καρκίνου σε εκπαιδευτικούς και μαθητές από βρόμικο ηλεκτρισμό

Το ζήτημα των δυσμενών επιδράσεων τού βρόμικου ηλεκτρισμού σε εκπαιδευτικούς ξεκίνη-

σε στα τέλη του 1980, μετά από άρθρο σε τοπική εφημερίδα με τον τίτλο: «Δεν θεωρεί άξια λόγου πολλά κρούσματα καρκίνου ειδικός επιδημιολόγος». Ο ειδικός ήταν ο John Morgan, Ph.D., και το σχολείο ήταν το La Quinta Middle School στην Καλιφόρνια, με ηλικίες παιδιών 11-14 ετών όπου εμφανίστηκε εντυπωσιακή εκδήλωση κρουσμάτων καρκίνου σε 11 εκπαιδευτικούς όταν σε άλλα σχολεία τα κρούσματα καρκίνου ήταν ένα έως δυο.⁽⁵⁾

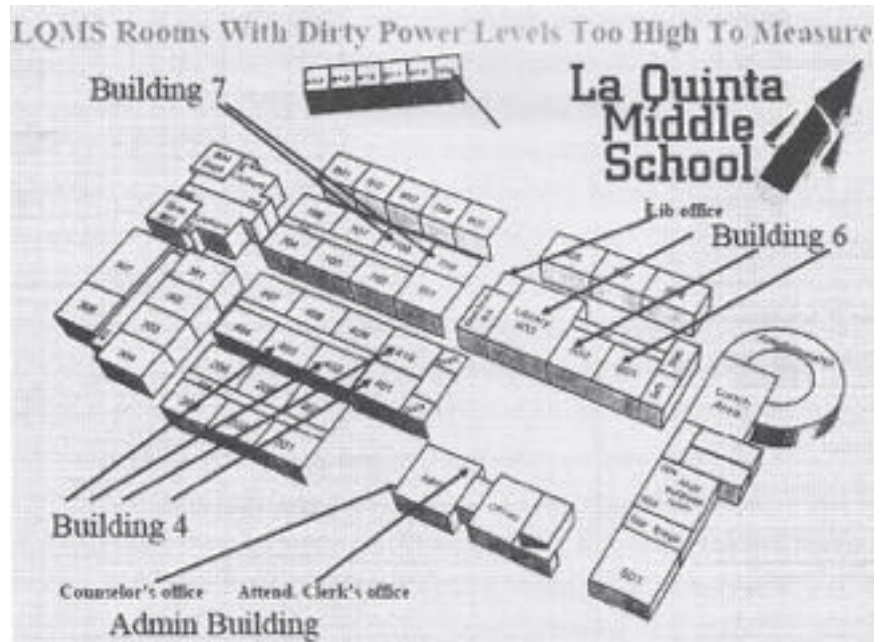
Ο δρας Μίλχαμ, γιατρός και επιδημιολόγος⁽⁶⁾ βρήκε ότι στο σχολείο La Quinta με τους 34 εκπαιδευτικούς, υπήρχαν το 2004 σαφώς μεγαλύτερα ποσοστά καρκίνου από τα αναμενόμενα. Ωστόσο, η εξαγωγή στέρεων επιστημονικών συμπερασμάτων απαιτούσε να γνωρίζει την πλήρη λίστα των εκπαιδευτικών που δίδαξαν εκεί, τις διαγνώσεις καρκίνου βεβαιωμένες επισήμως και μια σειρά άλλα δεδομένα. Για να τα βρει κάλεσε τηλεφωνικά την αναπληρώτρια επικεφαλής στη διοίκηση του σχολείου και της εξέθεσε το ζήτημα. Η κυρία αυτή του ζήτησε να καταθέσει γραπτώς τα αιτήματά του.

Ο δρας Μίλχαμ έστειλε γραπτώς το βιογραφικό του, και τους τίτλους των 100 περίπου άρθρων που έγραψε και δημοσιεύθηκαν ύστερα από έλεγχο ομότιμων (peer-reviewed), τις εκτιμήσεις του και τα δεδομένα που χρειαζόταν για να εξάγει επιστημονικά συμπεράσματα, ζητώντας επίσης την άδεια να προχωρήσει σε έλεγχο με ειδικά όργανα ανίχνευσης και καταγραφής των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και κυρίως τού βρόμικου ηλεκτρισμού στις σχολικές αίθουσες.

Στα αιτήματά του δεν υπήρξε καμία απάντηση. Μετά από συνεχείς τηλεφωνικές κλήσεις πληροφορήθηκε από κάποιο άτομο που γνώριζε τα τεκταινόμενα πίσω από τις κλειστές πόρτες, ότι δεν επρόκειτο να υπάρξει ανταπόκριση σε κανένα αίτημά του.

Συνέχισε τις προσπάθειές του στέλνοντας γραπτώς τα αιτήματά του στον περιφερειακό διευθυντή. Από εκεί έλαβε την αρνητική απάντηση ότι «αυτή τη στιγμή με την έρευνά μας έχουμε ικανοποιητικά εξαγόμενα»...

Τελικά, κατάφερε να πραγματοποιήσει ελέγχους στο σχολείο. Με τη βοήθεια μιας εκπαιδευτικού, η οποία εργαζόταν στο La Quinta και είχε εμφανίσει καρκίνο και με τη βοήθεια τεχνικού

Σχηματική αναπαράσταση των σχολικών αιθουσών στις οποίες μετρήθηκαν υψηλότατα επίπεδα βρόμικου ηλεκτρισμού. Σε αυτές ακριβώς τις αίθουσες εμφανίστηκαν τα περισσότερα κρούσματα καρκίνων.⁽¹⁾

1 : "Dirty Electricity", by Samuel Milham, M.D. M.P.H. (on page 63).

5 Σ.τ.Χ.Μ.: Από εδώ και στο εξής αποδίδω σε περίληψη τα αναφερόμενα στο βιβλίο του γιατρού και επιδημιολόγου Samuel Milham, "Dirty Electricity - Electrification and the Diseases of Civilization" από τις σελίδες 55-68.

6 Dirty electricity, chronic stress, neurotransmitters and disease, by Milham S, Stetzer D. Electromagn Biol Med. 2013 Dec;32(4):500-7. doi: 10.3109/15368378.2012.743909. Epub 2013 Jan 16. - Electromagn Biol Med. 2013 Dec;32(4):500-7. doi: 10.3109/15368378.2012.743909. Epub 2013 Jan 16.

ειδικευμένου στις μετρήσεις βρόμικου ηλεκτρισμού, επισκέφτηκε το La Quinta, μετά τις σχολικές ώρες, και για δυο ημέρες έλεγξε τα μαγνητικά πεδία και τον βρόμικο ηλεκτρισμό σε όλες τις αίθουσες.

Τα ευρήματα τον εξέπληξαν. Βρέθηκαν υψηλές μετρήσεις μαγνητικών πεδίων στο δωμάτιο 304, ακριβώς εκεί όπου υπήρχε ο κεντρικός πίνακας διανομής τού ηλεκτρικού ρεύματος για όλο το σχολείο, αλλά σε κάθε άλλο χώρο οι μετρήσεις δεν υπερέβαιναν τα όρια ασφαλείας.

Ωστόσο, οι μετρήσεις με τη συσκευή καταγραφής βρόμικου ηλεκτρισμού Graham/Stetzer (GS) και με μια ακόμα συσκευή γραφικής απόδοσης στην οθόνη της των ποικίλων διακυμάνσεων συγκεκριμένων τάσεων τού ηλεκτρικού ρεύματος, έδειξαν υψηλές εκροές βρόμικου ηλεκτρισμού σε όλες τις πρίζες από τις αίθουσες που εξέτασε.

Σύμφωνα με την εμπειρία του οι συνήθεις μετρήσεις σε σπίτια, γραφεία ή άλλους χώρους, ήταν γύρω στις 100 μονάδες GS. Οι αίθουσες τού σχολείου είχαν μέσο όρο εκροών 700 μονάδες GS. Το ασφαλές όριο είναι γύρω στις 40 μονάδες και ο δρας Μίλχαμ βρήκε ότι ορισμένες πρίζες (φιν θηλυκό) το μέγιστο όριο καταγραφής τής συσκευής, που ήταν 2.000, κάτι που έδειχνε σαφώς ότι οι εκροές ήταν ακόμα μεγαλύτερες, αλλά μη μετρήσιμες. Αυτή η κατάσταση εκτός από σοβαρά προβλήματα υγείας δημιουργούσε το πολύ πιθανό ενδεχόμενο βραχυκυκλώματος και πυρκαγιάς.

Έσπευσε να μεταφέρει τα ευρήματά του στη διεύθυνση τού σχολείου με επιστολή που έστειλε στις 27 Φεβρουαρίου τού 2005. Σε λίγες ημέρες, έλαβε απάντηση γραμμένη προφανώς από δικηγόρο, στην οποία εμφανιζόταν ο ισχυρισμός ότι η επίσκεψή του στο σχολείο ήταν «...σαφής παραβίαση ... των πολιτειακών κανονισμών, ... παράνομη είσοδος επικίνδυνος και αχρείαστος έλεγχος» και ακόμα ετίθετο το ζήτημα πιθανής τρομοκρατικής ενέργειας με αναφορά στην Homeland Security!!!...

Επιπλέον αυτών η διοίκηση τού σχολείου προσέλαβε έναν άλλο τεχνικό για να κάνει νέες μετρήσεις των μαγνητικών εκροών. Με αυτές τις μετρήσεις βρέθηκαν ακριβώς τα ίδια δεδομένα με εκείνα που είχε καταγράψει ο δρας Μίλχαμ. Ωστόσο, δεν έγινε κανένας έλεγχος για επίπεδα βρόμικου ηλεκτρισμού.

Ο δρας Μίλχαμ, δεν κάθισε στα αυγά του ύστερα από αυτή την απειλητική επιστολή. Επικοινωνήσε αμέσως με τον δρα Raymond Neutra,⁽⁷⁾ ο οποίος ήταν επικεφαλής στο Τμήμα Υπηρεσιών Υγείας τής Καλιφόρνιας και γνώριζε για πολλά χρόνια τα ζητήματα ηλεκτρομαγνητικής ρύπανσης, μετά από εντολή για έρευνα που του είχε δοθεί από την ίδια την πολιτεία τής Καλιφόρνιας.

Ο δρας Νιούτρα συμφώνησε με τις επιδημιολογικές εξισώσεις τού δρα Μίλχαμ, ότι τα κρούσματα καρκίνου συνιστούσαν υπέρβαση των επιδημιολογικών ορίων, αλλά πρότεινε να υπάρξει αποδοχή και από τη δημόσια αρχή Καταγραφής Κρουσμάτων Καρκίνου, πριν αυτός εμπλακεί στο ζήτημα.

Ο δρας Μίλχαμ, εκτιμώντας προφανώς το ζήτημα ως εξαιρετικά σοβαρό, επικοινωνήσε με την πρόεδρο τού τοπικού συλλόγου εκπαιδευτικών και με αντιπρόσωπο τού συλλόγου εκπαιδευτικών τής Καλιφόρνιας. Η πληροφόρηση που έλαβαν τους ώθησε να καταθέσουν όλοι οι εκπαιδευτικοί εξώδικο προς το Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας και Ασφάλειας Εργαζομένων, το οποίο

7 Dr. Raymond Neutra. Chief of the Division of Environmental and Occupational Disease Control (DEODC) for 27 years at the California Department of Public Health (CDPH). - <https://www.besanthill.org/distinguished-speaker-raymond-neutra-hvs-57/>

αγνοήθηκε. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί κατέθεσαν νέο εξώδικο τον Μάιο του 2005 προς την αντίστοιχη αρχή της πολιτείας, επιτρέποντας ή αναγκάζοντας τον επιδημιολόγο δρα Νιούτρα να ασχοληθεί με το ζήτημα.

Στις 16 Μαΐου του 2006, ο δρας John Morgan, επιδημιολόγος της πολιτειακής αρχής Καταγραφής Κρουσμάτων Καρκίνου, συμφώνησε ότι τα κρούσματα καρκίνου ξεπερνούσαν σημαντικά τα συνήθη όρια, ειδικά στις εμφανίσεις κακοήθους μελανώματος, αλλά υποστήριξε ότι δεν υπερέβαιναν τα όρια σε όλους τους άλλους καρκίνους.

Ο δρας Μίλχαμ ερευνώντας τις μετρήσεις του δρα Μόργκαν βρήκε ότι οι αριθμοί κρουσμάτων καρκίνου που χρησιμοποίησε για να πραγματοποιήσει τις εξισώσεις του για να καταλήξει στα συμπεράσματά του ήταν λαθεμένα επειδή δεν έλαβε υπόψη του τα όρια κρουσμάτων καρκίνου στο La Quinta, που ήταν αδημοσίευτα, δηλαδή μη εγκεκριμένα... Επιπλέον βρήκε ότι τα σχεδόν όλοι οι αριθμοί κρουσμάτων που χρησιμοποίησε ήταν διογκωμένοι. Το εξαγόμενο ήταν να μην εμφανίζονται τα κρούσματα καρκίνου στο σχολείο ως υπερβαίνοντα τα όρια. Εκτός αυτού, τη μοναδική υπέρβαση ορίων, δηλαδή τα κακοήθη μελανώματα, τη δικαιολόγησε ως αποτέλεσμα ηλιοφάνειας της περιοχής...

Η συνέχεια της κατάστασης βρήκε τον επικεφαλής του Τμήματος Υγείας της Πολιτείας, τον δρα Νιούτρα, μαζί με εξειδικευμένο συνεργείο να μετρά τα όρια μαγνητικών εκροών στο La Quinta. Αλλά το σημαντικότερο, ο δρα Νιούτρα χρησιμοποίησε και τη συσκευή μέτρησης βρόμικου ηλεκτρισμού. Αυτή δεύτερη μέτρηση επιβεβαίωσε και τεκμηρίωσε τα ευρήματα του δρα Μίλχαμ δίνοντας στον δεύτερο τα δεδομένα που ήταν αναγκαία για να προχωρήσει στην συγγραφή μελέτης.⁽⁸⁾

Στο μεταξύ, μια εκπαιδευτικός του σχολείου βρήκε την πλήρη λίστα όσων είχαν εργαστεί στο La Quinta, από το 1990 έως το 2004. Επίσης την τάξη όπου δίδαξαν και όπου πλέον είχαν γίνει οι μετρήσεις. Τα ευρήματα του δρα Νιούτρα ήταν δυσμενή και ταυτόχρονα εντυπωσιακά. Πενήντα μία σχολικές αίθουσες στο La Quinta, έδιναν μετρήσεις βρόμικου ηλεκτρισμού πάνω από 2.000 μονάδες! Αντίθετα, σε καμιά από τις σαράντα δυο αίθουσες του γειτονικού σχολείου Washington State, δεν υπήρχαν παρόμοιες μετρήσεις. Οι μονάδες βρόμικου ηλεκτρισμού που έδειχναν δεν ήταν παραπάνω από εκατό...

Ο δρας Μίλχαμ εκτίμησε ότι αυτή η υπερβολική εκροή βρόμικου ηλεκτρισμού στο La Quinta οφειλόταν από κάποιον δυσλειτουργούντα γειτονικό υποσταθμό παροχής ηλεκτρικής ενέργειας ο οποίος βρισκόταν μόλις 1.500 μέτρα από το σχολείο. Αυτή η εκτίμηση βασίστηκε στο γεγονός ότι τα επίπεδα ήταν πολύ υψηλότερα από εκείνα που μπορούν να δημιουργήσουν οι ηλεκτρικές παροχές και οι ηλεκτρονικές και άλλες συσκευές του σχολείου και από το γεγονός ότι όλα τα κτήρια στη γειτονική περιοχή είχαν επίσης υψηλές μετρήσεις βρόμικου ηλεκτρισμού, ενώ και με έναν απλό έλεγχο από φορητό ραδιόφωνο στην μπάντα των AM σε ένα σημείο όπου δεν υπήρχε σήμα ραδιοφωνικού σταθμού ο στατικός θόρυβος ήταν πολύ ισχυρός.

Σε αυτό το σημείο σταματώ την περιγραφή μας για να σημειώσω ότι ο δρας Μίλχαμ έκανε το προφανές λάθος να μην λάβει υπόψη του ένα επιβεβαιωμένο γεγονός (και με δικές μου πάμπολλες μετρήσεις που έχω κάνει στη διάρκεια 10 ετών), ότι βρόμικο ηλεκτρισμό εκπέμπουν εκτός

8 A new electromagnetic exposure metric: high frequency voltage transients associated with increased cancer incidence in teachers in a California school by Samuel Milham MD, MPH and L. Lloyd Morgan BS. American Journal of Industrial Medicine Volume 51, Issue 8. 11 July 2008 - <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/10970274>

ΚΑΡΚΙΝΟΙ ΣΤΟ LA QUINTA MIDDLE SCHOOL

ΜΗΝ ΑΦΗΣΕΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΑΡΙΘΜΟΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ!

ΑΞΙΖΟΥΝ ΚΑΤΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ:

Περισσότεροι από εξήντα πρώην μαθητές έχουν καρκίνο ή **έχουν πεθάνει** από τους εξής καρκίνους:

Τραχήλου μήτρας, οστών, θυρεοειδούς, μαστού, όρχεων, σπονδυλικής στήλης, ωθηκών, μελανώματος, λευχαιμίας, πολλαπλού μυελώματος και σαρκώματος.

Εκδηλώθηκαν επίσης περιπτώσεις στειρότητας και αυτονοάσων παθήσεων.

ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΕΛΕΓΑΝ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΔΕΙ ΠΟΤΕ ΤΕΤΟΙΟΥΣ ΚΑΡΚΙΝΟΥΣ ΣΕ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ που **δεν έχουν κληρονομικό οικογενειακό ιστορικό.**

Σχεδόν 30 καρκίνοι εκδηλώθηκαν σε εκπαιδευτικούς ενώ εργάζονταν σε αυτό το σχολείο.

Αρκετοί πέθαναν από αυτούς τους καρκίνους.

Η πρόσφατη «μελέτη» (που δεν αξιολογήθηκε από άλλους επιστήμονες) και δημοσιοποιήθηκε από τη διεύθυνση τού σχολείου την περασμένη εβδομάδα δεν συμπεριλάμβανε στα άτομα που εμφάνισαν καρκίνο, εκπαιδευτικούς που εργάζονταν στο σχολείο και πρώην σπουδαστές!

Αν έχετε ερωτήσεις ή γνωρίζετε κάποιον που ήταν μαθητής, δάσκαλος ή υπάλληλος στο La Quinta και τώρα είναι άρρωστος ή έχει πεθάνει, παρακαλούμε επικοινωνήστε αμέσως μαζί μας στο 925-285-5437 ή στο Cabtasf@hotmail.com.

Αυτή η διαφήμιση πληρώθηκε από πρώην σπουδαστές, καθηγητές και μέλη οικογενειών που επλήγησαν από τον καρκίνο και θέλουν να μην υποστούν άλλοι τη φρίκη που έζησαν αυτοί.

Βρείτε μας στο Facebook - <https://www.facebook.com/laquintamiddleschoolcancers>

Ελάτε στη Γενική Συνέλευση τής οργάνωσής μας The Concerned Citizens of La Quinta στις 5:30 μ.μ., 24 Σεπτεμβρίου 2015 στο παλατάκι τής λίμνης La Quinta 78-120 τής οδού Caleo Bay. Ελάτε για να συζητήσουμε αυτό το ζήτημα και άλλα σημαντικά θέματα. www.ccolq.org

**ΤΟ ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΣΟΚΑΡΙΣΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ
ΣΕ ΤΟΠΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ
ΤΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΚΑΝ ΣΤΟ LA
QUINTA MIDDLE SCHOOL**

LA QUINTA MIDDLE SCHOOL CANCERS
DON'T LET YOUR CHILD BECOME A STATISTIC!

YOUR CHILDREN DESERVE BETTER:

Over sixty former students have, **or have died from**, these cancers: cervical, bone, thyroid, breast, brain, testicular, spinal, ovarian, melanoma, leukemia, multiple myeloma, and sarcoma. There are also cases of sterility and auto-immune disease.

THEIR DOCTORS TOLD THEM THEY NEVER SEE THESE CANCERS IN PEOPLE THEIR AGE and there was no family history.

Nearly 30 cancers were found in teachers while working at LQMS; **several died from those cancers.**

The latest "study" (not peer-reviewed) released by the school district last week did not include LQMS former teachers or LQMS former students!

If you have questions or know anyone who was a student, teacher or employee at LQMS and is now ill or deceased, please contact us immediately at 925-285-5437 or Cabtasf@hotmail.com

This ad was paid for by past students, teachers and family members of those affected who want to spare others the horrors they have endured

Find us on Facebook - <https://www.facebook.com/laquintamiddleschoolcancers>

Please join us at The Concerned Citizens of La Quinta Organization's General Meeting 5:30pm, September 24, 2015 at The Chateau at Lake La Quinta 78-120 Caleo Bay Drive to discuss this issue and other topics of importance. www.ccolq.org

από τις λάμπες «οικονομίας», οι αλογόνου και τα LED και οι σωληνωτές λάμπες φθορισμού, που ήταν και είναι εν αφθονία σε χρήση σε κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Επίσης, δεν έλαβε υπόψη του, (προφανώς δεν το γνώριζε), ότι αυξάνει κατακόρυφα την εκροή βρόμικου ηλεκτρισμού, η συνδεσμολογία τής ηλεκτρικής καλωδίωσης εάν έχει δομηθεί με μικρά τεχνικά λάθη, ακόμα και εάν δεν υπάρχουν λάμπες φθορισμού ή άλλοι παράγοντες που τον αυξάνουν στο περιβάλλον μέτρησης.

Άρα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα προβλήματα υγείας μαθητών, εκπαιδευτικών και προσωπικού προέρχονταν από τα υψηλότερα επίπεδα βρόμικου ηλεκτρισμού, τα οποία παράγονταν, εκτός από τον γειτονικό υποσταθμό και από τις λάμπες φθορισμού, και ίσως από μια ελαττωματική συνδεσμολογία καλωδίων.

Κατά τους επόμενους 6 μήνες ο δρας Νιούτρα και ένας στατιστικολόγος τού Τμήματος Υγείας τής Καλιφόρνιας επεξεργάστηκαν τα δεδομένα και επίσης τα έστειλαν στον δρα Gary Marsh τού πανεπιστημίου στο Pittsburg, ο οποίος τα επεξεργάστηκε με ένα άλλο πρόγραμμα, το OCMAP. Και αυτός επιβεβαίωσε τα ευρήματα.

Από το σύνολο 137 εκπαιδευτικών, 16 από αυτούς που εργάστηκαν στο La Quinta, από το 1988 έως το 2005, είχαν εμφανίσει 18 καρκινικούς όγκους. Δυο εκπαιδευτικοί είχαν ο καθένας τους από δυο καρκίνους. Όλα τα δεδομένα έδειχναν ότι ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου ήταν εξαιρετικά μεγάλος στο La Quinta με το δεδομένο ότι ο γενικότερος κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου από μαγνητικά πεδία ήταν γύρω στο 4 και ο κίνδυνος στο La Quinta ήταν 9,2 για το μελάνωμα, 13,3 για καρκίνο τού θυρεοειδή και 9,2 για καρκίνο μήτρας. Φυσικά αυτά τα ευρήματα ήταν δυσμενή και απρόβλεπτα.

Όλες οι έρευνες τής εποχής για ηλεκτρομαγνητικά πεδία δεν έδειχναν να υπάρχει συσχέτιση με εμφάνιση καρκίνου. Η μόνη συσχέτιση που εμφανιζόταν δυνατή ήταν η μέτρηση με τη συσκευή που έδειχνε τις εκροές βρόμικου ηλεκτρισμού, ενώ φαινόταν ότι ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου αυξανόταν όσο αυξανόταν ο χρόνος εργασίας στο σχολείο αυτό. Ο εκτιμώμενος κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου στο La Quinta ήταν 64%. **Σύμφωνα με τις επιδημιολογικές εξισώσεις, ένας μόνο χρόνος εργασίας στο σχολείο σε μια αίθουσα που είχε υψηλές εκροές βρόμικου ηλεκτρισμού ισοδυναμούσε με αύξηση τού κινδύνου εμφάνισης καρκίνου κατά 26%!**

Δεν ήταν δυνατό να γίνει αλλιώς και ο τότε γερουσιαστής τής Καλιφόρνιας James Battin, μαζί με τον επικεφαλής στην εκπαίδευση τής περιοχής και το δικηγόρο τους ταξίδεψαν στο Σακραμέντο για να συναντήσουν την κ. Sandra Shewry, η οποία ήταν το «αφεντικό» τού δρα Νιούτρα, τού επιδημιολόγου ο οποίος είχε συμφωνήσει αρχικά με τα ευρήματα τού δρα Μίλχαμ.

Εδώ όμως έπεσαν στη ευθυνοφοβία τού δρα Νιούτρα. Αν και δήλωνε ότι τα δεδομένα έδειχναν υψηλά επίπεδα καρκίνου και ότι τα επίπεδα βρόμικου ηλεκτρισμού ήταν υπερβολικά υψηλά, ακροβατούσε λεκτικά μη συνδέοντας σαφώς τον βρόμικο ηλεκτρισμό με τα κρούσματα καρκίνου κι έγραψε τα εξής με έναν τρόπο ήξεις αφήξεις: *«Θα έλεγα ότι τείνω να αμφισβητήσω την υπόθεση, αλλά δεν είμαι απολύτως σίγουρος ότι δεν είναι σωστή. Από την άλλη μεριά, η έρευνά μας στο νερό και το περιεχόμενο τού αέρα των αιθουσών δεν απέδωσε ευρήματα που να στηρίζουν την ερμηνεία ότι τα κρούσματα καρκίνου οφείλονται σε αυτούς τους δυο παράγοντες. Εν πάση περιπτώσει υφίστανται αυξημένα κρούσματα καρκίνου στο La Quinta Middle School, και δεν είναι απίθανη λόγω τύχης η σύνδεσή τους με τους **κραδασμούς τού δικτύου**»*. Εννοώντας με τις λέξεις «κραδασμούς

τού δικτύου» τις αρμονικές ταλαντώσεις ή τον βρόμικο ηλεκτρισμό.

Η διεύθυνση τού σχολείου έσπευσε να ερμηνεύσει τον χρησμό τού δρα Νιούτρα, «κραδασμούς τού δικτύου», όπως τη συνέφερε, δηλώνοντας ότι δεν υφίσταται σύνδεση των κρουσμάτων καρκίνου με το περιβάλλον τού σχολείου. Στη συνέχεια ο δρας Μίλχαμ, έπειτα από αίτημα των εκπαιδευτικών παρουσίασε αναλυτικά τα δικά του ευρήματα τα οποία έδειχναν σαφώς τη σύνδεση βρόμικου ηλεκτρισμού και κρουσμάτων καρκίνου στους εκπαιδευτικούς.

Στο μεταξύ διορίστηκε νέα διευθύντρια στο σχολείο, και ο δρας Μίλχαμ της έστειλε επιστολή εξηγώντας την κατάσταση. Η επιστολή του δεν απαντήθηκε ποτέ και αντί αυτής έλαβε εξώδικο(!) από μια εταιρεία νομικών με την οποία ένας από αυτούς ζητούσε επιτακτικά να «παύσει και να παραιτηθεί» από αυτή την ιστορία, να μην έχει επαφή με τους εκπαιδευτικούς, παρά μόνο μέσω νομικής εκπροσώπησης, τον κατηγορούσε ότι χρησιμοποίησε το σχολείο σαν ινδικό χοιρίδιο για τους δικούς τους σκοπούς, καταλήγοντας «*Κλάψαμε Αρκετά, Αρκετά δρα Μίλχαμ, Αρκετά*».

Η κατάληξη αυτής τής ιστορίας ήταν το σχολείο να ξοδέψει μια περιουσία για να μονώσει μόνο το δωμάτιο 304 στο οποίο εμφανίζονταν υψηλά μαγνητικά πεδία αντί να διαθέσουν 5.000 δολάρια μειώνοντας δραστικά τους κινδύνους από τον βρόμικο ηλεκτρισμό σε ολόκληρο το σχολείο με τις ειδικές φραγές βρόμικου ηλεκτρισμού.

Αυτό που επρόκειτο να απαντηθεί, μόνο με την παρέλευση χρόνου, ήταν το ενδεχόμενο να υπήρχαν κρούσματα καρκίνου και μεταξύ των μαθητών που φοίτησαν στο La Quinta.

Τον Απρίλιο τού 2018 ο δρας Μίλχαμ πληροφορήθηκε ότι πράγματι εμφανίστηκαν και κρούσματα καρκίνου σε τρεις πρώην μαθητές τού σχολείου, που ήταν πλέον γύρω στα 25 χρόνια τους και σε μια πρώην μαθήτριά που ήδη είχε αποβιώσει εξαιτίας καρκίνου στο στήθος. Μια ακόμα γυναίκα 31 ετών είχε εμφανίσει κακόηθες διηθητικό μελάνωμα και το 2009 προχώρησε σε προφυλακτική αφαίρεση και των δυο μαστών της εξαιτίας καρκίνου στο έναν. «*Είναι ολοφάνερο (σχολιάζει ο δρας Μίλχαμ) ότι τρία χρόνια στο La Quinta αποτελούν ικανό χρόνο για να εμφανιστεί καρκίνος τόσο σε μαθητές όσο και σε εκπαιδευτικούς*».

Στην ιστορία αυτή η διεύθυνση τού σχολείου προφανώς αντιλήφθηκε ότι στην περίπτωση που αποδεχόταν την ερμηνεία των δεδομένων τού δρα Μίλχαμ, τότε έκανε υπαρκτό το ενδεχόμενο αγωγών και τεράστιων αποζημιώσεων από και για κάθε έναν από τους πάσχοντες και πάσχουσες. Η κατάσταση θα προκαλούσε εκτός από τη χρεοκοπία τής τοπικής υπηρεσίας εκπαίδευσης και τεράστιο τσουνάμι αγωγών από εκπαιδευτικούς που ανέπτυξαν καρκίνο κατά το διάστημα εργασίας τους, με εφιαλτικές συνέπειες για όλο το εκπαιδευτικό σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών. Ήταν λογική, και αναμενόμενη η αντίδρασή τους σε ευρήματα που η επέκτασή τους θα είχε ανυπολόγιστες συνέπειες. Γι' αυτό, όπως ήταν αναμενόμενο, η ερμηνεία του απορρίφθηκε από τη διεύθυνση τού γυμνασίου.

Σε αντιστάθμισμα αυτών των ευρημάτων διεξήχθη μια μελέτη από το «California Cancer Registry», μια υπηρεσία τού Υπουργείου Δημόσιας Υγείας τής Καλιφόρνιας τα συμπεράσματα τής οποίας όπως ήταν αναμενόμενο «βρήκαν» ότι τα κρούσματα καρκίνου δεν συσχετιζόνταν με τον βρόμικο ηλεκτρισμό και ότι αυτά ήταν μεν υψηλότερα κατά 2,5 μονάδες, αλλά βρίσκονταν μέσα στα όρια τού στατιστικού λάθους.⁽⁹⁾

Ο δρας Μίλχαμ έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 100 (peer-reviewed) επιστημονικές εργασίες. Η σχετική με τον βρόμικο ηλεκτρισμό αρχικά ελέγχθηκε και στη συνέχεια δημοσιεύθηκε το

9 <https://eu.desertsun.com/story/news/education/2015/08/13/laquinta-cancer-cluster-debunked/31668059/>

2008 στο «American Journal of Industrial Medicine». Σχολιάζοντας τα εξαγόμενα τής μελέτης η οποία δεν συνέδεε τον βρόμικο ηλεκτρισμό με τα κρούσματα καρκίνου, δήλωσε ότι εάν αυτή η μελέτη προσπαθεί να αποδείξει ότι η εργασία του είναι λάθος, τότε θα πρέπει να αποδείξει ότι οι μετρήσεις βρόμικου ηλεκτρισμού δεν υφίστανται στο εν λόγω γυμνάσιο.

Αυτό που μέτρησαν, διευκρίνισε ο δρας Μίλχαμ ήταν κάτι παντελώς άσχετο, δηλαδή χαμηλής ισχύος μαγνητικά πεδία και μάλιστα χωρίς τα κατάλληλα όργανα, ή στη χειρότερη περίπτωση, τα συμπεράσματά τους έγιναν χωρίς καν τη χρήση οργάνων⁽¹⁰⁾ και επιπλέον δεν καταγράφηκαν όλα τα κρούσματα καρκίνου εκπαιδευτικών και μαθητών, δηλαδή τόσο αυτών που υπήρχαν κατά το τρέχον διάστημα τής έρευνας όσο κι εκείνων που ήδη είχαν πεθάνει ή δεν είχαν πλέον ενεργή παρουσία στο σχολείο.⁽¹¹⁾⁽¹²⁾

Στο μεταξύ γονείς και πάσχοντες εκπαιδευτικοί ύστερα από συνεχείς επαφές μεταξύ τους βρήκαν ότι τα κρούσματα ήταν κατά πολύ περισσότερα και αυτά αποκρύπτονταν από τις στατιστικές. Με πληρωμένη αγγελία τους σε τοπική εφημερίδα ανέφεραν ότι περισσότεροι από εξήντα πρώην μαθητές έχουν καρκίνο ή έχουν πεθάνει από καρκίνους τού τραχήλου τής μήτρας, των οστών, τού θυρεοειδούς, τού μαστού, των όρχεων, τής σπονδυλικής στήλης, των ωοθηκών, πολλαπλού μυελώματος, σαρκώματος, μελανώματος και λευχαιμίας.

Αποκάλυπταν επίσης ότι εμφανίστηκαν περιπτώσεις στειρότητας και αυτοάνοσων παθήσεων, ενώ οι γιατροί που αντιμετώπισαν αυτές τις παθήσεις δήλωναν ότι δεν έχουν παρατηρήσει ποτέ τέτοια είδη καρκίνων σε μικρά παιδιά που δεν είχαν κληρονομική προδιάθεση.

Στην ίδια ανακοίνωση αναφερόταν ότι .σχεδόν 30 περιστατικά καρκίνου εκδηλώθηκαν σε εκπαιδευτικούς ενώ εργάζονταν στο La Quinta και αρκετοί από αυτούς πέθαναν, Κατέληγαν με τη σημαντική διευκρίνιση ότι η πρόσφατη «μελέτη» (που δεν αξιολογήθηκε από άλλους επιστήμονες) και δημοσιοποιήθηκε από τη διεύθυνση τού σχολείου δεν συμπεριλάμβανε στα άτομα που εμφάνισαν καρκίνο, εκπαιδευτικούς που εργάζονταν στο σχολείο και πρώην σπουδαστές!

Η εμφάνιση λευχαιμίας σε παιδιά και ο βρόμικος ηλεκτρισμός

Με το ζήτημα των αυξανόμενων κρουσμάτων παιδικής λευχαιμίας αρκετά δεδομένα ωθούν στο συμπέρασμα ότι έχουμε κι εδώ μια ακόμα ομαδική δολοφονία που κρύβεται κάτω από το χαλί και δεν είναι τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία των καλωδίων ηλεκτρισμού, όπως θεωρήθηκε αρχικά, αλλά οι ταλαντώσεις τού βρόμικου ηλεκτρισμού εκ των μετασχηματιστών που βρίσκονταν στο πίσω μέρος στην αυλή κάθε σπιτιού στις ΗΠΑ, όπου εμφανίστηκαν κρούσματα λευχαιμίας σε παιδιά.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Η ανακάλυψη των βιολογικών επιπτώσεων εκ των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων χαμηλών συχνοτήτων με τα κρούσματα λευχαιμίας σε παιδιά πραγματοποιήθηκε κυρίως από την επιδημιολόγο Νάνσι Βέρτχαιμερ (Nancy Wertheimer) και τον ορθοπεδικό χειρουργό, εξειδικευμένο στον βιοηλεκτρισμό και την αναγεννητική ιατρική, καθηγητή στα κρατικά Πανεπιστήμια Νέας Υόρκης

10 «Continuing Coverage: District posts LQMS test results online», by Natalie Brunell. Aug 28, 2016. News Channel 3

- https://www.kesq.com/home/continuing-coverage-district-posts-lqms-test-results-online_20160829062335436/63012237

11 «Cancer Registry releases study on cancer rates near LQMS», by Natalie Brunell. Aug 28, 2016. News Channel 3 - <https://www.kesq.com/home/cancer-registry-releases-study-on-cancer-rates-near-lqms/63083668>

12 «La Quinta Middle School cancer fears debunked», by Brett Kelman. Aug 13, 2015. «The Desert Sun» - <https://eu.desertsun.com/story/news/education/2015/08/13/laquinta-cancer-cluster-debunked/31668059/>

και Λουιζιάνας, και δυο φορές υποψήφιο για Νόμπελ, Ρόμπερτ Μπέκερ (Robert Becker).

Η Βέρτχαιμερ ολοκλήρωσε τις σπουδές της στο πανεπιστήμιο τού Μίσιγκαν το 1948 με πτυχία στην ψυχολογία και βιολογία. Το 1954 έλαβε το Ph.D., στην πειραματική ψυχολογία από το Harvard και ακολούθως ασχολήθηκε για μια δεκαετία μελετώντας τη σχιζοφρένεια. Το 1968 τής δόθηκε υποτροφία από το Τμήμα Υγείας, Εκπαίδευσης και Πρόνοιας για να ερευνήσει τη σύνδεση παιδικής λευχαιμίας με την ηλικία τής μητέρας και την εποχή γέννησης τού παιδιού, την οποία απέρριψε επειδή ήθελε να ασχοληθεί περισσότερο με τα παιδιά της που ήταν στην εφηβεία. Όταν τελικά από δική της πρωτοβουλία άρχισε να ασχολείται με το ζήτημα θεωρούσε ότι η εμφάνιση λευχαιμίας σχετιζόταν με κάποιο είδος μόλυνσης! Στην αρχή τού καλοκαιριού που ξεκίνησε την έρευνά της δεν βρήκε κάτι που να υποδηλώνει επιδημία λευχαιμίας. Ωστόσο, αντιλήφθηκε κάτι που αρχικά δεν του έδωσε σημασία.

Την άνοιξη τού 1974 η 47χρονη τότε Νάνσι Βέρτχαιμερ καταγράφοντας τα κρούσματα λευχαιμίας στα σπίτια μιας περιοχής στο Ντένβερ τού Κολοράντο συσχέτισε την παιδική λευχαιμία με την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία προερχόμενη από τα καλώδια μεταφοράς ρεύματος και τους μετασχηματιστές, δηλαδή εκείνες τις συσκευές που μείωναν την υψηλή τάση για να τη μεταβιβάσουν στην οικιακή κατανάλωση και βρίσκονταν πλησίον σε κατοικίες ή ακόμα και μέσα στις αυλές τους!

Σε μια τυπική γειτονιά τού Ντένβερ, όπου κατοικούσαν λευκοί, Μεξικανοί και μαύροι είδε ότι σε αρκετές πίσω αυλές που ήταν ανοιχτές σε πρόσβαση για να μπορούν να εισέρχονται τα φορτηγά συλλογής σκουπιδιών και για άλλες εργασίες, υπήρχαν πόλοι με ηλεκτρικούς μετασχηματιστές, ακριβώς πίσω από τα σπίτια μέσα στην αυλή τους!

Στη συνέχεια, θυμήθηκε πως είχε διαβάσει ένα άρθρο το οποίο είχε τη φωτογραφία ενός αγόριου που κρατούσε λάμπα φθορισμού. Ήταν αναμμένη, επειδή το αγόρι βρισκόταν κάτω από γραμμές ηλεκτρισμού και στο άρθρο αναφερόταν ότι οι γραμμές ηλεκτρισμού ίσως ήταν επικίνδυνες για την υγεία. Έχοντας αυτή τη σκέψη στο μυαλό της επικοινωνήσε με την εταιρεία ηλεκτρισμού ζητώντας πληροφορίες για το πού ήταν εγκαταστημένοι υποσταθμοί παροχής ηλεκτρισμού.

Τα δεδομένα που της δόθηκαν ήταν ικανοποιητικά και επίσης έμαθε ότι η τάση που μετέφεραν ήταν έως και 230.000 volts, (αυτό που αγνοούσε ήταν ότι με τη μείωση αυτής τής τάσης μέσω των μετασχηματιστών στα 13.000 volts το αποτέλεσμα ήταν να παράγονται ισχυρά ηλεκτρομαγνητικά πεδία και τεράστια επίπεδα αρμονικών. Ακολούθως αυτή η τάση μειωνόταν κι άλλο με τη δημιουργία νέων αρμονικών, φτάνοντας στο 240 -130 volts που ήταν η οικιακή τάση κατανάλωσης).

Από εκεί και πέρα συγκρίνοντας τα κρούσματα λευχαιμίας σε παιδιά με την ύπαρξη μετασχηματιστών και την απόσταση των οικιών από αυτούς βρήκε ότι υπήρχε άμεση συνάφεια. Αλλά αυτή η συνάφεια είχε μια περίεργη ταξινόμηση. Τα σπίτια όπου εκδηλώθηκαν κρούσματα λευχαιμίας σε παιδιά δεν ήταν τόσο κοντά στους μετασχηματιστές, αλλά με μια ασυνήθιστη, σχεδόν μαθηματικά επαναλαμβανόμενη συχνότητα. Εμφανίζονταν σε κάθε δεύτερο σπίτι από τον μετασχηματιστή. Η εκδήλωση λευχαιμίας μειωνόταν σημαντικά στο επόμενο, τρίτο σπίτι, και παρέμενε χαμηλά σε όλα τα επόμενα.

«Βρισκόμουν σε μια κατάσταση πολύ περίεργη», αποκαλύπτει η Βέρτχαιμερ. «Δεν ήξερα τι να σκε-

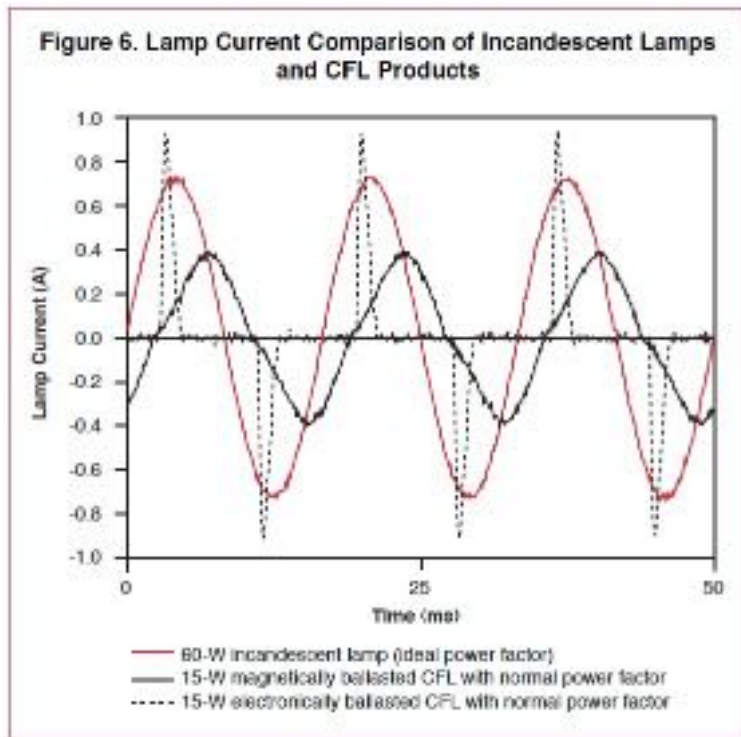
φτώ με όλα αυτά, αλλά μου είχαν προκαλέσει μια τρομερή περιέργεια, ενώ ακόμα νόμιζα πως στην πορεία θα αποκαλυπτόταν ότι ήταν τυχαίο γεγονός».

Ήρθε το φθινόπωρο και βρέθηκε να συζητά αυτά τα μυστήρια ευρήματα με τον φυσικό και φίλο της Λίπερ (Ed Leeper), ο οποίος έδειξε να μένει κατάπληκτος από τα γεγονότα. Ωστόσο γνώριζε ότι εάν το φαινόμενο συνδεόταν με τους μετασχηματιστές δεν θα μπορούσε να αφορά την εναλλασσόμενη τάση των 60 hertz, με τον όρο «εναλλασσόμενη τάση 60 hertz» να σημαίνει ότι το ρεύμα που χορηγείται στα 60 hertz πηγαίνει πρώτα προς το σπίτι και στη συνέχεια πίσω στην πηγή του 60 φορές το δευτερόλεπτο.

Ο Λίπερ συμπέρανε πως εάν τελικά υπήρχε σύνδεση θα αφορούσε όχι το ρεύμα αλλά τα μαγνητικά πεδία που δημιουργούνταν στους μετασχηματιστές από αυτή τη ροή αν και εκτιμούσε ότι θα έπρεπε να μειώνεται δραστικά η ισχύ τους μέχρι να φτάσουν σε κάθε σπίτι. Εάν το ζήτημα αφορούσε τα μαγνητικά πεδία τότε προέκυπτε ένα μέγα θέμα δεδομένου ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να απομονωθούν, διαπερνούν τα πάντα, ακόμα και το ανθρώπινο σώμα, σε αντίθεση με τα ηλεκτρικά πεδία που σχετικά εύκολα εμποδίζεται η ροή τους μέσω κατάλληλων μονωτικών υλικών. Έφτασε ο χειμώνας του 1974 και το αίνιγμα δεν είχε λυθεί.

Τελικά ο Λίπερ κατασκεύασε μια σχεδόν πρωτόγονη συσκευή μέτρησης μαγνητικών πεδίων, που η συσκευή του τα μετέτρεπε και σε ήχο, με υλικά που είχε αφαιρέσει από διάφορες άλλες συσκευές και την παρουσίασε στην Βέρτχαιμερ ως δώρο Χριστουγέννων. Μόλις έμαθε να τη χρησιμοποιεί η Βέρτχαιμερ, έσπευσε τον Ιανουάριο του 1975 σε ένα σπίτι όπου υπήρχε μετασχηματιστής στην πίσω αυλή παρκάροντας το αυτοκίνητό της δίπλα σε αυτόν. Βγαίνοντας από το αυτοκίνητο έθεσε σε λειτουργία τη συσκευή και άκουσε αμέσως το θόρυβο του γνωστού έντονου θροϊσματος, κάτι που είχε ταυτοποιηθεί από προηγούμενες μετρήσεις ότι σημαίνει ισχυρά μαγνητικά πεδία.

Αυτό φυσικά, ήταν κάτι που η Βέρτχαιμερ και ο Λίπερ το περίμεναν αλλά δεν περίμεναν να συ-

Στο γράφημα παρατηρούμε τις ταλαντώσεις - διαταραχές στην ποιότητα του ηλεκτρισμού από τη λειτουργία τριών ειδών λαμπτήρων. Η ευθεία μαύρη γραμμή δείχνει την τέλεια απόδοση (για το σύστημα παροχής και για την ανθρώπινη υγεία) από λαμπτήρα πυράκτωσης. Η κόκκινη ζικ-ζακ γραμμή δείχνει τις επικίνδυνες για το σύστημα παροχής και την υγεία διακυμάνσεις (βρόμικου ηλεκτρισμού) από λαμπτήρα «οικονομίας» με ηλεκτρονικό εκκινητή και η μαύρη γραμμή απεικονίζει την εκπομπή αρμονικών από λαμπτήρα «οικονομίας» με μαγνητικό εκκινητή.⁽¹⁾

¹ Το σχεδιάγραμμα προέρχεται από την εργασία «Specifier Reports - Screwbase Compact Fluorescent Lamp Products - Energy Efficient to Incandescent Lamps» του αμερικανικού οργανισμού «National Lighting Product Information Program».

νεχίζεται αυτό το θρόισμα ενώ απομακρύνονταν από τον μετασχηματιστή, επειδή δεν γνώριζαν τότε, και θα περνούσαν δεκαετίες μέχρι να μάθουν, **ότι το θρόισμα αυτό ήταν οι ηλεκτρικές καταιγίδες των αρμονικών ή ο βρόμικος ηλεκτρισμός.**

Καθώς η Βέρτχαιμερ συνέχιζε να απομακρύνεται το θρόισμα μειώθηκε απότομα και συνέπεσε με εκείνο το σημείο όπου μειώνονταν τα κρούσματα λευχαιμίας!

Σε αυτό το σημείο ο Λίπερ και η Βέρτχαιμερ άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι τα κρούσματα λευχαιμίας που είχαν εμφανιστεί στα δυο σπίτια δεν σχετίζονταν με τους μετασχηματιστές. Η σύνδεση υπήρχε και ήταν με τα καλώδια που έφευγαν από το μετασχηματιστή δίνοντας ρεύμα σε μια δωδεκάδα σπίτια. Από αυτά τα καλώδια ακουγόταν ο έντονος θόρυβος. Ούτε και τότε γνώριζαν ότι τα καλώδια, εκτός από το ηλεκτρομαγνητικό τους πεδίο, που στην περίπτωση της δικής μας ΔΕΗ, είναι ανιχνεύσιμο σε εύρος περίπου 8-10 μέτρων, μετέφεραν και τις αρμονικές τού δικτύου.

Η Βέρτχαιμερ επέμενε στις προσπάθειές της για να λύσει το αίνιγμα. Σχεδόν όλο το 1975 έκανε (με καλύτερη συσκευή) μετρήσεις μαγνητικών πεδίων προερχόμενων από το δευτερεύον σύστημα διανομής και βρήκε ότι αυτά σχετίζονταν με κρούσματα λευχαιμίας και με τις μετρήσεις της διαπίστωσε ότι και τα καλώδια υψηλής τάσης εμφάνιζαν μαγνητικό πεδίο, αλλά κατά πολύ ισχυρότερο.

Αυτό που έκανε τον επόμενο χρόνο, (το 1976), ήταν να ελέγξει όλα τα σπίτια όπου είχαν εμφανιστεί σε παιδιά κρούσματα κάθε είδους καρκίνου.

Τα συμπεράσματά της ήταν ανησυχητικά και ταυτόχρονα τραγικά. Παιδιά που τα σπίτια τους βρίσκονταν δίπλα σε καλώδια υψηλής ισχύος πέθαναν από καρκίνο σε συχνότητα δυο φορές μεγαλύτερη συγκριτικά με εκείνα που κατοικούσαν κοντά σε καλώδια μεταφορά χαμηλής τάσης. Ταυτόχρονα παρατήρησε ότι σε έξι σπίτια που βρίσκονταν κοντά τόσο σε καλώδια υψηλής τάσης όσο και σε μετασχηματιστές όλα τα παιδιά πέθαναν από καρκίνο. Εδώ προφανώς δεν γνώριζε ότι **είχαμε τη διπλή δράση τόσο από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία των καλωδίων υψηλής τάσης, όσο και από τις έντονες εκροές βρόμικου ηλεκτρισμού. Ένα πράγματι θανατηφόρο δίδυμο.**

Για να σιγουρευτεί η Βέρτχαιμερ ότι αυτά τα τραγικά ευρήματα είχαν βάση και δεν ήταν συμπτώσεις οφειλόμενες σε άλλους παράγοντες, συνέχισε να ερευνά και να μελετά το ζήτημα όλο το 1977 και για μια περίοδο το 1978, δαπανώντας για το έργο αυτό δικά της χρήματα και χρόνο. Όταν δεν κατάφερε να βρει κάποια σύνδεση με άλλες παραμέτρους αυτή και ο Λίπερ συνέγραψαν μια μελέτη την οποία κατέθεσαν στο «American Journal of Epidemiology», το οποίο εκδιδόταν από το Johns Hopkins University και εθεωρείτο ένα από τα καλύτερα περιοδικά στο είδος του.

Μετά από έλεγχο (peer review), η εργασία τους έγινε αποδεκτή και δημοσιεύθηκε με τον τίτλο: «Electrical Wiring Configurations and Childhood Cancer», γράφοντας ιστορία την οποία ακόμα και σήμερα θολώνουν ή σβήνουν οι προσπάθειες των εταιρειών μεταφοράς ηλεκτρισμού. Αποκαλυπτικό είναι μέρος ενός άρθρου στο οποίο περιγράφεται η αθλιότητα.

«Οι μελέτες που χρηματοδοτούνται από τη βιομηχανία δημιουργούν ψευδείς αμφιβολίες για το αν τελικά υφίστανται κίνδυνοι για την ανάπτυξη καρκίνου από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, και αυτές οι ψευδείς αμφιβολίες επέφεραν την αποτυχία των φορέων δημόσιας υγείας να μειώσουν την έκθεση

των πολιτών στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, υποστηρίζει ο David Carpenter σε εργασία του δημοσιευμένη στο περιοδικό «Environmental Research».⁽¹³⁾

Ο Carpenter, είναι διευθυντής του Ινστιτούτου Υγείας και Περιβάλλοντος στο Πανεπιστημίου του Albany στην πόλη της Νέας Υόρκης, και δείχνει με την εργασία του ότι τα τελευταία 20 χρόνια τα ευρήματα που συνδέουν τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία με την παιδική λευχαιμία εξαρτώνται εάν είναι θετικά ή αρνητικά ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησής τους.

Οι κυβερνητικές ή ανεξάρτητες μελέτες δείχνουν «συνεχώς» ότι οι υψηλότερες εκθέσεις οδηγούν σε μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου, ενώ οι υποστηριζόμενες μελέτες από τις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού δείχνουν «συνεχώς» ότι δεν υπάρχει κίνδυνος.

Αυτές οι φαινομενικές αντιφάσεις οδήγησαν σε αδικαιολόγητη αμφιβολία και αδράνεια, σύμφωνα με τον Carpenter: «Το κοινό είναι μπερδεμένο και πολλές φορές τα ΜΜΕ υποστηρίζουν ότι τα αποτελέσματα είναι «αμφιλεγόμενα» όταν στην πραγματικότητα είναι πολύ σαφή, με την προϋπόθεση ότι δεν θα λάβουμε υπόψη τα αποτελέσματα των μελετών οι οποίες χρηματοδοτούνται από τη βιομηχανία».

«Είναι αξιοσημείωτο (σημειώνει) ότι εξακολουθεί να υπάρχει διαμάχη στο ερώτημα εάν: «Προκαλεί καρκίνο η έκθεση σε μαγνητικά πεδία;» παρά το γεγονός ότι πέρασαν 40 χρόνια από τότε που η Nancy Wertheimer και ο Ed Leeper ανέφεραν για πρώτη φορά το 1979 ότι υφίσταται συσχέτιση μεταξύ της έκθεσης σε μαγνητικά πεδία από οικιακές ηλεκτρικές γραμμές και αυξημένου κινδύνου καρκίνου σε παιδιά, ενώ υπήρξε στη συνέχεια, μεγάλος αριθμός ερευνών που το επιβεβαίωσαν.

Ο κύριος λόγος για αυτή την αβεβαιότητα, υποστηρίζει ο Carpenter, είναι ότι οι μελέτες της βιομηχανίας έχουν αποδυναμώσει τα ευρήματα των μετα-αναλύσεων συσκοτίζοντας την «πραγματική συσχέτιση» μεταξύ ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και καρκίνου. Ως αποτέλεσμα, οι ιατρικές ενώσεις και οι φορείς δημόσιας υγείας δεν κατάφεραν να συμβουλεύσουν τους ανθρώπους να μειώσουν την έκθεσή τους σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία και αυτή η κατάσταση είναι «απαράδεκτη».

Πέρα από την παιδική λευχαιμία, ο Carpenter επισημαίνει ότι μεμονωμένες μελέτες και μετα-αναλύσεις έχουν προσφέρει «ισχυρά δεδομένα» ότι η υπερβολική έκθεση σε μαγνητικά πεδία αυξάνει και στους ενήλικες τον κίνδυνο εμφάνισης λευχαιμίας, καρκίνου τού μαστού και καρκίνου τού εγκεφάλου».⁽¹⁴⁾

Φτάνει έως εδώ η περιγραφή αυτής της αθλιότητας. Ας βρούμε το κουράγιο να πάμε σε μια άλλη. Στις ασθένειες που προκαλεί ο βρόμικος ηλεκτρισμός.

Ποια είναι τα προβλήματα υγείας

Από τη μεριά της η πανεπιστημιακή καθηγήτρια και βιολόγος Μάγκτα Χαβάς, μετά από συστηματική μελέτη και έρευνα πεδίου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι επιδράσεις του βρόμικου ηλεκτρισμού είναι ολοφάνερα επιβαρυντικές για την ανθρώπινη υγεία.⁽¹⁵⁾

Τοποθετώντας φίλτρα που μειώνουν τον βρόμικο ηλεκτρισμό η δρας Χαβάς διαπίστωσε ότι μειώθηκαν οι κρίσεις άσθματος σε σπουδαστές, ενώ παράλληλα αυξήθηκε το ενεργειακό τους δυναμικό. Σε έλεγχο που διεξήγε σε σχολείο παρατήρησε ότι η υπερκινητικότητα των μαθητών

13 Extremely low frequency electromagnetic fields and cancer: How source of funding affects results, by David O.Carpenter - <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0013935119304852?via%3Dihub>

14 “EMF Studies: Industry Funding Sways Findings - Power Line-Cancer Links Show Consistency, Not Contradictions”, by Louis Slesin, PhD (Doctorate in environmental policy MIT). Editor & Publisher “Microwave News”. - <https://microwavenews.com/short-takes-archive/industry-funding-swaps-emf-results>

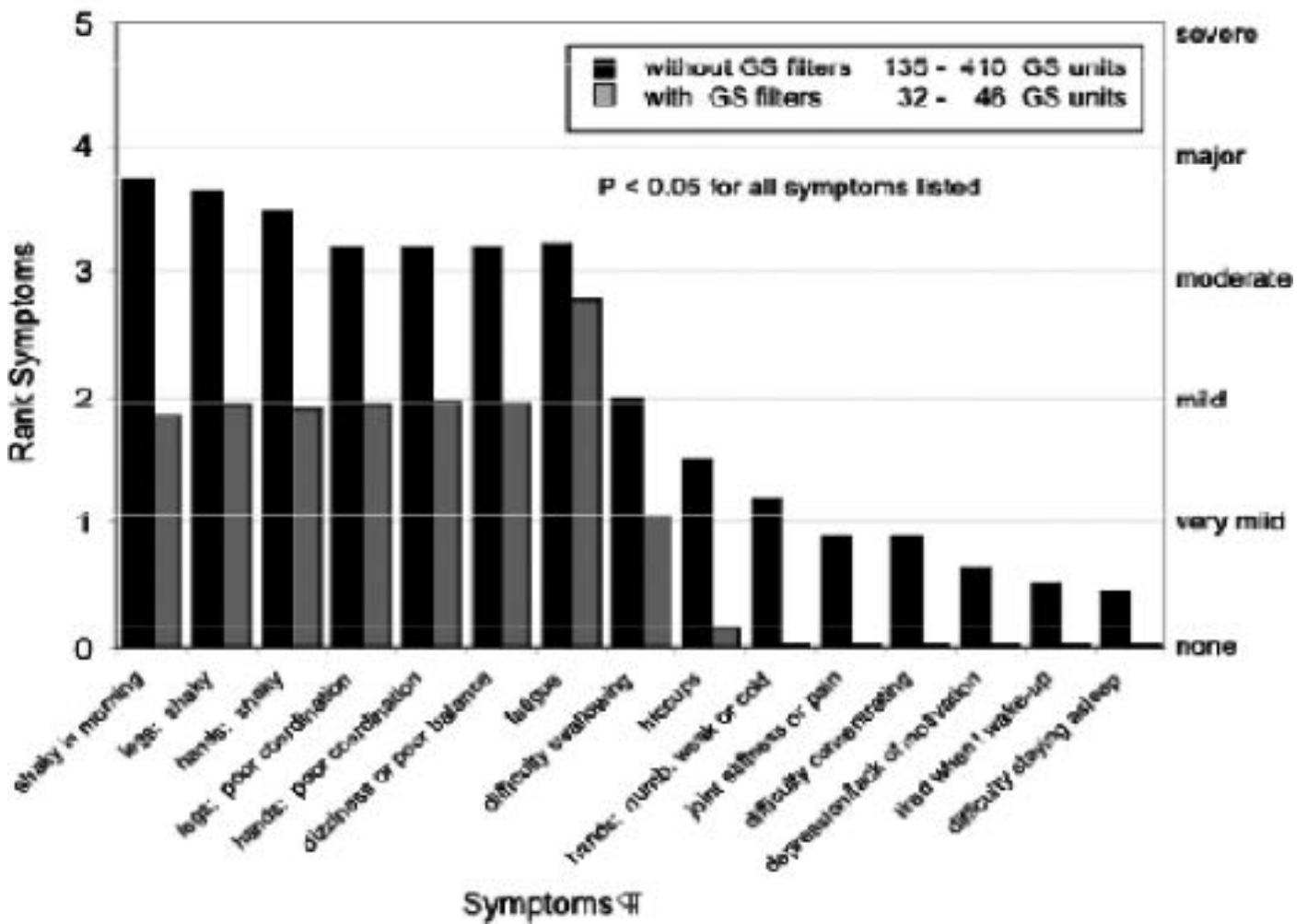
15 Radiation from wireless technology affects the blood, the heart, and the autonomic nervous system, by Havas M. - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24192494>

μειώθηκε σημαντικά. Επίσης παρατηρήθηκε ότι σταμάτησε το βουητό στα αυτιά ατόμων που έπασχαν από αυτό.

Σε σχετική μελέτη της έλεγξε τη γενική κατάσταση εκπαιδευτικών και μαθητών σε 3 σχολεία παρατηρώντας σαφή βελτίωση της κατάστασής τους. Η μέθοδος ελέγχου περιελάμβανε την τοποθέτηση φίλτρων περιορισμού τού βρόμικου ηλεκτρισμού, αλλά και αδρανών φίλτρων, όμοιων με τα δρώντα σε τρία σχολεία της Μινεσότα.

Οι εκπαιδευτικοί συμπλήρωναν καθημερινά ένα ερωτηματολόγιο που αφορούσε την υγεία τους και τη συμπεριφορά των μαθητών τους για περίοδο οκτώ εβδομάδων. Εκπαιδευτικοί και μαθητές αγνοούσαν τι ακριβώς κάνουν οι συσκευές που τοποθετήθηκαν στις πρίζες των σχολείων, έτσι ώστε αυτή η μελέτη να κατατάσσεται σε μονή τυφλή έρευνα.

Multiple Sclerosis: 27-year old male with primary progressive MS

Στις γκρι και μαύρες στήλες απεικονίζονται οι ποικίλες συνιστώσες της υγείας ενός ατόμου με πολλαπλή σκλήρυνση. Οι μαύρες στήλες δείχνουν την κατάστασή του όταν δεν είχαν τοποθετηθεί ειδικά φίλτρα μείωσης του βρόμικου ηλεκτρισμού, που εκλύεται στο περιβάλλον από τις συμπαγείς λάμπες φθορισμού. Οι στήλες με το γκρι χρώμα αναπαριστούν την κατάσταση της υγείας του με τοποθετημένα τα ειδικά φίλτρα, που εξαλείφουν σε μεγάλο βαθμό το βρόμικο ηλεκτρισμό. Όπως φαίνεται σαφώς με τις γκρι στήλες, κάθε ειδική παράμετρος της υγείας του βελτιώνεται, ενώ πολλές από τις δυσμενείς παραμέτρους σχεδόν εξαλείφονται.

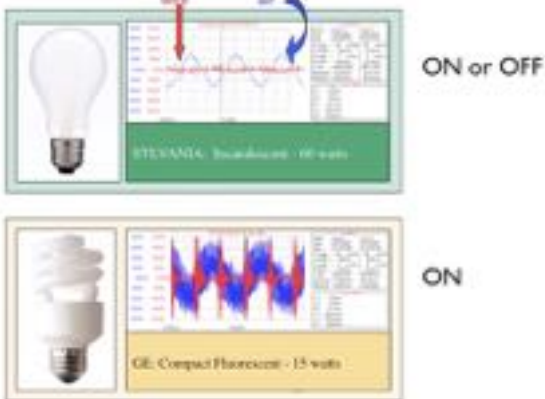
Τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά, καθώς ο βρόμικος ηλεκτρισμός μειώθηκε κατά 90% και

Fluke 196 Scope Meter

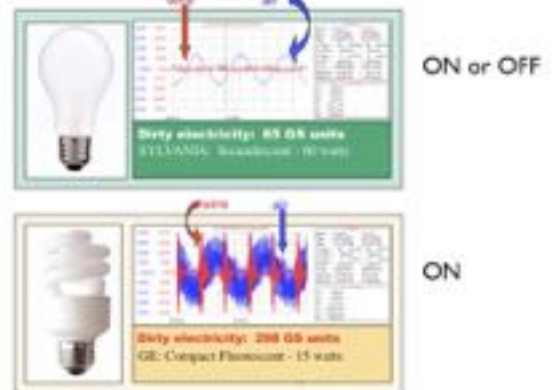
(measurements by Dave Stetzer and Magda Havas)

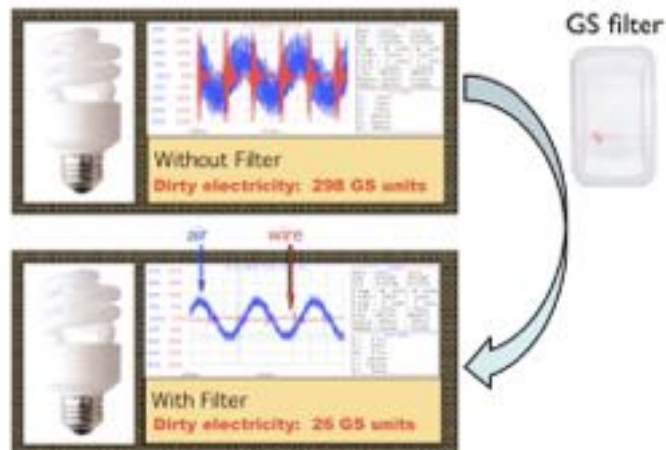
Incandescent vs CFL Bulb

Incandescent vs CFL Bulb

Effect of Filters: GE CFL - 15 watts

Παρατηρήστε (φωτο) τη διαδοχική σειρά των τεσσάρων απεικονίσεων με την οποία αποκαλύπτεται το γεγονός ότι ο βρόμικος ηλεκτρισμός είναι υπαρκτός και επικίνδυνος και ότι δεν «ρέει» μόνο μέσω των ηλεκτρικών καλωδιώσεων, αλλά εκπέμπεται και στον περιβάλλοντα χώρο με τη μορφή ραδιοκυμάτων. Οι εικόνες και τα σχεδιαγράμματα δείχνουν επίσης ότι είναι υπερβολικά αυξημένος όταν ανάβουν στο χώρο λάμπες «οικονομίας», κάτι που δεν έδειξε να αντιλαμβάνεται η επιστημονική επιτροπή της Κομισιόν, η SCENIHR.⁽¹⁾

Στην πάνω φωτογραφία απεικονίζεται ο τρόπος μέτρησης τού βρόμικου ηλεκτρισμού με ένα βολτόμετρο. Η κάτω κόκκινη γραμμή υποδηλώνει τη σύνδεση με λαμπτήρα «οικονομίας» και η μπλε γραμμή απεικονίζει ένα καλώδιο με αισθητήρα στην άκρη που παραμένει αιωρούμενο σε κάποια απόσταση από τη λάμπα για να καταγράφει την τάση στον αέρα.

Στη φωτογραφία κάτω και αριστερά βλέπουμε με το κόκκινο βέλος την κόκκινη σχεδόν ίδια γραμμή τού ηλεκτρισμού από λάμπα πυράκτωσης. Στο ίδιο γράφημα η καμπυλοειδής γραμμή απεικονίζει τις ισχυρές ταλαντώσεις βρόμικου ηλεκτρισμού από λάμπα «οικονομίας». Η κάτω φωτογραφία (είμαστε ακόμα στην 2η φωτογραφία πάνω και αριστερά) δείχνει το γράφημα με κόκκινο και μπλε αυξημένου βρόμικου ηλεκτρισμού που απέδωσε η λειτουργία μιας λάμπας «οικονομίας». Με το κόκκινο εμφανίζεται η ταλάντωση των αρμονικών (τού βρόμικου ηλεκτρισμού) που ρέει μέσω των καλωδίων και με το μπλε ο βρόμικος ηλεκτρισμός που εκπέμπεται στο χώρο.

Στην τρίτη φωτογραφία (κάτω και δεξιά) η μέτρηση που έγινε με τη συσκευή που μετρά τον βρόμικο ηλεκτρισμό έδωσε 65 μονάδες SG βρόμικου ηλεκτρισμού για τη λάμπα πυράκτωσης, όση ήταν και η μέτρηση σε κάθε πρίζα τού σπιτιού και 293 μονάδες SG βρόμικου ηλεκτρισμού με τη λειτουργία μιας μόνο λάμπας «οικονομίας».

Στην τέταρτη φωτογραφία, κάτω και κέντρο, βλέπουμε ότι η τοποθέτηση ενός φίλτρου - φραγής βρόμικου ηλεκτρισμού περιορίσε τις 298 μονάδες GS σε 28.⁽²⁾

Στο επόμενο γράφημα (κάτω και αριστερά) παρατηρούμε τις ταλαντώσεις - διαταραχές στην ποιότητα τού ηλεκτρισμού από τη λειτουργία τριών ειδών λαμπτήρων. Η ευθεία γραμμή δείχνει την τέλεια απόδοση (για το σύστημα παροχής και για την ανθρώπινη υγεία) από λαμπτήρα πυράκτωσης. Η διάστικτη ζικ-ζακ γραμμή δείχνει τις μεγάλες (και επικίνδυνες για το σύστημα παροχής και την υγεία) διακυμάνσεις από λαμπτήρα «οικονομίας» με ηλεκτρονικό εκκινητή και η μαύρη γραμμή με τις μεγάλες (και επικίνδυνες) διακυμάνσεις απεικονίζει την εκπομπή αρμονικών από λαμπτήρα «οικονομίας» με μαγνητικό εκκινητή.⁽³⁾

Στο επόμενο (γκρι) γράφημα απεικονίζονται οι ποικίλες συνιστώσες της υγείας ενός ατόμου με πολλαπλή σκλήρυνση. Οι μαύρες στήλες δείχνουν την κατάστασή του όταν δεν είχαν τοποθετηθεί ειδικά φίλτρα μείωσης του βρόμικου ηλεκτρισμού, που εκλύεται στο περιβάλλον από τις συμπαγείς λάμπες φθορισμού. Οι στήλες με το γκρι χρώμα αναπαριστούν την κατάσταση της υγείας του με τοποθετημένα τα ειδικά φίλτρα, που εξαλείφουν σε μεγάλο βαθμό το βρόμικο ηλεκτρισμό. Όπως φαίνεται σαφώς με τις γκρι στήλες, κάθε ειδική παράμετρος της υγείας του βελτιώνεται, ενώ πολλές από τις δυσμενείς παραμέτρους εξαλείφονται όταν δεν υπάρχει στο χώρο βρόμικος ηλεκτρισμός.⁽⁴⁾

1 <https://light1and2life.wordpress.com/2022/07/31/λάμπες-οικονομίας-η-δολοφονία-τής-υγ-2/> - Λάμπες "οικονομίας": η Δολοφονία της Υγείας (τόμος 1ος σελ 313)

2 What are GS units? - GS units (dirty electricity) presented as a function of voltage & frequency, by Magda Havas and Ralph Frederick - Trent University, Peterborough, Ontario, Canada - <https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2009/12/Dirty-Electricity-Explained-09.pdf>

3 Το σχεδιάγραμμα προέρχεται από την εργασία «Specifier Reports - Screwbase Compact Fluorescent Lamp Products - Energy Efficient to Incandescent Lamps» τού αμερικανικού οργανισμού «National Lighting Product Information Program».

4 Electromagnetic hypersensitivity: biological effects of dirty electricity with emphasis on diabetes and multiple sclerosis, by Havas M. - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17178585>

στα τρία σχολεία και στη διάρκεια αυτού του πειράματος οι εκπαιδευτικοί ένιωθαν καλύτερα στην υγεία τους και οι μαθητές εμφάνιζαν καλύτερη συμπεριφορά. Η εμφάνιση πονοκεφάλων, γενικευμένης αδυναμίας, ξηρού στόματος, ερυθρότητας προσώπου, άσθματος, δερματίτιδας, κατάθλιψης και άγχους βελτιώθηκαν σημαντικά μεταξύ του προσωπικού. Η συμπεριφορά μαθητών σε μεγαλύτερες τάξεις γυμνασίου δεν βελτιώθηκε αλλά βελτιώθηκε η συμπεριφορά σε μαθητές των νηπιαγωγείων και δημοτικών, ενώ αυξήθηκε η ικανότητα μάθησης.⁽¹⁶⁾

Το γεγονός, σύμφωνα με την ίδια επιστήμονα, δίνει τη δυνατότητα στους ερευνητές να συνδέσουν το σύνδρομο διαταραχής τής προσοχής σε παιδιά, με την ύπαρξη βρόμικου ηλεκτρισμού στο χώρο όπου ζουν, διδάσκονται και διασκεδάζουν.⁽¹⁷⁾

Μείωση τού βρόμικου ηλεκτρισμού και βελτίωση στην κατάσταση τής υγείας διαβητικών ασθενών

Τα πλέον σημαντικά ευρήματά της αφορούν εκείνα που σχετίζονται με τον διαβήτη και την πολλαπλή σκλήρυνση κατά πλάκας. Στην περίπτωση των διαβητικών διαπίστωσε ότι εάν ο χώρος τους δεν πλήττεται από βρόμικο ηλεκτρισμό, τότε οι διαβητικοί τύπου 1 χρειάζονται λιγότερη ινσουλίνη και οι διαβητικοί τύπου 2 εμφανίζουν χαμηλότερα επίπεδα σακχάρου αίματος και ότι αυτοί οι δείκτες βελτιώνονταν με την τοποθέτηση φίλτρων.

Εργαστηριακά ευρήματα δείχνουν ότι η απελευθέρωση ινσουλίνης, όπως και η δυνατότητα τής ινσουλίνης να συνδέεται με τους υποδοχείς των κυττάρων μειώνονται με την επίδραση ηλεκτρομαγνητικών πεδίων (Li et al., 2005; Sakurai et al., 2004). Επίσης είναι γνωστό - διευκρινίζει η κ. Χαβάς ότι το στρες αυξάνει το σάκχαρο τού αίματος στους διαβητικούς και ότι η έκθεση σε ηλεκτρομαγνητική ενέργεια παρεμποδίζει τη πολυεπίπεδη δράση των πρωτεϊνών (Blank and Goodman, 2004; Hinkle and Wolf, 1950).

Βελτίωση συνέβαινε επίσης και σε άτομα που έπασχαν από πολλαπλή σκλήρυνση. Τα άτομα αυτά αποκτούσαν καλύτερη ισορροπία και εμφάνιζαν λιγότερο τρόμο, ενώ εκείνοι που χρησιμοποιούσαν μπαστούνι, κατάφερναν να περπατούν χωρίς βοήθεια μέσα σε διάστημα μερικών ημερών ή εβδομάδων, μετά την τοποθέτηση των φίλτρων φραγής βρόμικου ηλεκτρισμού στο περιβάλλον τους.

Σύμφωνα με τους Philips and Philips (2006) - αναφέρει η δρας Χαβάς - 3% του πληθυσμού πάσχει από ηλεκτρομαγνητική υπερευαισθησία και 35% εμφανίζει σχετικά συμπτώματα. Εάν αυτά τα ποσοστά εφαρμοσθούν στους διαβητικούς, τότε περίπου 5-60 εκατομμύρια διαβητικοί σε παγκόσμιο επίπεδο επηρεάζονται δυσμενώς από την κακή ποιότητα του ηλεκτρομαγνητισμού (βρόμικου ηλεκτρισμού) στο περιβάλλον τους

Η πανεπιστημιακή καθηγήτρια Μάγκτα Χαβάς (Magda Havas), υποστηρίζει ότι με τις έρευνές της έχει διαπιστώσει πως ο βρόμικος ηλεκτρισμός δημιουργεί πλείστα και σοβαρά προβλήματα υγείας.

16 Power quality affects teacher wellbeing and student behavior in three Minnesota Schools, by Magda Havas, Angela Olstad - <http://www.gsfilters.com/downloads/5-2008AprilHavas-Olstad-Schools.pdf>

17 Dirty Electricity. An Invisible Pollutant in Schools, by Magda Havas. OSSTF/FEESO Education Forum Vol 32, Issue 3, Fall 2006/Dirty Electricity - https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2009/10/06_Havas-DE-Schools.pdf

(Wild et al., 2004).⁽¹⁸⁾

Η κ. Χαβάς αναφέρει επίσης για τις νέες «οικονομικές» λυχνίες ότι οι περισσότερες από αυτές εκπέμπουν ραδιοσυχνότητες που δύνανται να διαδοθούν σε όλη την ηλεκτρική καλωδίωση του οικήματος επιφέροντας έτσι σοβαρή αλλοίωση στην ποιότητα της παρεχόμενης ηλεκτρομαγνητικής ενέργειας, μετατρέποντας την από καθαρή, σε βρόμικο ηλεκτρισμό. Άτομα που βρίσκονται σε άλλα δωμάτια, ή σε άλλες σχολικές αίθουσες, ή σε άλλες νοσοκομειακές αίθουσες εκτός εκείνης που διατηρούν σε λειτουργία «οικονομικές» λυχνίες, πλήττονται μέσω της διάδοσης των ηλεκτρομαγνητικών παλμών από βρόμικο ηλεκτρισμό.

Όπως διευκρινίζει η κ. Χαβάς, δεν εκπέμπουν όλες οι λυχνίες φωτισμού βρόμικο ηλεκτρισμό και επιπλέον δεν εκπέμπουν τα ίδια επίπεδα ακτινοβολίας. Για παράδειγμα, οι λάμπες πυράκτωσης όχι μόνο δεν εκπέμπουν βρόμικο ηλεκτρισμό, αλλά μειώνουν, έστω ελάχιστα, τον ήδη υπάρχοντα.

Ο βρόμικος ηλεκτρισμός κάνει «βρόμικη» τη ζωή στο σχολείο

Παραθέτω άρθρο σχετικά με τον βρόμικο ηλεκτρισμό (σε μετάφραση), επειδή έχει αφενός την ιδιαιτερότητά του και αφετέρου την αυταπόδεικτη αλήθεια του.

«Η σχολική χρονιά άρχισε στα τέλη του καλοκαιριού του 2002, η διευθύντρια του δημοτικού σχολείου στο Mindoro η κ. Angela Olstad ήταν έτοιμη να παραιτηθεί, έγραφε η δημοσιογράφος Emily Winter στο άρθρο της “Ο βρόμικος ηλεκτρισμός στο επίκεντρο της συζήτησης” δημοσιευμένο στις 2 Αυγούστου 2006 στους “Capital Times” του Ουισκόνσιν.

Από τότε που η Olstad ανέλαβε το πόστο της, στο σχολείο, πριν τρία χρόνια, υπέφερε από χρόνια πάθηση που τελικά διαγνώστηκε τον Απρίλιο του 2002 ως σκλήρυνση κατά πλάκας. Άλλα μέλη του σχολείου ανέφεραν επίσης προβλήματα υγείας και 37 μαθητές του Mindoro είχαν εμφανίσει άσθμα.

Ακόμη και μετά από τον συστηματικό καθαρισμό του σχολείου δυο φορές για μούχλα, η ασθένεια εξακολουθούσε και η πηγή της παρέμεινε μυστήριο

“Ήμουν εξαντλημένη, ένιωθα ότι δεν είχα ζωή για τρεισήμισι χρόνια”, δήλωσε η δασκάλα, “φοβόμουν να επιστρέψω στη δουλειά μου”.

“Αλλά όλα αυτά θα άλλαζαν τον Οκτώβριο του 2002”.

Πράγματι, τον Οκτώβριο του 2002, ο επιθεωρητής, Ron Perry, κάλεσε έναν εμπειρογνώμονα ειδικευμένο στον έλεγχο ποιότητας της ηλεκτρικής ενέργειας, για να ελέγξει το σχολείο σχετικά με ηλεκτρικά προβλήματα. Ο ειδικός βρήκε υψηλά επίπεδα ακτινοβολιών υψηλής συχνότητας στα καλώδια του σχολείου (συνήθως αναφέρεται ως “βρόμικος ηλεκτρισμός”) και εγκατέστησε φίλτρα Graham Stetzer (GS) για την απάλειψη αυτών των υψηλών συχνοτήτων.⁽¹⁹⁾

Το προσωπικό γνώριζε ότι εργαζόταν στο κτήριο ένας εργολάβος που σχετιζόταν με τα ηλεκτρικά, αλλά δεν ήξεραν τι είδους εργασία γινόταν.

Μέσα σε λίγες μέρες άρχισαν να παρατηρούνται σημαντικές βελτιώσεις στην υγεία τους.

Σε επιστολή που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα www.electricalpollution.com, η Char Sbraggia,⁽²⁰⁾ νοσοκόμος της περιοχής, τεκμηριώνει ορισμένες από τις βελτιώσεις στην υγεία μετά την εγκατάστα-

18 Electromagnetic hypersensitivity: biological effects of dirty electricity with emphasis on diabetes and multiple sclerosis, by Havas M. - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17178585>

19 The Graham Stetzer filter (GS filter) reduces high frequency transients and harmonics on electrical wires and thus improves power quality. It works for frequencies between

20 CHANGES NOTED SINCE FILTERS INSTALLED - <http://www.stetzerelectric.com/wp-content/uploads/Melrose-school-filter-results.pdf>

ση των φίλτρων GS: “Οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν ότι είναι λιγότερο κουρασμένοι .... Οι μαθητές φαίνονται να έχουν περισσότερη ενέργεια και φαίνονται λιγότερο κουρασμένοι .... Αρκετοί υπάλληλοι που ταλαιπωρούνταν τακτικά με αλλεργίες δεν πρέπει τώρα να παίρνουν φάρμακα ή να επισκέπτονται τους γιατρούς τους επειδή έχουν λιγότερα προβλήματα .... Οι μαθητές που έχουν διαγνωσθεί με πονοκεφάλους ημικρανίας έχουν μειωμένους πονοκεφάλους, ή καθόλου”.

Αλλά ίσως το πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα αφορούσε τους μαθητές με άσθμα. Από τους 37 που χρειάζονταν καθημερινές θεραπείες με κάψουλες, μόνο τρεις χρησιμοποίησαν συσκευές εισπνοής για άσθμα, που προκλήθηκε μετά από το μάθημα τής γυμναστικής πριν από την εγκατάσταση των φίλτρων.

Δύο χρόνια αργότερα τα αποτελέσματα ήταν τα ίδια. Οι απουσίες, λόγω ασθένειας μειώθηκαν και οι μαθητές συνέχισαν να μην χρειάζονται κάψουλες για άσθμα, ενώ έχουν πολλή ενέργεια. Η τη νοσοκόμα τής περιφέρειας, Sbraggia, με αναφορά της στις 14 Ιανουαρίου 2005 σημείωνε τα εξής:

“Είμαστε ένα πολύ πιο υγιεινό σχολείο από τότε που εγκαταστάθηκαν τα φίλτρα”.

Η τοπική υπηρεσία Υγείας του Ουισκόνσιν δεν χαρακτήρισε πλέον το σχολείο ως “άρρωστο” κτίριο και η δίκη, η οποία ξεκίνησε από την ένωση δασκάλων, ακυρώθηκε»...

Ποιες συσκευές παράγουν βρόμικο ηλεκτρισμό

Οι περισσότερες συσκευές που τροφοδοτούνται με ηλεκτρισμό παράγουν εκτός από μαγνητικά πεδία και βρόμικο ηλεκτρισμό. Επειδή για να λειτουργήσουν πρέπει να μετατρέψουν το εναλλασσόμενο ρεύμα σε συνεχές και ταυτόχρονα να μειώσουν την τάση, το αποτέλεσμα είναι να διαταράσσεται το ημιτονοειδές σήμα των 50Hz με τη δημιουργία «αρμονικών» πολλών χιλιάδων Hz. Συσκευές που παράγουν επικίνδυνες ταλαντώσεις βρόμικου ηλεκτρισμού μπορεί να είναι και εκείνες που χρησιμοποιούνται για τη λεγόμενη παραγωγή «πράσινης» ενέργειας, όπως φωτοβολταϊκά ή ανεμογεννήτριες.⁽²¹⁾⁽²²⁾

Οι πλέον γνωστές συσκευές παραγωγής βρόμικου ηλεκτρισμού είναι:

Πιστολάκια για το στέγνωμα των μαλλιών.

Πλυντήρια πιάτων ή ρούχων.

Ηλεκτρικές σκούπες.

Τηλεοράσεις.

Κλιματιστικά.

Αφυγραντήρες.

Συσκευές με φίλτρα απλά ή όζοντος για τον καθαρισμό τού ατμοσφαιρικού αέρα.

Φούρνοι μικροκυμάτων.

Ηλεκτρονικοί υπολογιστές.

Ηλεκτρονικά ρολόγια.

Εκτυπωτές.

Φαξ.

21 Harmonic aspects of wind power integration, by Math H. J. Bollen, Kai Yang. Journal of Modern Power Systems and Clean Energy June 2013, Volume 1, Issue 1, pp 14–21 - <https://link.springer.com/article/10.1007/s40565-013-0001-7>

22 Harmonics and Wind Power, by DAPHNE SCHWANZ, MATH BOLLEN. LULEÅ UNIVERSITY OF TECHNOLOGY - <https://energiforskmedia.blob.core.windows.net/media/24015/harmonics-and-wind-power-energiforskrapport-2018-469.pdf>

Φορτιστές κινητών τηλεφώνων.

Φορτιστές μπαταριών και κάθε είδους φορτιστές ηλεκτρονικών συσκευών.

Κάθε είδους μίξερ και μπλέντερ.

Συσκευές παραγωγής ψωμιού.

Συσκευές παραγωγής καφέ.

Ανεμιστήρες.

Αντλίες.

Ψυγεία.

Κλιματιστικά.

Συστήματα hi-fi.

Λάμπες «οικονομίας» και οι πρόγονοί τους σωληνωτές, στρογγυλές.

Λάμπες LED.

Λάμπες αλογόνου, (ονομάζονται και ιωδίου). Οι περισσότερες από αυτές παράγουν ισχυρότατα πεδία βρόμικου ηλεκτρισμού γεμίζοντας όλο το σπίτι.

Μειωτές ισχύος φωτισμού, οι οποίοι αποτελούν και πιθανές αιτίες πρόκλησης βραχυκυκλώματος ή πυρκαγιάς όταν η χρήση τους συνδυαστεί με λάμπες «οικονομίας». (Μετρήσεις που έκανα σε δυο διαφορετικές οικίες με τη συσκευή ανίχνευσης βρόμικου ηλεκτρισμού, έδωσαν υπερβολικά μεγάλα ποσά αρμονικών. Η χρήση ρυθμιστή φωτός στη μία οικία έδινε 950 μονάδες και στην άλλη 1.250!)

Μόντεμ ή ρούτερ.

Μειωτές ισχύος φωτισμού, οι οποίοι αποτελούν και πιθανές αιτίες πρόκλησης βραχυκυκλώματος ή πυρκαγιάς όταν η χρήση τους συνδυαστεί με λάμπες «οικονομίας».

Ηλεκτρικοί πίνακες.

«Έξυπνοι» μετρητές ηλεκτρισμού ή νερού ή όποιοι άλλοι «έξυπνοι» μετρητές προκύψουν στο μέλλον.

Συσκευές μαυρίσματος.

Καλώδια ηλεκτρισμού όταν αυτά μεταφέρουν εκτός από το ήδη διαταραγμένο (βρόμικο) ηλεκτρικό ρεύμα και ευρυζωνικό ίντερνετ.

Ανελκυστήρες.

Σχεδόν όλες οι ιατρικές συσκευές, όπως αξονικοί και μαγνητικοί τομογράφοι, συσκευές υπερήχων κ.λπ.

Εργαλειομηχανές, όπως τόρνοι, μηχανές επεξεργασίας ξύλου κ.λπ.

Σταθεροποιητές τάσης (UPS).

Συσκευές συγκόλλησης.

Ανεμογεννήτριες.

Κάθε μετασχηματιστής ρεύματος. Ειδικά οι βιομηχανικοί ή επαγγελματικοί μετασχηματιστές τής ΔΕΗ που βρίσκονται ακόμα και σε δίπλα σε μπαλκόνια ή υπόγεια πολυκατοικιών. Μόνο στην Αθήνα υπάρχουν περίπου 15.000 τέτοιοι μετασχηματιστές.

Μετατροπείς ισχύος.

Τροφοδοτικά συνεχούς τάσης.

Αντιστροφείς ισχύος κ.λπ.

Φορητές συσκευές (μοτέρ) παραγωγής ρεύματος.
Κάθε είδους κεραίες κινητής τηλεφωνίας.
Κεραίες ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.
Κεραίες ραδιοερασιτεχνών.
Κάθε είδους ραντάρ.
Φωτοβολταϊκά.

Μέτρηση που έκανε ο δρας Μίλχαμ σε κλειστό κύκλωμα φωτοβολταϊκού έδειχνε 60 μονάδες GS, ενώ με ανοιχτό έφτασε στις 600 μονάδες GS. Το επιπλέον ζήτημα με τα φωτοβολταϊκά των πολυκατοικιών είναι ότι ένα από αυτά μπορεί να ανήκει σε κάτοικο του 1ου ορόφου. Αυτό σημαίνει ότι τα καλώδια που περνάνε από κάθε όροφο «δωρίζουν» με το πέρασμά τους βρόμικο ηλεκτρισμό στους ανύποπτους κατοίκους των άλλων διαμερισμάτων. Η ακτινοβολία αυτή προστίθεται στα δικά τους καλώδια όταν αυτά μεταφέρουν την τάση από ένα δικό τους φωτοβολταϊκό σύστημα, όταν υφίσταται σύνδεσή του με τα καλώδια τής ΔΕΗ.

Σε μετρήσεις που έκανε ο δρας Μίλχαμ βρήκε ότι οι ισχυρότερες εκροές βρόμικου ηλεκτρισμού υπήρχαν σε κατάσταση που πουλούσε λάμπες, και είχε πολλές από αυτές σε λειτουργία, σε νοσοκομειακό δωμάτιο άμεσης βοήθειας, και σε ογκολογική μονάδα. Εμπειρέχει τραγική ειρωνεία σημειώνει ο κ. Μίλχαμ να βρίσκονται σε αυτό το χώρο ασθενείς με τόσο βαριά ασθένεια και ταυτόχρονα να εργάζονται εκεί για πολλές ώρες γιατροί και νοσηλεύτες. Αnéφερε στη διεύθυνση τού νοσοκομείου τα ευρήματά του και η διευθύνοντες απλώς άλλαξαν πλευρό.⁽²³⁾

Οι κάθε είδους πρίζες (φικς) ειδικά όταν δεν διαθέτουν γείωση.

Βρόμικο ηλεκτρισμό παράγουν και λανθασμένες γειώσεις ή άλλα τεχνικά σφάλματα στη γείωση ή στη μόνωση των καλωδίων, που δίνουν συχνά ασυνήθιστα υψηλές μετρήσεις ηλεκτρικών πεδίων. Συνηθισμένη πηγή είναι και τα φωτιστικά στην οροφή που δεν έχουν συνδεθεί με τον αγωγό προστασίας (γείωση).⁽²⁴⁾

«Τα πιο σοβαρά και συνήθη προβλήματα που δημιουργούνται από τις αρμονικές είναι – επιγραμματικά – τα εξής:

Καταπόνηση, γήρανση και βλάβες εξοπλισμού

Αυξημένη κατανάλωση ενέργειας ή καυσίμων

Αυξημένες απώλειες (κυρίως θερμικές) λόγω των υψηλών ρευμάτων

Απρόβλεπτες διακοπές λειτουργίας σε γραμμές παραγωγής

Καταστροφή ηλεκτρονικού εξοπλισμού, συστημάτων ελέγχου κλπ

Ηλεκτρικά τόξα, σπινθηρισμοί, φωτιές κλπ.

Flickering (διαμόρφωση 1ης αρμονικής σε χαμηλότερες συχνότητες), καταστροφή φωτιστικών και blackouts».

Μείωση του συντελεστή ισχύος.

Παραμόρφωση τάσης (οδοντώσεις, βυθίσεις κλπ)

Διαταραχές στη λειτουργία γεννητριών και κινητήρων (ρεύματα πέδησης, θόρυβος κλπ.)

23 "Dirty Electricity - Electrification and the Diseases of Civilization", by Samuel Milham, (on pages 96-97).

24 Πηγές ακτινοβολίας Χαμηλών Συχνοτήτων (ενσύματατες) - <https://www.home-biology.gr/ilektromagnitikes-aktinovolies/aktinovolies-xamilon-sixnotiton>

Υπερτάσεις λόγω συντονισμού».⁽²⁵⁾

Ποιες συσκευές δεν παράγουν βρόμικο ηλεκτρισμό

Ευτυχώς υπάρχουν ορισμένες οικιακές συσκευές που δεν παράγουν βρόμικο ηλεκτρισμό αν και παράγουν οι περισσότερες ισχυρά μαγνητικά πεδία. Οι πλέον γνωστές είναι:

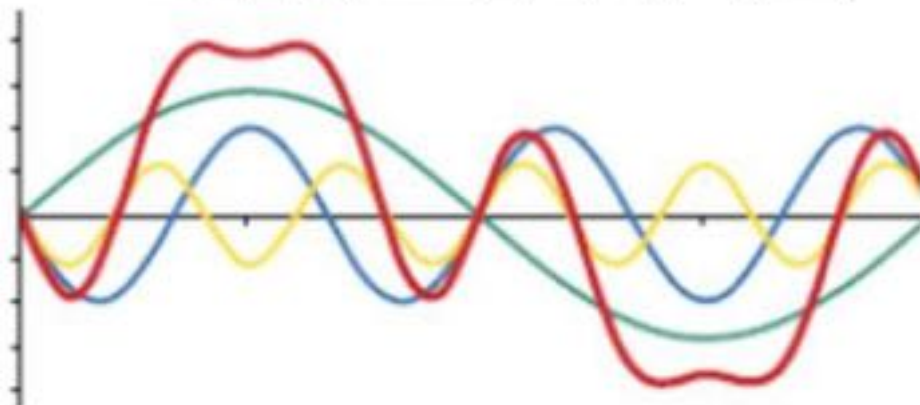
Θερμοσίφωνες.

Ηλεκτρικές κουζίνες.

Κάθε είδους ηλεκτρικά μάτια μαγειρικής.

Ψηστίρες (γκριλ).

Με την εμφάνιση των αρμονικών το ρεύμα των φάσεων δεν είναι ημιτονοειδούς μορφής αλλά παραμορφωμένο. Τα μη γραμμικά φορτία λειτουργούν σαν πηγές ρεύματος οι οποίες εκτός της βασικής αρμονικής (50Hz), παράγουν και ανώτερες αρμονικές, δηλαδή την 2η (100Hz), την 3η (150Hz), την 4η (200Hz), κ.ο.κ., οι οποίες παραμορφώνουν την ομαλή 1^η αρμονική (50Hz)

1η αρμονική (50Hz)
3η αρμονική (150Hz)
5η αρμονική (250Hz)

συνολική παραμορφωμένη από τις αρμονικές κυματομορφή

«Αρμονικές και κατάταξη αρμονικών με προβλήματα που δημιουργούν στην εγκατάσταση» τής ηλεκτρικής παροχής.

https://oaedhlectrologoi.blogspot.com/2015/04/blog-post_26.html?fbclid=IwAR3wRtMhd7DLFYix5wof57IJx4zuSxNYGxHWjbBV1eeSQJgMFVBHXB4L8XQ

Τοστιέρες.

Οι περισσότερες ηλεκτρικές θερμάστρες πυράκτωσης.

Αντιστάσεις θέρμανσης (σπάνιο είδος).

Λάμπες πυράκτωσης, (απαγορευμένη η εισαγωγή ή η παραγωγή τους στην Ε.Ε.)

«Υψηλά ηλεκτρομαγνητικά πεδία (αρμονικές) δημιουργούν και τύποι ενδοδαπέδιας θέρμανσης, που δεν χρησιμοποιούν πλαστικούς σωλήνες νερού αλλά ηλεκτροφόρους αγωγούς. Εξαίρεση απο-

25 Αρμονικές: Βασικές έννοιες που πρέπει να γνωρίζετε <http://www.emmis.gr/νέα/αρμονικές-βασικές-έννοιες-που-πρέπει/>

τελεί η ενδοδαπέδια θέρμανση με θωρακισμένους ηλεκτροφόρους αγωγούς (μηδενίζουν τα ηλεκτρικά πεδία εναλλασσόμενου ρεύματος) και διπλού πυρήνα (twin-core - μειώνουν τα μαγνητικά πεδία εναλλασσόμενου ρεύματος)».⁽²⁶⁾

Προβλήματα δικτύου με τον βρόμικο ηλεκτρισμό

Οι επιστήμονες και άλλοι ειδικοί που ασχολούνται με το ζήτημα των αρμονικών ή του βρόμικου ηλεκτρισμού έχουν εκτεταμένη γνώση για τις βλάβες που προκαλούνται με την ύπαρξή τους, η οποία θεωρείται ως ένα είδος μάστιγας για κάθε επιχείρηση ή βιομηχανία που χρησιμοποιεί ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές. Παραμένουν ωστόσο στο σκοτάδι για τις επιπτώσεις τους στην υγεία των ανθρώπων. Στην αγορά διατίθενται εξάλλου αρκετά είδη μέτρησης αρμονικών, συσκευές που προορίζονται ιδίως για την αναγνώριση προβλημάτων και την επίλυσή τους μέσω της εγκατάστασης ειδικών φίλτρων, τα οποία φτάνουν μέχρι και το μέγεθος οικίσκων όταν πρόκειται να προστατεύσουν από την τρομερή ταλάντωση του ηλεκτρικού ρεύματος εκ των αρμονικών μεγάλες εγκαταστάσεις. «Οι τιμές των αναλυτών ενέργειας και μέτρησης αρμονικών ξεκινούν από 300 περίπου ευρώ οι μονοφασικοί, με δυνατότητα μέτρησης έως και την 25η αρμονική και περνάμε σε τριφασικούς οι οποίοι αγγίζουν ή και ξεπερνούν τα 5000 ευρώ!!»⁽²⁷⁾

Αναπαράγω εδώ από εταιρεία (δεν έχω καμία σχέση μαζί της) τις αναφορές της για τις βλάβες εκ των αρμονικών.

1. Εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας.
2. Μείωση της καταγραφείσας μέγιστης ζήτησης ισχύος (KMZ).
3. Βελτιστοποίηση του συντελεστή ισχύος cosφ.
4. Μείωση των αρμονικών ρεύματος-τάσης στα επιτρεπτά επίπεδα που θέτουν οι κανονισμοί, με αποτέλεσμα να μην ρυπαίνουν πλέον την ηλεκτρική εγκατάσταση του εργοστασίου και να μειωθούν σημαντικά οι απώλειες που αυτές δημιουργούν.
5. Βελτίωση του βαθμού απόδοσης των κινητήρων, λόγω της ελαχιστοποίησης των αριστερόστροφων ηλεκτρομαγνητικών ροπών που προκαλούν οι αρμονικές.

Επιπλέον, άλλα οφέλη τα οποία οδηγούν σε δραστική μείωση του κόστους παραγωγής και συντήρησης και σε αύξηση της διάρκειας ζωής όλου του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, είναι:

1. Εξάλειψη καταστροφών ρελέ ισχύος, ασφαλειών, διακοπών και απωλειών μνήμης προγραμμάτων PLC.
2. Μικρότερη φθορά και αποφόρτιση όλου του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού και κατά

Ένας συνήθης μετασχηματιστής τής ΔΕΗ. Κάθε οίκημα που βρίσκεται στην περιοχή πλήττεται με αρμονικές από τη διαταραχή του δικτύου προκαλούμενη από τη λειτουργία του.

26 Πηγές ακτινοβολίας Χαμηλών Συχνοτήτων (ενσύματες) - <https://www.home-biology.gr/ilektromagnitikes-aktinovolies/aktinovolies-xamilon-sixnotiton>

27 Αρμονικές - μέτρηση αρμονικών - προβλήματα που δημιουργούν στην εγκατάσταση - <https://electricalnews.gr/texnika-arthra/ilektrikes-egkastaseis/ilektrologikes-egkastaseis/item/1278-armonikes-metrisi-armonikon-provlimata-pou-dimiourgoyn-stin-egkastasi>

συνέπεια αύξηση του χρόνου ζωής όλου του εξοπλισμού.

3. Βελτιστοποίηση της ποιότητας τάσης-ρεύματος.

4. Ελαχιστοποίηση των προβλημάτων που δημιουργούνται στην ηλεκτρική εγκατάσταση, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα να χάνεται πολύτιμος χρόνος της λειτουργικής περιόδου και της παραγωγικής διαδικασίας, και να προκαλούνται πρόσθετες οικονομικές απώλειες.

5. Αποφυγή προβλημάτων που δημιουργούνται στους κινητήρες, όπως κάψιμο τυλιγμάτων.⁽²⁸⁾

Καμία πρόβλεψη για τις βλάβες εκ των αρμονικών στην Ελλάδα

Καβάλα: Στο σκοτάδι όλη η πόλη λόγω έκρηξης σε μετασχηματιστή της ΔΕΗ

Καβάλα: Στο σκοτάδι όλη η πόλη λόγω έκρηξης σε μετασχηματιστή της ΔΕΗ

Όπως συνήθως και στο ζήτημα των αρμονικών δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για τις βλάβες που επιφέρουν οι αρμονικές ή ο βρόμικος ηλεκτρισμός στο δίκτυο παροχής ηλεκτρισμού και στις συνδεδεμένες συσκευές, πόσο μάλλον για τις παρενέργειες στην υγεία. Σε επαγγελματική ιστοσελίδα (δεν έχω καμία σχέση) αναφέρονται τα εξής:

«Στις βιομηχανικά προηγμένες χώρες του κόσμου υπάρχουν διάφοροι κανονισμοί και πρότυπα, που εξετάζουν με λεπτομερή τρόπο τις αρμονικές και τα προβλήματα που δημιουργούν και συνιστούν πρακτικές για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Υπάρχουν μάλιστα και εταιρείες παροχής ηλεκτρικής ενέργειας που επιβάλλουν στους πελάτες τους ποινές μη συμμόρφωσης προς τους κανονισμούς.

Στη χώρα μας δεν υπάρχει ακόμα κάποιος αντίστοιχος κανονισμός του ΕΛΟΤ (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης) και για τον λόγο αυτό υπάρχει ανυπαρξία ελληνικής τεχνικής ορολογίας γύρω από τις αρμονικές, τα προβλήματα και την επίλυση αυτών. Η ΔΕΗ εξετάζει τα προβλήματα των αρμονικών στα δίκτυα περιστασιακά και μόνο αν υπάρχουν παράπονα πελατών της για κακή ποιότητα της τάσης».⁽²⁹⁾

Η άγνοια της αρμόδιας Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωστής ως SCENIHR

Η ειδική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον τίτλο SCENIHR, όταν κλήθηκε να εξετάσει το ζήτημα της ηλεκτροευαισθησίας, δεν βρήκε πληθώρα εργασιών για να αποφανθεί, προφανές, δεδομένου ότι το ζήτημα είναι σχετικά νέο, και από την άλλη μεριά αγνόησε προκλητικά τις λίγες δεκάδες εργασίες της πανεπιστημιακής καθηγήτριας Magda Havas και τού γιατρού και περιβαλλοντολόγου Samuel Milham.⁽³⁰⁾

28 ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΑΣΗΣ – ΕΝΤΑΣΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ. Η προσέγγιση βάσει της τεχνογνωσίας της SEMAN A.E. - <https://www.seman.gr/dat/ED44223A/file.pdf>

29 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - 1. Αρμονικές (Harmonics) {σελ.36} - <https://eclass.pat.teiwest.gr/eclass/modules/document/file.php/487116/APMONIKEΣ.pdf>

30 <http://sammilham.com/links.shtm>

Η δρας Χαβάς υπέβαλε στην επιτροπή τα ευρήματά της⁽³¹⁾ αναφερόμενη μεταξύ άλλων σε μελέτη που συνέδεε τον βρόμικο ηλεκτρισμό με κρούσματα καρκίνου.⁽³²⁾ Στο σχετικό υπόμνημα δήλωνε ότι υπάρχει πρόβλημα με τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, δεδομένου ότι παράγουν βρόμικο ηλεκτρισμό αναφερόμενη σε σειρά πειραμάτων και εργασιών για να υποστηρίξει τις απόψεις της.

Προφανώς η κ. Χαβάς υπήρξε επιεικής στις απόψεις της. Ένας άλλος κορυφαίος επιστήμονας που ασχολήθηκε πάνω από τρεις δεκαετίες με τα εξαιρετικά χαμηλά ηλεκτρομαγνητικά πεδία, καταφέροντας ακόμα και την επαναδημιουργία τμήματος κατεστραμμένων εγκεφάλων σε πειραματόζωα, είναι πολύ περισσότερο κατηγορηματικός.

«Έχω αναφέρει σχετικά πρόσφατα ότι είναι απολύτως σίγουρος πως η ηλεκτρομαγνητική ρύπανση στην εποχή μας αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή ρύπανσης στο περιβάλλον. Τη θεωρώ (τόνισε) - πολύ μεγαλύτερη πηγή προβλημάτων από εκείνην της αύξησης της θερμοκρασίας στη Γη».

Πρόκειται για τον ορθοπεδικό χειρουργό Ρόμπερτ Μπέκερ, με πλούσιο επιστημονικό και συγγραφικό έργο και συγγραφέα των βιβλίων «Cross Currents» και «The Body Electric». Στα βιβλία του ο εν λόγω επιστήμονας περιγράφει βήμα - βήμα τον εξονυχιστικό τρόπο με τον οποίο εξέτασε και απέδειξε τις πολλές και αναμφισβήτητες αρνητικές επιδράσεις αλλά και τις λίγες σημαντικές και θετικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και ανθρώπων.

Ο Μπέκερ δηλώνει μετά πλήρους γνώσεως: «...τα πυρηνικά όπλα αποτελούν απειλή για την επιβίωσή μας. Ωστόσο, πιστεύω ότι η μέγιστη απειλή είναι ο χειρισμός τού ηλεκτρομαγνητικού περιβάλλοντός μας, επειδή είναι πέρα από κάθε όριο μη ανιχνεύσιμος και μπορεί να χτυπήσει στο κέντρο της ίδιας της ζωής. Εδώ έχουμε να κάνουμε με την πλέον σημαντική επιστημονική ανακάλυψη που έγινε ποτέ. Τη φύση της ζωής. Ακόμα και εάν επιβιώσουμε από τις χημικές και πυρηνικές απειλές, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η αυξανόμενη ηλεκτρομαγνητική ρύπανση να θέσει τον τροχό σε κίνηση επιφέροντας ανεπίστρεπτες αλλαγές, προκαλώντας την εξαφάνισή μας πριν καν το καταλάβουμε».⁽³³⁾

31 Health Concerns associated with Energy Efficient Lighting and their Electromagnetic Emissions, by Dr. Magda Havas. June 5, 2008 - SCENIHR & Light Sensitivity - https://www.magdahavas.org/wordpress/wp-content/uploads/2009/10/08_Havas_CFL_SCENIHR.pdf

32 Milham, S. and L.L. Morgan. 2008. A New Electromagnetic Exposure Metric: High Frequency Voltage Transients Associated With Increased Cancer Incidence in Teachers in a California School. American Journal of Industrial Medicine. 8 pp.

33 Robert O. Becker, M.D. and Gary Selden – «The Body Electric – Electromagnetism and the Foundation of Life», Morrow, 1985, (on page 327).

Ενεργειοφάγα «τέρατα» οι λάμπες «οικονομίας»

Οι λάμπες «οικονομίας» επιβλήθηκαν στους πολίτες τής Ευρώπης και σχεδόν όλου τού κόσμου με δύο επιχειρήματα:

Δαπανούν λιγότερη ενέργεια από τις λάμπες πυράκτωσης, και...

Τα κρούσματα καρκίνου έχουν αυξηθεί κατακόρυφα σε εργαζόμενους στους χώρους εξόρυξης, μεταφοράς και επεξεργασίας σπάνιων γαιών στην Κίνα. Η επεξεργασία τους είναι εξαιρετικά ρυπαρή για το περιβάλλον. Σπάνιες γαίες χρησιμοποιούνται και στις λάμπες «οικονομίας».

<http://www.tanea.gr/default.asp?artid=4600210&ct=2&pid=2>

Αφήνουν μικρότερο αποτύπωμα άνθρακα στο περιβάλλον.

Και τα δύο επιχειρήματα δεν σχετίζονται με την πραγματικότητα επειδή στην ουσία αποτελούν μια τερατώδη διαστρέβλωση της αλήθειας.

Ας δούμε αναλυτικότερα αυτά που συμβαίνουν και αγνοούν οι καταναλωτές εξαιτίας τής τερατώδους προπαγάνδας και παραπληροφόρησης.

1ο. Είναι ενεργειοφάγα «τέρατα». Το ενεργειακό τους αποτύπωμα, δηλαδή τα υλικά και οι μέθοδοι που απαιτούνται για να ξεκινήσει η ζωή τους από την «κούνια στον τάφο» («from cradle-to-grave» η έκφραση που χρησιμοποιείται διεθνώς) είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από τις λάμπες πυράκτωσης και

2ο. Η ενέργεια που δαπανούν είναι ελάχιστα μικρότερη κατά τη φάση χρήσης τους, ενώ η συνολική ενέργεια που απαιτείται για να φτάσουν έως το σημείο που θα ανάψουν για να

ρίξουν το τοξικό φως τους σε κάποιον καταναλωτή, είναι κατά πολύ μεγαλύτερη.

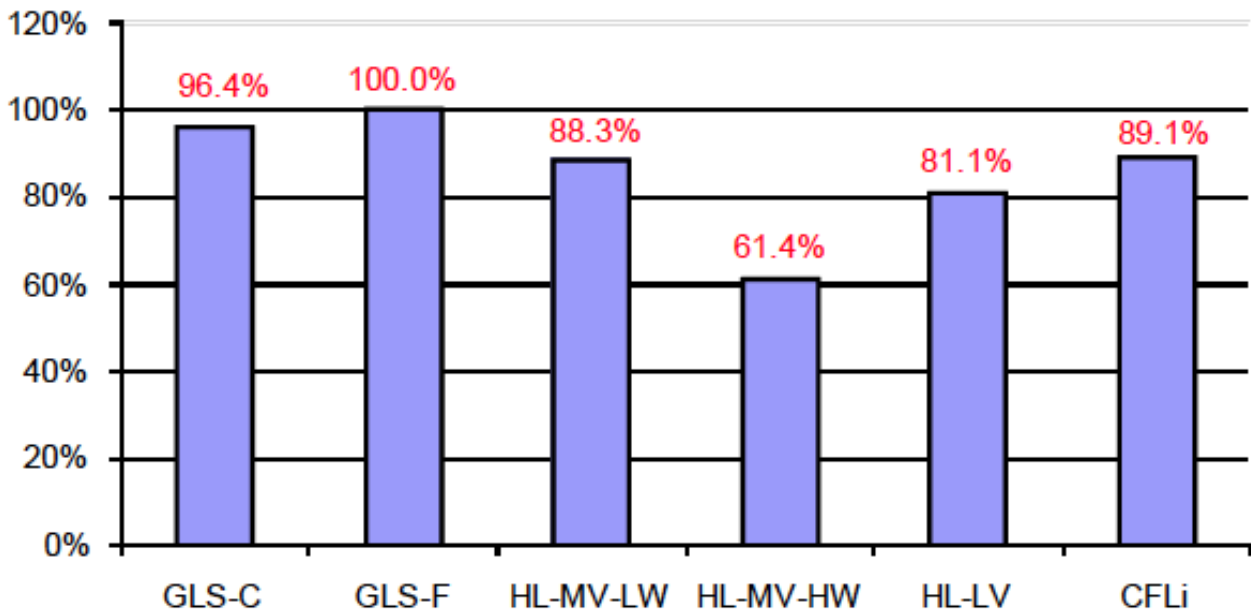
Όλα τα δεδομένα που παρουσιάζονται σε αυτό το βιβλίο δείχνουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» δεν σχετίζονται με την έννοια «εξοικονόμηση ενέργειας». Αντιθέτως συνιστούν οξύ περιβαλλοντικό πρόβλημα και ταυτόχρονα προκαλούν έντονη ανησυχία οι δυνατότητές τους για τις παρενέργειες στην ανθρώπινη υγεία.

Η λαθεμένη και συνήθως ασύστολη διαφημιστική εκστρατεία υπέρ των λαμπτήρων «εξοικονόμησης», έχει εκτός των άλλων δημιουργήσει αίσθηση άνεσης στους καταναλωτές οι οποίοι αφήνοντας αυτά τα φώτα να ανάβουν περισσότερο χρόνο καταναλώνουν περισσότερο ηλεκτρισμό.

Πρόκειται για ένα φαινόμενο που είχε επισημανθεί⁽¹⁾ για να έρθει να επιβεβαιωθεί τελεσίδικα από την έκθεση⁽²⁾ 200 σελίδων προς το γερμανικό Κοινοβούλιο γραμμένη από ειδικούς και βου-

1 [http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=green%20products%20increase%20consumption&source=web&cd=10&ved=0CFkQFjAJ&url=http%3A%2F%2Fwww.lancs.ac.uk%2Fdepts%2Fphilosophy%2Fawaymave%2Fonlineresources%2Fmyth%2520of%2520green%2520consumerism%2520\(m%2520hannis\).rtf&ei=6rN6ULTBDMPQ0QWolIGYCA&usq=AFQjCNH5ZK2AvyVtz9CjyUhL4muIglqe0w](http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=green%20products%20increase%20consumption&source=web&cd=10&ved=0CFkQFjAJ&url=http%3A%2F%2Fwww.lancs.ac.uk%2Fdepts%2Fphilosophy%2Fawaymave%2Fonlineresources%2Fmyth%2520of%2520green%2520consumerism%2520(m%2520hannis).rtf&ei=6rN6ULTBDMPQ0QWolIGYCA&usq=AFQjCNH5ZK2AvyVtz9CjyUhL4muIglqe0w)

2 <http://www.welt.de/wirtschaft/article109395116/Energiesparlampen-stoppen-nicht-den-Klimawandel.html>

Figure 5.22: Comparison of the base-cases for mercury emissions over lifetime

Ο πίνακας προέρχεται από μελέτη, μεταξύ των πολλών που διεξήχθησαν, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελεί ελλιπή έρευνα που δεν έλαβε υπόψη της σημαντικά δεδομένα, ενώ άλλα είναι ατελή, άλλα είναι λάθος, και άλλα δεν υπολογίσθηκαν καθόλου(!) Παρά ταύτα εξήχθη το συμπέρασμα ότι η επιβάρυνση τού περιβάλλοντος με υδράργυρο από τους Σ.Λ.Φ. («οικονομικούς») είναι ελάχιστα μικρότερη (89,1) συγκριτικά με τους λαμπτήρες πυράκτωσης (96,4). Αντιλαμβανόμαστε εύκολα ότι τα εξαγόμενα θα ήταν εντελώς εάν έμπαιναν στο σακουλάκι των υπολογισμών όλα τα παραλειπόμενα και διορθώνονταν τα ελλιπή δεδομένα.

(Διευκρίνιση: Η πρώτη στήλη αφορά τους διαφανείς λαμπτήρες πυράκτωσης, η δεύτερη τους ημιδιαφανείς λαμπτήρες πυράκτωσης και η τελευταία τους «οικονομικούς»).

(http://www.valosto.com/tiedostot/EuP_Domestic_Task5_V19.pdf)

λευτές όλων των κομμάτων.

Στην αναφορά δηλώνεται ότι οι λάμπες «οικονομίας» δεν δίνουν λύση στο περιβαλλοντικό πρόβλημα, όπως δεν βοηθούν το περιβάλλον και άλλα είδη «πράσινων» αγαθών, συμπεριλαμβανομένων σε αυτά ηλεκτρικών αυτοκινήτων, βιοκαυσίμων κ.λπ.

Η αναφορά κρίνεται ως «πολιτικά εκρηκτική» επειδή αναγκάζει σε ριζική αλλαγή τον τρόπο σκέψης των κυβερνήσεων. «Ένα εύρημα από αυτή την εργασία είναι ότι η συνέχιση αυτής τής συμπεριφοράς καταλήγει στην αυτοκαταστροφή», τονίζει ο Michael Mueller πολιτειακός γεροισιαστής Βερολίνου, μέλος τού Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος (SPD) και επικεφαλής τής «Γερμανικής Ένωσης Φίλων τού Φυσικού Περιβάλλοντος».

Πέραν αυτών αξίζει να θυμηθούμε και ένα σημαντικό δεδομένο των λαμπτήρων «οικονομίας» το οποίο αναφέρεται από την ευρωπαϊκή Ένωση Παραγωγών Ειδών Φωτισμού, η οποία (σημειώστε) προωθεί δραστήρια τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή λάμπες «οικονομίας». Σύμφωνα με τον άνω υποστηρικτικό οργανισμό, το κόστος παραγωγής μιας υδραργυρικής λυ-

Οι λάμπες «οικονομίας» περιέχουν φώσφορο, μεταξύ πολλών άλλων τοξικών υλικών. Στο ενεργειακό τους αποτύπωμα δεν υπολογίζεται η δαπάνη εξόρυξης σπάνιων γαιών φωσφόρου, υδραργύρου και άλλων υλικών και η καταστροφή τού περιβάλλοντος από αυτή τη διαδικασία. Δεν υπολογίζονται τα κεφάλαια και η δαπάνη ενέργειας για τη μεταφορά και πλήρη ανακύκλωσή τους, εάν και όταν συμβαίνει κάποια ανακύκλωση. Δεν υπολογίζεται ότι τα πλαστικά τους μέρη θα μείνουν στο περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια, όπως δεν υπολογίζονται τα κόστη ταφής και περιβαλλοντικής ρύπανσης τής τοξικής «πούδρας» που βρίσκεται στο εσωτερικό τού γυάλινου περιβλήματος των λαμπτήρων. Εξόχως περιγραφικό τής κατάστασης είναι το γεγονός ότι δεν υπολογίζονται οι επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από τη χρήση των «οικονομικών», αλλά και το περιβαλλοντικό κόστος τους.

(Φωτογραφία από ορυχείο φωσφόρου: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Togo_phosphates_mining.jpg)

χνίας «εξοικονόμησης» είναι πέντε φορές μεγαλύτερο συγκρινόμενο με το κόστος μιας λάμπας πυράκτωσης.⁽³⁾

Αν λάβουμε υπόψη μας ότι σε αυτή την αναφορά δεν υπάρχει καμία παραπομπή για να είναι δυνατός ο έλεγχος τού ισχυρισμού, τότε εμπεριέχεται το στοιχείο τής αμφιβολίας για την ακρίβειά του. Είναι εξόχως πιθανό αντικειμενικότερη μελέτη να δείξει διαφορετικό εξαγόμενο, που θα αποκαλύπτουν πολύ μεγαλύτερο κόστος, όπως φαίνεται από άλλη (φιλική) θεώρηση των οικονομικών λαμπτήρων, που εμφανίζει κόστος παραγωγής δεκαπλάσιο των συμβατικών.⁽⁴⁾

Μια ακόμα αναφορά κόστους βλέπουμε στην ιστοσελίδα εμπορικής ένωσης, η οποία προωθεί με ζήλο στις ΗΠΑ τους Σ.Λ.Φ. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, ύστερα από έρευνα τής υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος βγήκε το εξαγόμενο ότι το κόστος ανακύκλωσης ενός Σ.Λ.Φ.

3 European Lamp Companies Federation (ELC) - "FLC_FQA_Nov.pdf".

4 ZVEI, (German Electrical and Electronic Manufacturers' Association). <http://www.zvei.de/index.php?id=16>

κυμαίνεται από μισό έως δύο δολάρια!⁽⁵⁾

Από την άλλη μεριά όπως τονίζει ο πρώην επικεφαλής τής Greenpeace στο Αμβούργο, δόκτορας Klaus Stanjek, η ενέργεια που δαπανάται για να παραχθεί ένας λαμπτήρας «οικονομίας» είναι 40 φορές μεγαλύτερη σε σχέση με έναν λαμπτήρα πυράκτωσης. Γι' αυτό το λόγο υποστηρίζει ότι οι Σ.Λ.Φ. θα πρέπει να ονομάζονται **όχι** «λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας», αλλά **«λαμπτήρες απώλειας ενέργειας»**.⁽⁶⁾

Μια μελέτη⁽⁷⁾ που πραγματοποιήθηκε στη Δανία (με σαφέστατη μεροληπτική τοποθέτηση υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας»), υποστηρίζει ότι η ενέργεια που δαπανάται για να παραχθεί ένας τέτοιος λαμπτήρας, ισούται σχεδόν με την ενέργεια που απαιτείται για να παραχθούν 8 λαμπτήρες πυράκτωσης. Η ενέργεια που απαιτείται για την παραγωγή ενός Σ.Λ.Φ. είναι 1,8 kwh, ενώ η αντίστοιχη για την παραγωγή ενός λαμπτήρα πυράκτωσης είναι 0,11 kwh. Δηλαδή, 16 φορές περισσότερη ενέργεια για την παραγωγή ενός Σ.Λ.Φ.! Η δανική μελέτη (πλήρης μεροληπτικών λαθών υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας»,) δεν υπολογίζει πλήθος άλλων παραγόντων που ανεβά-

Η επεξεργασία όλων των ΑΗΗΕ γίνεται σήμερα στη μονάδα της ΕΚΑΝ στην Κόρινθο, πλην των λαμπτήρων οι οποίοι εξάγονται στο Βέλγιο.

Τρένο φορτωμένο με κοντέινερ ξηρού φορτίου. Τα ατυχήματα τρένων δεν είναι συχνά αλλά συμβαίνουν. Σε ένα τέτοιο τρένο είναι δυνατό να μεταφέρονται εκατοντάδες τόνοι υδραργυρικών λαμπτήρων όπως και υδραργυρικοί λαμπτήρες «εξοικονόμησης» όπως τους έχει βαφτίσει η Greenpeace (με το διαφημιστικό τους όνομα).

ζουν κατά πολύ το τελικό εφιαλτικό ενεργειακό αποτύπωμα των λαμπτήρων «οικονομίας». Σε σχετικό θέμα έχω περιγράψει τη «σχιζοφρενική» πολιτική τής Κομισιόν σχετικά με τον υδράρ-

5 http://www.nema.org/gov/env_conscious_design/lamps/upload/Recycling_Household_CFLs.pdf

6 <http://www.savethebulb.org/Energy%20Wasting%20Lamps.pdf>

7 http://www.iaeel.org/IAEEL/Archive/Right_Light_Proceedings/Proceedings_Body/BOK1/200/1411.PDF

γυρο, καθώς θεωρώντας ότι είναι εξαιρετικό τοξικό υλικό θέσπισε οδηγίες απαγόρευσης εισαγωγής - εξαγωγής και χρήσης του από τη μια μεριά, ενώ από την άλλη τον εισάγει, μέσω των λαμπτήρων «οικονομίας».

Συμβαίνει επίσης το εξής παρανοϊκό γεγονός. Συντελείται μια κοσμογονία με πλήρη εξαπάτηση των καταναλωτών διά μέσου τής πλέον εκτεταμένης διαφήμισης που υπήρξε παγκοσμίως για εμπορικό προϊόν με τη συμμετοχή όχι μόνο των πολυεθνικών αλλά όλων των κρατών και πληθώρα οργανισμών κάθε είδους και από την άλλη η Παγκόσμια Διάσκεψη κρατών για τον υδράργυρο στο Ναϊρόμπι, αποφάσισε ότι οι λάμπες «οικονομίας» και οι λάμπες φθορισμού, (οι υπερτοξικοί πρόγονοί τους) επειδή περιέχουν υδράργυρο θα απαγορευθούν το 2020!⁽⁸⁾ Αν αυτό δεν είναι ομαδική παραφροσύνη πώς αλλιώς μπορεί να ονομασθεί;

Επιπλέον αυτών των κωμικοτραγικών καταστάσεων η Κομισιόν γνωρίζει το μέγα ζήτημα τής διάβρωσης των εδαφών. Με σχετική οδηγία,⁽⁹⁾ πληροφορεί τους Ευρωπαίους και όλους τους πολίτες τού Κόσμου για τις τεράστιες επιπτώσεις που έχει η διάβρωση των εδαφών, η οποία επιδρά καταλυτικά σε πλήθος παραμέτρων, κυρίως στο κλίμα, για το οποίο θεσπίζει μια σειρά μέτρων για να το σώσει, όπως την έμμεσα υποχρεωτική εισαγωγή των «οικονομικών» λαμπτήρων στη ζωή μας.

Ωστόσο, η διάβρωση των εδαφών αυξάνεται σημαντικά μέσω τής εξορυκτικής δραστηριότητας, η οποία όπως είναι γνωστό θα αυξηθεί σημαντικά εξαιτίας τής παραγωγής των λαμπτήρων «εξοικονόμησης», με τη δαπανηρότατη ενεργειακά και ρυπαρότατη περιβαλλοντικά εξορυκτική δραστηριότητα πλήθους υλικών που περιέχονται στους Σ.Λ.Φ., όπως ο υδράργυρος, οι σπάνιες γαίες, των οποίων η επεξεργασία αφήνει ραδιενεργά απόβλητα(!) ενώ δίνουν τη δυνατότητα στην Κίνα να ασκεί προς όφελός της γεωπολιτικά και οικονομικά παιχνίδια, κ.λπ.

Ενδεικτική τής σημασίας που δίνεται στην όλο και μεγαλύτερη διάβρωση τού εδάφους, είναι η ανάγκη που ώθησε τις κυβερνήσεις σε μια σπάνια παγκόσμια συνεργασία για να χρηματοδοτήσουν το πρόγραμμα SoilTrEC.⁽¹⁰⁾

Επιπλέον αυτών, σύμφωνα με την αξιόλογη έρευνα τής «Compagnie Européenne d'intelligence Stratégique», που παρουσιάστηκε από τον υπεύθυνο μελετών Oliver Zaleg,⁽¹¹⁾ οι σπάνιες γαίες αποτελούν γεωστρατηγικό όπλο και η έλλειψή τους είναι δυνατό να θέσει σε κίνδυνο ακόμα και την εθνική ασφάλεια κρατών!!

Το θανατηφόρο μυστικό που αποκρύπτεται: ραδιενέργεια από τις σπάνιες γαίες

Σύμφωνα με την Κομισιόν οι σπάνιες γαίες «είναι δυνατό να αποτελέσουν ισχυρό διαπραγματευτικό εργαλείο, ακόμα και όπλο στο πλαίσιο οικονομικού πολέμου»,⁽¹²⁾ ενώ... και αυτό είναι που μας ενδιαφέρει εδώ, η εξορυκτική δραστηριότητα επιφέρει τρομερές καταστροφές στο περιβάλλον, επειδή εκτός των άλλων το καθιστά ραδιενεργό!

Το γεγονός που βρίσκεται στο σκοτάδι είναι αυτό που η πράσινη προπαγάνδα δεν τολμά να

8 Minamata Convention Agreed by Nations - <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?DocumentID=2702&ArticleID=9373&l=en&t=long>

9 http://ec.europa.eu/environment/soil/three_en.htm

10 <http://www.enet.gr/?i=news.el.ecoenet&id=191751>

11 <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=232590>

12 <http://www.capital.gr/News.asp?id=820871>

αναφέρει. Για να έχουμε σήμερα λιλιπούτεια κινητά τηλέφωνα ή υπολογιστές, ή λάμπες «οικονομίας», ή τηλεκατευθυνόμενους πυραύλους ακριβείας ή λέιζερ και συστήματα στρατιωτικών ή πολιτικών επικοινωνιών, για να διαθέτουμε υψηλή τεχνολογία δορυφόρων και πολλά άλλα, είναι απαραίτητες οι σπάνιες γαίες.

Πρόκειται για μια ομάδα δεκαεπτά μετάλλων με μοναδικές ιδιότητες, των οποίων η κατανάλωση προβλέπεται να αυξηθεί ακόμα περισσότερο μετά την παγκόσμια επιβολή και εισβολή στη ζωή μας των λαμπτήρων «οικονομίας».

Ένα από τα πολλά μαύρα σημεία που αγνοούν οι καταναλωτές για αυτό το τοξικό προϊόν, είναι ότι **οι σπάνιες γαίες που υπάρχουν μέσα του, αφήνουν ραδιενεργά απόβλητα στην πρωτογενή φάση τού χημικού διαχωρισμού τους από τον όγκο υλικών που τις εμπεριέχουν.** Δυστυχώς η ραδιενεργή ρύπανση των εδαφών δεν είναι η μόνη περιβαλλοντική τραγωδία που συμβαίνει στη φάση τής εξορυκτικής διαδικασίας.

ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΣΠΑΝΙΕΣ ΓΑΙΕΣ!

Η εξόρυξη σπάνιων γαιών για να εισαχθούν στο εσωτερικό τού γυάλινου περιβλήματος των «οικονομικών» και LED, καταστρέφει το περιβάλλον, και δημιουργεί μεγάλη ενεργειακή δαπάνη, η οποία δεν υπολογίζεται στις συγκριτικές μελέτες. Ταυτόχρονα η κατοχή τεράστιων αποθεμάτων σπάνιων γαιών από την Κίνα, τις μετατρέπει σε γεωστρατηγικό όπλο στα χέρια της, από το έδαφος τής οποίας είναι η φωτογραφία.

Το περιβάλλον στην κυριολεξία βιάζεται και ταυτόχρονα θυσιάζεται η υγεία των εργαζομένων, αναφέρεται στην προαναφερθείσα γεωπολιτική μελέτη,⁽¹³⁾ ενώ ρυπαίνεται επιπρόσθετα το περιβάλλον των γειτονικών περιοχών. «Σήμερα πλέον η απόρριψη των αποβλήτων τής εταιρείας Baotou Steel στον

Κίτρινο Ποταμό, έχει μετατραπεί σε πρόβλημα γιγαντιαίων διαστάσεων», τονίζεται και αποκαλύπτεται ότι «στους εργαζόμενους των ορυχείων παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά καρκίνου»!

Μια ακόμα μελέτη υποστηρίζει ότι ο κίνδυνος απώλειας των ορυκτών αποθεμάτων και εκτεταμένης τοξικότητας στο περιβάλλον είναι μεγαλύτερος με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας, αλλά και των LED(!), ενώ δηλώνεται ότι οι λάμπες πυράκτωσης δεν θεωρείται ότι προκαλούν κανένα από τους δύο αναφερόμενους κινδύνους!⁽¹⁴⁾

Τα δυσμενή για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία γεγονότα δεν είναι τα μόνα που σχετίζονται με τα υποτιθέμενα πράσινα φώτα. Στην περίπτωση των «οικονομικών» μπήκαν στο παιχνίδι και οι γύπες των αγορών ασκώντας οικονομικά παίγνια σε βάρος των καταναλωτών επειδή θα μπορούν να τζογάρουν τεράστια ποσά στο χώρο των σπάνιων γαιών.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις ειδικών το κόστος τού φωσφόρου που χρησιμοποιείται στις λάμπες

13 <http://www.enet.gr/?i=news.el.ecoenet&id=191751>

14 <http://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/es302886m>

Κοντέινερ 40 ποδών για μεταφορά ξηρού φορτίου. Εκτιμώ ότι περίπου ίδια είναι τα κοντέινερ που στοιβάζονται και μεταφέρονται στο Βέλγιο οι λαμπτήρες φθορισμού για ανακύκλωση.

«οικονομίας» αυξήθηκε το 2011 κατά 900% εξαιτίας της έλλειψης σπάνιων γαιών, ενώ μια από τις πολυεθνικές που ηγούνται στην παραγωγή των «πράσινων» λαμπτήρων αύξησε την τιμή τους κατά 15% εξαιτίας της αύξησης της τιμής του φωσφόρου!⁽¹⁵⁾

Η απελπισία των ΗΠΑ για τα γεωπολιτικά παίγνια της Κίνας με τις σπάνιες γαίες αποτυπώνεται στην προσπάθεια του Πενταγώνου να δημιουργήσει αποθήκες ικανές να διατηρήσουν σπάνιες γαίες, απαραίτητες στην πολεμική βιομηχανία, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 30 μηνών!⁽¹⁶⁾

Γεωστρατηγικά παίγνια (κυριαρχίας), συμβαίνουν και με ηλεκτρονικά μέρη τους. Τεχνητή ή φυσική έλλειψη ηλεκτρονικών προκαλεί (και αυτή) άνοδο τιμής σε κάθε προϊόν, η οποία στην περίπτωση των «οικονομικών σχετίζεται κυρίως με την έλλειψη του εξαρτήματος που ονομάζεται ηλεκτρονικός σταθεροποιητής (ballast).⁽¹⁷⁾

Η παράμετρος της ρύπανσης του περιβάλλοντος που προκαλείται από αυτά τα «πράσινα» φώτα αποκαλύπτει πολλά. Σύμφωνα με δεδομένα από την Ε.Ε. το 5% από τα υλικά των Σ.Λ.Φ. θα καταλήξουν στο έδαφος, 90% των πλαστικών μερών τους θα αποτεφρωθούν, γύρω στο 9% των πλαστικών θα ανακυκλωθεί, ενώ θα ανακυκλωθεί και το 95% των μεταλλικών ή υάλινων μερών.⁽¹⁸⁾ Ξεχνώντας όλα τα άλλα ρυπαρά στάδια και διαδικασίες παραγωγής και επεξεργασίας των Σ.Λ.Φ. είναι πασιφανής η βαριά ρύπανση του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση του 90% των πλαστικών μερών τους, δεδομένου ότι δεν αναφερόμαστε σε ελάχιστους λαμπτήρες «οικονομίας» αλλά σε τρισεκατομμύρια .

Εξάλλου, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Κομισιόν στα κράτη μέλη της Ε.Ε., η ανακύκλωση των «οικονομικών» θα αντιστοιχεί μόνο στο 20%.⁽¹⁹⁾ Αν δεχθούμε αυτό το υπεραισιόδοξο νούμερο, τότε θα έχουμε το υπόλοιπο 80% των υπερτοξικών λαμπτήρων «οικονομίας» να καταλήγουν στις χωματερές, ρυπαίνοντας για πάντα την ατμόσφαιρα, το υπέδαφος και τον υδροφόρο ορίζοντα.

15 <http://www.environmental-expert.com/news/rare-earth-metals-the-electrical-industry-s-newest-issue-242193>

16 Exclusive: Pentagon to stockpile rare earth magnets for missiles, fighter jets, by Ernest Scheyder - <https://www.reuters.com/article/us-usa-rareearthsmagnets-exclusive/exclusive-pentagon-to-stockpile-rare-earth-magnets-for-missiles-fighter-jets-idUSKBN1Y00G7>

17 <http://ecmweb.com/lighting-amp-control/lights-out>

18 http://www.eup4light.net/assets/pdf/Lot19part1/EuP_Domestic_Task4_V15.pdf

19 http://www.eup4light.net/assets/pdf/Lot19part1/EuP_Domestic_Task4_V15.pdf

Ακριβώς αυτό! Στη βιτρίνα λαμπερή «πράσινη» τεχνολογία λαμπτήρων «εξοικονόμησης» και στο παρασκήνιο, μεγάλη δαπάνη ενέργειας, ανεπανόρθωτη ρύπανση, περιβαλλοντικές καταστροφές, ασθένειες και θάνατοι εργαζομένων. Όλα αυτά είναι γεγονότα, που εκτός από την ανυπολόγιστη σε οικονομικά μεγέθη ψυχική οδύνη που προκαλούν, επιφέρουν μεγάλη δαπάνη ενέργειας. Σε κανένα σακουλάκι υπολογισμών δεν μπαίνουν τα ανωτέρω μεγέθη για να γνωρίσουμε επιτέλους με σαφήνεια τα ψεύδη και την παραπληροφόρηση γύρω από το παραμύθι λαμπτήρες «εξοικονόμησης».

Ένα ακόμα δείγμα που αποκαλύπτει τις παραλείψεις έτσι ώστε δεν αποδίδουν τη σωστή εκτίμηση ενεργειακού και περιβαλλοντικού κόστους, είναι η ανυπαρξία κάθε εκτίμησης σχετικά με τη μεγάλη δαπάνη ενέργειας (και χρημάτων) σε περίπτωση θραύσης ενός μόνο Σ.Λ.Φ., ούτε και οι πιθανές βλάβες στην υγεία των καταναλωτών.

Δεν υπολογίζεται ούτε η επικινδυνότητα και η μεγάλη δαπάνη ενέργειας για τη μεταφορά τους από Κίνα και Ινδία προς κάθε άκρη τής Γης και στη συνέχεια με τη διαδικασία ανακύκλωσης, η δαπάνη για τη μεταφορά των πρωτογενών υλικών τους, ξανά, σε Κίνα και Ινδία.

Δεν υπολογίζεται η συνεπαγόμενη δαπάνη ενέργειας στην προσπάθεια μείωσης τής διάχυσης των τοξικών υλικών τους στο περιβάλλον, όπως δεν υπολογίζεται η υπέρμετρη ρύπανση τού περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος στο πιθανότατο ενδεχόμενο μεγάλου ή μεγίστου εύρους σεισμού, φυσικής καταστροφής, βλάβης ή πυρκαγιάς σε εργοστάσιο παραγωγής λαμπτήρων ή σε εργοστάσια ανακύκλωσης κ.λπ..

Δεν υπολογίζεται η ασύλληπτη δαπάνη ενέργειας που απαιτείται για να ανακυκλωθούν τα ηλεκτρονικά τους σκουπίδια. Πιθανώς γι' αυτό το λόγο ρίχνονται στο περιβάλλον όπου θα παραμείνουν για χιλιάδες χρόνια. Ένα ακόμα γεγονός που αυξάνει κατά πολύ τον κύκλο δαπάνης, είναι η ανάγκη να επανέλθει στην παραγωγή το ταντάλιο ένα πανάκριβο χημικό υλικό που βρίσκεται στο ηλεκτρονικό κύκλωμα των Σ.Λ.Φ., όπως αναφέρει σχετική μελέτη υποβληθείσα στην Κομισιόν.⁽²⁰⁾

Μέσα σε όλα αυτά δεν υπολογίζεται ότι τα κρούσματα καρκίνου θα αυξηθούν εξαιτίας τής χρήσης των «οικονομικών», σύμφωνα με τα συμπεράσματα τού τελικού πορίσματος τής επιστημονικής επιτροπής τής Κομισιόν, όπως δεν υπολογίζονται οι μυριάδες άλλες και σοβαρές βλάβες στην υγεία από το σμπάραλισμα των κερκιδίων ρυθμών, εξαιτίας τού αφύσικα ισχυρού μπλε φάσματος που εκπέμπουν, αλλά και άλλων παραμέτρων λειτουργίας τους, που προκαλούν προβλήματα στην υγεία των καταναλωτών.

Υπάρχουν πολλά κερασάκια που αποκρύπτονται στην όμορφη πράσινη τούρτα που ονομάζεται «εξοικονόμηση ενέργειας». Έχουν μετρήσει άραγε οι εγκέφαλοι οικολογούντες το κόστος τής μεταφοράς των ληγμένων «οικονομικών» από κάθε άκρη τής μικρής εδαφικά Ελλάδας με φορτηγά, μέσα σε άκρως επικίνδυνα χαρτοκιβώτια τα οποία περιέχουν και σπασμένες λάμπες με τον υδράργυρο να διαχέεται συνεχώς και για ώρες μέχρι να μεταφερθούν στις τοπικές αποθήκες και από εκεί να ακολουθήσει η μεταφορά τους στην Αθήνα, όπου ακολούθως με αυστηρά μέτρα ασφαλείας θα μεταφερθούν αυτά τα υπερτοξικά προϊόντα στη Γερμανία ή το Βέλγιο για την οριστική ενεργειοβόρα επεξεργασία τους;

Μια ακόμα άγνωστη παράμετρος είναι ο φόρος που επιβάλλεται στο όνομα των Σ.Λ.Φ.. Για την περίπτωση τής Ελλάδας, όπως μας λέει η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε., σχετίζεται με τα εξής επιμέρους κόστη:

20 http://www.eup4light.net/assets/pdf/Lot19part1/EuP_Domestic_Task3_V26.pdf

- Κόστος Μεταφοράς των ΑΗΗΕ στις Μονάδες Επεξεργασίας.⁽²¹⁾
- Κόστος Επεξεργασίας των ΑΗΗΕ.
- Κόστος Ευαισθητοποίησης-Ενημέρωσης Κοινού.
- Διοικητικό κόστος Συστήματος.

Είναι ενδεικτικό αυτής τής περίεργης κατάστασης ότι ο φόρος 0,10 ευρώ για κάθε λαμπτήρα και 0,5 ευρώ για κάθε φωτιστικό που έχει τεθεί από την ΕΕ με σκοπό τη χρηματοδότηση τής ανακύκλωσης δεν εφαρμόζεται ευρέως και οργανωμένα. Το άκρως παράδοξο και ύποπτο στην ιστορία είναι ότι το πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ (με υπουργό τον κ. Γ. Σουφλιά) θεωρούσε παράνομη την καθιέρωση αυτού τού φόρου...⁽²²⁾

Πάντως, το χάος που επικρατεί στο χώρο αποκάλυψε ερώτηση⁽²³⁾ 8 βουλευτών τού ΠΑΣΟΚ προς 3 υπουργούς τής πρώην κυβέρνησης τής Ν.Δ., στην οποία τονίζοταν ότι υπάρχει πλήρης υπολειτουργία στο σύστημα ανακύκλωσης, αλλά και ενδεχόμενο πρόβλημα οικονομικής κακοδιαχείρισης, επειδή παραμένει άγνωστο πού κατευθύνεται (ποιος επωφελείται..) το επιβληθέν τέλος φορολόγησης για τους Σ.Λ.Φ..

Το ταξιδάκι στο Βέλγιο για τη δαπανηρή «πράσινη» ανακύκλωση των λαμπτήρων «εξοικονόμησης»

Η απίστευτη κατάσταση που κρύβεται πίσω από τη διαφημιστική ονομασία «οικονομικές λυχνίες φωτισμού», γεννά πολλές ερωτήσεις. Σταδιακά στο φως νέα δεδομένα, που εκτός από την κατανάλωση ηλεκτρισμού, (όπου μόνο φαινομενικά είναι υπέρ των υδραργυρικών λαμπτήρων), σχετίζονται και με το κύκλωμα παραγωγής - διάθεσης - χρήσης - ανακύκλωσης.

Παρατίθεται ο ισχυρισμός ότι η έκλυση αερίων τού θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, που συμβαίνει με την παραγωγή, διάθεση χρήση και ανακύκλωση των «οικονομικών» βρίσκεται σε χαμηλότερα επίπεδα από εκείνη που συντελείται με την παραγωγή, διάθεση, χρήση και ανακύκλωση των λαμπτήρων πυράκτωσης. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει, όπως δείχνουν όλα τα δεδομένα.

Στην περίπτωση τής Ελλάδας, με την ελλιπή τεχνική υποδομή (κάτι που υφίσταται αναμφίβολα με την πλειοψηφία των χωρών τού πλανήτη), η διαδικασία ανακύκλωσης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού εμφανίζει ένα ακόμα σοβαρό ενεργειακό μειονέκτημα, επειδή δεν γίνεται σε τοπικές βιομηχανίες κάθε κράτους.

Ταυτόχρονα, η μεθοδολογία που ακολουθείται είναι τόσο κατάφωρα λαθεμένη, ώστε δημιουργεί μεγάλα προβλήματα περιβαλλοντικής ρύπανσης, αλλά και σοβαρά προβλήματα υγείας στα άτομα που ασχολούνται με αυτή, όπως και στους καταναλωτές. Δείτε αναλυτικότερα το σχετικό θέμα.

Σε ιστοσελίδα⁽²⁴⁾ τού ΥΠΕΧΩΔΕ δηλώνεται ότι η επεξεργασία όλων των ηλεκτρονικών αποβλήτων «γίνεται σήμερα στη μονάδα της ΕΚΑΝ στην Κόρινθο, πλην των λαμπτήρων οι οποίοι εξάγονται στο Βέλγιο»....

Το ταξιδάκι στο Βέλγιο ακολουθεί ένα μεικτό τρόπο μεταφοράς με φορτηγό πλοία, μέσα σε ειδι-

21 Κόστος Συλλογής, Μεταφοράς και Προσωρινής αποθήκευσης των ΑΗΗΕ (σ.τ.Χ.Μ.: ΑΗΗΕ σημαίνει: "Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού").

"Πού πάνε τα λεφτά για την ανακύκλωση των λαμπτήρων;" τής Μαίρης Λαμπαδίτη. "Πρώτο Θέμα" 2.8.2009.

23 <http://www.pasok.gr/portal/resource/contentObject/id/7ec7a14a-b209-4e0d-ba14-3d55e5a96a74>

24 <http://www.minenv.gr/anakyklosi/v.menu/ahhe/ahhe.html>

κά κοντέινερ ασφαλείας, με τρένα και ειδικά φορτηγά.

Το ζήτημα τού κόστους ενός μέρους τής ανακύκλωσης των Σ.Λ.Φ. έχει και άλλες παραμέτρους που αγνοούν οι καταναλωτές. Με στόχο να ξεκαθαρίσει κάπως το ζήτημα επικοινωνήσα το 2009 με την εταιρεία Polyeco,⁽²⁵⁾ υπεύθυνη για τη μεταφορά των λαμπτήρων εκτός Ελλάδας με τελικό προορισμό τις εγκαταστάσεις τής βιομηχανίας ανακύκλωσής τους, στο Βέλγιο. Τέθηκαν μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας τέσσερα ερωτήματα και δόθηκαν οι εξής απαντήσεις από την υπεύθυνη Marketing και Επικοινωνίας κ. Νόρα Μιχαλολιάκου:

Ερ.: Οι λαμπτήρες υδραργύρου που μεταφέρετε στην Ε.Ε. για ανακύκλωση σε τι αναλογία είναι οι παλαιάς τεχνολογίας και αντίστοιχα οι νέας τεχνολογίας;

Απ.: Δεν υπάρχουν στοιχεία για τον καταμερισμό των λαμπτήρων σε νέας και παλιές τεχνολογίας. Καθώς ο τρόπος ανακύκλωσής τους δεν εξαρτάται από την σύγχρονη ή μη κατασκευή τους, δε διαχωρίζονται με αυτό το κριτήριο.

Ερ.: Με τι είδους μεταφορικό μέσο μεταφέρονται;

Απ.: Οι λαμπτήρες μεταφέρονται εντός 40' freight container, με συνδυασμό οδικής (με φορτηγό) και θαλάσσιας μεταφοράς.

Ερ.: Κάθε πότε μεταφέρονται και σε τι βάρος;

Απ.: Το κάθε container μεταφέρει περίπου 7 τόνους λαμπτήρων. (Για την συνολική ποσότητα που συγκεντρώθηκε το 2008 και για στοιχεία τού 2009, θα πρέπει να απευθυνθείτε στην Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.)

Ερ.: Πόσο ασφαλής είναι η μεταφορά; Υπάρχει κίνδυνος ατυχήματος και διαρροής τού υδραργύρου στο περιβάλλον;

Απ.: Οι λαμπτήρες συσκευάζονται εντός κλειστών συσκευασιών και μέσα σε μεταλλικό freight container. Είναι ο ενδεδειγμένος και ασφαλής τρόπος συσκευασίας, σύμφωνα με τους κώδικες οδικής και θαλάσσιας μεταφοράς (ADR και IMDG). Ο κίνδυνος ατυχήματος είναι πάντα υπαρκτός αλλά με τις διαδικασίες που τηρούμε περιορίζουμε στο ελάχιστο, στο βαθμό που είναι δυνατόν, τις πιθανότητες για τέτοιο ενδεχόμενο, ενώ είναι εξαιρετικά απίθανη η διαρροή των επικίνδυνων συστατικών προς το περιβάλλον και κατά συνέπεια η μόλυνση αυτού.

Οι απαντήσεις μιλούν από μόνες τους. Αν και οι προσπάθειες τής εταιρείας για τη λήψη κάθε μέτρου προφύλαξης τού περιβάλλοντος υποθέτουμε ότι είναι οι καλύτερες, οι 7 τόνοι λαμπτήρων που βρίσκονται σε κάθε ένα από τα 40 κοντέινερ δημιουργούν προβληματισμό για την περίπτωση κάποιου ατυχήματος και τη διαφυγή αυτού τού τεράστιου φορτίου στη θάλασσα ή στην ξηρά.

Εκτός τής ρύπανσης τού περιβάλλοντος που είναι δυνατό να συμβεί σε τεράστια έκταση, έχουμε το υπαρκτό ενδεχόμενο ατυχημάτων από πλήθος άλλων παραγόντων που θα προκαλέσουν πιθανώς και την απώλεια ανθρώπων. Σε σχετική έκδοση τού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία⁽²⁶⁾ ειδικευμένοι επιστήμονες σημειώνουν ότι «οι κίνδυνοι για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στα λιμάνια είναι πάρα πολλοί: ακατάλληλη φόρτωση ή στοιβασία που είναι δυνατό να οδηγήσει σε ανατροπή εμπορεύματος κιβωτίων πολλών τόνων, πτώσεις αντικειμένων ή υλι-

25 <http://www.polyeco.gr/gr/electric-lamps-management.html>

26 http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/Limania_site.1175163243838.pdf

κών, τραυματισμοί από κινούμενες γέφυρες, επικίνδυνες ή ολισθηρές σκάλες στα αμπάρια των πλοίων, σκόνες ή επικίνδυνες ατμόσφαιρες που προκαλούν εκρήξεις ή ασφυξία, υψηλά επίπεδα θορύβου και δονήσεων, και μειωμένα επίπεδα φωτισμού».

Υφίσταται επίσης το υπαρκτό ενδεχόμενο μερικής ή ολικής καταστροφής κάποιου ή κάποιων εργοστασίων παραγωγής ή ανακύκλωσης των λαμπτήρων «οικονομίας». Ούτε αυτή η παράμετρος υπολογίζεται στο σακουλάκι των υπολογισμών που βγάζουν φιλικότερους προς το περιβάλλον τους Σ.Λ.Φ.

Επιπλέον αυτών έχουμε γεγονότα που ήδη συνέβησαν και θα συμβαίνουν με μαθηματική βεβαιότητα, όπως είναι καταστροφή εκατοντάδων χιλιάδων λαμπτήρων «οικονομίας» από φυσικές καταστροφές, με την επακόλουθη ασύλληπτη ρύπανση στο περιβάλλον και τις βλάβες στην υγεία των ανθρώπων. Ούτε αυτό το υπαρκτό γεγονός έχει εισαχθεί σε κάποιο σακουλάκι, χωρίς να υπολογίζουμε εν τέλει ότι η απόσυρση ή απαλλαγή τού περιβάλλοντος από τέτοιου είδους ρύπανση είναι σχεδόν αδύνατη.

Η μεταφορά τους και το περιβαλλοντικό κόστος

Έρευνα τού 2009 δείχνει ότι τα εκατό χιλιάδες εμπορικά πλοία που βρίσκονται στις κλειστές θάλασσες και στους ωκεανούς τού πλανήτη, εκπέμπουν σχεδόν το μισό τής ρύπανσης με μικροσωματίδια, από την παγκόσμια κυκλοφορία των 600 εκατομμυρίων αυτοκινήτων.

Επειδή τα περισσότερα πλοία βρίσκονται στα διεθνή ύδατα το φαινόμενο αυτής της απίστευτης ρύπανσης δεν είχε επισημανθεί έως τώρα.

Ο καθηγητής Lack εργάστηκε μαζί με τον James Corbett από το Πανεπιστήμιο τού Delaware για σχετική έρευνα.⁽²⁷⁾ Ο δεύτερος βρήκε ότι οι εκροές των πλοίων εκτός από το κλίμα δημιουργούν σοβαρά προβλήματα υγείας σε κατοίκους παραθαλάσσιων περιοχών, ακόμα και πρόωρους θανάτους!

Τα επικίνδυνα μικροσωματίδια που στέλνονται στον αέρα έχουν συντροφιά διοξείδιο τού άνθρακα, αιθάλη, και θείο. Όταν πέφτουν στο έδαφος τα μαύρα μικροσωματίδια, διευκρινίζει ο καθηγητής Corbett, επιταχύνουν το λιώσιμο τού χιονιού στους πόλους. Εάν αλληλεπιδράσουν με τους υδρατμούς τής ατμόσφαιρας, τότε παράγουν σύννεφα που διατηρούνται μεγαλύτερο χρόνο, ενώ επιπλέον απορροφούν ενέργεια και θερμότητα επηρεάζοντας το κλίμα.

Στο παρελθόν, αλλά και σήμερα, πολλά πλοία με σημαίες ευκαιρίας προκαλούν τη μεγαλύτερη ρύπανση στο περιβάλλον, επειδή καίνε το χειρότερο καύσιμο, δηλαδή τον πάτο τού βαρελιού, ενώ ταυτόχρονα συνιστούν σοβαρό κίνδυνο για τη ναυσιπλοΐα και τους ναυτικούς.

Ο καθηγητής Lack σημειώνει, ότι η εργασία τους αποκάλυψε πως τα πλοία είναι μέγιστοι ρυπαντές και για την αντιμετώπιση τής κατάστασης απαιτείται νέα νομοθεσία. Απλά να σημειώσω εδώ ότι όλοι οι λαμπτήρες «οικονομίας» μεταφέρονται αποκλειστικά με πλοία από την Κίνα προς Ευρώπη, Αφρική, Αυστραλία, Βόρεια και Νότια Αμερική, με την Κίνα να βρίσκεται επικεφαλής των μεγαλύτερων ρυπαντών τού πλανήτη εκλύοντας στο περιβάλλον μόνο από το έδαφός της το γύρω στο 30% επί τού συνόλου τής ρύπανσης που προέρχεται από διοξείδιο τού άνθρακα.⁽²⁸⁾

Στην περίπτωση μεταφοράς των Σ.Λ.Φ. με τρένα, έχουμε μια ακόμα μεγάλη περιβαλλοντική επι-

27 <http://www.abc.net.au/news/stories/2009/03/09/2511482.htm>

28 <http://edgar.jrc.ec.europa.eu/CO2REPORT2012.pdf> Έρευνα τής Ε.Ε., Οι επόμενοι με τη σειρά ρυπαντές είναι: ΗΠΑ 16%. η Ε.Ε. των 27 11%. Ινδία 6%. Ρωσία 5% και Ιαπωνία 4%.

βάρυνση. Σχετική έρευνα έδειξε ότι αυτό το μεταφορικά μέσο είναι περισσότερο ρυπαρό περιβαλλοντικά ακόμα και από τα αεροπλάνα, εάν συνυπολογισθούν οι ρύποι από τα συστήματα υποδομής που υποστηρίζουν το έργο τους.

Στην περίπτωση μεταφοράς των «οικονομικών» με φορτηγά αυτοκίνητα παραθέτω τα αποτελέσματα τής έρευνας που διεξήχθη για λογαριασμό 50 ευρωπαϊκών οικολογικών οργανώσεων, η οποία έδειξε ότι στα βαρέα οχήματα αντιστοιχεί το 23% των εκπομπών διοξειδίου τού άνθρακα όταν το μερίδιό τους στο συνολικό αριθμό των οχημάτων δεν ξεπερνά το 7%.⁽²⁹⁾

Έχουμε λοιπόν, εκτός των παραμέτρων αυξημένου κόστους παραγωγής των Σ.Λ.Φ. και ταξιδάκια «αναψυχής» για ανακύκλωσή τους στο Βέλγιο, με πλοία, τρένα και φορτηγά αυτοκίνητα, και μεταφορά τους με βαρέα φορτηγά από κάθε σημείο τής Ελλάδα, αλλά και κάθε σημείο τής Γης για να συγκεντρωθούν στα κέντρα ανακύκλωσης, αλλά στη συνέχεια έχουμε και αποστολή τού άκρως επικίνδυνου υδραργύρου με πλοία πίσω στην Κίνα και Ινδία, ένα γεγονός που αυξάνει αναμφίβολα την εκροή αερίων τού θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα και δημιουργεί προβλήματα υγείας στους ανθρώπους, το οποίο δεν συνυπολογίζεται στις εξισώσεις που μπαίνουν στο σακουλάκι υπολογισμών από το οποίο εξάγονται με μαγικό τρόπο λαγοί με πετραχήλια, τα οποία λένε ψιθυριστά ότι οι λάμπες «εξοικονόμησης» είναι λιγότερο ρυπαροί για το περιβάλλον από τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Συμπέρασμα

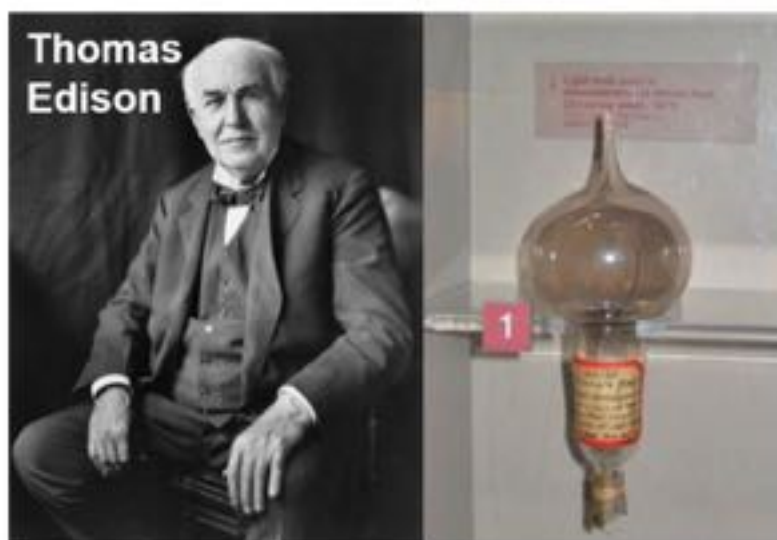
Το συμπέρασμα εξ όσων δεδομένων υπάρχουν διαθέσιμα έως σήμερα (2013) είναι ότι δεν έχει εξαχθεί το σαφές ενεργειακό αποτύπωμα ενός λαμπτήρα «οικονομίας». Εάν είναι ακριβές ότι το ενεργειακό αποτύπωμα ενός πλαστικού μπουκαλιού νερού ισούται με το ενεργειακό ισοδύναμο 32 έως 54 εκατομμυρίων βαρελιών πετρελαίου!⁽³⁰⁾ τότε γίνεται Ηλίου φαεινότερο ότι το ενεργειακό αποτύπωμα ενός μόνο λαμπτήρα «οικονομίας είναι πολλαπλάσιο. Επίσης δεν είναι σαφές εάν είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο το συνολικό ενεργειακό αποτύπωμα ενός λαμπτήρα πυράκτωσης συγκρινόμενο με αυτό ενός λαμπτήρα «εξοικονόμησης».

Το ζήτημα έχει τεράστιες προεκτάσεις στην υγεία των Ευρωπαϊών πολιτών, στο περιβάλλον και την πραγματική οικονομία. Γι αυτό ελπίζω ότι **δεν** θα είμαστε αφελείς - εμείς οι καταναλωτές - αν απαιτούσαμε να ζητηθεί από την Κομισιόν ή κάθε άλλον που έχει τις κατάλληλες γνώσεις και την οικονομική δυνατότητα, η οργάνωση και διεξαγωγή αντικειμενικότερης μελέτης, ώστε να συμπεριλάβει όλα τα μεγέθη και τις παραμέτρους που είτε έχουν παραλειφθεί είτε έχουν εισαχθεί αλλοιωμένες, ενώ θα έπρεπε να υπάρχει το βασικό δημοκρατικό δικαίωμα, δηλαδή η ελευθερία επιλογής των φώτων που θα φωτίζουν τις σκοτεινές στιγμές τής ζωής μας.

29 "Τα Νέα", 1.1.2009, σελ.: 16/44 - "AutoΝέα".

30 <http://www.livescience.com/environment/090318-bottled-water-energy.html>

Τα καρτέλ που «έσβησαν» τον λαμπτήρα πυράκτωσης

Στην αριστερή φωτογραφία ο Μαθουσάλας λαμπτήρας πυράκτωσης, παραμένει αναμμένος για 118 χρόνια εντός τής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, στην κωμόπολη του Λίβερμορ, στην περιοχή του Σαν Φρανσίσκο τής Καλιφόρνιας. Φτιάχτηκε το 1901 και ανάβει από τότε με ελάχιστες διακοπές. Στη δεξιά φωτογραφία ο Έντισον με τον πρώτο λαμπτήρα του.

Στις αρχές τού 20ού αιώνα ο στόχος των παραγωγών λαμπτήρων πυράκτωσης ήταν η αύξηση στη διάρκεια ζωής τους. Οι πρώτες λάμπες τού Έντισον είχαν διάρκεια ζωής 1.500 ώρες και στις αρχές τού 20ού αιώνα η χρήση τους είχε αυξηθεί στις 2.500 ώρες.

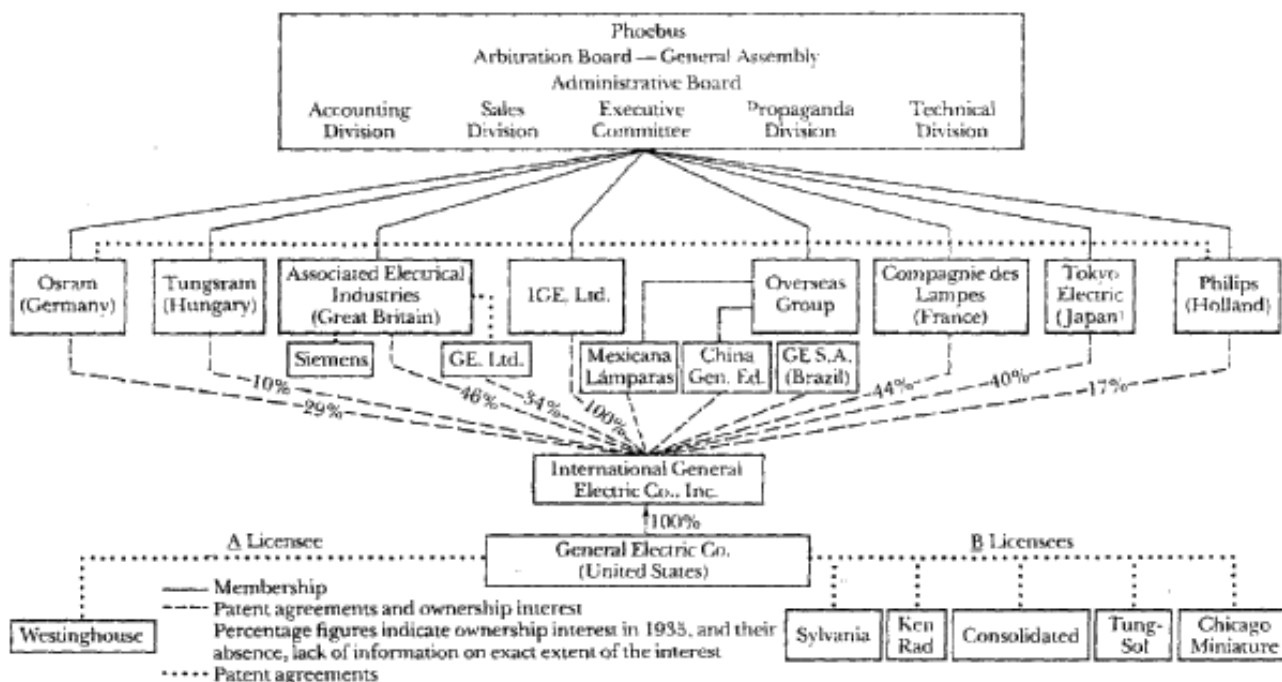
Αλλά οι επικεφαλής των εταιρειών παραγωγής που πωλούσαν λαμπτήρες ήθελαν περισσότερα κέρδη. Η μόνη λύση ήταν η μείωση διάρκειας ζωής τους για να αναγκάζονται οι καταναλωτές να αγοράζουν περισσότερους. Αυτή τη φαινή ιδέα (ανάλογη με τη σημερινή των «πράσινων» λαμπτήρων) σκέφτηκαν και υλοποίησαν κάποιοι «κύριοι», θιασώτες τού ασύδοτου καπιταλισμού ιδρύοντας την 1η Ιανουαρίου 2015 το «Καρτέλ Φοίβος».⁽¹⁾

Δείχνει απίστευτο ένα τόσο καθημερινό και ταπεινό προϊόν, όπως η λάμπα πυράκτωσης, να συνδέεται με μια πρωτοφανή οικονομική και ιστορική αθλιότητα. Την κρυφή δράση ενός καρτέλ, δηλαδή κερδοσκοπικών εταιρειών που δρουν παρασκηνιακά, ρυθμίζοντας τις τάσεις τής παγκόσμιας οικονομίας και καθορίζοντας βίαια αλλά αόρατα την ευημερία και την ποιότητα ζωής των πολιτών τού πλανήτη.

Τα καρτέλ συνιστούν τη δράση τού απολύτως ωμού, ανελέητου και παράφρονα καπιταλισμού τού παρασκηνίου. Την εκτός νόμου δραστηριότητα αφρόνων κερδοσκόπων, που έχουν σκοπό

(1) Phoebus cartel - https://en.wikipedia.org/wiki/Phoebus_cartel

Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΑΡΤΕΛ "ΦΟΙΒΟΣ"

Πολύπλοκο κι εντυπωσιακό το διάγραμμα τής δομής τού καρτέλ Φοίβος. Από το βιβλίο «Cartel in Action» των George Stockin και Myron Watkins. Το ίδιο σχεδιάγραμμα βρίσκεται επίσης στην πολύ καλή έρευνα - μελέτη «The Incandescent Lamp Cartel and Economic Nationalism» τής Maria Hidvegi.

<http://www.ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf>

τους την κυριαρχία στην αγορά, την οικονομική ή φυσική εξόντωση των αντιπάλων τους, την πλήρη επικράτηση των προϊόντων τους, και σε ορισμένες περιπτώσεις δολοφονίες ή και βίαιη αλλαγή κυβερνήσεων όταν αντιτίθενται στις επιδιώξεις τους.

Είναι γεγονός ότι τα πρώτα καρτέλ που ιδρύθηκαν ήταν τύποις νόμιμα. Αυτό συνέβη στην Αγγλία τού 13ου αιώνα και το χαρακτηριστικό ήταν ότι συνεργάστηκαν για την ίδρυσή τους μερικοί διεφθαρμένοι δικαστές μαζί με δικηγόρους.⁽²⁾

Στην εξαιρετική έρευνα τού Joseph Harrington, «Πώς λειτουργούν τα καρτέλ», η οποία αφορά υποθέσεις που ήρθαν στην επιφάνεια στην Ε.Ε. μόνο μεταξύ των ετών 2000 έως 2004 περιγράφεται η δράση των πλέον απίθανων ειδών που οι παραγωγοί τους τα χειραγώγησαν μέσω καρτέλ.

Για παράδειγμα μέσα σε 4 χρόνια έδρασαν τα καρτέλ των σωλήνων θέρμανσης, τού αντιγραφικού χαρτιού, τού κιτρικού οξέως (πασίγνωστο συντηρητικό τροφίμων), των εκρηκτικών εμπορικής χρήσης, των σωλήνων χαλκού, των ηλεκτρικών και μηχανικών προϊόντων άνθρακα, των σπάνιας τέχνης ειδών που βγαίνουν σε πλειστηριασμούς(!), τής σόδας, των βιταμινών κ.λπ. κ.λπ.⁽³⁾

Η παράνομη δράση και δημιουργία τού καρτέλ Φοίβος αποτελεί ιστορική πρωτοπορία στο χώρο τού εκτός νόμου καπιταλισμού, επειδή ήταν το πρώτο που η δράση του είχε πλήρη επιτυ-

(2) The Cartel - Lawyers and Their Nine Magic Tricks", by Evan Whitton. Hewrwick Pty Ltd, 1998,(on page 26).

(3) How Do Cartels Operate? by Joseph E. Harrington, Jr. - Department of Economics Johns Hopkins University. now Publishers Inc. 2006.

Η Cosima Dannoritzer, μετά τρία χρόνια έρευνας σκηνοθέτησε το αποκαλυπτικό ντοκιμαντέρ «Η συνωμοσία του λαμπτήρα», το οποίο τιμήθηκε με το Πρώτο Διεθνές Βραβείο στο ECO Festival του Οκτωβρίου του 2012. Η σκηνοθέτης είναι άτομο ταλαντούχο με βαθιές γνώσεις στις θετικές επιστήμες, στην ιστορία και την οικολογία. Έχει τιμηθεί επίσης με το βραβείο δημοσιογραφίας (Journalism Prize of the Anglo-German Society, το 1993) και μεταξύ των φιλμ που έχει σκηνοθετήσει είναι:

«Re-Building Berlin» (Channel 4, U.K., 1992, J).
«Germany Inside Out» (BBC, U.K. / YLE, Finland, 2001).
«If Rubbish Could Speak» (TVE, Spain, 2003, για το οποίο βραβεύτηκε από τον οργανισμό «Ekotopfilm» και στο «Green Vision Film Festival».)
Και «Electronic Amnesia», (TVE, Spain, 2006).

χία ανοίγοντας το δρόμο και διδάσκοντας τα αμέτρητα άλλα καρτέλ που θα ιδρύονταν. Σκοπό είχε τον έλεγχο της παραγωγής, τον έλεγχο της αγοράς, την εκμηδένιση των ανταγωνιστών και την καθήλωση της διάρκειας ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης στις 1.000 ώρες, δηλαδή μια τακτική που με το καρτέλ Φοίβος πρωτοεμφανίστηκε στην ιστορία και αποδίδεται με την έκφραση «**προγραμματισμένη βραχυβιότητα**».

Δείχνει τεχνικά απίστευτο το γεγονός ότι μετά τον λαμπτήρα του Έντισον οι παραγωγοί είχαν κατορθώσει στις αρχές του 20ού αιώνα να ανεβάσουν τη διάρκεια ζωής λαμπτήρων στις 2.500 ώρες με δεδομένη την τότε σχεδόν πρωτόγονη γνώση της φυσικής σε συνδυασμό με την ατελή τεχνολογία.

Γι' αυτό το λόγο σήμερα, (μετά έναν αιώνα δηλαδή), είναι προκλητικό και ταυτόχρονα αποκαλυπτικό το γεγονός ότι έχει παραμείνει καθηλωμένη η διάρκεια ζωής του λαμπτήρα πυράκτωσης στις 1.000 ώρες, ενώ ταυτόχρονα καταπνίγεται κάθε άλλη προσπάθεια δημιουργίας λαμπτήρα πυράκτωσης με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και καλύτερες περιβαλλοντικές προδιαγραφές, όπως ακριβώς έγινε το 2007 με τον λαμπτήρα πυράκτωσης που σχεδίασε η πολυεθνική General Electric!

Ο λαμπτήρας πυράκτωσης της GE, όπως θριαμβικά ανακοίνωνε η ίδια η πολυεθνική θα είχε διάρκεια ζωής 4.000 ώρες και επιπλέον θα ήταν κατά πολύ αποδοτικότερος στην ένταση και ποιότητα φωτισμού από τους λαμπτήρες «οικονομίας»! Φυσικά οι σχεδιασμοί θάφτηκαν, (μπορούμε να υποθέσουμε τις αιτίες...) και η GE πρόσφερε στους καταναλωτές μπόλικο σανό ως δικαιολογίες για τον αιφνίδιο θάνατο αυτού του έξοχου λαμπτήρα.

Ωστόσο, πριν από το σκάνδαλο ταφής αυτού του απολύτως οικολογικού λαμπτήρα πυράκτω-

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΑΙΩΝΟΒΙΩΝ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ ΑΡΧΕΣ 1900.

SHELBY ELECTRIC CO.
SHELBY, OHIO.

WE MAKE "SHELBY" USEFUL LIGHT LAMP

This lamp gives you more light upon tables, parlors, doors, etc., and less light upon the walls.

BOTH KINDS "EQUALITY" OVAL LAMP

This lamp gives you more light upon the walls and less light upon tables, parlors, doors, etc.

WE MAKE 850 DIFFERENT KINDS **WRITE TODAY FOR PARTICULARS.**

Στο κάτω μέρος δύο από τα έγγραφα ντοκουμέντα τού καρτέλ Φοίβος. Δείχνουν την προσπάθεια εξαπάτησης των καταναλωτών μέσω τής μείωσης των ωρών ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης. Αριστερά, τρία ντοκουμέντα δείχνουν την εξέλιξη (προς τα κάτω) διάρκειας ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης.

2.500 ΩΡΕΣ Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ ΜΙΑΣ ΛΑΜΠΑΣ ΠΥΡΑΚΤΩΣΗΣ ΤΟ 1911! ΑΠΟ ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

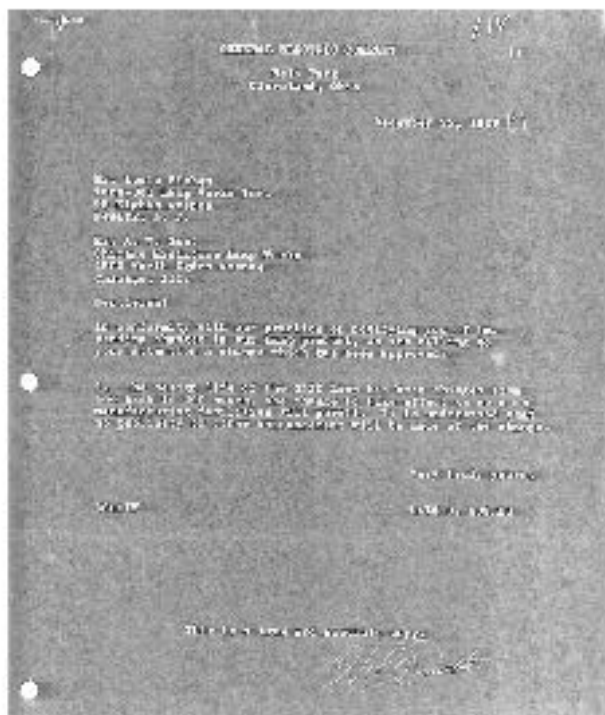
LA LÁMPARA
de **FILAMENTO METÁLICO**
Tipos corrientes. PESETAS 2,50

Duración certificada: **2.500 horas**

Consumo certificado: **1 watio por BUJÍA**

LA MEJOR
Pedidla en todas partes

OFICINAS:
En **BARCELONA**.—Rambla de Cataluña, 6.
En **MADRID**.—Encarnación, 72.

1.000 ΩΡΕΣ Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ ΛΑΜΠΑΣ ΠΥΡΑΚΤΩΣΗΣ ΣΤΕ 6 ΩΡΕΣ ΤΟΥ 1911 ΑΠΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

QUALITY LAMPS *Guaranteed 1000 Hours*

MADE IN U.S.A.

6c

100 VOLT INSIDE FROSTED

7c

100 VOLT INSIDE FROSTED

9c

100 VOLT INSIDE FROSTED

10c

100 VOLT INSIDE FROSTED

15c

100 VOLT INSIDE FROSTED

25c

100 VOLT INSIDE FROSTED

35c

100 VOLT INSIDE FROSTED

50c

100 VOLT INSIDE FROSTED

75c

100 VOLT INSIDE FROSTED

1.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

1.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

2.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

2.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

3.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

3.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

4.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

4.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

5.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

5.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

6.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

6.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

7.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

7.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

8.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

8.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

9.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

9.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

10.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

10.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

11.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

11.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

12.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

12.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

13.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

13.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

14.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

14.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

15.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

15.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

16.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

16.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

17.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

17.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

18.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

18.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

19.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

19.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

20.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

20.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

21.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

21.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

22.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

22.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

23.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

23.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

24.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

24.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

25.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

25.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

26.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

26.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

27.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

27.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

28.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

28.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

29.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

29.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

30.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

30.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

31.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

31.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

32.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

32.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

33.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

33.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

34.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

34.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

35.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

35.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

36.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

36.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

37.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

37.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

38.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

38.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

39.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

39.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

40.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

40.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

41.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

41.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

42.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

42.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

43.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

43.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

44.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

44.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

45.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

45.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

46.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

46.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

47.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

47.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

48.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

48.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

49.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

49.50

100 VOLT INSIDE FROSTED

50.00

100 VOLT INSIDE FROSTED

DECISION

The average life of lamps for General Lighting Service was not to guarantee, published or offered for another value than 1000 hours.

The 1000 hour life in this definition was average life/burn-out on normal laboratory test conditions at rated voltage.

Limit Exceptions.

In cases 1000 hours may be guaranteed temporarily on a test voltage 2.5 % above rated voltage.

In cases 1000 hours and longer lamps for street lighting may be guaranteed for an average life of 1000 hours on actual street lighting circuits. In all other conditions, lamps for street lighting purposes may be guaranteed for an average life of 1000 hours on normal laboratory test conditions at rated voltage.

Chicago, April 1, 1909.

σης, πρώτο στην αξιολόγηση έρχεται εκείνο το γεγονός που έμεινε στην ιστορία με το όνομα «Καρτέλ Φοίβος» ή «Καρτέλ τού Λαμπτήρα».

Η ιστορία έχει δείξει ότι τα καρτέλ οργανώνονται, δημιουργούνται και διαλύονται συνεχώς με τους καταναλωτές να πληροφορούνται πολύ λίγα από αυτό τον σκοτεινό και βρομερό οικονομικό χορό τους, που είναι στην ουσία ένα είδος καπιταλιστικής μαφίας, που συνωμοτεί σε βάρος τής δημόσιας ευημερίας.

Από τότε, δηλαδή το 2025, όταν ιδρύθηκε το καρτέλ Φοίβος από λιμασμένα για περισσότερο χρήμα ανθρωπάκια, έχουν ιδρυθεί αμέτρητα άλλα καρτέλ. Ελάχιστα έχουν αποκαλυφτεί και αυτό αναγκάζει τους ερευνητές του πεδίου των καρτέλ να υποστηρίζουν ότι γνωρίζουμε μόνο την κορυφή τού παγόβουνου!

Σχετικά πρόσφατα, το 2012, η Ε.Ε. επέβαλε τεράστιο πρόστιμο, 1,47 δις ευρώ στις εταιρείες Philips, Samsung, LG και 3 ακόμα πολυεθνικές οι οποίες είχαν τη χειρότερη και αποδοτικότερη, όπως την περιέγραψε η Ε.Ε., προσπάθεια χειραγώγησης των καταναλωτών για τις οθόνες τηλεοράσεων και ηλεκτρονικών υπολογιστών.⁽⁴⁾ Το κωμικοτραγικό τής ιστορίας είναι ότι οι εκπρόσωποι των «καρτελίστας» συνεδρίαζαν σε συναντήσεις που τις βάφτιζαν πράσινες, για να οργανώσουν την εγκληματική δράση τους, όπως ακριβώς «πράσινες» ονομάστηκαν και οι λάμπες «οικονομίας».

Ένα άλλο τεράστιο πρόστιμο ύψους 1,38 δις ευρώ επιβλήθηκε το 2008 από την Ε.Ε. στο καρτέλ τής χρήσης γυαλιού στα αυτοκίνητα. Το μεγαλύτερο πρόστιμο στην ιστορία των καρτέλ ύψους 2,93 δισεκατομμυρίων ευρώ επιβλήθηκε σε τέσσερις κολοσσούς τής αυτοκινητοβιομηχανίας στον κλάδο των φορτηγών, επειδή είχαν συμφωνήσει για τον καθορισμό τής τιμής των οχημάτων τους.⁽⁵⁾

Πρόστιμα-μαμούθ, τα οποία ξεπερνούν τα 2,5 δις δολάρια (1,93 δις ευρώ), κατέβαλαν και δύο από τις μεγαλύτερες τράπεζες της Βρετανίας στις αμερικανικές εποπτικές Αρχές για ξέπλυμα χρήματος εμπόρων ναρκωτικών και τρομοκρατών και για συναλλαγές με κράτη που οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους κατηγορούν ότι στηρίζουν την τρομοκρατία.

Ακόμα και στην Ελλάδα έχουν δράσει κάθε είδους καρτέλ, συναποτελώντας ένα είδος παράνομου, άγριου και ανήθικου καπιταλισμού με τα αποκαλυπτόμενα να αποτελούν μόνο την κορυφή τού παγόβουνου. Μεταξύ άλλων είχαμε το καρτέλ τού γάλακτος, των τραπεζών και άλλων «κοινωφελών» κερδοσκοπικών σχηματισμών, όπως τού κοτόπουλου⁽⁶⁾ και τού καρτέλ των κατασκευαστικών εταιρειών.⁽⁷⁾

Η ισχύς και τα κέρδη που προσφέρει η οργάνωση τού καπιταλισμού μέσω των καρτέλ είναι τέτοια που αποτέλεσαν μαγνήτη για τους δολοφόνους και τον βούρκο τού υποκόσμου των ναρκωτικών. Το 2006 ως νεοεκλεγείς ο τότε πρόεδρος τού Μεξικού Φελίπε Καλντερόν κήρυξε τον πόλεμο στο περιβόητο καρτέλ των ναρκωτικών. Έξι χρόνια μετά την έναρξη τού πολέμου η μάχη εναντίον του δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα εκτός από την απώλεια ζωής 95.632 ατόμων κατά την περίοδο 2007-2001. Ταυτόχρονα οι εξαφανισμένοι ανήλθαν στο ένα εκατομμύριο και

(4) EU imposes record 1.47 billion euro cartel fine on Philips, 5 others. By Foo Yun Chee - Reuters. 12.5.2012. - <http://in.reuters.com/article/2012/12/05/eu-cartel-crt-idINDEE8B409K20121205>

(5) «“Καμπάνες” 2,93 δις. από Ε.Ε. για καρτέλ στα μεγάλα φορτηγά» - <http://www.kathimerini.gr/868616/article/oikonomia/die8nhs-oikonomia/kampanes-293-dis--apo-ee-gia-kartel-sta-megala-forthga>

(6) <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=472897>

(7) “Πρόστιμα 82 εκατ. σε 4 κατασκευαστικές επέβαλε η Επ. Ανταγωνισμού” τής Ευγενίας Τζώρτζη - <http://www.kathimerini.gr/900770/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/prostima-82-ekat-se-4--kataskeyastikes-epevale--h-ep-antagwnismoy>

οι πολίτες που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους έφτασαν το 1,5 εκατομμύριο.

Το καρτέλ των ναρκωτικών έχει σπείρει παντού τον τρόμο με ποικίλες μεθόδους. Μεταξύ αυτών προτιμά τη ρίψη ακέφαλων πτωμάτων στους δρόμους πόλεων τού Μεξικού. Περίπου 8.000 από αυτά τα πτώματα δεν έχουν αναγνωρισθεί.⁽⁸⁾ Ταυτόχρονα, όπως έδειξαν έρευνες στις ΗΠΑ, έχουν «συνεργασθεί» με το καρτέλ τράπεζες κολοσσοί, όπως η HSBC, με αποτέλεσμα το καρτέλ να «ξεπλύνει» μέρος των αμύθητων κερδών του.

Στην περίπτωση τού καρτέλ που καθόρισε τη πορεία τής λάμπας πυράκτωσης δεν έχουν γίνει γνωστά παρόμοια θλιβερά γεγονότα, ή πραξικοπήματα, όπως συνέβησαν με καρτέλ ναρκωτικών, όπλων και πετρελαίου ή με τις εξαγορές κυβερνητικών αξιωματούχων σε πλείστα κράτη τού πλανήτη.

Photo: Siemens Corporate Archives

Work in Progress: Germany's Osram pushed for the formation of the Phoebus cartel in part to shelter it from the volatility of the incandescent lighting market. Shown here is one of the company's lightbulb factories.

Ωστόσο, γνωρίζουμε μετά βεβαιότητας ότι το καρτέλ τού λαμπτήρα έχει την «τιμή» να είναι το πρώτο διεθνές καρτέλ στην παγκόσμια ιστορία που κατάφερε να διαμορφώσει την ποιότητα και να καθλώσει τη διάρκεια ζωής τού λαμπτήρα πυράκτωσης στο εικονικό επίπεδο των 1.000 ωρών ετησίως, αν και οι τεχνολογικές δυνατότητες για μεγαλύτερη διάρκεια ζωής ήταν πολύ μεγαλύτερες και οι σημερινές είναι ασύλληπτα ανώτερες. Ταυτόχρονα, προσδιόρισε την εξέλιξη των τιμών και συνακόλουθα τη διανομή των κερδών, δίνοντας οικονομική ισχύ σε πολυεθνικές φωτισμού, των οποίων οι διάδοχοι οργάνωσαν (μαζί με την αφελή και αδαή συνεργα-

(8) Σ.τ.Χ.Μ.: Έβησα το 2007 στο Μεξικό για 3,5 μήνες, στην πόλη τού χάους και τού εγκλήματος, την Τιχουάνα. Μια πανάθλια πόλη που εφάπτεται με τα νότιο-δυτικά σύνορα των ΗΠΑ, στο σημείο εκείνο όπου το σκάψιμο λαγονιών για να περάσουν οι παράνομοι μετανάστες και τα φορτία των ναρκωτικών είναι καθημερινή πρακτική. Οι κάτοικοί της ζουν κολυμπώντας στον τρόμο. Είδα με τα μάτια μου πτώματα ριγμένα στο δρόμο και άκουσα τον οδοντίατρό μου να μου λέει με θλίψη: «Χρήστο είσαι τυχερός που ζεις στην Ελλάδα επειδή εδώ τίποτα δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς την προστασία τής μαφίας. Ούτε αυτό το οδοντιατρείο»... Το καρτέλ των ναρκωτικών κυριαρχούσε εκείνη την εποχή όπως και σήμερα, εναντίον τού οποίου ο τότε πρόεδρος τής χώρας Φελίπε Καλντερόν κήρυξε τον πόλεμο, το Δεκέμβριο τού 2006, μόλις ανέλαβε την προεδρία, καταφέροντας με τη λήξη τής θητείας του να έχει κάνει μια πελώρια τρύπα στο νερό, όπως έχουν και όσοι ακολούθησαν.

σία τού οικολογικού κινήματος) και των εξαγορασμένων, καιροσκόπων ή αδαών πολιτικών τον εξοβελισμό των φιλικών για το περιβάλλον και ασφαλών για την ανθρώπινη υγεία λαμπτήρων πυράκτωσης, αντικαθιστώντας τους με τους ρυπαρούς για το περιβάλλον και επικίνδυνους για τον άνθρωπο λαμπτήρες «εξοικονόμησης» και LED.

Αλλά ας ξετυλίξουμε το σκοτεινό και άθλιο κουβάρι από την αρχή.

Η ιστορία ίδρυσης τού πρώτου διεθνούς παράνομου καρτέλ ξεκίνησε μια σημαντική ημέρα. Τα Χριστούγεννα τού 1924 όταν μερικοί «καθώς πρέπει» κύριοι με μαύρα κοστούμια οργάνωσαν μυστική συνάντηση στη Γενεύη καταστρώνοντας το συνωμοτικό τους σχέδιο.

Image: Philips Company Archives

Shine On: A shop window display for Philips lightbulbs speaks to the spread of electrification and artificial illumination in the early 20th century.

Οι «κύριοι» που συγκεντρώθηκαν στη Γενεύη, εκπροσωπούσαν την Osram από τη Γερμανία, την Philips από την Ολλανδία, τη γαλλική Compagnie des Lampes, την αγγλική Associated Electric Industries, την Tungstam από την Ουγγαρία, την αμερικανική International, μαζί με εταιρείες από Ιταλία, Ιαπωνία, Βραζιλία και άλλες χώρες.

Το έγγραφο που υπογράφηκε ανέφερε υποκριτικά: «...ο σκοπός αυτής τής συμφωνίας είναι να εξασφαλίσει σε όλους τους συμμετέχοντες και να τους παρέχει μεγαλύτερα πλεονεκτήματα στις μονάδες παραγωγής λαμπτήρων, να τους παρέχει υποστήριξη και διατήρηση τής ομοιομορφίας στην παραγωγή, αύξηση τής αποδοτικότητας των πωλήσεων, αύξηση τής αποδοτικότητας των λαμπτήρων και αύξηση τής κατανάλωσης ηλεκτρισμού προς όφελος των καταναλωτών». Η συγκέντρωση στη Γενεύη δεν ήταν τυχαία. Εκείνη την εποχή στην Ελβετία δεν υφίστατο κανένας αντιμονοπωλιακός νόμος.

Εκτός από το κύριο σώμα ο Φοίβος οργανώθηκε σε τέσσερις υποεπιτροπές.

Των πωλήσεων, των τιμών, τής τεχνολογίας και βεβαίως τής προπαγάνδας...

Ορίστηκε επίσης με γραπτό συμβόλαιο ότι τα μέλη τού Φοίβου, θα είχαν πρόσβαση χωρίς περιορισμούς στις πατέντες, και τη μεταφορά γνώσης, που θα συνέβαινε μέσω τού Φοίβου. Γύρω

Αριστερά, (και πάνω) ο ιστορικός - ερευνητής Χόγκεν, με χιλιάδες έγγραφα του καρτέλ Φοίβος μέσα σε καρτσάκι. Η μεσαία φωτογραφία τον δείχνει να κρατά έγγραφα όπου αναφέρονται τα πρόστιμα που επέβαλε το καρτέλ σε μέλη που δεν κατάφερναν να μειώσουν τη διάρκεια ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης. Στην κάτω φωτογραφία ένα έγγραφο προστίμων. (Από το εξαιρετικό ντοκιμαντέρ «Η συνωμοσία του λαμπτήρα».

στο 1926 ο Φοίβος άρχισε την οργάνωση και παραγωγή ενός προϊόντος, που θα μπορούσε να πωληθεί παντού σε όλο τον κόσμο.

Περίπου 100 χρόνια αργότερα από το ξεκίνημα του καρτέλ Φοίβος ο ιστορικός Χέλμουτ Χόγκεν βρήκε τις αποδείξεις για τις δραστηριότητες της επιτροπής μείωσης των ωρών διάρκειας, κρυμμένες στα έγγραφα των ιδρυτών του καρτέλ Φοίβος. Τής Φίλιπς στην Ολλανδία, τής Όσραμ στη Γερμανία, και τής Compagnie Deslampes στη Γαλλία. Τι έλεγαν αυτά τα έγγραφα; Η μέση διάρκεια των λαμπτήρων για γενικό φωτισμό δεν πρέπει να εγγυάται ή να προσφέρεται για χρήση άνω των 1.000 ωρών.

Την πρώτη ημέρα του 2015, όταν ιδρύθηκε το καρτέλ Φοίβος, οι κατασκευαστές διαφήμιζαν διάρκεια ζωής λαμπτήρων πυράκτωσης έως 2.500 ώρες. Ο Φοίβος για να αυξήσει τα κέρδη των

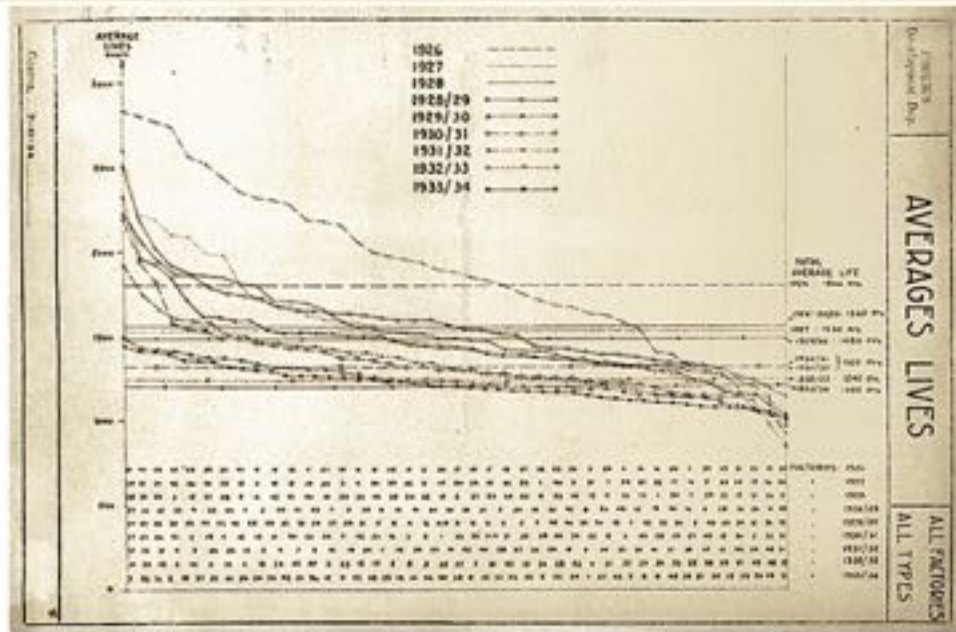

Photo: Landesarchiv Berlin

Out, Out, Brief Bulb: Prior to the Phoebus cartel's formation in 1924, household bulbs typically burned for a total of 1,500 to 2,500 hours; cartel members agreed to shorten that life span to a standard 1,000 hours. Each factory regularly sent lightbulb samples to the cartel's central laboratory in Switzerland for verification. This graph, obtained from the Municipal Archive of Berlin, shows how life spans generally declined over time, from an average of 1,800 hours in 1926 to 1,205 hours in fiscal year 1933-34.

μελών του αποφάσισε να περιορίσει τη διάρκεια τής ζωής τους στις 1.000 ώρες. Σε ένα χρόνο ιδρύθηκε η «Επιτροπή Διάρκειας Ζωής των 1.000 Ωρών», που βασικό στόχο είχε να περιορίσει τη διάρκεια τής ζωής των λαμπτήρων με τεχνητά μέσα.

Οι εταιρείες, βεβαίως, πειραματίστηκαν για να βρουν τον λαμπτήρα που θα συμμορφωνόταν με τον νέο κανόνα των 1.000 ωρών. Άλλες το πετύχαιναν και άλλες όχι. Γι αυτό η παραγωγή λαμπτήρων παρακολουθούνταν συστηματικά και για τους παραβάτες τα πρόστιμα ήταν συνεχή.

Σε ένα έγγραφο τού Καρτέλ αναφέρονται τα εξής: «**Η μέση διάρκεια ζωής των λαμπτήρων για γενικό φωτισμό δεν θα πρέπει να εγγυάται ή να προσφέρεται για χρήση άνω των 1.000 ωρών**». Η παραγωγή λαμπτήρων παρακολουθούνταν συστηματικά για να διαπιστωθεί ότι τα μέλη τού καρτέλ συμμορφώνονταν με τις οδηγίες του. Ένα από τα μέτρα που εφαρμόστηκαν ήταν οι δοκιμαστικές σειρές με πολλά μικρά ντουί όπου βιδώνονταν σε δείγματα τής παραγωγής. Οι εταιρείες κατέγραφαν σχολαστικά πόση ώρα έκαιγαν οι λαμπτήρες κι έτσι ο Φοίβος επέβαλε τους κανόνες μέσω μιας περίτεχνης γραφειοκρατίας, ενώ τα μέλη πλήρωναν βαριά πρόστιμα εάν παρέκκλιναν. Πολλά από τα έγγραφα που βρήκε ο ιστορικός Χόγκεν είναι πίνακες με πρόστιμα, που αρχίζουν από το 1929, που επεβλήθησαν σε παραγωγούς.

Τα ποσά που πλήρωναν τα μέλη τού καρτέλ εάν ένας λαμπτήρας διαρκούσε για παράδειγμα, περισσότερες από 1.500 ώρες ήταν μεγάλα. Εξαιτίας αυτής τής τακτικής η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων μειώθηκε σταθερά και μόλις σε 2,5 χρόνια έπεσε από τις 2.500 ώρες σε λιγότερες από 1.500 και τη δεκαετία τού 1940 το καρτέλ πέτυχε το στόχο του. Η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων πυράκτωσης έφτασε τις 1.000 ώρες. Για να μπορέσουν στη συνέχεια οι σημερινοί άσχετοι οικολογούντες και πολιτικοί να βγάλουν τον πράσινο λαγό από το καπέλο τους με το ψευδεπίγραφο σλόγκαν: **Οι λαμπτήρες «οικονομίας», διαρκούν πολύ περισσότερο από τους λαμπτήρες πυράκτωσης.**⁽⁹⁾

(9) Σ.τ.Χ.Μ.: Σημαντικά δεδομένα για την παράνομη δραστηριότητα τού καρτέλ Φοίβος προσφέρει το έξοχο ντοκιμαντέρ με τίτλο «Η

Το ζήτημα για έναν πραγματικά αποδοτικό, μη τοξικό λαμπτήρα φωτισμού θα μπορούσε πολύ εύκολα να είχε λυθεί από τις πολυεθνικές φωτισμού, εάν άφηναν τις πατέντες λαμπτήρων να βγουν στο φως ή ακόμα εάν ωθούσαν την έρευνα για έναν αποδοτικότερο λαμπτήρα πυράκτωσης. Ωστόσο επειδή αυτό δεν αφήνει μεγάλα περιθώρια κέρδους οι καταναλωτές έπесαν θύματα υπόγειων τακτικών και διαφήμισης που δεν μπορούν καν να φανταστούν.

Ενδιαφέρον και αποκαλυπτικό είναι το γεγονός, ότι στις επόμενες δεκαετίες, μετά την ίδρυση τού Καρτέλ Φοίβος, διάφοροι εφευρέτες κατέθεσαν δεκάδες πατέντες για την κατασκευή λαμπτήρων, μεταξύ των οποίων και μία για έναν λαμπτήρα που διαρκούσε 100.000 ώρες! Καμία πατέντα δεν κατέληξε στην παραγωγή και στην αγορά.

Είναι επίσης σημαντικό να διευκρινισθεί ότι (επισήμως) ο Φοίβος δεν υπήρξε ποτέ, παρά το γεγονός των υπαρχόντων και ευδιάκριτων ιχνών του. Η στρατηγική του ήταν η διαρκής αλλαγή ονομασίας, όπως για παράδειγμα η μετονομασία του σε Διεθνές Εταιρεία Ηλεκτρισμού, και η αλλαγή στη συνέχεια με άλλο όνομα. Η ιδέα ωστόσο παραμένει και σήμερα ως θεσμός και την παρατηρούμε στην Αμερική και σε όλο τον κόσμο να εκφράζεται με διάφορες ηχηρές ονομασίες.

Ενδεικτικό των παιγνίων που διεξάγονται είναι το γεγονός ότι στην υπο-Σαχάρια Αφρική μόλις ένα άτομο στα πέντε διαθέτει ηλεκτρισμό στο σπίτι του, ενώ από την άλλη μεριά χορηγούνται αφειδώς τεράστια δάνεια από τις τράπεζες για την αγορά ακριβών και επικίνδυνων λαμπτήρων «οικονομίας», που αντικαθιστούν τους φθηνούς, και ασφαλείς λαμπτήρες πυράκτωσης για τους κατοίκους εκείνους (εκ των ελαχίστων).

Τονίζεται ξανά: **μόλις ένας στους πέντε** διαθέτει ηλεκτρική σύνδεση,⁽¹⁰⁾ άρα οι «οικονομικές» και κάθε είδους λάμπες σε αυτά τα άτομα είναι παντελώς άχρηστες, ενώ από την άλλη μεριά η ίδια εκείνη «πράσινη» τράπεζα, που ενδιαφέρεται για το περιβάλλον χορηγώντας δάνεια για αγορά «οικονομικών» παρέχει δάνεια για την κατασκευή εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρισμού που καταναλώνουν άνθρακα...

Μερικές αποδείξεις τής απάτης

Η πηγή τής οδύνης και ο προβληματισμός για οποιοδήποτε άτομο διαθέτει έστω ελάχιστη επαφή με τα πράγματα κι ελάχιστη οικολογική συνείδηση θα έπρεπε να είναι ο λαμπτήρας πυράκτωσης ο οποίος βρίσκεται στην Πυροσβεστική Υπηρεσία τού Λίβερμορ τής Καλιφόρνιας, δίνοντας συνεχώς το φως του από τις αρχές τού περασμένου αιώνα.

Με άλλα λόγια η διάρκεια ζωής του μέχρι σήμερα (2019), είναι 118 χρόνια. Από το 1901 που παράχθηκε λειτουργεί με ελάχιστες διακοπές και όπως εικάζεται θα μείνει αναμμένος, εάν δεν συμβεί κάποιο ατύχημα, για πολλές δεκαετίες ακόμα!

Οι πυροσβέστες τού Λίβερμορ, όπου βρίσκεται αναμμένη αυτή η υπεραιωνόβια λάμπα, την έχουν μετατρέψει σε φετίχ. Γιορτάζουν κάθε χρόνο τα γενέθλιά της θεωρώντας ότι προσφέρει τύχη στις αποστολές τους. Έχουν γραφτεί γι' αυτή τη λάμπα - Μαθουσάλα πάμπολλα κείμενα

συνωμοσία για το λαμπτήρα πυράκτωσης», που βραβεύτηκε ως το καλύτερο φιλμ παγκοσμίως στο χώρο τής οικολογίας. Το ντοκιμαντέρ αποκαλύπτει με ποιο τρόπο ορισμένες πολυεθνικές κατέπνιξαν κάθε ιδέα ή πατέντα με την οποία οι λάμπες πυράκτωσης θα μπορούσαν να γίνονταν μαθουσάλες, ικανές δηλαδή να καίνε χωρίς σταματημό ακόμα και για δεκάδες χιλιάδες ώρες. Το κωμικοτραγικό τής ιστορίας είναι ότι αυτό το ντοκιμαντέρ προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό SKY όταν ο ίδιος ο σταθμός, η εφημερίδα και το ράδιο που ανήκουν στον ίδιο επιχειρηματία αποδόμησαν τους λαμπτήρες πυράκτωσης και προώθησαν με κάθε τρόπο τους επικίνδυνους για τους ανθρώπους και ουπαρούς για το περιβάλλον «οικονομικούς» λαμπτήρες. - ΣΚΑΙ - ΟΙ ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ ΤΗΣ ΣΠΑΤΑΛΗΣ - <https://www.youtube.com/watch?v=hRLI0yi3kEE>

(10) <http://www.infrastructureafrica.org/key-msg/sector/africa's-chronic-power-problems-have-escalated-crisis-affecting-30-countries-crisis--1>

Πυροσβέστης μέσα στον πυροσβεστικό σταθμό του Λίβερμορ στην Καλιφόρνια, δείχνει τον Μαθουσάλα λαμπτήρα πυράκτωσης που παραμένει αναμμένος συνεχώς για πάνω από έναν αιώνα.

σε Μ.Μ.Ε., χωρίς δυστυχώς κανένα εξ αυτών να θέτει τα δύο απλούστερα εκ των ερωτημάτων:

1ο. Γιατί αυτή η λάμπα πυράκτωσης έχει ζήσει μέχρι τώρα 118 χρόνια, ενώ οι άλλοι λαμπτήρες πυράκτωσης έχουν διάρκεια ζωής μόνο 1.000 ώρες; Ένα γεγονός που δίνει πλεονέκτημα στους λαμπτήρες «οικονομίας», οι οποίοι διαφημίζονται με διάρκεια ζωής έως 10.000 ώρες;

2ο. Γιατί οι πολυεθνικές εταιρείες φωτισμού δεν κατασκευάζουν - αν κι έχουν τις γνώσεις και την τεχνική δυνατότητα - παρόμοιες αιωνόβιες φτηνές λάμπες, έστω με τα μισά χρόνια ζωής τους, για να λύσουμε ένα μεγάλο περιβαλλοντικό πρόβλημα, αλλά και για να μειώσουν τα μέγιστα

προβλήματα στην υγεία μας και την περιβαλλοντική ρύπανση που επιφέρουν οι λάμπες «οικονομίας» και οι LED;

Η κρυμμένη απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα είναι πολυεπίπεδη. Βρίσκεται συστηματοποιημένη σε ανάλογα θέματα στις σελίδες αυτού του βιβλίου, ενώ παραμένει ως άγνωστο δεδομένο στο ευρύ κοινό το γεγονός, ότι ο ταπεινός λαμπτήρας πυράκτωσης υπήρξε ιστορικά το πρώτο θύμα προγραμματισμένης βραχυβιότητας προϊόντων, δηλαδή μιας τακτικής που σκοπό είχε την όλο και μικρότερη διάρκεια ζωής καταναλωτικών αγαθών τα οποία δεν θα είναι επισκευάσιμα, προσφέροντας έτσι όλο και μεγαλύτερο κέρδος στις πολυεθνικές.

Όπως συνάγεται σαφώς από τη «ζωή» τού υπεραιωνόβιου λαμπτήρα, η διάρκεια λειτουργίας των λαμπτήρων πυράκτωσης δεν είναι όπως μας έχουν κάνει να πιστεύουμε οι 1.000 ώρες, αλλά δεκάδες χιλιάδες ώρες. Σύμφωνα μάλιστα με μια πατέντα θα μπορούσαν να φτάσουν και τις 100.000 ώρες. Επίσης γνωρίζουμε καλά ότι στις αρχές τού περασμένου αιώνα, η διάρκεια ζωής τους ήταν 2.500 ώρες. Επιπλέον αυτών έχουμε και την υπεραιωνόβια λάμπα πυράκτωσης. Κατασκευάστηκε λίγο χρόνια μετά την εφεύρεση τού λαμπτήρα πυράκτωσης από τον Τόμας Έντισον και είναι ένα από τα προϊόντα τού εφευρέτη Αντόλφ Σελέ. Λειτουργεί από το 1901 χωρίς προβλήματα, πονοκεφαλιάζοντας τους φυσικούς ειδικευμένους στον φωτισμό.

Η πρόσφατη εξαφάνιση λαμπτήρα πυράκτωσης με πράσινο πρόσημο

Η πλήρης απόδειξη ότι η τεχνολογία έχει την ισχύ να κατασκευάσει καλύτερους ενεργειακά λαμπτήρες, παρά την εγκατάλειψη και απόσυρση κεφαλαίων από το χώρο παραγωγής και πατεντών των λαμπτήρων πυράκτωσης είναι η επιχείρηση «εξαφάνισης» ενός λαμπτήρα πυράκτωσης καλύτερου ενεργειακά και ποιοτικά από τη λάμπα «εξοικονόμησης». Αυτή η εξαφάνιση συνέβη (όπως προανέφερα) στις ΗΠΑ από τη γιγάντια πολυεθνική General Electric, την ίδια εταιρεία που οφείλει την τεράστια ισχύ της στην πατέντα του λαμπτήρα πυράκτωσης που πήρε από τον Έντισον.

imagination at work

Υψηλής απόδοσης λάμπες πυράκτωσης θα παράγει το 2010 η General Electric, που θα μειώνουν σημαντικά την περιβαλλοντική ρύπανση,(!!!) αναφέρει η κατωτέρω είδηση.

February 23, 2007 08:03 AM Eastern Daylight Time

GE Announces Advancement in Incandescent Technology; New High-Efficiency Lamps Targeted for Market by 2010

Re-inventing Edison: New Light Bulb Will Provide High-Quality Light and Deliver Efficiency Comparable to Compact Fluorescent Lamps

CLEVELAND—(BUSINESS WIRE)—GE Consumer & Industrial's Lighting division, a world leader in the development of energy-efficient lighting products, has announced a major advancement in incandescent technology to levels comparable to compact fluorescent lamps (CFL), delivering significant environmental benefits. Over the next several years, GE will introduce new incandescent lamps while saving energy and decreasing greenhouse gas emissions.

The new high efficiency incandescent (HEI™) lamp, which incorporates innovative new materials being developed in partnership by GE's Lighting division, will provide the same quality of light as household incandescent light bulbs, the most popular lamp type used by consumers today. The new technology could be expanded to all other incandescent lamp types. Ultimately the high efficiency lamp (HEI) technology is expected to be about four times as efficient as current incandescent bulbs and comparable to CFLs in the EU if the entire installed base of traditional incandescent bulbs was replaced with HEI lamps.

Βλέπουμε κατωτέρω την τεράστια (αντιπεριβαλλοντική) κωλοτούμπα της GE, χωρίς να εκφράσει ουδεμία ανησυχία η Greenpeace, ούτε άλλος οργανισμός.

Διακόπτει την ανάπτυξη υψηλής απόδοσης λαμπτήρων πυράκτωσης η General Electric, αναφέρεται στην κατωτέρω είδηση.

Archive for November 26th, 2008

GE suspends development of "high-efficiency incandescent"

Wednesday, November 26th, 2008

Back in February 2007 General Electric **announced** that it had made key advancements in the development of a high-efficiency incandescent (HEI) light bulb that would be as efficient as a compact fluorescent bulb (CFLs) but without the mercury and with better light quality. Early versions would hit the market by 2010, the company said. GE basically saw the writing on the wall, as several jurisdictions — including Australia, Canada and several U.S. states — had announced the same year plans to ban inefficient light bulbs somewhere between 2012 and 2015. The HEI was basically **the last kick at the can** for the 100-plus year old Edison incandescent.

Εδώ αποκαλύπτεται ένα ακόμα πέπλο παραπληροφόρησης, για να φανεί τελικά ότι οι πράσινες «βασίλισσες» (λάμπες «οικονομίες, LED και ό,τι άλλο νέο «θαύμα» φωτισμού) είναι γυμνές, κοκαλιάρες και αποκρουστικές και ότι κολυμπούν μέσα σε ένα θολό ωκεανό παραπληροφόρησης μαζί - δυστυχώς - με τις λαθεμένες απόψεις «ειδικών» οικολόγων, αδαών ή αφελών καταναλωτών.

Έναν ωκεανό όπου συνυπάρχουν τερατώδη ψέματα, ασύστολη διαφήμιση ανύπαρκτων πλεονεκτημάτων, «συνεργασίες» πολυεθνικών και τραπεζών για να εξοβελίσουν τις λάμπες πυρά-

December 1, 2008

GE Suspends Development Of High-Efficiency Incandescent Bulbs

RELATED STORIES

Tyler Hamilton writes in the Clean Break blog that General Electric has suspended the development of its high-efficiency incandescent (HEI) light bulb.

GE discussed the HEI light bulb in February 2007, touting it as providing the same high light quality, brightness and color as current incandescent lamps while saving energy and decreasing greenhouse gas emissions.

In October 2007, the company dimmed the lights on incandescent as part of a restructuring of its lighting business, which impacted jobs and closed plants.

κτωσης, κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία, μεγατόνοι άγνοιας και ποικίλα συμφέροντα καλυμμένα πίσω από φανφαρώδεις και ξύλινες λέξεις, όπως προστασία τού περιβάλλοντος, πράσινη πολιτική, μείωση των αερίων τού θερμοκηπίου και πολλοί άλλοι λαγοί με πετραχήλια.

Αυτό που συνέβη στην εμπορική σκηνή των ΗΠΑ είναι το αναμφισβήτητο γεγονός ότι αφανή αλλά πανίσχυρα επαγγελματικά συμφέροντα (και ίντριγκες στην πολιτική σκηνή τής χώρας), ματαίωσαν μια εξαιρετικά αποδοτική προσπάθεια για το περιβάλλον, μέσω τής ακύρωσης παραγωγής κατά τέσσερις φορές καλύτερων λαμπτήρων πυράκτωσης από τους σημερινούς λαμπτήρες «οικονομίας».

Η παραγωγή ενός λαμπτήρα πυράκτωσης, με πλήρως οικολογικό πρόσημο, όπως τον περιέγραφε η GE, θα αποτελούσε τεχνολογική καινοτομία πρώτης γραμμής μετατρέποντας τους νέους λαμπτήρες πυράκτωσης σε πολύ αποδοτικότερους από τους «πράσινους» λαμπτήρες υδραργύρου, λήγοντας έτσι εν τη γενέσει του το τοξικό πράσινο παραμύθι, που έχει πλεχτεί γύρω από τους «οικονομικούς», ένα παραμύθι που προωθείται έντονα είτε λόγω άγνοιας είτε λόγω συμφερόντων από περιβαλλοντικές οργανώσεις, αλλά και την πλειοψηφία άσχετων πολιτικών και κυβερνήσεων.

Ένα μέρος από το ιστορικό αυτού τού πολιτικού σκανδάλου το οποίο αναλύω στο θέμα σχετικά με τον έρωτα τής διεφθαρμένης πολιτικής με τους «οικονομικούς»,⁽¹¹⁾ έχει ως εξής:

Η General Electric ανακοίνωσε το 2007, ότι οι τεχνικοί της έφτασαν στο σημείο να λύσουν τεχνικά προβλήματα και να σχεδιάσουν έναν λαμπτήρα πυράκτωσης κατά πολύ ανώτερης ποιότητας, από εκείνον που είχε εφεύρει ο Θωμάς Έντισον πριν 130 χρόνια.

Υποστήριζαν ότι η νέα λυχνία, θα είχε τέτοια ποιότητα, ώστε θα μπορούσε να συναγωνίζεται τις λυχνίες υδραργύρου τις λεγόμενες και «οικονομικές», δίνοντας τη δυνατότητα στους κατα-

(11) «Η διεφθαρμένη πολιτική και οι λάμπες «οικονομίας»» on page 297

ναλωτές να επιλέγουν ένα πραγματικά πράσινο προϊόν.

Όπως ανακοινώθηκε το 2007 από το Κλίβελαντ τού Οχάιο των ΗΠΑ, οι τεχνικοί τής GE, μπορούσαν μέσα στα επόμενα τρία χρόνια να παραδώσουν στην αγορά ένα νέο τύπο λαμπτήρα πυράκτωσης που θα παρήγαγε το ίδιο επίπεδο φωτισμού με αυτό των λαμπτήρων υδραργύρου και παράλληλα θα εξοικονομούσε περισσότερη ενέργεια, από εκείνη των λαμπτήρων υδραργύρου!

Διευκρινιζόταν επίσης ότι το νέο είδος λυχνίας πυράκτωσης θα περιείχε επαναστατικά υλικά που αναπτύχθηκαν ύστερα από τη συνεργασία τής GE Lighting division, που εδρεύει στο Κλίβελαντ τού Οχάιο και της GE Global Research Center, που εδρεύει στη Νέα Υόρκη. Αρχικά η νέα τεχνολογία θα κάλυπτε λάμπες ισχύος 40-100 watt και στη συνέχεια θα επεκτεινόταν σε κάθε είδος λυχνίας πυράκτωσης.

Η πλέον σημαντικότερη ανακοίνωση ήταν ότι αυτές οι λυχνίες στο τελικό τους στάδιο θα ήταν τέσσερις φορές πιο αποδοτικότερες από τις σημερινές λυχνίες πυράκτωσης, αλλά και καλύτερες αποδοτικά από τις σημερινές λυχνίες υδραργύρου, προσφέροντας μεγάλη βοήθεια στη μείωση τής περιβαλλοντικής ρύπανσης(!)

Το έξοχο νέο ήταν ότι η εφαρμογή της νέας τεχνολογίας στους λαμπτήρες πυράκτωσης θα μπορούσε να μειώνει καθημερινά περισσότερο από 40 τόνους τις εκπομπές τού διοξειδίου τού άνθρακα μόνο στην ατμόσφαιρα των ΗΠΑ και περισσότερο από 50 τόνους στην επικράτεια τής Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαίως, η ανακοίνωση τής εταιρείας, ήταν εκφρασμένη με διπλωματική προσέγγιση για να μη βρεθεί σε σύγκρουση με το σύνολο των άλλων «συμφερόντων...» που είχαν ήδη επενδύσει στη νέα τεχνολογία των υδραργυρικών λαμπτήρων. Φρόντιζε να καθησυχάσει τους ανταγωνιστές τής, τονίζοντας ότι θα υποστηρίξει τις νομοθετικές προσπάθειες τής E.E. και των ΗΠΑ επιταχύνοντας την καθιέρωση όλων των τύπων φωτισμού, που έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν στη μείωση τού φαινομένου τού θερμοκηπίου και εξέφραζε την υποστήριξή τής στην απόφαση τής E.E. να μειώσει κατά 20% την κατανάλωση ενέργειας έως το 2020.

Αυτά συνέβησαν το 2007.⁽¹²⁾ Ένα χρόνο αργότερα⁽¹³⁾ η GE ανακοίνωσε ότι παγώνει τα σχέδιά τής(!) επειδή στοχεύει πλέον να εστιασθεί περισσότερο στην ανάπτυξη λαμπτήρων τεχνολογίας LED και OLED.

Στην ουσία, οι αφελείς προσπάθειες των περιβαλλοντικών οργανώσεων οι αντισυνταγματικές έως φασιστικές πρόνοιες υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας» σε ΗΠΑ και E.E. και ο αμείλικτος ανταγωνισμός με στόχο κέρδος και όλο περισσότερο κέρδος έδωσαν το τελικό χτύπημα. Για μια πλήρη ανάλυση των παιγνίων των πολυεθνικών και τής πολιτικής δείτε το σχετικό θέμα.

Ωστόσο δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι το «θάψιμο» των νέων λαμπτήρων πυράκτωσης μπορεί να συνδέεται με το γεγονός ότι οι λάμπες «οικονομίας» λειτουργούν και ως ραντάρ και ηλεκτρονικοί κατάσκοποι κάτι που συμβαίνει κατά πολύ καλύτερα στις LED μετατρέποντας έτσι τη χρήση τους σε κάθε σημείο τής Γης σε ένα τέλειο δίκτυο παρακολούθησης και ανταλλαγής πληροφοριών με ό,τι θετικό και αρνητικό αυτό συνεπάγεται, όπως αναλύω σε ξεχωριστό θέμα.⁽¹⁴⁾

(12) http://www.businesswire.com/portal/site/ge/?ndmViewId=news_view&newsId=20070223005120&newsLang=en

(13) <http://www.cleanbreak.ca/2008/11/26/>

(14) «LED: βλέπουν την υγεία και τα μάτια, προκαλούν φωτορύπανση, μας ακούνε, μας βλέπουν, μας ακτινοβολούν με βρόμικο ηλεκτροσμό και μικροκύματα και τις λατρεύουν κατάσκοποι και χάκερ» on page 263

Στο μεταξύ, έκλεισαν τα εργοστάσια τής GE στις ΗΠΑ, που παράγουν λαμπτήρες πυράκτωσης για χαθούν θέσεις εργασίας σε μια χειμαζόμενη Αμερική, και να ανοίξουν νέα εργοστάσια σε Κίνα και Ινδία με νέες θέσεις εργασίας, αλλά με τα κέρδη τής GE να εκτοξεύονται από τις πωλήσεις των νέων λαμπτήρων «οικονομίας».

Βεβαίως, το ερώτημα που δεν έχει απαντηθεί από κυβερνήσεις, περιβαλλοντικές οργανώσεις και λοιπούς οικολογούντες είναι το εξής:

Γιατί δεν αφιέρωσαν την ισχύ τους στην παραγωγή των πραγματικά φιλικών για το περιβάλλον λαμπτήρων οικονομίας από την GE, οι οποίοι **δεν θα είχαν** το θανατηφόρο μπλε φάσμα, τα εξαιρετικά ρυπογόνα και καρκινογόνο πλαστικά, την έκλυση καρκινογόνων αέριων όταν ανάβουν, τις ραδιοσυχνότητες και τον βρόμικο ηλεκτρισμό, τον υπερτοξικό υδράργυρο και τις βλαβερές υπεριώδεις ακτινοβολίες, όπως και τα πάμπολλα τεχνικά προβλήματα στη χρήση τους και αντ' αυτού έριξαν όλο το βάρος τους στη νομοθετική προώθηση υπερτοξικών προϊόντων που η απατηλή διαφήμιση τα έχει καθιερώσει ψευδώς ως πράσινο προϊόν με το ψευδεπίγραφο όνομα λάμπες «οικονομίας»;

Επειδή προφανώς άκουσαν τις εντολές τού άτυπου καρτέλ τής αμερικανικής οργάνωσης NEMA, και άλλων πολυεθνικών τής Ευρώπης, τα οποία έκριναν ότι τα συμφέροντά τους ταυτίζονται με την εξαφάνιση των λαμπτήρων πυράκτωσης και την προώθηση με κάθε τρόπο των «οικονομικών» και των LED.

Ευτυχώς, η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι ακόμα ελεύθερη.

Γι' αυτό, βλέπουμε σήμερα λάμπες πυράκτωσης τού 21ου αιώνα να εμφανίζονται στην αγορά, οι οποίες δεν υπακούουν στον κανόνα τής προγραμματισμένης βραχυβιότητας των 1.000 ωρών ζωής, όπως είχε καθιερωθεί με τις εντολές τού καρτέλ Φοίβος. Οι νέες λάμπες πυράκτωσης διαρκούν πάνω από 5.000 ώρες!⁽¹⁵⁾

Μια ακόμα εξαιρετική λύση φωτισμού που «θάφτηκε»...

«Μια εξαιρετικά ισχυρή ακτίνα λέιζερ έχει τη δυνατότητα να μετατρέπει συνηθισμένη λυχνία πυράκτωσης σε λαμπτήρα εξοικονόμησης, αναφέρουν ερευνητές στο χώρο τής οπτικής τού Πανεπιστημίου Rochester.

Η διαδικασία μετατρέπει το φως λαμπτήρα πυράκτωσης 60W, σε 100W, διατηρώντας ταυτόχρονα την κατανάλωση στα 60W, κάνοντας έτσι τον λαμπτήρα πυράκτωσης φθηνότερο στην αγορά και παράλληλα να ακτινοβολεί με φως περισσότερο ευχάριστο από εκείνο ενός συμπαγούς λαμπτήρα φθορισμού».⁽¹⁶⁾

Αυτή είναι η πρώτη πρόταση από την ανακοίνωση πανεπιστημίου με την οποία η επιστήμη έρχεται να δώσει την κατάλληλη λύση σε προβλήματα ανθρώπινης υγείας και ρύπανσης τού περιβάλλοντος από τους Σ.Λ.Φ.

Ο δρας Chunlei Guo, καθηγητής οπτικής στο Πανεπιστήμιο τού Rochester, είχε μια πραγματικά λαμπρή ιδέα. Να ακτινοβολήσει το νήμα λαμπτήρα πυράκτωσης και να παρατηρήσει στη συνέχεια τη λειτουργία του σε συνθήκες χρήσης.

Πράγματι ομάδα πανεπιστημιακών ερευνητών με επικεφαλής τον Chunlei Guo στο πανεπιστήμιο τού Ροτσέστερ τής Νέας Υόρκης, χρησιμοποιώντας συσκευή ακτίνων υπερταχέων λέιζερ

(15) <https://shop.regencylighting.com/lamps/incandescent.html>

(16) Regular light bulbs made super-efficient with ultra-fast laser - Laser process doubles brightness for the same amount of energy - UNIVERSITY OF ROCHESTER http://www.eurekalert.org/pub_releases/2009-05/uor-rlb052909.php

ακτινοβόλησαν λαμπτήρα πυράκτωσης για ένα φεμτοδευτερόλεπτο.

Ο χρόνος αυτός είναι τόσο απειροελάχιστος, ώστε η ανθρώπινη αντιληπτικότητα αδυνατεί να τον συλλάβει. Ένα φεμτοδευτερόλεπτο ισούται με το ένα εκατομμυριοστό του δισεκατομμυριοστού ενός δευτερολέπτου. Μια άλλη ερμηνεία τού τι είναι ένα φεμτοδευτερόλεπτο δίνεται αν πούμε ότι έχει την ίδια αναλογία όση έχει ένα δευτερόλεπτο για περίπου 32 εκατομμύρια χρόνια.

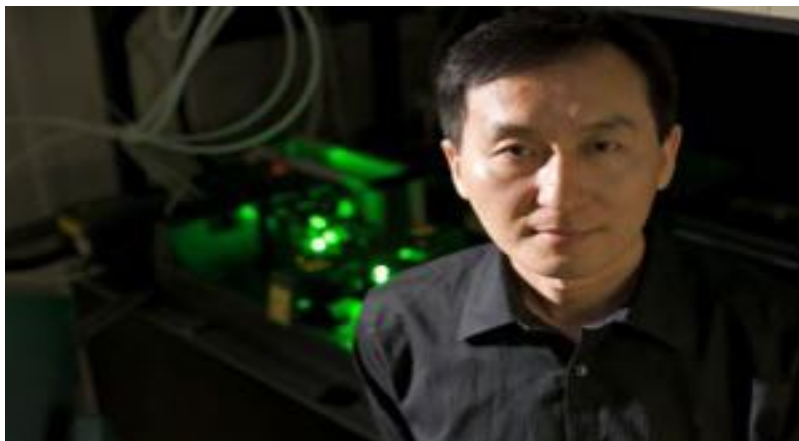
Το αποτέλεσμα που έλαβε όταν χρησιμοποίησε το λέιζερ η ομάδα τού ιδιοφυούς καθηγητή ήταν απροσδόκητο. Ο λαμπτήρας πυράκτωσης που ακτινοβολήθηκε είχε ισχύ 60W και ξαφνικά... άρχισε να ακτινοβολεί με ισχύ λαμπτήρα 100W!

Η εξήγηση που δίνεται είναι ότι η ακαριαία δέσμη λέιζερ άλλαξε τις ιδιότητες στην επιφάνεια τού νήματος πυράκτωσης δημιουργώντας μικροδομές, που ανάγκασαν τον λαμπτήρα να αποκτήσει μεγαλύτερη λαμπρότητα, ενώ την ίδια στιγμή χρησιμοποιούσε το ίδιο ποσό ηλεκτρισμού.

«Στείλαμε μια ακτίνα λέιζερ διαμέσου τού γυαλιού τού λαμπτήρα πυράκτωσης και αυτό διαφοροποίησε μια μικρή περιοχή τού νήματος. Όταν ανάψαμε τον λαμπτήρα μπορούσαμε να δούμε αυτή τη μικρή περιοχή να λάμπει περισσότερο από το υπόλοιπο μέρος τού νήματος. Σημειώστε ότι δεν μεταβάλλαμε την ισχύ τού ηλεκτρικού ρεύματος», διευκρίνισε ο καθηγητής Guo σε ανακοίνωσή του προς τα μέσα ενημέρωσης.⁽¹⁷⁾

Όπως γίνεται αντιληπτό η ανακάλυψη αυτή αποτελεί νέο γιγάντιο βήμα στο χώρο τού φωτισμού με λαμπτήρες πυράκτωσης, μετά την αρχική ανακάλυψη τού λαμπτήρα πυράκτωσης από τον ιδιοφυή Edison. Το ερώτημα που μένει να απαντηθεί είναι εάν υπάρχει η τεχνική δυνατότητα να ακτινοβοληθεί, όχι μόνο ένα μικρό μέρος τού νήματος πυράκτωσης αλλά ολόκληρο το νήμα. Εάν αυτό είναι τεχνικά δυνατό - κάτι που εκ πρώτης όψεως δείχνει πως μπορεί να επιτευχθεί - τότε εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι η ισχύς ενός λαμπτήρα 25 W θα ισοδυναμεί με ισχύ 350W και ίσως αρκετά περισσότερο. Ο διευθύνων σύμβουλος τού Κέντρου Τεχνολογίας Φωτισμού τής Καλιφόρνιας Michael Siminonitch, εκτιμά ότι η ανακάλυψη λαμπτήρα πυράκτωσης με οικονομική κατανάλωση είναι το ιερό δισκοπότηρο στο χώρο τής έρευνας για το φωτισμό. «Αυτά τα πράγματα θα συμβούν - είπε - επειδή οι άνθρωποι μισούν υπερβολικά τις λάμπες φθορισμού».⁽¹⁸⁾

Εξίσου σημαντικό είναι το εύρημα ότι η ισχύς που απαιτείται για να λειτουργήσει αυτή η πανίσχυρη ακτίνα λέιζερ, που μετατρέπει τους λαμπτήρες πυράκτωσης σε γίγαντες οικονομίας, μπο-

Ο καθηγητής Chunlei Guo, ανακάλυψε τις επαναστατικές αλλαγές που συμβαίνουν στους λαμπτήρες πυράκτωσης, όταν ένα μικρό μέρος τού νήματος σαρώνεται με ακτίνα λέιζερ. Στη φωτογραφία ο καθηγητής με πίσω δεξιά του τη συσκευή λέιζερ, με την οποία διεξήχθη το πείραμα.

<http://www.eurekalert.org/multimedia/pub/14340.php?from=137866>

(17) http://www.eurekalert.org/pub_releases/2009-05/uor-rlb052909.php

(18) <http://greeninc.blogs.nytimes.com/2009/05/29/can-incandescent-bulbs-be-made-efficient/?scp=1&sq=%22University%20of%20Rochester%22&st=cse>

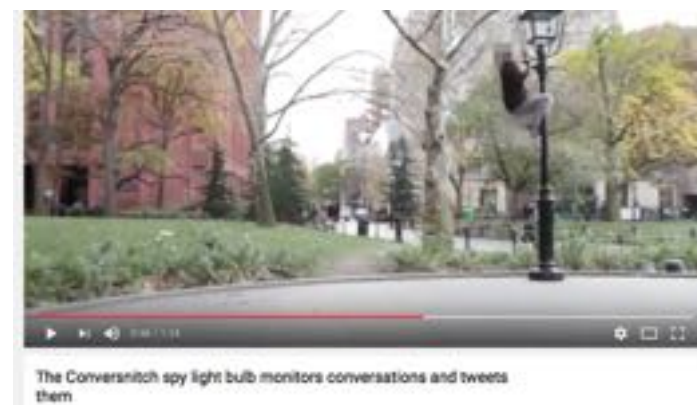
ρεί να λαμβάνεται από απλή οικιακή πρίζα!

Το σημαντικότερο όλων είναι... αυτό που μένει να παρακολουθήσουμε καθώς θα εξελίσσονται τα γεγονότα. Δηλαδή, εάν πανίσχυρα οικονομικά συμφέροντα θα «θάψουν» καταλλήλως και αυτή τη συγκλονιστική ανακάλυψη ή θα βρει τελική εφαρμογή στους λαμπτήρες πυράκτωσης για να δούμε ένα είδος πραγματικά οικολογικού φωτός να αναδύεται μέσα από τα «πράσινα» σκοτάδια μας.

LED: βλάπτουν την υγεία και τα μάτια, προκαλούν φωτορύπανση, μας ακούνε, μας βλέπουν, μας ακτινοβολούν με βρόμικο ηλεκτρισμό και μικροκύματα και τις λατρεύουν κατάσκοποι και χάκερ

Στο χώρο τού φωτισμού οι λάμπες LED κατέχουν πράγματι, τόσο πολλές αξιοθαύμαστες ιδιότητες εκτός από την αντισοκολογικότητά τους και την επικινδυνότητά τους για την ανθρώπινη

Η άνω αριστερή φωτογραφία, από δείχνει μια επιτραπέζια λάμπα LED - «κατάσκοπο» εικόνας και ήχου. Η LED στην άνω δεξιά φωτογραφία μπορεί να παρακολουθεί το χώρο με εικόνα και ήχο. Κάτω αριστερά, βλέπουμε ένα άτομο ανεβασμένο σε σιδερένια κολόνα αλλάζει μια λάμπα LED σε φωτιστικό τού δρόμου. Με τη λάμπα αυτή είναι δυνατή η μετάδοση των διαλόγων των περαστικών και η άμεση μεταφορά τους σε γραπτή μορφή στο Twitter!⁽¹⁾ Η δεξιά φωτογραφία δείχνει ένα σύστημα φώτων LED το οποίο είναι εγκατεστημένο σε αεροδρόμια. Με τα φώτα αυτά είναι δυνατό να παρακολουθούνται χιλιάδες άτομα πριν καν φτάσουν στα σημεία ελέγχου. Η τελευταία πατέντα μάλλον έχει αξία για τους συγκεκριμένους χώρους....

1 The Conversnitch spy light bulb monitors conversations and tweets them - <https://www.youtube.com/watch?v=q8OFyIUQLwI>

υγεία, που θα μπορούσαν να ανακηρυχθούν τα πλέον επικίνδυνα φώτα τού πλανήτη.

Ας δούμε αναλυτικότερα όσα έχουν αποκαλυφτεί έως το 2020, επειδή στην πορεία είναι δυνατόν να εμφανιστούν και άλλα «προσόντα» τους:

Πρώτη δυνατότητα:

Μπορούν να προκαλούν σοβαρές βλάβες στα μάτια

Μπορούν να μας στραβώνουν. Δηλαδή έχουν τη δυνατότητα να επιφέρουν βλάβες στην επιφάνεια και κυρίως στο βυθό των οφθαλμών, που είναι ανεπανόρθωτες, με το ισχυρό φάσμα που διαθέτουν, όπως εξηγώ αναλυτικά στο σχετικό θέμα.⁽¹⁾

Με δεδομένο ότι υπάρχουν σήμερα στην επιφάνεια τής Γης, 4-5 δισεκατομμύρια λάμπες σε δρόμους πλατείες και άλλους ανοιχτούς χώρους και με τη μαζική εγκατάσταση λαμπτήρων LED σε κάθε χώρο, δημόσιο ή ιδιωτικό, αυτό το δίκτυο φωτός θα μετατραπεί σε μέσο «εξόντωσης» τής ανθρώπινης όρασης. Οι μόνοι ωφελημένοι θα είναι οι οφθαλμίατροι και οι πολυεθνικές των φαρμάκων και λοιπών υλικών με την τύφλωση και τις άλλες σοβαρότατες βλάβες που επιφέρει το υπερτοξικό φάσμα τους.

Επαναλαμβάνω εδώ όσα γράφω στο σχετικό κεφάλαιο για τις βλάβες στους οφθαλμούς από το φάσμα στο μπλε, με βάση το γεγονός ότι αυτό το βιβλίο διαβάζεται σπονδυλωτά, δηλαδή είναι δυνατό να διαβαστεί ακόμα και από το τέλος προς την αρχή ή κάθε κεφάλαιο ξεχωριστά, οπότε ο αναγνώστης / αναγνώστρια είναι δυνατό να έχει διαβάσει τη σχετική έρευνα, όπου αναλύω διεξοδικά τις βλάβες στους οφθαλμούς από το φάσμα τού μπλε.

Επειδή βρίσκεται στο «χώρο» τού ορατού φωτός το φάσμα τού μπλε διαπερνά εύκολα την ατμόσφαιρα. Η πρώτη βλάβη είναι δυνατό να προκληθεί σε ένα με τρία λεπτά κοιτώντας τον Ήλιο. Ωστόσο, κι εδώ είναι το ανησυχητικό, οι λάμπες LED προκαλούν βλάβες τόσο στην επιφάνεια όσο και στο βυθό των οφθαλμών ακόμα κι όταν δεν κοιτάζουμε άμεσα το φως τους και αυτό το φως μάς ακτινοβολεί συνεχώς.

Η βλάβη που προκαλεί στην όραση η μπλε ακτινοβολία είναι τόσο καλώς τεκμηριωμένο γεγονός⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾ ώστε ουδείς επιστήμονας διανοείται σήμερα να ισχυρισθεί το αντίθετο.

Βεβαίως και άλλοι παράγοντες - εκτός τής ηλιακής ακτινοβολίας - ενέχονται σε βλάβες των οφθαλμών. Μια γρήγορη έρευνα στην ιατρική βάση επιστημονικών εργασιών PubMed, αποδίδει πάμπολλες, γεγονός που δείχνει (πέρα από κάθε αμφισβήτηση), ότι το ζήτημα των βλαβών εξαιτίας τού μπλε φωτός αποτελεί γνωστή κατάσταση στην επιστημονική κοινότητα με αποτέλεσμα να έχει πλέον καθιερωθεί ο όρος «hazards of blue» ή «blue light hazards».

Για παράδειγμα, **Ισπανοί ερευνητές βρήκαν το 2013 ότι οι λεγόμενοι «οικολογικοί» λαμπτήρες LED προκαλούν μόνιμη βλάβη στον αμφιβληστροειδή, επειδή έχουν ισχυρό φάσμα στο μπλε(!)** Η βλάβη από τη στιγμή που συμβεί δεν μπορεί να επιδιορθωθεί από τον οργανισμό, ούτε υπάρχει κάτι τεχνητό που να μπορεί να αντικαταστήσει τον αμφιβληστροειδή.

1 «Προσοχή στα μάτια παιδιών (και ενηλίκων) από κάθε πηγή φωτός με έντονο φάσμα στο μπλε» on page 221

2 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18516116>

3 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/6834158>

4 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/2083911>

5 «Macular Degeneration Linked to Sunlight and Low Antioxidants» - <http://www.medpagetoday.com/Ophthalmology/GeneralOphthalmology/11281>

«Το πρόβλημα είναι ότι η εξέλιξη της υγείας των ματιών θα είναι προς το χειρότερο επειδή η ανθρώπινη όραση έχει δημιουργηθεί για να βλέπει με το φως και όχι να κοιτάμε κατευθείαν μια φωτεινή πηγή. Τα παιδιά χρησιμοποιούν σήμερα ηλεκτρονικές συσκευές από πολύ νωρίς αντί να χρησιμοποιούν το χαρτί για να διαβάζουν», δήλωσε η επιστήμονας Σάντσεθ Ράμος, η οποία μαζί με την ερευνητική της ομάδα βρήκε ότι ο φωτισμός με LED προκαλεί βλάβες στον αμφιβληστροειδή.⁽⁶⁾⁽⁷⁾

Η επιστήμονας που διεξήγε τη σχετική μελέτη δήλωσε επίσης ότι «...οι βλαπτικές συνέπειες των LED δεν περιορίζονται μόνο στις στιγμές που κοιτάζουμε απευθείας την οθόνη του υπολογιστή, της τηλεόρασης ή του κινητού μας - που είναι ήδη πολλές - ή σε αυτές που διαβάζουμε το βιβλίο μας κάτω από μια λάμπα. Εξακολουθούν να υφίστανται και όταν απλώς βρισκόμαστε σε έναν χώρο ο οποίος φωτίζεται από αυτά. Στον χώρο βεβαίως δεν κοιτάζουμε την πηγή του φωτός αλλά και πάλι αυτή προξενεί βλάβη, και μάλιστα μεγάλη. Προξενεί βλάβη αν έχει μεγάλη ενέργεια, το πρόβλημα είναι η ενέργεια. Ενδεχομένως δεν εκπέμπουν όλα τα LED μπλε φως σε ποσότητα που να είναι επιβλαβής, πολλά όμως μάλλον εκπέμπουν».⁽⁸⁾

Οι καταναλωτές ίσως παραπλανιούνται (δηλώνει η ίδια επιστήμονας) με την αναγραφή στους λαμπτήρες LED της επιγραφής «Low Blue», κάτι που σημαίνει ότι έχουν χαμηλό φάσμα στο μπλε.

Συμπληρώνω εδώ, ότι για να μην μάς εξαπατήσουν διάφορες επιγραφές όπως «low blue», αναζητάμε τις ανάλογες προδιαγραφές στην ιστοσελίδα της εταιρείας και το σχετικό γράφημα το οποίο θα πρέπει να αποδεικνύει τον ισχυρισμό. Δηλαδή, χρήσιμο είναι να γνωρίζουμε εάν το μπλε φάσμα στο γράφημα είναι ισοδύναμο με το μπλε το οποίο υπάρχει σε κάθε γράφημα λαμπτήρων πυράκτωσης, τότε πράγματι, αυτό το είδος λαμπτήρα είναι «low blue» και ακίνδυνο. Εάν διαπιστώσουμε ότι είναι μεγαλύτερο ή ισχυρότερο, τότε... παίρνουμε την ευθύνη εάν θα αγοράσουμε και χρησιμοποιήσουμε αυτό το είδος LED.

Σε άλλη έρευνα το 2011, με τη συμμετοχή 10 επιστημόνων, από γαλλικό πανεπιστήμιο αυτή τη φορά,⁽⁹⁾ βρέθηκε ότι βλάβη στους οφθαλμούς μπορεί να προκαλείται ακόμα και στο καθημερινό περιβάλλον εργασίας κι όχι σε ειδικές συνθήκες. Με τις δυο λέξεις «ειδικές συνθήκες» αποκαλύπτεται ένα ακόμα τεράστιο λάθος με το πόρισμα της αρμόδια επιστημονικής επιτροπής της ΕΕ, το οποίο έβλεπε βλάβες στα μάτια μόνο σε «ειδικές συνθήκες», για να αποδειχθεί πλέον πόσο αντικειμενικά είναι αυτά τα πορίσματα των ποικίλων επιτροπών σε ΗΠΑ και Ευρώπη.

Πόσο έξοχη αυτή η νέα «οικονομική» τεχνολογία. Μια ακόμα έρευνα με τη συμμετοχή δέκα επιστημόνων από το ίδιο γαλλικό πανεπιστήμιο επιβεβαίωσε τα δυσμενή ευρήματα για τις λάμπες LED.⁽¹⁰⁾

Διευκρινίζοντας εδώ τι σημαίνει η έκφραση της επιστημονικής επιτροπής της Ε.Ε. για «σπάνιες συνθήκες» οφείλω να διευκρινίσω ότι με αυτό εξελίσσεται μια ακόμα κορυφαία αθλιότητα σε βάρος των καταναλωτών παρόμοια με εκείνη των ασφαλών ορίων στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, όπου αυτά έχουν τεθεί με βάση τις θερμικές επιδράσεις, κάτι που είναι τόσο ξεπερασμένο

6 http://www.upi.com/Science_News/2013/05/11/LED-lights-ruin-retinas-researchers-say/52041368287606/

7 «Effects of light-emitting diode radiations on human retinal pigment epithelial cells in vitro», by Chamorro E, Bonnin-Arias C, Pérez-Carrasco, Muñoz de Luna, Vázquez D, Sánchez-Ramos. - <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22989198>

8 «Τα φώτα και τα μάτια μας!» της Φαφούτη Χαλίνας. 14/7/2013 - <http://www.tovima.gr/science/article/?aid=522240>

9 Light-emitting diodes (LED) for domestic lighting: Any risks for the eye? by F. Behar-Cohen, C. Martinsons, F. Viénote, G. Zissis, A. Barlier-Salsi, J.P. Cesarini, O. Enouf, M. Garcia, S. Picaud, D. Attia. Progress in Retinal and Eye Research. Volume 30, Issue 4, July 2011, Pages 239-257 - <http://www.reticare.com/imagenes/documents/18.-Behar-Cohen-2011.pdf>

10 Light-induced retinal damage using different light sources, protocols and rat strains reveals LED phototoxicity, by A. Krigel, M. Berdugo, E. Picard, R. Levy-Boukris, I. Jaadane, L. Jonet, M. Dernigoghossian, C. Andrieu-Soler, A. Torriglia, F. Behar-Cohen. Neuroscience. Volume 339, 17 December 2016, Pages 296-307 - <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0306452216305243>

όσο ξεπερασμένα είναι τα τόξα και τα σπαθιά στις σημερινές πολεμικές συρράξεις.

Η συγκεκριμένη γελοιότητα και ταυτοχρόνως αθλιότητα, αφορά τα όρια ασφαλείας στο φως των «οικονομικών λαμπτήρων, το οποίο δεν θεωρείται (ούτε έχει μετρηθεί) ως συνεχής πηγή ακτινοβολίας φωτός, όπως συμβαίνει στον σημερινό κόσμο όπου ημέρα και νύχτα βρισκόμαστε κάτω ή δίπλα από, ή βλέπουμε φωτεινές πηγές, αλλά σε «στιγμιαία» έκθεση μερικών ωρών, ή με άλλα λόγια σε «ειδικές συνθήκες».

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι οι χιλιάδες εργασίες που έχουν διεξαχθεί στο χώρο φωτός είτε με παρατεταμένη, είτε με στιγμιαία έκθεση των πειραματόζων σε φωτεινές πηγές, μικρής ή μεγάλης ισχύος, κυρίως με λαμπτήρες «οικονομίας» και LED, έχουν δείξει σε όλες τις περιπτώσεις με συνεχή χρήση ή σε ειδικές συνθήκες, μικρή ή μεγάλη βλάβη στους οφθαλμούς. Σημειώστε ότι η μικρή ισχύς φωτός περιέχει φάσμα στο μπλε στα 5 lux και κυμαίνεται στους 3.600 βαθμούς Κέλβιν και το ισχυρό φως είναι 1.000 lux κυμαινόμενο στους 6.000 βαθμούς Κέλβιν.⁽¹¹⁾

Σε μια ακόμα έρευνα, το 2016, με τη συμμετοχή εννέα επιστημόνων από πανεπιστήμια Γαλλίας και Ελβετίας βρέθηκε ότι οι λάμπες LED με διαφορετικό φάσμα στο μπλε (507, 473, 467, και 449 nm), προκαλούν πόνο στον αμφιβληστροειδή και οξειδωτική βλάβη. Παρατηρήθηκε επίσης απώλεια φωτοϋποδοχέων, απόπτωση, και νέκρωση κυττάρων. Τα αποτελέσματα αυτά σχετίζονται άμεσα με τα μήκη κύματος τού μπλε φάσματος τα οποία προκαλούν στον αμφιβληστροειδή ισχυρή βλάβη φωτοϋποδοχέων και νέκρωσή τους.⁽¹²⁾

Σε μια πρόσφατη έρευνα, το 2019, βρέθηκε ότι η έκθεση πειραματόζων μόνο για τρεις ώρες σε μήκη κύματος μπλε φωτός στα 410, 440 και 480 nm και με μέση ακτινοβολία 1,1mW ανά τετραγωνικό εκατοστό αλλοίωσε τη μορφολογία των κυττάρων, προκάλεσε κυτταρικό θάνατο, και επέφερε οξειδωτικό στρες και φλεγμονή. Αυτές οι επιδράσεις συνιστούν ένα ακόμα επιβαρυντικό δεδομένο επειδή δεν είχαν γίνει αντιληπτές σε προηγούμενες έρευνες.

Οι επιστήμονες διαπίστωσαν ότι οι νευρώνες και τα νευρογλοιακά κύτταρα επεξεργάζονται τα φωτεινά σήματα με διαφορετικό τρόπο, κι αυτό προκαλεί παραγωγή υπεροξειδίου και υπεροξειδίου του υδρογόνου, την εκδήλωση βιοδεικτών που υποδηλώνουν οίδημα, με φωτοτοξική και μιτοχονδριακή βλάβη.

Μια αρκούντως σημαντική, βλαβερή και άγνωστη έως σήμερα επίδραση φωτοτοξικότητας που βρέθηκε με αυτή την εργασία είναι το εύρημα ότι η τοξική επίδραση τού φωτός μπορεί να συμβαίνει με άλλες οδούς εκτός τού οπτικού νεύρου.

Οι επιστήμονες που συμμετείχαν ανέλυσαν τις οδούς λήψης τού φωτεινού σήματος και διαπίστωσαν ότι τα κύτταρα τού τριδύμου νεύρου πρέπει να λαμβάνουν ερεθίσματα φωτός εκτός από την καλά γνωστή απορρόφηση φωτός από τα μιτοχόνδρια και από άλλες πηγές. Αυτή θα πρέπει να είναι μέσω μη οπτικών οδών όπως τής οψίνης, μιας πρωτεΐνης των αμφιβληστροειδικών ραβδίων, τής μελανοψίνης και τής νευροψίνης. Διερευνώντας τους μηχανισμούς που αποτελούν τη βάση της φωτοτοξικότητας, εκτιμούν ότι υπάρχει ένας σημαντικός ρόλος στο ενδοπλασματικό δίκτυο τού νευρικού συστήματος το οποίο μεταδίδει το τοξικό μπλε φως. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα οι επιστήμονες τονίζουν ότι μπορούμε σήμερα να έχουμε μια άποψη για

11 Σ.τ.Χ.Μ.: Συγκριτικά με τις τεχνητές φωτεινές πηγές σε μια πολύ συννεφιασμένη ημέρα έχει 100 lux. Κατά την Ανατολή ή Δύση έχουμε 400 lux, σε μια ημέρα όπου δεν μάς χτυπά άμεσα το ηλιακό φως 10.000 έως 25.000 και όταν είμαστε άμεσα εκτεθειμένοι στον Ήλιο δεχόμαστε 32.000 έως 130.000 lux.

12 Retinal damage induced by commercial light emitting diodes (LEDs) , by Imene Jaadane, Pierre Boulenguez, Sabine Chahory, Samuel Carré, Michèle Savoldelli, Laurent Jonet, Francine Behar-Cohen, Christophe Martinsons, Alicia Torriglia - Free Radical Biology and Medicine. Volume 84, July 2015, Pages 373-384 -

αυτό το κύκλωμα πόνου και φωτοευαισθησίας. Η ενοποίηση των αποτελεσμάτων δίνει μια εικόνα για αυτό το κύκλωμα του μπερδεμένου πόνου και της φωτοευαισθησίας που παρατηρείται συχνά σε ασθενείς που πάσχουν από παρόμοια οφθαλμικά συμπτώματα.⁽¹³⁾

Σε δυο ακόμα πανεπιστημιακές έρευνες από την Κίνα και Ιαπωνία βρέθηκε ότι το φως των λαμπτήρων LED προκαλεί βλάβες στα μάτια,⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾ ενώ σε μια ακόμα εργασία δημοσιευμένη στο «Nature» παρατηρήθηκε πως όχι μόνο το μπλε φάσμα προκαλεί βλάβες στους οφθαλμούς αλλά **επιφέρει βλάβες στον εγκέφαλο, δημιουργεί προβλήματα στην κίνηση και μειώνει το προσδόκιμο ζωής!**⁽¹⁶⁾

Το πώς γίνονται οι βλάβες με το φως των ποικίλων ηλεκτρονικών συσκευών που διαθέτουν ισχυρό φάσμα στο μπλε, ήρθε να διευκρινίσει ακόμα περισσότερο με έρευνά του ένας καθηγητής χημείας και βιοχημείας στο πανεπιστήμιο τού Τολέδο στην Ισπανία.⁽¹⁷⁾ Ο δρας Karunarathne διαπίστωσε ότι η έκθεση σε μπλε φως προκαλεί αντιδράσεις στον αμφιβληστροειδή που με τη σειρά τους δημιουργούν δηλητηριώδη χημικά μόρια στα κύτταρα των φωτοϋποδοχέων.

«Αν ρίξετε μπλε φως στον αμφιβληστροειδή, τότε σκοτώνονται τα κύτταρα των φωτοϋποδοχέων επειδή διαλύονται τα μόρια που δέχονται το φωτεινό ερέθισμα» δηλώνει ο καθηγητής. «Τα κύτταρα των φωτοϋποδοχέων δεν αναπληρώνονται ποτέ στα μάτια από τη στιγμή που πεθάνουν».

Ο δρας Karunarathne προχώρησε σε κάτι επαναστατικό στη σύλληψή του. Εισήγαγε μόρια αμφιβληστροειδή σε άλλους κυτταρικούς τύπους του σώματος, όπως καρκινικά κύτταρα, καρδιακά κύτταρα και νευρώνες παρατηρώντας τις αντιδράσεις τους. Διαπίστωσε πως όταν εκτίθενταν σε μπλε φως, αυτοί οι τύποι κυττάρων, πέθαιναν, όταν είχαν φορτίο και μόρια αμφιβληστροειδή.

Μόνο το μπλε φάσμα φωτός είχε τέτοια επίδραση στα κύτταρα, ενώ δεν πυροδοτείται καμία δραστηριότητα με φάσμα στο πράσινο, κίτρινο ή κόκκινο φως.

Η τοξικότητα που παράγεται στα κύτταρα τού αμφιβληστροειδή μέσω του μπλε φωτός είναι καθολική. Μπορεί να σκοτώσει οποιοδήποτε τύπο κυττάρου.⁽¹⁸⁾

«Κάθε χρόνο περισσότερα από δύο εκατομμύρια νέα κρούσματα εκφύλισης τής ωχράς κηλίδας αναφέρονται στις Ηνωμένες Πολιτείες», δήλωσε ο καθηγητής. «Με τη γνώση περισσότερων μηχανισμών για την αιτία τής τύφλωσης θα αναζητήσουμε μια μέθοδο για την παρεμπόδιση των τοξικών αντιδράσεων που προκαλούνται από το συνδυασμό των μορίων τού αμφιβληστροειδή και τού μπλε φωτός, ελπίζοντας να βρούμε έναν τρόπο να προστατεύσουμε τα μάτια των παιδιών που ζουν σε αυτόν τον κόσμο τής τεχνολογίας».

Έρευνα που διεξήχθη το 2014 βασισμένη στα ευρήματα αμυντικού μετεωρολογικού δορυφορικού προγράμματος των ΗΠΑ, το οποίο πραγματοποιούσε γεωεντοπισμό κατοικιών 84,934 παιδιών

13 Blue light exposure in vitro causes toxicity to trigeminal neurons and glia through increased superoxide and hydrogen peroxide generation. By Marek V, Potey A, Réaux-Le-Goazigo A, Reboussin E, Charbonnier A, Villette T, Baudouin C, Rostène W, Denoyer A, Mélik Parsadaniantz S. - Free Radical Biology and Medicine

Volume 131, 1 February 2019, Pages 27-39 - <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0891584918322329?via%3Dihub>

14 Light-emitting-diode induced retinal damage and its wavelength dependency in vivo, by Yu-Man Shang, Gen-Shuh Wang, David H. Sliney, Chang-Hao Yang, Li-Ling Lee - http://www.ijo.cn/en_publish/2017/2/20170203.pdf

15 The Involvement of the Oxidative Stress in Murine Blue LED Light-Induced Retinal Damage Model, by Maho Nakamura, Yoshiki Kuse, Kazuhiro Tsuruma, Masamitsu Shimazawa, Hideaki Hara

16 Daily blue-light exposure shortens lifespan and causes brain neurodegeneration in Drosophila, by Trevor R. Nash, Eileen S. Chow, Alexander D. Law, Samuel D. Fu, Elzbieta Fuszara, Aleksandra Bilka, Piotr Bebas, Doris Kretschmar & Jadwiga M. Giebultowicz.- <https://www.nature.com/articles/s41514-019-0038-6>

17 Blue light excited retinal intercepts cellular signaling by Kasun Ratnayake, John L. Payton, O. Harshana Lakmal & Ajith Karunarathne - <https://www.nature.com/articles/s41598-018-28254-8.pdf> - https://www.jstage.jst.go.jp/article/bpb/40/8/40_b16-01008/_html/-char/ja

18 Chemists discover how blue light speeds blindness. August 8, 2018, University of Toledo - <https://phys.org/news/2018-08-chemists-blue.html>

από 96 νηπιαγωγεία, 55 δημοτικά σχολεία και 28 σχολεία ειδικής αγωγής στην Κίνα, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονταν 203 παιδιά με σύνδρομο αυτισμού, έδειξε ότι οι περιοχές που είχαν εντονότερο φωτισμό στους δρόμους, τόσο πριν όσο και μετά τη γέννηση των παιδιών, συσχετίστηκαν με σημαντικά(!) υψηλότερο κίνδυνο ανάπτυξης διαταραχών στο φάσμα τού αυτισμού.⁽¹⁹⁾

Τη θέση ότι οι λάμπες «οικονομίας» προκαλούν σοβαρές βλάβες στα μάτια και ειδικά στην ωχρά κηλίδα έχει και ο Γερμανός φωτοβιολόγος Alexander Wunsch⁽²⁰⁾ Υποστηρίζει συγκεκριμένα ότι «...σε πλήθος κυτταρικών ερευνών διαπιστώθηκε πως το μπλε φως προκαλεί οξειδωτική βλάβη στους υποδοχείς τού αμφιβληστροειδή και προάγει τον εκφυλισμό της ωχράς κηλίδας (AMD)-που είναι ασθένεια συνδεδεμένη με το γήρας».

Σύμφωνα με αυτόν τον επιστήμονα «...το μπλεδίζον φως είναι πολύ πιο επικίνδυνο για τον αμφιβληστροειδή από την υπεριώδη ακτινοβολία (UV), επειδή τα υπεριώδη μέρη τού φωτός φιλτράρονται ήδη από τον κερατοειδή και το φακό. Αντίθετα, το ορατό και βραχέος μήκους κύματος φως εισχωρεί ανεμπόδιο μέχρι τον αμφιβληστροειδή, όπου προκαλεί οξειδωτικό στρες».

Όταν ακτινοβολήθηκαν χαμστεράκια με μπλε φάσμα φωτός και άσπρο φως, παρατηρήθηκε ότι ανέπτυξαν συμπτώματα κατάθλιψης. Επιπλέον αυτού βρέθηκε ότι αυτά τα δυο είδη φωτός μειώνουν τους δενδρίτες, ένα είδος αραχνοειδών κυττάρων τα οποία συνδέονται με τη διανοητική εγρήγορση, αλλά και είναι βασικός συντελεστής στην παραγωγή εμβολίων με δενδρίτες στη μάχη εναντίον τού καρκίνου.

Αντίθετα με το άσπρο φως και το μπλε φάσμα του, το κόκκινο δεν προκαλεί ανατομικές αλλοιώσεις στον εγκέφαλο των τρωκτικών, ούτε συμπτώματα κατάθλιψης. Το μόνο άλλο είδος φωτός που δεν επηρεάζει δυσμενώς την κατάσταση των τρωκτικών, όταν αυτά ακτινοβολούνται κατά τη διάρκεια τής νύχτας, είναι το κανένα φως, δηλαδή το απόλυτο σκοτάδι...

Ένας Έλληνας επιστήμονας ο χειρουργός οφθαλμίατρος κ. Βίκος Τσιούμας, διευθυντής στο Πρότυπο Ιατρείο Κλινικής, Χειρουργικής και Αισθητικής Οφθαλμολογίας, αποκαλύπτει την επικινδυνότητα τού μπλε φάσματος, αν και παραβλέπει να το αποδώσει στις λάμπες «οικονομίας» ή και γενικότερα στις λάμπες φθορισμού, τα LED και τα κάθε είδους φωτεινό γκάτζετ.

Ωστόσο, παρά τις παραλείψεις του, είναι εξόχως αποκαλυπτικά και τρομακτικά στις συνέπειές τους αυτά που αναφέρει, επειδή δεν αφορούν μόνο το επικίνδυνο φως τού Ήλιου, αλλά και το φως που η ανευθυνότητα τής Κομισιόν και των κυβερνήσεων των κρατών μελών το εισήγαγε με δικτατορικό τρόπο (χωρίς συζήτηση στην ολομέλεια τού Ευρωκοινοβουλίου) σε καθημερινή χρήση σε κάθε χώρο όπου ζούμε και εργαζόμαστε!

«Οι υψηλής ενέργειας ακτίνες του ήλιου, το λεγόμενο μπλε φως, δηλαδή το φως εκείνο που όταν πέφτει σε μια γυαλιστερή επιφάνεια μας στραβώνει, είναι υπεύθυνο και για βλάβες στον αμφιβληστροειδή χιτώνα, τον βυθό του ματιού. Η εκφύλιση της ωχράς κηλίδας σχετιζόμενη με την ηλικία είναι μια από τις συνέπειες της μακροχρόνιας έκθεσης στον ήλιο. Η ωχρά είναι η κεντρική περιοχή του αμφιβληστροειδούς στην οποία εστιάζονται τα οπτικά αντικείμενα και δέχεται την μεγαλύτερη ποσότητα ακτίνων από τις άλλες περιοχές. Η βλάβη που προκαλείται με την πάροδο του χρόνου είναι μη αναστρέψιμη και οδηγεί στην σταδιακή και ανώδυνη απώλεια της κεντρικής όρασης. Το σημείο προσήλωσης στις περιπτώσεις αυτές είναι θολό ή τυφλό. Μετά τα 75 έτη υπάρχει 30% πιθανότητα απώλειας

19 Outdoor light at night and autism spectrum disorder in Shanghai, China: A matched case-control study, Yinyu Xie, Zhijuan Jin, Hong Huang, Shanshan Li, Guanghui Dong, Yüewei Liu, Gongbo Chen, Yuming Guo. Sci Total Environ 2022 Mar 10;811:152340. doi: 10.1016/j.scitotenv.2021.152340. Epub 2021 Dec 14. 10.1016/j.scitotenv.2021.152340.

20 http://vickytoxotis.blogspot.com/2009/05/blog-post_21.html

οράσεως οφειλόμενη στην ασθένεια αυτή, ενώ ένα 46-50% των ασθενών αυτών καταλήγουν στην τύφλωση. Για την βλάβη που δημιουργείται δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα!⁽²¹⁾

Το κερασάκι σε αυτή την τούρτα τής άγνοιας και παραπληροφόρησης για τους κινδύνους εκ τού πράσινου φωτός έβαλε (παραδόξως) και ο πανίσχυρος, (επειδή δίνει γραμμή σε όλο τον πλανήτη), Ιατρικός Σύλλογος Αμερικής.

Με ανακοίνωσή του επισημαίνει ότι οι λάμπες LED που αντικαθιστούν τις ήδη υπάρχουσες στις οδικές αρτηρίες και άλλους δρόμους, προκαλούν τέσσερις φορές μεγαλύτερη αναστολή στην έκκριση μελατονίνης!⁽²²⁾

Δεύτερη δυνατότητα:

Η φωτορύπανση που προκαλούν δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στο περιβάλλον και την άγρια ζωή

Ένα ακόμα ζήτημα μέγιστης σημασίας είναι η φωτορύπανση που προκαλείται από τους λαμπτήρες οικονομίας» και κυρίως τα LED.

Οι επιστήμονες εδώ και δύο περίπου δεκαετίες, και μόνο μετά με την καθιέρωση των κάθε είδους «οικονομικών» λαμπτήρων ανακάλυψαν ότι αναδύθηκε σε πλήρη ισχύ το τοξικό «τέρας» τής φωτορύπανσης, το οποίο δρα δυσμενώς σε ανθρώπους και περιβάλλον.

Μεταξύ πολλών άλλων ανακάλυψαν ότι είναι τεράστια⁽²³⁾ η διαταραχή από τη φωτορύπανση στα οικοσυστήματα και στους ρυθμούς αναπαραγωγής και συμπεριφοράς των ζώων που προκαλείται με τον τεχνητό νυχτερινό φωτισμό.

Για παράδειγμα, η χρονική διάρκεια που απαιτείται για να συμβεί αναστολή στην έκκριση μελατονίνης από το τεχνητό φως σε ορισμένα ζώα βρέθηκε ότι ήταν το διάστημα μόλις ενός λεπτού(!),⁽²⁴⁾⁽²⁵⁾⁽²⁶⁾ ενώ μια εκτίμηση των επιπτώσεων από λαμπτήρες δρόμου στη Γερμανία έδειξε ότι το φως τους μπορούσε να εξαφανίσει περισσότερα από 60 δισεκατομμύρια έντομα σε ένα μόνο καλοκαίρι.⁽²⁷⁾

Αλλά η φωτορύπανση δεν περιορίζεται μόνο σε αυτά...

Το μόνιμο ημίφως μεγάλου μέρους τής Γης κατά τη νύχτα, προκαλούμενο ειδικά από λάμπες LED, αποπροσανατολίζει το σύστημα προσανατολισμού των πτηνών, των χελωνών, και πλήθους άλλων ειδών, ενώ μένει να διαταραχτεί ακόμα και το πλαγκτόν των ωκεανών μέσω των αστραποβολούντων δεκάδων χιλιάδων δορυφόρων τής 5G, (όπως βρέθηκε ότι συμβαίνει με τη μείωση τής έκκρισης μελατονίνης στην ευρωπαϊκή πέρκα, ακόμα και με απειροελάχιστη ένταση φωτός⁽²⁸⁾), δορυφόρων οι οποίοι έχουν προκαλέσει την αγανάκτηση και «εξέγερση» των αστρο-

21 <http://www.tsioumas.gr/page.asp?pid=34&lng=1>

22 AMA adopts guidance to reduce harm from high intensity street lights. 6.14.2016 - <https://www.ama-assn.org/press-center/press-releases/ama-adopts-guidance-reduce-harm-high-intensity-street-lights>

23 <http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/fulltext/118521354/PDFSTART>

24 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/549084>

25 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/221068>

26 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/762577>

27 The dark side of light: how artificial lighting is harming the natural world, by Aisling Irwin - <https://www.nature.com/articles/d41586-018-00665-7>

28 Spotlight on fish: Light pollution affects circadian rhythms of European perch but does not cause stress. Anika Brüning, Franz Hölker, Steffen Franke, Torsten Preuer, Werner Kloas. Science of The Total Environment. Volume 511, 1 April 2015, Pages 516-522 - <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2014.12.094>

νόμων,⁽²⁹⁾ αλλά και κάθε ανθρώπου στη Γη, καθώς διαπιστώνεται η απώλεια τού αστερόφωτου ουρανού, ο οποίος σβήνει σταδιακά από τα LED των πόλεων και των οδικών αρτηριών που τις ενώνουν.

Ήδη η φωτορύπανση από διαστημικά σκουπίδια έχει φτάσει στο 10% τής φυσικής φωτεινότητας τού ουρανού. Αυτό είναι ένα κρίσιμο όριο που εγκρίθηκε το 1979 από τη Διεθνή Αστρονομική Ένωση για να μην ξεπεραστεί το επίπεδο φωτορύπανσης στις τοποθεσίες των αστρονομικών παρατηρητηρίων,⁽³⁰⁾ αλλά όπως φαίνεται αυτή η σύμβαση σύντομα θα είναι παρελθόν.

Η πανεπιστημιακή καθηγήτρια αστρονομίας Samantha Lawler, χρησιμοποιώντας προσομοίωση τής τροχιάς μόνο 65.000 δορυφόρων τής 5G, (από τους αναμενόμενους πάνω από 440.000 έως το 2030, που θα βρίσκονται γύρω από τη Γη), βρήκε ότι θα προκληθεί τεράστια φωτορύπανση μιας και σε κάθε 15 φωτεινά σημεία τού ουρανού το ένα θα ανήκει σε δορυφόρο τής 5G!⁽³¹⁾

Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα είδος ζωοπλαγκτόν (calanos), αντιλαμβάνεται το απειροελάχιστο φως τού νυχτερινού αρκτικού ουρανού σε βάθος 70-80- μέτρων, τής Σελήνης στα 120-170 μέτρα και τού σέλαος στα 80-120 μέτρα(!),⁽³²⁾ ενώ εκτιμήθηκε ότι η φωτορύπανση με LED των πα-

ράκτιων βυθών που βρίσκονται σε πόλεις και λιμάνια, η οποία φτάνει λόγω τής ειδικής εκπομπής φωτός τους έως και το βάθος των 30 μέτρων είναι πιθανό να επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στα οικοσυστήματα τού βυθού τής θάλασσας.⁽³³⁾

Είναι τόση η ανοησία αυτής τής οδηγίας και η έπαρση που εμπεριέχει ώστε «ξεχάστηκε» η απλή επιστημονική παρατήρηση, «**το παράδοξο τού Jevons**», όπως ονομάστηκε από το όνομα τού επιστήμονα που το εφηύρε,⁽³⁴⁾ πως οτιδήποτε είναι μικρής δαπάνης καταναλώνεται περισσότερο και αυτό σημαίνει ότι τα LED, καταναλώνουν πολύ περισσότερη ενέργεια μέσω τής ενεργειακής σπατάλης των καταναλωτών, εκ τής

εκτίμησης ότι δαπανούν λιγότερο ηλεκτρισμό, άρα πληρώνουν λιγότερο κι έτσι έχουμε πολύ μεγαλύτερη τού αναμενόμενου αύξηση θερμοκηπιακών αερίων.

29 https://www.space.com/spacex-starlink-satellites-megaconstellation-surprise-astronomers.html?utm_source=notification
<https://aas.org/form/aas-survey-on-satellite-constell>

30 The proliferation of space objects is a rapidly increasing source of artificial night sky brightness. Miroslav Kocifaj, Frantisek Kundracik, John C. Barentine, Salvador Bará. Monthly Notices of the Royal Astronomical Society: Letters, Volume 504, Issue 1, June 2021, Pages L40–L44, 29 March 2021 - <https://doi.org/10.1093/mnrasl/slab03>

31 Soon, 1 out of every 15 points of light in the sky will be a satellite, by Samantha Lawler. Assistant professor of astronomy, University of Regina. November 30, 2021 - <https://theconversation.com/soon-1-out-of-every-15-points-of-light-in-the-sky-will-be-a-satellite-170427>

32 Quantifying the light sensitivity of Calanus spp. during the polar night: potential for orchestrated migrations conducted by ambient light from the sun, moon, or aurora borealis? Anna S. Båtnes, Cecilie Miljeteig, Jørgen Berge, Michael Greenacre & Geir Johnsen. Polar Biology volume 38, pages 51–65 (2015) - <https://link.springer.com/article/10.1007/s00300-013-1415-4>

33 Davies, T.W., McKee, D., Fishwick, J. et al. Biologically important artificial light at night on the seafloor. Sci Rep 10, 12545 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41598-020-69461-6>

34 Jevons paradox - https://en.wikipedia.org/wiki/Jevons_paradox

Doctors issue warning about LED streetlights

THE CONVERSATION By Richard G. "Bugs" Stevens, The Conversation
Upload 18:00 GMT (2021-11-30) June 31, 2021

Photos: Los Angeles, CC BY-SA
The South Coast Air Quality Management District is set to replace 14,000 old, warm-white streetlights

Οι επιδράσεις αυτής της πρωτοφανούς αθλιότητας μπορεί να είναι πολύ πιο σοβαρές από όσο μπορούμε να φανταστούμε, επειδή δεν αφορούν μόνο τη μείωση κατά τέσσερις φορές της έκκρισης μελατονίνης, που προκαλούν τα LED δρόμου, σε σχέση με τις παλαιότερες λάμπες, όπως ανακοίνωσε ο πανίσχυρος Ιατρικός Σύλλογος των ΗΠΑ.⁽³⁵⁾

Υπάρχουν ήδη μελέτες που συνδέουν την πανδημία Covid-19 με τη διαταραχή που επιφέρει ο τεχνητός φωτισμός στα ζώα και ειδικά στις νυχτερίδες, οι οποίες ως ξενιστές ποικίλων κορονοϊών εικάζεται ότι «γέννησαν» αυτό το νέο είδος ως αποτέλεσμα της διαταραχής στους οικότοπους παραμονής τους. Η επίθεση της φωτορύπανσης που βιώνουν οι νυχτερίδες εκτιμάται ότι διαταράσσει βανάουσα τις περιοχές όπου ενδημούν και τις συνήθειές τους.

Το στρες που ασκείται από το τεχνητό φως επιφέρει εξασθένηση ζωτικών σωματικών λειτουργιών, ιδιαίτερα εκείνων που σχετίζονται με τις ενδοκρινικές, ανοσοποιητικές, και γονιδιωματικές διαδικασίες και εκφράσεις, επιφέροντας διαφορετικές φυσιολογικές μεταβλητές και συμπεριφορές στα νυκτόβια ζώα. Το νυχτερινό φως διαταράσσει τον συγχρονισμό «ιού-ξενιστή» και μπορεί να οδηγήσει σε μετάλλαξη στο γονιδιωματικό τμήμα τού ιού και σε υπερβολική αποβολή του, αναφέρεται στη σχετική εργασία⁽³⁶⁾ και επίσης προτείνονται ορισμένες μελλοντικές στρατηγικές για τον μετριασμό των επιπτώσεων τού τεχνητού φωτισμού με στόχο την προστασία τού οικοσυστήματος στη Γη.

Σε άλλη μελέτη βρέθηκε ότι ο φωτισμός των δρόμων με LED μείωσε σημαντικά την αφθονία ενός είδους κάμπιας κατά 47%. Οι αρνητικές επιπτώσεις ήταν πιο έντονες κάτω από φώτα με λευκή δίοδο εκπομπής φωτός (LED) σε σύγκριση με τους συμβατικούς κίτρινους λαμπτήρες νατρίου.⁽³⁷⁾

Συνιστά τραγικό γεγονός τα οικολογικά κινήματα, τα πολιτικά κόμματα και οι κυβερνήτες τα κράτη της Γης να παραμένουν σε βαθύ σκοτάδι για τις επιστημονικά διαπιστωμένες δυσμενείς επιδράσεις της φωτορύπανσης μέσω τού τεχνητού φωτός.

Σύμφωνα με δορυφορικές μετρήσεις η φωτορύπανση αυξήθηκε από το 1992 έως το 2017 κατά τουλάχιστον 49%. Με τον υπολογισμό της μετάβασης στα φώτα LED, τα οποία αυξάνουν τη ρύπανση και σε ορατά μήκη κύματος τα οποία δεν είναι ανιχνεύσιμα από τους υπάρχοντες δορυφορικούς αισθητήρες, η πραγματική αύξηση της φωτορύπανσης εκτιμήθηκε ότι έφτασε παγκοσμίως από 270% έως 400% και βαίνει αυξανόμενη!⁽³⁸⁾

Επιστημονικές έρευνες δείχνουν επίσης ότι εξαιτίας των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, η βιοποικιλότητα έχει μειωθεί σε όλο τον κόσμο και αντιμετωπίζει μια ακόμα, **την έκτη μαζική εξαφάνιση,⁽³⁹⁾** ενώ όπως δείχνουν άλλες έρευνες **ο τεχνητός φωτισμός είναι μια από τις αιτίες της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής, η οποία συνδέει την αύξηση των καμπυλών φωτορύπαν-**

35 Doctors issue warning about LED streetlights, by Richard G. «Bugs» Stevens. The Conversation. June 21, 2016 - <https://edition.cnn.com/2016/06/21/health/led-streetlights-ama/index.html>

36 Artificial Light at Night (ALAN): A Potential Anthropogenic Component for the COVID-19 and HCoV's Outbreak. Zeeshan Ahmad Khan, Thangal Yumnacha Gopinath Mondal, Sijagurumayum Dharmajyoti Devi, Chongtham Rajiv, Rajendra Kumar Labala, Haobijam Sanjita Devi, and Asamanja Chatteraj. Front. Endocrinol., 10 September 2020 | <https://doi.org/10.3389/fendo.2020.00622>

37 Street lighting has detrimental impacts on local insect populations. DOUGLAS H. BOYES, MARK S. PARSONS AND MICHAEL J. O. POCOCK. SCIENCE ADVANCES • 25 Aug 2021. Vol 7, Issue 35 • DOI: 10.1126/sciadv.abi8322 - <https://www.science.org/doi/10.1126/sciadv.abi8322>

38 First Estimation of Global Trends in Nocturnal Power Emissions Reveals Acceleration of Light Pollution by Alejandro Sánchez de Miguel, Jonathan Bennie, Emma Rosenfeld, Simon Dzurjak and Kevin J. Gaston. Remote Sens. 2021, 13(16), 3311; - <https://doi.org/10.3390/rs1316331>

39 Barnosky, A., Matzke, N., Tomiya, S. et al. Has the Earth's sixth mass extinction already arrived?. Nature 471, 51–57 (2011). <https://doi.org/10.1038/nature09678>

σης με εκείνες τής κλιματικής αλλαγής!⁽⁴⁰⁾

Όλα τα επιστημονικά δεδομένα και είναι πολλά, δείχνουν ότι η προκαλούμενη διαταραχή στο περιβάλλον από τη φωτορύπανση έχει τεράστιες προεκτάσεις, οι οποίες είτε αγνοούνται είτε καλύπτονται... Αναφέρεται εδώ ένα ακόμα απίστευτο γεγονός.

Η φωτορύπανση βρέθηκε ότι επιδρά και στην όραση των ζώων κάνοντας ορισμένα από αυτά, που είναι θηρευτές, να βελτιώνουν την όρασή τους και άλλα που είναι θύτες να τη μειώνουν. Αυτό το γεγονός, όπως είναι εύκολα αντιληπτό, έχει επακόλουθο τη βάνουση διαταραχή τής ισορροπίας των ειδών στη φύση!⁽⁴¹⁾

Τρίτη δυνατότητα

Στέλνουν στο τουίτερ τις συνομιλίες μας

Μπορούν να καταγράψουν τις συνομιλίες μας, που κάνουμε σε ανοιχτούς χώρους και να τις μεταδίδουν με κείμενο οπουδήποτε, ακόμα και στο Twitter!⁽⁴²⁾

Περαστικοί από το κάθε πάρκο ή δρόμο, (δείτε τη φωτογραφία), ή όσοι και όσες στέκονται δίπλα σε αυτές τις LED, π.χ. καθισμένοι σε ένα παγκάκι, δεν έχουν να αντιμετωπίσουν μόνο το τοξικό μπλε φάσμα και τον βρόμικο ηλεκτρισμό, αλλά ζητήματα παραβίασης των προσωπικών τους δεδομένων και τής ιδιωτικής τους ζωής.

Είναι πλέον καιρός να ξεχάσουμε τις σκηνές που βλέπαμε σε διάφορα κινηματογραφικά έργα όπου δυο άτομα έβγαιναν εκτός γραφείων για να συζητήσουν κάποιο ευαίσθητο θέμα. Από τώρα και στο εξής κάθε λάμπα LED, είναι ή μπο-

ρεί να γίνει ο κατάσκοπος που καταγράφει όσα κάνουμε και λέμε κάθε στιγμή τής ζωής μας.

Οι απατεώνες, οι ντετέκτιβ, οι πράκτορες, αλλά και απατημένοι ή απατημένες σύζυγοι, οι γονείς που θέλουν να παρακολουθούν τα παιδιά τους και κάθε ένας που η ζωή του βρίσκεται σε αναστάτωση και διαταραχή, αλλά και τρομοκράτες(!) ίσως τις βρει χρήσιμες, πάντα σε βάρος τής υγείας όσων ανθρώπων, ζώων και φυτών βρίσκονται στην ακτίνα δράσης τους.

Τέταρτη δυνατότητα:

Παρακολουθούν τα πάντα με εικόνα και ήχο

Μπορούν να είναι κατάσκοποι εικόνας και ήχου οπουδήποτε κι αν εγκατασταθούν. Έξω ή μέσα στο σπίτι μας, στην ταράτσα και το υπόγειό μας προσφέροντας πιθανώς, κάποια προστασία. Ωστόσο, όπως διευκρινίζω σε σχετική έρευνά μου, αυτές οι λάμπες εκπέμπουν έντονο φάσμα

40 Why artificial light at night should be a focus for global change research in the 21st century. Thomas W. Davies, Tim Smyth. Volume24, Issue 3. March 2018, Pages 872-882 - <https://doi.org/10.1111/gcb.13927>

41 Briolat, E.S., Gaston, K.J., Bennie, J. et al. Artificial nighttime lighting impacts visual ecology links between flowers, pollinators and predators. Nat Commun 12, 4163 (2021). <https://doi.org/10.1038/s41467-021-24394-0>

42 The Conversnitch spy light bulb monitors conversations and tweets them - <https://www.youtube.com/watch?v=q8OFyIUQLwI>

στο μπλε και επίσης ακτινοβολούν τον χώρο με βρόμικο ηλεκτρισμό (αρμονικές).

Στην περίπτωση που εγκατασταθούν εκτός οικίας, εμείς δεχόμαστε μικρότερα επίπεδα ακτινοβολιών και ο βρόμικος ηλεκτρισμός αρρωσταίνει και διαταράσσει τους γείτονες ή την άγρια ζωή, όποια υπάρχει ακόμα. Ωστόσο η διάχυση αρμονικών (βρόμικου ηλεκτρισμού) γίνεται και εντός τής οικίας μας. Εάν τοποθετήσουμε τη λάμπα LED κατάσκοπο εντός τής οικίας μας, τότε εκτός τού τοξικού μπλε φάσματος θα έχουμε και ισχυρότατη εκροή βρόμικου ηλεκτρισμού, ο οποίος όπως έχουν βρει διάφοροι επιστήμονες είναι ακραία βλαβερός για την υγεία.

Μπορούν να τοποθετούνται στις οροφές μεγάλων ή μικρών σταδίων και άλλων χώρων καθώς και αεροδρομίων. Ήδη λειτουργούν σε πολλά από αυτά, παρακολουθώντας τις κινήσεις χιλιάδων ατόμων, πριν καν φτάσουν στα σημεία ελέγχου.

Η τελευταία πατέντα είναι ίσως η μόνη που έχει αξία, ειδικά για τους συγκεκριμένους χώρους.... Ήδη σε πολλές πόλεις των ΗΠΑ, όπως στο Σαν Ντιέγκο, έχει μπει σε λειτουργία «μια πολιτική σε επίπεδο πόλης που ρυθμίζει την παρακολούθηση με τη βοήθεια λαμπτήρων LED.

Η αστυνομία χρησιμοποιεί φωτιστικά οδών που είναι εξοπλισμένα με συσκευές Smart Nodes και τα φώτα της πόλης CityIQ της GE και το Intellistreets για τον εντοπισμό των ανθρώπων.

Η μετατροπή του Σαν Ντιέγκο σε «πλατφόρμα τής πιο έξυπνης πόλης» τού κόσμου παίρνει μια εντελώς νέα έννοια όταν συνειδητοποιήσουμε ότι η πόλη έχει περίπου 50.000 φώτα στους δρόμους της.

Φανταστείτε μια ολόκληρη πόλη που καλύπτεται από 50.000 κατασκόπους LED. Μπορείτε να φανταστείτε ολόκληρη την Αμερική καλυμμένη με ένα ασύλληπτης έκτασης δίκτυο κατασκόπων LED και σε λίγο ολόκληρο τον πλανήτη; Οπωσδήποτε είναι κάτι εφιαλτικό. Τόσο από άποψη περιβαλλοντικής ρύπανσης μέσω τού μπλε φάσματος, όσο και με την εκροή βρόμικου ηλεκτρισμού. Για συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα, φυσικά δεν γίνεται λόγος...

Οι επισκέπτες στο Terminal B τού Διεθνούς αεροδρομίου Newark Liberty μπορεί να παρατηρήσουν τον φωτεινό, καθαρό φωτισμό που, πλημμυρίζει τώρα το σπηλαιώδες εσωτερικό τού αεροδρομίου, αλλά μάλλον δεν θα συνειδητοποιήσουν ότι τα φωτιστικά σώματα LED αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του συστήματος που τους παρακολουθεί.

Χρησιμοποιώντας αισθητήρες και οκτώ κάμερες γύρω από το τερματικό, τα φωτιστικά σώματα αποτελούν μέρος ενός νέου ασύρματου δικτύου που συλλέγει και παρέχει δεδομένα στο λογισμικό που μπορεί να εντοπίσει και αναγνωρίσει ύποπτες δραστηριότητες, και να στείλει άμεσα τα συμβαίνοντα στο κατάλληλο προσωπικό.⁽⁴³⁾

⁴³ At Newark Airport, the Lights Are On, and They're Watching You, by Diane Cardwell. Feb. 17, 2014 - <https://www.nytimes.com/2014/02/18/business/at-newark-airport-the-lights-are-on-and-theyre-watching-you.html>

Police Used Streetlamps To Spy On The Public More Than 140 Times

TOPICS: Civil Liberties, MassPrivacy, Smart Technology, Surveillance
AUGUST 6, 2019

By MassPrivacy

Η τάση χρησιμοποίησης αυτών των LED φώτων είναι αυξητική. Η εταιρεία προβλέψεων Navigant Consulting με έδρα το Σικάγο, υποστηρίζει ότι καθώς τα φώτα LED θα τελειοποιηθούν πολύ περισσότερο και θα γίνουν φθηνότερα οι αμερικανικές πόλεις θα σπεύσουν να τα αγοράσουν. Η πρόβλεψή της ήταν ότι τα επόμενα 10 χρόνια θα δαπανηθούν 100 δισεκατομμύρια δολάρια για την αγορά παρόμοιου φωτισμού από τις δημοτικές αρχές των αμερικανικών πόλεων.

Μια από τις κορυφαίες εταιρείες στο χώρο οργάνωσης των λεγόμενων «έξυπνων πόλεων» η Genetec, μεταξύ πολλών άλλων καινοτομιών της χρησιμοποιεί τα λεγόμενα «έξυπνα φώτα», δηλαδή λάμπες LED, ως πηγή και βάση πληροφοριών για τις «έξυπνες πόλεις» και για την οργάνωση του IoT, δηλαδή του Ίντερνετ των Πραγμάτων.

Χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα NetSense παρέχει στους ιδιοκτήτες ή χειριστές των LED, είτε είναι ιδιώτες, είτε εκπροσωπούν δήμους, ή άλλες αρχές, να μειώσουν το κόστος ηλεκτρισμού, εδώ αυτό συμβαίνει, και να έχουν δημόσια ασφάλεια, περιβαλλοντικό έλεγχο του καιρού, έλεγχο των χώρων παρκαρίσματος, και χειρισμό όλων των δεδομένων οδικής, πεζής, εναέριας ή οποιασδήποτε άλλης μετακίνησης των ανθρώπων...

Το καλύτερο το κρατούσα για το τέλος. Η εν λόγω εταιρεία αγοράστηκε από την μεγαλύτερη πολυεθνική τηλεπικοινωνιών των ΗΠΑ, τη Verizon.⁽⁴⁴⁾

Πέμπτη δυνατότητα:

Προσφέρουν ελάχιστη ασφάλεια

Χρειάζονται μόνο 43 δευτερόλεπτα(!) από έναν χάκερ για να γίνει κύριος οποιασδήποτε συσκευής συνδεδεμένης με την 5G,⁽⁴⁵⁾ που ανήκει στο ίντερνετ των Πραγμάτων, η οποία συσκευή στηρίζεται στην κεραία δίπλα στο σπίτι τους, η οποία κεραία θα βασίζεται πάνω σε κολόνα φωτισμού με λάμπα LED.

Ήδη η Ευρωπαϊκή Ένωση δημοσίευσε μια άκρως ανησυχητική αναφορά για τους κινδύνους που εμπεριέχει η εξάπλωση της 5G, κίνδυνοι που πολλαπλασιάζονται όταν εμπλέκονται εταιρείες κρατικές οντότητες, που θεωρούνται από τις ΗΠΑ ως υπερκατάσκοποι.⁽⁴⁶⁾

Ωστόσο, τα σημαντικότερα δεδομένα που περιγράφονται στην άνω οδηγία δεν είναι τόσο ο φόβος της κυβερνοπειρατείας από την Κίνα, όπως αφήνεται σαφώς να εννοηθεί, αλλά από έναν Αρμαγεδδώνα δυνητικών απειλών, τόσο στον πυρήνα του κράτους, δηλαδή την ασφάλεια των υποδομών, την άμυνα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα, όσο και στην ανύπαρκτη ασφάλεια, όπως αφήνεται σαφώς να εννοηθεί, συσκευών χρηστών, από τα έξυπνα τηλέφωνα, έως τα ψυγεία τους...

Οι παραβιάσεις στον πυρήνα τού δικτύου και των συνδεδεμένων συσκευών μπορούν να γίνουν από τεράστιο αριθμό παραβατών. Αυτοί μπορεί να είναι κράτη, εντεταλμένοι χάκερ κρατών, ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, μέχρι ποικιλώνυμες ομάδες οργανωμένου εγκλήματος, που

44 <https://enterprise.verizon.com/products/internet-of-things/smart-cities-and-communities/#>

45 Network Operators Must Automate Their Way to 5G, by Moshe Elias on January 2, 2020 - <https://securityboulevard.com/2020/01/network-operators-must-automate-their-way-to-5g/>

46 EU coordinated risk assessment of the cybersecurity of 5G networks - Report 9 October 2019 -

μπορεί να δράσουν με ένα σωρό τρόπους, επιχειρώντας την παγίδευση τού δικτύου για χρηματικά κέρδη με τρόπους που θα φτάνουν μέχρι και τον εκβιασμό για την απόκτηση λύτρων... Το κερασάκι στην τούρτα τής ανασφάλειας, σημειώνει η Ε.Ε. στο σχετικό κείμενό της, είναι η εκτίμηση ότι οι απειλές που περιγράφονται δεν καλύπτουν παρά ένα μέρος από το σύνολο των απειλών που μπορεί να προκύψουν!...

Η εξίσου ανασφαλής προϊστορία

Η αδυναμία των οθονών CRT να κρατήσουν μυστικά ήταν γνωστή ήδη από τα τέλη τής δεκαετίας του 1980.⁽⁴⁷⁾ Τότε είχε βρεθεί πως είναι δυνατό να αντληθεί οποιουδήποτε όγκου πληροφορία από τα δεδομένα ενός κομπιούτερ αρκεί να υπήρχε δυνατότητα παρακολούθησης τής φωτεινής οθόνης του.⁽⁴⁸⁾

Λίγα χρόνια αργότερα βρέθηκε ότι η κλοπή δεδομένων μπορούσε να γίνει και από τα μικρά λαμπάκια LED, που αναβόσβηναν στο μόντεμ. Η ανάκτηση πληροφοριών μπορούσε να γίνει ακόμα και αν κάποιος διέθετε ένα σύστημα αποκωδικοποίησης σε διαμέρισμα τού απέναντι δρόμου ή ακόμα και από τις ανταύγειες φωτός των LED, που περνούσαν κάτω από την πόρτα.⁽⁴⁹⁾

Με την εξέλιξη τής τεχνολογίας διαπιστώθηκε ότι κλοπή αρχείων είναι δυνατό να συμβεί και με την εκροή φωτεινών συχνοτήτων από τις σύγχρονες οθόνες των φορητών υπολογιστών⁽⁵⁰⁾ και το 2019 τα drones μπήκαν στη «μάχη» απόκτησης των μυστικών των αντιπάλων.

Για την ασφάλεια των υπερ - υπολογιστών από επιθέσεις χρησιμοποιείται ένα σύστημα ασφαλείας ονομαζόμενο «air gap», (κενό αέρα). Αυτό θεωρείται ως απόρθητη άμυνα και ταυτόχρονα γνωρίζουμε ότι οι χάκερ δεν μπορούν να υποκλέψουν τα δεδομένα ενός τόσο καλά προστατευμένου υπολογιστή εάν δεν βρίσκεται on line στο διαδίκτυο ή σε σύνδεση με άλλες συσκευές που συνδέονται με το διαδίκτυο.

Όμως, κακόβουλα προγράμματα, όπως το Stuxnet και ο σκουλήκι Agent.btz που μόλυναν τα αμερικανικά στρατιωτικά συστήματα πριν από μια δεκαετία, έχουν αποδείξει ότι τα κενά αέρα δεν μπορούν να παραμείνουν εντελώς απόρθητα από τους χάκερ. Ακόμη και αυτά τα υπέρκλειστα κομπιούτερ χρειάζονται ενημερώσεις κωδικών και νέα δεδομένα, γεγονός που ανοίγει κερκόπορτες για τους χάκερ.

Όταν μολυνθεί ένα τέτοιο κομπιούτερ, που προστατεύεται με «κενό αέρα», οι ερευνητές έχουν επιδείξει μια σειρά μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την κλοπή δεδομένων, παρά την έλλειψη σύνδεσης στο διαδίκτυο. Από ηλεκτρομαγνητικές εκροές, μέχρι τεχνικές ακουστικής και θερμικής ανίχνευσης και φυσικά τη χρήση των LED.

Δυστυχώς οι χάκερ έχουν απίστευτη πληθώρα επιλογών για την κλοπή δεδομένων, και κανένα ασύρματο σύστημα μεταφοράς δεδομένων δεν μπορεί να τους εμποδίσει. Σε μη ασύρματα συστήματα επικοινωνίας με το διαδίκτυο, που θεωρούνται κατά πολύ ασφαλέστερα, μπορούν να

47 Electromagnetic Radiation from Video Display Units: An Eavesdropping Risk? by Wim van Eck PTT Dr. Neher Laboratories - <https://cryptome.org/emr.pdf>

48 Optical Time-Domain Eavesdropping Risks of CRT Displays, by Markus G. Kuhn University of Cambridge, Computer Laboratory - <https://www.cl.cam.ac.uk/~mgk25/ieee02-optical.pdf>

49 Optical Time-Domain Eavesdropping Risks of CRT Displays, by Markus G. Kuhn University of Cambridge, Computer Laboratory - <https://spqr.eecs.umich.edu/courses/cs660sp11/papers/ieee02-optical.pdf>

50 Electromagnetic Eavesdropping Risks of Flat-Panel Displays, by Markus G. Kuhn. University of Cambridge, Computer Laboratory, - <https://www.cl.cam.ac.uk/~mgk25/pet2004-fpd.pdf>

χρησιμοποιήσουν αποκωδικοποίηση ηλεκτρομαγνητικών σημάτων ή υπερήχων που δημιουργούν τα ηχεία των κομπιούτερ ή ακόμα και οι ανεμιστήρες ενός υπολογιστή.

Φυσικά, μπορούν να κλέψουν πληροφορίες από το LED φως τού ηλεκτρολογίου. Επίσης, από το LED ενός σκληρού δίσκου, που αναβοσβήνει κάθε φορά όταν ένα πρόγραμμα αποκτά πρόσβαση σε αυτόν, ενώ αναβοσβήνει ακόμα και όταν ο υπολογιστής βρίσκεται σε sleep mode.

Η ομάδα που διεξήγε τα σχετικά πειράματα χρησιμοποίησε έναν υπολογιστή με σύστημα Linux για τη δοκιμή, αλλά όπως δήλωσαν οι επιστήμονες, οι δυσμενείς επιδράσεις θα είναι οι ίδιες σε κάθε λειτουργικό σύστημα.⁽⁵¹⁾

Για όλους αυτούς τους λόγους, οι πληροφορίες που μεταφέρουν οι ασύρματες επικοινωνίες τής 5G είναι πανεύκολο να κλαπούν, από χάκερ με σχετικά μέτριες γνώσεις. Αποδεικτικό τού γεγονότος ότι τίποτα δεν μπορεί να μείνει άτρωτο, είναι η «κλοπή» υπερ-απόρρητων κωδικών, όχι από LED λάμπες τού δρόμου, αλλά μέσα από χιλιοκρυμμένα τσιπ τής Intel, τοποθετημένα σε υπερ-υπολογιστές.

Επιστήμονες από πανεπιστήμια τής Βιέννης, τού Βελγίου τής Γερμανίας και τής Καλιφόρνιας, κατάφεραν το ακατόρθωτο. Να σπάσουν τους απόρρητους κώδικες στα ειδικής ασφαλείας τσιπ τής Intel, με την απλή τεχνική διαταραχής στην τάση τροφοδοσίας χρησιμοποιώντας τις αλλαγές τάσης προκάλεσαν σφάλματα στη «σκέψη» των υπερ-τσιπ τής Intel, και απέκτησαν στη συνέχεια, το υπερ-μυστικό κλειδί τους.⁽⁵²⁾

51 Malware Lets a Drone Steal Data by Watching a Computer's Blinking LED, by ANDY GREENBERG - <https://www.wired.com/2017/02/malware-sends-stolen-data-drone-just-pcs-blinking-led/>

52 Hackers Can Mess With Voltages to Steal Intel Chips' Secrets - https://www.wired.com/story/plundervolt-intel-chips-sgx-hack/?bxiid=5be9c76b2ddf9c72dc169878&cnid=45275715&esrc=Wired_HPTO_newslette&source=EDT_WIR_NEWSLETTER_0_DAILY_ZZ&utm_brand=wired&utm_campaign=aud-dev&utm_mailing=WIR_Daily_121019&utm_medium=email&utm_source=nl&utm_term=list1_p2

Φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές: ο άγνωστος και μέγας κίνδυνος από τις τοξικές «οικονομικές»

Κατεστραμμένα σπίτια μετά από ανεμοστρόβιλους στις ΗΠΑ. Η περιοχή γέμισε γύρω τους (και σε άγνωστη απόσταση) με τον υπερ-τοξικό υδράργυρο από τις σωληνωτές λάμπες φθορισμού και τις νέες λάμπες «οικονομίας». Τα πράσινα φώτα εμπεριέχουν κρυφά τοξικά παραμύθια.

τους κινδύνους εκ των καταστροφών ασφαλίζουν πολίτες, εταιρείες και κράτη έναντι φυσικών και άλλων καταστροφών φροντίζοντας ταυτόχρονα να αντασφαλίζονται σε περίπτωση που συμβεί η καταστροφή.

Μια από τις πλέον έγκυρες και γνωστές εταιρείες αντασφαλειών η Swiss Re για το 2011, μέτρησε 325 μεγάλου μεγέθους καταστροφές, από τις οποίες οι 175 ήταν φυσικές και οι 150 ανθρωπογενείς. Κατέγραψε τα κόστη αυτών των καταστροφών, όπως τα 150 δις δολάρια εκ τού τυφώνα Κατρίνα στις ακτές των ΗΠΑ, τα 35 δις από το τσουνάμι και την καταστροφή στον πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα, τα 25 δις εκ τού τυφώνα Άντριου στις ΗΠΑ, τα 24 δις από το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ και άλλες τεράστιες καταστροφές,⁽¹⁾ αλλά φυσικά δεν καταμέτρησε τα δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων κατεστραμμένων «οικονομικών» φώτων τα οποία διέσπειραν τον υπερτοξικό τους υδράργυρο, τα πλαστικά και τα ηλεκτρο-

Τραγικά καθημερινά γεγονότα, ένας πραγματικός Αρμαγεδδών από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές αποκαλύπτει τα φουσκωμένα και άθλια παραμύθια εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας τού περιβάλλοντος, με τη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» και LED.

Σε καμία επίσημη μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλού δεν έχει συνηπολογισθεί μαζί με τη δαπάνη ενέργειας και άλλες παραμέτρους, το μέγα περιβαλλοντικό κόστος και οι βλάβες στην υγεία των ανθρώπων από γεγονότα που συμβαίνουν και θα συμβαίνουν συνεχώς τα οποία βρίσκονται εκτός κάθε δυνατότητας ελέγχου.

Οι ασφαλιστές γνωρίζοντας άριστα

1 «Η φύση στο Χρηματιστήριο - Μαύρο "top-ten"» - «LE MONDE diplomatique» στην «Η Αυγή της Κυριακής» 12.7.2015, (on page 5/29).

Ο Αμερικανός πολίτης που φορά γάντια για να προστατεύσει τα χέρια του από τα ερείπια του σπιτιού του, προφανώς δεν γνωρίζει ότι θάπρεπε να φοράει ειδικά γάντια και μάσκα επειδή τα υλικά που πιάνει και ο αέρας που αναπνέει είναι πλήρεις υδραργύρου μετά την ολοκληρωτική καταστροφή των «πράσινων» λαμπτήρων που αγόρασε για να σώσει το περιβάλλον και την τσέπη του.

Τα προβλήματα υγείας, που θα εκδηλώσει στο μέλλον, η ενεργειακή δαπάνη και η ψυχική οδύνη εξαιτίας τους δεν θα καταμετρηθούν στην κατανάλωση ενέργειας των «οικονομικών» λαμπτήρων.

Τα ίδια δεδομένα ισχύουν με τα όσα απεικονίζονται στις φωτογραφίες των επόμενων σελίδων.

νικά τους απόβλητα στο έδαφος, το υπέδαφος και την ατμόσφαιρα, όπως δεν καταμέτρησε τη συνεχή ισοπέδωση πόλεων με τον λήξαντα εμφύλιο στη Συρία, τις καταστροφές από τους παράφρονες του ISIS και μύρια άλλα.

Όταν ξεσπούν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές οι λάμπες LED, οι «οικονομικές» και οι πρόγονοί τους οι λάμπες φθορισμού, μετατρέπονται σε τοξικά υδραργυρικά, ηλεκτρονικά, πλαστικά και άλλα τέρατα ρυπαίνοντας μόνιμα τεράστιες εκτάσεις εδαφών ή υπογείων υδάτων, ενώ ταυτόχρονα προκαλούν άγνωστες και ανυπολόγιστες ασθένειες σε ανθρώπους που βρίσκονται στην περιοχή της φυσικής τραγωδίας από τη διασπορά των ρύπων τους.

Συνυπολογίζοντας τα υπερτοξικά πλαστικά τους, τα οποία σε περίπτωση πυρκαγιάς ρυπαίνουν με δηλητηριώδη αιθάλη την περιοχή ή σε περίπτωση άλλης απλής καταστροφής παραμένουν στο έδαφος αναλλοίωτα για χιλιάδες χρόνια, τότε έρχεται η στιγμή να αναρωτηθούμε:

Γιατί δεν ασκούνται διώξεις σε όλους εκείνους που υλοποιούν τέτοιες άθλιες και επικίνδυνες πολιτικές και ιδέες, που υποτίθεται θα σώσουν τον πλανήτη από τη ρύπανση με υδράργυρο, ο οποίος εκλύεται από τα εργοστάσια άνθρακα και την ατμόσφαιρα από την υπερθέρμανση, ενώ στην πραγματικότητα τον ρυπαίνουν καθημερινά με υδράργυρο και άλλα υλικά διά μέσου των χιλιάδων φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών που συντελούνται

Η φωτογραφία απεικονίζει ό,τι απέμεινε μετά την πυρκαγιά που ξέσπασε στο Πράκτικερ το 2007 στη Θεσσαλονίκη. Άγνωστος αριθμός λαμπτήρων φθορισμού ρύπανε την περιοχή με τον υπερτοξικό υδράργυρο που διέφυγε, εκτός των άλλων χημικών. Με τη μόδα των λαμπτήρων «οικονομίας» μια πιθανή πυρκαγιά ή σεισμός συνιστά εφιαλτική προοπτική.

επιφέροντας την ίδια στιγμή πολύ σοβαρές βλάβες στην υγεία ανυποψίαστων καταναλωτών;

Η τεράστια ρύπανση τού περιβάλλοντος συμβαίνει μέσω κάθε φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής, όπως τσουνάμι, σεισμοί, τυφώνες, πυρκαγιές, πολεμικές συρράξεις, κ.λπ., ενώ ανοιχτό παραμένει το ενδεχόμενο μιας μεγάλης καταστροφής από ατύχημα ή τρομοκρατική ενέργεια, όπως συνέβη στη Νέα Υόρκη στις 9/11 με τις χιλιάδες θανάτους ή ασθένειες εργαζομένων από τον καθαρισμό των ερειπίων, εξαιτίας τοξικών υλικών και κυρίως τής υδραργυρικής ρύπανσης από τους χιλιάδες σπασμένους λαμπτήρες «οικονομίας» και γενικότερους φθορισμού που «έπνιγαν» τα κτίρια.⁽²⁾

Οι στατιστικές σε αυτό το χώρο είναι εφιαλτικές. Δείχνουν ότι κάθε χρόνο εκατομμύρια σπίτια καταστρέφονται και εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους εξαιτίας φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών. Τα σπίτια και άλλα οικήματα καταστρέφονται μαζί με τις λάμπες τους και κανείς δεν έχει σκεφτεί ότι εάν οι λάμπες τους ήταν πυράκτωσης, η ρύπανση θα ήταν μηδαμινή, ενώ με όλες τις άλλες αυξάνεται κατακόρυφα.

Τεράστια η ρύπανση από τις ανθρωπογενείς καταστροφές και πυρκαγιές

Οι πυρκαγιές ή καταστροφές κτηρίων είναι ένας σημαντικός παράγων μέγιστης υδραργυρικής ρύπανσης, που δεν ανάγεται στις φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές αλλά στην ανθρωπί-

2 «The Heroes Of 9/11 Are Getting Sick”. <http://www.gothamgazette.com/article/health/20060130/9/1742>

νη τρέλα, ηλιθιότητα ή απρονοησία. Καθημερινά ξεσπούν δεκάδες πυρκαγιές, μόνο στη μικρή Ελλάδα καταστρέφοντας περιουσίες και πολλές φορές στερώντας τη ζωή ανθρώπων.

Σχετικά σπάνια έχουμε πυρκαγιές μεγάλης κλίμακας με εξαιρετικά ευρεία ρύπανση, σε εργοστάσια, όπως το Κρι - Κρι,⁽³⁾ ή άλλες μεγάλες επιχειρήσεις, όπως η πυρκαγιά που ξέσπασε στο Πράκτικερ τής Θεσσαλονίκης το 2007 η οποία το κατέστρεψε ολοσχερώς, καίγοντας χιλιάδες τόνους εύφλεκτων και χημικών εμπορευμάτων, διαχέοντας μεγάλα ποσά υδραργύρου από την καταστροφή οθονών τηλεοράσεων και σωληνωτών λαμπτήρων φθορισμού και προκαλώντας ασύλληπτη περιβαλλοντική ρύπανση στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης⁽⁴⁾⁽⁵⁾.

Μερικοί από τους σκελετούς κτηρίων με έναν άνθρωπο να θρηνεί εξαιτίας των εμφυλιοπολεμικών συγκρούσεων στη Συρία κατά τη διάρκεια του 2013.

Χιλιάδες κιλά υδραργύρου από λάμπες «οικονομίας» βρίσκονται μαζί σε μια τοξική αγκαλιά με σωρούς ερειπίων. Η ασύλληπτη ρύπανση του περιβάλλοντος, οι ασθένειες και οι θάνατοι ανθρώπων που συμβαίνουν και θα συμβαίνουν για δεκαετίες από τη διάχυση υδραργύρου συνιστούν μια ακόμα γενοκτονία η οποία δεν συγκαταλέγεται στις δαπάνες αυτής τής αποτρόπαιης «λαμπρής» ιδέας.

διάχυση υδραργύρου.

Στη μικρή Ελλάδα έχουμε χιλιάδες ανθρωπογενείς πυρκαγιές κάθε χρόνο. Φτάσαμε τον αριθμό των 20.308 πυρκαγιών στον αστικό χώρο, μόνο το 2012,⁽⁶⁾ ένα γεγονός που σημαίνει μερικές εκατοντάδες χιλιάδες λάμπες κατεστραμμένες, με τον τοξικό τους υδράργυρο να βρίσκεται αό-

3 «Σοκ στη σεργαϊκή κοινωνία από την πυρκαγιά στην Κρι Κρι» - <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=552471>

4 Σ.τ.Χ.Μ.: Η νομαρχία Θεσσαλονίκης τηρώντας τα στοιχειώδη μπροστά στη μεγάλη ρύπανση του περιβάλλοντος και τους κινδύνους για την υγεία των πολιτών εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία ζητούσε:: •Οι κάτοικοι να περιορίσουν τις μετακινήσεις στις άκρως απαραίτητες και να διατηρούν κλειστά κατά το δυνατόν τα παράθυρα και τις μπαλκονόπορτες των κατοικιών τους.

• Αν υπάρχουν ζώα στην περιοχή να σταματήσει η ελεύθερη βόσκηση και να περιοριστούν τα ζώα στους στάβλους.

• Οι υπεύθυνοι των θερμοκηπίων της περιοχής να φροντίσουν για την αποφυγή επαφής του εσωτερικού χώρου του θερμοκηπίου με τον ατμοσφαιρικό αέρα.

• Η κατανάλωση των λαχανικών και οπωροκηπευτικών να γίνεται μετά από σχολαστικό πλύσιμο.

• Μετά τη λήξη του επεισοδίου θα πρέπει να καθαριστούν τα μπαλκόνια και οι αυλές των σπιτιών με άφθονο νερό».

5 Ερώτηση του υπουργού Μακεδονίας Θράκης Θεόδωρου Καραόγλου προς την κυβέρνηση. - http://www.karaoglou.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=478&Itemid=41

6 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012 - <http://www.fireservice.gr/statistika/astika.php>

Η φωτογραφία δείχνει ένα τραγικό στιγμιότυπο από την τρομοκρατική επίθεση στους Δίδυμους Πύργους τής Νέας Υόρκης στις 11 Νοεμβρίου του 2001. Δεκάδες χιλιάδες υδραργυρικές λάμπες, φθορισμού και «οικονομικές», καταστράφηκαν από το χτύπημα των παραφρόνων με αποτέλεσμα να διαχυθούν τεράστιες ποσότητες υδραργύρου στο περιβάλλον και να αυξηθεί ο αριθμός των νεκρών, όχι μόνο μεταξύ εκείνων που βρίσκονταν εντός των κτιρίων, αλλά και μεταξύ εκείνων των 40.000 που έσπευσαν να δώσουν τις πρώτες βοήθειες.

«The Heroes Of 9/11 Are Getting Sick”. <http://www.gothamgazette.com/article/health/20060130/9/1742>

ρατος στο έδαφος συνεχίζοντας να ρυπαίνει τον αστικό ιστό, την ατμόσφαιρα, το έδαφος, υπέδαφος και τους κατοίκους των γύρω περιοχών.

Το 2008 η ρύπανση από διαρροή υδραργύρου ήταν εξαιρετικά μικρότερη με τις 19.575 πυρκαγιές⁽⁷⁾ επειδή τότε μόλις είχε ψηφιστεί η άθλια οδηγία τής Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ελάχιστοι πολίτες είχαν πιστέψει το παραμύθι των «πράσινων» λαμπτήρων σπεύδοντας να τους τοποθετήσουν στα σπίτια τους. Μεγάλη υδραργυρική ρύπανση είχαμε, αλλά μόνο σε βιομηχανίες, βιοτεχνίες, αποθήκες, και γραφεία, όπου ξέσπασαν πυρκαγιές, εκεί όπου χρησιμοποιούνται κατά κόρον αυτά τα υπερ-τοξικά φώτα.

Θα σπεύσει, άραγε, να πληρώσει και να επιδιορθώσει τις βλάβες στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον η Κομισιόν, η οποία με την ανόητη περιβαλλοντική πολιτική της στο συγκεκριμένο θέμα, θέτει σε τεράστιο κίνδυνο την υγεία των κατοίκων ή μήπως θα το κάνει η Greenpeace;

Την ίδια ερώτηση θα έπρεπε να απευθύνουν οι κάτοικοι τού Μπαγκλαντές (η διεφθαρμένη κυβέρνηση πήρε δάνειο για να δώσει σε έχοντες ασφαλή φώτα πυράκτωσης, τις λάμπες «εξοικονόμησης»), όπου οι πυρκαγιές σε πολυκατοικίες φέρετρα, με την καταστροφή των χιλιάδων

7 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2008 - <http://www.fireservice.gr/statistika/astika.php>

Η αριστερή φωτογραφία από πυρκαγιά 9ώροφου κτιρίου που κατέρρευσε στην πρωτεύουσα Ντάκα τού Μπαγκλαντές το Νοέμβριο τού 2012 αφαιρώντας τη ζωή σε πάνω από 400 άτομα. Η δεξιά φωτογραφία δείχνει χωρίς λόγια την απόλυτη τραγικότητα ζευγαριού ερωτευμένων που πέθαναν αγκαλιασμένοι εξαιτίας παρόμοιας πυρκαγιάς σε βιοτεχνία ρούχων το 2013. Μια παρόμοια πυρκαγιά σε πολυκατοικία που στέγαζε τέσσερις βιοτεχνίες ρούχων κόστισε τη ζωή σε πάνω από 1.100 άτομα και την ολοκληρωτική κατάρρευση τού κτηρίου.

Δυστυχώς, οι χιλιάδες τοξικές λάμπες που καταστράφηκαν προκαλώντας τεράστια ρύπανση στο περιβάλλον και σοβαρότατα προβλήματα υγείας στους κατοίκους των γύρω περιοχών και προφανώς μελλοντικούς θανάτους δεν φαίνεται να ανησύχησαν κανέναν από εκείνους που νοιάζονται για τις φώκιες μονάχους -μονάχους, επειδή τους είδαμε να συνεχίζουν απτόητοι τη διαφήμιση των τοξικών λαμπτήρων «οικονομίας».

τοξικών φώτων προκαλούν μέγιστη ρύπανση στο περιβάλλον και σπέρνουν ασθένειες και θανάτους σε εκατοντάδες χιλιάδες ή εκατομμύρια άτομα.⁽⁸⁾⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾⁽¹¹⁾

Ο καθαρισμός τής περιοχής από τον υδράργυρο είναι παντελώς αδύνατος και η πρόκληση ασθενειών γεγονός. Ωστόσο, αυτό θα παραμείνει άγνωστο για τους κατοίκους, γραμμένο μόνο σε αυτό το βιβλίο. Άγνωστο επίσης είναι ότι οι μισοί βουλευτές του Μπαγκλαντές είναι μέτοχοι ή ιδιοκτήτες τέτοιων βιοτεχνιών, άρα η αλλαγή των μέτρων ασφαλείας αδύνατη.

Βεβαίως, το ζήτημα δεν κλείνει. Οι ανθρωπογενείς πυρκαγιές ξεσπούν κατά χιλιάδες καθημερινά σε κάθε κράτος της Γης, με αποτέλεσμα να προκαλούνται μεγάλες βλάβες στην υγεία και ασύλληπτη ρύπανση στο περιβάλλον από τις λάμπες «οικονομίας», οι οποίες βρίσκονται πλέον σε κάθε οικία, γραφείο, ή κοινόχρηστο και ιδιωτικό χώρο.

Από την άλλη μεριά έχουμε τους τοπικούς πολέμους κυρίως στην Αφρική, τις λαϊκές εξεγέρσεις και εμφυλίους, Λιβύη, Συρία κ.λπ., με τις συγκρούσεις εκτός από τις δολοφονίες να καταστρέφουν χιλιάδες κτίρια και εκατοντάδες χιλιάδες ή δισεκατομμύρια λάμπες φθορισμού ή «οικονομίας».

8 «Μπαγκλαντές: 1.000 οι νεκροί από την κατάρρευση κτιρίου» - <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22769&subid=2&pubid=63825038>

9 «Μπαγκλαντές: Στους 220 οι νεκροί από την κατάρρευση κτηρίου - Πάνω από 1.000 τραυματίες» - <http://www.naftemporiki.gr/story/644899>

10 «Bangladeshi Factory Owners Charged in Fire That Killed 112», by GARDINER HARRIS - http://www.nytimes.com/2013/12/23/world/asia/bangladeshi-factory-owners-charged-in-fatal-fire.html?_r=0

11 «Bangladesh factory fires: fashion industry's latest crisis» - <http://www.theguardian.com/world/2013/dec/08/bangladesh-factory-fires-fashion-latest-crisis>

Η παραφροσύνη σε όλο της το μεγαλείο. «Σώζουμε» τον πλανήτη σκοτώνοντας ή αρρωσταίνοντας τους ανθρώπους και ρυπαίνοντας μόνιμα το περιβάλλον με την καταστροφή των λαμπτήρων «οικονομίας», φθορισμού και LED.

Χαρακτηριστικό δείγμα της ανακολουθίας που υφίσταται σε γενικότερο επίπεδο είναι η ιστοσελίδα της Γκρινπίς⁽¹²⁾ στην οποία βλέπουμε την τριμηνιαία βαθμολογία όπου «στολίζονται» 18 κορυφαίοι κατασκευαστές ηλεκτρονικών υπολογιστών, τηλεοράσεων, κινητών τηλεφώνων και παιχνιδομηχανών ανάλογα με την τοξικότητα των προϊόντων τους.

Μεγαθήρια στην παραγωγή ηλεκτρονικών συσκευών όπως η General Electric, και Philips, δεν περιλαμβάνονται στη λίστα. Υπενθυμίζεται ότι η GE είναι η εταιρεία που είχε την τεχνική δυνατότητα να κατασκευάσει λαμπτήρες πυράκτωσης οι οποίες μπορούσαν να προσφέρουν εξοικονόμηση ενέργειας και να είναι πραγματικά φιλικό προς το περιβάλλον, αλλά επέλεξε να βαδίσει το δρόμο των τοξικών «οικονομικών» και LED. Αξίζει να σημειωθεί ότι η GE θεωρείται στις ΗΠΑ ένας από τους μεγαλύτερους ρυπαντές τού περιβάλλοντος, έχοντας καταδικασθεί γι' αυτό από την αμερικανική δικαιοσύνη.⁽¹³⁾

Το παράδοξο είναι ότι ενώ η Greenpeace υποστηρίζει ότι πρέπει οι βιομηχανίες να τηρούν την Αρχή τής Πρόληψης⁽¹⁴⁾ για όσα χημικά θεωρούνται ύποπτα ότι μπορεί να επιφέρουν ρύπανση στο περιβάλλον, δεν ακολουθεί την ίδια αρχή για τις λάμπες «οικονομίας».

Οι «πράσινοι» λαμπτήρες και η τεράστια υδραργυρική ρύπανση από φυσικές καταστροφές

Από την άλλη μεριά οι φυσικές καταστροφές συνιστούν μέγα εφιάλτη ρύπανσης με τη νέα

Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη από κατεστραμμένη εκκλησία, (στην οποία πιθανώς χρησιμοποιούνταν δεκάδες ή εκατοντάδες λαμπτήρες «οικονομίας»), ύστερα από τυφώνα που έπληξε την πόλη Μαρίκίνα στις Φιλιππίνες το Σεπτέμβριο τού 2009, προκαλώντας την καταστροφή εκατοντάδων οικιών.

<http://www.mb.com.ph/node/222471/recent->
(Photo by MARIANNE BERMUDEZ)

12 <http://www.greenpeace.org/international/campaigns/toxics/electronics/how-the-companies-line-up>

13 http://en.wikipedia.org/wiki/General_Electric

14 <http://www.greenpeace.org/raw/content/international/press/reports/improved-criteria-explained.pdf>

Η φωτογραφία απεικονίζει ένα ελάχιστο μέρος τής καταστροφής που προκάλεσε ο τυφώνας Σάντι στα τέλη Οκτωβρίου του 2012 στις ΗΠΑ. Οι οικονομικές ζημιές εκτιμώνται στα 20 δισεκατομμύρια δολάρια, αλλά σε αυτές δεν υπολογίζονται, η τεράστια ρύπανση τού περιβάλλοντος και οι βλάβες στην υγεία σε κάθε μορφής ζωής από τον τοξικό υδράργυρο.

Δεκάδες ίσως εκατοντάδες χιλιάδες λάμπες «οικονομίας» κατέστρεψε αυτός ο τυφώνας για να μας δείξει εκτός τής ανοησίας μας, πόσο «πράσινο» για το περιβάλλον και ασφαλές για την υγεία είναι το προϊόν.

μόδα χρήσης των τοξικών φώτων. Υπάρχει διαθέσιμος ένα τεράστιος κατάλογος φυσικών καταστροφών αλλά θα επιλεγούν μόνο ορισμένες από αυτές χαρακτηριστικά δείγματα τής απρονοησίας μας.

Το 2007 οι δύο τυφώνες σε Μεξικό και Νικαράγουα κατέστρεψαν ολοσχερώς 9.000 σπίτια⁽¹⁵⁾ δηλαδή δεκάδες χιλιάδες λάμπες «οικονομίας».

Η κυβέρνηση τής Ινδονησίας η οποία αποτελεί πρότυπο ανικανότητας και διαφθοράς, έλαβε δάνειο 10 εκ. δολαρίων το 2009 για να αγοράσει και διαθέσει δωρεάν στους πολίτες της λάμπες «οικονομίας». Οι διεφθαρμένοι κυβερνώντες αγνόησαν ότι η χώρα βρίσκεται στο τεκτονικό ρήγμα τής ινδο-αυστραλιανής πλάκας. Πρόκειται για ρήγμα εξαιρετικά ενεργό αποκαλούμενο ως «ο κύκλος τού πυρός». Το 2004 προκάλεσε τον φονικό σεισμό που σκότωσε με το γιγάντιο τσουνάμι 240.000 ανθρώπους, με τις τεράστιες καταστροφές σε σπίτια και άλλα οικοδομήματα, ενώ το ίδιο ρήγμα προκάλεσε τον σεισμό τού 2006 σκοτώνοντας 3.000 ανθρώπους.

Τον Οκτώβριο τού 2009 το ίδιο ρήγμα προκάλεσε νέο υποθαλάσσιο σεισμό 8 Ρίχτερ γεννώντας νέο τσουνάμι που σάρωσε τα σχεδόν παρθένα νησιά Σαμόα με ταχύτητα 200 χιλιομέτρων⁽¹⁵⁾

15 "Μεξικό, Νικαράγουα δοκιμάστηκαν σκληρά από δύο τυφώνες" - Η Καθημερινή", 7 20.07, σελ. 10.

Στιγμιότυπο από τον εφιαλτικό σεισμό στην Αϊτή το 2010, ο οποίος άφησε άστεγα 1.200.000 άτομα και επέφερε το θάνατο 230.000 ανθρώπων ρυπαίνοντας ταυτόχρονα το περιβάλλον με εκατοντάδες χιλιάδες τοξικούς λαμπτήρες υδραργύρου. Η απόλυτη σιωπή κάλυψε το τρίτο τραγικό γεγονός.

την ώρα σε βάθος 2.000 μέτρων!

Οι καταστροφές σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις ήταν τεράστιες, ενώ τεράστιες θα είναι και όσες αναπόφευκτα συμβαίνουν, όπως στις Φιλιππίνες,, μια χώρα που συνήθως έρχεται πρώτη στα συμβάντα φυσικών καταστροφών στον κόσμο!⁽¹⁶⁾

Η κατάσταση είναι όχι μόνο απίστευτα τραγική αλλά και αβάσταχτα εξωφρενική καθώς οι αριθμοί των νεκρών, των καταστροφών και της περιβαλλοντικής ρύπανσης ξεπερνούν τη φαντασία μας. Σε όλα αυτά προσθέστε τη διάχυση υδραργύρου από τα τοξικά φώτα «οικονομίας» που μεταβάλλουν σε κρανίου τόπο κάθε περιοχή που πλήττεται από κάποια καταστροφή, ένα γεγονός που δεν προσμετράται στο περιβαλλοντικό κόστος των ατελών μελετών που τους αναδεικνύουν ενεργειακά καλύτερους από τους λαμπτήρες πυράκτωσης.

Το 2011 το 85% των ανθρώπων που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές ζούσαν στην Ασία. Ο συνολικός αριθμός τους ανήλθε σε περίπου 206 εκατομμύρια(!)

Το οικονομικό κόστος παγκοσμίως ήταν 365 δισεκατομμύρια δολάρια εκ των οποίων τα 274 ήταν το μερίδιο της Ασίας.

Η εικόνα αλλάζει προς το χειρότερο εάν υπολογίσουμε τις παγκόσμιες προεκτάσεις. Μόνο για τις ΗΠΑ κατά το ίδιο έτος το συνολικό κόστος από τις απώλειες ανθρώπων και τις πληρωμές ασφαλιστρων ανήλθε σε 435 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ οι άνθρωποι που έχασαν τη ζωή

Το φωτογραφικό στιγμιότυπο αφορά μια μερική απεικόνιση των τραγικών καταστροφών που επέφερε ο τυφώνας Χαγιάν στις Φιλιππίνες το 2013. Για πόσες χιλιάδες κατεστραμμένες λάμπες «οικονομίας» μιλάμε;

τους ξεπέρασαν τις 25.000.⁽¹⁷⁾

Ουδείς προσμετρά σε όλα αυτά το κόστος από την υδραργυρική διάχυση και ρύπανση ύστερα από την καταστροφή λαμπτήρων φθορισμού και τα τοξικά «παιδάκια» τους τις λάμπες «οικονομίας».

Σωρός από μπετόν τα πανεπιστήμια!

Ο σεισμός τον Ιανουάριο τού 2010 στην Αϊτή, προκάλεσε το θάνατο 230.000 πολιτών. Έμειναν άστεγοι ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες άνθρωποι⁽¹⁸⁾ ύστερα από την καταστροφή δεκάδων χιλιάδων κατοικιών, πολλές από τις οποίες είχαν αυτά τα ακριβά φώτα «οικονομίας».

Οι τεράστιες ποσότητες υδραργύρου που διέφυγαν στο περιβάλλον μετά από αυτή την καταστροφή, και όσες θα διαφεύγουν στην πορεία το ρυπαίνουν ανεπανόρθωτα. Ακρωτηριάζουν επίσης την υγεία και την παραγωγικότητα των ανθρώπων, όπως και τη διανοητική τους κατάσταση. Αυτά είναι κόστη που δεν εισέρχονται στο στενόμυαλο σακουλάκι των υπολογισμών για την ενεργειακή δαπάνη των «οικονομικών» λαμπτήρων και αποτελούν ράπισμα στο πρόσωπο όλων εκείνων που αποφάσισαν την υποχρεωτική χρήση αυτών των τοξικών υδραργυρικών φώτων, αντί τής οριστικής παραμέρισής τους.

17 http://thoughtleadership.aonbenfield.com/Documents/20120110_if_annual_global_climate_cat_report.pdf

18 "Αϊτή, δύο μήνες μετά το σεισμό" - άρθρο των "Νιου Γιорκ Τάιμς". Αναδημοσίευση στην Κυριακάτικη "Ελευθεροτυπία" 21.3.2010.

Ολόκληρη την οροφή ενός σχολείου πήραν μαζί τους οι μανιασμένοι άνεμοι που έπληξαν τις ΗΠΑ στερώντας τη ζωή σε περισσότερα από 35 άτομα, την άνοιξη του 2012.

Η ολοκληρωτική καταστροφή μόνο ενός σχολείου, προκάλεσε τη διάχυση υδραργύρου στο περιβάλλον από τουλάχιστον μερικές εκατοντάδες λαμπτήρες φθορισμού και «οικονομικούς».

Ας μην αναφερθούμε καλύτερα... για τη συνολική ρύπανση από υδράργυρο από τις χιλιάδες οικίες που καταστράφηκαν, όπως αυτή της φωτογραφίας δεξιά, οι οποίες είχαν η κάθε μια εντός τους δεκάδες τέτοιες λάμπες. Μια ρύπανση που συνέβη σε τεράστια έκταση των ΗΠΑ, από τους ίδιους ανεμοστρόβιλους.

Ο σεισμός στο Πορτ-ο-Πρενς της Αϊτής εκτός από τα χαμόσπιτα, κατέστρεψε τα καλύτερα πανεπιστήμια της χώρας. Όπως είναι γνωστό αυτά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δεν έχουν εγκαταστήσει λάμπες «οικονομίας» στις αίθουσες διδασκαλίας, παρά μόνο στα γραφεία και άλλους μικρότερους χώρους. Στις μεγάλες αίθουσες, που χρειάζονται άπλετο φωτισμό, βρίσκονται οι παρόμοιες σωληνωτές λάμπες φθορισμού, οι οποίες είναι κατά πολύ τοξικότερες καθώς περιέχουν πολλαπλάσιο υδράργυρο και συναφή υπερτοξικά υλικά.

Όπως ανέφερε ρεπορτάζ των «Νιου Γιork Τάιμς» «...Τα καλύτερα πανεπιστήμια της Αϊτής έχουν μετατραπεί σε ερείπια, οι πανεπιστημιούπολεις είναι ένας σωρός από μπετόν και οι εργασίες φοιτητών είναι θαμμένες εδώ κι εκεί. Εκατοντάδες καθηγητές και φοιτητές θάφτηκαν στα ερείπια...»⁽¹⁹⁾

Στο τέλος Φεβρουαρίου του 2010, ένας ακόμα τρομερός σεισμός 8,8 Ρίχτερ χτύπησε τη Χιλή. Σύμφωνα με το «Economist»,⁽²⁰⁾ έχασαν τη ζωή τους (μόνο) 300 άτομα, αλλά **καταστράφηκαν 1.500.000 οικίες!** Υποθέτοντας ότι κάθε σπίτι είχε - το λιγότερο - 10 λάμπες «οικονομίας» βρισκουμε ότι **καταστράφηκαν τουλάχιστον δεκαπέντε εκατομμύρια τέτοιες λάμπες.**

Ένας τρομερός τυφώνας Χαγιάν σάρωσε το 2013 τις Φιλιππίνες.⁽²¹⁾ Σκοτώθηκαν περισσότεροι από 4.000 άνθρωποι και έχασαν τα σπίτια τους σχεδόν 4,5 εκατομμύρια άτομα, ένας αριθμός που είναι διπλάσιος από εκείνον που αντιστοιχεί στο τσουνάμι του 2004.

Σύμφωνα με το διεθνή Οργανισμό Εργασίας γύρω στα 5 εκατομμύρια εργαζομένων όσος και ο πληθυσμός της Νορβηγίας, έχασαν προσωρινά ή μόνιμα τα μέσα παραγωγής τους. Η ρύπανση και οι ασθένειες που προκλήθηκαν δευτερογενώς από τα εκατομμύρια τοξικά φώτα «οικονομίας» που καταστράφηκαν με το πέρασμά του τυφώνα είναι πάντα εκτός συζήτησης(!)

¹⁹ Μετά τον Εγκέλαδο τέλος τα μαθήματα του Marc Lacey, - The New York Times. - Αναδημοσίευση στην "Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία" 7 Μαρτίου 2010.

²⁰ Η "ανύψωση της Χιλής" μετά την καταστροφή, "The Economist". - Αναδημοσίευση στην "Καθημερινή", 7 Μαρτίου 2010.

²¹ «Philippines counts the cost of Typhoon Haiyan» by Agence France-Presse, 20/11/2013 - <http://www.rawstory.com/rs/2013/11/20/philippines-counts-the-cost-of-typhoon-haiyan/>

Ουδείς δείχνει να αντιλαμβάνεται και να υπολογίζει ότι παρόμοια συμβάντα είναι ρουτίνα στο ημερολόγιο τού γήινου καιρού και τής ανθρώπινης παραφροσύνης και ότι το περιβαλλοντικό κόστος όπως και οι αρνητικές επιδράσεις στην υγεία των ανθρών επιφέρουν τεράστια ενεργειακή και οικονομική επιβάρυνση.

Ένας άλλος τυφώνας ο Φαϊλίν⁽²²⁾ σάρωσε την Ινδία σκοτώνοντας μόνο 38 άτομα λόγω τής έγκαιρης εκκένωσης ενός εκατομμυρίου ατόμων, αλλά καταστρέφοντας τα καταλύματα 420.000 οικογενειών!

Τρεις εβδομάδες πριν από τον τυφώνα Φαϊλίν ένας σεισμός 7,2 Ρίχτερ χτύπησε την ίδια περιοχή επιφέροντας το θάνατο 22 ανθρών και την πλήρη καταστροφή 73.000 κατοικιών.

Από φυσικές ή ανθρωπογενείς αιτίες καταστροφές κατοικιών μικρότερου αριθμού συμβαίνουν καθημερινά. Όλα αυτά αναδεικνύουν **βιβλική ρύπανση τού**

περιβάλλοντος, όχι μόνο από τον υδράργυρο, ο οποίος δεν υπάρχει τρόπος να ανακτηθεί από το έδαφος, αλλά και από τα άλλα τοξικά υλικά που περιέχουν οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) και οπωσδήποτε από τα «αθάνατα» πλαστικά τους, τα οποία θα μείνουν στο περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια.

Οι πολλές και επαναλαμβανόμενες φυσικές καταστροφές είναι γεγονός απολύτως πραγματικό. Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που για παράδειγμα η ελληνική κυβέρνηση - μέχρι σήμερα - δεν προγραμματίζει τη δημιουργία εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρισμού μέσω τής πυρηνικής τεχνολογίας. Ένα γεγονός που βρίσκει σύμφωνη την Greenpeace και οποιονδήποτε πολίτη διαθέτει κοινό νου και δεν έχει επενδυμένα συμφέροντα στη σχετική τεχνολογία.

Όλα δείχνουν ότι λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας το ενδεχόμενο τεράστιας περιβαλλοντικής ρύπανσης και ανθρών απωλειών μέσω τής αποφυγής κατασκευής πυρηνικών εργοστασίων, ή ακόμα και πιθανών ατυχημάτων μέσω τής μεταφοράς με τρένα, πλοία ή αεροπλάνα. Άλλωστε η Greenpeace έχει πρωτοστατήσει σε αποκλεισμό δρομολογίων τρένων ή τον απόπλου πλοίων με ραδιενεργά ή τοξικά υλικά.

Το προϊόν είναι τοξικό. Τελεία και παύλα!

Η λογική είναι απλή. Δεν παράγουμε τοξικά προϊόντα που ρυπαίνουν το περιβάλλον και σκοτώνουν ή προκαλούν προβλήματα υγείας σε ανθρώπους. Είτε στη διάρκεια τής παραγωγής τους, είτε στη διάρκεια τής χρήσης τους, είτε κατά το τέλος χρήσης τους όταν μεταφέρονται στα σκουπίδια ή σε αυτούς τους επικίνδυνους κάδους ανακύκλωσης όπως είναι το εικονικό όνομα των τοξικών χάρτινων κιβωτίων όπου στοιβάζονται «αγκαλιά» ληγμένες και σπασμένες τοξικές λάμπες υδραργύρου. Οι ιστοσελίδες τής Γκρινπίς είναι γεμάτες από παραινέσεις για τη μη χρη-

Από το σεισμό τού 2008 στην Κίνα. Το καθεστώς δεν έδωσε ακριβή δεδομένα απωλειών, αλλά εύκολα μπορούμε να φανταστούμε την ανθρώπινη και περιβαλλοντική τραγωδία από τη φωτογραφία. Οι υδραργυρικές λάμπες έπαιξαν κι εδώ τον αόρατο τοξικό ρόλο τους.

22 «Cyclone Phailin aftermath: the tragedy hits home» - <http://www.livemint.com/Politics/XQj6CYtMYTf5VdZYfdIWcK/Cyclone-Phailin-aftermath-the-tragedy-hits-home.html>

Η Αυστραλία παρά το γεγονός ότι βρίσκεται στο μέσο τεκτονικής πλάκας πλήττεται από έναν μεγάλο σεισμό κάθε 5 χρόνια. Στη φωτογραφία στιγμιότυπο από το σεισμό του 1989 που σκότωσε 13 ανθρώπους, κατέστρεψε 35.000 σπίτια, 147 σχολεία και 3.000 μεγαλύτερα οικοδομήματα. Όπως δείχνουν οι αριθμοί ένας παρόμοιος σεισμός σήμερα θα προκαλέσει τεράστια περιβαλλοντική ρύπανση εξαιτίας τής καταστροφής εκατοντάδων χιλιάδων «οικονομικών» λαμπτήρων.

Η Αυστραλία ακολουθεί πιστά τη μόδα των «οικονομικών» από το 2008 με πανάθλιο τρόπο, επειδή μέχρι το 2012 δεν είχε κανένα σύστημα ανακύκλωσης αναγκάζοντας τους πράσινους και αδαείς χρήστες να ρίχνουν τις τοξικές ληγμένες λάμπες τους στα σκουπίδια!

σιμοποίηση των τοξικών προϊόντων με χλώριο, PVC ή άλλα ποικίλα χημικά και τοξικά υλικά για τον υδράργυρο από τις «οικονομικές» παριστάνει πως δεν τον αντιλαμβάνεται.

Η ίδια οργάνωση δείχνει να μην αντιλαμβάνεται το παραμικρό στη γενικότερη τοξικότητα των «οικονομικών» λαμπτήρων. Κατ' αρχήν υπάρχει η περιβαλλοντική βλάβη με την εξόρυξη των υλικών τους και οι συνακόλουθες βλάβες στην ανθρώπινη υγεία. Υφίσταται στη συνέχεια ο κίνδυνος ατυχημάτων στη φάση παραγωγής τους και οι σοβαρές βλάβες στην ανθρώπινη υγεία. Ήδη πάμπολλοι Κινέζοι εργαζόμενοι σε εργοστάσια παραγωγής Σ.Λ.Φ. έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες βλάβες. Στη συνέχεια έχουμε τον κίνδυνο θραύσης ή ατυχημάτων, όπως βύθιση πλοίων, σύγκρουση τρένων ή φορτηγών κ.λπ., κατά τη διάρκεια μεταφοράς τους.

Ακολουθως έχουμε τον κίνδυνο θραύσης στη διάρκεια χρήσης τους. Την αποδόμηση των βιολογικών κύκλων των ανθρώπων με το μπλε φάσμα τους, τον κίνδυνο από τις υπεριώδεις ακτινοβολίες τους και στη διάρκεια τής τοξικής ζωής τους συναντούμε πάντοτε την τεράστια ρύπανση και βλάβες στην ανθρώπινη υγεία με τις αναπόφευκτες ανθρωπογενείς ή φυσικές καταστροφές!

Ορισμένοι δείχνουν να μην μπορούν να αντιληφθούμε κάτι πολύ απλό. **Το προϊόν είναι εξαιρετικά επικίνδυνο.** Κάθε φάση τής ύπαρξής του «από την κούνια ως τον τάφο» όπως είναι η αγγλική έκφραση, που εκφράζει το αποτύπωμα άνθρακα, εμπεριέχει κινδύνους ρύπανσης τού περιβάλλοντος και βλαβών στην ανθρώπινη υγεία.

Οι φυσικές καταστροφές βάζουν, όχι το κερασάκι, αλλά έναν δυναμίτη πάνω στην τούρτα τής

παραπληροφόρησης, καθώς αποκαλύπτουν ότι οι «πράσινοι» λαμπτήρες «οικονομίας» είναι ένα μέσο μαζικής καταστροφής. Δισεκατομμύρια εστίες τεχνητού φωτός στην πραγματικότητα είναι κρυφές μικρές υπερτοξικές βόμβες. Τα LED πάνε εδώ σε χαμηλότερη κατηγορία. Γίνονται τοξικές βόμβες για το περιβάλλον κι έτσι γίνονται τοξικές για τα έμβια όντα της Γης.

Από τον πανίσχυρο σεισμό των 9 Ρίχτερ κατά το 2011, ο οποίος προκάλεσε και την καταστροφή των πυρηνικών εργοστασίων στη Φουκουσίμα. Μόνο στην Ιαπωνία έχασαν τη ζωή τους 15.883 άνθρωποι, και αγνοούνται 2.643. Καταστράφηκαν ολοσχερώς 129.225 κτήρια και μερικώς 254.204, ενώ άλλα 691.766 οικίες υπέστησαν περιορισμένες ζημιές. Για τα εκατομμύρια «οικονομικά» φώτα που έχυσαν τον υπερτοξικό τους υδράργυρο σε κάθε ρωγμή τού εδάφους και στην ατμόσφαιρα ουδείς ανέφερε το παραμικρό. Αρκεί να σκεφτούμε ότι ο υδράργυρος θεωρείται το δεύτερο πλέον τοξικό μέταλλο μετά το ραδιενεργό πλουτώνιο....

Η Καρίν Γκαβάν, πολιτική σύμβουλος της γαλλικής Γκρινπής, σε συνέντευξή της σε αθηναϊκή εφημερίδα⁽²³⁾ αναφέρει τον τυφώνα Κατρίνα στις ΗΠΑ και άλλες βιβλικές φυσικές καταστροφές, (όπως τις τεράστιες καταστροφές και τη ρύπανση τού περιβάλλοντος από τον τυφώνα Σάντι τού 2012) χωρίς καν να δείχνει ενήμερη για το ολοφάνερο γεγονός, ότι οι λάμπες «οικονομίας», που διαφημίζει η οργάνωσή της και προωθεί φανατικά με την επικίνδυνη εγωπάθεια τού ξερόλα, αποτελούν τρομερά επιβαρυντικό παράγοντα για ανθρώπους και περιβάλλον με τις συμβαίνουσες καθημερινά και μελλοντικά επερχόμενες φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, τις οποίες θεωρεί δεδομένες!

Σχεδόν στο ίδιο μήκος κύματος ορισμένοι παραγωγοί που δώρισαν λάμπες «οικονομίας» σε όσους δυστυχείς έχασαν τα σπίτια τους στις ΗΠΑ, για να τις τοποθετήσουν στα σημεία εκείνα που ήδη υπήρχαν τοξικά φώτα που διέλυσε και εξάπλωσε παντού η μανία του τυφώνα Σάντι!⁽²⁴⁾

Όπως αναφέρουν σε αντίστοιχο ρεπορτάζ τους οι «Νιου Γιork Τάιμς», **οι οικίες μέσω των σεισμών μετατρέπονται σε «όπλο μαζικής καταστροφής».**⁽²⁵⁾ Αυτό σημαίνει ότι ένας πολύ ισχυρός σεισμός σε πυκνοκατοικημένη πόλη είναι ισοδύναμος με την έκρηξη μιας μικρής πυρηνικής βόμβας.

Το οικονομικό κόστος των καταστροφών είναι τεράστιο αν και δεν περιλαμβάνονται οι ασθένειες σε ανθρώπους, ζώα και φυτά, ούτε η αφανής αλλά τεράστια ρύπανση από τα τοξικά υλικά (υδράργυρος και άλλα). Σύμφωνα με μελέτη τού London Schools of Economics το κόστος μόνο

23 <http://www.avgi.gr/ArticleActions/show.action?articleID=561050>

24 <http://www.pr.com/press-release/468693>

25 «Μεγάλες πόλεις, πιο επικίνδυνος ο σεισμός», τού Andrew C. Revkin, The New York Times - αναδημοσίευση στην "Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία", 7 Μαρτίου 2010.

για το 2011 έφθασε παγκοσμίως στα 380 δισεκατομμύρια δολάρια.⁽²⁶⁾

**Κεφάλαιο 3ο. Οι
πολιτικές και άλλες
μεθοδεύσεις για την
καθιέρωση ρυπαρών και
τοξικών φώτων**

Η διεφθαρμένη πολιτική και οι λάμπες «οικονομίας»

Σε καιρούς μεγάλης οικονομικής δυσπραγίας, σε περίοδο όπου ένας στους επτά Αμερικανούς ζει σε συνθήκες φτώχειας,⁽¹⁾ σε καταστάσεις όπου ένα οικονομικό χάος υπάρχει παντού και με την Ελλάδα να βρίσκεται στο κέντρο τού οικονομικού τυφώνα, η πράσινη κερδοσκοπική συμπεριφορά είναι επιβεβλημένη. Η ιταλική Μαφία ήδη έχει αντιληφθεί το πνεύμα των καιρών επενδύοντας σχεδόν δύο δισεκατομμύρια ευρώ σε πράσινες επενδύσεις.⁽²⁾

Η περίπτωση των λαμπτήρων «εξοικονόμησης και LED έφερε στο φως το καρτέλ τού λαμπτήρα, που ιδρύθηκε στις αρχές τού περασμένου αιώνα, την πρωτοφανή σε έκταση και σε βάθος χρόνου διαφημιστική καμπάνια υπέρ ενός προϊόντος, σε βάρος άλλων, (όπου παραβιάζονταν συστηματικά βασικές αρχές εμπορικού ανταγωνισμού) αλλά και μια παγκόσμια παραπληροφόρηση κατά την οποία αποκρύπτονταν συστηματικά όλα τα μειονεκτήματα των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» και προβάλλονταν φουσκωμένα ή ανύπαρκτα πλεονεκτήματα.

Επιπλέον, το «παιχνίδι» τού λαμπτήρα συνιστά ένα πανέξυπνο κερδοσκοπικό κόλπο δισεκατομμυρίων ευρώ, στο οποίο συμμετέχουν, τράπεζες, πολυεθνικές και κράτη με πρωταγωνίστρια την Κίνα.

1 <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=11381&subid=2&pubid=29676948>

2 http://news.yahoo.com/s/nm/20100914/wl_nm/us_italy_mafia

The CITGO-Venezuela Energy Efficient Lighting Program (EELP) will provide 625,000 compact fluorescent light (CFL) bulbs to families in 21 US cities this year. (CITGO-Venezuela)

Εδώ, περιγράφοντας γεγονότα που υποδηλώνουν ότι η στρεβλή και επικίνδυνη διαχείριση ζωτικών θεμάτων, όπως είναι το **τεχνητό φως**, από πολιτικούς και τεχνοκράτες, (αλλά και αδαείς οικολογούντες), θα διαφανεί ότι δεν είναι δυνατό να εμπιστεύονται οι καταναλωτές τη διαχείριση της υγείας τους, σε διεφθαρμένα συστήματα εξουσίας, επειδή λειτουργούν σχεδόν συνεργατικά με κυκλώπεια συμφέροντα, έχουν συχνά - πυκνά αφετηρία την άγνοια, την ασάφεια, τον ανεμοδουρισμό και «ακούνε» προσεκτικά τα πολυεπίπεδα διαπλεκόμενα, τα οποία εξυπηρετούνται από τα νόμιμα και πανίσχυρα λόμπι.

Όταν οι πολιτικοί έχουν ως βασική πυξίδα τους τον καιροσκοπισμό ή το ίδιο όφελος, καλυπτόμενο με νεφελώδεις και βαρύγδουπες διακηρύξεις που ταυτόχρονα βρίσκονται, (στις περισσότερες των περιπτώσεων), αγκαλιά με τη διαφθορά, και οι οικολογούντες έχουν βαθιά άγνοια για το ζήτημα που διαφημίζουν, τότε τα πράγματα είναι εξαιρετικά επικίνδυνα για τους καταναλωτές.

Παρατηρώντας τις δυνάμεις που εργάστηκαν και εργάζονται παγκοσμίως για την προώθηση και επιβολή των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού ή λαμπτήρων «οικονομίας», θα νιώσουμε έκπληξη από την τέλεια ενορχήστρωση και την ευρεία συμμετοχή άκρως ετερόκλητων και αντιμαχόμενων μερικές φορές συμφερόντων, όπως πολιτικών κομμάτων, κορυφαίων περιβαλλοντικών οργανώσεων, πολυεθνικών φωτισμού, πανίσχυρων οργανισμών, όπως τού ΟΗΕ, τής Ε.Ε., ακόμα και κρατών με κωμικοτραγικούς ηγέτες (οι οποίοι αγνοούν παντελώς τα μειονεκτήματα των «οικονομικών»), όπως τού εκλιπόντα Κάστρο τής Κούβας, εναρμονισμένου με τις επιθυμίες «πράσινων καπιταλιστών» και την «πλουτοκρατία» των πολυεθνικών, να επιβάλλει δικτατορικά στους Κουβανούς λάμπες «οικονομίας». Η επανάσταση στην ενέργεια, όπως αποκάλυψε το καθεστώς την επικίνδυνη και ηλίθια αλλαγή από λάμπες πυράκτωσης σε «οικονομικές», ξεκίνησε το 2006 για να έχει εξελιχθεί η κατάσταση (το 2013) σε λάμπες «οικονομίας» άφαντες» από την αγορά και ταυτοχρόνως η τιμή τους να είναι ισοδύναμη με 3 δολάρια, όταν ο μισθός ενός μέσου Κουβανού είναι περίπου 20 δολάρια μηνιαίως! Η αγορά «οικονομικών» από εργαζόμενους με μικρότερο μισθό έγινε πλέον ισοδύναμη με μισθωμένο ταξίδι στο Διάστημα.⁽³⁾

Στην Τζαμάικα η κατάσταση εξελίχθηκε κι εκεί τραγικά αλλά κάπως διαφορετικά. Οι λάμπες που δωρίστηκαν από την Κούβα και τον «πράσινο» Κάστρο, αντιμετωπίστηκαν ως ευκαιρία πλουτισμού από το διεφθαρμένο πολιτικό σύστημα τής χώρας. Ο υπουργός Ενέργειας συνελήφθη και παραπέμφθηκε σε δίκη με σωρεία κατηγοριών,⁽⁴⁾⁽⁵⁾ επειδή σχεδίαζε να γίνει πλουσιότερος σε συνεργασία με δύο εργολάβους, οι οποίοι θα μοίραζαν και θα εγκαθιστούσαν λαμπτήρες «οικονομίας».⁽⁶⁾

3 «In Cuba, murky light thrown by energy-saving bulbs», by Portia Siegelbaum, CBS NEWS, 11/10/2013 - http://www.cbsnews.com/8301-202_162-57607223/in-cuba-murky-light-thrown-by-energy-saving-bulbs/

4 http://en.wikipedia.org/wiki/Kern_Spencer#Cuban_Light_Bulb_Scandal

5 <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/wha/119165.htm>

6 Cuban light bulb trial set for court today, 10/8/2013 - Read more: <http://www.jamaicaobserver.com/latestnews/Cuban-light-bulb-trial-set-for-court-today#ixzz2hCsFJKNR> -

Η Βενεζουέλα με τον Τσάβες ήταν από τα πρώτα κράτη που ακολούθησε το κωμικοτραγικό παραμύθι «εξοικονόμηση ενέργειας με τοξικές λάμπες» ήδη από το 2005. Ο διάδοχός του, Μαδούρο, ανήγαγε την κατάσταση σε κορυφαίο κλαυσίγελο. Διέταξε την κρατική εταιρεία πετρελαίου της χώρας να δωρίσει το 2013 σε 21 πόλεις των ΗΠΑ 600.000 λάμπες «οικονομίας».⁽⁷⁾ Η δεύτερη πράξη της φάρσας - τραγωδίας ήρθε δύο ημέρες μετά την αναγγελία της δωρεάς με γενικό μπλακ άουτ που έπληξε τη Βενεζουέλα για μια ολόκληρη ημέρα.⁽⁸⁾ (Σε αυτό το βιβλίο αναδημοσιεύεται εργασία Ελλήνων πανεπιστημιακών με στην οποία αποκαλύπτεται ότι η χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» απειλεί με μπλακ άουτ τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας).

Η τρίτη πράξη εξελίσσεται από το 2013 έως το 2016, καθώς εξαφανίστηκαν από την αγορά το χαρτί τουαλέτας, το σαπούνι, οι οδοντόκρεμες, το ρύζι, το γάλα, ο καφές, το μαγειρικό λάδι και φάρμακα πρώτης ανάγκης για να ακολουθήσει η ολοκληρωτική κατάρρευση της οικονομίας.⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾ Όσο για την τιμή μιας μικρής λαμπίτσας «οικονομίας» έφτασε να κοστίζει τον Σεπτέμβριο του 2016, 300 ευρώ περίπου. Αυτό μου ανέφερε ύστερα από επικοινωνίας μας, ο ανταποκριτής του liberar.gr στο Καράκας, Γιάννης Κουζηνός.

Στην άλλη άκρη της Γης, στη Βρετανία, πιάστηκε στα πράσα γερμανική εταιρεία που εξαπατούσε τους καταναλωτές και την κυβέρνηση δηλώνοντας ότι διένειμε δωρεάν στο κοινό 3,5 εκ. λάμπες «οικονομίας» ενώ στην πραγματικότητα τις είχε πουλήσει σε Ιρλανδούς.⁽¹¹⁾

Η εταιρεία αποδέχθηκε την ενοχή της και κατέβαλε πρόστιμο 3 εκατομμυρίων λιρών Αγγλίας. Φυσικά, το περιστατικό που βγήκε στον αφρό δεν είναι το μοναδικό φαινόμενο διαφθοράς στη χώρα. Για παράδειγμα άλλη εταιρεία πούλησε λάμπες «οικονομίες» με πλαστά πιστοποιητικά ασφαλείας.⁽¹²⁾ Σιγά μην ενδιαφερθούν εκείνοι που σκάρωσαν αυτή την κομπίνα πόσοι θα πεθάνουν από το υπερτοξικό προϊόν τους.

Η ομάδα των G8 και ο ΟΗΕ στο χορό...

Αναμειγμένη στην προώθηση των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού (Σ.Λ.Φ.) είδαμε και την ομάδα των G8, η οποία αποτελείται από κράτη τα οποία αντιπροσωπεύουν το 65% της παγκόσμιας οικονομίας.

Τον Ιούνιο του 2007⁽¹³⁾ οι ηγέτες της G8 ήταν αναγκασμένοι να συζητήσουν και να προσπαθήσουν να επιλύσουν τεράστιας πολυπλοκότητας και βαρύτητας παγκόσμια προβλήματα.⁽¹⁴⁾ Περιέργως, ενώ δεν επέλυσαν κανένα από αυτά, ζήτησαν επιτακτικά από τους «ηγέτες των υπολοίπων «υπηκόων» κρατών «να απαγορεύσουν τη χρήση των ανεπαρκών λαμπτήρων πυράκτωσης όσο γίνεται συντομότερα εάν το επιτρέπουν ο εμπορικές και οικονομικές συνθήκες».⁽¹⁵⁾

7 CITGO-Venezuela to Donate 600,000 Energy Saving Bulbs to Low-Income U.S. Families - <http://venezuelanalysis.com/news/9992>

8 «Power cut leaves most of Venezuela without electricity», 4/9/2013 - <http://www.bbc.co.uk/news/world-latin-america-23954514>

9 «Conspiracy!» – Maduro's Answer to Venezuela's Food Crisis - <http://freevenezuelanow.org/conspiracy-maduros-answer-to-the-food-crisis/>

10 «Venezuelan Government Seizes Toilet Paper Factory Amid Shortage», AFP 22/11/2013 - <http://www.businessinsider.com/venezuelan-government-seizes-toilet-paper-factory-amid-shortage-2013-9>

11 «E.ON Fined for Selling Energy Saving Bulbs it was Meant to Give Away for Free» - <http://oilprice.com/Latest-Energy-News/World-News/E.ON-Fined-for-Selling-Energy-Saving-Bulbs-it-was-Meant-to-Give-Away-for-Free.html>

12 <http://www.marketwatch.com/story/hagens-berman-alerts-investors-with-losses-greater-than-50000-in-tcp-international-holdings-ltd-nyssetpci-of-may-1st-lead-plaintiff-deadline-2015-04-09>

13 G8 SUMMIT HEILIGENDAMM, 2007 - http://www.solarnavigator.net/g_8_heiligendamm_germany.htm

14 CHAIR'S SUMMARY - Heiligendamm, 8 June 2007 - http://www.g-8.de/Content/EN/Artikel/___g8-summit/anlagen/chairs-summary.templateId=raw.property=publicationFile.pdf/chairs-summary.pdf

15 Global Efforts to Phase-Out Incandescent Lamps - An update from Paul Waide International Energy Agency (IEA) 2007 - <http://www.iea.org/>

Η ιστορία κατέγραψε ένα ακόμα καταπληκτικό γεγονός. Τη συμμετοχή τού ΟΗΕ - για πρώτη φορά - στο παιχνίδι(...) προώθησης εμπορικού οικιακού προϊόντος, με ένα ποσό τής τάξης των 20 εκατομμυρίων δολαρίων, σε συνεργασία με την GEF,⁽¹⁶⁾ την Philips και την Osram.

Ο σκοπός τής πρωτοβουλίας τού ΟΗΕ ήταν... κρατήστε την αναπνοή σας, η περαιτέρω εμπορευματοποίηση και διείσδυση στις αγορές μεταξύ των αναπτυσσόμενων κρατών, τα οποία ήδη έχουν κάνει προσπάθειες να προωθήσουν τη χρήση των «οικονομικών» και να θέσουν εκτός πεδίου τις λάμπες πυράκτωσης, με τη συμμετοχή και υποστήριξη τού Προγράμματος Ανάπτυξης τού ΟΗΕ,⁽¹⁷⁾ ή όπως διευκρίνιζε η αφελής(;) ανακοίνωση τού ΟΗΕ, να μειωθεί ο λογαριασμός ρεύματος σε καταναλωτές αναπτυσσόμενων κρατών.⁽¹⁸⁾

Βεβαίως, ούτε κατά διάνοια οι εγκέφαλοι τού ΟΗΕ εξέτασαν το ενδεχόμενο η πλήρης και παράλληλα εξωφρενική παραπληροφόρηση υπέρ των «οικονομικών» να προκαλεί προβλήματα υγείας στους καταναλωτές και να αυξάνει κατακόρυφα το λογαριασμό τού νοσοκομείου.

Ο ΟΗΕ είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα για το πώς οι καλύτερες των προθέσεων μετατρέπονται από την άγνοια, τις επιρροές συμφερόντων, τη σκοτεινή πολιτική ή τον παραλογισμό, σε οργανισμούς που εξυπηρετούν αλλότρια συμφέροντα.

Θα ήταν σοφό εκ μέρους τού ΟΗΕ εάν διέθετε το ποσό των 20 εκατομμυρίων δολαρίων ή ακόμα μεγαλύτερα κεφάλαια, για την αγορά λαμπτήρων που φορτίζονται με το ηλιακό φως,⁽¹⁹⁾ ή ακόμα καλύτερα να έδινε αυτά τα κεφάλαια και να συστηματοποιούσε καλύτερα τη νέα «πατέντα», με σχεδόν μηδενικό κόστος, που γεννήθηκε στις Φιλιππίνες. Δηλαδή μια διαφανή πλαστική μποτίλια νερού, με λίγη χλωρίνη εντός της, η οποία τοποθετείται η μισή εκτός τής οροφής τού φτωχόσπιτου και η άλλη μισή εντός και δίνει συνεχώς άπλετο και δωρεάν φως!⁽²⁰⁾⁽²¹⁾

Αποτελεί χαρακτηριστικό γεγονός παραφροσύνης ότι η ανάγκη να έχουν στοιχειώδες φως τα περισσότερα από 1,5 δις άτομα στον κόσμο, που δεν έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρισμό, σπρώχνει ορισμένους από αυτούς να πουλάνε ακόμα και τα ζώα τους, από τα οποία συντηρούνται, για να αγοράσουν ακριβά συστήματα συλλογής ηλιακής ενέργειας.⁽²²⁾

Αντιθέτως από τις ανοησίες που ισχυρίζεται ο ΟΗΕ, εάν υπήρχε υπό την αιγίδα του μια παγκόσμια προσπάθεια για να έχουν φως τη νύχτα αυτοί οι άνθρωποι, που στερούνται τον ηλεκτρισμό στις καλύβες τους, τότε μόνο θα έπαυαν να καίνε κηροζίνη, ξύλα ή άλλα καύσιμα, τότε θα μειώνονταν σημαντικά τα θερμοκηπιακά αέρια και μόνο τότε θα μειώνονταν σημαντικά η οδύνη και οι δαπάνες για τα νοσήλια, όπως και οι κρυφές ενεργειακές δαπάνες που αντιστοιχούν

impagr/cip/pdf/Issue45Lighting.pdf

16 <http://www.thegef.org/gef/whatisgef> - Ο οργανισμός με τα αρχικά GEF (Global Environment Facility) ιδρύθηκε το 1991 και διαθέτει τεράστια κεφάλαια, δεδομένου ότι συμμετέχουν σε αυτόν ισχυρές τράπεζες, κράτη και πανίσχυρες ιδιωτικές επιχειρήσεις, όπως η African Development Bank, η Asian Development Bank, η European Bank for Reconstruction and Development κ.λπ. και με την ένωση 182 κυβερνήσεων, διεθνών ινστιτούτων, ιδιωτικών επιχειρήσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων (αχ αυτές οι ΜΚΟ)... έχει τον φιλόδοξο στόχο, να βοηθήσει στην επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Δέκα χρόνια μετά την ίδρυση τού GEF, ο τότε αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Ντικ Τσέι παρουσίασε την "Εθνική Πολιτική για την Ενέργεια" τής χώρας του, εκθειάζοντας μεταξύ άλλων, τις από τεχνική άποψη πρωτόγονες και εξαιρετικά επικίνδυνες λάμπες "οικονομίας", οι οποίες περιείχαν και ραδιενεργά υλικά! Όπως έδειξε στη συνέχεια η αποκάλυψη απόρρητων αρχείων το μεγάλο μέρος αυτής τής "πράσινης" πολιτικής ήταν επιθυμίες πολυεθνικών.

17 <http://www.voxy.co.nz/national/global-phase-out-old-bulbs-announced-un-gef-and-industry/5/25329>

18 <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?DocumentID=596&ArticleID=6331&l=en>

19 <http://www.nokero.com/faq.php>

20 http://articles.mercola.com/sites/articles/archive/2011/09/19/solar-bottle-lights-in-the-philippines.aspx?e_cid=20110919_DNL_art_2

21 <http://www.youtube.com/watch?v=SBWi3NtND68>

22 <http://www.nytimes.com/2010/12/25/science/earth/25fossil.html>

στα νοσήλια. Αντιθέτως βλέπουμε να υποστηρίζονται οι προσπάθειες πολυεθνικών για την πώληση ακριβών και τοξικών λαμπτήρων «οικονομίας», που μόνο στόχο έχουν το κέρδος.

Η διαφθορά στην πολιτική

Η διαφθορά στην πολιτική είναι γνωστή και ακλόνητα επιβεβαιωμένη έστω και αυτά τα σκάνδαλα που έρχονται στο φως, τα οποία βεβαίως αποτελούν μια μικρότατη κορυφή ενός τεράστιου παγόβουνου.⁽²³⁾

Οι Φιλιππίνες για παράδειγμα είναι ένα από τα κράτη που επιβαρύνει ελάχιστα το περιβάλλον με θερμοκηπιακά αέρια, αλλά όπου η διαφθορά διαπλέκεται σε κάθε υφή τής ζωής. Η κυβέρνηση τής χώρας έλαβε δάνειο 31 εκατομμυρίων δολαρίων για να αγοραστούν υδραργυρικές λάμπες με στόχο να... **«βοηθηθεί η οικονομική κατάσταση των φτωχών τής χώρας και το κλίμα»**, με τη διανομή 13 εκατομμυρίων λαμπτήρων «οικονομίας»⁽²⁴⁾ σε «καλές» τιμές στους πολίτες τής χώρας.

Αυτή η πρόθεση, αν δεν μπορεί να προκαλέσει κλάματα, σίγουρα δημιουργεί πικρόχολα χαμόγελα. Βλέπουμε μια «αγαθή» περιβαλλοντική συνείδηση να εκδηλώνεται σε μια χώρα όπου εκτός τής διαφθοράς, είναι γιγαντωμένη η παιδική και κάθε είδους πορνεία, ενώ απουσιάζει το στοιχειώδες ενδιαφέρον για τη ρύπανση τού περιβάλλοντος από την πλειοψηφία τού πληθυσμού και ταυτόχρονα δεν υπάρχει ούτε καν ένα υποτυπώδες σύστημα ανακύκλωσης αυτών των τοξικών φώτων.

Ακριβώς εδώ χωράει η παροιμία «ήταν στραβό κλίμα τόφαγε κι ο γάιδαρος», επειδή η χώρα έχει μακρά ιστορία σε διεφθαρμένους κυβερνήτες, με τον κυβερνήτη τού 2126⁽²⁵⁾ να είναι ημι-παράφρων. Η φράση «πρέπει να ξεριζώσουμε το καρκίνωμα τής διαφθοράς» είναι κάτι που ακούγεται συχνότατα στις Φιλιππίνες, ενώ για να δικαιολογηθεί το φαινόμενο, έχει επιστρατευθεί ακόμα και η λαϊκή παράδοση, που βρίσκει στο ιστορικό παρελθόν, βαθιά μέσα στην κουλτούρα τού τόπου τις ρίζες τής διαφθοράς, ενώ αγνοείται, (όπως δείχνω στο σχετικό κεφάλαιο⁽²⁶⁾), ότι η χώρα πλήττεται συνεχώς από φυσικές καταστροφές με αποτέλεσμα να καταστρέφονται κάθε χρόνο εκατοντάδες οι χιλιάδες οικίες, όπως και δίκτυα υποδομών και ως εκ τούτου να καταστρέφονται χιλιάδες χιλιάδων λάμπες “οικονομίας”, αφήνοντας τα άκρως τοξικά κουφάρια τους στο περιβάλλον για χιλιάδες χρόνια

SOS... Εδώ Πακιστάν! Η τρελή κούρσα των πυρηνικών εξοπλισμών και η «φροντίδα» για λάμπες «οικονομίας»

Στις αρχές τού 2010 ένα άλλο κράτος, το Πακιστάν, που και αυτό όπως οι Φιλιππίνες επιβαρύνει ελάχιστα το περιβάλλον με θερμοκηπιακά αέρια, (ούτε εδώ υπάρχει περιβαλλοντική συνείδηση κυβερνήσεων και πολιτών, κι εκεί συμβαίνουν συνεχώς φυσικές καταστροφές), έλαβε από την ίδια τράπεζα δάνειο 40 εκατομμυρίων δολαρίων για να μοιράσει στους Πακιστανούς 30 εκατομ-

23 <http://projects.exeter.ac.uk/RDavies/arian/scandals/political.html>

24 <http://www.adb.org/Media/Articles/2009/13006-philippines-energies-projects/fast-facts.pdf>

25 The history behind Philippine President Duterte's Obama insult - <http://theconversation.com/the-history-behind-philippine-president-dutertes-obama-insult-65075>

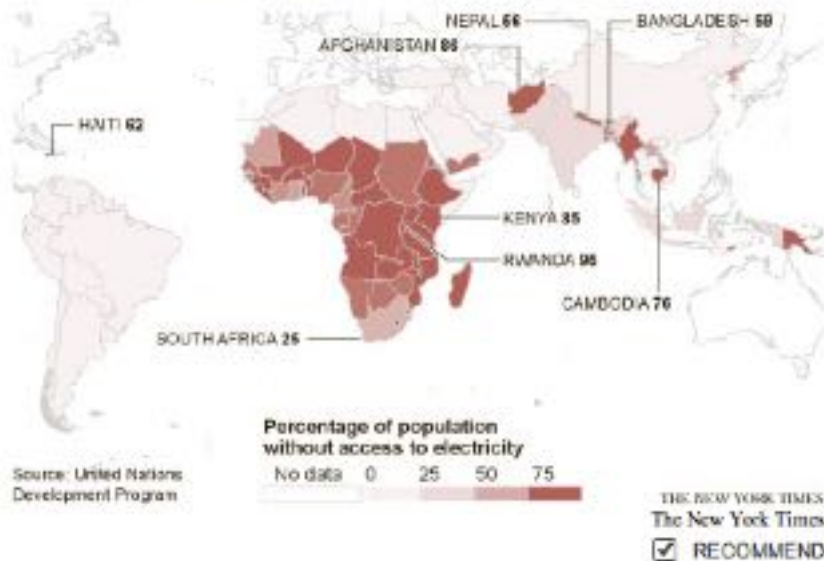
26 «Φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές: ο άγνωστος και μέγας κίνδυνος από τις τοξικές «οικονομικές» on page 279

The New York Times

December 25, 2010

Living Without Electricity

One in five people on the planet live without electricity, generally because they are not connected to a grid. Poverty and politics both can influence the way countries shape their grid infrastructure.

Ένας στους πέντε κατοίκους τής Γης - αναφέρεται στο άνω γράφημα των «New York Times» -, δεν έχει πρόσβαση σε ηλεκτρισμό. Η φτώχεια και η πολιτική επηρεάζουν τη ζωή τους, διευκρινίζει η εφημερίδα, λες και συμφωνεί με το θέμα που διαπραγματευόμαστε εδώ.

Στη βάση υπάρχει η μπάρα με το καφετί χρώμα υποδηλώνοντας το ποσοστό των ατόμων που είναι εκτός δικτύων ηλεκτρισμού. Όσο εντονότερο είναι το χρώμα, τόσο μεγαλύτερο το ποσοστό. Η πηγή τής εφημερίδας είναι τα ίδια αναπτυξιακά προγράμματα τού ΟΗΕ, ένα εκ των οποίων σχολιάζω αρνητικά.

Όπως φαίνεται ξεκάθαρα από το γράφημα, το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων τής Αφρικής και σε πολλά άλλα κράτη είναι «τυφλοί» χωρίς ηλεκτρικό φως το βράδυ. Αντί λοιπόν να γίνει προσπάθεια να δοθεί κάποιο είδος φωτός στους πένητες, κάτι που μπορεί να επιφέρει ταυτόχρονα μείωση των θερμοκηπιακών αερίων, οι πολιτικοί και ο ΟΗΕ τους αφήνουν στη μοίρα τους φροντίζοντας ωστόσο να αλλάξουν προς το τοξικότερο, το είδος λαμπτήρων των εχόντων ηλεκτρική παροχή.

μύρια(!) λάμπες «οικονομίας»!⁽²⁷⁾

Η απόφαση τής πακιστανικής κυβέρνησης προκάλεσε διαφωνίες ακόμα και μεταξύ υπουργείων, με το υπουργείο Ενέργειας να την υποστηρίζει και το υπουργείο Περιβάλλοντος να την κατακρίνει. Η αιτία που προβλήθηκε περισσότερο ήταν η επικίνδυνη ακτινοβολία των «οικονομικών», γνωστή ως αρμονικές.⁽²⁸⁾ Αυτές οι συχνότητες είναι γνωστό ότι προκαλούν προβλήματα στο δίκτυο (σχετική αναφορά έχει γίνει από Έλληνες πανεπιστημιακούς), η οποία όπως ελέχθη και πολύ σωστά, θα προκαλέσει τεράστια προβλήματα στο δίκτυο ηλεκτρισμού τού Πακιστάν και αντί να επιφέρει εξοικονόμηση θα προκαλέσει οικονομικό χάος.⁽²⁹⁾

Τελικά η αμφιλεγόμενη πρόταση απορρίφθηκε, αν και δηλώθηκε από την κυβέρνηση ότι θα επανέλθει βελτιωμένη... Κάτι που έγινε για να διανεμηθούν δωρεάν 20 εκατομμύρια «οικονομικές». Η Ασιατική τράπεζα Ανάπτυξης έσπευσε εκ νέου το 2011 να δώσει νέο δάνειο για να διανεμηθούν 30 εκατομμύρια τοξικές λάμπες στους έρμους πολίτες τής χώρας,⁽³⁰⁾ ενώ ήδη έχουν εισαχθεί συνολικά 90 εκατομμύρια (μικρές τοξικές βόμβες) λάμπες «οικονομίας» στη χώρα ξι εδώ να απουσιάζει οποιοδήποτε σύστημα ανακύκλωσης. Βεβαίως, η διαφθορά έβαλε το χεράκι της κι εδώ όταν έγινε γνωστό ότι συμφωνήθηκε η εισαγωγή «οικονομικών» κατά πολύ ακριβό-

27 <http://www.irna.ir/En/View/FullStory/?NewsId=1086407&IdLanguage=3>

28 <http://www.transparency.org.pk/news/newsjan10.php>

29 <http://www.dawn.com/wps/wcm/connect/dawn-content-library/dawn/news/pakistan/06-govt-buying-energy-saver-bulbs-at-high-rates-rs-04>

30 <http://www.sananews.net/english/2011/08/adb-to-provide-finance-for-distribution-of-30-cfls/>

τερων ακόμα και από το κόστος λαμπτήρων που εισήχθησαν στο Μπαγκλαντές.⁽³¹⁾

Στην πορεία αποκαλύφθηκε ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να διαθέσει τις «οικονομικές» στους (αναλφάβητους) πολίτες, (τις οποίες αγόρασε στο πλαίσιο ενός δανείου μαμούθ 780 εκ. δολαρίων από την Παγκόσμια Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης), οι οποίοι αγνοούν πώς να τις χρησιμοποιούν και πώς να τις ανακυκλώνουν με αποτέλεσμα να κοστίζουν πολύ περισσότερο οικονομικά και περιβαλλοντικά⁽³²⁾

Η υποκρισία των πολιτικών με τις πράσινες πλερέζες βρίσκει στο Πακιστάν την κορύφωσή της. Ενδεικτικό γεγονός τής απόλυτης παραφροσύνης, που εξελίσσεται με την ανοχή κορυφαίων περιβαλλοντικών οργανώσεων, είναι το γεγονός ότι οι τοξικοί για τους ανθρώπους και ρυπαροί για το περιβάλλον λαμπτήρες «οικονομίας», όταν διαμοιράζονταν στους καταναλωτές δεν έφεραν καμία προειδοποίηση επειδή ήταν (υποτίθεται) μη τοξικοί για τους ανθρώπους και μη ρυπαροί για το περιβάλλον!

Στο τέλος τού 2011, εκδόθηκε ανακοίνωση στην οποία αναφέρονταν τα εξής εξωφρενικά:⁽³³⁾

«Εάν οι λάμπες οικονομίας δεν ανακυκλώνονται κατάλληλα ο υδράργυρος συσσωρεύεται στους ιστούς τού σώματος προκαλώντας πόνους, ενώ επίσης επιφέρει την ασθένεια Minamata»(!)

Πέρα από το γεγονός τής τεράστιας υποβάθμισης των κινδύνων από τον υδράργυρο αντιλαμβανόμαστε ότι η σωστή ανακύκλωση είναι απραγματοποίητο όνειρο, με το δεδομένο ότι στα προηγμένα κράτη (όπως έχω δείξει), η ανακύκλωσή τους έχει αποτύχει παταγωδώς. Συνεπάγεται ότι οι βαριές βλάβες στην υγεία των δύσμοιρων καταναλωτών είναι διαρκείς καθώς βρίσκονται αγκαλιά με τα πράσινα τοξικά παραμύθια που τους σερβίρονται.

Σχετική έρευνα πανεπιστημιακών⁽³⁴⁾ κατέδειξε ότι οι αναθυμιάσεις υδραργύρου από μια σπασμένη λάμπα «οικονομίας» σε περίοδο μόνο μιας εβδομάδας ξεπερνούν τα όρια ασφαλείας που έχουν τεθεί από την EPA, (Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ). Όπως διευκρινίζει, χωρίς να μασά τα λόγια του, ο πρύτανης δρας Domenico Grasso «Αυτή η έρευνα είναι μια πολύ καλή ολιστική ανάλυση των κινδύνων με τον υδράργυρο από τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, επειδή υπογραμμίζει τις πιθανές απειλές στην υγεία οι οποίες δεν έχουν ληφθεί υπόψη». Ακριβώς έτσι: «δεν έχουν ληφθεί υπόψη»... Από ποιους άραγε και γιατί;

Το ανωτέρω πόστερ συνιστά επίκαιρο μήνυμα προς τους υποκριτικά οικολογούντες πολιτικούς τού πλανήτη...

31 <http://www.brecorder.com/fuel-a-energy/single/630/193/1250071/>

32 «Compact fluorescent lamps: ADB struggles to find participants, energy project in jeopardy» - <http://tribune.com.pk/story/854343/compact-fluorescent-lamps-adb-struggles-to-find-participants-energy-project-in-jeopardy/>

33 <http://www.dawn.com/2011/10/09/energy-saver-bulbs-unsafe-disposal-hazardous.html>

34 <http://www.healthcanal.com/environmental-health/18661-Mercury-Vapor-Released-from-Broken-Compact-Fluorescent-Light-Bulbs-Can-Exceed-Safe-Exposure-Levels-for-Humans.html>

Εδώ βλέπουμε την αιτία για την οποία θα πρέπει να αλλάξει το υπάρχον σύστημα φωτισμού των δρόμων από λάμπες φθορισμού, «οικονομικές» ή άλλες, οι οποίες καθώς θραύονται μετά από σεισμό ή άλλη καταστροφή, ρυπαίνουν ανεπανόρθωτα το περιβάλλον και επιφέρουν σοβαρές βλάβες στην υγεία των ανθρώπων.

Η φωτογραφία είναι από το σεισμό τού Φεβρουαρίου 2011 στη Νέα Ζηλανδία, ο οποίος σχεδόν ισοπέδωσε την πόλη Κράιστσερτς με τραγικές απώλειες σε ανθρώπινες ζωές, μεγάλες υλικές ζημιές και τεράστια ρύπανση με τη διάχυση υδραργύρου από σπασμένες λάμπες.

<http://www.walesonline.co.uk/news/wales-news/2011/02/22/welsh-tourist-survives-new-zealand-earthquake-91466-28211083>

Παραμερίζοντας το γεγονός ότι μόνο το 65% των κατοίκων στο Πακιστάν έχει πρόσβαση στο δίκτυο ηλεκτρισμού και επιπλέον, ότι υπήρχε πρόβλεψη για δαπάνη 6 εκ. δολαρίων από το 2008 για κατασκευή εργοστασίου ανακύκλωσης, που ουδέποτε έγινε, διαβάζουμε στο συμπέρασμα της προκαταρκτικής μελέτης για την εισαγωγή των τοξικών λαμπτήρων στη χώρα με δάνειο εκ μέρους της τράπεζας που χορηγεί τα κεφάλαια για την αγορά τους, «ότι το πρόγραμμα αντικατάστασης λαμπτήρων «δεν θα έχει καμία άμεση δυσμενή επίδραση για το περιβάλλον ή τους ανθρώπους».⁽³⁵⁾ Ακριβώς έτσι: «Καμία δυσμενή επίδραση».

Τρία χρόνια αργότερα η κυβέρνηση θυμήθηκε τους κινδύνους για ανθρώπους και περιβάλλον εκδίδοντας φερμάνι με το οποίο έδινε εξωφρενικά ατελείς και επικίνδυνες οδηγίες για τον τρόπο καθαρισμού των τοξικών σπασμένων υλικών από λάμπες «οικονομίας»,⁽³⁶⁾ μια κατάσταση που είναι διαδεδομένη παγκοσμίως. Το τραγικότερο γεγονός μέσα σε αυτή την απύθμενη υποκρισία, είναι ότι εν καιρώ βαθιάς οικονομικής κρίσης ο τζίρος τού παγκόσμιου εμπορίου όπλων αυξήθηκε κατά 24% μεταξύ 2007 και 2011 με την Ινδία να προηγείται στη λίστα των καλύτερων πελατών, αγοράζοντας διπλάσια σε αξία όπλα από την Κίνα, με δεύτερη τη Νότια Κορέα, και το Πακιστάν να μοι-

ράζεται την τρίτη θέση με την Κίνα!⁽³⁷⁾

Επιπλέον όλων αυτών των τραγικών καταστάσεων, σύμφωνα με αποκαλύψεις διαβαθμισμένων εγγράφων από το Wikileaks «...το Πακιστάν παρά την επικείμενη οικονομική καταστροφή, παράγει πυρηνικά όπλα με ρυθμό ταχύτερο από οποιαδήποτε άλλη χώρα(!) στον κόσμο».⁽³⁸⁾ Εδώ να προσθέσουμε ότι μόνο το 2% τής παραγόμενης ενέργειας από τους πυρηνικούς σταθμούς τής χώρας κατευθύνεται στην κάλυψη των καταναλωτικών αναγκών.

Αμέτρητα «μπράβο» στις πακιστανικές κυβερνήσεις. Σώζουν υποκριτικά το κλίμα, καταστρέφουν την υγεία των καταναλωτών κρατώντας τους στο σκοτάδι, για την επικινδυνότητα χρήσης των «πράσινων» τοξικών λαμπτήρων και προετοιμάζονται να καταστρέψουν μόνιμα τη Γη με τα πυρηνικά τους, τα οποία «είναι ξέφραγο αμπέλι», ενώ ταυτόχρονα η χώρα τους βρίσκεται

35 <http://www.adb.org/Documents/Environment/PAK/42051/42051-PAK-IEE.pdf>

36 http://www.google.com/url?sa=t&source=web&cd=14&ved=0CDIQFjADOAo&url=http%3A%2F%2Fwww.enercon.gov.pk%2Fimages%2FENERCON_Guidelines_for_CFLs_Disposal_02.06.2011.doc&rct=j&q=mercury%20vapor%20cfl%20pakistan&ei=2geUTs3IFoeBOrDemdYH&usg=AFQjCNG9gnSzht--Q3evVhMIPEDvGUOaBw&sig2=1vfhExOfT5ezK8pbY6zwnq

37 Η νέα πυριτιδαποθήκη του πλανήτη, τού Γιώργου Τσιόρα. «Το Βήμα» 24.03.2012. - <http://www.tovima.gr/world/article/?aid=450109> Ασία:

38 <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=2&artid=4606993>

για μισό αιώνα στην αγκαλιά του ΔΝΤ, το οποίο τη «σώζει» από το 1958.⁽³⁹⁾

Η υποκρισία και η καλυπτόμενη κτηνωδία των πράσινων πολιτικών αποκαλύπτεται εάν λάβουμε υπόψη μας ότι το Πακιστάν δεν έχει υπογράψει τη συνθήκη CTBT (Πλήρης Απαγόρευση Πυρηνικών Δοκιμών), την οποία δεν έχουν υπογράψει και άλλες οικολογίζουσες χώρες, όπως η ΗΠΑ, η Ρωσία, η Ινδία, η Ινδονησία, το Ιράν, η Αίγυπτος, η Βόρεια Κορέα και το Ισραήλ, κάτι που σημαίνει ότι έχουν κάθε στιγμή το δικαίωμα για πυρηνικές δοκιμές που επιφέρουν ρύπανση εκατομμυρίων ετών στο περιβάλλον, δαπανώντας τεράστια ποσά ενέργειας, τα οποία καλούνται οι αφελείς καταναλωτές να εξοικονομήσουν με πράσινη συμπεριφορά αλλάζοντας τα φώτα τους...

Φυσικά, αυτή η συμφωνία δεν είναι η μόνη που αποκαλύπτει την υποκρισία «πράσινων» πολιτικών. Η συμφωνία START, (και άλλες), είναι μια ακόμα συμφωνία που δεν έχει υπογραφεί και αφορά το δραστικό περιορισμό τεράστιων οπλοστασίων.⁽⁴⁰⁾ Επιπλέον αυτών, οι χώρες που διαθέτουν πυρηνικά τα αναβαθμίζουν συνεχώς με μέγα οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.⁽⁴¹⁾⁽⁴²⁾

Αλλά είπαμε... όταν η υποκρισία, η αναλγησία, η διαφθορά και η τρέλα περισσεύουν. Στο μεταξύ, η τεράστια φυσική καταστροφή το 2010 με την εκδήλωση έντονων βροχοπτώσεων που «έπνιξαν» μέγα κομμάτι τού Πακιστάν, εκτός από την τραγική απώλεια ανθρώπων προκάλεσε την καταστροφή 1.000.000 κατοικιών! Ευτυχώς, τότε δεν είχαν προλάβει να εγκαταστήσουν αυτές οι «πράσινες» τοξικές «βομβίτσες» φωτός στα σπίτια των Πακιστανών κι έτσι το περιβάλλον τους, αν και γνώρισε την καταστροφή δεν γνώρισε για τα καλά, όλα τα πλεονεκτήματα της «πράσινης» υδραργυρικής ρύπανσης.

Υποθέτω ότι δεν σχετίζεται με τη διαφθορά στις χώρες αυτές η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης. Δάνεισε τις Φιλιππίνες (το 2009) το ποσό των 31 εκατομμυρίων δολαρί-

Provinces

Mar 25 2013 9:02PM

Electricity dream fulfilled for Motsamai

Ένα από τα αμέτρητα παραδείγματα ωμής και ξεδιάντροπης προπαγάνδας σε βάρος αδαών καταναλωτών. Ο τίτλος πάνω από τη φωτογραφία μιλά για ένα όνειρο που έγινε πραγματικότητα με την παροχή ηλεκτρισμού, αλλά ...με λάμπες «οικονομίας»(!) που κρατά στα χέρια της η άτυχη πολίτης της Νότιας Αφρικής, (κέντρο), για τις οποίες δεν έχει την παραμικρή ιδέα για την τοξικότητα και τα άλλα προβλήματα υγείας που μπορεί να επιφέρει η χρήση τους, ούτε καν για τον τρόπο καθαρισμού τους σε περίπτωση θραύσης τους.

http://www.thenewage.co.za/89110-1008-53-Electricity_dream_fulfilled_for_Motsamai

39 <http://www.enet.gr/?i=news.el.oikonomia&id=312438>

40 <http://www.tanea.gr/gnomes/?aid=4665082>

41 The Departments of Defense and Energy spent \$29.093 billion on nuclear forces in FY2008. Stephen I. Schwartz and Deepti Choubey, "Nuclear Security Spending: Assessing Costs, Examining Priorities"

42 <http://128-177-28-215.ip.openhosting.com/factsheets/USNuclearModernization>

ων, για να αγορασθούν και στη συνέχεια διατεθούν δωρεάν συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, και ακολούθως δάνεισε το Πακιστάν με 40 εκατομμύρια δολάρια (το 2010), για τον ίδιο λόγο. Πάντως στη σχετική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και της τράπεζας αναφέρεται ότι θα ληφθεί μέριμνα για να μην υπάρξει διαφθορά («corruption»⁽⁴³⁾) στη χρήση των κεφαλαίων...

Το ίδιο σενάριο με την ίδια τράπεζα παίχτηκε το 2010 στην Ινδονησία, μια χώρα που βρίσκεται στην 126η θέση της διαφθοράς των κρατών. Υπογράφηκε παρόμοιο συμφωνητικό το οποίο αναφέρει ότι δεν πρέπει να υπάρξει διαφθορά...⁽⁴⁴⁾ Στο μεταξύ, δύο χρόνια νωρίτερα είχε συλληφθεί ο διοικητής της Κεντρικής τράπεζας της χώρας επειδή αφαιρέσε από το θησαυροφυλάκιο 11 εκατομμύρια δολάρια,⁽⁴⁵⁾ ενώ σεισμοί, τσουνάμι, κυκλώνες, πλημμύρες από βροχοπτώσεις, εκρήξεις ηφαιστειών χτυπούν συνεχώς την πολύπαθη χώρα⁽⁴⁶⁾ δημιουργώντας βιβλική ρύπανση από τον υδράργυρο των κατεστραμμένων λαμπτήρων και τα αθάνατα πλαστικά τους.

Σημειώστε ότι στην τελευταία θέση κατάταξης στη διαφθορά βρίσκεται η Σομαλία και πρώτη με τη λιγότερη διαφθορά η Δανία, ενώ η Ελλάδα, παρά την τεράστια διαφθορά παντού, καταφέρνει να βρίσκεται στην 57η θέση με την Τουρκία στην 58η...⁽⁴⁷⁾

Ουδείς εκ των κυβερνήσεων σε αυτά τα κράτη σκέφτηκε ότι οι φυσικές καταστροφές που πλήττουν συνεχώς τις χώρες τους, θα καταστρέφουν μαζί με δρόμους, οικίες και άλλα κτίρια και τις τοξικές λαμπίτσες «οικονομίας» αυξάνοντας περισσότερο την περιβαλλοντική ρύπανση και τις βλάβες στην υγεία των άμοιρων «υπηκόων» τους.

Στην Ιαπωνία η Ένωση Παραγωγών Ηλεκτρικών Ειδών σε παρουσιάσεις - φροντιστήρια - δήλωνε από το 2005 ότι ο στόχος εισαγωγής των Σ.Λ.Φ. είναι η μειωμένη δαπάνη για τους καταναλωτές και τα αυξημένα κέρδη για τους παραγωγούς.⁽⁴⁸⁾ Και η πίτα σωστή και ο σκύλος χορτάτος. Αυτό που δεν ανέφερε είναι ότι οι τράπεζες γίνονται σχεδόν «μανιακές» υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας», καθώς μέσω των πάμπολλων δανείων που χορηγούν σε κράτη με «πράσινους» κυβερνήτες, αυξάνουν τα κέρδη τους.

Τα γνωστά οικονομικά γεγονότα είναι ότι παρέχονται συνεχώς δάνεια από τράπεζες σε κυβερνήσεις για να αγοράζονται από κράτη και άλλους φορείς λαμπτήρες «οικονομίας, και ότι κερδίζουν τεράστια ποσά οι πολυεθνικές.⁽⁴⁹⁾ Πάντα οι τράπεζες και πολυεθνικές κάνουν καλά τη δουλειά τους. Δηλαδή κερδίζουν.

Το τραγικό Μπαγκλαντές

Ένα άλλο παράδειγμα είναι το Μπαγκλαντές, όπου η κυβέρνηση έλαβε δάνειο 100.000.000 δολαρίων⁽⁵⁰⁾ για να διανείμει δωρεάν 28 εκατομμύρια λαμπτήρες «οικονομίας» και να μειώσει - υποτίθεται - την κατανάλωση ηλεκτρισμού,⁽⁵¹⁾ αγνοώντας προφανώς ότι η μαζική χρήση 28 εκα-

43 <http://www.adb.org/Documents/Legal-Agreements/PHI/42001/42001-PHI-GRJ.pdf> - (Δείτε το κείμενο κάτω από τον υπότιτλο: "Anticorruption").

44 <http://www.adb.org/documents/legal-agreements/ino/40061/40061-ino-grj.pdf>

45 <http://www.cosmo.gr/Sports/194739.html>

46 http://www.ldeo.columbia.edu/chrr/research/profiles/pdfs/indonesia_profile1.pdf

47 http://el.wikipedia.org/wiki/Δείκτης_διαφθοράς

48 [http://www.meti.go.jp/policy/global_environment/kyomecha/050531FutureCDM/Workshop/presentations\(December,2005\)/051203Workshop/\(7\)SaitoPresentation.pdf](http://www.meti.go.jp/policy/global_environment/kyomecha/050531FutureCDM/Workshop/presentations(December,2005)/051203Workshop/(7)SaitoPresentation.pdf) - (Σ.τ.Σ.:Δείτε τη σελίδα 4).

49 <http://news.pnnewswire.com/DisplayReleaseContent.aspx?ACCT=104&STORY=/www/story/06-09-2009/0005040613&EDATE=>

50 <http://www.solarplaza.com/news/bangladesh-to-get-100-mln-loan-for-clean-energy>

51 http://www.straitstimes.com/BreakingNews/Asia/Story/STIStory_541174.html

τομμυρίων λαμπτήρων «εξοικονόμησης» ενέργειας, προκαλεί κατάρρευση τού δικτύου, ενός δικτύου, όπως τού Μπαγκλαντές, το οποίο ήδη πάσχει από συνεχή μπλακ-άουτ, και παράλληλα βρίσκεται στο σημείο 0 της κλιματικής αλλαγής. Διακόσια ποτάμια διασχίζουν το έδαφος του και μια τεράστια περιοχή πλημμυρίζει κατά τη διάρκεια των μουσώνων κάθε χρόνο. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μέσο υψόμετρο στις παράκτιες περιοχές του Μπαγκλαντές δεν ξεπερνά τα 3 μέτρα από τη θάλασσα. Γι' αυτό το λόγο εκτιμάται ότι έως το τέλος του αιώνα περισσότερο από το 1/5 τής χώρας θα χαθεί κάτω από το νερό.

Ταυτόχρονα, η θέση τού Μπαγκλαντές το κάνει εύκολη λεία στους τροπικούς κυκλώνες⁽⁵²⁾ οι οποίοι αποτελούν έναν ακόμα εφιάλτη, καταστρέφοντας καλλιεργήσιμη γη, κατοικίες, σκοτώνοντας ανθρώπους και ρυπαίνοντας το περιβάλλον με τεράστιες ποσότητες υδραργύρου!

Φυσικά, αγνοείται το γεγονός ότι τα 2/3 των κατοίκων ζουν με ένα δολάριο την ημέρα⁽⁵³⁾ και η δωρεάν παροχή ακριβών λαμπτήρων κοστίζει υπερβολικά στη φάση αντικατάστασης. Αγνοείται επίσης παντελώς ότι δεν υπάρχει κανένα δίκτυο ανακύκλωσης, ότι οι πολίτες δεν έχουν την παραμικρή περιβαλλοντική συνείδηση και ότι ρίχνουν τις τοξικές λάμπες οπουδήποτε, όπως αγνοείται και η πραγματικότητα των φυσικών καταστροφών, που πλήττουν συνεχώς την πολύπαθη χώρα.

Η μεγαλύτερη εξ αυτών συνέβη το 1998, όπου καταστράφηκαν 300.000 σπίτια 1.000 άτομα πνίγηκαν, 30 εκατομμύρια άτομα έμειναν άστεγα και 135.000 αγελάδες παρασύρθηκαν από τα νερά, ενώ καταστράφηκαν μεταξύ άλλων 7.000 χιλιόμετρα δρόμων. Όλα αυτά με τα δύο τρίτα τής χώρας να βρίσκονται κάτω από το νερό.⁽⁵⁴⁾ Μήπως σκέφτηκε κάποιος εκ των κυβερνώντων πόσες χιλιάδες υπερτοξικοί λαμπτήρες βρίσκονταν σε αυτά τα 7 χιλιόμετρα δρόμων και πόσο πρόκειται να καταστραφούν με την είσοδο στη ζωή και τα σπίτια των κατοίκων των νέων εκατοντάδων εκατομμυρίων τοξικών λαμπτήρων «οικονομίας»;

Ζήτω η «πράσινη» επαναστατική τοξική γυμναστική λοιπόν, που εξαπλώνεται σε μια χώρα η οποία έχει ελάχιστη συνεισφορά σε θερμοκηπιακά αέρια. Η Ελλάδα των 11 εκ. κατοίκων ρυπαίνει κατά 11,5% και το Μπαγκλαντές των 160 εκ. κατοίκων κατά 0,9%!⁽⁵⁵⁾

Άλλωστε ποιος γνωρίζει ότι τα αναπτυγμένα βιομηχανικών κράτη τής Γης καταναλώνουν τη μισή ενέργεια από τη συνολική που παράγεται για το φωτισμό παγκοσμίως,⁽⁵⁶⁾ ενώ σε κράτη όπως το Μπαγκλαντές, την Αιθιοπία, την Κένυα και άλλα, μεγάλο μέρος τού πληθυσμού δεν διαθέτει καν ηλεκτρισμό. Στο Μπαγκλαντές συγκεκριμένα μόνο 18% τού πληθυσμού έχει παροχή ηλεκτρισμού. Αντί οι κυβερνώντες να προσπαθήσουν να διανείμουν ηλιακούς λαμπτήρες ή την προαναφερόμενη πατέντα που γεννήθηκε στις Φιλιππίνες, η οποία με μια πλαστική μπουτίλια νερού και λίγη χλωρίνη δίνει μόνιμο φως⁽⁵⁷⁾⁽⁵⁸⁾ στους «τυφλούς» κατά τη νύχτα κατοίκους, αλλάζουν τις λάμπες πυράκτωσης των εχόντων με τις τοξικές υδραργύρου. Ένα ακόμα δείγμα έσχατης πολιτικάντικης διαφθοράς και παράνοιας.

Σε ολόκληρο τον κόσμο σήμερα 1,4 δισεκατομμύριο άτομα δεν έχουν ηλεκτρισμό στα σπί-

52 http://precis.metoffice.com/docs/MO_Bangladesh.pdf

53 <http://www.bangla-sydney.com/pdf/billi-grameen-bank.pdf>

54 <http://en.wikipedia.org/wiki/Bangladesh>

55 http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_greenhouse_gas_emissions_per_capita

56 <http://www.energyrating.gov.au/pubs/2008-phase-out-session4-sarkar.pdf>

57 http://articles.mercola.com/sites/articles/archive/2011/09/19/solar-bottle-lights-in-the-philippines.aspx?e_cid=20110919_DNL_art_2

58 <http://www.youtube.com/watch?v=SBWi3NtND68>

τια τους. Η Greenpeace εκτιμά ότι ο αριθμός τους είναι 2.000.000.000.⁽⁵⁹⁾ Το γεγονός αυτό είναι τραγικό, ανεξαρτήτως της απόλυτης εγκυρότητας των αριθμών. Η λύση στο πρόβλημα αυτών των δυστυχών είναι η άμεση χορήγηση λαμπτήρων που επαναφορτίζονται με το φως του Ήλιου ή της φιλιππινέζικης πατέντας.⁽⁶⁰⁾ Υπάρχουν ακόμα λάμπες LED (έστω...) που ανάβουν με νερό της θάλασσας ή με απλό νερό στο οποίο έχει προστεθεί αλάτι⁽⁶¹⁾ και αρκετά άλλα είδη φώτων με τα οποία γίνεται πραγματική εξοικονόμηση ενέργειας ενώ επέρχεται ελάχιστη ρύπανση στο περιβάλλον.

Το αποτέλεσμα τέτοιων έξυπνων πρακτικών, όπως αναφέρω και αλλού, θα είναι η κατακόρυφη μείωση - **σήμερα, εδώ και τώρα!** - κατά πολύ περισσότερο των θερμοκηπιακών αερίων από το αποτέλεσμα της άμεσης εγκατάστασης τοξικών και ρυπαρών λαμπτήρων «οικονομίας» σε όλη την Ευρώπη και γενικά σε όλα τα κράτη της Γης, μια πράξη η οποία θα επιφέρει μεγαλύτερη ρύπανση στο περιβάλλον, αν και οι λάθος προβλέψεις της τότε Κομισιόν ανέφεραν ότι θα συμβεί (η εξοικονόμηση ενέργειας) ένα χρόνο μετά από την εγκατάστασή τους.

Το μέγα σκάνδαλο στην Ινδία και η απαράδεκτη σιωπή της Greenpeace

Στην Ινδία⁽⁶²⁾ η κατάσταση είναι σκανδαλωδώς πολυεπίπεδη. Στην περίπτωση αυτής της χώρας ήρθαν στο φως ελάχιστες καταγγελίες κακοδιαχείρισης,⁽⁶³⁾ και διαφθοράς.⁽⁶⁴⁾ Ωστόσο, η τεράστια και εκτεταμένη διαφθορά δεν έχει αφήσει ανέπαφο το χώρο του «πράσινου» φωτισμού. Την κατάσταση βαριάς σήψης και διαφθοράς απεικονίζει - εν μέρει - η απεργία πείνας το 2011 του νέου «Γκάντι», με αίτημα να σταματήσει η διαφθορά στη χώρα,⁽⁶⁵⁾ ένα αίτημα το οποίο αποδέχθηκε τελικά η κυβέρνηση,⁽⁶⁶⁾ ενώ παράλληλα το 2015 η χώρα που καταναλώνει δισεκατομμύρια λάμπες «οικονομίας» δεν διαθέτει σύστημα ανακύκλωσης!⁽⁶⁷⁾

Verba volant, scripta manent

Επειδή λοιπόν τα λόγια πετούν και τα γραπτά μένουν, όπως μεταφράζεται το άνω λατινικό ρητό, ας προσέχει η Greenpeace γιατί όσα γράφει μένουν. Σχετικά με το ζήτημα των «οικονομικών» λαμπτήρων, ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Με το ξεκίνημα της εκστρατείας υπέρ των «οικονομικών» εμφανίζεται η Γκρινπίζ να παρακινεί κάθε κυβέρνηση να προχωρήσει στην αλλαγή των ασφαλών λαμπτήρων πυράκτωσης που ρυπαίνουν ελάχιστα το περιβάλλον με τους επικίνδυνους «οικονομικούς». Στο αποκορύφωμα της άκρως προβληματικής «οικολογικής» λογικής της (ευτυχώς μόνο σε αυτό το θέμα) δίνει συγχα-

59 <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/32512.pdf>

60 <http://www.enet.gr/?i=news.el.oikonomia&id=312438>

61 «Φωτισμός στις Φιλιππίνες με αλμυρό νερό», «Η Καθημερινή» 16.8.2015, (on page 21).

62 <http://earthandindustry.com/2010/05/india-to-launch-worlds-largest-cdm-project-will-replace-400-million-incandescent-lamps-with-cfls/>

63 <http://www.deccanherald.com/content/238831/scams-disrupt-himachal-assembly.html>

64 «HC notice to govt over poor quality CFL bulbs», by P J Joychen - <http://timesofindia.indiatimes.com/city/jaipur/HC-notice-to-govt-over-poor-quality-CFL-bulbs/articleshow/46293180.cms>

65 <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/32512.pdf>

66 <http://www.inews.gr/22/india-stamatise-tin-apergia-peinas-tou-o-chazare.htm>

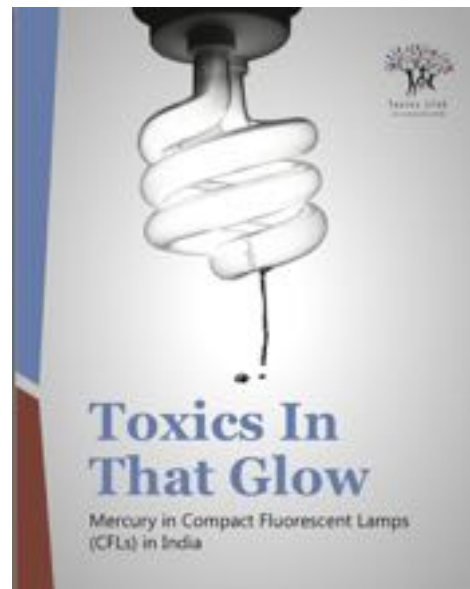
67 «Bright but toxic: Used CFL bulbs a health hazard» - <http://timesofindia.indiatimes.com/india/Bright-but-toxic-Used-CFL-bulbs-a-health-hazard/articleshow/46682373.cms?>

ρητήρια στην κυβέρνηση της Ινδίας⁽⁶⁸⁾ το 2008, επειδή σκοπεύει να αντικαταστήσει 400.000.000 λάμπες πυράκτωσης με λάμπες «οικονομίας» το 2012, καταφέροντας με αυτό τον τρόπο να μην στείλει στην ατμόσφαιρα 55 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα ετησίως, καταργώντας 4 μεγάλα εργοστάσια καύσης άνθρακα, με ένα πρόγραμμα επιχορηγήσεων (...θα το δούμε στη συνέχεια) που ρίχνει την τιμή των «οικονομικών» στα ίδια επίπεδα με των πυράκτωσης. Με αυτή την ανακοίνωση η Οργάνωση αγνοεί όλες τις άλλες ρυπαρές και επικίνδυνες πλευρές ύπαρξης των «οικονομικών», που στέλνουν στην ατμόσφαιρα πολλαπλάσια ποσά θερμοκηπιακών αερίων. Το κρεσέντο της παραπληροφόρησης σε αυτό το συγχαρητήριο κείμενο είναι ο ισχυρισμός της Greenpeace ότι στην Ινδία δαπανάται το 20% για φωτισμό, χωρίς να διευκρινίζεται ότι αυτό το μέγεθος περιλαμβάνει κάθε είδους φωτισμό, δρόμους, εργοστάσια, ιδρύματα και ό,τι άλλο φωτίζεται ήδη με λάμπες φθορισμού σε αυτή τη χώρα, που διατηρεί - όπως θα δούμε - τη δυνατότητα να ρυπαίνει την ανθρωπότητα με ασύλληπτα ποσά υπερτοξικού υδραργύρου και ακόμα παραβλέπει το γεγονός ότι στην ίδια χώρα ζουν χωρίς σύνδεση με ηλεκτρισμό, δηλαδή χωρίς φως, 400 εκατομμύρια Ινδοί, οι οποίοι θα έπρεπε να αποτελούν την πρώτη προτεραιότητα κάθε «στοργικής» κυβέρνησης και κάθε οικολογικής οργάνωσης.

Ο χρόνος κυλάει και βλέπουμε τη «στοργική» και «οικολογική» σκεπτόμενη κυβέρνηση της χώρας στις αρχές του 2010 να αγοράζει μέσω δανείου από γνωστή τράπεζα και να διαθέτει σε Ινδούς 400.000.000 λάμπες «οικονομίας» για να αντικαταστήσουν αντίστοιχες λάμπες πυράκτωσης. Το τοξικό καραγκιοζιλίκι ολοκληρώνεται με τις «ευλογίες» της Greenpeace, στο όνομα της λιγότερης ρύπανσης του περιβάλλοντος και της εξοικονόμησης χρημάτων με πρωταγωνιστές και θύματα το περιβάλλον και τους έρμους κατοίκους αυτής της χώρας.

Στη συνέχεια έρχονται στο φως γεγονότα που προκαλούν εντύπωση για το μέγεθος της υποκρισίας, το ψέμα και τα πράσινα παραμύθια των κυβερνώντων και των πολιτικών σε βάρος των καταναλωτών, οι οποίοι αντιμετωπίζονται ως πειραματόζωα, ενώ ταυτόχρονα ελέγχεται η περίεργη σιωπή της Greenpeace στην Ινδία, η οποία ως ο ισχυρότερος μοχλός πίεσης υπέρ των «οικονομικών», κατηγορούσε την Φίλιπς το 2007, ως τον μεγάλο ρυπαντή της χώρας επειδή... πωλούσε τη μεγαλύτερη ποσότητα λαμπτήρων πυράκτωσης στη χώρα.⁽⁶⁹⁾

Ενώ λοιπόν η Greenpeace κατήγγειλε την Φίλιπς στην Ινδία, ότι ρυπαίνει το περιβάλλον (πουλώντας μη τοξικές λάμπες πυράκτωσης), «αγνοούσε» όλα αυτά τα χρόνια και συνέχιζε να «αγνοεί» έως τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, το 2016, την ασύλληπτη ρύπανση του περι-

Το εξώφυλλο της μελέτης, το οποίο απεικονίζει με ειρωνικό τρόπο τον τοξικό υδράργυρο να διαρρέει από ένα «πράσινο» φως. Με την έρευνα αυτή αποκαλύφθηκε το μέγα σκάνδαλο της υπερβολικής υδραργυρικής ρύπανσης στην Ινδία, την ίδια στιγμή που η Greenpeace ροχάλιζε μακάρια!

<http://toxicslink.org/docs/CFL-Booklet-Toxics-in-That-Glow.pdf>

68 India's light bulb phase out: setting a smart example February 25, 2009. - <http://www.greenpeace.org/international/en/news/features/india-light-bulb-phaseout-250209/>

69 <http://green.blogs.nytimes.com/2007/05/01/lightbulb-wars-its-greenpeace-vs-philips-in-india/>

βάλλοντος στην Ινδία από υδράργυρο, (μια ρύπανση που διαχέεται σε όλο τον κόσμο) όπως και το πασίγνωστο γεγονός τής εισαγωγής εκατοντάδων εκατομμυρίων τοξικών λαμπτήρων «οικονομίας» με μεγέθη υδραργύρου μεγαλύτερα κατά δεκάδες φορές από τα όρια που έχουν τεθεί σε ΗΠΑ και ΕΕ, ενώ ο αριθμός τους το 2013 ανέβηκε στο 1.200.000.000 «πράσινους» λαμπτήρες χωρίς να υπάρχει καμία πρόβλεψη ανακύκλωσης!⁽⁷⁰⁾

Επιπλέον, η Greenpeace παρέμενε και παραμένει απαθής στο γεγονός ότι η Ινδία δεν έχει κανένα σχετικό νόμο, με τον οποίο να επιβάλλει ανώτατο όριο υδραργύρου στους «οικονομικούς». Αυτό το γεγονός, με τη βοήθεια τής γενικότερης διαφθοράς, έχει αφήσει ασύδοτους τους παραγωγούς οι οποίοι μετέτρεψαν τους κατοίκους τής χώρας - στην κυριολεξία - σε ινδικά χοιρίδια. Είκοσι δύο είδη λαμπτήρων από γνωστές εταιρείες βρέθηκε ότι περιείχαν πολύ μεγαλύτερα ποσά υδραργύρου από το όριο των 5 mg, με ορισμένες μάρκες να φθάνουν στο απίστευτο μέγεθος των 62,56 mg, ένα όριο που δεν είναι πραγματικό(!) επειδή βρέθηκε εκ των υστέρων ότι η μέθοδος μέτρησης των ποσοτήτων υδραργύρου με τον τρόπο που είχε υιοθετήσει η Ε.Ε. ήταν λανθασμένη με αποτέλεσμα οι μετρήσεις έδιναν χαμηλότερα ποσά από τα πραγματικά!

Από την άλλη μεριά η διαφθορά είναι τόσο εκτεταμένη ώστε το Κέντρο Ελέγχου Ρύπανσης υποστήριζε ψευδώς το 2008 (τότε με τους ύμνους τής Greenpeace) ότι οι «οικονομικές» περιέχουν μόνο 3-12 mg υδραργύρου.⁽⁷¹⁾ Μετά από τέσσερα χρόνια, το 2012, αποκαλύφθηκε ότι η Ινδία παραμένει μια χώρα που δεν έχει τα στοιχειώδη. Δηλαδή νομοθεσία που να καθορίζει τις διαδικασίες ελέγχου, τη συλλογή και ανακύκλωση αυτών των τοξικών προϊόντων, ούτε καν όρια στον υδράργυρο που εμπεριέχεται στις «οικονομικές». Όπως υπολογίζει το Κέντρο Διαχείρισης Τοξικών τής Ινδίας: (κρατηθείτε!...) **εισέρχονται στο περιβάλλον ετησίως 8,5 τόνοι υδραργύρου από «οικονομικούς» (συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή «οικονομικούς») και 8 τόνοι υδραργύρου από τις υπόλοιπες λάμπες φθορισμού.**

Δυστυχώς,... βλέπουμε την Greenpeace να έχει καταπιεί τη γλώσσα της γι' αυτό το τεράστιο περιβαλλοντικό σκάνδαλο, το οποίο επιπροσθέτως επιφέρει μέγιστες βλάβες στην υγεία των καταναλωτών, όχι μόνο στην Ινδία αλλά παγκοσμίως και αποκαλύπτει την τραγικά λαθεμένη πολιτική της σε ένα κρίσιμο ζήτημα.

Το κερασάκι στην τούρτα κτηνωδίας και διαφθοράς είναι το γεγονός ότι «**οι παραγωγοί στην Ινδία αρνούνται να υπακούσουν στις πιέσεις για υποχρεωτικά όρια υδραργύρου στις λάμπες, αλλά και στις οδηγίες ανακύκλωσης. Ο επικεφαλής τού Κέντρου Διαχείρισης Τοξικών θέτει το ζήτημα σαφώς: 'Δυστυχώς τα επιχειρηματικά συμφέροντα παραβλέπουν τις ανησυχίες μας για ζητήματα υγείας'**»,⁽⁷²⁾ αναφέρει το Κέντρο Διαχείρισης Τοξικών.

Η εκροή ατμών υδραργύρου από μια σπασμένη «οικονομική» διαρκεί έως 10 εβδομάδες, βρήκαν πανεπιστημιακοί ερευνητές στις ΗΠΑ,⁽⁷³⁾ σε οκτώ «ποιοτικές» και διαφορετικές μάρκες «οικονομικών», στις οποίες τα επίπεδα υδραργύρου ήταν χαμηλά, (0,1-3,6 mg), σε αντίθεση με τα επίπεδα υδραργύρου των «οικονομικών» στην Ινδία που φτάνουν έως και 62,56 mg. Η σύγκριση είναι τραγική και δείχνει τον μέγιστο κίνδυνο εάν υπολογίσουμε ότι κάθε μικρή λάμπα «οικονομίας» 20 W, εάν πιστέψουμε ότι έχει αυτό το ελάχιστο επίπεδο υδραργύρου εντός της,

70 «Bright idea turns into a nightmare» - By Shafeeq Alingal.; The New Indian Express, 31/8/2013 - <http://newindianexpress.com/states/kerala/Bright-idea-turns-into-a-nightmare/2013/08/31/article1761064.ece#>

71 <http://www.hindustantimes.com/High-mercury-in-CFLs-sold-in-India/Article1-751658.aspx>

72 <http://www.tribuneindia.com/2011/20110930/main5.htm>

73 <http://www.liebertonline.com/doi/abs/10.1089/ees.2011.0027?prevSearch=allfield%253A%2528Yadong%2BLi%2529&searchHistoryKey=>

(0,1-3,6 mg), εκλύει στο περιβάλλον όταν σπάσει έως και 100.000 νανογραμμάρια υδραργύρου, ενώ το ανώτατο όριο ασφαλείας είναι τα 300 νανογραμμάρια και ταυτόχρονα αυτό το όριο αμφισβητείται από την Υπηρεσία Προστασίας περιβάλλοντος της πολιτείας Μείν των ΗΠΑ, αν είναι πράγματι ασφαλές στην περίπτωση που βρίσκονται στο χώρο όπου έσπασε μικρά παιδιά, ασθενείς ή ηλικιωμένοι...

Η φαρσοκωμωδία στην Ινδία συνεχίστηκε το 2014 όταν η χώρα υπέγραψε τη συνθήκη για τον τερματισμό χρήσης υδραργύρου. Σύμφωνα με τη συμφωνία η Ινδία θα απαγορεύσει τη χρήση υδραργύρου έως το 2020, όταν αυτός βρίσκεται σε 3.000 βιομηχανικά προϊόντα και εφαρμογές.⁽⁷⁴⁾

Στο μεταξύ, ήδη από το 2008, η USAID,⁽⁷⁵⁾ ένας οργανισμός που αποτελεί τον βραχίονα του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για την Ασία, αποκαλύπτει την ασυδοσία και το χάος που επικρατεί με την ποιότητα των Σ.Λ.Φ., τονίζοντας ότι «**οι μισοί από τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού που λειτουργούν στην Ασία βρίσκονται κάτω από τα δεδομένα όρια, παράγουν λιγότερο φως και η ζωή τους λήγει γρηγορότερα από όσο διαφημίζεται**»... για μια αγορά που αν και βρίσκεται στο νηπιακό της στάδιο «**αποδίδει κέρδη 7 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως**». Γι' αυτό το λόγο, τονίζεται ότι «**επιβάλλεται η βελτίωση της ποιότητάς τους ώστε να μην ανακοπεί η εντυπωσιακή ανάπτυξη πωλήσεων εξαιτίας της δυσαρέσκειας των καταναλωτών**». Με ποιο τρόπο σχεδίαζαν τράπεζα και πολυεθνικές να μην μειωθούν τα κέρδη; Με την υπογραφή συμφωνίας μεταξύ της τράπεζας που παρέχει δάνεια για την αγορά «οικονομικών», (Ασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης⁽⁷⁶⁾) και των πολυεθνικών Philips, OSRAM και General Electric, όπως και δύο ακόμα επιχειρήσεων από Κίνα και Νέα Ζηλανδία, οι οποίες, όλες μαζί, με ένα είδος μνημονίου υπόσχονταν το 2008 την καθιέρωση στάνταρτ ποιότητας εφάμιλλων των επικρατούντων αλλού. Κάτι βεβαίως που συντελέστηκε μόνο στα όνειρά τους...

Μέσα σε όλα αυτά εμφανίστηκε άλλο ένα αξιομνημόνευτο γεγονός. Σε κρατίδιο της Ινδίας όπου έγινε παντού εγκατάσταση λαμπτήρων «οικονομίας» εμφανίστηκε αύξηση στην κατανάλωση ηλεκτρισμού!⁽⁷⁷⁾ Το περίεργο γεγονός της αυξημένης ενεργειακής κατανάλωσης, όπως δείχνουν τα επίσημα δεδομένα, συνέβη στο κρατίδιο της Κεράλα.⁽⁷⁸⁾ Περιέργως, αν και τα καιρικά φαινόμενα βοήθησαν να μην υπάρξει αύξηση στην κατανάλωση ενέργειας κι ενώ ταυτόχρονα είχε «εξαπολυθεί» εκτεταμένη καμπάνια για τη μείωση κατανάλωσης ηλεκτρισμού συνέβη το αντίθετο...

Εκτός της φαρσοκωμωδίας με τη διανομή τοξικών λαμπτήρων που αυξάνουν την κατανάλωση ενέργειας αντί να τη μειώνουν, ρυπαίνοντας το περιβάλλον και βάζοντας ταυτόχρονα τους καταναλωτές σε μεγάλο κίνδυνο, **ένα άλλο ζήτημα διαφθοράς εστιάζεται στο γεγονός των φυτοζωούντων 400.000.000 Ινδών, που δεν έχουν ηλεκτρισμό.** Δηλαδή δεν διαθέτουν τεχνητό ηλεκτρικό φως στα σπίτια τους! Ιδού λοιπόν, μια ακόμα φορά, η παραφροσύνη και η διαφθορά στην πολιτική. Η κυβέρνηση της χώρας έδωσε 400 εκατομμύρια τοξικές λάμπες σε αυτούς που ήδη είχαν φωτισμό - και μάλιστα υγιή φωτισμό με λάμπες πυράκτωσης - και δεν παρέχει, όπως

74 «Good Beginning Toward a Mercury-free India» - <http://www.newindianexpress.com/editorials/Good-Beginning-Toward-a-Mercury-free-India/2014/08/30/article2404664.ece>

75 http://www.usaid.gov/rdma/articles/press_release_241.html

76 <http://www.adb.org/Media/Articles/2008/12495-asian-energies-initiatives/nr-cfl.pdf>

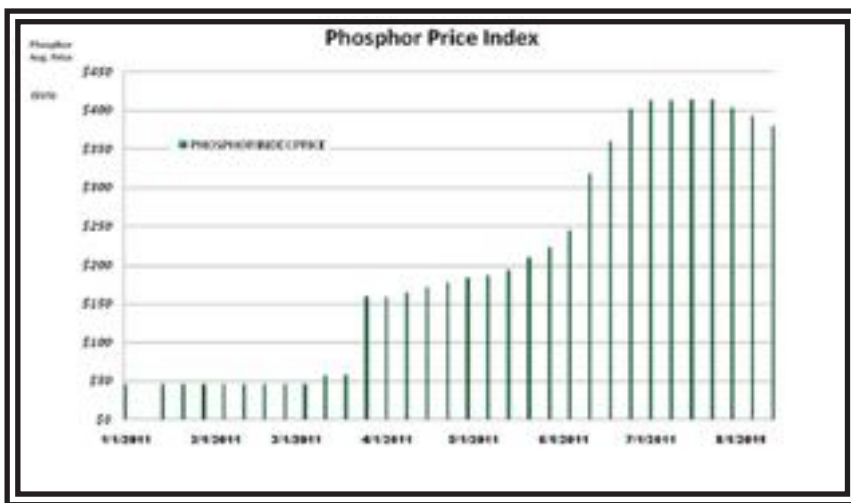
77 <http://www.hindu.com/2010/09/04/stories/2010090452610300.htm>

78 <http://expressbuzz.com/cities/thiruvananthapuram/power-consumption-shoots-up-despite-campaigns/249997.html>

θα όφειλε, λάμπες που παίρνουν δωρεάν φως απ' τον Ήλιο, κάτι που εάν το έκανε θα μείωνε σε πολλαπλάσιο βαθμό την κατανάλωση ενέργειας, τα αέρια τού θερμοκηπίου και τις ασθένειες που προκαλούνται από τη χρήση ξύλων και άλλων τοξικών καυσίμων για φωτισμό.

Η Greenpeace, χωρίς βεβαίως να γνωρίζει το δεξί της χέρι αυτά που λέει το αριστερό, με άλλα λόγια χωρίς να έχει κατανοήσει πώς συνδέονται με το τεχνητό φως οι επισημάνσεις της, μας πληροφορεί ότι: «...Η εισπνοή καπνού μέσα σε κατοικίες (λόγω της χρήσης καυσόξυλων) επιφέρει αναπνευστικά προβλήματα. Είναι ενδεικτικό ότι οι συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων από εστίες μαγειρέματος μέσα σε κατοικίες στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι μεγαλύτερες από αυτές που προέρχονται από τις εκπομπές οχημάτων σε αστικές περιοχές».⁽⁷⁹⁾

Η περίπτωση τής Κίνας και τα «παίγνια» με τις σπάνιες γαίες σε βάρος αδαών και αφελών

Το γράφημα απεικονίζει παραστατικά την εκτόξευση των τιμών σπάνιων γαιών φωσφόρου. Το κόστος ήταν 50 δολάρια τον Μάρτιο τού 2011 φτάνοντας 400 δολάρια το κιλό τον Αύγουστο τού ίδιου χρόνου! Εξαιρετικώς ευφυή τα γεωπολιτικά παίγνια τής Κίνας σε βάρος τής πράσινης συνείδησης των αφελών...

The Phosphor Challenge: View a Chart of Recent Cost Increases - 8/11/11
http://www.tcpi.com/News/phosphor_price_increase_chart.aspx

Κός σε αυτά τα ζητήματα, υπογραμμίζει την παράδοξη αντίφαση ανάμεσα στη χρήση των σπάνιων γαιών για πράσινα προϊόντα και στις ρυπαρές μεθόδους παραγωγής τους, επειδή ο διαχωρισμός τους απαιτεί χημικά τα οποία αφήνουν ραδιενεργά απόβλητα!⁽⁸²⁾

Τέταρτον... εδώ στην Κίνα υπάρχει το βασίλειο παραγωγής σταθεροποιητών τάσης και γενικό-

⁷⁹ <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/32512.pdf>

⁸⁰ http://o.b5z.net/i/u/10069179/f/EERE_-_RARE_EARTH_PHOSPHOR_AVAILABILITY_AND_PRICING.pdf

⁸¹ <http://www.pikeresearch.com/newsroom/costs-of-rare-earth-metals-for-cleantech-applications-to-reach-1-2-billion-by-2017>

⁸² <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=232590>

Από κάποια χωματερή τοξικών λαμπτήρων στην Κίνα, όπου δεν υπάρχει καμία μέθοδος ανακύκλωσης, ούτε καν κάτι που να μοιάζει με το επικίνδυνο, αποτυχημένο και υπολειπόμενο σύστημα ανακύκλωσης των αναπτυγμένων χωρών.

τερα των ηλεκτρονικών κυκλωμάτων που χρειάζεται κάθε λάμπα «οικονομίας» (δεν το χρειάζονται οι λάμπες πυράκτωσης), τα οποία εκτός των ηλεκτρονικών λαμπτήρων τοποθετούνται σε πλείστες όσες ηλεκτρονικές συσκευές.

Η κυβέρνηση της Κίνας, διαβλέποντας την περιβαλλοντική καταστροφή στα εδάφη της, από την επεξεργασία των σπάνιων γαιών και την παραγωγή σταθεροποιητών τάσης, αλλά και τις δυνατότητες τεράστιων κερδών, έκλεισε ορισμένα και εθνικοποίησε τα υπόλοιπα κοιτάσματα σπάνιων γαιών το Σεπτέμβριο του 2011. Το αποτέλεσμα ήταν να αυξηθούν ακαριαία περισσότερο από 30% οι τιμές των λαμπτήρων «οικονομίας» στις ΗΠΑ!⁽⁸³⁾⁽⁸⁴⁾ Επιπλέον από τα 4 εργοστάσια παραγωγής σταθεροποιητών τάσης (ballast⁽⁸⁵⁾) έκλεισε τα δύο, με αποτέλεσμα να αυξηθούν

83 http://www.nytimes.com/2011/09/16/business/global/china-consolidates-control-of-rare-earth-industry.html?_r=1

84 <http://news.consumerreports.org/appliances/2011/09/shortage-of-rare-earth-metals-stokes-controversy-around-cfls.html>

85 Ονομάζονται και αυτεπαγωγικά πηνία ή ακόμα και "μετασχηματιστές".

Με αυτό τον τρόπο σατιρίζεται σε Μ.Μ.Ε. τής Κίνας η «πράσινη» υφή των «οικονομικών» λαμπτήρων.

και εδώ οι τιμές κατά 10% περίπου...

Όπως ανέφερε σε ένα σχεδόν δακρύβρεχτο άρθρο του ο πρόεδρος τής Osram Sylvania, οι τιμές των λαμπτήρων «οικονομίας» εκτοξεύθηκαν, εξαιτίας των τακτικών τής κακής... Κίνας, από τις αρχές τού 2010 έως τον Ιούνιο τού 2011 κατά 3.500%(!!!)⁽⁸⁶⁾

Παρόμοιες ανακοινώσεις με τις οποίες προσπάθησαν να εξηγήσουν στους καταναλωτές τις μεγάλες αυξήσεις στις τιμές των «οικονομικών», δεδομένου ότι ο φώσφορος αντιστοιχεί στο 15% τού συνολικού κόστους μιας λάμπας «οικονομίας», έκαναν όλες οι εταιρείες παραγωγής.⁽⁸⁷⁾

Ο παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, μετά από προσφυγή των ΗΠΑ, έκρινε ότι η τακτική τής Κίνας είναι παράνομη, αλλά... η Κίνα γράφοντας στα παλιά της παπούτσια τις αποφάσεις του, γύρισε από το άλλο πλευρό συνεχίζοντας τον ρυπαρό ύπνο της ενώ άκουγε ταυτόχρονα το τρα-

86 <http://www.sylvania.com/Phosphors/>

87 <http://www.connexiones.com/price-increases>

γυδάκι «κοιμήσου αγγελούδι μου και η τύχη σου δουλεύει»...

Πέμπτον... εδώ στην Κίνα η βιομηχανία παραγωγής ορυκτού λιθάνθρακα είναι χρεοκοπημένη. Αυτό σημαίνει ότι η παραγωγή του προκαλεί συνεχή χρέη επειδή το κόστος παραγωγής είναι πολύ μεγαλύτερο από την τιμή πώλησης.⁽⁸⁸⁾ Αυτό σε προέκταση θα επιφέρει είτε την χρεοκοπία των μονάδων παραγωγής είτε την αύξηση της τιμής του ορυκτού καυσίμου, κάτι που θα προκαλέσει αύξηση της τιμής και των λαμπτήρων «οικονομίας» επειδή θα αυξηθεί το κόστος λειτουργίας των εργοστασίων παραγωγής τέτοιων προϊόντων.

Τέταρτον. Ένα άλλο μείζον πρόβλημα, που σχετίζεται άμεσα με τους «οικονομικούς και τα παγκόσμια κερδοσκοπικά παιχνίδια, είναι οι **σταθεροποιητές τάσης**. Ένα εξαιρετικά ρυπαρό περιβαλλοντικά ηλεκτρονικό κύκλωμα των «οικονομικών». Περιέχεται στο πακέτο που λέγεται «πλαστικά μέρη» των «οικονομικών». Αυτό το τοξικό πακέτο περιέχει επίσης τον εκκινητή (starter) και άλλα τοξικά πλαστικά τα οποία καταφέρνουν να εκλύουν τέσσερα άκρως τοξικά ή καρκινογόνα αέρια στο χώρο απλά και μόνο όταν μια «οικονομική» λάμπα ανάβει!

Αυτοί λοιπόν τα ηλεκτρονικά μέρη, επειδή το 99% της παραγωγής τους προέρχεται από την Κίνα, εμφάνισαν κατακόρυφη πτώση στην παραγωγή, επειδή η Κίνα έκλεισε δύο από τα 4 εργοστάσια παραγωγής τους. Οι παραγωγοί τηρώντας σιγήν ιχθύος προσπάθησαν να καλύψουν το πρόβλημα, επειδή δεν μπορείς να διαφημίσεις ένα προϊόν για το οποίο δεν έχεις τη δυνατότητα να ικανοποιήσεις τη ζήτηση, όταν μάλιστα οι σταθεροποιητές τάσης χρησιμοποιούνται εκτός των λαμπτήρων «οικονομίας» σε κάθε ηλεκτρονική συσκευή όπως τα iPads τα ντιμεράκια κ.λπ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το εξειδικευμένο στο χώρο περιοδικό EC&M Magazine⁽⁸⁹⁾ κυκλοφόρησε το Φεβρουάριο του 2011 με τον χαρακτηριστικό τίτλο: «Lights Out» (Χωρίς φώτα), αποκαλύπτοντας το παρασκήνιο της απαγόρευσης παραγωγής ηλεκτρομαγνητικών σταθεροποιητών τάσης⁽⁹⁰⁾ το 2010 και το γεγονός ότι οι καθυστερήσεις έφταναν τους 3 μήνες.

Εδώ αναδύεται ξεκάθαρα η ανόητη και πιθανώς διεφθαρμένη πολιτική η οποία υποχρεώνει τους καταναλωτές, σε παγκόσμιο επίπεδο, να γίνονται άβουλα πιόνια στα γεωπολιτικά παιχνίδια της Κίνας, η οποία γνωρίζει ότι το 50% των σπάνιων γαιών φωσφόρου χρησιμοποιείται στους λαμπτήρες φθορισμού⁽⁹¹⁾ και η οποία κατέχει το 99% της παραγωγής των σταθεροποιητών τάσης. Τους υποχρεώνει επίσης να γίνονται άβουλα πιόνια στη δίψα για κέρδος των πολυεθνικών, που έχουν επενδύσει στην Κίνα σε εργοστάσια παραγωγής λαμπτήρων «οικονομίας», σε ορυχεία σπάνιων γαιών, σε εγκαταλελειμμένα και νέα ορυχεία υδραργύρου και σε πολλές άλλες υπερτοξικές «πράσινες» επενδύσεις.

Ταυτόχρονα, οι λαμπτήρες «οικονομίας» μετατρέπονται, μέσω των σπάνιων γαιών και των σταθεροποιητών τάσης που περιέχουν, σε προϊόν όπως το πετρέλαιο και ο χρυσός, με την τιμή τους να υπόκειται σε διακυμάνσεις, αναλόγως του τζογαρίσματος των διεθνών κερδοσκοπών και των γεωπολιτικών παιγνίων της κινεζικής κυβέρνησης και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα, όπως με το σκάνδαλο του 2015, στο οποίο κινέζικη εταιρεία παρήγαγε «οικονομικούς» με τη σφραγίδα καταλληλότητας, χωρίς να είναι... κατάλληλοι επηρεάζοντας ακόμα και

88 «The Entire Chinese Coal Industry is Bust», By Dave Forest 6/9/2013 - <http://oilprice.com/Finance/investing-and-trading-reports/The-Entire-Chinese-Coal-Industry-is-Bust.html>

89 <http://ecmweb.com/lighting/ballast-shortage-20110201/>

90 Διευκρίνιση από τον Χ.Μ.: Δεν γνωρίζω εάν η απαγόρευση παραγωγής μαγνητικών εκκινητών σχετίζεται... με την ύπαρξη ραδιενέργειας σε λάμπες "οικονομίας" που έδιναν φως με τη χρήση μαγνητικών εκκινητών.

91 <http://www.frontierlighting.net/2011/06/rare-earth-metals-shortage-rocks-lighting-world/>

το χρηματιστήριο.⁽⁹²⁾

Το ζήτημα των κερδών και των άλλων γεω-στρατηγικών παιγνίων, συνδέεται άμεσα, εκτός τής πολιτικής, με τα υλικά που συνθέτουν τους λαμπτήρες «εξοικονόμησης». Όταν όλα τους είναι τοξικά ή υπερτοξικά για περιβάλλον και ανθρώπους, με την τιμή τους κάθε άλλο παρά ελεγχόμενη, τότε το βάψιμό τους με λαμπερή πράσινη μπογιά δεν είναι τίποτα παρά ουρανομήκης ανοησία και ωμή παραπληροφόρηση.

Να τραβάς τα μαλλιά σου...

Αυτά που συμβαίνουν παγκοσμίως με τις λάμπες «οικονομίας» είναι αυτονόητο ότι δεν γίνονται γνωστά. Ελάχιστο μέρος τους έρχεται στο φως και μόνο από αυτό το κομματάκι πληροφόρησης που διαβάζεται αυτή τη στιγμή συμπεραίνετε τα συμβαίνοντα. Από το παράνομο εμπόριο υδραργύρου, τα παράνομα ορυχεία υδραργύρου, το λαθρεμπόριο λαμπτήρων οικονομίας,⁽⁹³⁾ την κάκιστη ποιότητα ορισμένων, μερικοί σπάνε απλώς μόλις ζεσταθούν,⁽⁹⁴⁾ τον τοξικό υδράργυρο, τον μεγάλο κίνδυνο ρύπανσης κατά τη μεταφορά τους, την ανυπαρξία ανακύκλωσης, το «καταραμένο» μπλε φάσμα τους, τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές και άλλα πολλά.

Χαρακτηριστικό δείγμα τού υπέρποντος φασισμού που βρήκε εφαρμογή και στις λάμπες «οικονομίας», είναι αυτό τής Κένιας, όπου γίνονται επιδρομές στα σπίτια από τα σώματα ασφαλείας και συλλαμβάνονταν όσοι δεν είχαν εγκαταστήσει λάμπες «οικονομίας», οι οποίες κατά εκατοντάδες χιλιάδες μοιράστηκαν δωρεάν στον πληθυσμό,⁽⁹⁵⁾ χωρίς να υπάρχει καμία πληροφόρηση για τους κινδύνους χρήσης⁽⁹⁶⁾ και κανένα σύστημα ανακύκλωσης...

Ένα ακόμα κραυγαλέο δείγμα διαφθοράς και κακοδιοίκησης προέρχεται από την κυβέρνηση τής Αιθιοπίας,⁽⁹⁷⁾ η οποία παραβλέποντας ότι η συνεισφορά της στα θερμοκηπιακά αέρια είναι μηδενική επειδή στηρίζεται κατά 100% σε υδροηλεκτρικά εργοστάσια, έδωσε δωρεάν στους πολίτες της, στα τέλη τού 2008, 4,5 εκατομμύρια λαμπτήρες «οικονομίας».

Η απόφαση τής αιθιοπικής κυβέρνησης είναι κι αυτή στα όρια τής παραφροσύνης. Εδώ έχουμε να κάνουμε με ένα ακόμα τεράστιο σκάνδαλο, το οποίο πιθανώς δεν θα αποκαλυφθεί. Η Αιθιοπία είναι μια χώρα όπου μόνο το 23%⁽⁹⁸⁾ τού πληθυσμού της έχει πρόσβαση στον ηλεκτρισμό. Δηλαδή, από τα 3.000.000 κατοίκων, περίπου τα 2.300.000 ζουν κάθε βράδυ στο σκοτάδι, επειδή δεν διαθέτουν ηλεκτρική παροχή!

Λογικά, η αιθιοπική κυβέρνηση έπρεπε να επιλέξει να δώσει στους φτωχούς Αιθίοπες, δωρεάν λάμπες πρώτης ανάγκης, που φορτίζονται με το ηλιακό φως⁽⁹⁹⁾ (υπεράφθονο στη χώρα). Αντί αυτού προτίμησε να αλλάξει τα «υγιά» φώτα με τα τοξικά «πράσινης» ποιότητας, σε κατοίκους που ήδη διαθέτουν φως!

Εάν αυτό δεν είναι μόνο μια ακόμα πολιτική παραφροσύνη, τότε είναι και μέγιστη διαφθορά.

92 Scott+Scott, Attorneys at Law, LLP Announces Investigation of TCP International Holdings Ltd. - <http://www.businesswire.com/news/home/20150303006594/en/ScottScott-Attorneys-Law-LLP-Announces-Investigation-TCP>

93 <http://news.tj/en/news/tojikstandart-struggle-against-realization-low-quality-cfls>

94 <http://www.dailymail.co.uk/health/article-1340938/Eco-bulbs-health-hazard-babies-pregnant-women-mercury-inside.html>

95 <http://allafrica.com/stories/201004161106.html>

96 <http://allafrica.com/stories/201005211113.html>

97 <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/7790686.stm>

98 <http://www.ethiopian-news.com/ethiopia-to-hand-out-45-mln-energy-saving-bulbs/>

99 <http://www.nokero.com/faq.php>

Ο τέως υπουργός Ενέργειας των ΗΠΑ Στίβεν Τσου, (έως το 2013) ανέβασε φωτογραφία (που τον δείχνει ως βαμπίρ), στη σελίδα του, στο Facebook, για να σατιρίσει μέσω αυτής τα ποικιλώνυμα βαμπίρ, που ρουφάνε την ενέργεια.

Ίσως διαθέτει έντονο αυτοσαρκασμό, αν θυμηθούμε ότι στο εργαστήριό του τελειοποιήθηκε η τεχνογνωσία των λαμπτήρων «οικονομίας» και ότι πριν βελτιωθούν (ένας θεός να θεωρήσει βελτιωμένα αυτά τα τοξικά προϊόντα), ο τέως αντιπρόεδρος των ΗΠΑ και υποστηρικτής ποικίλων συμφερόντων Ντικ Τσέι, τις εξυμνούσε ως καλή λύση για οικονομία στην ενεργειακή κρίση, με κείμενα που αποκαλύφθηκε ότι ήταν θελήσεις πολυεθνικών...

Η περίεργη κατάσταση στις ΗΠΑ

Στις ΗΠΑ, η «πράσινη» επανάσταση ξεκίνησε με βασικό πρωτεργάτη τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ Αλ Γκορ, ο οποίος αν και έγινε κάτοχος βραβείου Νόμπελ για τις προσπάθειές του υπέρ του περιβάλλοντος, ωστόσο λαιμοκοπήθηκε⁽¹⁰⁰⁾ εξαιτίας των ρυπαρών για το περιβάλλον συνηθειών του, όπως το να χρησιμοποιεί ιδιωτικά αεροπλάνα, ακόμα και όταν δεν ήταν αντιπρόεδρος, ενώ παράλληλα εμφάνιζε δαπάνες περίπου 30.000 δολαρίων το χρόνο(!) για κατανάλωση ηλεκτρισμού. Είναι πράγματι σοκαριστικό γεγονός η μέση δαπάνη ενός Αμερικανού να είναι το 2007 10.656 κιλοβατώρες το χρόνο και ο «πράσινος» Γκορ να δαπανά 221.000 κιλοβατώρες για το «απιτάκι» του, δηλαδή περισσότερο από 20 φορές πάνω από το μέσο όρο. Επιπλέον κατηγορήθηκε ότι επένδυε τα εισοδήματά του σε κερδοσκοπικά κεφάλαια. Η δυσμενέστερη πλευρά αυτής της υπόθεσης είναι ότι κεφάλαια τού Γκορ επενδύονταν σε «πράσινες» εταιρείες, ορισμένες εκ των οποίων υπέγραφαν συμβάσεις με το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ.⁽¹⁰¹⁾

Η σκυτάλη, και οι χειρισμοί με το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ, μετά την απώλεια τής εξουσίας από Κλίντον και Γκορ πέρασε στον Μπους τον νεότερο, ο οποίος επέτρεψε στον Ντικ Τσέι ή μάλλον καθοδηγήθηκε από αυτόν, να οργανώσει το 2001 την Εθνική Πολιτική για την Ενέργεια.⁽¹⁰²⁾ Αυτή η πολιτική για την ενέργεια που περιελάμβανε και την εισαγωγή λαμπτήρων «οικονομίας»,⁽¹⁰³⁾ αποκαλύφθηκε στην πορεία, (από έγγραφα που ήρθαν στο φως ωμά λογοκριμένα), ότι δεν ήταν τίποτα άλλο παρά αποτυπώσεις στο χαρτί κερδοσκοπικών θελήσεων πολυεθνικών!⁽¹⁰⁴⁾⁽¹⁰⁵⁾

Η περίπτωση προώθησης των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού (Σ.Λ.Φ.), ήδη από την εποχή Γκορ και με έντονη διαφήμιση από την εποχή Τσέι το 2000, είναι χαρακτηριστικό δείγμα τού πώς διαπλάθεται και ποδηγετείται η κοινή γνώμη προς όφελος κάποιων στο όνομα ενός υποτιθέμενου καλού σκοπού. Εκείνη την εποχή οι Σ.Λ.Φ. ήταν στην κυριολεξία τεχνολογικά «τέρα-

100 http://abclocal.go.com/ktrk/story?section=news/national_world&id=5072659

101 <http://www.guardian.co.uk/world/2009/nov/03/al-gore-conflict-of-interests>

102 Σ.τ.Χ.Μ.: Είχε προηγηθεί η καθιέρωση ενός αντίστοιχου Εθνικού Προγράμματος Ενέργειας στον Καναδά, το 1980, για να ακυρωθεί αργότερα ως αποτυχημένο το 1985.

103 <http://www.wtrg.com/EnergyReport/National-Energy-Policy.pdf> (Δείτε κάτω από τον υπότιτλο:»Improving Efficiency through Innovative Technologies». Κεφάλαιο 4ο.

104 <http://www.nrdc.org/media/pressreleases/020327.asp>

105 <http://www.nrdc.org/air/energy/taskforce/docs.asp>

τα» συγκριτικά με σήμερα, όταν παρά τις μύριες βελτιώσεις τους διατηρούν πάμπολλα προβλήματα δυσλειτουργίας.

Ο κ. Τσένι, σύμφωνα με αφιέρωμα της «Ουάσιγκτον Ποστ» ήταν «ικανότατος, πανέξυπνος, κατά πολλούς διαβολικός. Άριστος μηχανορράφος και γνώστης των μηχανισμών. Αδίστακτος, έτοιμος να κάνει τα πάντα για να πετύχει τους σκοπούς του. Μυστικοπαθής, “σκοτεινός”, διατεθειμένος να παρακάμψει το νόμο εφόσον αυτός αποτελεί εμπόδιο στα σχέδιά του. Και λάτρης της “απόλυτης” εξουσίας».⁽¹⁰⁶⁾

Όταν έχουμε τον άνθρωπο που σχεδόν κυβέρνησε από το παρασκήνιο την Αμερική, να αναφέρει επανειλημμένα στο υπόμνημα του 2001 τα οφέλη των Σ.Λ.Φ., ως δείγμα πράσινης συμπεριφοράς, (χρόνια αργότερα βρέθηκε σε έρευνα της Greenpeace του Μονάχου ότι ορισμένοι Σ.Λ.Φ. περιείχαν ακόμα και ραδιενεργά υλικά) και παράλληλα να διατηρεί πετρελαϊκά συμφέροντα,⁽¹⁰⁷⁾ τα οποία αντιμάχονται σφόδρα την πράσινη «επανάσταση», τότε είναι σαφές ότι το έπραττε εξυπηρετώντας καταστάσεις και προετοιμάζοντας την κοινή γνώμη για νόμους που θα έρχονταν σε βάθος χρόνου.

Το βάθος χρόνου ήρθε... και ο τέως πρόεδρος Τζορτζ Μπους⁽¹⁰⁸⁾ υπέγραψε το 2007 την απόφαση του Κογκρέσου, που απαγόρευσε τη χρήση λαμπτήρων πυράκτωσης αρχής γενομένης από το 2012.⁽¹⁰⁹⁾ (Η Ε.Ε. δρομολόγησε την απαγόρευση χρήσης λαμπτήρων πυράκτωσης το Σεπτέμβριο του 2009).

Ο τέως πρόεδρος Ομπάμα, ισχυροποίησε⁽¹¹⁰⁾ αυτό τον νόμο αν και παραδέχτηκε ότι οι λάμπες οικονομίας «δεν είναι σέξι»..., την ίδια στιγμή που το 72% των Αμερικανών διαφωνούσε με την εφαρμογή του νόμου, που θέτει εκτός χρήσης τους λαμπτήρες πυράκτωσης.⁽¹¹¹⁾

Εδώ βλέπουμε μόνο ένα μέρος από αυτό που βρίσκεται κάτω από την «καταπράσινη» επιφάνεια με «αγαθές» και εμπορικές φανφάρες, στο οποίο δρουν περιβαλλοντικές οργανώσεις, εμπορικά συμφέροντα, πολιτικές ίντριγκες, αλλά και διαπλεκόμενες καταστάσεις που αγνοούν παντελώς οι κάτοικοι των ΗΠΑ, εκ των οποίων ο ένας στους επτά ζει σε συνθήκες φτώχειας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπάρακ Ομπάμα, μιλώντας πίσω από τις κουρτίνες και πιστεύοντας πως δεν ακούγεται (το 2010) είπε την αλήθεια: «...**αλλάζοντας αυτές τις γαμημένες λάμπες δεν πρόκειται να επιλυθεί το φαινόμενο του θερμοκηπίου**»,⁽¹¹²⁾ ενώ οι δημόσιες δηλώσεις του απευθυνόμενες στους «κάφρους» πολίτες τονίζουν το αντίθετο. Ταυτόχρονα επέλεξε ως υπουργό Ενέργειας της πρώτης θητείας του τον βραβευμένο με Νόμπελ Φυσικής Στίβεν Τσου. Δεν είναι τυχαίο βεβαίως ότι στο ερευνητικό εργαστήριο του κ. Τσου αναπτύχθηκαν τεχνολογικά οι λάμπες «οικονομίας», όπως παραδέχθηκε ο ίδιος σε συνέντευξή του.⁽¹¹³⁾ Από την άλλη μεριά ο κ. Τσου πιάστηκε το 2009 τραγικά αδιάβαστος δηλώνοντας ότι η ενέργεια που παίρνουν οι ΗΠΑ από καύση άνθρακα είναι πάνω από 50%, ενώ στην πραγματικότητα ήταν γύρω στο 45%(!) σύμφωνα με τα στοιχεία του ίδιου του υπουργείου που ηγείτο.⁽¹¹⁴⁾

106 <http://www.tovima.gr/default.asp?pid=46&ct=2&artId=164944&dt=01/07/2007>

107 <http://www.independent.co.uk/news/world/americas/cheneys-colleague-admits-bribery-in-halliburton-oil-deals-918133.html>

108 <http://www.wnd.com/?pageId=45156>

109 <http://www.washingtonpost.com/wp-srv/special/business/phasing-out-incandescent-light-bulb/?sid=ST2010090904135>

110 <http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2009/06/29/obama-touts-switch-to-new-light-bulb-standards/>

111 <http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2009/06/29/obama-touts-switch-to-new-light-bulb-standards/>

112 <http://ecopolitology.org/2008/11/06/obama-gets-it-changing-light-bulbs-alone-will-not-stop-global-warming/>

113 <http://www.pbs.org/wgbh/nova/energy/chu.html>

114 <http://getenergysmartnow.com/2009/04/16/correcting-mr-secretary-or-steven-chu-has-his-numbers-wrong/>

Ότι αυτά τα άτομα νομοθετούν στο πόδι σε βάρος της υγείας μας και τού περιβάλλοντος φαίνεται και με μια άλλη και εξόχως κωμικοτραγική πλευρά τού ζητήματος, όπως εκφράστηκε από τις εκτιμήσεις τού υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ, με τον πρώην υπουργό, τον κ. Στίβεν Τσου, στο εργαστήριο τού οποίου αναπτύχθηκαν τεχνολογικά οι λάμπες «οικονομίας».

Με ανοιχτό διαγωνισμό και έπαθλο 15.000.000 δολαρίων ο τότε Υπουργός κ. Τσου, κάλεσε τους παραγωγούς λαμπτήρων να παράξουν δυο είδη καλύτερων λαμπτήρων, που θα φτιάχνονται κατά μεγάλο μέρος στις ΗΠΑ και θα ...αντικαταστήσουν δυο είδη λαμπτήρων πυράκτωσης, οι οποίοι βεβαίως, είχαν ήδη αντικατασταθεί νομοθετικά από λαμπτήρες «οικονομίας» που είχαν προωθηθεί τόσο από τον κ. Τσού, όσο και με κατακλυσμό προπαγάνδας ετερόκλητων φορέων και συμφερόντων σε κάθε σημείο της Γης.⁽¹¹⁵⁾

Το έπαθλο κερδήθηκε από την πολυεθνική φωτισμού Philips και μετά λίγα χρόνια, ήρθε το 2019 μια ακόμα ανακοίνωση τού υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ, με νέο υπουργό αυτή τη φορά, μάθαμε ότι ακυρώνονταν οι περιορισμοί στη χρήση λαμπτήρων πυράκτωσης!

Εδώ βλέπουμε, κάτι αφύσικο. Όπως με «μαγικό» τρόπο ο Στάλιν εξαφάνιζε στις φωτογραφίες όποιον εξαφάνιζε και στη φυσική του πραγματικότητα,⁽¹¹⁶⁾ έτσι και το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ εξαφάνισε τους νόμους που καθιερώθηκαν προς τιμήν των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού (Σ.Λ.Φ.), διέγραψε ως ανοησίες τις πολυέξοδες και συστηματικές καμπάνιες διαφήμισης, τις αμέτρητες σοβαροφανείς δηλώσεις, τις γελοίες γιορτές φωτισμού και τα πανηγυράκια διανομής λαμπτήρων «οικονομίας», που οργανώθηκαν για να πείσουν τους Αμερικανούς καταναλωτές για τη δήθεν «πράσινη» φύση τους.

Η κυβέρνηση τού Ντόναλντ Τραμπ που ακύρωσε το 2019 την απαγόρευση χρήσης λαμπτήρων πυράκτωσης, την εμφάνισε με το αιτιολογικό ότι η επιλογή τού είδους φωτισμού είναι δικαίωμα των πολιτών και όχι των κυβερνήσεων!

Παραλείπω τα δέκα θαυμαστικά που θα έπρεπε να βάλω εδώ, και σημειώνω μόνο πως οι καταναλωτές θα πρέπει να υποστούν λοβοτομή για να ξεχάσουν ότι μέχρι χθες η αμερικανική κυβέρνηση, η Κομισιόν, οι κυβερνήσεις των κρατών - μελών της Ε.Ε., όλα τα ΜΜΕ, όλες οι οικολογικές οργανώσεις, οι οικολογούντες κ.λπ., έσκιζαν τα ιμάτιά τους, στην πλέον συστηματική και πολυεπίπεδη διαφημιστική εκστρατεία που έγινε ποτέ στην ιστορία, υποστηρίζοντας ότι οι λαμπτήρες «οικονομίας» είναι η καλύτερη λύση για την αντικατάσταση των λαμπτήρων πυράκτωσης, που καταστρέφουν το περιβάλλον και την τσέπη μας.

Ψέματα, ασυναρτησίες, ασχετοσύνη και μύθοι στηριγμένοι σε εικασίες, ριζωμένες σε αποκρύψεις, διαστρεβλώσεις και τερατώδη διαφημιστική προπαγάνδα. Μπράβο τους! Κατάφεραν να μας δείξουν την κρυφή γελοιότητά τους.

Το λόμπι φωτισμού

Επίσης δεν είναι τυχαίο ότι η μεγαλύτερη εταιρεία παγκοσμίως στην παραγωγή λαμπτήρων φωτισμού, η Φίλιπς, που δήλωνε δημοσίως το 2006 ότι αποφάσισε να κινηθεί δραστήρια για να προωθήσει την αλλαγή φωτισμού με την ανάδειξη των Δημοκρατικών στην εξουσία των ΗΠΑ,⁽¹¹⁷⁾ ήταν αυτή που τελικά κέρδισε το 2011 το βραβείο των 10 εκατομμυρίων δολαρίων με

115 http://www.thenewage.co.za/89110-1008-53-Electricity_dream_fulfilled_for_Motsamai

116 <http://allotriosi.wordpress.com/2009/02/21/stalinphotos/>

117 <http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=newsarchive&refer=home&sid=aPxA08AwZUfk>

την παραγωγή νέου είδους λαμπτήρων LED⁽¹¹⁸⁾ και ήταν η ίδια εταιρεία που επεκτάθηκε στο χώρο τού φωτισμού στις αρχές τού 2014 αγοράζοντας από Σαουδάραβες έναντι 500 εκ. δολαρίων τομέα παραγωγής λαμπτήρων LED⁽¹¹⁹⁾ και η ίδια εταιρεία που ανακοίνωσε το αδιανόητο στα τέλη τού 2014 ότι αποχωρεί από το χώρο παραγωγής και εμπορίας κάθε είδους λαμπτήρων φωτισμού!⁽¹²⁰⁾ Για να μην αποχωρήσει στη συνέχεια...

Αυτές οι τακτικές δείχνουν με σαφή τρόπο ότι οι πολυεθνικές δεν ενδιαφέρονται για το περιβάλλον αλλά για τα κέρδη τους, τα οποία όταν αντιλαμβάνονται ότι αλλάζουν κατεύθυνση, την ακολουθούν τυφλά αδιαφορώντας για τις «πράσινες» ιδέες με φτερά εξοικονόμησης ενέργειας που είχαν υποστηρίξει στο παρελθόν.

Οι ίντριγκες στην πολιτική σκηνή των ΗΠΑ είναι ακόμα ευρύτερες και στο μεγαλύτερο μέρος τους άγνωστες. Για παράδειγμα, από τα λίγα που έγιναν γνωστά, είναι το γεγονός ότι ο μεγάλος επιρροής τηλεοπτικός σταθμός MSNBC⁽¹²¹⁾ ανήκει κυρίως στην General Electric.

Η GE είναι πολυεθνικό μεγαθήριο. Πρωτοπόρος στην τεχνολογία λαμπτήρων φωτισμού, ακύρωσε την ανακάλυψή της με την οποία μπορούσε να κατασκευάσει ενεργειακά καλύτερους λαμπτήρες πυράκτωσης συγκριτικά με τις λάμπες «οικονομίας»... Η αιτία δεν είναι δυσδιάκριτη. Η μεγιστοποίηση τού κέρδους σε κάθε πολυεθνικό μεγαθήριο είναι αυτοσκοπός.

Επιπλέον η GE είναι καλά γνωστό ότι αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους ρυπαντές παγκοσμίως, (κι εδώ εμφανίζεται το διπλό πρόσωπο τού Ιανού, καθώς από τη μια μεριά ρυπαίνει ασύστολα το περιβάλλον κι από την άλλη φτιάχνει λάμπες «οικονομίας» για να το διατηρήσει (υποτίθεται) καθαρό. Το 2008 διέθεσε 20 εκατομμύρια δολάρια για πρακτικές λύσεις υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας», ενώ ταυτόχρονα έπεισε τους άσχετους πολιτικούς των ΗΠΑ, ότι οι φιλικοί για το περιβάλλον και αβλαβείς για τους ανθρώπους λαμπτήρες πυράκτωσης καταστρέφουν το κλίμα!⁽¹²²⁾ Το εξωφρενικότερο γεγονός είναι η τραγωδία στη Φουκουσίμα τής Ιαπωνίας, η οποία μας θύμισε ότι η GE είναι ένας από τους σημαντικότερους παίκτες στην πυρηνική βιομηχανία παίζοντας τα γεωπολιτικά παιχνίδια της ήδη από το 1955.⁽¹²³⁾ Οι αντιδραστήρες που καταστράφηκαν στη Φουκουσίμα είναι δικής της παραγωγής!

Εδώ βλέπουμε να αναδύεται ένα περίεργο τρίγωνο. Η μια πλευρά εκφράζεται με την αφέλεια και άγνοια τής Greenpeace, τής WWF και των οικολογούντων. Η άλλη, με την αδίστακτη λαίμαργια των πολυεθνικών για το κέρδος. Η βάση τού τριγώνου στηρίζεται στην ασχετοσύνη ή τη διαπλοκή τής πολιτικής. Με άλλα λόγια κάνουμε λόμπι για να πείσουμε τους διεφθαρμένους ή άσχετους πολιτικούς και τις γεμάτες άγνοια και αφέλεια περιβαλλοντικές οργανώσεις για τα υποτιθέμενα πλεονεκτήματα των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» και στη συνέχεια φτιάχνουμε τοξικές λάμπες «οικονομίας» για να κερδίζουμε τεράστια ποσά και να τις ανάβουν οι δυστυχείς καταναλωτές ακόμα και με πυρηνική ενέργεια, ενώ όταν δούμε τα κέρδη μας να μειώνονται φεύγουμε από το χώρο φωτισμού με πλάγια βηματάκια.

Το κερασάκι σε αυτό το μέρος τής τοξικής τούρτας είναι ότι η GE, διαθέτοντας προηγμένη τε-

118 http://en.wikipedia.org/wiki/L_Prize

119 «Philips To Acquire 51% Of Lighting Firm In Saudi For \$235m» - by Aarti Nagraj March 17, 2014 - <http://gulfbusiness.com/2014/03/philips-acquire-51-lighting-firm-saudi-235m/>

120 «2014: The year the LED landscape changed forever» - http://www.mondoarc.com/technology/LED/2669476/2014_the_year_the_led_landscape_changed_forever.html

121 <http://en.wikipedia.org/wiki/MSNBC>

122 <http://news.tj/en/news/tojikstandart-struggle-against-realization-low-quality-cfls>

123 [http://www.gepower.com/prod_serv/products/nuclear_energy/en/downloads/GE_Report_on_Nuclear_Power_Business_\(Final\).pdf](http://www.gepower.com/prod_serv/products/nuclear_energy/en/downloads/GE_Report_on_Nuclear_Power_Business_(Final).pdf)

χνολογία (αυτή η τεχνογνωσία άλλωστε έδωσε στη GE τη δυνατότητα να φτιάξει και στη συνέχεια να «θάψει» τους κατά πολύ ανώτερους από τους «οικονομικούς» λαμπτήρες πυράκτωσης), θα προχωρήσει στον εμπλουτισμό ουρανίου με λέιζερ. Πρόκειται για μια φουτουριστική τεχνολογία, όνειρο των κάθε λογής κερδοσκόπων αλλά και των τρομοκρατών.⁽¹²⁴⁾

Ωστόσο, το παρασκήνιο αυτής τής τοξικής «τούρτας» έχει περισσότερο βάθος. Ο γενικός διευθυντής της, ακριβώς αυτός που ακύρωσε την ανακάλυψη και δεν έκανε πράξη την εισαγωγή βελτιωμένων λαμπτήρων πυράκτωσης, ώστε να σταματήσουν εν τη γενέσει τους οι φανφάρες και τα παραμύθια υπέρ των λαμπτήρων «οικονομίας», διορίσθηκε από τον Ομπάμα στην Επιτροπή Οικονομικής Ανάκαμψης...

Ταυτόχρονα, η GE έκλεισε⁽¹²⁵⁾ τα εργοστάσιά της που παράγουν ασφαλείς λαμπτήρες πυράκτωσης, όπως έκαναν και άλλες παρόμοιες εταιρείες στις ΗΠΑ, με αποτέλεσμα να χαθούν θέσεις εργασίας για να ανοίξουν νέες θέσεις σε Κίνα και Ινδία, που θα παράγουν τοξικές λάμπες «οικονομίας». Αυτό που παραμένει άγνωστο και εξηγεί εν μέρει τις «κομπίνες» των πολυεθνικών είναι ότι το μεροκάματο τού βιομηχανικού εργάτη στην Κίνα είναι μόλις το 4% του αντίστοιχου Αμερικανού.⁽¹²⁶⁾ Μια από τις τραγικές πλευρές τού θέματος είναι ότι χάθηκαν χιλιάδες θέσεις εργαζομένων στις ΗΠΑ και ένας από τους κυριότερους υπευθύνους για αυτό, βρέθηκε να συμβουλεύει τον Αμερικανό Πρόεδρο για το πώς θα έρθει οικονομική ανάκαμψη και θα υπάρξουν νέες θέσεις εργασίας.

Βεβαίως, ο τέως επικεφαλής τής GE δεν βρέθηκε τυχαία στην Επιτροπή Οικονομικής Ανάκαμψης. Το τηλεοπτικό κανάλι MSNBC που ανήκει στην GE, προεκλογικά πρωτοστατούσε στην «εξύμνηση» των ικανοτήτων τού τότε υποψηφίου προέδρου Ομπάμα. Τόσο με την πρώτη όσο και με τη δεύτερη εκλογή Ομπάμα είδαμε το κανάλι αυτό να ανάβει «καντήλια» στο όνομά του...⁽¹²⁷⁾

Η ασύστολη προπαγάνδα

Η ασύστολη προπαγάνδα έχει οδηγήσει σε περίεργες καταστάσεις. Οι δήθεν «μανιακοί» των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού (πρόκειται για διαφημιστικές καμπάνιες προς αφελείς και ανενημέρωτους) έχουν σε ορισμένες πόλεις οργανώσει και ημέρες που τις βάφτισαν με το όνομα αυτών των λυχνιών! Όπως για παράδειγμα «Παρασκευές Φθορισμού», επειδή κάθε Παρασκευή, μοιράζουν τέτοιες λάμπες δωρεάν, σε οικίες, καταστήματα και κυρίως σχολεία...

Φυσικά δεν έχουν λείψει οι περιπτώσεις διαφθοράς,⁽¹²⁸⁾ ενώ οι καταναλωτές στις ΗΠΑ βρίσκονται σε σκοτάδι χωρίς να υποψιάζονται αυτό που κρύβεται πίσω από το δόλωμα των πανηγυριών «φθορισμού». Τον εθισμό στη χρήση τοξικών υδραργυρικών «πράσινων» λαμπτήρων.

Από την άλλη μεριά η ασυνέπεια των ισχυρισμών είναι κραυγαλέα. Σύμφωνα με τα δεδομένα τής πανίσχυρης Υπηρεσίας Προστασίας τού Περιβάλλοντος (EPA), τα ισχύοντα όρια ασφαλείας στην έκθεση ατμών υδραργύρου είναι 0,3 mg το κυβικό μέτρο. Μια λάμπα «οικονομίας έχει τη δυνατότητα να εκλύει συνεχώς στο περιβάλλον για εβδομάδες και μήνες ατμούς υδραργύρου.

124 "Ο τρόμος της τεχνολογίας", από τον William J. Broad. Αναδημοσίευση από τους "Νιου Γιορκ Τάιμς". "Τα Νέα", 23.8.2001. - <http://www.tanea.gr/kosmos/article/?aid=4651348>

125 http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/09/07/AR2010090706933_2.html?hpid=topnews&sid=ST2010091507249

126 http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_world_1_24/03/2012_476901

127 <http://www.federalobserver.com/2010/09/12/caruba-turning-off-the-incandescent-light-of-liberty/>

128 «Farmingdale Hardware Store Owner Pleads Guilty to Scam Bilking LIPA», by Long Island News & PRs, 21/12/2013 - <http://www.longisland.com/news/12-21-13/farmingdale-hardware-store-owner-pleads-guilty-to-scam-bilking-lipa.html>

Δύο πανεπιστημιακοί μέτρησαν **8** διαφορετικές μάρκες «οικονομικών» και βρήκαν ότι η ποσότητα υδραργύρου ποικίλει σημαντικά από μάρκα σε μάρκα, και ότι ο υδράργυρος ξεπερνά κατά πολύ τα όρια ασφαλείας της EPA.⁽¹²⁹⁾

Εξάλλου, η πανεπιστημιακός Li Xing, με άρθρο της στην «China Daily»⁽¹³⁰⁾ αναφέρει την έρευνα ειδικού ο οποίος αποκαλύπτει πως **μόνο μια λάμπα «οικονομίας» έχει τη δυνατότητα να ρυπώνει 180 τόνους νερού, με κάτι παρόμοιο να συμβαίνει, απλά εάν θαφτεί στο έδαφος.**

Το καταπληκτικό, που αρχίζει εδώ, είναι ότι η αμερικανική Υπηρεσία Προστασίας τού Περιβάλλοντος, συμβουλεύει μαθητές και σπουδαστές να είναι πολύ προσεκτικοί με τον υδράργυρο, επειδή όπως τονίζει «δεν υφίσταται ασφαλής χρήση τού υδραργύρου και των συσκευών που τον περιέχουν στα σχολεία, και φυσικά δεν υφίσταται ασφαλής χρήση του και στις οικίες σας. Μιλήστε στους γονείς σας για τις τοξικές επιδράσεις τού υδραργύρου και παρακινήστε τους να να εξαλείψουν από το σπίτι σας όλα τα είδη που περιέχουν υδράργυρο!» Τα απίστευτα που δεν τελειώνουν είναι ότι οι συμβουλές απευθύνονται (μέσω μπροσούρας τής αμερικανικής Υπηρεσίας Προστασίας τού Περιβάλλοντος), προς τη σπουδάζουσα νεολαία, όχι των ΗΠΑ, αλλά τής νοτιοανατολικής Ασίας!⁽¹³¹⁾

Ουδείς από τους ανοήτως οικολογούντες αποκάλυψε στους Αμερικανούς το πολύ μεγάλο οικονομικό κόστος καθαρισμού από μια πιθανή θραύση τους ή το κόστος στην υγεία. Δεν γνωρίζουν για τις επικίνδυνες ακτινοβολίες που εκπέμπουν, ούτε φαίνεται να έχουν ιδέα για το άρρωστο φάσμα τους και τις συνέπειες στην υγεία μαθητών και εκπαιδευτικών, ούτε για την καταστροφική στην επίφυση και τους βυθούς των οφθαλμών από την μπλε ακτινοβολία.

Συντηρούν επικίνδυνη άγνοια για το γεγονός ότι το βιολογικό ρολόι μας ελέγχει το ανοσοποιητικό⁽¹³²⁾ και ότι αυτό συμπαραλιάζεται **ειδικά** από τις λάμπες «οικονομίας» και τα LED. Δεν γνωρίζουν τίποτα για τους μεγάλους κινδύνους από την υπεριώδη ακτινοβολία και βρίσκονται σε βαθύ ύπνο σχετικά με τα καρκινογόνα αέρια που εκλύονται από τα πλαστικά μέρη των «οικονομικών» όταν ανάβουν και αρχίζουν τότε να θερμαίνονται.

Βεβαίως, με τέτοια ουρανομήκη ασχετοσύνη δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν την τελική «σούμα», που κάνει αυτές τις λάμπες πολύ περισσότερο ρυπαρές για το περιβάλλον και εξαιρετικά επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία.

Επιπλέον αγνοούν ότι παίζονται χοντρά κερδοσκοπικά παιχνίδια με τις σπάνιες γαίες⁽¹³³⁾ που περιέχουν οι «οικονομικές» λυχνίες, ότι είναι περισσότερο ενεργειοφάγες και ρυπαρές για το περιβάλλον από τις απλές λάμπες πυράκτωσης, για τις οποίες δεν συντρέχει κανένας λόγος ανησυχίας για όλα τα παραπάνω.

Ωστόσο, παρά την παραπληροφόρηση, η έντονη αντίδραση των Αμερικανών καταναλωτών, που δεν τρώνε τόσο πολύ «πράσινο» κουτόχορτο, (όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες), έδωσε στους ρεπουμπλικάνους μια ακόμα ευκαιρία να χτυπήσουν την πολιτική Ομπάμα, εισάγοντας νομοσχέδιο⁽¹³⁴⁾⁽¹³⁵⁾ που αναιρούσε το νόμο τού 2007, που εισήγαγε τους «οικονομικούς» στη ζωή

129 http://bmb.lcd.lu/science/environmental_release%20of_mercury_LI_2011.pdf

130 http://www.chinadaily.com.cn/opinion/2010-03/11/content_9571162.htm

131 <http://greenhellblog.files.wordpress.com/2010/12/epa-mercury-and-hazardous-chemicals-in-schools.pdf>

132 <http://www.bbc.co.uk/news/health-17059498>

133 http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_economy_2_17/03/2012_476092

134 <http://www.lightbulbchoice.com/articles/bulbbanrepeal.pdf>

135 <http://green.blogs.nytimes.com/2010/09/23/the-battle-of-the-bulbs/>

τους από το 2012.

Ένας από τους υποστηρικτές της αυτορύθμισης της αγοράς και της αυτο-επιλογής στον τομέα του φωτισμού, ο γερουσιαστής Ντεμίντ,⁽¹³⁶⁾ οποίος με τις δηλώσεις του αποκαλύπτει (όπως όλοι οι πολιτικοί) ότι αγνοεί τις δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία και το περιβάλλον των «οικονομικών», δήλωσε: «*Η Ουάσιγκτον πρέπει να σταματήσει να καθορίζει ποιες επιχειρήσεις θα είναι χαμένες και ποιες κερδισμένες στην αγορά όπως θα πρέπει να σταματήσει την παρακολούθει στενά τους Αμερικανούς πολίτες για το πώς ζουν καθημερινά*», και διευκρίνισε για ποιο λόγο πιστεύει ότι πρέπει να γίνει αυτό: «*...οι Αμερικανοί μπορούν άνετα να επιλέξουν τον καλύτερο φωτισμό των οικιών τους, που ταιριάζει με την οικονομική κατάσταση της οικογένειάς τους. Όταν το Κογκρέσο λειτουργεί δικτατορικά επιβάλλοντας ποιο είδος λάμπας πρέπει να αγοράσουν οι κάτοικοι της Βόρειας Καρολίνας, τότε είναι σαφές ότι εδώ έχουμε να κάνουμε με κράτος νταντά που έχασε τον έλεγχο*».⁽¹³⁷⁾

Βεβαίως σε μια χώρα όπου οι λομπίστες εκλέγονται ως πολιτικοί (σε μεγάλα ποσοστά) και οι αποτυχώντες πολιτικοί εργάζονται στη συνέχεια ως λομπίστες, ήταν εξαιρετικά δύσκολο να ηττηθεί το πανίσχυρο λόμπι των ηλεκτρονικών.⁽¹³⁸⁾

Αλλά ο καιρός έχει γυρίσματα. Η εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ στην προεδρία των ΗΠΑ λειτούργησε καταλυτικά και οι λάμπες «οικονομίας» και τα LED βρήκαν τον μάστορα και ανταγωνιστή τους με την κατάργηση όλων των απαγορεύσεων για τη χρήση των λαμπτήρων πυράκτωσης.

Φυσικά αυτό το απίστευτο γεγονός δεν συνέβη (το 2019) λόγω της βαθιάς γνώσης του Τραμπ πάνω στο ζήτημα, αλλά λόγω της εκκεντρικής ωραιοπάθειάς του. Κατάργησε την απαγόρευση χρήσης λαμπτήρων πυράκτωσης για να τον φωτίζουν και να μην φαίνεται πορτοκαλί, όπως πίστευε ότι τον κάνουν οι λάμπες «οικονομίας» και τα LED. Αυτή την ωραιοπάθεια την κάλυψε πίσω από το επιχείρημα ότι οι Αμερικανοί πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέξουν το είδος φωτισμού που επιθυμούν...

Κι έτσι οι ΗΠΑ ακολούθησαν με μεγάλη καθυστέρηση τη Νέα Ζηλανδία, η οποία έγινε η πρώτη χώρα η οποία ακύρωσε την ωμή εισβολή του τοξικού φωτός στη ζωή των πολιτών της,⁽¹³⁹⁾ όπως εξηγώ στην αμέσως επόμενη ενότητα.

Ο πολιτικός καιροσκοπισμός στη Νέα Ζηλανδία και ο θρίαμβος της κοινής λογικής

Το ζήτημα των λαμπτήρων «οικονομίας», ανέδειξε την περίπτωση της καιροσκοπικής αντιπολίτευσης στη Νέα Ζηλανδία, η οποία εκμεταλλεζόμενη τις αντιρρήσεις των πολιτών της χώρας σχετικά με την απαγόρευση χρήσης των λαμπτήρων πυράκτωσης, τις υιοθέτησε επωφελομένη πολιτικά.

Με τον καιρό να έχει γυρίσματα, η αντιπολίτευση έθεσε σε προτεραιότητα το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής λαμπτήρων. Οι Νεοζηλανδοί την αντάμειψαν στέλνοντας το Νοέμβριο του 2008 τους φανατικούς των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» στην αντιπολίτευση και η απα-

¹³⁶ <http://demint.senate.gov/public/>

¹³⁷ «Republicans Seek Repeal of Incandescent Bulb Ban», by Daniel Sayani - <http://www.thenewamerican.com/index.php/tech-mainmenu-30/environment/6392-republicans-seek-repeal-of-incandescent-bulb-ban>

¹³⁸ "Λομπίστες υπαγορεύουν αποφάσεις στο Κογκρέσο" της Χριστίνας Πάντζου - "Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία", 7.8.2011 - <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=299887>.

¹³⁹ «IS CONGRESS FINALLY WAKING UP TO THE HAZARDS OF CFL LIGHT BULBS?» - http://www.libertynewsonline.com/article_301_29973.php#sthash.iTLNv8RK.dpuf - http://www.libertynewsonline.com/article_301_29973.php

γόρευση στη χρήση των λαμπτήρων πυράκτωσης ακυρώθηκε τον ίδιο χρόνο με πανηγυρική ανακοίνωση στο Κοινοβούλιο, το Δεκέμβριο του 2008!⁽¹⁴⁰⁾

Βεβαίως η διαφθορά στην πολιτική, όπως και η πολιτική ανοησία πάντοτε βασιλεύει. Ο προηγούμενος υπουργός Ενέργειας της Νέας Ζηλανδίας ζήτησε τη ηλίθια διαφημιστική καμπάνια του κωμικοτραγικού τέως υπουργού Τροφίμων και Γεωργίας της τότε πρωθυπουργού της Βρετανίας Μάργκαρετ Θάτσερ, ο οποίος τάζε το παιδάκι του μοσχαρίσιο κρέας τρελών αγελάδων μπροστά στις τηλεοπτικές κάμερες για να πείσει τους αφελείς καταναλωτές ότι είναι

Brownlee turns the old lights back on

16 Dec, 2008 05:10 PM

Quick Read

The Government has left the choice in the hands of Kiwi consumers. Photo / Paul Eszourl

ασφαλές...

Με παρόμοιο τρόπο ο τέως υπουργός Ενέργειας της Νέας Ζηλανδίας δήλωσε στο Κοινοβούλιο τον Ιούνιο του 2008, ότι δεν θα πάθει τίποτα εάν σπάσει μια λάμπα «οικονομίας» και ο υδράργυρος χωθεί στη μύτη του. Φυσικά όταν τού ζητήθηκε να το κάνει για να αποδείξει τον ισχυρισμό του, παρενέβη ο διευθύνων τη συζήτηση για να τον σώσει....⁽¹⁴¹⁾

Αξίζει να διευκρινιστεί ότι η βαθύτερη γνώση των παρενεργειών στην υγεία και το περιβάλ-

140 «New Zealand Parliament, Questions for oral answer - 12. Incandescent Light Bulbs—Ban» - http://www.parliament.nz/en-nz/pb/business/qa/49HansQ_20081216_00000012/12-incandescent-light-bulbs—ban

141 <http://brownlee.co.nz/index.php?archives/96-Incandescent-Light-Bulbs-Importation.html>

λον γι' αυτό το τοξικό προϊόν με το όνομα λαμπτήρες «οικονομίας» παραμένει ανύπαρκτη από τους κυβερνώντες τη χώρα, όπως και από την αντιπολίτευση. Η κυβέρνηση που σχηματίστηκε το 2008 πρόβαλε ως εμφανή αιτία τής ανατροπής τής απαγόρευσης (κρυφίως ήταν πολιτικάντικα καιροσκοπική) την αυτορύθμιση και αυτο-επιλογή. Υποστήριξε ότι οι πολίτες της δεν είναι μωρά, ούτε ανόητοι για να τους υποχρεώνει να κάνουν εκείνο και το άλλο και ότι μπορούν να αποφασίζουν αυτοδύναμα, χωρίς νόμους για την προστασία τού περιβάλλοντος.⁽¹⁴²⁾

Η ελευθερία επιλογής και όχι τα ουσιαστικά προβλήματα που προκαλούνται με τη χρήση των Σ.Λ.Φ., έδωσε τη δυνατότητα στους Νεοζηλανδούς καταναλωτές να επιλέξουν εάν θα απομακρύνουν από τη ζωή τους ένα τοξικό προϊόν, κάτι που τελικά συνέβη.

Οι φιλοδοξίες Γκάμπριελ και η ασχετοσύνη ή διαφθορά πολιτικών επέβαλαν τοξικό φωτισμό στην Ευρώπη

Εν μέσω του αρχόμενου ορυμαγδού της οικονομικής κρίσης τον Οκτώβριο του 2008 οι υπουργοί Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπακούοντας τυφλά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχοντας παντελή άγνοια για το ζήτημα τεχνητός φωτισμός και υγεία, συμφώνησαν να προχωρήσουν στην πλέον απίστευτη νομοθετική ρύθμιση:

Την έμμεση απαγόρευση χρήσης ενός ασφαλούς οικιακού προϊόντος, των λαμπτήρων πυράκτωσης και την άρση των οικονομικών εμποδίων για χώρες όπως Κίνα - Ινδία και τις πολυεθνικές που θα παρήγαγαν τις λεγόμενες οικονομικές λυχνίες υδραργύρου, προσφέροντάς τους υπερκέρδη.

Η συμφωνία συνέβη σχεδόν στα κρυφά στις 10 Οκτωβρίου του 2008. Είκοσι επτά υπουργοί - μαριονέτες, αν και αγνοούσαν όλες τις παραμέτρους του ζητήματος αλλά υπεύθυνοι για θέματα ενεργειακής πολιτικής, βρέθηκαν στο Λουξεμβούργο και προώθησαν μια φασιστική και σκανδαλώδη απόφαση, η οποία παρέκαμπτε ωμά τη συζήτηση στο Ευρωκοινοβούλιο, βασιζόμενη σε ατελή έως λανθασμένα πορίσματα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σίγουρα δεν είδε κάποιο όνειρο ότι είναι ωφέλιμες για το κλίμα και οικονομικές για τους Ευρωπαίους οι λάμπες «οικονομίας» αποφασίζοντας να αλλάξει τα «φώτα» μας. Η υπόθεση αυτή έχει την προϊστορία της και ωμά ψέματα εκ μέρους της Κομισιόν.

Το άρθρο του «Spiegel» με τίτλο «Η δικτατορία των γραφειοκρατών - Η απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης ρίχνει σκιές στη δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Ένωσης»,⁽¹⁾ με τον οποίο απέδωσε την άθλια κατάσταση πολιτικών συμφερόντων από φιλόδοξους πολιτικούς εντελώς άσχετους με το ζήτημα φωτισμός και υγεία, όπως ο κ. Γκάμπριελ.

¹ 'Dictatorship of the Bureaucrats' - Light-Bulb Ban Casts Shadow over EU Democracy, by Michaela Schiebl - <http://www.spiegel.de/international/europe/eu-light-bulb-ban-illuminates-power-struggle-in-brussels-a-852931.html>

Αυτό που συνέβη στην πραγματικότητα είναι ότι ο τότε κεντρο-αριστερός υπουργός Περιβάλλοντος τής Γερμανίας Sigmar Gabriel, όταν η χώρα του προήδρευε στην Ε.Ε. με την κ. Μέρκελ, είχε τη «φαινή» ιδέα να εισάγει ένα (τοξικό) προϊόν στην καθημερινή ζωή των Ευρωπαίων πολιτών, προωθώντας τις πολιτικές του φιλοδοξίες, χωρίς να έχει την παραμικρή ιδέα για τις επιπτώσεις τού μέτρου στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, προβάλλοντας το μονοδιάστατο επιχείρημα ότι με την καθιέρωση των λαμπτήρων «οικονομίας θα εξοικονομούνται 40 τεραβατώρες ενέργειας στην Ευρώπη.⁽¹⁾

Κάθισε λοιπόν και έγραψε το αφελές και άκρως λαθεμένο του επιχείρημα - επινόημα και το προώθησε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με τη σειρά τους κορυφαίοι γραφειοκράτες θέλοντας να δείξουν την ευαισθησία τους για το περιβάλλον το υιοθέτησαν περιχαρείς, αφού έκαναν προηγουμένως άτυπες επαφές με το σκληρό πυρήνα των ευρωπαϊκών κρατών, ιδίως τη Γαλλία και την Ολλανδία, οι κυβερνήσεις των οποίων έχοντας και αυτές τεράστια άγνοια για το ζήτημα υιοθέτησαν με την ίδια αφέλεια και ανευθυνότητα την πρόταση επιβολής χρήσης λαμπτήρων «οικονομίας».

Βεβαίως, όλη αυτή η προθυμία για τις πράσινες λάμπες δεν ήρθε από τον ουρανό... Είχε προηγηθεί συντονισμένη δράση από τους λομππίστες τού φωτισμού οι οποίοι είχαν στρώσει κατάλληλα το έδαφος με μπόλικο σανό γεμάτο πράσινα παραμύθια τα οποία κατάπιαν αμάσητα τα οικολογικά κινήματα και πολιτικά κόμματα.

Είναι χαρακτηριστικός ο τίτλος τού «Spiegel» με τον οποίο απέδωσε την κατάσταση στην Ευρώπη και την Κομισιόν: **«Η δικτατορία των γραφειοκρατών - Η απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης ρίχνει σκιές στη δημοκρατία τής Ευρωπαϊκής Ένωσης».**⁽²⁾

Στο μεταξύ, τον Μάρτιο τού 2007, η Philips κατόρθωσε να ενοποιήσει τους παραγωγούς λαμπτήρων ώστε να ωθήσουν την Ε.Ε. στην απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης. Ο τότε διευθύνων σύμβουλος τής κ. Geert van Kuysck, αποκάλυψε με συνέντευξή του στο περιοδικό «Tijdschrift voor Marketing», ότι **η Philips βρισκόταν πίσω από τη στρατηγική για το κλίμα και την απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης.** Όπως δήλωσε, το μήνυμα τής Philips ότι οι λάμπες πυράκτωσης έχουν μεγάλο μερίδιο από τη συνολική κατανάλωση ηλεκτρισμού σε ένα νοικοκυριό είχε μεγάλη επιτυχία. Για να συμπληρώσει ότι δεν είχαν εκτιμήσει σωστά πόσο τεράστιες αλλαγές μπορεί να επιφέρει μια πολύ καλή καμπάνια,⁽³⁾ (πλύση εγκεφάλου).

Το ερώτημα λοιπόν να τεθούν εκτός αγοράς οι λάμπες πυράκτωσης τέθηκε από τη Γερμανία προς την Κομισιόν το 2007 και στη συνέχεια ισχυροποιήθηκε από τους υπουργούς Ενέργειας το

Υπήρξε αντικαγκελάριος ο κ. Ζίγκμαρ Γκάμπριελ, στη γερμανική κυβέρνηση και ήταν αυτός που δήλωσε το 2015 ότι η ιδέα τής ελληνικής κυβέρνησης για την καταβολή αποζημιώσεων πολέμου από τη Γερμανία στην Ελλάδα είναι εντελώς ηλίθια. Ήταν αυτός που ως υπουργός Περιβάλλοντος τής Γερμανίας είχε την «πανεξυπνη» ιδέα (με στόχο να προωθήσει το πολιτικό προφίλ) να προωθήσει το 2007, χωρίς διαβούλευση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δηλαδή με απολυταρχική μεθόδευση, τις τοξικές λάμπες «οικονομίας»⁽¹⁾

1 Sigmar Gabriel rejects Greece war reparations claim - <http://www.dw.de/sigmar-gabriel-rejects-greece-war-reparations-claim/a-18365563>

1 <http://www.telegraph.co.uk/comment/columnists/vickiwoods/6140686/My-bayonet-charge-to-the-light-bulb-store.html>

2 'Dictatorship of the Bureaucrats': Light-Bulb Ban Casts Shadow over EU Democracy - By Michaela Schiessl -

3 Historical survey of the introduction of the ban on incandescent lighting in the European Union - http://users.skynet.be/fc298377/EN_EU.htm

2008, δημιουργώντας ταυτόχρονα κωμικές καταστάσεις καθώς καταναλωτές, σε Γερμανία όπως και σε πολλά άλλα κράτη έσπευσαν να αδειάσουν τα ράφια από τις λάμπες πυράκτωσης, ως ένα μέτρο άμυνας απέναντι στην παρανοϊκή οδηγία τής Κομισιόν.

Η διαμόρφωση τής οδηγίας η οποία με έμμεσο αλλά φασιστικό τρόπο οδήγησε στη χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» και LED, ήταν ένα περίεργο «παιδί» ανοικτών διαβουλεύσεων, όπως ανέφερε η Κομισιόν, που στην ουσία ήταν μυστικές, με το απίστευτο που συνέβη ήταν να έχουν συμμετοχή άτομα που κανείς δεν ήξερε ποιοι είναι(!),⁽⁴⁾ με διάρκεια τριών περίπου ετών, ενώ το σκανδαλώδες γεγονός που έχει αποκρυβεί από όλα τα μέσα ενημέρωσης ελληνικά και διεθνή είναι ότι η τελική απόφαση τής Κομισιόν και των κρατών μελών βασίστηκε σε σωρεία λαθών και ψευδών.

Προσέξτε τα γεγονότα που αποδεικνύουν τον άνω ισχυρισμό.

Κατ' αρχήν εξετάστηκε το ζήτημα από μια τεχνική εταιρεία κολοσσό η οποία είχε ανύπαρκτη γνώση για το θέμα τεχνητός φωτισμός και υγεία και διέθετε ελλιπή γνώση για τις τεχνικές παραμέτρους τού ζητήματος τεχνητός φωτισμός λαμπτήρων οικονομίας αν και αυτό υποτίθεται ήταν το κατ' εξοχήν αντικείμενο γνώσης της.

Βασίστηκε επίσης στο πρώτο άκρως αντιεπιστημονικό πόρισμα τού 2008, (ακολούθησε το 2012 και δεύτερο λανθασμένο, αλλά βελτιωμένο) μιας επιστημονικής επιτροπής η οποία εξέτασε στο 1ο πόρισμα, εάν η χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» προκαλεί προβλήματα υγείας μόνο σε ορισμένες κατηγορίες πασχόντων και όχι στο σύνολο τού πληθυσμού!

Αναρωτιέται κανείς πώς είναι δυνατό να εξετάζεται ένα προϊόν, π.χ. η ασπιρίνη, για το εάν προκαλεί παρενέργειες μόνο σε εφήβους και να συνάγεται ότι επειδή δεν προκαλεί σε αυτούς, τότε... είναι ασφαλής για άτομα κάθε ηλικίας, ακόμα και σε παιδιά ή εγκύους.

Το σαθρό και ατελές πόρισμα τού 2008 εκτιμήθηκε σαν να ήταν το ιερό δισκοπότηρο τής αλήθειας, σαν να έδινε τη σίγουρη διαβεβαίωση ότι οι νέοι λαμπτήρες «οικονομίας» είναι ασφαλείς για όλους τους καταναλωτές!

Στη βάση αυτών των σαθρών θεμελίων δόθηκε το πράσινο φως και ξεκίνησε η νομοθετική επιβολή τους, παρά το γεγονός ότι ακόμα και αυτό το ατελές πόρισμα ανέφερε ότι θα πληγούν περίπου 250.000 άτομα από τις λάμπες «εξοικονόμησης».

Όταν άρχισε να χτίζεται καλύτερα το παραμύθι, και να μπαίνουν οι πράσινοι τοίχοι για να καλύψουν το αίσχος ανατράπηκε το πόρισμα τού 2008 με το δεύτερο τού 2012 (αν και με μισές αλήθειες) πόρισμα διευρυμένης επιστημονικής επιτροπής, το οποίο με έμμεσο τρόπο αναίρεσε(!) χωρίς να το πάρει κανείς είδηση το πράσινο φως που δόθηκε με το πρώτο πόρισμα, ενώ ταυτόχρονα άφησε ανοιχτό προς τα πάνω τον αριθμό εκείνων που θα πληγούν από καρκίνο σε σημεία όπου χρησιμοποιούνται περισσότερο, δηλαδή σε σχολεία, γραφεία και νοσοκομεία κι

Ο κ. Δημήτρης Παπαδημούλης Ευρωβουλευτής με εξαιρετικό έργο. Με ερώτησή του το 2008 προς την Ε.Ε. έθεσε το ζήτημα δημιουργίας ασθενειών από τους «οικονομικούς», αν και το κόμμα του αγνοούσε το ζήτημα υποστηρίζοντας τη χρήση των «πράσινων» λαμπτήρων...

4 «Το αντιεπιστημονικό πόρισμα τής επιστημονικής επιτροπής που έβαψε πράσινους τοξικούς λαμπτήρες» on page 315

Θανάσης Παφίλης:
Πρώην εκπρόσωπος
τού ΚΚΕ, στην Ε.Ε..
Εκτίμησε ότι κάτι συμβαίνει με τους νέους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού στο χώρο της υγείας. Βεβαίως δεν υπήρξε καμία αντίδραση από το ΚΚΕ όταν ολόκληρη η Βουλή «σημαιοστολίστηκε με «οικονομικούς»...

έτσι είμαστε καλυμμένοι Τα μέλη τής επιτροπής φυσικά!...)

Κρίσιμη παράμετρο αποτελεί και το γεγονός ότι η απόφαση κατάργησης των λαμπτήρων πυράκτωσης και η αντικατάστασή τους με «οικονομικούς» δεν είναι πολιτική.

Είναι προϊόν «πολιτικής» άγνοιας, καιροσκοπισμού και λομπισμού στα όρια τού κρετινισμού.

Μιλώντας με κοινωνικο-πολιτικούς όρους, αυτό σημαίνει ότι **η απόφαση δεν αποκαλύπτει τις δυνάμεις που την υποστήριξαν, ούτε τις πολυεθνικές που κερδίζουν από αυτή την απόφαση.** Άρα παραμένει συνταγματικά, πολιτικά και περιβαλλοντικά έωλη επειδή επιβλήθηκε παρασκηνιακά εκ των άνω και με τα λόμπι εκ πλαγίως, με άγνωστες εντολές, λάθος εκτιμήσεις και ψευδείς στόχους.⁽⁵⁾

Από την άλλη μεριά η οδηγία τής Κομισιόν τού 2008 για την καταναγκαστική χρήση τοξικών «οικονομικών» φώτων εκτιμάται ως μοναδική και πρωτοφανής επειδή απαγορεύει ασφαλές οικιακό προϊόν, δοκιμασμένο για πάνω από ένα αιώνα!

Ταυτόχρονα εισήγαγε τοξικό προϊόν το οποίο δεν έχει 100% δυνατότητες ανακύκλωσης, ούτε καν 5%, ενώ παράλληλα η πράξη αυτή αποτελεί μεροληπτική προώθηση λαμπτήρων «οικονομίας», σε βάρος λαμπτήρων πυράκτωσης, γεγονός σκανδαλώδες στο εμπορικό δίκαιο.

Επιπλέον θεωρείται ως πράξη άκρως απολυταρχική, καθώς επεμβαίνει στο **δικαίωμα ελεύθερης επιλογής ασφαλούς προϊόντος**, επιβάλλοντας τη χρήση άλλου είδους τοξικού και ρυπαρού τεχνητού φωτισμού που αλλάζει δραστικά και προς το χειρότερο τη βιοχημική

ισορροπία τού ανθρώπινου οργανισμού ρυπαίνοντας ασύστολα το περιβάλλον.

Αξίζει να σημειωθεί ένας ακόμα παραλογισμός από τους πολλούς που υπάρχουν σε αυτή τη φάρσα και τραγωδία.

Η απόφαση προωθήθηκε και από τη Γαλλία, η οποία λόγω τής πληθώρας των πυρηνικών εργοστασίων της ελάχιστα ωφελείται ενεργειακά από το μέτρο.

Επίσης πρέπει να επισημανθεί ότι η απόφαση για τη χρήση νέου είδους φωτισμού ελήφθη από παντελώς άσχετους τεχνοκράτες τής Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παντελώς άσχετους για το θέμα ευρωβουλευτές τής Επιτροπής Περιβάλλοντος. Η απόφαση ελήφθη με συζητήσεις που διεξήχθησαν πίσω από κλειστές πόρτες και όχι εντός τού Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως θα έπρεπε να συμβεί για να αποφασιστεί η έγκρισή ή όχι ύστερα από παράθεση επιχειρημάτων - αντεπιχειρημάτων και ψηφοφορία.

5 Σ.τ..Χ.Μ.: Ιδού μερικά από αυτά που αναφέρει το «Spiegel» για το παρασκήνιο αυτής τής επικίνδυνης για τους ανθρώπους και γελοίας περιβαλλοντικά απόφασης: «...In February, after Australia announced a ban on incandescent light bulbs, Gabriel wrote to the EU environment commissioner, saying: «Europe can no longer afford products with a degree of efficiency of only 5 percent, such as conventional light bulbs.»

He proposed using the Ecodesign Directive, drafted in the European Parliament in 2005, as the legal basis for a ban in Europe. Under the directive, products that consume energy must be designed to be as energy-efficient as possible.

The EU parliamentarians were just as enthusiastic as the Council of the European Union. Perhaps it was because a ban on incandescent light bulbs, which would be relatively easy to implement, would enable them to score some quick victories on the climate front. After all, the EU's pledge to reduce carbon dioxide emissions by 20 percent by 2020 was highly ambitious from the start».

Με άλλα λόγια η οδηγία τής Κομισιόν με την οποία επιβλήθηκε η χρήση λαμπτήρων «οικονομίας» θα έπρεπε να ανασταλεί. Το αρχικό επιστημονικό πόρισμα στο οποίο βασίστηκε είναι άκρως ημιτελές και περιέχει λάθη. Η απόδειξη των προηγούμενων ισχυρισμών ήρθε με το δεύτερο πόρισμα, όπου δηλώθηκε ότι υφίσταται άγνοια σε πλήθος τομείς οι οποίοι αφορούν τον τομέα λάμπες οικονομίας και υγεία με τον αριθμό των πασχόντων να μένει απροσδιόριστος.

Δυστυχώς μόνο μια ευρωβουλευτής τής Επιτροπής Περιβάλλοντος αντιλήφθηκε (αρκετά εκ των υστέρων), την καταστροφή στην ανθρώπινη υγεία από αυτούς τους λαμπτήρες και από υπέρμαχος των τοξικών φώτων έγινε πολέμιος, ενώ όλα τα άλλα μέλη τής επιτροπής δεν αντιλήφθηκαν καν τα συμβαίνοντα και επιπλέον είδαμε, όπως προανέφερα, το σημαντικά δυσμενέστερο πόρισμα τού 2012 για τους λαμπτήρες να μην παρουσιάζεται σε κανένα μεγάλη κυκλοφορία ΜΜΕ ελληνικό ή ξένο!

Μήπως αντιλαμβάνεται κάποιος έντιμος βουλευτής ή ευρωβουλευτής, ο οποίος συνηγόρησε υπέρ τής χρήσης αυτών των τοξικών φώτων, τι σημαίνουν αυτά

Η εισήγηση των τεχνοκρατών τής Κομισιόν αναγνώριζε επίσης ότι απασχολούνταν στην Ε.Ε. 50.000 άτομα στον τομέα παραγωγής λαμπτήρων πυράκτωσης και συμπέρανε - με ορισμένες ταχυδακτυλουργίες - ότι θα βρεθούν χωρίς εργασία μόνο 2.000 - 3.000 εργαζόμενοι.⁽⁶⁾

Κατ' αρχή θα πρέπει να αναφερθούν ορισμένα ασυμβίβαστα γεγονότα, με τα οποία αποκαλύπτεται το διπλό ταμπλό στο οποίο παίζεται ένα πολιτικό-τεχνοκρατικό παιχνίδι δήθεν οικολογικής συνείδησης, το οποίο ως καθαρό ψέμα δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Ρυθμίζουν τη ζωή των πολιτών εν αγνοία τους!

Το κρισιμότερο **γεγονός** εξ όσων αναφέρονται σε αυτό το βιβλίο αφορά την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον επικίνδυνο τρόπο με τον οποίο οι γραφειοκράτες - κυβερνήτες των λαών τής Ευρωπαϊκής Κοινότητας ρυθμίζουν όχι μόνο την οικονομία, αλλά βασικότερες παραμέτρους τής ίδιας τής υγείας και τής ζωής των καταναλωτών.

Ποιο είναι αυτό γεγονός; Ότι όλοι οι επιστήμονες, άλλος λιγότερο άλλος περισσότερο γνωρίζουν ότι το φως είναι η βασικότερη παράμετρος τής ζωής. Το γνωρίζει καλά και η ίδια η επιστημονική επιτροπή τής Κομισιόν που της ζητήθηκε να ελέγξει με λάθος εντολή από την Κομισιόν μόνο ένα μέρος των παθήσεων που προκαλούν οι λαμπτήρες «εξοικονόμησης».

Ένα σχετικό ρεπορτάζ τής βρετανικής εφημερίδας «The Telegraph», στο οποίο αναφέρεται το αυτονόητο. Η απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης παραβιάζει βασικές οικονομικές αρχές.

6 http://ec.europa.eu/energy/efficiency/ecodesign/doc/committee/2008_12_08_technical_briefing_household_lamps.pdf

Η Κομισιόν κινήθηκε σε αυτό το εξαιρετικά κρίσιμο θέμα εξετάζοντας, όπως διευκρινίζει, μόνο τις περιβαλλοντικές, οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους τού ζητήματος, παραβλέποντας με μια απίστευτη και πρωτοφανή λογική την κυριότερη όλων, αυτήν των επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία!

Το ζήτημα για την Κομισιόν λες και ήταν εάν θα επιλέξει μεταξύ φύλλων χαρτιού για τους εκτυπωτές των Βρυξελλών βάρους 60 γραμμαρίων και ένα άλλο βάρους 90 γραμμαρίων. Έλεγε λοιπόν μέσω των «ειδικών» τις οικονομικές, τεχνικές και περιβαλλοντικές συνιστώσες και οι ειδικοί μέσα από μερικές χιλιάδες σελίδες που μας

παρουσίασαν μάθαμε ότι έκριναν πως συμφέρει οικονομικά, τεχνικά και περιβαλλοντικά (ειδικά το τελευταίο κι αν είναι μέγα παραμύθι), η χρήση των τάδε λαμπτήρων επειδή απαιτείται λιγότερη δαπάνη ενέργειας, σωστό, αλλά αφορά μόνο τη στιγμή που χρησιμοποιούνται.

Δεν ελέγχθηκαν καθόλου ή ελέγχθηκαν μερικώς σημαντικά ζητήματα όπως εάν είναι δαπανηρότερη ενεργειακά η εξόρυξη των πρώτων υλών τους, δαπανηρότερη ενεργειακά η παραγωγή τους, δαπανηρότερη ενεργειακά η μεταφορά τους, δαπανηρότερη ενεργειακά η ανακύκλωσή τους και δαπανηρότερες ενεργειακά οι παρενέργειες στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση τους.

Παιδική «αφέλεια»

Με μια απίστευτη, σχεδόν παιδική «αφέλεια» διευκρινίζει η Κομισιόν, ότι οι λάμπες «οικονομίας» δεν είναι το μόνο προϊόν στο οποίο επιβάλλονται κανονισμοί εξοικονόμησης ενέργειας, αλλά ότι υπάρχουν περισσότερα από 30 προϊόντα όπως τηλεοράσεις, ηλεκτρικά μοτέρ, θερμοσίφωνες κ.λπ.

Πράγματι αυτό είναι αλήθεια, αλλά μια αλήθεια που κρύβει πολλά. Επειδή υπάρχει ήδη στο εμπόριο το πλυντήριο που λειτουργεί χωρίς να χρειάζεται νερό, και χωρίς να απαιτείται η εισαγωγή απορρυπαντικών, γεγονός που προσφέρει τόσο μεγάλη εξοικονόμηση ενέργειας, ώστε θα αρκούσε αυτή μόνο η νομοθετική υποχρεωτική χρήση του, κάτι που δεν έχει γίνει, ούτε θα συμβεί, για να μειώσει δραστικότερα παντός άλλου μέτρου την κατανάλωση ενέργειας και τα αντίστοιχα θερμοκηπιακά αέρια. Περιέργως η Κομισιόν με μια ανεξήγητη και απολύτως λαθεμένη, αλλά και επικίνδυνη τακτική δεν βάζει αυτό το είδος πλυντηρίου στα 30 προϊόντα που θα βοηθήσουν να σωθεί το περιβάλλον.

Πέραν τούτης τής επικίνδυνης «αβλεψίας» το κυριότερο, απαράδεκτο για τους καταναλωτές, γεγονός που παραμένει, είναι ότι δεν έχει καμία ή σχεδόν μηδενική επίδραση επί των βασικών

παραμέτρων τής υγείας τού ανθρώπου, η αλλαγή ενός πλυντηρίου, έστω με ένα ελαφρώς οικονομικότερο, η αλλαγή ενός θερμοσίφωνα ή τηλεόρασης με συσκευές μειωμένης δαπάνης ενέργειας, όπως και η αλλαγή οποιουδήποτε άλλου προϊόντος εκ των 30 που επέλεξε η Κομισιόν. Δεν έχουν καμία επίδραση στην ανθρώπινη υγεία. Καμία!

Τα ωμά ψέματα τής Κομισιόν!

Επανερχόμενος στο θέμα μας βλέπουμε την Κομισιόν με περισσό θράσος και «αφέλεια» να μάς λέει ότι **«ύστερα από προπαρασκευαστική εξονυχιστική διαδικασία βεβαιώθηκε ότι προστατεύονται πολύ καλά τα συμφέροντα των Ευρωπαίων πολιτών στη διαδικασία τής νομοθετικής (απαγορευτικής) επιβολής»** στη χρήση των λαμπτήρων πυρακτώσεως.

Φυσικά, τίποτα από αυτά δεν συμβαίνει. Η Κομισιόν δεν έλεγξε τον βασικότατο παράγοντα που είναι οι πιθανές επιδράσεις στην υγεία των ανθρώπων από την εισαγωγή στην κατανάλωση των λαμπτήρων «οικονομίας», ούτε ζήτησε να υπάρξει επανέλεγχος τής πληθώρας των τεχνικών αναφορών που τις πλήρωσε με τα λεφτά των Ευρωπαίων πολιτών, οι οποίες μελέτες, όπως θα δούμε, εμπεριέχουν κρίσιμες παραλείψεις στις αξιολογήσεις τους με αποτέλεσμα τα σημαντικότερα εξαγόμενα για τους λαμπτήρες «οικονομίας» να μην έχουν σχέση με την πραγματικότητα, κάτι που ορισμένα ΜΜΕ έχουν επισημάνει επιρρίπτοντας ευθύνες στην Κομισιόν.⁽⁷⁾

Επιπλέον αυτών ψεύδεται ασύστολα όταν δηλώνει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο ότι οι λάμπες «οικονομίας» είναι απολύτως ασφαλείς και δεν δημιουργούν κανένα πρόβλημα υγείας στους καταναλωτές. Είναι αποκαλυπτικό ότι στην ειδικά σελίδα στην οποία απαντά για θέματα υγείας σχετιζόμενα με τις λάμπες «οικονομίας», διατηρεί χωρίς καμία αλλαγή τον λαθεμένο ισχυρισμό τής επιστημονικής της επιτροπής ότι το πολύ θα πληγούν 250.000 άτομα με την αλλαγή φωτισμού,⁽⁸⁾ παραθέτοντας ταυτόχρονα σε άλλη ιστοσελίδα και τα μεταγενέστερα ευρήματα τού δεύτερου πορίσματος στο οποίο, κι εδώ έχουμε ένα ακόμα σκάνδαλο, διατηρεί τον λαθεμένο ισχυρισμό για τα 250.000 άτομα, αλλά με μια παραπομπή που υπάρχει στο κάτω μέρος τής σελίδας αφήνει τον καταναλωτή να μάθε περισσότερα, όπου υπάρχουν οι αναφορές για τα πάμπολλα προβλήματα υγείας, γραμμένα σε δυσκόλως κατανοητή επιστημονική γλώσσα⁽⁹⁾ όπου μεταξύ αρκετών λαθεμένων ισχυρισμών, αφήνει ανοιχτό τον αριθμό εκείνων που θα έχουν προβλήματα υγείας με διάφορες ασθένειες μεταξύ των οποίων βρίσκεται και ο καρκίνος!⁽¹⁰⁾

Άθλιος χειρισμός. Ναι άθλιος.

Όσο για τον άτυχο και αδαή καταναλωτή, σε οποιαδήποτε ιστοσελίδα τής Ε.Ε. κι αν πέσει θα παρα-πληροφορηθεί...

Εάν η Κομισιόν ήθελε πράγματι να ελέγξει τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από τους λαμπτήρες «οικονομίας»...

Εάν η Κομισιόν επιθυμούσε πραγματικά να ελέγξει τις επιπτώσεις στην υγεία των Ευρωπαίων πολιτών μέσω των αλλαγών στις συνθήκες φωτισμού που επιβάλλει, θα έπρεπε να χρηματοδο-

7 <http://www.telegraph.co.uk/finance/breakingviewscom/6126008/EU-lightbulb-ban-violates-simple-economic-principles.html>

8 Energy-Saving Lamps & Health - http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/opinions_layman/en/energy-saving-lamps/index.htm

9 7. Are there potential health risks linked to artificial lights? - The SCENIHR opinion states: - http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/opinions_layman/artificial-light/en/1-3/7-health-risks.htm#0p0

10 Health Effects of Artificial Light - http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/opinions_layman/artificial-light/en/index.htm

τήσει τη διεξαγωγή ελάχιστα δαπανηρών επιστημονικών εργαστηριακών ερευνών. Η ίδια η επιτροπή που υφίσταται για να εξετάζει ανακύπτοντες κινδύνους, η SCENIHR, τονίζει στην πρώτη ελλιπέστατη γραφειοκρατική έρευνα - αναφορά της τους κινδύνους υγείας που προκαλούν οι Σ.Λ.Φ. («οικονομικοί») σε ορισμένες ομάδες πολιτών. «...το φως δεν μπορεί να διαχωρισθεί από τη ζωή στον πλανήτη Γη και συνεπώς επιδρά τόσο στους ανθρώπους όσο και στα άλλα ζώα».

Η Κομισιόν λοιπόν γνώριζε έστω και από την άνω ατελή πρόταση ότι το φως **«επιδρά τόσο στους ανθρώπους όσο και στα ζώα»** και παρά ταύτα δεν φρόντισε να βεβαιωθεί ότι η επίδραση των λαμπτήρων «οικονομίας» δεν θα είναι αρνητική, επειδή δεν έσπευσε να ζητήσει τη διεξαγωγή συστηματικών εργαστηριακών ελέγχων για το θέμα.

Αυτό που έκανε ήταν να ζητήσει μια δεύτερη έρευνα, από την επιστημονική της επιτροπή, που θα έλεγχε αυτή τη φορά όλες τις παρενέργειες στην υγεία.

Προσέξτε το τραγελαφικό τού ζητήματος. Η πρώτη έρευνα ήταν ατελέστατη και σαφώς λαθεμένη με ευθύνη τής Κομισιόν. Το λαθεμένο αποτέλεσμα θεωρήθηκε ως πράσινο φως για να προχωρήσει η Κομισιόν στη θεσμοθέτηση τής οδηγίας με την οποία υποχρέωσε το 2008 τους λαούς τής Ευρώπης να χρησιμοποιούν στο εξής είτε το ήθελαν είτε όχι τις τοξικές λάμπες «οικονομίας».

Οι διαμαρτυρίες καταναλωτών από τις παρενέργειες στην υγεία τους ώθησαν την Κομισιόν να ζητήσει δεύτερη έρευνα επί όλων των ζητημάτων που επιδρούν στην υγεία. Το δεύτερο πόρισμα τής επιστημονικής επιτροπής αναφέρει σαφώς ότι οι λάμπες αυτές προκαλούν μια σειρά από παρενέργειες στην υγεία των ανθρώπων και αναφέρει μάλιστα ότι θα αυξηθούν τα κρούσματα καρκίνου σε χώρους όπου χρησιμοποιούνται περισσότερο, όπως γραφεία και σχολεία!

Ωστόσο η ζημιά έχει ήδη γίνει. Το πράσινο φως για τη νομοθετική οδηγία έχει δοθεί από το πρώτο σχεδόν αθωωτικό επιστημονικό πόρισμα, αν και σε αυτό προβλεπόταν ότι στον ευρωπαϊκό χώρο θα υπήρχαν παρενέργειες στην υγεία 250.000 ατόμων!

Βλέπουμε εδώ - ανάγλυφα - την ουρανομήκη προχειρότητα με την οποία θεσπίζονται οδηγίες που αλλάζουν δραστικά τον τρόπο ζωής των πολιτών και ταυτόχρονα τα ψεύδη τής Κομισιόν για το ζήτημα των λαμπτήρων «οικονομίας». Επειδή τι άλλο από ψεύδος συνιστά ο ισχυρισμός ότι στη διάρκεια τής προκαταρκτικής φάσης των συζητήσεων **εξετάστηκαν εκτενώς και τα ζητήματα υγείας; Αυτός ο ισχυρισμός συνιστά ένα προκλητικό και τεράστιο ψέμα, το οποίο καλύπτει την ουσία ότι η προώθηση των «οικονομικών» δεν σχετίζεται με ζητήματα ενεργειακής πολιτικής αλλά με ένα παίγνιο συμφερόντων.**

Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι στην προκαταρκτική φάση των συζητήσεων συμμετείχαν εκπρόσωποι υπουργείων υγείας μόνο δύο ευρωπαϊκών κρατών και ότι από τους 741 συμμετέχοντες στις συζητήσεις, οι οποίες ήταν αποκλειστικά τεχνικού χαρακτήρα, **οι 269 ζήτησαν να μην αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους, λες και συνεδρίαζαν μέλη τής Μαφίας εξετάζοντας τρόπους εξόντωσης αντιπάλων ή κάποιοι τής CIA που σχεδίαζαν μια άκρως απόρρητη επίθεση σε κρησφύγετο τρομοκρατών.**⁽¹¹⁾

Επιπλέον, αυτών όταν σπανίως τέθηκαν ζητήματα υγείας από συλλόγους πασχόντων τότε η οργανώτρια εταιρεία **τόνιζε ότι αυτά είναι ζητήματα που δεν μπορούν να απαντηθούν επειδή πρέπει να διεξαχθούν οι κατάλληλες έρευνες, οι οποίες ουδέποτε διεξήχθησαν.**

Συμπαιγνία, ανοησία, αφέλεια, άγνοια, δράση των λόμπι και άλλες καταστάσεις ενωμένες σε μια

11 (Contract TREN/07/D3/390-2006/S07.72702) - Preparatory Studies for Eco-design Requirements of EuPs - Project Report - Lot 19: Domestic lighting - http://www.eup4light.net/assets/pdf/files/Final_part1_2/EuP_Domestic_Project_report_V10.pdf (Σ.τ.Χ.Μ.: Δείτε τα σχετικά στη σελίδα 9).

απίστευτα φασιστική και επικίνδυνη οδηγία που αναγκάζει τους λαούς τής Ευρωπαϊκής Ένωσης στη χρήση τοξικών φώτων.

Το ζήτημα αυτό συνιστά κρίσιμη βλάβη και προφανώς θέτει ποινικές ή άλλες ευθύνες για την τότε ηγεσία τής Κομισιόν. Λογικά, κάθε φορά που η ηγεσία τής Ε.Ε. αποφασίζει να επέμβει σε συνθήκες που επηρεάζουν τις βασικές συνιστώσες τής ζωής των ανθρώπων, θα έπρεπε οπωσδήποτε να προχωρεί σε χρηματοδότηση εξονυχιστικών εργαστηριακών ερευνών ώστε να τεκμηριώνονται οι αλλαγές που επιβάλλει.

70 ποντικάκια θα έδιναν “φως” στην “τυφλή” και άσχετη Κομισιόν και στους Ευρωπαίους πολίτες

Στη συγκεκριμένη περίπτωση των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» μερικές δεκάδες ταπεινά ποντικάκια είναι ικανά να φωτίσουν το σκοτάδι τής άγνοιας των εγκεφάλων στην Κομισιόν, αλλά και τής επιστημονικής επιτροπής της και να προφυλάξουν τους λαούς τής Ευρώπης από την επικείμενη μεγάλη βλάβη στην υγεία τους. Ακόμα και σήμερα ο χρόνος είναι υπεραρκετός για να διεξαχθεί το προτεινόμενο κατωτέρω εργαστηριακό πείραμα.

«Τα 70 ποντικάκια και το «φως» τους»

Εβδομήντα ποντικάκια χωρισμένα σε ομάδες των 10 θα μπορούσαν να λύσουν τον μέγα «γρίφο» που δε τόλμησε να θίξει η επιστημονική επιτροπή τής Ε.Ε., αν και τον υπενθύμισε δειλά - δειλά με το υπόμνημά της προς την Κομισιόν, ούτε δυστυχώς οι επιστήμονες τής φωτοβιολογίας, που γνωρίζουν καλώς τα συμβαίνοντα και θα έπρεπε να σπεύσουν να ενημερώσουν την Κομισιόν..

Τι θα μπορούσε να γίνει;

Αυτή τη στιγμή στο εμπόριο κυκλοφορούν επτά βασικά είδη φωτός.

Λαμπτήρες πυρακτώσεως.

Λαμπτήρες αλογόνου παλαιάς τεχνολογίας.

Λαμπτήρες αλογόνου νέας οικονομικής τεχνολογίας.

Λαμπτήρες φθορισμού σωληνωτοί, κυκλικοί και διαφόρων άλλων σχημάτων.

Λαμπτήρες «εξοικονόμησης «ενέργειας» (που είναι η διάδοχη κατάσταση των λαμπτήρων φθορισμού. Διαφέρουν στο μέγεθος - έχουν συμπυκνωθεί - γι' αυτό και τη επίσημη ονομασία τους είναι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού (Σ.Λ.Φ.).

Λαμπτήρες LED και

Λαμπτήρες ατμών νατρίου (τοποθετούνται κυρίως στους δημόσιους χώρους, πλατείες, πάρκα, οδού κ.λπ.)

Φυσικά υπάρχουν στο εμπόριο πολλά άλλα είδη λαμπτήρων, αλλά μόνο τα ανωτέρω είναι εκείνα που στέλνουν το φως τους πάνω στους ανθρώπους κατά το μεγαλύτερο ποσοστό. Γι' αυτό το λόγο τα ταπεινά ποντικάκια θα μπορούσαν - μπορούν ακόμα και σήμερα - να μάς δώσουν την απάντηση για τις επιδράσεις τού φωτός, το οποίο επιδρά καταλυτικά σε κάθε μορφή ζωής «τόσο σε ανθρώπους όσο και στα ζώα» όπως δήλωσε σαφώς και αορίστως η επιστημονική επιτροπή τής Ε.Ε.

Τα ποντικάκια θα πρέπει να έχουν συνθήκες διατροφής και περιβάλλοντος απaráλλαχτες. Η διαφορά θα βρίσκεται μόνο στο είδος φωτός που θα ακτινοβολούνται ας πούμε για ένα διάστημα τριών μηνών. Μετά από αυτό η λεπτομερής εξέταση τής φυσιολογίας τους θα έδειχνε με αδιά-

ψευστο τρόπο τις επιδράσεις των διαφόρων τύπων λαμπτήρων φωτισμού στην υγεία τους.

Ένας από τους πρωτοπόρους στον τομέα τής φωτοβιολογίας, ο Τζον Οτ, διεξήγαγε παραπλήσιο πείραμα ακτινοβολώντας ποντικάκια με λάμπες φθορισμού ροζ απόχρωσης. Μετά τρεις μήνες διαπίστωσε έκπληκτος ότι έπεφταν οι ουρές των ποντικών!

Φυσικά δεν περνάει από το μυαλό μου ότι οι τεχνοκράτες τής Κομισιόν γνώριζαν για το πείραμα αυτό, ούτε και ότι το γνώριζε η επιστημονική επιτροπή τής Ε.Ε. και γι' αυτό το λόγο το ζήτημα των πιθανών βλαβών στην υγεία από «οικονομικούς» θάφτηκε με άνεση και βιαστικά κάτω από το τοξικό πράσινο χαλί της.

Ένα παρόμοιο πείραμα είναι απόλυτη ανάγκη να διεξαχθεί για να γνωρίζουν οι αδαείς κάτοικοι των κρατών μελών τις πιθανές συνέπειες αυτού τού «οικονομικού» φωτισμού. Όλες οι άλλες δηλώσεις και διαβεβαιώσεις από οπουδήποτε κι αν προέρχονται, δεν είναι παρά παραμύθια τής Χαλιμάς, όπως είναι παραμύθια τής Χαλιμάς και οι αμέτρητοι ισχυρισμοί περί εξοικονόμησης χρημάτων, που οι εξισώσεις τους διαφέρουν κατά πολύ μεταξύ τους, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη (ως συνήθως), οι επιπτώσεις στην υγεία και τα συνεπαγόμενα κόστη.

Πολίτες για τα σκουπίδια!

Ωστόσο εάν όλα τα ανωτέρω αναδεικνύουν τον καιροσκοπισμό τής πολιτικής, τη διαφθορά, και την ουρανομήκη άγνοια ή και αφέλεια των κυβερνώντων και των περιβαλλοντικών οργανώσεων, **προκλητικός στα όρια τού φασιστικού είναι ο εξοστρακισμός εκατοντάδων χιλιάδων Ευρωπαϊών πολιτών, (πιθανότατα εκατομμυρίων), που ο οργανισμός τους δεν ανέχεται το φως των Σ.Λ.Φ.** Ένα γεγονός που λογικά, θα έπρεπε να είχε ξεσηκώσει τους πάντες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μονότονα απαντά στις ερωτήσεις σκεπτόμενων (παραπάνω από το μέσο όρο) ευρωβουλευτών ότι δεν υφίστανται προβλήματα υγείας παρά μόνο για 250.000 άτομα. Ακόμα κι αν δεχθούμε πως είναι έτσι τα πράγματα, αυτούς τους 250.000 πολίτες τους έχουμε για τα σκουπίδια;

Οι απαντήσεις τής Ευρωπαϊκής Επιτροπής βασίζονται στην πρώτη ατελή και λανθασμένη έρευνα επιστημόνων τής επιτροπής SCENIHR, οι οποίοι αναφέρουν ότι προβλήματα στην υγεία θα υπάρξουν το πολύ σε 250.000 πολίτες. Ωστόσο αυτά τα συμπεράσματα είναι άκρως μεροληπτικά και αμφισβητούνται. Ταυτόχρονα είναι μεροληπτική και άρα άκυρη η μεθοδολογία έρευνας εξαιτίας τού υλικού που χρησιμοποίησαν, συνιστώντας μέγα επιστημονικό παράδοξο, επειδή τα συμπεράσματα για τους «οικονομικούς» βασίστηκαν στη μέθοδο τής τεθλασμένης. Εξήχθησαν δηλαδή από άλλο προϊόν. Τους παλαιότερους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού!

Επιπλέον, με βάση λάθος συμπεράσματα δόθηκε το πράσινο φως για να γίνει εφαρμόσιμη στη ζωή μας μια άθλια οδηγία τής Κομισιόν και ταυτόχρονα αποσιωπήθηκε από την επιστημονική επιτροπή το μέγα ζήτημα των βλαβών στην υγεία από τη συχνότητα τού μπλε, τόσο με την καταστολή στην έκκριση μελατονίνης, όσο και με τις βλάβες στο βυθό των οφθαλμών.

Βεβαίως, η επιστημονική επιτροπή δεν ρωτήθηκε από την Κομισιόν εάν οι «λάμπες οικονομίας προκαλούν γενικότερα προβλήματα και ποια είναι αυτά», αλλά της ζητήθηκε να ελέγξει μόνο ορισμένες καταγγελίες οργανώσεων.⁽¹²⁾ Αν και τυπικά τα συμπεράσματα τής επιστημονικής επιτροπής ακροβατούσαν στα όρια τού αποδεκτού, ουσιαστικά εμφάνιζαν τεράστιο έλλειμμα αξιοπιστίας επειδή η ασφάλεια χρήσης των νέων λαμπτήρων, δεν ελέγχθηκε στο σύνολό της!

12 http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihhr/docs/scenihhr_q_016.pdf

Αποκλειστικά υπεύθυνη για την κρίσιμη παράλειψη είναι η Κομισιόν, η οποία με δεύγτερο αίτημά της για πληρέστερη έρευνα ανάγκασε την επιστημονική της επιτροπή το 2012 να αναιρέσει τον υποτιθέμενο αριθμό των 250.000 πολιτών και να αφήσει ανοιχτό το ζήτημα των ατόμων που θα υποστούν συνέπειες από τα «οικολογικά» φώτα.

Όταν ξαφνικά, η Κομισιόν ξύπνησε οι διαβεβαιώσεις της ότι οι λάμπες «εξοικονόμησης» δεν προκαλούν προβλήματα υγείας έγιναν «πράσινος» τοξικός καπνός. Δύο χρόνια μετά το αρχικό αίτημά της για έρευνα σχετικά με την πιθανή δημιουργία προβλημάτων υγείας από τους «οικονομικούς», με νέο αίτημα το 2010 προς την ίδια επιστημονική επιτροπή ζήτησε μια ακόμα αλλά γενικότερη έρευνα για τις λάμπες «εξοικονόμησης». Πόσο τραγικό και ειρωνικό ακούγεται αυτό; Υπενθυμίζω ότι οι επιστήμονες τής SCENIHR καθισμένοι στα γραφεία τους διάβασαν απλά ορισμένες εργασίες και κατέληξαν διά τής τεθλασμένης, (παραβλέποντας πάμπολλα δεδομένα), ότι σχεδόν όλα βαίνουν καλώς με τους «οικονομικούς». Χωρίς βεβαίως να έχουν στοιχεία για τις ίδιες τις λάμπες «οικονομίας αλλά βασιζόμενοι στις παλαιότερες εργασίες για τους σωληνωτούς λαμπτήρες φθορισμού. Κάπως σαν να λέμε ότι εξετάζουμε την ιατρική βιβλιογραφία για τις ασπιρίνες με στόχο να βγάλουμε συμπεράσματα για τα ντεπόν επειδή αυτά τα δύο προϊόντα μοιάζουν. Πραγματική ντροπή και απίστευτο!

Με το νέο αίτημα έρευνας αποκαλύφθηκε η υποκρισία τής Κομισιόν σε όλο της το μεγαλείο, επειδή οι εργασίες που (ξανά) έψαξαν τα «τυφλά» μέλη τής επιστημονικής επιτροπής της, για να βρουν π.χ., αν υπάρχουν κι άλλες παρενέργειες για το μπλε φάσμα, ήδη υπήρχαν διαθέσιμες όταν εξέδωσαν το απαράδεκτο από κάθε άποψη επιστημονικό πόρισμά τους, με το οποίο έκριναν ότι τα μόνα μειονεκτήματα των «οικονομικών» είναι η υπεριώδης ακτινοβολία και το μπλε φάσμα τους, τα οποία στην έσχατη των περιπτώσεων θα προκαλούσαν προβλήματα σε 250.000 άτομα!⁽¹³⁾

Το σκανδαλώδες ζήτημα τής υπεριώδους ακτινοβολίας το εξετάζω σε ένα θέμα. Το κρίσιμο, επικίνδυνο για την υγεία μας (και κατάμαυρο λόγω τής συσκότισης που έχει επιβληθεί) ζήτημα τού μπλε φάσματος το αναλύω σε δυο ξεχωριστά θέματα παραθέτοντας πληθώρα επιστημονικών εργασιών, που η επιστημονική επιτροπή τής Κομισιόν δεν «είδε» όταν εξέταζε το ίδιο ακριβώς ζήτημα πριν μερικά χρόνια.

Άραγε κατανόησε το κενό τής έρευνας η Κομισιόν και ξυπνώντας, πλημμυρισμένη από κροκοδείλια δάκρυα (και πιθανώς ανησυχία για τις παραλείψεις της, που ίσως επιφέρουν καταγγελίες και αγωγές σε βάρος της) ζήτησε εκ νέου έρευνα και για το μπλε φάσμα, (πιθανώς καλύπτοντας ταυτόχρονα και την μεροληπτικότητα τής επιστημονικής επιτροπής SCENIHR);

Δυστυχώς για την Κομισιόν και για την SCENIHR δεν υπάρχουν παρά ελάχιστα καινούργια δεδομένα, που (και πάλι δυστυχώς γι' αυτούς) δεν αναιρούν αλλά ενισχύουν τα προϋπάρχοντα εδώ και δεκαετίες(!) τα οποία παρουσιάζω σε τρία ξεχωριστά θέματα.

Σημειώστε ότι το ερώτημα τής Κομισιόν απαντήθηκε με νέα συμπεράσματα τής SCENIHR, τα οποία ήταν και αυτά δουλειά γραφείου αντί να προέρχονται από εργαστηριακή έρευνα, όπως θα έπρεπε να είναι, με την επί τόπου παρατήρηση και καταγραφή των αντιδράσεων τρωκτικών σε ποικίλα είδη φωτός από λαμπτήρες φωτισμού.

Το πόρισμα το είδαμε να έρχεται πολύ καθυστερημένα στο φως μετά από σημαντική «επεξεργασία», στις αρχές τού 2012. Αυτή τη φορά η κάλυψη των προβλημάτων υγείας εκ των λαμπτή-

13 http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihhr/docs/scenihhr_o_019.pdf

ρων «οικονομίας είναι μεγαλύτερου εύρους σε σχέση με το πρώτο πόρισμα και τα ευρήματα βρομούν και βοούν. Ωστόσο κι εδώ υπάρχει ένα είδος συγκάλυψης, το οποίο αναλύω σε δύο θέματα.

Για την ιστορία θυμίζω πως όταν ο πρωτοπόρος τής φωτοβιολογίας Τζον Οτ έθεσε κάτω από λάμπες φθορισμού με φως ροζ απόχρωσης ποντικάκια, αυτά έχασαν την ουρά τους ύστερα από τρεις μήνες!⁽¹⁴⁾

Η «τυφλότητα» τής επιστημονικής επιτροπής με την παράβλεψη επιστημονικών δεδομένων το 2008, προκάλεσε βλάβη στην υγεία εκατοντάδων εκατομμυρίων καταναλωτών και σήμερα είμαστε αναγκασμένοι να φωτιζόμαστε με ένα άρρωστο φάσμα φωτός, εξαιρετικά επικίνδυνο για την υγεία, εκπεμπόμενο από τις λάμπες «οικονομίας», οι οποίες διαθέτουν πλήρες οπλοστάσιο για να μας πλήττουν, κάτι που εμμέσως παραδέχεται και η επιστημονική επιτροπή τής Κομισιόν στο δεύτερο πόρισμά της.

Βεβαίως η τεράστια ζημιά έγινε. Επειδή με το πρώτο αντιεπιστημονικό πόρισμα, αυτό το τοξικό προϊόν φωτισμού βαφτίστηκε πράσινο και ασφαλές⁽¹⁵⁾ για την υγεία των καταναλωτών, χωρίς να είναι.

Η άγνοια τής αρμόδιας τεχνικής εταιρείας για ζητήματα υγείας από το τεχνητό φως

Δυστυχώς, η προσεκτική ανάγνωση αρκετών εκατοντάδων σελίδων από τεχνικά έγγραφα τής Κομισιόν πείθει ότι το κονκλάβιο που διαχειρίζεται θέματα ζωτικής σημασίας για τους πολίτες, με το όνομα Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή Κομισιόν, συνιστά κίνδυνο για την υγεία των Ευρωπαίων και οι υπεύθυνοι που το αποτελούν, θα πρέπει με κάποιο τρόπο να λογοδοτήσουν.

Ένα από τα κείμενα που αποκαλύπτει τού λόγου το αληθές είναι ένα παχύ βιβλίο 657 σελίδων όπου αναφέρονται οι συζητήσεις τής προπαρασκευαστικής φάσης.⁽¹⁶⁾

Προσέξτε την απάντηση που δόθηκε, όταν οργανώσεις πασχόντων ατόμων έθεταν τα επιχειρήματά τους, (μια φάση συζητήσεων την οποία πληροφορήθηκαν ελάχιστα οι Ευρωπαίοι πολίτες), υποστηρίζοντας ότι οι λάμπες «οικονομίας» τους δημιουργούν κοινωνικό εξοστρακισμό και προβλήματα υγείας:

«Αντιλαμβανόμαστε ότι η φωτοευαισθησία ίσως δημιουργεί περιορισμούς σε ορισμένα άτομα ειδικά στη συμμετοχή τους σε κοινωνικές εκδηλώσεις, σε σχολεία, δημόσια κτίρια κ.λπ. αλλά βρίσκεται εκτός των προδιαγραφών αυτής της εργασίας η εύρεση λύσεων για το σχετικό πρόβλημα», απαντά η εκπρόσωπος εταιρείας που διεύθυνε τη συζήτηση και είχε τη γενική τεχνική επιμέλεια και κατάρτιση προτάσεων προς την Κομισιόν.

Οι πάσχοντες επανέρχονται και αναφέρουν ότι μόνο στη Βρετανία οι φωτοευαίσθητοι ξεπερνούν τις 300.000 και αυτό επιτάσσει την παροχή χώρων σε νοσοκομεία, όταν αυτοί οι άνθρωποι θα χρειάζονται ιατρική βοήθεια,. Χώρων όπου θα υπάρχουν μόνο λάμπες πυράκτωσης. (Το αίτημα υποστηρίχθηκε - τονίζουν - και από 90 Βρετανούς βουλευτές!). Η απάντηση από την εται-

14 Από το έργο νοκιμαντέο τού John Ott - «Exploring the Spectrum».

15 http://www.elcfded.org/documents/081119_NGO%20concerns%20SCENIHR%20opinion_final.pdf

16 http://www.google.com/url?sa=t&source=web&cd=1&sqi=2&ved=0CBIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vito.be%2FVITO%2FOpenWoDocument.aspx%3Fwovitoguid%3DA0C31835-4685-43A5-9566-9907C1E60ABF&rct=j&q=Lot%2019%3A%20Domestic%20lighting%202009%2FETE%2FR%2F068%20October%202009&ei=rHeUTJnPF8rO4AaM3PDDDBA&usq=AFQjCNH_kYeO2RhBzsMWUAY--9PuYA3FEg&sig2=DWWFd0T9EB70eJKnuQsFfg

ρεία που είχε αναλάβει το ζήτημα ήταν η ίδια.

Υποστηρίχθηκε στη συνέχεια ότι και οι φωτοευαίσθητοι έχουν δικαιώματα που δεν πρέπει να καταπατούνται, θεμελιωμένα με μια σειρά νόμων, που προστατεύουν άτομα με αναπηρίες ή διαφορές.⁽¹⁷⁾ Η απάντηση ήταν ίδια. «Αυτά τα ζητήματα δεν σχετίζονται με την παρούσα έρευνα».

Με νέα τοποθέτηση δηλώθηκε ότι ένας τεράστιος αριθμός πολιτών το 15-20% έχουν διάφορα προβλήματα υγείας, ένα ποσοστό από αυτούς 5%, χρησιμοποιεί αναπηρικά καθίσματα μεταφοράς (υπολογίζονται σε 500.000), και βεβαίως δεν σκέφτεται ουδείς να τους αφαιρέσει το δικαίωμα της πρόσβασης όταν βρίσκονται εκτός των οικιών τους. Το ίδιο ζήτημα προκύπτει για τους φωτοευαίσθητους οι οποίοι πρέπει να έχουν άνετη πρόσβαση, σε δημόσιους χώρους. Η απάντηση ήταν ίδια. Απελθέτω από την εταιρεία μας το ποτήριον τούτο...

Με βάση την περιορισμένου εύρους συμμετοχή πολιτών, με την απουσία ανεξάρτητων ειδικών σε ζητήματα υγείας, με τακτικές συσκότισης, με την αδιαφορία και απουσία των αρμόδιων υπουργών Υγείας των κρατών μελών, με την πρώτη αντιδεοντολογική επιστημονική μελέτη της SCENIHR, με βαθύ παρασκήνιο διαβουλεύσεων και χωρίς ανοικτή συζήτηση στο Ευρωκοινοβούλιο, αλλά μόνο με μια απόφαση των ευρωβουλευτών της Επιτροπής Περιβάλλοντος τα μέλη της οποίας βρίσκονταν σε βαθιά άγνοια, όπως αποδείχθηκε, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεώνονται στο εξής να αγοράζουν προϊόν, που σαφέστατα είναι τοξικό, ρυπαρό και προκαλεί προβλήματα στην ανθρώπινη υγεία.

Τα ψεύδη και τα «πράσινα» κροκοδείλια δάκρυα στην Κομισιόν

Ας έρθουμε στη συνέχεια στο κείμενο των αυτο-ερωτήσεων και αυτο-απαντήσεων που συνέταξε η Κομισιόν για να δικαιολογήσει την τερατώδη οδηγία απαγόρευσης χρήσης των λαμπτήρων πυράκτωσης. Η ερώτηση είναι⁽¹⁸⁾ εάν υπάρχουν επιστημονικά δεδομένα στη βάση των οποίων αποφασίστηκε η απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης και εάν ελέγχθηκε η επίπτωσή τους στην υγεία των πολιτών. Η απάντηση που δίνεται είναι ότι υπήρξε εκτενής έρευνα στην οποία μεταξύ άλλων εξετάστηκε η επίδραση των λαμπτήρων «οικονομίας» στους καταναλωτές, ενώ παράλληλα οργανώσεις καταναλωτών, περιβαλλοντικές οργανώσεις και άλλοι είχαν το δικαίωμα να τοποθετηθούν.

Στην πραγματικότητα όλα αυτά δεν είναι τίποτα άλλο παρά ωμά ψέματα και ασύστολη παραπληροφόρηση. Η πραγματικότητα είναι ότι συμμετείχαν ελάχιστες οργανώσεις, σχεδόν αποκλειστικά από τη Βρετανία, που κατάφεραν (λόγω της αγγλικής γλώσσας) να πληροφορηθούν τις παρασκηνιακές διαβουλεύσεις, ενώ εκατομμύρια πασχόντων πολιτών από το σύνολο της Ε.Ε., έμειναν ανενημέρωτοι.

Από τη σκοπιά προστασίας της υγείας το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων ήταν μια μεγάλη

17 Disability Discrimination Act 1995, Human Rights Act 1998, κ.λπ. - <http://www.lewisham.gov.uk/NR/rdonlyres/F2477372-8D7A-4D72-8E0B-6879AF807181/0/AppendixCES3.pdf>

18 Σ.τ.Χ.Μ.: Παραθέτω αυτούσια την αυτοερώτηση και την ψευδή αυτοαπάντηση της Κομισιόν:

Π.4. Is there scientific evidence behind the decision to phase out incandescent bulbs, including on the impact of alternative technologies? Were affected stakeholders consulted?

Before the legislation on phasing out incandescent bulbs was drafted, an extensive technical-environmental-economic study looked into the different lamp technologies involved, in order to determine their improvement potential as regards the environmental impact of lighting over the full life cycle of the products, as well as the potential impact of their use on consumers and on the lamp industry. The study is available from the website www.eup4light.net. Stakeholders, including consumer organisations, green NGOs and industry associations had the opportunity to comment both during the preparatory study and on the early working documents of the Commission in the Ecodesign Consultation Forum.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113>

πράσινη γελοία φούσκα, που προκάλεσε μια πομπώδη τρύπα σε τεχνικά νερά, με χιλιάδες σελίδες γεμάτες με δυσκολοκατανόητες για το κοινό ηλεκτροτεχνικές μπουρμπουλήθρες, που ενδιαφέρουν μόνο τους παραγωγούς. Χιλιάδες σελίδες (δαπάνησα βδομάδες για να τις διαβάσω) στις οποίες απουσιάζει δραματικά, οποιαδήποτε πρόνοια για τους πάσχοντες με πληθώρα προβλημάτων υγείας σχετιζόμενων με τη χρήση «πράσινων» λαμπτήρων.

Επιπλέον τούτων η απόδειξη ότι δεν υπήρξε καμία εκτενής έρευνα είναι η εντολή τής Κομισιόν για νέα έρευνα, στην οποία αναφέρθηκα προηγουμένως.

Είναι σαφές ότι εάν πράγματι επιθυμούσε η Κομισιόν να πληροφορηθεί την επικινδυνότητα τού τεχνητού φωτός, δεν είχε παρά να απαιτήσει να διατεθούν από τα κράτη μέλη ελάχιστα κεφάλαια ζητώντας από επιστήμονες αντικειμενική εργαστηριακή έρευνα. Όπως π.χ. να φωτίζουν με διαφορετικά είδη λαμπτήρων ποντικάκια για μερικούς μήνες. Έτσι θα διαπίστωνε αν ο τεχνητός φωτισμός και ποιο είδος από αυτόν προκαλεί ή όχι προβλήματα στην υγεία τους για να κριθούν στη συνέχεια οι προεκτάσεις και εφαρμογές «οικονομικού» φωτισμού στην ανθρώπινη υγεία.

Αντί αυτού η επιστημονική της επιτροπή βρήκε ορισμένες παλαιές (και περιορισμένες) εργασίες που αφορούσαν την τεχνολογία των παλαιάς τεχνολογίας σωληνωτών λαμπτήρων φθορισμού και έκρινε μέσω αυτών, διά τής τεθλασμένης, ότι πιθανώς μπορεί να συμβούν βλάβες στην υγεία ορισμένων ομάδων ατόμων (250.000) με τη χρήση τής νέας τεχνολογίας υδραργυρικού φθορισμού.

Το απίστευτο που συνέβη είναι ότι με ένα γενικότερο και καλύτερο πόρισμά της (αφού ήδη είχε δώσει στην Κομισιόν το πράσινο φως για να προωθήσει τα επικίνδυνα φώτα), αναίρεσε τους ισχυρισμούς της, δηλώνοντας ότι **υπάρχει τεράστια έλλειψη εργασιών σε πλήθος τομέων, ενώ δήλωσε ότι η εκτεταμένη χρήση των νέων λαμπτήρων «οικονομίας» που συμβαίνει κυρίως σε σχολεία και γραφεία θα αυξήσει τα κρούσματα καρκίνου**, παραπληροφορώντας στην ουσία τους καταναλωτές και την Κομισιόν, επειδή εκτεταμένη χρήση «οικονομικών» συμβαίνει πλέον παντού και όχι μόνο σε σχολεία και γραφεία.

Κανένα ενδιαφέρον για την υγεία από τους Υπουργούς Υγείας!

Για να κατανοήσουμε τη γενικότερη κοροϊδία είναι ενδεικτικό το σοκαριστικό γεγονός που ζωγραφίζει ανάγλυφα το ενδιαφέρον των κρατών - μελών για την υγεία των πολιτών τους και αυτό ακριβώς το γνωρίζει η Κομισιόν. Δηλαδή, την απουσία εκπροσώπων των υπουργείων Υγείας, από όλα τα κράτη - μέλη, εκτός της Βρετανίας, η οποία αν και παρούσα, είχε ανύπαρκτη συνεισφορά στο ζήτημα των δυσμενών επιδράσεων στην υγεία από «οικονομικούς».⁽¹⁹⁾

Αναφορικά με τα επικίνδυνα ραδιοκύματα, τις ακτινοβολίες των αρμονικών και τα άλλα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, στα πολυσέλιδα συμπεράσματα των προπαρασκευαστικών συζητήσεων παρατίθενται απλοϊκά επιχειρήματα, όπως: «...Αυστριακοί προμηθευτές(!) έκαναν έλεγχο και δεν βρήκαν την ανάγκη να γίνουν αλλαγές», Πράγματι αλλόκοτο. Τον έλεγχο τής ποιότητας να τον κάνουν αυτοί που θα πουλήσουν το προϊόν. Αλλού διαβάζουμε την προκλητικά αντιεπιστημονική άποψη: «...«οι ερευνητές - γενικά - έχουν βρει ότι τα ηλεκτρικά πεδία δεν προκαλούν προβλήματα»,⁽²⁰⁾ όταν στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο!

19 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113>

20 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113> - Δείτε σελίδα 392.

Σχετικά με το θέμα τής εκπομπής υπεριώδους ακτινοβολίας από τους λαμπτήρες «οικονομίας» αναφέρεται στο ίδιο προπαρασκευαστικό κείμενο (όπου κατά τη διάρκεια συζήτησης τού θέματος **δεν υπήρχε εκπρόσωπος τού υπουργείου Υγείας τής Ελλάδας**. Αχ κύριε Αβραμόπουλε πόσο πολύ μας φροντίσατε...), ότι **προκαλεί προβλήματα σε περισσότερους από 500.000 Ευρωπαίους(!)** οι οποίοι πρέπει να χρησιμοποιούν λάμπες που δεν εκπέμπουν τέτοιες ακτινοβολίες, δηλαδή πυράκτωσης.

Παρατηρούμε εδώ μια επικίνδυνη αντίφαση σε βάρος τής υγείας των Ευρωπαίων καταναλωτών. Η επιστημονική επιτροπή τής Ε.Ε. υποστηρίζει ότι το πολύ 250.000 άτομα θα πληγούν από την αλλαγή φωτισμού, βάζοντας στο πακέτο έρευνας μεγάλο σύνολο παθήσεων, στο οποίο περιλαμβάνονται άτομα με προβλήματα υγείας και από τις υπεριώδεις ακτινοβολίες και το (επικίνδυνο) μπλε φάσμα φωτός τους. Από την άλλη πλευρά, διαφορετικό κείμενο, αυτό τής προπαρασκευαστικής φάσης των τεχνικών συζητήσεων, δηλώνεται ότι μόνο οι υπεριώδεις ακτινοβολίες δημιουργούν προβλήματα υγείας σε **πεντακόσιες χιλιάδες ανθρώπους**, αριθμός βεβαίως, ο οποίος είναι υπερβολικά υποτιμημένος.

Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες σελίδες οι φωτοευαίσθητοι **μόνο** στη Βρετανία ξεπερνούν τις 300.000. Εάν αθροίσουμε αυτούς τους αριθμούς παραλείποντας πολλούς άλλους, αποκαλύπτεται για μια ακόμα φορά ότι ορισμένοι κάνουν τραγικά λάθη στις εκτιμήσεις τους ή λένε επικίνδυνα ψέματα.⁽²¹⁾

Λάθη, άγνοια αλλά και τιμιότητα από πράσινη πολιτικό

Αυτά που αποκαλύπτουν, πέρα από κάθε αμφιβολία, την άγνοια τού περιβαλλοντικού κινήματος για τις επιπτώσεις στην υγεία από τους λαμπτήρες «οικονομίας», είναι τα γεγονότα που ξετυλίχθηκαν στη διάρκεια των προαναφερόμενων προκαταρκτικών τεχνικών συζητήσεων, στις οποίες παραβρίσκονταν εκπρόσωποι τής WWF, αλλά απουσίαζε εκκωφαντικά η Greenpeace.

Η Caroline Lucas, πρώην ευρωβουλευτής των Βρετανών Πρασίνων στο Ευρωκοινοβούλιο. Φανατική υποστηρίκτρια (αρχικά) των «πράσινων» λαμπτήρων, άλλαξε γνώμη όταν πληροφορήθηκε από ομάδες πολιτών τα προβλήματα υγείας που τους δημιουργούν!

Ορισμένοι πολιτικοί έχουν, πράγματι, αγνές προθέσεις και διαθέτουν το θάρρος να αλλάζουν δραστικά απόψεις και να ομολογούν τα λάθη τους.

Για την οικονομία τού χώρου αναφέρω περιληπτικά ότι αποκαλύφθηκε πως τέως Βρετανίδα ευρωβουλευτής, ενώ αρχικά υποστήριζε την εισαγωγή των λαμπτήρων «οικονομίας», έκανε στροφή 180 μοιρών όταν πληροφορήθηκε τα προβλήματα υγείας που προκαλούν, δηλώνοντας ευθέως πως οι «εκτιμήσεις τής ήταν λάθος»!⁽²²⁾

Πρόκειται για την κυρία Caroline Lucas, η οποία αν και ήταν φανατική⁽²³⁾ υπέρμαχος των «οικονομικών», στη συνέχεια άλλαξε άποψη δηλώνοντας ευθαρσώς πως ήταν λάθος τής η υποστήρι-

21 Lot 19: Domestic lighting - 2009/ETE/R/068 - Δείτε σελ. 390.

22 Lot 19: Domestic lighting - 2009/ETE/R/068

23 <http://www.epanorama.net/phpBB3/viewtopic.php?f=14&t=133580>

ξη των λαμπτήρων «οικονομίας».

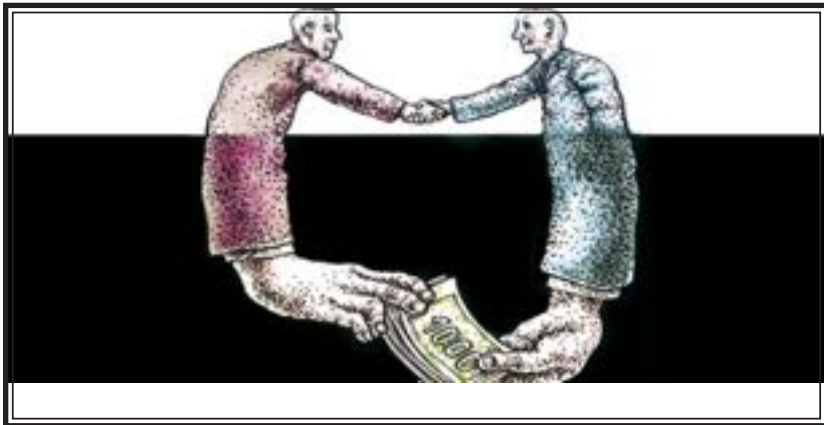
Μετά από αυτή την αποκάλυψη αναγκάστηκαν οι εκπρόσωποι τής VITO, τής εταιρεία που δι-
εύθυνε τη συζήτηση, να απαντήσουν ότι συμφωνούν πως πρέπει να υπάρξουν εναλλακτικές
τεχνολογίες λαμπτήρων που δεν θα εκπέμπουν υπεριώδεις και **ενθάρρυναν την αναζήτηση
κονδυλίων από ιατρικά ιδρύματα για περαιτέρω έρευνα....**

Φυσικά ουδέν παρόμοιο συνέβη, επειδή εάν συνέβαινε θα χαλούσε τη γυαλιστερή μόστρα
των λαμπτήρων «οικονομίας», που προωθούνται με το ψευδές διαφημιστικό σλόγκαν ως πρά-
σινοι για το περιβάλλον και ασφαλείς για την ανθρώπινη υγεία.

Δήθεν δημοκρατικές» διαδικασίες πίσω από κλειστές πόρτες!..

Στο μεταξύ, δύο Γερμανοί ευρωβουλευτές έθεσαν θέμα δημοκρατικότητας για τη διαδικασία
απαγόρευσης των λαμπτήρων πυράκτωσης. Δήλωσαν ότι είναι αυτονόητο πως μια απόφαση
που επηρεάζει τη ζωή όλων των πολιτών άμεσα και δραστικά δεν θα πρέπει να τίθεται προς
έγκριση μόνο από την Επιτροπή Περιβάλλοντος τού Ευρωκοινοβουλίου, αλλά από το ίδιο το
Ευρωκοινοβούλιο. Το απίστευτο γεγονός που συνέβη είναι, πώς όταν ετέθη η πρότασή τους για
ψηφοφορία στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, το ένα τρίτο (14 ευρωβουλευτές) έδειξαν να διατη-
ρούν την αναγκαία δημοκρατική συνείδηση. Οι υπόλοιποι (44) έκριναν ότι αυτοί και μόνον αυ-
τοί μπορούν να αποφασίσουν για το ζήτημα τεχνητός φωτισμός, στο όνομα εκατοντάδων εκα-
τομμυρίων πολιτών τής ΕΕ, παραμερίζοντας⁽²⁴⁾ με την ψήφο τους τη δημοκρατική διαδικασία
συζήτησης και ελέγχου από το Ευρωκοινοβούλιο⁽²⁵⁾ και έχοντας ταυτόχρονα (αυτό κι αν είναι
ένα ακόμα απίστευτο γεγονός), πλήρη άγνοια τού ζητήματος.⁽²⁶⁾

Ενδεικτικό γεγονός τής γνώσης των «περιβαλλοντολόγων» ευρωβουλευτών, που αποφάσισαν
«δημοκρατικά» για όλους μας, είναι όπως προανέφερα, η επικίνδυνη άγνοια τής πράσινης ευ-

Viahovic

ρωβουλευτού κ. Caroline Lucas, η οποία
ανέκρουσε πρύμνα όταν πληροφορή-
θηκε τις παρενέργειες στην υγεία των
καταναλωτών από «οικονομικούς».

Ωστόσο, πρώτη αυτή, από το 2007, πα-
παγάλιζε φανατικά τα υποτιθέμενα πλε-
ονεκτήματα των λαμπτήρων «οικονομί-
ας» και σκόρπιζε αφειδώς συγχαρητήρια
σε κυβερνήσεις και την Κομισιόν για την
πρωτοβουλία απαγόρευσης των λα-
μπτήρων πυράκτωσης...⁽²⁷⁾ Τουλάχιστον
αυτή η Κυρία είχε τη γενναιότητα να πα-
ραδεχθεί την άγνοια και το τραγικό λά-
θος της. Οι άλλοι;

Επανερχόμενοι στο κρίσιμο ζήτημα

**Σατιρικό σκίτσο σχετικό με τη δράση των λόμπι από την
ιστοσελίδα PressEurop.⁽¹⁾**

1 «The wild world of lobbyists»- <http://www.presseurop.eu/en/content/article/588931-wild-world-lobbyists>

24 <http://www.euractiv.com/en/energy-efficiency/parliament-paves-way-wider-eco-design-product-list/article-179566>

25 http://goliath.ecnext.com/coms2/gi_0199-9999234/ENERGY-EFFICIENCY-EP-COMMITTEE-BACKS.html

26 <http://www.euractiv.com/en/energy-efficiency/mep-goes-defensive-light-bulb-ban/article-179200>

27 <http://www.carolinelucasmep.org.uk/2007/03/12/ban-on-old-fashioned-lightbulbs-could-save-3m-tonnes-of-co2-in-the-se/>

τής ψηφοφορίας, μαθαίνουμε ότι οι διαφωνούντες Ευρωβουλευτές υπογράμμισαν μετά από τη διεξαγωγή της ότι «**αντιτίθενται σε αποφάσεις που έχουν μεγάλες προεκτάσεις, οι οποίες λαμβάνονται πίσω από κλειστές πόρτες**» και πρόσθεσαν ότι «**η απαγόρευση ενός προϊόντος είναι κάτι πολύ περισσότερο από μια τεχνική απόφαση και πως υφίστανται ανησυχίες, ασχέτως εάν είναι επιστημονικές ή όχι, σχετικά με την ποιότητα των μοντέρνων λαμπτήρων, τις επιπτώσεις στην υγεία, την πραγματική εξοικονόμηση που προσφέρουν, το κόστος και τα στάνταρ τής απόδοσής τους**».⁽²⁸⁾

Το γεγονός που αναδεικνύεται σήμερα είναι η Επιτροπή Περιβάλλοντος τού Ευρωκοινοβουλίου δεν γνώριζε τι έκανε, όταν αυταρχικά και ταυτόχρονα αντιδημοκρατικά υπερψήφισε την απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης και την πρόωθηση προς τους έρμους καταναλωτές των Σ.Λ.Φ.

Όπως φαίνεται από το μετέπειτα άθλιο ψήφισμα των Πράσινων,⁽²⁹⁾ με το οποίο επέκριναν τη δημοκρατική πρόταση των Γερμανών συναδέλφων τους, η γνώση τους ήταν γύρω στα μαύρα μεσάνυχτα. Πίστευαν, λες και είναι αφελή σχολειάρπαιδα,

ότι οι λάμπες «οικονομίας» είναι απολύτως ασφαλείς για την υγεία των καταναλωτών (χωρίς να υπάρχει η παραμικρή εργασία που να το βεβαιώνει) και μη ρυπαρές για το περιβάλλον, τολμώντας να κατηγορήσουν τους συναδέλφους τους οι οποίοι έθεσαν θέμα δημοκρατικότητας, επειδή έλεγαν (οι διαφωνούντες) ότι η προσπάθεια τής Κομισιόν να θέσει εκτός χρήσης τις λάμπες πυράκτωσης είναι παράνομη και πως μια τέτοια απόφαση, που αφορά τη ζωή των Ευρωπαίων Πολιτών, πρέπει να περάσει από το χώρο τής δημοκρατικής διαδικασίας συζήτησης και ελέγχου, που δεν είναι άλλος από το Ευρωκοινοβούλιο!

Το γράφω για πολλοστή φορά με την ελπίδα να το κατανοήσουν επιτέλους όσοι έχουν εξουσία στις ζωές και την υγεία των καταναλωτών. Το ζήτημα τεχνητός φωτισμός δεν είναι ένα απλό ενεργειακό ζήτημα όπως πιστεύουν αφελώς οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και πάμπολλοι άλλοι. Η ίδια η Κομισιόν αποδέχεται ξεκάθαρα ότι το ζήτημα τεχνητός φωτισμός είναι εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα. Στις αυτο-ερωτήσεις και αυτο-απαντήσεις της, που έδωσε στη δημοσιότητα για να δικαιολογήσει την πρωτοφανή της απόφαση, εκτιμά ότι η αλλαγή φωτισμού επεμβαίνει δραστικά και άμεσα στη ζωή των Ευρωπαίων!⁽³⁰⁾

Μια ακόμα τραγική απόδειξη τής ουρανομήκους άγνοιας όχι μόνο των Πράσινων ευρωβου-

28 http://goliath.ecnext.com/coms2/gi_0199-9999234/ENERGY-EFFICIENCY-EP-COMMITTEE-BACKS.html

29 http://www.greens-efa.org/cms/pressreleases/dok/271/271062.light_bulbs@en.htm

30 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113> - Η ερώτηση που θέτει η Κομισιόν στον εαυτό της είναι: "How come the bureaucrats of the European Commission are suddenly taking a decision that affects so much the life of every European citizen?" Οι απαντήσεις που δίνονται στη συνέχεια αποτελούν γελοία δικολαβικά τερτίπια.

λευτών, αλλά τόσο τής ίδιας τής επιστημονικής της επιτροπής τής ΕΕ, η οποία έκρινε ως σχεδόν ασφαλείς τους «οικονομικούς», ήταν η εντολή που έδωσε η ΕΕ προς την επιστημονική της επιτροπή για νέα έρευνα σχετικά με τους «οικονομικούς», η οποία ήταν μια ακόμα επιστημονική τρύπα στο νερό,⁽³¹⁾ δεδομένου ότι υφίσταται έλλειψη γνώσεων για πάμπολλα δεδομένα.

Λομπίστες πιέζουν για να περάσουν οι απόψεις τους!

Μέσα σε όλα αυτά είναι πασίγνωστο ότι λειτουργεί η «καμαρίλα» των «αυλικών» τής αμερικανικής και ευρωπαϊκής διαπλοκής, οι οποίοι χρησιμοποιούν κατά κόρον τις «περιστρεφόμενες πόρτες», δηλαδή τη μεταπήδηση από ιδιωτικές εταιρείες σε δημόσιους οργανισμούς ή αλλιώς από εκεί που τους έχει τοποθετήσει σε κορυφαίες θέσεις η Ε.Ε., μεταπηδούν σε παχυλά αμειβό-

31 http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/dyna/news/enews.cfm?al_id=1012

μενες θέσεις στον ιδιωτικό τομέα και το αντίστροφο, τόσο στα αμερικανικά όσο και στα ευρωπαϊκά «κρατίδια», όπως για παράδειγμα έκανε ο επί δεκαετία πρόεδρος τής Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μπαρόζο, ο οποίος μόλις αποχώρησε από την Κομισιόν βρήκε αμέσως ούτε μία, ούτε δύο, αλλά είκοσι δύο δουλειές, όπως βρήκαν και άλλοι πέντε από τους δεκατρείς επιτρόπους και επιτρόπισσές του, που υπηρέτησαν την Κομισιόν σε θέσεις κλειδιά, όπως ο τότε επίτροπος ανταγωνισμού, Χοακίν Αλμούνια, η τότε επίτροπος Δικαιοσύνης Βίβιαν Ρέντιγκ, ενώ ο Εσθονός Σίιμ Καλάς έγινε σύμβουλος στον όμιλο πληροφορικής Nortal, και ο πρώην επίτροπος Εμπορίου Κάρελ Ντε Γκουχτ βρήκε θέση στην τηλεπικοινωνιακή εταιρεία Proximus και ταυτόχρονα βρήκε και μερικές ακόμα συμπληρωματικές θέσεις για να κλείνει το χρόνο του και να γεμίζει το πορτοφόλι του».

Από τους επτά διαπιστευμένους λομππίστες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2019, οι τέσσερις προέρχονται από άτομα που κατείχαν προηγουμένως κορυφαίες θέσεις στην Ε.Ε, ενώ το 99% των αιτημάτων από κορυφαίους γραφειοκράτες τής Ε.Ε., που ζήτησαν την άδεια να εργαστούν στον ιδιωτικό τομέα, έγιναν αποδεκτά από την Ε.Ε. χωρίς ουσιαστικό έλεγχο, σχεδόν με τυφλά μάτια

Για παράδειγμα η Φιλανδή Aura Salla έχοντας μάθει όλα τα κόλπα εργαζόμενη δίπλα σε κορυφαίους αξιωματούχους τής Ε.Ε., τρεις μήνες μετά την αποχώρησή της πήρε την άδεια από την Ε.Ε. και προσλήφθηκε από το Facebook, ως Διευθύντρια Δημοσίων Σχέσεων, ενώ σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό, υπάλληλοι τής Ε.Ε., που αποχωρούν δεν μπορούν να εργασθούν σε τομείς παραπλήσιους των αρμοδιοτήτων τους για δυο χρόνια, και ενώ το Facebook κατονομάστηκε ως «ψηφιακός γκάνγκστερ» από το Βρετανικό Κοινοβούλιο, ύστερα από σχετική έρευνα.

Ταυτόχρονα ο σημερινός Γάλλος επίτροπο Τιερί Μπρετόν, ο οποίος είναι αρμόδιος για την εσωτερική αγορά και μεταξύ άλλων για την ψηφιακή Ευρώπη, εργαζόταν στην εταιρεία Atos, που προωθούσε και προωθεί τη 5G έχοντας λάβει εκατοντάδες εκατομμύρια από την Ε.Ε. γι' αυτή τη δουλειά και σήμερα ο Επίτροπος Μπρετόν ρυθμίζει και ελέγχει ζητήματα τής 5G.

Η Atos έλαβε 67 εκατομμύρια ευρώ από το 2014 και μόνο από το ερευνητικό ταμείο Horizon2020. Οι δύο βασικοί τομείς που χρηματοδοτούνται είναι έργα μεγάλης τεχνολογίας (π.χ. 5G, μαζικά δεδομένα) και ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και των ελέγχων στα σύνορα.

Το 2018, αυτή η πολυεθνική έλαβε χρηματοδότηση ύψους περίπου 107 εκατομμυρίων ευρώ από την Επιτροπή τής Ε.Ε. Αυτά τα συμβόλαια καλύπτουν έργα σε δίκτυα 5G, τεχνητή νοημοσύνη, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, μαζικά δεδομένα, υπολογιστές υψηλής απόδοσης και οικονομική ασφάλεια.

Ως Διευθύνων Σύμβουλος τής Atos, ο ίδιος ο Breton ήταν συχνά στην πρώτη γραμμή τού λόμπι επηρεασμού των αποφάσεων τής Ε.Ε. Συναντήθηκε δύο φορές με τον πρώην Πρόεδρο Γιουνκέρ για να υποστηρίξει τις θέσεις τής Atos - μια συνάντηση που θεωρείται ότι ήταν εξόχως προνομιακή, καθώς ο Πρόεδρος Γιουνκέρ πραγματοποίησε μικρό αριθμό συναντήσεων σε ολόκληρη τη θητεία του. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιεί ο Μπρετόν αποκαλύπτουν επίσης ότι συναντήθηκε με τον τότε Αντιπρόεδρο τής Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς Andrus Ansip και την Επίτροπο μεταξύ 2017-2019 Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας Μαρίγια Γκαμπριέλ.

Η Γκάμπριελ δεν ήταν το μόνο πρόσωπο που άσκησε πιέσεις ο Μπρετόν, ο οποίος θα γινόταν πλέον συνάδελφός της στο νέο της ρόλο μετά το 2019. Τα γαλλικά μέσα ενημέρωσης ανέφεραν

ότι γνώριζε και την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν από την εποχή όπου αυτή ήταν υπουργός Άμυνας της Γερμανίας και υποψήφια πρόεδρος τής Ε.Ε.

Στο μεταξύ, ο τέως ευρωβουλευτής των Οικολόγων Πράσινων κ. Μιχάλης Τρεμόπουλος αποτελεί μέχρι σήμερα (2016) τον μοναδικό Έλληνα πολιτικό, που τόλμησε να δηλώσει ανοιχτά πως δέχτηκε πιέσεις από λομπίστες, αναφέροντας μάλιστα ότι τα συμφέροντα που του άσκησαν πιέσεις «έχουν και ονοματεπώνυμο».

Ο κ. Τρεμόπουλος στη διάρκεια αποχαιρετιστήριας ομιλίας του στο νομαρχιακό συμβούλιο τού νομού Θεσσαλονίκης αποκάλυψε το 2009, πως, ως εισηγητής στο θέμα τής φαρμακο-επαγρύπνησης στο Ευρωκοινοβούλιο, γνώριζε ότι «14.000 λομπίστες προσπαθούν να περάσουν τις απόψεις τους, τα συμφέροντά τους και τις γραμμές τους στους ευρωβουλευτές. Όταν είσαι λοιπόν εισηγητής σε ένα τέτοιο θέμα, σε επισκέπτεται η ίδια η Ευρωπαϊκή Φαρμακοβιομηχανία» τόνισε.⁽³²⁾

Πολύ καλά τα λέτε κ. Τρεμόπουλε...

Θα είχατε αντίρρηση εάν πρότεινα την ιδέα ότι ίσως παρόμοιες πιέσεις ή ας πούμε... συστηματική πλύση εγκεφάλου, ασκήθηκε στους τότε άσχετους πρώην συναδέλφους σας ευρωβουλευτές στην Επιτροπή Περιβάλλοντος από ορισμένες πολυεθνικές φωτισμού; Και ότι εσείς αγνοούσατε τραγικά το ζήτημα φωτισμός και υγεία, κάτι που όπως έδειξαν οι μέχρι σήμερα τοποθετήσεις σας συνεχίζετε να αγνοείτε;

Το απίστευτο παρασκήνιο στην Ε.Ε.

Βεβαίως το ζήτημα δεν σταματά εδώ επειδή χρήζει να δοθούν απαντήσεις σε μια σειρά άλλες περίεργες καταστάσεις:

1. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση η απουσία εκτενούς πληροφόρησης τής συντριπτικής πλειοψηφίας των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με τα διαδραματιζόμενα στις κλειστές αίθουσες τής Κομισιόν, αναφορικά με τους λαμπτήρες «οικονομίας».

2. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση το γεγονός τής παροχής ισοδύναμης ψήφου⁽³³⁾ με τα μέλη τής Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κάποιων άγνωστων και ανώνυμων «ειδικών» που μαζί με τα πανίσχυρα μέλη τής Κομισιόν αποφάσισαν δικτατορικά για το είδος φωτός που θα έχουν οι Ευρωπαίοι κάθε στιγμή τής καθημερινής τους ζωής.

3. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση το γεγονός ότι επετράπη από την Κομισιόν η διατήρηση μιας περίεργης ανωνυμίας και η μη αποκάλυψη τής ταυτότητας πολλών συμμετεχόντων κατά τις προπαρασκευαστικές συζητήσεις σχετικά με τεχνικά και ελάχιστα άλλα μη τεχνικά θέματα σχετικά με τους λαμπτήρες «οικονομίας».⁽³⁴⁾

Συγκεκριμένα, δόθηκε το δικαίωμα σε μεγάλο αριθμό εκ των συμμετεχόντων να είναι ανώνυμοι. Συμμετείχαν στην προπαρασκευαστική τεχνική συζήτηση 741 οργανισμοί ή άτομα εκ

32 *Το αντίο και το καλημέρα...* - "ΤΑ ΕΝ ΟΙΚΩ ΕΝ ΔΗΜΩ". Φύλλο 80 - Δεκέμβριος 2009, σελ.12.

33 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113> - Δείτε κάτω από τον υπότιτλο: II.3. *The regulation is said to be implementing the Ecodesign Directive (2005/32/EC). What is that directive about?*

34 http://www.google.com/url?sa=t&source=web&cd=1&ved=0OCBYQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vito.be%2FVITO%2FOpenWoDocument.aspx%3Fwovitoguid%3D183606E8-B5C2-4491-BC55-E2BD2A9AE618&rct=j&q=Lot%2019%3A%20Domestic%20lighting%20-%202009%2FETE%2FR068&ei=X_8uTYKPPiXC4gbhpOiOCw&usq=AFQjCNEjQEi_8BMN8PK9m98TpmxO10w_iw&sig2=VVDj6XxajfPczcN-ULAVA

Σ.τ.Χ.Μ.: Ο τίτλος τής σχετικής εργασίας είναι: Lot 19: Domestic lighting - 2009/ETE/R/068. Στη σελίδα 9 αναφέρονται χαρακτηριστικά τα εξής: "From the 741 persons that are registered, 269 persons expressed their wish not to be displayed on the public list of stakeholders" (!!!) Η υπογράμμιση και τα τρία θαυμαστικά είναι δικά μου και συνιστούν (αναπάντητο) ερώτημα προς τα εναπομείναντα δημοκρατικά στελέχη των κυβερνήσεων τής ΕΕ, τής Περιβαλλοντικής Επιτροπής τού Ευρωκοινοβουλίου, των πολιτικών κομμάτων και των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

των οποίων οι 269 δεν είχαν όνομα! Είναι τραγικό και ανατριχιαστικό συνάμα να συζητείται ένα ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος, αυτό τού φωτισμού, που αφορά στην κυριολεξία όλο τον πληθυσμό τής Ε.Ε. και να υπάρχουν άτομα και οργανισμοί, που εκφράζοντας την άποψή τους και διαμορφώνοντας συμπεράσματα να διατηρούν ταυτόχρονα το δικαίωμα που τους παραχωρήθηκε (γιατί άραγε;) από τους εγκεφάλους τής Κομισιόν, να μένουν αόρατοι και άγνωστοι στο παρασκήνιο.

4. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση ο λόγος απουσίας κατά την προπαρασκευαστική φάση των συζητήσεων των υπουργών Υγείας των κρατών μελών εκτός τής Βρετανίας, η οποία αν και παρούσα είχε μηδενική συμμετοχή σε θέματα που αφορούσαν την υγεία των πολιτών τής ΕΕ.

5. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση η απουσία τής Greenpeace στις προπαρασκευαστικές συζητήσεις, η οποία ήταν πανταχού παρούσα σε κάθε διαφημιστική καμπάνια και διεξήγε το πλέον επιτυχές λόμπι υπέρ των **λαμπτήρων «εξοικονόμησης»**, όπως βάφτισε εμπνευσμένα τα τοξικά «παιδάκια» των σωληνωτών λαμπτήρων φθορισμού, δηλαδή τους συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού ή Σ.Λ.Φ..

6. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση η περίεργη «διανοητική» ανεπάρκεια τής Κομισιόν. Θα μπορούσε να ζητήσει από τα κράτη μέλη όπως διεξάγουν ανεξάρτητες εργαστηριακές έρευνες χρησιμοποιώντας π.χ. τρωκτικά, που θα τα τάζαν και θα τα πότιζαν με ίδιο τρόπο, αλλά θα τα φωτοβολούσαν με διαφορετικά τεχνητά φώτα για να διαπιστωθεί σε βάθος χρόνου η πραγματικότητα πίσω από το εξαιρετικής κρισιμότητας ζήτημα για την υγεία, όπως είναι ο τεχνητός φωτισμός. Η υποκρισία τού ζητήματος ζωγραφίζεται σαφώς από το **ενδιαφέρον** της για την ευημερία, αλλά και την καλύτερη θανάτωση των ζώων! Για το πρώτο πρότζεκτ (ευημερία) θα δώσει βραβείο 1.000.000 και για το δεύτερο 150.000 ευρώ.⁽³⁵⁾ Αν και είναι πασίγνωστο ότι τα τεχνητά φώτα προκαλούν μεγάλα προβλήματα υγείας η Κομισιόν δεν δίνει κανένα χρηματικό βραβείο γι' αυτό το θέμα που αφορά άμεσα την υγεία των Ευρωπαίων πολιτών λες και πρόκειται για ανθρώπους μεταλλαγμένους σε ακρίδες. Απλώς αρκέστηκε το 2007 να ζητήσει μια ελλιπέστατη γραφειοκρατική έρευνα και γνωμάτευση από επιτροπή λίγων ειδικών, οι οποίοι, επειδή δεν βρήκαν εργασίες για την ασφάλεια των λαμπτήρων «οικονομίας», υπέθεσαν, ναι υπέθεσαν(!) βασιζόμενοι σε παλαιότερες ανεπαρκείς, και ορισμένες φορές λανθασμένες εργασίες, πως μόνο η υπεριώδης ακτινοβολία και το μπλε φάσμα των νέων λαμπτήρων «εξοικονόμησης» δημιουργούν προβλήματα υγείας, σε άτομα που πάσχουν από δύο σπάνιες ασθένειες. Υπολόγισαν με βάση αυτή τη λαθεμένη «επιστημονική» βάση ότι οι πληττόμενοι δεν θα είναι πάνω από 250.000 πολίτες για να έρθει το πλήρωμα κάποιου χρόνου και να αναιρέσουν τα λεγόμενά τους, δηλώνοντας στο δεύτερο πόρισμά τους, ότι τα άτομα που θα πληγούν θα είναι πολύ περισσότερα!⁽³⁶⁾

Απίστευτες αθλιότητες...

35 http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/dyna/enews/index.cfm

36 http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_035.pdf - (Σ.τ.Χ.Μ.: Δείτε στο ανωτέρω, αλλά και μόνο την "Περίληψη" στην αρχή τού κειμένου, η οποία καλύπτει κάτι λιγότερο από 1,5 σελίδα, για να αντιληφθείτε το εύρος των βλαβών στην ανθρώπινη υγεία, παρά το γεγονός ότι πιθανώς υφίσταται προσπάθεια υποβάθμισης τού ζητήματος. Δείγμα τής υποβάθμισης ίσως συνιστά το γεγονός τής "εξαφάνισης" σημαντικών επισημάνσεων, οι οποίες υπήρχαν στο προκαταρκτικό πόρισμα τού Μαρτίου 2012, όπου διαφαινόταν (και πάλι εν μέρει) το μέγα εύρος βλαβών στην υγεία. Παραθέτω κατωτέρω την ιστοσελίδα όπου βρίσκεται η αρχική "Περίληψη" δύο σελίδων τού προκαταρκτικού πορίσματος τού Ιουλίου 2011).

http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_033.pdf

7. Παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση η αφύπνιση τής Κομισιόν τον Μάιο του 2010, ⁽³⁷⁾ δηλαδή τρία χρόνια μετά το πρώτο αίτημά της το 2007. Ζητώντας μια ακόμα γραφειοκρατική διερεύνηση προβλημάτων υγείας σε καταναλωτές που προκαλούν οι «οικονομικές».

8. Τέλος, παραμένει ζήτημα προς διερεύνηση γιατί επετράπη ή οργανώθηκε από την Κομισιόν με αυτό τον σκανδαλωδώς ελλιπέστατο τρόπο η δομή των συζητήσεων τής προκαταρκτικής φάσης, όπου αγνοήθηκαν παντελώς και κατά ύποπτο τρόπο κρίσιμα ζητήματα υγείας των καταναλωτών. Είναι χαρακτηριστικό ότι συμμετείχαν οργανισμοί και άτομα κυρίως με εμπορικά συμφέροντα, ακόμα και από την Κίνα. Από την Ελλάδα (για παράδειγμα) συμμετείχε κάποιος εκπρόσωπος φωτιστικών ειδών(!)

Ωστόσο, η Κομισιόν, εξαπατώντας ωμά τους Ευρωπαϊούς πολίτες, δηλώνει με τις αυτο-ερωτήσεις και αυτο-απαντήσεις της (και με απίστευτο θράσος), λες και απευθύνεται σε αρουραίους, ότι υπήρξε ενημέρωση των καταναλωτών και εξονυχιστική συζήτηση για την ασφάλεια χρήσης των Σ.Λ.Φ.!⁽³⁸⁾

Έχουμε «πράσινο» φασισμό στην Κομισιόν;

Όσα εμφανίζονται από την Κομισιόν καλυμμένα με τον «πράσινο» μανδύα τού ενδιαφέροντος για το περιβάλλον, την τσέπη και την υγεία των πολιτών σχετικά με το τεχνητό φως δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ωμή έκφραση ενός μασκαρεμένου «πράσινου» φασισμού, επειδή οι καταναλωτές στερούνται το αυτονόητο και δημοκρατικό δικαίωμα τής επιλογής ασφαλούς προϊόντος, ενώ από την άλλη μεριά οι έχοντες και κατέχοντες έχουν την προκλητική ελευθερία επιλογής να γεμίζουν τον αέρα με θερμοκηπιακά αέρια αγοράζοντας κάθε είδος ενεργειοβόρο αυτοκίνητο, κότερο ή προσωπικό αεροπλάνο ή να πραγματοποιούν τα πλέον απίθανα και γελοία ενεργειοβόρα βίτσια τους.

Καταναλωτικά προϊόντα πρέπει να απαγορεύονται μόνο όταν είναι επικίνδυνα για τους καταναλωτές. Τελεία και παύλα. Ο πολιτικός κρετινισμός ή καιροσκοπισμός μαζί με την περιβαλλοντική ασχετοσύνη κατάφεραν για πρώτη φορά στην ιστορία να απαγορεύσουν ένα ασφαλές προϊόν, τοποθετώντας στη θέση του επικίνδυνου για τους ανθρώπους και ρυπαρούς για το περιβάλλον, λαμπτήρες «οικονομίας». Η άγνοια σε βάρος των καταναλωτών και ο απίστευτος καιροσκοπισμός και παραλογισμός που χαρακτηρίζει την πράξη γίνονται σαφέστεροι όταν βλέπουμε ότι δεν επιβάλλεται ριζική απαγόρευση σε πλείστα άλλα προϊόντα αλλά και τρόπους ζωής ειδικά αυτών των περιέργων ατόμων που ονομάζονται εκκεντρικοί πολυεκατομμυριούχοι.

Στην περίπτωση τής οδηγίας για την επιβολή των «οικονομικών» λαμπτήρων βλέπουμε να αντιστρέφεται η λογική που επικράτησε με τη νομοθετική επιβολή στην Τασμανία όπου απαγορεύτηκε το κάπνισμα σε όσους γεννήθηκαν κατά τον 21ο αιώνα. Εδώ βλέπουμε να καταργούνται φασιστικότερα οι ακίνδυνοι λαμπτήρες πυράκτωσης και το δικαίωμα των καταναλωτών στην ελεύθερη επιλογή και χρήση τους και να επιβάλλεται προς κατανάλωση ένα προϊόν επικίνδυνο. Οι λαμπτήρες «εξοικονόμησης»!

Γι' αυτό το λόγο έχουμε έναν φασισμό που συνιστά τον απόλυτο έλεγχο και τη συνεχή ποδηγέτηση τής σκέψης, μέσω τής πλέον συστηματικής και ευρείας διαφήμισης που έγινε ποτέ στην

37 http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/dyna/enews/enews.cfm?al_id=1012

38 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/113>

ιστορία, υπέρ των «πράσινων» λαμπτήρων, ενώ ταυτόχρονα στερείται η δυνατότητα αξιολόγησης, μέσω νομοθετικής επιβολής και πειστικής πλύσης εγκεφάλου, για το πώς πρέπει να λειτουργούν οι πολίτες σχετικά με το είδος φωτός που πρέπει να έχουν ακόμα και στα άδυτα τής κρεβατοκάμαράς τους, στερώντας τους ταυτόχρονα, ασφαλή αντικείμενα τής καθημερινής ζωής, όπως τις λάμπες πυράκτωσης.

Φασισμός είναι η παράλογη ισχύς που δόθηκε από την Κομισιόν προς τους «θεοφώτιστους» και ελάχιστους (ευρωβουλευτές τής Περιβαλλοντικής Επιτροπής) να αποφασίσουν για το είδος τεχνητού φωτός που θα έχουν εκατοντάδες εκατομμύρια Ευρωπαίοι στη ζωή τους και η στέρηση από τους πολλούς, δηλαδή τού συνόλου των Ευρωβουλευτών, να συζητήσουν, να ελέγξουν και να αποφασίσουν δημοκρατικά για το θέμα.

Φασισμός είναι η απόλυτη άσκηση εξουσίας, με μάσκα και πρόσχημα τη σωτηρία τού περιβάλλοντος με παρασκηνακές διαβουλεύσεις, όπως έγιναν κατά την προπαρασκευαστική φάση συζήτησης για την επιβολή των λαμπτήρων «οικονομίας».

Φασισμός κυρίως είναι η απόλυτη περιφρόνηση των επιπτώσεων στην υγεία των Ευρωπαίων πολιτών, τόσο των υγιών, όσο και των ήδη πασχόντων, από τις λάμπες «οικονομίας», που δεν είναι μόνο 250.000 (όπως αναφέρθηκε) αλλά το σύνολο των κατοίκων τής Γης, μέσω των δραματικών αλλαγών που επέρχονται με την αναστολή λειτουργίας τής επίφυσης κατά τη διάρκεια τής νύχτας!

Η διαδικασία που οδήγησε στην απαγόρευση χρήσης των λαμπτήρων πυράκτωσης και την επιβολή των λαμπτήρων «οικονομίας» μέσω αντιδημοκρατικών νομοθετικών ρυθμίσεων, έχει την ισχύ να επιφέρει **ετσιθελικά** τον απόλυτο έλεγχο τού ιδιωτικού χώρου και τής ανθρώπινης υγείας και ταυτόχρονα την κερδοφορία πολυεθνικών. Αυτό είναι φασισμός

Φασισμός είναι εν τέλει ο απόλυτος έλεγχος τής ζωής, όπως συμβαίνει με την παραφύση «ρύθμιση» των πλέον εσωτερικών αυτόνομων βαθυβιολογικών κερκάδιων ρυθμών και των ορμονικών εκκρίσεων των ανθρώπων, που οδηγούν με μαθηματική βεβαιότητα σε μύριες ασθένειες, από καρκίνο έως βαριά κατάθλιψη, που συμβαδίζει στο ένα άκρο με την παραίτηση και στο άλλο άκρο με την τρέλα, αλλά και στην «καλλιέργεια» ανθρώπινων φυτών, που θα «αναπτύσσονται» σαν παθητικές ή νευρωτικές «γλάστρες», μέσω τού τεχνητού «άρρωστου» φάσματος φωτός, αυτών των άκρως προβληματικών προϊόντων, τα οποία ονομάστηκαν λαμπτήρες «εξοικονόμησης» ή LED.

Από την άλλη μεριά, εάν ισχύει το επικίνδυνο για τους καταναλωτές επιχείρημα ότι οι λάμπες πυράκτωσης συνιστούν κίνδυνο για το περιβάλλον, τότε η μόνη λύση είναι η επιβολή αυξημένων φόρων. Επιπλέον των μυρίων δεινών στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, που έφερε, φέρνει και θα επιφέρει αυτό το κρίσιμο λάθος με την απαγόρευση χρήσης των ασφαλών λαμπτήρων πυράκτωσης, έχουμε το γεγονός τής οικονομικής βλάβης. Οι κυβερνήσεις, επειδή δεν επέβαλαν φόρους, δεν ωφελήθηκαν οικονομικά από το δίπολο τής τεχνοκρατικής ανοησίας και πολιτικής αθλιότητας.

Με το δεδομένο ότι η Ευρώπη χρειάζεται 4 δισεκατομμύρια λαμπτήρες, (έτος 2102) σκεφτείτε τα ποσά που θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν με την επιβολή φόρων για να επενδυθούν στη συνέχεια σε περιβαλλοντικά έργα, χωρίς να επηρεάζεται ταυτόχρονα το δικαίωμα κρίσης και ελεύθερης επιλογής μας σε ασφαλή είδη, λες κι εμείς οι καταναλωτές είμαστε πίθηκοι και χρειαζόμαστε τη «σοφία» τής Κομισιόν και τής Γκρινίσις για να καταναγκαστούμε να χρησιμοποιή-

ήσουμε «πράσινα» προϊόντα. Εάν είναι τόσο υπέροχοι, τόσο πράσινοι, τόσο οικονομικοί, τόσο ασφαλείς οι λαμπτήρες «εξοικονόμησης» - όσο υποστηρίζει η μανιασμένη και παγκόσμια ψευδής διαφήμισή τους - τότε οι καταναλωτές σταδιακά θα τους επιλέξουν ή αλλιώς θα τους ρίξουν στα Τάρταρα. Προς τι η φασιστική απαγόρευση των λαμπτήρων πυράκτωσης;

Εν κατακλείδι, η απαγόρευση χρήσης λαμπτήρων πυράκτωσης δείχνει ότι τόσο η πολιτική, όσο και ο περιβαλλοντικός ακτιβισμός όταν καταλήγουν να γίνουν περιβαλλοντική πολιτική παραβλέποντας κραυγαλέα ζητήματα υγείας, εκτός τής διαφθοράς που εμπεριέχουν, σηματοδοτούνται από τεράστια μεγέθη καταστροφικότητας, λαθών και ανοησίας, καθώς πελαγοδρομούν μεταξύ επικίνδυνης άγνοιας και σαδισμού υποχρεώνοντας τους καταναλωτές να υποφέρουν, ακόμα και να πεθαίνουν, ενώ το περιβάλλον ρυπαίνεται υπερβολικά.

Τέτοιες πολιτικές και ιδέες υποδηλώνουν την αυτοκαταστροφικότητα των φορέων τους επειδή θα υποχρεωθούν να αυτο-μαστιγωθούν δημόσια, όταν πλέον γίνει αντιληπτό πως όσα έκαναν και έλεγαν για τους λαμπτήρες «οικονομίας» ήταν αέρας πράσινος (βρόμικος, επικίνδυνος) και κοπανιστός.

ΝΑΙ στους «οικονομικούς» από ΟΛΑ τα ελληνικά πολιτικά κόμματα...

Η ανησυχία για τις υδραργυρικές λυχνίες εκφράσθηκε αρχικά από ενώσεις πολιτών και στη συνέχεια στο Ευρωκοινοβούλιο με ερωτήσεις ευρωβουλευτών από διάφορα κράτη τής Ε.Ε. Οι ερωτήσεις υπογράμμιζαν κινδύνους στην υγεία με τη χρήση των οικονομικών λαμπτήρων, που περιέχουν υδράργυρο και εκπέμπουν ποικίλες μορφές επικίνδυνης ακτινοβολίας.

Μόνο δύο Έλληνες (τέως ευρωβουλευτές) έθεσαν το θέμα, υποστηρίζοντας ότι υπάρχει πρόβλημα με την ευρεία χρήση των «πράσινων» λαμπτήρων. Πρόκειται για τον Θανάση Παφίλη τού ΚΚΕ, και τον Δημήτρη Παπαδημούλη τού τότε ΣΥΝ, οι οποίοι με ερώτησή τους προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογράμμιζαν ο πρώτος⁽³⁹⁾ τους κινδύνους από τον υδράργυρο και ο δεύτερος⁽⁴⁰⁾ την πυροδότηση προβλημάτων υγείας σε πάσχοντες.

Παραθέτω σε υποσημείωση την απάντηση τού αρμόδιου γραφειοκράτη, ο οποίος «μίλησε» εκ μέρους τής Κομισιόν, η οποία βρίθεται ανακριβειών.⁽⁴¹⁾ Δεν θα την αναλύσω εδώ επειδή όλα τα ζη-

39 <http://www2.rizospastis.gr/story.do?id=4414143&publDate=2008-02-09%2000:00:00.0>

40 Θέμα: Κατάργηση των συμβατικών λαμπτήρων πυρακτώσεως - <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//BP//TEXT+WQ+E-2009-1138+0+DOC+XML+V0//EL&language=EL>

41 Απάντηση του κυρίου Piebalgs εξ ονόματος της Επιτροπής

Κατόπιν αιτήματος του ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου και εντός του πλαισίου της οδηγίας 2005/32/EK σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό όσον αφορά τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια, η Επιτροπή συνέταξε κανονισμό για τους μη κατευθυντικούς οικιακούς λαμπτήρες, ο οποίος στην πράξη καταργεί σταδιακά τη χρήση των λαμπτήρων πυρακτώσεως. Οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού συγκαταλέγονται στις βασικές διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις αντί των λαμπτήρων πυρακτώσεως.

Η επιστημονική επιτροπή για τους ανακλύπτοντες και τους πρόσφατα εντοπιζόμενους κινδύνους για την υγεία (EEANKY) ερευνά την πιθανότητα επιπτώσεων των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού στην υγεία των ατόμων με συγκεκριμένες ασθένειες και του ευρύτερου κοινού. Στη γνώμη της(1) η επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για το ευρύτερο κοινό η μακρά και παρατεταμένη έκθεση σε γυμνό λαμπτήρα (< 20 cm) είναι σε δυνατό να επηρεάσει την υγεία σε περίπτωση που ξεπεραστούν οι οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης σε υπεριώδη ακτινοβολία (UV). Σύμφωνα με τον οργανισμό προστασίας της Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου, ποσοστό μικρότερο από 10 % των γυμνών λαμπτήρων υπερβαίνουν τις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης στα 20 εκατοστά από τον λαμπτήρα σε 8 ώρες έκθεσης(2), ενώ κανένας σε 4 ώρες(3). Η εν λόγω κατάσταση δεν είναι πιθανό να προκύψει υπό κανονικές συνθήκες.

Αφετέρου, σύμφωνα με την προαναφερθείσα γνώμη της EEANKY, τα συμπτώματα των περίπου 250.000 ανθρώπων στην ΕΕ που υποφέρουν από ελαφρά ευαισθησία είναι πιθανό να επιδεινωθούν παρουσία γυμνών λαμπτήρων φθορισμού (ανεξάρτητα από την απόσταση) λόγω της υπεριώδους και κυανούς ακτινοβολίας.

Ωστόσο, η χρήση κοινώς διαθέσιμων συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού με δεύτερο περίβλημα λαμπτήρα μπορεί να μετριάσει σε μεγάλο βαθμό, ή να επιλύσει τα συγκεκριμένα προβλήματα. Διαφανή ή ημιδιαφανή φωτιστικά που καλύπτουν τελείως τους γυμνούς λαμπτήρες έχουν την ίδια επίδραση με ένα καλό περίβλημα λαμπτήρα. Επιπλέον το σχέδιο του κανονισμού εξασφαλίζει ότι εναλλακτικές τεχνολογίες

τήματα που θίγει έχουν απαντηθεί εκτενώς στις σελίδες αυτού του βιβλίου.

Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα έχουν ταχθεί υπέρ της νομοθετικής επιβολής που απαγορεύει τη διάθεση λαμπτήρων πυράκτωσης, υποχρεώνοντας την αντικατάστασή τους με συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού. Υπέρ των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» ήταν - δυστυχώς - και οι Οικολόγοι Πράσινοι όπως και τα κόμματα που προήλθαν από τη διάσπασή τους.

Υπέρ των λαμπτήρων «εξοικονόμησης» τάχθηκαν Greenpeace και WWF, οργανώσεις που κατά τα άλλα έχουν παρουσιάσει από χρήσιμο έως εξαιρετικό έργο.

Υπεραμύντορες των υποτιθέμενων λαμπτήρων «οικονομίας» παρέμεναν ΠΑΣΟΚ,⁽⁴²⁾ ΝΔ⁽⁴³⁾ ΣΥΡΙΖΑ,⁽⁴⁴⁾ το τότε ΛΑΟΣ⁽⁴⁵⁾ ΚΚΕ και οι τότε Οικολόγοι - Πράσινοι.

Για παράδειγμα στην ιστοσελίδα των τελευταίων, που κατά τα άλλα έχουν δώσει σκληρές μάχες υπερασπίζοντας το περιβάλλον, διαβάζουμε ακόμα και σήμερα να έχουν υιοθετήσει τις λάθος εκτιμήσεις της Greenpeace με τις οποίες υποστηρίζεται⁽⁴⁶⁾ ότι για να εξοικονομήσουμε ενέργεια θα πρέπει να χρησιμοποιούμε συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, ενώ παράλληλα παρότρυναν τους καταναλωτές να χρησιμοποιούν ανεμιστήρες οροφής,⁽⁴⁷⁾ αντί των ενεργειακών συστημάτων ψύξης αγνοώντας ότι δεν λειτουργούν οι περισσότερες λάμπες «οικονομίας» με ανεμιστήρες οροφής. Δυστυχώς, με λαθεμένες και αντιφατικές συμβουλές δείχνουν ότι δεν γνωρίζουν και δεν ελέγχουν σε βάθος κρίσιμα ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον και την καθημερινή ζωή των πολιτών.

Το ΚΚΕ δεν εξαιρείται της γενικότερης και τραγικής άγνοιας για το θέμα των «οικονομικών», επειδή προβάλλει μόνο δύο παραμέτρους του ζητήματος. Θεωρεί απλά ότι προωθούνται από οικονομικά συμφέροντα και ότι περιέχουν υδράργυρο, άρα ενέχουν κινδύνους για την υγεία. Γι' αυτούς τους λόγους εάν όσα αναφέρθηκαν δεν δείχνουν μια πολιτικο-τεχνοκρατική «σχιζοφρένεια», τότε συνδέονται με το ρητό «μη γνώτω η αριστερά σου τι ποιεί η δεξιά σου» για άγνωστους λόγους...

Η περιβαλλοντική φάρσα - τραγωδία σε Ελλάδα και Κύπρο

Στην ελληνική επικράτεια Έλληνες ανενημέρωτοι δημοτικοί άρχοντες⁽⁴⁸⁾ και άλλοι φορείς εξου-

είναι διαθέσιμες για τους καταναλωτές, όπως βελτιωμένοι λαμπτήρες αλογόνου οι οποίοι έχουν ταυτόσημο φάσμα φωτός με των λαμπτήρων πυρακτώσεως.

Παρόλο που ορισμένα κράτη μέλη έχουν εξετάσει το ενδεχόμενο απαγόρευσης, κανένα δεν έχει υιοθετήσει την απαγόρευση των λαμπτήρων πυρακτώσεως, καθώς πρόκειται για θέμα εσωτερικής αγοράς. Εθελοντικές πρωτοβουλίες από εμπόρους λιανικής για την απόσυρση λαμπτήρων πυρακτώσεως από καταστήματα βρίσκονται σε εξέλιξη στο Ηνωμένο Βασίλειο και έχουν προγραμματιστεί στη Γαλλία. Το σχέδιο κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τους μη κατευθυντικούς οικιακούς λαμπτήρες δημιουργεί εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο για την απόσυρση των λαμπτήρων πυρακτώσεως σε όλη την ΕΕ.

Οι λαμπτήρες πυρακτώσεως που χρησιμοποιούνται τώρα θα φτάσουν απλώς στο τέλος της ζωής τους και θα απορριφθούν από τους χρήστες με τον ίδιο ρυθμό που απορρίπτονταν ως τώρα. Αφού οι λαμπτήρες πυρακτώσεως δεν περιέχουν επικίνδυνα ή ανακυκλώσιμα υλικά σε μεγάλες ποσότητες, δεν καλύπτονται από τις απαιτήσεις της οδηγίας 2002/96/ΕΚ(4). σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Μπορούν να αποθηκεύονται μαζί με κοινοτικά απορρίμματα σύμφωνα με σχετικούς κανόνες. Τα κράτη μέλη συμβαδίζουν, ωστόσο, με την αρχή της επικουρικότητας και, αν το επιθυμούν, έχουν το δικαίωμα να εφαρμόσουν συγκεκριμένα σχέδια ανακύκλωσης λαμπτήρων πυρακτώσεως.

42 <http://planet.pasok.gr/?cat=140>

43 http://www.ypan.gr/c_announce/45_4771_cms.htm

44 <http://www.syn.gr/gr/keimeno.php?id=6436>

45 http://archive.enet.gr/online/online_text/c=112,dt=22.02.2008,id=51330216

46 Εξοικονόμηση ενέργειας το χειμώνα - <http://ecology-salonika.org/lib/?p=1335>

47 http://www.gelighting.com/na/business_lighting/faqs/cfl.htm#5

48 <http://www.stifora.gr/article.php?id=16525>

Ο κ. Αντώνης Πορίχης έχοντας εξαιρετικά αναπτυγμένη περιβαλλοντική συνείδηση γράφτηκε ως μέλος στην WWF κατά το 2010 και σε ανταπόδοση η οργάνωση του έστειλε ταχυδρομικά μια λάμπα «οικονομίας». Την παρέλαβε η ηλικιωμένη μητέρα του, η οποία αγνοούσε τον πολύ σοβαρό κίνδυνο σε περίπτωση θραύσης της, όπως τον αγνοούν ακόμα και σήμερα σχεδόν όλοι οι ηλικιωμένοι, αλλά και άτομα με πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

σίας⁽⁴⁹⁾ εν μέσω οξείας οικονομικής κρίσης αγοράζουν, εγκατέστησαν ή μοίρασαν αφειδώς υδραργυρικές «οικονομικές» λάμπες με τα χρήματα των πολιτών που τους έχει δοθεί εντολή να τα χειρίζονται με σφροσύνη. Παρόμοιες τακτικές συμβαίνουν παντού, χωρίς καμία προειδοποίηση για τους κινδύνους που εμπεριέχει η χρήση τους.

Το ζήτημα έχει γίνει κωμικό και τραγικό μαζί, εάν σκεφτούμε ότι στη χώρα μας μοιράζονταν ακόμα και μέσα σε συσκευασίες απορρυπαντικών, ενώ η γνωστή περιβαλλοντική οργάνωση WWF έστειλε ταχυδρομικά(!) το 2009 ως δώρο σε κάθε νέο μέλος της έναν υδραργυρικό λαμπτήρα, χωρίς καν να επισημαίνει τους κινδύνους χρήσης!

Στην Ελλάδα, όπου το 2008 δόθηκαν για λάδωμα από τους πολίτες σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα γύρω στα 748 εκατομμύρια, (αναλογικά περίπου 1.400 ευρώ για «λάδι» ο κάθε Έλληνας), δεν έχουμε - προς το παρόν ύποπτα φαινόμενα με τους «πράσινους» λαμπτήρες.

Για να αντιληφθούμε ωστόσο την κυβερνητική υποκρισία σε όλο της το μεγαλείο και τα πράσινα κροκοδείλια δάκρυα αρκεί να αναρωτηθούμε γιατί Ελλάδα και Κύπρος, μαζί με ΗΠΑ, Καναδά, Βρετανία, Νέα Ζηλανδία και άλλες 35 χώρες αρνήθηκαν να ψηφίσουν την ιστορική πρόταση τού ΟΗΕ, όπως αναγνωρίζεται η πρόσβαση σε καθαρό νερό, ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα.⁽⁵⁰⁾

Στη γειτονική Κύπρο ξοδεύτηκε το ποσό των 854.301 ευρώ γεμίζοντας το ελεύθερο τμήμα τής νήσου με λαμπτήρες φθορισμού το 2009.

Όπως αναφερόταν χαρακτηριστικά στον κυπριακό προϋπολογισμό, οι λαμπτήρες θα δίνονταν δωρεάν σε τουλάχιστον 50.000 υποστατικά νοικοκυριών, εκκλησιών, μοναστηριών, σωματείων, μη κερδοσκοπικών οργανισμών, αγαθοεργών ιδρυμάτων και άλλων κοινωφελών οργανισμών στο βαθμό που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανά έτος. Η δωρεά περιλαμβάνει έξι λαμπτήρες ανά νοικοκυριό - υποστατικό.

Και... επειδή κάθε προϊόν θέλει το Γερμανό του, (ή τη διαφήμισή του), η κυπριακή κυβέρνηση αναλαμβάνει και αυτό το έργο(!) Όπως αναφερόταν «ειδικά ταμεία θα αναλάβουν την αγορά και τη διαφημιστική εκστρατεία των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, όπως και την αποθήκευση ή τη διάθεση των λαμπτήρων στο καταναλωτικό κοινό».

Τελικά το 2010 το ζήτημα ήρθε προς συζήτηση στο κυπριακό Κοινοβούλιο από όπου μάθαμε τα εξής εξωφρενικά:⁽⁵¹⁾

Δόθηκαν δωρεάν στους πολίτες 1.230.500 (τοξικοί) λαμπτήρες. Κόστισαν 2.375.390 ευρώ συν ΦΠΑ. Και... υπολογίζεται να γίνει εξοικονόμηση 4.500.000 ευρώ ετησίως για περίοδο έξι ετών. με τη λαθεμένη εκτίμηση ότι η διάρκεια ζωής των «οικονομικών» θα είναι έξι χρόνια. Αν και δεν δι-

49 <http://www.pestola.gr/skai-and-philips-give-away-50000-cfl/>

50 <http://climateandcapitalism.com/?p=2852>

51 http://www.parliament.cy/parliamentgr/008_3e/23_06_009_05_01.010.htm

ευκρινίζεται κατά πόσο η δαπάνη των 2.375.390 ευρώ περιέχει έξοδα διαφήμισης αποθήκευσης, διανομής κ.λπ., αξίζει να σημειωθεί ότι η κυπριακή εταιρεία που παράγει ηλεκτρισμό θα υποστεί απώλεια ύψους 4,5 εκ. ευρώ ετησίως και... όπως είναι αυτονόητο οι επικεφαλής τού οικονομικού τμήματος θα τρίβουν τα χέρια τους γεμάτοι... «ενθουσιασμό», που η εταιρεία τους χάνει χρήματα. Αυτό που θα κάνουν αμέσως θα είναι να σκεφτούν τρόπους για να ισοσκελίσουν την απώλεια, όπως είναι η αύξηση τής τιμής τού ρεύματος, όπως ακριβώς έκανε η πετρελαιοπαραγωγός Νιγηρία⁽⁵²⁾ και όπως κάνουν όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού. Μια μεγάλη πράσινη τρύπα στο νερό λοιπόν η εξοικονόμηση χρημάτων, εάν υφίσταται τέτοια, που θα την πληρώσουν οι Κύπριοι καταναλωτές.

Η απάντηση τού υπουργού Ενέργειας αναφέρει τέλος ότι η εξοικονόμηση ενέργειας θα φτάνει (κρατηθείτε μήπως πέσετε κάτω από το σοκ) το 0,13% επί τής συνολικής κατανάλωσης ενέργειας στην Κύπρο ετησίως. Βεβαίως εάν μπορούσε κάποιος να εξετάσει τις παρενέργειες στην υγεία των Κυπρίων καταναλωτών και τη δαπάνη ενέργειας που θα απαιτηθεί για να θεραπευτούν (εάν θεραπευτούν πλήρως), θα διαμόρφωνε άλλη γνώμη για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Φυσικά ο κ. Υπουργός δεν διευκρίνισε εάν συνυπολόγισε στα εξαγόμενά του την άεργο ισχύ που δαπανούν οι λάμπες οικονομίας, η οποία είναι διπλάσια εκείνης που αναγράφεται στο (δαπανηρό ενεργειακά και σκληρό) περίβλημα των «οικονομικών, ούτε τη δαπάνη ενέργειας που θα απαιτηθεί για να αλλάξουν οι μισοί περίπου Κύπριοι καταναλωτές τα φωτιστικά τους για να τα προσαρμόσουν στις νέες λάμπες υδραργύρου, ούτε και την υπέρ των «οικονομικών» ψευδή αναλογία σε βατ, που τους δείχνει οικονομικότερους από τους λαμπτήρες πυράκτωσης. Υποψιάζομαι ότι οι σύμβουλοί του ούτε καν του έχουν αναφέρει αυτά τα δεδομένα και πολλά άλλα, τα οποία πιθανότατα αγνοούν.

Πολλά ακόμα δυσμενή ενδεχόμενα, όπως είναι ένα εξ αυτών, οι καταστροφές, ούτε καν εισέρχεται στη σκέψη τού κ. Υπουργού. Δείχνει λογικό επίσης να μην γνωρίζει ότι οι οικολογικές οργανώσεις προτρέπουν τους καταναλωτές να χρησιμοποιούν προϊόντα που όταν καίγονται ή καταστρέφονται δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον.⁽⁵³⁾⁽⁵⁴⁾⁽⁵⁵⁾ Περιέργως η λογική αυτή, που είναι απολύτως σωστή, ξεχνιέται όταν προωθούνται με μύριους τρόπους τα «πράσινα» αγγελουδάκια φωτός, τα οποία όταν καταστρέφονται βαρύνουν ανεπανόρθωτα το περιβάλλον και βλάπτουν σημαντικά την ανθρώπινη υγεία.

Το πρόγραμμα διάθεσης δωρεάν λαμπτήρων συνεχίστηκε στην Κύπρο το 2012 με την ανακοίνωση ότι για κάθε σπίτι αναλογούν 10 δωρεάν λαμπτήρες «οικονομίας»... Αυτή τη φορά βρέθηκε μια επιστήμονας που δεν φοβήθηκε τα λόγια της. Η πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» η κ. Μιχαηλίδου (αν και με απολύτως περιορισμένη γνώση τού θέματος) αφού... συνεχάρη την αρμόδια επιτροπή, επεσήμανε τους κινδύνους στην ανθρώπινη υγεία όταν οι λαμπτήρες σπάσουν, λόγω τού ότι περιέχουν υδράργυρο. Όπως τόνισε, **καλύτερα στα υπνοδωμάτια των παιδιών να χρησιμοποιούνται λαμπτήρες, οι οποίοι δεν περιέχουν υδράργυρο!**⁽⁵⁶⁾

52 <http://www.vanguardngr.com/2012/06/new-electricity-tariff-takes-off-today/>

53 <http://www.greenbuilding.gr/odigos.php?categ=6>

54 <http://www.chiosnews.com/cn2732007840300.asp>

55 <http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/32491.pdf>

56 Δωρεάν οικονομικοί λαμπτήρες από ΑΗΚ, Επικίνδυνοι για τα παιδιά εάν σπάσουν - <http://www.ikypros.com/easyconsole.cfm/id/51727>

Όπλο μαζικής καταστροφής ή παραμύθι ο κόκκινος υδράργυρος;

Ενδεικτικό των «δυνατοτήτων» τού υδραργύρου, αυτού τού υπερτοξικού μετάλλου και τής «διασποράς» του σε πάμπολλα είδη καθημερινής χρήσης είναι το γεγονός ότι το Ισραήλ στον

κατάλογο των απαγορευμένων ειδών στη λωρίδα τής Γάζας, έχει συμπεριλάβει και τα ακουστικά βαρηκοΐας, απαγορεύοντας την εισαγωγή τους, επειδή περιέχουν υδράργυρο!⁽¹⁾

Γι' αυτό το λόγο, μια περιοχή όπου οι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού δεν έχουν κανένα μέλλον είναι αυτή των Παλαιστινίων. Το Ισραήλ έχει απαγορεύσει κάθε χρήση ή εισαγωγή υδραργύρου επειδή πιθανώς φοβάται ότι μπορεί να μετατραπεί σε όπλο!

Η φημολογία ότι ο υδράργυρος είναι δυνατό να μετατραπεί σε όπλο έχει αρκετά σκοτεινά

παρακλάδια σχετιζόμενη κυρίως με τον «κόκκινο υδράργυρο». Η σημαντικότερη ένδειξη ότι κάτι τέτοιο δεν είναι μόνο φημολογία σχετίζεται με τις αρχές ασφαλείας τού Γιοχάνεσμπουργκ όταν δηλώθηκε από τον επικεφαλής τής ειδικής αστυνομίας ότι η δολοφονία τού Alan Ginder, το 1991 στο Γιοχάνεσμπουργκ, ιδιοκτήτη τής εταιρείας χημικών «Thor Chemicals»,⁽²⁾ σχετίζεται με τον κόκκινο υδράργυρο.⁽³⁾

Ο επικεφαλής αστυνομικός δήλωσε πως είχε ενδείξεις ότι η όλη υπόθεση σχετίζεται με τη μεταφορά δύο τόνων ενός υλικού, τού κίτρινου οξειδίου τού υδραργύρου (yellow mercuric oxide), συγγενούς με τον υδράργυρο, προερχόμενου από εγκαταστάσεις ανακύκλωσης υδραργύρου, των οποίων η θέση εγκατάστασης κρατείται απόρρητη...⁽⁴⁾

(1) «Τα Νέα» 4. 3.2009 - «Καμικάζι με μακαρόνια» τού Μιχάλη Μητσού.

(2) SABC Agenda Program Discovers SADF linked to Red Mercury - <http://www.zapiro.com/cartoon/124892-950124so>

(3) UK nuclear chemist 'killed by Mossad', «The Independent», 26.6.1994. - <http://www.independent.co.uk/news/world/uk-nuclear-chemist-killed-by-mossad-1425050.html>

(4) http://www.bclocalnews.com/bc_cariboo/100milefreepress/news/116276209.html

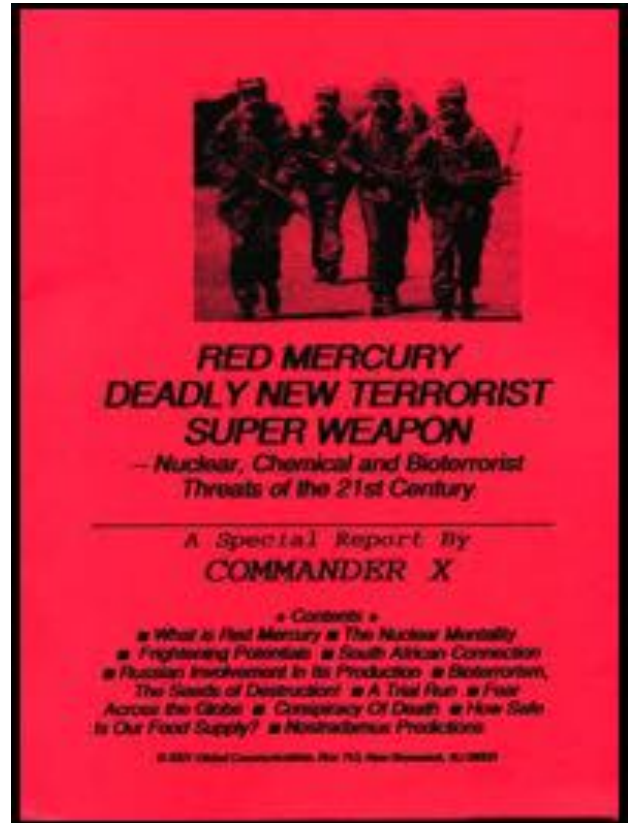
Το οξειδίο αυτό έχει «ανησυχητικές» ιδιότητες, τις οποίες δεν παρουσιάζω για ευνόητους λόγους. Το κρίσιμο σημείο είναι ότι παράγεται από τον απλό υδράργυρο, έχει χρώμα κίτρινο ή κόκκινο και ακριβώς την ίδια χημική συμπεριφορά ανεξαρτήτως χρώματος.⁽⁵⁾

Το πτώμα τού δολοφονημένου βρέθηκε φριχτά παραμορφωμένο, σχεδόν κομμάτια, μέσα σε ένα αυτοκίνητο BMW. Αρχικά θεωρήθηκε ότι ήταν έργο αντεκδίκησης, αλλά στη συνέχεια ο επικεφαλής των ερευνών δήλωσε ότι ήταν έργο τής Mossad, επειδή το άτομο αυτό μεταπωλούσε επικίνδυνα χημικά σε τρομοκράτες και μεταξύ αυτών κόκκινο υδράργυρο, ο οποίος μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε πυρηνικά όπλα!⁽⁶⁾⁽⁷⁾⁽⁸⁾

Η ισραηλινή κυβέρνηση διέψευσε αυτούς τους ισχυρισμούς, αλλά οι εικασίες και οι θεωρίες συνωμοσίας δίνουν και παίρνουν, επειδή είναι γνωστή η άποψη ορισμένων επιστημόνων, ότι η ανάμειξη απλού υδραργύρου με το ημιμεταλλικό στοιχείο αντιμόνιο, που παράγεται στους πυρηνικούς αντιδραστήρες της Ρωσίας και της Νότιας Αφρικής δημιουργεί μια μορφή ζελέ, τον κόκκινο υδράργυρο, ο οποίος είναι εξαιρετικά εκρηκτικός και ικανός να προκαλέσει μίνι πυρηνική έκρηξη, αν δημιουργηθεί από αυτόν βόμβα.

Σύμφωνα με τη σεναριολογία το υλικό αναπτύχθηκε από Ρώσους πυρηνικούς επιστήμονες τη δεκαετία τού '60, (εποχή τού Ψυχρού Πολέμου) σε μια προσπάθεια να σμικρύνουν τα πυρηνικά όπλα για να γίνουν μη ανιχνεύσιμα.

Ωστόσο, το ζήτημα τού κόκκινου υδραργύρου δεν θεωρείται εικοτολογία. Αυτό φαίνεται να υποδηλώνει η Ιντερπόλ. Σε σχετικό συνέδριό της το 1993 ασχολήθηκε με τη διακίνηση κόκκινου υδραργύρου τρία χρόνια μετά την κατάρρευση τής Σοβιετικής Ένωσης,⁽⁹⁾ ενώ στο χορό των ιστοριών μυστηρίου με κόκκινο υδράργυρο μπήκε και η αμερικανική πυρηνική βιομηχανία διαψεύδοντας μεν την ύπαρξή του, αλλά ένας έγκυρος οργανισμός των ΗΠΑ (Nuclear Threat Initiative) με εξέχουσες προσωπικότητες στα μέλη του όπως γερουσιαστές, επιστήμονες και άλλους, δείχνει σίγουρος, μέσω των ειδήσεων που παρουσιάζει, ότι ο κόκκινος υδράργυρος συνι-

Εξώφυλλο βιβλίου σχετικό με τον κόκκινο υδράργυρο. Μια κατάσταση που κινείται μεταξύ φαντασίας και επιστημονικού μυστηρίου.

<http://uforeview.tripod.com/redmercury.html>

(5) Mercury(II) oxide - [http://en.wikipedia.org/wiki/Mercury\(II\)_oxide](http://en.wikipedia.org/wiki/Mercury(II)_oxide)

(6) «RED MERCURY: Hoax or the Ultimate Terrorist Weapon?», by Edward V. Badolato and Dale Andrade. - http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=red%20mercury%20israel&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CCwQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.cmsinc.freeservers.com%2Ffredmercury.pdf&ei=W9bEUPb8FdGU0QXeu4CQAw&usg=AFQjCNFLEpYr8ZXSe_zqSuW0h0mcsPF_Dtw&sig2=J7twHKrKRytFBVbFjzKWgg

(7) The South African Chemical and Biological Warfare Programme - Trial Report: Fifty-Five. This report covers the period Monday 10 September - Friday 21 September 2001 - <http://ccrweb.ccr.uct.ac.za/archive/cbw/55.html>

(8) SABC Agenda Program Discovers SADF linked to Red Mercury» - <http://www.zapiro.com/cartoon/124892-950124so>

(9) «Interpol Conference Views Illegal Trade in Strategic Materials» - <http://www.nti.org/analysis/articles/interpol-conference-views-illegal-trade-strategic-materials/>

στά υπαρκτή απειλή,⁽¹⁰⁾⁽¹¹⁾⁽¹²⁾ αν και στην ίδια ιστοσελίδα φιλοξενείται άρθρο στο οποίο δηλώνεται ότι η ονομασία «κόκκινος υδράργυρος» είναι η κωδική αναφορά για ένα ραδιενεργό υλικό των Σοβιετικών, τού λιθίου-6.⁽¹³⁾

Από την άλλη μεριά ο πυρηνικός φυσικός Samuel Cohen, πίστευε ότι ο κόκκινος υδράργυρος συνιστά αληθινή απειλή. Ο Cohen δεν ήταν τυχαίο άτομο. **Συμμετείχε στη δημιουργία τής ατομικής βόμβας και το 1958 ήταν αυτός που εφηύρε τη βόμβα νετρονίου!**

Υποστήριζε ότι ο κόκκινος υδράργυρος είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί για να παραχθεί μια βόμβα όχι μεγαλύτερη από μια μικρή μπάλα τού μπέιζμπολ, που θα είναι αόρατη από τις υπάρχουσες συσκευές ανίχνευσης αλλά θα περιέχει αρκετό ραδιενεργό υλικό για να θερίσει ανθρώπους σε μια περιοχή μεγαλύτερη των 500 μέτρων!

«Η χρήση αυτών των συσκευών από τους σημερινούς βομβιστές αυτοκτονίας δημιουργεί την πιθανότητα να επαναληφθεί μια τραγωδία πολύ μεγαλύτερη από εκείνη που δημιούργησε η επίθεση στους δίδυμους πύργους την 11 Σεπτεμβρίου», υποστήριζε με άρθρο του το 2003.⁽¹⁴⁾

Φυσικά υπάρχει πάντα κάποιος αντίλογος. Ο πυρηνικός φυσικός Peter Zimmerman υποστήριξε ότι δεν υπάρχει ο κόκκινος υδράργυρος. Ως κυριότερο επιχείρημα παραθέτει το δικό του βίωμα. *‘Ότι δεν έχει αντιληφθεί την ύπαρξή του!...’*⁽¹⁵⁾

‘Ένας άλλος αναλυτής υποστηρίζει ότι παρά το γεγονός πως «υπάρχουν αρκετοί που κάνουν λαθρεμπόριο κόκκινου υδραργύρου, άλλοι που δολοφονούνται στις αυλές σπιτιών στη Βιέννη και στην Πράγα, και ακόμα στο Γιοχάνεσμπουργκ ενώ διαπραγματεύονταν για αυτό το υλικό», τέτοιο υλικό δεν υπάρχει.’⁽¹⁶⁾

Τη μυθολογία που περιβάλλει τον κόκκινο υδράργυρο έχουν επιχειρήσει κατά καιρούς να εκμεταλλευθούν διάφοροι απατεώνες όπως ένα τρίο στην Ινδία που προσπάθησε να πουλήσει το υλικό σε μυστικούς αστυνομικούς παρουσιάζοντά μάλιστα πλαστά πιστοποιητικά εργαστηρίων με τα οποία βεβαιωνόταν η γνησιότητα τού υλικού.⁽¹⁷⁾

Η Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας των ΗΠΑ δήλωσε ότι υλικό με το όνομα «κόκκινος υδράργυρος» δεν υπάρχει και αποτελεί απλή φαντασίωση, ενώ η εφημερίδα «Νιου Γιork Τάιμς» θεωρεί ότι *«το ζήτημα τού κόκκινου υδραργύρου είναι ταξίδι στο σύμπαν ενός βιβλίου κόμικ, σε μια ζώνη δηλαδή όπου τα πειστικά γεγονότα τής επιστήμης παραχωρούν τη θέση τους στη φαντασία».*⁽¹⁸⁾

Στο ζήτημα τής ύπαρξης ή όχι τού κόκκινου υδραργύρου και τής (πιθανής) μέγιστης επικινδυνότητάς του έχει αναμειχθεί και το υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ, το οποίο υποστηρίζει ότι τέτοιο υλικό δεν υπάρχει. Ωστόσο, εδώ αρχίζουν τα περίεργα. Το ίδιο υπουργείο Εξωτερικών είχε αποστείλει, κατά το διάστημα όπου υπουργός Εξωτερικών ήταν η Χίλαρι Κλίντον, απόρρη-

(10) Report: U.N. Experts Reveal Attempts to Sell «Uranium» by Rwandan Rebels in DRC - <http://www.nti.org/analysis/articles/report-un-experts-reveal-attempts-sell-uranium-rwandan-rebels-drc/>

(11) Prague Journalists Track ‘Red Mercury’ Shipments from Russia - <http://www.nti.org/analysis/articles/prague-journalists-track-red-mercury-shipments-russia/>

(12) Argumenty I Fakty Report on Ruskoy and Red Mercury - <http://www.nti.org/analysis/articles/argumenty-i-fakty-report-ruskoy-and-red-mercury/> - <http://www.nti.org/analysis/articles/red-mercury-lithium-6-russian-weaponsmiths-say/http://lightland2life.wordpress.com/> - 611

(13) ‘Red Mercury’ is Lithium-6, Russian Weaponsmiths Say

(14) «Red mercury rising» - <http://nypost.com/2010/12/05/red-mercury-rising/>

(15) The Doomsday Scam, by C. J. CHIVERSNOV. 19, 2015 - https://www.nytimes.com/2015/11/22/magazine/the-doomsday-scam.html?_r=0

(16) Will Terrorism Go Nuclear? - http://www.lawac.org/speech-archive/pdf/2009/Jenkins_926.pdf

(17) Trio claiming to be selling red mercury arrested - <http://www.thehindu.com/news/national/karnataka/trio-claiming-to-be-selling-red-mercury-arrested/article6745472.ece>

(18) The Doomsday Scam - http://www.nytimes.com/2015/11/22/magazine/the-doomsday-scam.html?_r=0

τες οδηγίες στις ανά τον κόσμο πρεσβείες και προξενεία με τις οποίες, μεταξύ άλλων, ανέφερε αυτά που πρέπει να προσέξουν οι υπηρεσίες ασφαλείας σχετικά με τον κόκκινο υδράργυρο!⁽¹⁹⁾ Το έγγραφο που διέρρευσε αναγνωρίστηκε ως έγκυρο.⁽²⁰⁾

Ακόμα και το πολύ γνωστό WikiLeaks αναφέρεται σε αντάρτες τής Σρι Λάνκα, οι οποίοι σύμφωνα με τηλεγραφήματα που διέρρευσαν, επιθυμούσαν να έχουν στην κατοχή τους το υλικό.⁽²¹⁾

Ορισμένα από τα απόρρητα τηλεγραφήματα που ήρθαν στο φως αναφέρονται στον κόκκινο υδράργυρο,⁽²²⁾⁽²³⁾⁽²⁴⁾ ενώ το ζήτημα περιπλέκεται καθώς προστίθεται σε όλα αυτά και η προσπάθεια τριών ατόμων στη Βρετανία που ήθελαν να αγοράσουν κόκκινο υδράργυρο και συνελήφθησαν.

Το μυστήριο εδώ έγινε ακόμα μεγαλύτερο επειδή το δικαστήριο πίστεψε την απίστευτη δικαιολογία τους ότι ήθελαν να αγοράσουν κόκκινο υδράργυρο για να πλύνουν χαρτονομίσματα, επειδή είχε αλλοιωθεί το χρώμα τους(!) και τους αθώωσε!⁽²⁵⁾

Βεβαίως, όταν υπάρχουν ανεξήγητα δεδομένα, όπως είδαμε ανωτέρω, τα οποία σχετίζονται με δολοφονίες, συλλήψεις ατόμων που προσπάθησαν να πουλήσουν κόκκινο υδράργυρο, αλλά και τα σχετικά με τη χημική σύνθεση του υλικού⁽²⁶⁾⁽²⁷⁾ τότε το μυστήριο παραμένει, ωθώντας ακόμα και τους παράφρονες θρησκόληπτους του ισλαμικού χαλιφάτου να προσπαθούν να το βρουν.⁽²⁸⁾

Κι ενώ επικρατούσε διεθνής σιγή για το ζήτημα αυτό ξαφνικά επενέβη η αντιτρομοκρα-

(19) Σ.τ.Χ.Μ.: Παραθέτω εδώ τις σχετικές απόρρητες οδηγίες, σχετικά με το ζήτημα κόκκινος υδράργυρος, έτσι όπως δημοσιεύθηκαν στις 28 Νοεμβρίου του 2010 στη βρετανική εφημερίδα «The Guardian».

25. (C) Post's first priority must be to determine whether the individual is carrying a weapon, device, or hazardous material that endangers post personnel. Walk-ins must be screened and searched before being permitted within the security perimeter. If a walk-in possesses any object or item that appears suspicious or potentially hazardous, security personnel should deny access even if the walk-in presents the item as evidence of some intelligence he offers, e.g., red mercury presented as proof of plutonium enrichment. Security personnel are not required to prove that an object, item, or material is hazardous to refuse entry to the walk-in. Only DS-supplied and/or DS- approved instruments should be used to examine suspect material. Posts should follow established DS and Department procedures for screening and reporting suspect materials, e.g., white powder incidents. In the event post encounters material or information relating to alleged radioactive materials, please refer to Ref C for comprehensive interagency approved guidance. - US embassy cables: How to handle a defector - a how-to guide for embassy staff - <https://www.theguardian.com/world/us-embassy-cables-documents/235430>

(20) Diplomatic Law in a New Millennium. Edited by Paul Behrens. Oxford University Press, 2017, (on page 199).

(21) «WikiLeaks: GSL Report On LTTE's Buying Weapons Of Mass Destruction (Red Mercury) Has Been Assessed To Be A Scam – US». - «Colombo Telegraph», 4/28/2012 - <http://www.colombotelegraph.com/index.php/wikileaks-gsl-report-on-lttes-buying-weapons-of-mass-destruction-red-mercury-has-been-assessed-to-be-a-scam-us/>

(22) «US embassy cables: How to handle a defector - a how-to guide for embassy staff». «The Guardian», 28/11/2010 - <http://www.guardian.co.uk/world/us-embassy-cables-documents/235430>

(23) «Red Mercury And Wikileaks Diplomatic Cables», 2/9/2011. - <http://www.theparacast.com/forum/threads/red-mercury-and-wikileaks-diplomatic-cables.8786/>

(24) «Wikileaks: Hillary Clinton Ordered Diplomats to Spy on UN re: Guantanamo, HIV, & More», by Lindsay Beverstein, 28/11/2010. - <http://bigthink.com/focal-point/wikileaks-hillary-clinton-ordered-diplomats-to-spy-on-un-re-guantanamo-hiv-more>

(25) «Trio Cleared of Red mercury Plot», BBC, 25.7.2006. - http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/5176522.stm

(26) «Red mercury» - http://en.wikipedia.org/wiki/Red_mercury

(27) «What Is Red Mercury?», by Anne Marie Helmenstine, Ph.D. - <http://chemistry.about.com/cs/chemicalweapons/f/blredmercury.htm>

(28) The Islamic State is not immune to the red mercury myth - <http://www.news.com.au/technology/innovation/military/the-islamic-state-is-not-immune-to-the-red-mercury-myth/news-story/1f01590911419c553f032ca98f48a041612> - <http://light1and2life.wordpress.com/>

τική υπηρεσία των ΗΠΑ, η Homeland Security, κλείνοντας δρόμους το 2017 σε περιοχή της Atlanta, μετά από αναφορά στην αστυνομία ότι ένα άνδρας ο οποίος βρισκόταν στην ίδια περιοχή εκεί όπου βρίσκεται η Αμερικανική Επιτροπή Ελέγχου Πυρηνικών δηλώνοντας ότι έχει στην κατοχή του κόκκινο υδράργυρο από την Αφρική.⁽²⁹⁾

Η Ελλάδα στο χορό...

Μια παρόμοια περίεργη υπόθεση πώλησης κόκκινου υδραργύρου απασχόλησε την ελληνική δικαιοσύνη στις αρχές του 2000 όταν συνελήφθη και φυλακίστηκε 70χρονος έμπορος επειδή προσπαθούσε να πουλήσει έναντι ενός δισεκατομμυρίου δραχμών(!) 1.800 γραμμάρια μείγματος κόκκινου υδραργύρου - ψευδαργύρου, προφασιζόμενος ότι είναι... ουράνιο.⁽³⁰⁾

Σύμφωνα με ρεπορτάζ αθηναϊκής εφημερίδας αναφερόμενο σε επιχείρηση των αρχών ασφαλείας για κόκκινο υδράργυρο, που ολοκληρώθηκε με... πλήρη αποτυχία από την ελληνική αστυνομία και την Ε.Υ.Π. το Δεκέμβριο του 2012, έξι ακόμα σοβαρές υποθέσεις παράνομης διακίνησης κόκκινου υδραργύρου έχουν εντοπισθεί μόνο στην Ελλάδα.

«Η πρώτη είχε προκύψει στα τέλη Ιανουαρίου 1992, όταν είχε εντοπιστεί Ούγγρος επιχειρηματίας που επιχείρησε να πωλήσει σημαντικές ποσότητες «κόκκινου υδραργύρου»».⁽³¹⁾

Ο απόστρατος στρατηγός Νίκος Γρυλλάκης σε βιβλίο του ανέφερε ότι την άνοιξη του 1992 οι ελληνικές μυστικές υπηρεσίες και δύο ιδιώτες ήλθαν σε επαφή με Βούλγαρο αξιωματούχο και Ρώσους πρώην πράκτορες της KGB που πωλούσαν «κόκκινο υδράργυρο» έναντι έξι εκατομμυρίων δολαρίων. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, οι διαπραγματεύσεις είχαν πραγματοποιηθεί τότε στην περιοχή του Ορμενίου.

Το 1997 είχε ανακαλυφθεί μπουκάλι με υδράργυρο σε ένα αυτοκίνητο στον παραλιακό δρόμο της Θεσσαλονίκης. Τον Μάρτιο του 1998 μέσω ιδιωτικού αστυνομικού δόθηκαν στοιχεία για μεταφορά «κόκκινου υδραργύρου» στη χώρα μας από μέλη της αλβανικής μαφίας. Παρόμοιες πληροφορίες υπήρξαν και τον Μάρτιο του 1999 για μεταφορά ραδιενεργών υλικών μέσω των τελωνείων της Κρυσταλλοπηγής. Στα τέλη Ιανουαρίου 2001 διαπιστώθηκε ότι μέλη της βουλγαρικής μαφίας είχαν θάψει 300 φιαλίδια ραδιενεργού ουσίας στο Ασβεστοχώρι στη Θεσσαλονίκη.

Το ζήτημα διάθεσης στην Ελλάδα, προς τα τέλη του 2012, κόκκινου υδραργύρου από λαθρεμπόρους κρίθηκε αρκούντως σοβαρό και γι' αυτό το λόγο ενημερώθηκε η αμερικανική πρεσβεία στην Αθήνα...

Σύμφωνα με ρεπορτάζ⁽³²⁾ αλλοδαποί λαθρέμποροι επιδίωκαν να πουλήσουν έναντι επτά εκατομμυρίων ευρώ δέκα κιλά κόκκινου υδραργύρου και 10 συσκευασίες «πλουτωνίου 241» βάρους 6,7 γραμμαρίων τις οποίες κοστολογούσαν 600.000 ευρώ.

Η εφημερίδα ανέφερε εκτιμήσεις των Εγκληματολογικών Εργαστηρίων της ΕΛ.ΑΣ., οι οποίες υποστήριζαν ότι ο κόκκινος υδράργυρος είναι οξειδίο του υδραργύρου με μεγάλη τοξικότητα,

(29) Downtown streets closed amid 'red mercury' investigation, by Raisa Habersham, March 30, 2017- <http://www.ajc.com/news/local/downtown-streets-closed-amid-red-mercury-investigation/9xfH610HG8kqOlvNT6N3EP/>

(30) <http://www2.rizospastis.gr/story.do?id=651510&publDate=>

(31) «Επιχείρηση «κόκκινος υδράργυρος» τού Βασίλη Γ. Λαμπρόπουλου, «Το Βήμα», 9.12.2012. - <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=487711>

(32) «Επιχείρηση «κόκκινος υδράργυρος» τού Βασίλη Γ. Λαμπρόπουλου, «Το Βήμα», 9.12.2012. - <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=487711>

που χρησιμοποιούσαν οι Σοβιετικοί στο πυρηνικό τους οπλοστάσιο. Μια εκδοχή αναφέρει ότι χρησιμοποιούνταν ως πυροκροτητής στις πυρηνικές κεφαλές και γενικά στη βιομηχανία κατασκευής πυρηνικών όπλων. Αναφερόταν επίσης ότι «η τιμή πώλησης τού κόκκινου υδραργύρου έφτανε το 1992 το ένα εκατομμύριο δολάρια το γραμμαρίο».

Οι επαφές των ελληνικών αρχών ασφαλείας με τους λαθρέμπορους δεν επέφεραν τη σύλληψή τους, γιατί προέκυψαν προβλήματα ελέγχου τής γνησιότητας τού κόκκινου υδραργύρου, κάτι που δεν έγινε τελικά επειδή υπήρχαν... γραφειοκρατικά εμπόδια!

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει μια άλλη έρευνα στην οποία γίνεται αναφορά για δολοφονίες και εμπόριο κόκκινου υδραργύρου. «Στη Βουλγαρία, στα βορειοανατολικά σύνορά της, συχνά οι αστυνομικές και τελωνειακές αρχές της χώρας συλλαμβάνουν κιβώτια (κοντέινερ) με ραδιενεργά υλικά: ουράνιο, ράδιο, πλουτώνιο, καίσιο. Και ακόμη ιρίδιο, όσμιο, κόκκινο υδράργυρο, που δεν είναι ραδιενεργά υλικά, έχουν όμως σχέση με τα πυρηνικά», αναφέρεται στο ρεπορτάζ και εικάζεται ότι η δολοφονία στην Ελλάδα τού Ρώσου αρχιμαφιόζου Σαλιόνικ σχετίζεται με εμπόριο πυρηνικών.⁽³³⁾

Υδράργυρος σε βόμβες μολότοφ;

Αυτό που φαίνεται να απασχολεί την Ελληνική Αστυνομία είναι η αυξανόμενη ισχύς των βομβών μολότοφ που ρίχνονται από οπαδούς τής καταστροφής. Πρόκειται για ένα γεγονός καλά αναγνωρισμένο αλλά δυσεξήγητο, ενώ υπάρχουν μέχρι σήμερα ορισμένα δεδομένα που ίσως ερμηνεύουν αυτό το φαινόμενο.

Ένα από αυτά βρίσκεται στον υδράργυρο, ο οποίος εικάζεται πως όταν ενώνεται με ορισμένες άλλες χημικές ουσίες μετατρέπεται σε είδος βόμβας ναπάλμ.

Διευκρινίζω ότι οι ανωτέρω εκτιμήσεις αποτελούν δικά μου συμπεράσματα στα οποία έφτασα χρησιμοποιώντας κοινή λογική και τις γνώσεις που έχω αποκτήσει εδώ και πέντε χρόνια ασχολούμενος με τον υδράργυρο και τα άλλα τοξικά υλικά των λαμπτήρων «οικονομίας».

Αρχικά, το συγκεκριμένο γεγονός που με ώθησε να αντιληφθώ ότι κάτι τρέχει με τον υδράργυρο ήταν η σύλληψη ορισμένων «οπαδών» στη Θεσσαλονίκη. Η έρευνα που ακολούθησε στα σπίτια τους αποκάλυψε ότι εκτός από τα συνήθη «όπλα» που εντοπίστηκαν υπήρχε και ένα πλαστικό δοχείο το οποίο περιείχε εντός του υγρό υδράργυρο βάρους 11,74 γραμμαρίων και μια άγνωστη ουσία λευκού χρώματος σε κουτάκι αναψυκτικού βάρους

Οι νέες βόμβες μολότοφ που εμφανίστηκαν το 2009 ενισχυμένες με βαρελότα, ήταν σχεδόν δολοφονικά μέσα. Ωστόσο δεν εντοπίστηκε υδράργυρος σε αυτές. - http://www.eglimatikotita.gr/2011/10/blog-post_6788.html

(33) «Ποιοι και πώς διακινούν τα λαθραία πυρηνικά», τού Κων. Παπαστεφάνου, «Το Βήμα», 09/03/1997 - <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=86407>

ρους 116 γραμμαρίων!⁽³⁴⁾⁽³⁵⁾⁽³⁶⁾

Είχα ήδη ενημερωθεί για την αυξημένη ισχύ των βομβών μολότοφ με την ονομασία «κόμπρα» που ρίχνονται στις διαδηλώσεις από τους μπαχαλάκηδες και τον υδράργυρο που βρέθηκε σε πολύ μεγάλες ποσότητες κατά τις εργασίες στο υπό κατασκευή Μετρό Θεσσαλονίκης. Μια επαγωγική σκέψη με ώθησε να αναρωτηθώ εάν ο υδράργυρος μαζί με κάποιο άλλο χημικό υλικό είναι το νέο όπλο τους.

Ο υδράργυρος που βρέθηκε στο Μετρό αποτελεί ένα απολύτως ανεξιχνίαστο γεγονός, αν και αρχικά επιχειρήθηκε να ερμηνευθεί ως παλαιά ρύπανση από βυζαντινά ή αρχαιότερα μεταλλουργικά εργαστήρια. Ήρθε στο φως με τις εργασίες και τις ανασκαφές που γίνονται για την κατασκευή τού Μετρό. Το υλικό ήταν σε μεταλλική μορφή.

Αρχικά βρέθηκαν 300 περίπου γραμμάρια διασκορπισμένα σε «μπίλιες» σε έκταση 1,5 στρέμματος στις υπόγειες στοές του. Η εισαγγελία διέταξε επείγουσα προκαταρκτική εξέταση⁽³⁷⁾ αλλά το θέμα μάλλον θεωρήθηκε λήξαν, μετά τον καθαρισμό που έγινε, επειδή εκτιμήθηκε ότι ο υδράργυρος ήταν κατάλοιπο από μεταλλουργικές ή άλλες εργασίες που γίνονταν πριν από αρκετές εκατονταετίες.⁽³⁸⁾

Αυτή η σκέψη εγκαταλείφθηκε όταν εμφανίσθηκε νέα ρύπανση με υδράργυρο η οποία λόγω της μεγάλης ποσότητας απέκλεισε το πρώτο ενδεχόμενο. Εικάζεται πλέον ότι είναι προϊόν ρύπανσης από άγνωστη πηγή, πιθανώς από σύγχρονα εργαστήρια...⁽³⁹⁾ Φυσικά αυτό το ενδεχόμενο είναι εντελώς απίθανο να συμβαίνει επειδή η μορφή που βρέθηκε ο υδράργυρος, οι «μπίλιες», δείχνουν σαφώς ότι είναι πρωτογενές υλικό, δηλαδή ότι δεν έχει υποστεί καμία επεξεργασία.

Η περίπτωση ο υδράργυρος να προερχόταν από εσκεμμένη απόρριψη κάποιου οδοντιατρείου ή εργαστηρίου οδοντοτεχνίας και πάλι είναι εκτός πραγματικότητας επειδή θα υπήρχαν και άλλα υλικά αναμειγμένα με αυτόν.

(34) «Χειροπέδες σε «οργανωμένο στρατό» των χούλιγκαν», του Θανάση Τσιγγανά. «Η Καθημερινή», 16/6/2012 - http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_2_14/06/2012_485440

(35) Σ.τ.Χ.Μ.: Η ανακοίνωση της Ελληνικής Αστυνομίας ανέφερε μεταξύ άλλων:

Σε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν, σε επτά (7) συνδέσμους φιλάθλων βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

Έξι (6) μεταλλικές ράβδοι, Δύο (2) μπαστούνια του μπέιζμπολ (σιδερένιο-ξύλινο), Τέσσερα (4) αυτοσχέδια ξύλινα γκλοπ με ενσωματωμένα καρφιά, Είκοσι τέσσερα (24) ξύλινα ρόπαλα, Έντεκα (11) κράνη μηχανής, Ένα (1) αστυνομικό πηλίκιο, Είκοσι πέντε (25) άδεια μπουκάλια γυάλινα, Μία (1) ερυθρά φωτοβολίδα αλεξιπτώτου, Δύο (2) τσεκούρια, Ένα (1) αναδιπλούμενο μαχαίρι, Ένας (1) μπαλτάς με ξύλινη λαβή, Δύο (2) κινητά τηλέφωνα.

Στην κατοχή και στις οικίες των συλληφθέντων βρέθηκαν και κατασχέθηκαν:

Ένα (1) πιστόλι μάρκας ZASTAVA διαμετρήματος 7,62 mm, Ένα (1) πιστόλι διαμετρήματος 8 mm, με μία άδεια γεμιστήρα, Μία (1) κνηγετική караμπάνα με πιστολοειδή λαβή, Πενήντα έξι (56) φυσίγγια, Μία (1) γεμιστήρα Ένα (1) πιστόλι τύπου replica με γεμιστήρα που περιείχε πέντε (5) φυσίγγια κρότου, Πέντε (5) ράβδοι (μεταλλικές – ξύλινες-αστυνομικές), Τέσσερα (4) ρόπαλα του μπέιζμπολ, Μία (1) μασέτα, Επτά (7) σιδερογροθιές, Μία (1) ερυθρά φωτοβολίδα αλεξιπτώτου, Μία (1) αντιασφύξιγόνα μάσκα, Ένα (1) σφυρί θραύσης ναλοπινάκων, Τρεις (3) χειρουργικές λάμες, Ένας (1) ασύρματος συντονισμένος σε συχνότητες αστυνομίας, Μία (1) μεταλλική αυτοσχέδια κατασκευή σε σχήμα αστεριού, Ένα (1) σπρέι αερίου, Κροτίδες – φωτοβολίδες, Μία (1) συσκευή εκτόξευσης φωτοβολίδων με 33 συνολικά φυσίγγια εκτόξευσης φωτοβολίδων, Σαράντα δύο (42) φυσίγγια κρότου-αερίου, Εννέα (9) μαχαίρια (κνηγετικά και αναδιπλούμενα), Ένας (1) σουγιάς, Ένας (1) πολυσουγιάς, Σαράντα (40) κινητά τηλέφωνα, (348,48) γραμμάρια κάνναβης, Ένα (1) μεταλλικό κουτάκι αναψυκτικού, το οποίο περιέχει άγνωστη ουσία λευκού χρώματος μεικτού βάρους 116 γραμ., Ένα (1) πλαστικό δοχείο περιέχον υγρό υδράργυρο εντός νερού συνολικού βάρους 11,74 γραμ. Και Χρηματικό ποσό 3.300 Ευρώ και 10.000 Δολαρίων Η.Π.Α.

(36) «Εξάθρωση πολυμελούς εγκληματικής οργάνωσης στη Θεσ/κη», 13.6.2012. - http://karatzova.com/index.php?option=com_content&view=article&id=8683:2012-06-13-12-03-23&catid=52:2011-08-17-18-41-10&Itemid=126

(37) Θεσσαλονίκη: Κατ' επείγουσα έρευνα για τον υδράργυρο στο εργοτάξιο του Μετρό. - sky.gr - 16.03.2012. - <http://www.skai.gr/news/greece/article/197776/thessaloniki-kat-epeigousa-ereuna-gia-ton-udrarguro-sto-ergotaxio-tou-metro/>

(38) «Η ανακάλυψη υδραργύρου αναστατώνει το Μετρό της Θεσσαλονίκης». «Το Βήμα», 16/03/2012. - <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=448777>

(39) «Υδράργυρος (ξανά) στο μετρό στη Βενιζέλου». 10.10.2012 «Αγγελιοφόρος». - <http://www.angelioforos.gr/default.asp?pid=7&ct=1&artid=154956>

Άρα κάτι άλλο συμβαίνει και οι αρχές ασφαλείας ίσως έπρεπε να ερευνήσουν περισσότερο για να το βρουν πριν θρηνήσουμε θύματα ή υποστούμε μεγάλη περιβαλλοντική καταστροφή.

Ο πολυεπιστήμονας καθηγητής Ζουγανέλης εμφανίζεται σίγουρος για την ύπαρξη του κόκκινου υδραργύρου. Σε σχετικό άρθρο του αναφέρει ότι «...ο κόκκινος υδράργυρος ή άλλως κροτικός υδράργυρος $Hg(OCN)_2$ π.χ. είναι εκρηκτική ύλη και παράγεται από τον υδράργυρο και τις ενώσεις του, όπως το θειούχο υδράργυρο HgS μετά απο απλή χημική επεξεργασία.

Η διαχείριση αποβλήτων υδραργύρου που είναι επί το πλείστον τοξικές ενώσεις γίνεται με 6-7 τεχνικές (τόσες έχω υπόψη μου αυτή τη στιγμή). Μια από αυτές μετατρέπει τον υδράργυρο σε θειούχο υδράργυρο (HgS), ένα υλικό κόκκινο ή μαύρο, τοξικό, αδιάλυτο στο νερό και γενικά σταθερό στη φύση με ένα όμως πρόβλημα... οξειδώνεται εύκολα παράγοντας εύφλεκτα υλικά, εκρηκτικά υλικά και άλλα έντονα αντιδραστήρια.

Η οξειδωτική ικανότητα του θειούχου υδράργυρου τον καθιστά ένα ισχυρό όπλο στα χέρια τρομοκρατικών οργανώσεων ή στα χέρια αυτονομιστικών ομάδων, που αναμένεται να εμφανισθούν σε περιοχές της Ελλάδας που ενισχύεται χάριν της 'ανάπτυξης.'⁽⁴⁰⁾

Θύματα τού υδραργύρου

Εκτός των ανωτέρω έχουν υπάρξει διάσημα θύματα δηλητηρίασης με υδράργυρο όπως η πανέμορφη και «κολασμένη» ερωμένη τού βασιλιά Καρόλου Ζ τής Γαλλίας, Αγνή Σορέλ.

Ένα άλλο διάσημο, παρ' ολίγον θύμα, είναι η κ. Μοσκαλένκο, υπερδραστήρια ακτιβίστρια δικηγόρος, υπερασπίστρια όσων μάχονται τον Πούτιν. Αν και ο υδράργυρος που βρέθη-

κε στο κλειδωμένο από αυτήν οικογενειακό αυτοκίνητο δεν την σκότω-

σε, σίγουρα υποβίβασε σημαντικά τη διανοητική της ικανότητα και το συγκινησιακό της κουράγιο⁽⁴¹⁾.

Έχει βρεθεί, μεταξύ πολλών άλλων, ότι ο υδράργυρος προκαλεί αναστολή ανάπτυξης των εγκεφαλικών νευρώνων και στη συνέχεια επιφέρει συρρίκνωση(!) Είναι αμφίβολο λοιπόν, κατά πόσο η ακτιβίστρια δικηγόρος θα διατηρεί στο εξής τη διανοητική ικανότητα που είχε στο παρελθόν.

Οι πράκτορες που άνοιξαν ένα κλειδωμένο αυτοκίνητο και έβαλαν σε αυτό ποσότητες υδραργύρου κλειδώνοντάς το εκ νέου, με τρόπο που δεν ήταν δυνατό να γίνει αντιληπτή η πράξη τους, θα μπορούσαν αντί τού νευροτοξικού μετάλλου να κρύψουν τον κατάλληλο εκρηκτικό μηχανισμό και σήμερα να υποθέτουμε πολλά.

Αγνή Σορέλ. Η ερωμένη τού Γάλλου αυτοκράτορα Καρόλου Ζ. Ένα διάσημο θύμα τού υδραργύρου.

(40) «Συγκάλυψη και ανικανότητα για τον υδράργυρο των 2 δις ευρώ απο το ΥΠΕΚΑ», τού καθηγητή Γ. Ζουγανέλη - http://attikanea.blogspot.gr/2014/08/2_24.html - <http://lightland2life.wordpress.com/>

(41) «Τα Νέα», 16.10.2008.

Ωστόσο με τον υδράργυρο, οι εχθροί τής Μοσκαλένκο πέτυχαν με ένα σμπάρο τρία τρυγόνια.

1ο. Δεν την σκότωσαν.

2ο. Την τρόμαξαν μέχρι θανάτου.

3ο. Μείωσαν δραστικά την ψυχοδιανοητική της ικανότητα.

4ο. Έστειλαν τα κατάλληλα μηνύματα...

Έμποροι ναρκωτικών και υδράργυρος

Σχεδόν απεριόριστες φαίνεται πως είναι οι δυνατότητες τού υδραργύρου. Μισό κιλό αυτού τού υπερτοξικού μετάλλου διέφυγε από λεκάνη τουαλέτας αποκαλύπτοντας ότι μια ήσυχη γραφική οικία, ήταν πιθανώς άντρο εμπόρων ναρκωτικών ή κάτι ακόμα περισσότερο.

Ενώπιον μεγάλης έκπληξης βρέθηκε ιδιοκτήτης σπιτιού στην Αλαμπάμα των ΗΠΑ, όταν θέλησε να επισκευάσει τον σωλήνα αποχέτευσης τής τουαλέτας σπιτιού που δίπλα του βρισκόταν ένα άλλο πανομοιότυπο σπίτι. Κατά κακή του τύχη ο σωλήνας τής τουαλέτας ήταν κοινός για τα δύο οικήματα. Σηκώνοντας τη λεκάνη από τη βάση της ξεχύθηκε στο πάτωμα περίπου μισό κιλό υδραργύρου, αφήνοντάς τον με ανοιχτό στόμα.

Κάλεσε αμέσως την υπηρεσία Υγείας και Προστασίας τού Περιβάλλοντος το προσωπικό τής οποίας διαπιστώνοντας τη φύση τού γυαλιστερού υλικού στο πάτωμα έσπευσε να αποκλείσει την οικία με κίτρινες κορδέλες.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκαν στις πόρτες προειδοποιήσεις με χρώμα έντονο πορτοκαλί, ένδειξη ότι γινόταν έρευνα σχετιζόμενη με παράνομες δραστηριότητες εμπόρων ναρκωτικών.

Ο καθαρισμός από τον υδράργυρο διήρκεσε μια εβδομάδα, ενώ οι κάτοικοι τής διπλανής δίδυμης οικίας αναγκάστηκαν να μείνουν έξω από το σπίτι τους ένα 24ωρο.

Η παραγωγή μεθαμφεταμίνης με τη χρήση υδραργύρου είναι γνωστό στις αρχές ότι μπορεί να γίνεται, αλλά το αίνιγμα τής ύπαρξης στην τουαλέτα μισού κιλού μεταλλικού υδραργύρου δεν έχει λυθεί προς το παρόν, αν και στην οικία βρέθηκαν χάπια μεθαμφεταμίνης.

Υπενθυμίζουμε ότι το Ισραήλ θεωρεί τον υδράργυρο ως μέσο που μπορεί να μετατραπεί σε όπλο, έχοντας γι' αυτό το λόγο απαγορεύσει κάθε εισαγωγή, ακόμα και απειροελάχιστων ποσοτήτων υδραργύρου σε περιοχές των Παλαιστινίων.

Σε αυτό το ειδυλλιακό σπίτι βρέθηκε υδράργυρος στην τουαλέτα. Οι αρχές εκκένωσαν την οικία, αλλά για να καθαρίσουν τον υδράργυρο απαιτήθηκε μια εβδομάδα. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει καμία υπηρεσία ιδιωτική ή δημόσια, που να διαθέτει τεχνογνωσία για τον καθαρισμό υδραργύρου σε οικίες. - <http://www2.ljworld.com/news/2009/may/07/federal-authorities-cleaning-mercury-spill-alabama/>

Η αστυνομία στις ΗΠΑ δεν ανέφερε κάτι σχετικό, αλλά οι έρευνες συνεχίζονται και είναι αμφίβολο εάν θα γίνει γνωστό οτιδήποτε, εάν η υπόθεση αυτή σχετίζεται, αντί με εμπόρους ναρκωτικών, με κάποια τρομοκρατική οργάνωση.

Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή έρευνα⁽⁴²⁾ για τα ναρκωτικά η μεθαμφεταμίνη είναι το σημαντικότερο διεγερτικό σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι μεγαλύτερες ποσότητες παράγονται και κατάσχονται στην Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία (Κίνα, Μιανμάρ, Φιλιππίνες, Ταϊλάνδη) και δευτερευόντως στη Βόρεια Αμερική (Ηνωμένες Πολιτείες).

Μεθαμφεταμίνη παράγεται επίσης στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία. Οι μεγαλύτερες ποσότητες προορίζονται για τοπική κατανάλωση, μολονότι ορισμένες εισάγονται λαθραία στη Γερμανία και την Αυστρία.

Σύμφωνα με το OKANA⁽⁴³⁾ όταν λάβει κάποιος μεθαμφεταμίνη γνωστή και ως speed νιώθει τη δράση της να «ξεκινάει σε 15 ως 30 λεπτά από τη λήψη και διαρκεί περίπου 6-8 ώρες. Προκαλεί αίσθηση ενεργητικότητας, διαύγεια μυαλού, όξυνση της πνευματικής λειτουργίας και απώλεια αίσθησης της πείνας. Οι κόρες των ματιών διαστέλλονται.

Παρατηρείται έντονη εφίδρωση ή κρυάδες, ταχυκαρδία, λογόρροια και επιθετικότητα. Μετά από επαναλαμβανόμενη μακροχρόνια χρήση, μπορεί να εμφανιστούν συμπτώματα ψύχωσης όπως: παρανοειδής επεξεργασία, διωκτικό παραλήρημα, ακουστικές και οπτικές ψευδαισθήσεις και αλλαγές στην αντίληψη τού σώματος. Η συστηματική χρήση προκαλεί ανοχή και ψυχική εξάρτηση, με συμπτώματα κατάθλιψης, ευερεθιστότητας. Η διακοπή χρήσης επιφέρει έντονο άγχος.

Εδώ ο καλός υπερ-τοξικός υδράργυρος...

Η παράνομη πώληση υδραργύρου μέσω αγγελιών είναι επικερδής τακτική. The Minnesota Pollution Control Agency ανακάλυψε 30 κιλά υδραργύρου τα οποία ανακοινώθηκε ότι πωλούνται σε ιστοσελίδα από άτομο που τα βρήκε στα γκαράζ τού παππού του!⁽⁴⁴⁾

Σε ένα άλλο τεράστιο περιβαλλοντικό έγκλημα όπου πρωταγωνιστεί η διακίνηση υδραργύρου οι ελληνικές αρχές εντόπισαν παράνομη διακίνηση υδραργύρου από γερμανική εταιρία διαχείρισης επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων εντόπισαν οι αρχές. Πρόκειται για την εταιρία DELA GmbH RECYCLING SOLUTIONS, η οποία, όπως αναφέρεται σε σχετικό ρεπορτάζ, διοχέτευσε «...στην ευρωπαϊκή (και όχι μόνο) αγορά, χίλιους και πλέον τόνους υδραργύρου που προήλθαν από την επεξεργασία επικίνδυνων αποβλήτων.

Από την παρανόμως διακινηθείσα ποσότητα έχουν εντοπιστεί περίπου 800 τόνοι, εκ των οποίων οι 300 στην Σιγκαπούρη, από 100 σε Ελλάδα, Ολλανδία, Δανία, Ελβετία και 80 τόνοι στην Τουρκία (Κωνσταντινούπολη).

Σε ό,τι αφορά την ποσότητα των 100 τόνων υδραργύρου που μπήκε στην Ελλάδα, περίπου 50 τόνοι εξήχθησαν στην Τουρκία και συγκεκριμένα στην Κωνσταντινούπολη, ενώ η υπόλοιπη ποσότητα βρίσκεται σε αποθήκες logistics, στον Ασπρόπυργο.

Η γερμανική εταιρία εξήγαγε τον υδράργυρο ως επικίνδυνο εμπόρευμα και χρησιμοποίησε πιστοποιημένες προς τον σκοπό αυτό μεταφορικές εταιρίες. Μια εξ αυτών ελληνική.

(42) <http://www.amphetamines.com/methamphetamine/europe.html>

(43) <http://www.okana.gr/info.php?action=view&id=105&cat=10>

(44) 64 lbs of mercury found on Craigslist, purchased by MPCA, by Mike Durkin. - <http://www.myfoxtwincities.com/story/18488830/64-lbs-of-mercury-found-on-craigslist-purchased-by-mPCA>

Προκειμένου, μάλιστα, να μην αποκαλυφθεί η παράνομη διακίνηση, η γερμανική εταιρία δεν έκλεινε απ' ευθείας την μεταφορά (αφού θα ήταν σαφές, ότι πρόκειται για απόβλητο), αλλά μέσω τρίτων, με την ένδειξη «επικίνδυνο εμπόρευμα». Γιατί σε διαφορετική περίπτωση έπρεπε να τηρηθούν οι αυστηρότατες διατάξεις που διέπουν την διασυνοριακή διακίνηση επικίνδυνων αποβλήτων.

Κατ' αυτόν τον τρόπο η γερμανική εταιρία αύξανε σημαντικά τα κέρδη της, εάν αναλογιστούμε ότι οι πελάτες της πλήρωναν για τη διαχείριση απόβλητων με υδράργυρο, περίπου 5.000 ευρώ, ανά τόνο.

Όπως, όμως, απεδείχθη, η DELA GmbH RECYCLING SOLUTIONS, αύξανε τα κέρδη της από την μη σύννομη διαχείριση των αποβλήτων, που της έστελναν για επεξεργασία. Γιατί τον υδράργυρο που έβγαζε κατά την επεξεργασία των αποβλήτων δεν τον διαχειριζόταν με βάση τις υποχρεώσεις της, αλλά τον εξήγαγε (έναντι φυσικά κάποιου ποσού) κατά κύριο λόγο σε τρίτες χώρες (στην προκειμένη περίπτωση και στην Ευρώπη), ως επικίνδυνο εμπόρευμα.

Πρόκειται για σοβαρότατο περιβαλλοντικό έγκλημα, αφού σύμφωνα με την βιβλιογραφία, η ποσότητα υδραργύρου που περιέχεται σε τέσσερα θερμόμετρα, αρκεί για να μολύνει τα νερά λίμνης 80 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Επισημαίνεται επίσης, ότι ο υδράργυρος αποτελεί άκρως επικίνδυνη ουσία αφού προκαλεί σοβαρές βλάβες στον οργανισμό». ⁽⁴⁵⁾

Η παράνομη εμπορία υδραργύρου είναι συνήθης τακτική παντού στον κόσμο, μια τακτική η οποία με την επιπλέον ζήτηση υδραργύρου για τις λάμπες «οικονομίας», θα γνωρίσει μεγαλύτερη άνθιση. Ένα ακόμα δείγμα περιβαλλοντικού και ποινικού εγκλήματος αποτελεί ένας πολίτης στην Ινδία, ο οποίος εμπορευόταν υδράργυρο που τον είχε τοποθετήσει σε πλαστική μπουτίλια. ⁽⁴⁶⁾

Οι Φιλιππίνες ένα κράτος διεφθαρμένο σε κάθε πτυχή τής ζωής δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση. Δεν διαθέτουν ούτε καν ένα σύστημα ελέγχου διακίνησης τού νόμιμου υδραργύρου προερχόμενου κυρίως από ανακύκλωση. ⁽⁴⁷⁾

Ωστόσο, η Ρωσία φαίνεται πως κατέχει τα σκήπτρα επειδή στη χώρα αυτή παράγονται πάνω από 60 κιλά υδραργύρου ετησίως και πωλούνται στη μαφία για 300.000 δολάρια το κιλό. Σύμφωνα με ρεπορτάζ στρατιωτικού συντάκτη ενδιαφερόμενοι πελάτες υπάρχουν σε χώρες όπως Ισραήλ, , Ιράν, Πακιστάν και φυσικά στη Λιβύη, όπου χρησιμοποιούνται Ρώσοι ειδικοί για να τους βοηθήσουν να παρασκευάσουν χαμηλής ισχύος πυρηνικά όπλα. ⁽⁴⁸⁾

Το επιστημονικό περιοδικό «New Scientist», δείχνει να πιστεύει ότι ο κόκκινος υδράργυρος είναι υπαρκτός και συνιστά τρομερό κίνδυνο για την ανθρωπότητα. Όπως δηλώνεται σε σχετική έρευνα τού περιοδικού, είναι υπαρκτό το ενδεχόμενο μιας πυρηνικής βόμβας με κόκκινο υδράργυρο και παρουσιάζεται το αντίστοιχο σχεδιάγραμμα:

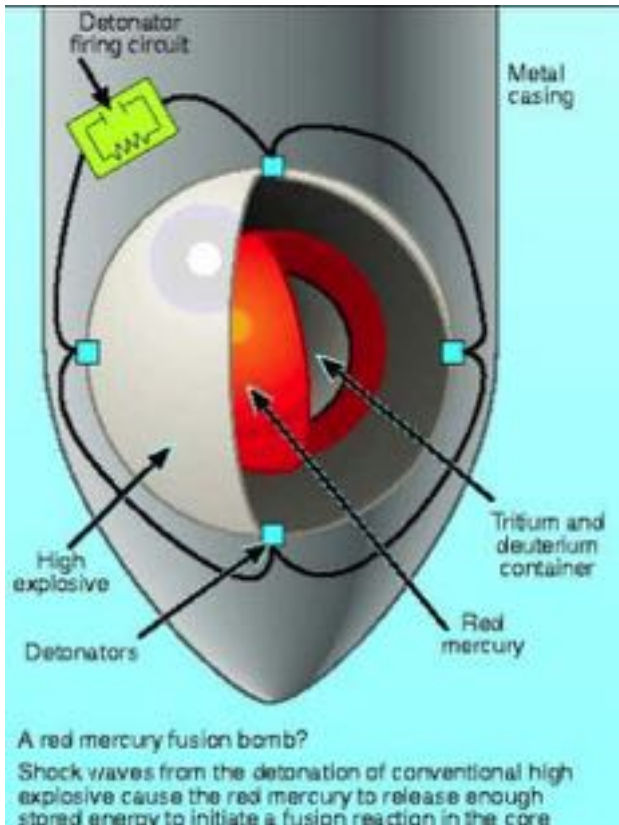
«Ο 'κόκκινος υδράργυρος' είναι, ένα μοναδικά ισχυρό χημικό εκρηκτικό που έχει απορριφθεί η ύπαρξή του από πολλούς εμπειρογνώμονες επειδή θεωρείται μύθος. Μπορεί ωστόσο να είναι πραγματικό και να αποτελέσει σοβαρή απειλή στις προσπάθειες τού κόσμου να ελέγξει την εξά-

(45) Παράνομη διακίνηση υδραργύρου από εταιρεία διαχείρισης βιομηχανικών αποβλήτων (upd) - <http://www.skai.gr/news/environment/article/264019/paranomi-diakinisi-udrargourou-epikindunon-apovliton-apo-germaniki-etairaia/>

(46) Konibodom resident detained in Dushanbe for illegal trade in mercury - <http://news.tj/en/news/konibodom-resident-detained-dushanbe-illegal-trade-mercury>

(47) <http://ipen.org/hgfree/wp-content/uploads/2012/06/Final-IPEN-Supply-and-Trade-intervention-new.pdf>

(48) RED MERCURY: Hoax or the Ultimate Terrorist Weapon? By Edward V. Badolato and Dale Andrade. Counterterrorism Magazine - <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:cOSB0LV-sRoJ:www.cmsinc.freesevers.com/redmercury.pdf+&cd=3&hl=en&ct=clnk&gl=gr&clie nt=safari>

πλωση των πυρηνικών όπλων.

Οι νέες πληροφορίες που διαρρέουν από τη Νότια Αφρική, τη Ρωσία και τις ΗΠΑ έχουν πείσει κορυφαίους επιστήμονες πυρηνικών όπλων ότι οι δυνητικοί κίνδυνοι αυτής τής χημικής ουσίας πρέπει τώρα να ληφθούν σοβαρά υπόψη». ⁽⁴⁹⁾

Συμπεράσματα

Με βάση τα δεδομένα που παρουσίασα εδώ τίθεται αυτομάτως το ερώτημα: Είναι δυνατόν η χρήση υδραργύρου να ξεφύγει από τα χέρια βιομηχανιών και βιοτεχνιών και να περάσει σε χέρια πρακτόρων, τρομοκρατών ή πληρωμένων δολοφόνων;

Ένα τέτοιο ενδεχόμενο δείχνει αρκετά πιθανό, επειδή μας το έχει «διδάξει» η ιστορία και η χρήση ενός άλλου «αθώου» οικιακού υλικού, τού χλωρίου, το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί επανειλημμένα στο Ιράκ, σκοτώνοντας εκατοντάδες και στέλνοντας χι-

λιάδες άτομα στα νοσοκομεία. ⁽⁵⁰⁾

Εξάλλου, τρία σοβαρά ατυχήματα διαρροής χλωρίου έχουν συμβεί στην Κίνα. Το 2004 στα βορειοδυτικά τής χώρας 9 άνθρωποι σκοτώθηκαν. Όλοι οι κάτοικοι που ζούσαν σε απόσταση έως και τριών χιλιομέτρων από τη βιομηχανία, αναγκάστηκαν πανικόβλητοι να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, ύστερα από διαρροή χλωρίου στην ατμόσφαιρα.

Τέσσερις μήνες μετά, 243 άνθρωποι πέθαναν, από δηλητηρίαση λόγω διαφυγής χλωρίου στην ατμόσφαιρα. Το 2005 φορητό γεμάτο χλώριο που ανετράπη προκάλεσε το θάνατο 30 ατόμων, τον τραυματισμό 300 και την εκκένωση χιλιάδων κατοικιών.

Ήδη με βάση ένα παρόμοιο εφιαλτικό σενάριο, δηλαδή να υπάρξει επίθεση τρομοκρατών σε τρένα που μεταφέρουν χλώριο ή σε άλλα σημεία στις ΗΠΑ, μελετώνται αντιδράσεις έκτακτης ανάγκης. Η αμερικανική κυβέρνηση έδωσε κονδύλια 3,4 εκ. δολαρίων στο Πανεπιστήμιο τής Αλαμπάμα για να βρει τρόπους άμυνας απέναντι σε πιθανές επιθέσεις με χλώριο... ⁽⁵¹⁾

Σήμερα αναδύεται ένα ακόμα ενδεχόμενο. Αυτό τής διαφυγής υδραργύρου στην ατμόσφαιρα από κάποιο από τα εργοστάσια ανακύκλωσης ή παραγωγής λαμπτήρων, που υπάρχουν και θα δημιουργηθούν, ενώ παραμένει ανοιχτό το ενδεχόμενο ατυχήματος σε μέσα μεταφοράς, εμπορικό πλοίο, τρένο κ.λπ. έμφορτα με εκατοντάδες χιλιάδες ή εκατομμύρια υπερτοξικές λάμπες «οικονομίας».

Με δεδομένο ότι στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι λυχνίες υδραργύρου κατασκευάζονται στην Κίνα και μεταφέρονται από εκεί σε κάθε σημείο τής Γης, ένα τέτοιο ατύχημα είναι προ των πυλών. Εξάλλου, οι διαρροές χλωρίου, μεγάλης κλίμακας, πάλι στην Κίνα συμβαίνουν, ενώ το

(49) Cherry red and very dangerous, 29 April 1995. By Rob Edwards -- <https://www.newscientist.com/article/mg14619750-300-cherry-red-and-very-dangerous/>

(50) http://www.redorbit.com/news/science/895419/a_look_at_chlorine_gas_as_a_weapon/index.html. και («Expert: Chlorine attacks in Iraq hard to stop». By Mike Corder - The Associated Press

(51) <http://www.al.com/news/birminghamnews/metro.ssf?base/news/1223799389175680.xml&coll=2>

ίδιο συμβαίνει με τις διαρροές υδραργύρου.⁽⁵²⁾

Όπως αναφέρω και αλλού, ο υδράργυρος είναι το πλέον τοξικό μέταλλο στον πλανήτη μετά το πλουτώνιο. Όπως σκοτώνει το πλουτώνιο, σχεδόν με τον ίδιο τρόπο σκοτώνει και ο υδράργυρος. Οι περιορισμοί στη διακίνηση πλουτωνίου είναι δρακόντριοι και τα σημεία όπου φυλάσσεται παραμένουν άγνωστα.

Για τον υδράργυρο η προστασία στον τομέα της ασφάλειας⁽⁵³⁾ και οι προστατευτικοί κανόνες διακίνησης και χρήσης είναι ανύπαρκτοι, δεδομένου ότι εισάγεται νόμιμα με τεράστιες ποσότητες, σε κάθε κράτος υπό τη μορφή υδραργυρικών λαμπτήρων, ενώ το μόνο που υφίσταται είναι η αφελής και προσχηματική απόκρυψη θέσης των εργοστασίων ανακύκλωσης υδραργύρου⁽⁵⁴⁾ για λόγους ασφαλείας(!) αλλά όχι των εργοστασίων παραγωγής λαμπτήρων υδραργύρου!

Το ζήτημα δεν είναι αν υπάρχουν κάποιες πιθανότητες να συμβεί μια τεράστια διαρροή υδραργύρου από κάποιο εργοστάσιο ανακύκλωσης ή παραγωγής, επειδή κάτι τέτοιο συμβαίνει συνεχώς με τις ανθρωπογενείς ή φυσικές καταστροφές μέσω των εκατομμυρίων λαμπτήρων που καταστρέφονται στη διάρκειά τους, αλλά το πότε θα συμβεί και το ποιοι πρέπει να υποστούν τις συνέπειες γι' αυτό το περιβαλλοντικό έγκλημα.

Αυτό που τίθεται λοιπόν ως πολύ πιθανό ενδεχόμενο είναι πότε θα συμβεί μια τεράστια οικολογική καταστροφή εξαιτίας ρύπανσης από υδράργυρο, ή μια τρομοκρατική επίθεση, η οποία (αυτή τη φορά) θα είναι οφθαλμοφανής και τότε ίσως ταραξει το βαρύ περιβαλλοντικό ροχαλητό των υπερασπιστών των υπερ-τοξικών λαμπτήρων υδραργύρου κάθε είδους.

Φυσικά, τότε θα αναδειχθεί ο περιβαλλοντικός πολιτικός και οικολογικός κρετινισμός στο αποκορύφωμά του, αλλά θα είναι ήδη πολύ αργά.

Στιγμιότυπο από την απομάκρυνση χιλιάδων κατοίκων γύρω από εργοστάσιο παραγωγής χλωρίου στην Κίνα. Το ενδεχόμενο στην ίδια χώρα - αλλά και οπουδήποτε αλλού - να συμβούν ατυχήματα με διαρροή υδραργύρου, παραμένει ανοιχτό.

(52) www.sakaaltimes.com/2009/02/07170536/China-no-threat-to-India-in-el.html

(53) http://www.bclocalnews.com/bc_cariboo/100milefreepress/news/116276209.html

(54) http://www.bclocalnews.com/bc_cariboo/100milefreepress/news/116276209.html

Επίλογος:

Τα πράσινα πετραχήλια και τα 12 προκλητικά ζητήματα των λαμπτήρων «οικονομίας»

Η πρώτη διαπίστωση είναι πως όλα όσα έχουν συμβεί στο ζήτημα τεχνητός φωτισμός και υγεία βασίζονται σε κερδοσκοπικά συμφέροντα, στην άγνοια, ή έχουν αφεθεί στην τύχη τους. Η περιβόητη προστασία των καταναλωτών έχει μετατραπεί σε φουσκωμένο παλιοτσούβαλο - μέχρι σκασμού -, γεμάτο παχιά υδραργυρικά λόγια, λαγούς με πράσινα και καταστροφικά πλαστικά απόβλητα, τοξικά πετραχήλια και πομπώδεις υποσχέσεις κοπανιστού αέρα. Ένα παλιοτσούβαλο ξέχειλο από τις υπεριώδεις συχνότητες που μας τηγανίζουν και τις συχνότητες τού επικίνδυνου μπλε φωτός των λαμπτήρων «οικονομίας» και των κάθε λογής λαμπτήρων φθορισμού και LED που καταστρέφουν με ποικίλους τρόπους την υγεία ανθρώπων, ζώων και φυτών.

* * *

Η δεύτερη διαπίστωση είναι η ύπαρξη μιας τοξικής ευθυγράμμισης. Οι νόμοι παραβιάζονται. Οι καταναλωτές πλήττονται και οι περιβαλλοντικές και καταναλωτικές οργανώσεις κοιμούνται πάνω σε υδραργυρικά - φωτορυπαντικά χαλιά, που τους ταξιδεύουν σε κόσμους ονειρικούς, όπου διάφοροι μάγοι βγάζουν λαγούς από τα καπέλα τους παπαγαλίζοντας λέξεις κενές νοήματος, «προστασία τού περιβάλλοντος», «εξοικονόμηση ενέργειας», «συμφέροντα των καταναλωτών», «ασφαλή προϊόντα», «θερμοκηπιακά αέρια» και άλλα νεραϊδοπαράμυθα, που διαβάζονται με τεχνητό τοξικό φως.

* * *

Η τρίτη διαπίστωση είναι ότι τα ανά τον κόσμο υπουργεία Περιβάλλοντος, όπως και το αντίστοιχο ελληνικό, ροχάλιζαν και ροχαλίζουν σαν χαζοχαρούμενοι γίγαντες, ενώ τα υπουργεία Υγείας των κρατών τού πλανήτη ούτε καν έχουν αντιληφθεί τη σοβαρότητα τού ζητήματος σχετικά με το τεχνητό «οικονομικό» φως, με εξαίρεση την πολύ περιορισμένη αντιληπτικότητα Βρετανών και Ισραηλινών.

* * *

Η τέταρτη διαπίστωση είναι ότι παραβιάζεται βάναυσα η δυνατότητα στην ελευθερία επιλογής ασφαλούς προϊόντος και στην ανεξαρτησία κάθε πολίτη, με την καταναγκαστική επιβολή (μέσω νομοθετικής κάλυψης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη) ρυπαρού και τοξικού φωτισμού και προσβάλλονται βάναυσα οι ευαισθησίες και ιδιαιτερότητες υγείας κάθε ανθρώπου, ενώ ταυτόχρονα κουρελιάζεται οποιαδήποτε αρχή δικαίου και μια σειρά νόμων των κρατών - μελών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται για ωμή αναληψία προς τους πάσχοντες με φωτοευαισθησίες και άλλες ασθένειες, οι οποίοι ανέρχονται σε δεκάδες έως εκατοντάδες εκατομμύρια, ενώ ταυτόχρονα περιορίζονται σε ένα είδος εξορίας, και εντός των οικιών τους με την υποχρεωτική χρήση των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού και LED ακόμα και εντός αυτών!

Πρόκειται για εξοργιστικό και ανησυχητικό γεγονός επειδή, το φως των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού και LED προωθήθηκε και προωθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις κυβερνήσεις, ανενημέρωτους δημοτικούς και νομαρχιακούς άρχοντες, αλλά και οικολογικές οργανώσεις, ενώ ταυτόχρονα υφίσταται ευρύτατη και βαθύτατη άγνοια ή ηθελημένη υποβάθμιση των αδιαμφισβήτητων επιπτώσεων στην υγεία εξαιτίας τής δραστηρικής αλλαγής στην ποιότητα φωτισμού. Αμέτρητες επιστημονικές έρευ-

νες δείχνουν, χωρίς καμία αμφισβήτηση, ότι οι συχνότητες φωτός δεν είναι απλά ένα μέσο για να φωτίζουμε τα σκοτάδια μας ή να οργανώνουμε αφέλεις και γελοίες περιβαλλοντικές εκδηλώσεις, **(σβήστε για μια ώρα τα φώτα)**, αλλά επηρεάζουν βασικές βιοχημικές λειτουργίες κάθε είδους έμβιας ζωής.

Επιπλέον των ανωτέρω, είναι πασίγνωστο ότι τα οικονομικά φώτα, ειδικά οι λαμπτήρες LED μειώνουν πολλαπλάσιες φορές την έκκριση μελατονίνης σε σχέση με τους λαμπτήρες πυράκτωσης και τη μειώνουν τέσσερις φορές περισσότερο σε σχέση με τους λαμπτήρες «οικονομίας, προκαλούν βλάβες τόσο στην επιφάνεια, όσο και στο βυθό των οφθαλμών και γι' αυτό φαίνεται να αντιδρά ή έστω να συγκινείται.

Το φριχτό και απαράδεκτο γεγονός, είναι ότι αυτό το έγκλημα, αν και είναι πασίγνωστο ότι συμβαίνει δεν εμποδίζεται ή δεν ακυρώνεται με την επιβολή κανονισμών προς τους παραγωγούς για κατασκευή λαμπτήρων και ηλεκτρονικών συσκευών όπου θα υπάρχει η δυνατότητα επιλογής των καταναλωτών να ακυρώνουν την εκροή μπλε φάσματος κατά τη νύχτα, (Night Shift), όπως ήδη έχουν ήδη κάνει ορισμένες πολυεθνικές σε κομπιούτερ, κινητά τηλέφωνα και άλλες συσκευές με φωτεινές οθόνες.

* * *

Η πέμπτη διαπίστωση είναι ότι διαδραματίζεται πολυεπίπεδη παραπληροφόρηση των καταναλωτών εξαιτίας των αποκρυπτόμενων σοβαρών κινδύνων που δημιουργούνται στην περίπτωση λαθεμένης χρήσης ή θραύσης ενός μόνο λαμπτήρα εξοικονόμησης, εάν δεν τηρηθούν σχολαστικότερες διαδικασίες καθαρισμού τού υδραργύρου, οδηγίες - ωστόσο - που δεν τις γνωρίζουν οι καταναλωτές, είτε δεν υπάρχουν εκεί που θα έπρεπε (στη συσκευασία των λαμπτήρων) βάσει νόμου, είτε διαφέρουν από φορέα σε φορέα και από κράτος σε κράτος, ενώ ορισμένες εξ αυτών - όταν υπάρχουν - είναι λανθασμένες, άκρως επικίνδυνες για τους κατανα-

λωτές και εξαιρετικά ρυπογόνες για το περιβάλλον.

Στις ΗΠΑ, έγινε μερικώς κατανοητό ένα μέρος τού εγκλήματος σε βάρος των καταναλωτών, που συντελείται εδώ και πολλές δεκαετίες με τις κάθε είδους υδραργυρικές λάμπες οι οποίες προκαλούν προβλήματα υγείας και δηλητηριάζουν τους καταναλωτές, ρυπαίνοντας ανεπανόρθωτα το περιβάλλον. Γι αυτό το λόγο υποχρεώθηκαν οι παραγωγοί να αναφέρουν πάνω στο περίβλημα των λαμπτήρων το περιεχόμενο υδραργύρου και τον τρόπο καθαρισμού των σπασμένων λαμπτήρων «οικονομίας» και των σωληνωτών φθορισμού (από το 2011), κάτι που **θα έπρεπε να γίνεται παγκοσμίως (αλλά ουδέποτε έγινε) όταν άρχισε η χρήση από τις αρχές τού 1940**, τότε που τα σωληνοειδή εμετικά, μακρόστενα υδραργυρικά τοξικά «τέρατα», οι μπαμπάδες των σημερινών συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού ή λαμπτήρων «οικονομίας» εισέβαλαν στη ζωή των καταναλωτών.

* * *

Η **έκτη διαπίστωση** είναι ότι υπάρχει ολική άγνοια για το γεγονός ότι οι αθώοι λαμπτήρες πυράκτωσης είναι ένα τεχνολογικό θαύμα. Έχουν φυσικό φάσμα φωτός, σαν τού Ήλιου, **δεν εκπέμπουν** τα αόρατα, άγευστα και άηχα καρκινογόνα ηλεκτρομαγνητικά σκουπίδια, δεν εκπέμπουν επικίνδυνες υπεριώδεις, ακόμα και την υπεριώδη Γ, αυτή που δεν φτάνει στη Γη από τον Ήλιο, αλλά τη «ρίχνουν» στο κεφάλι μας οι λάμπες «οικονομίας». Επίσης, οι λάμπες πυράκτωσης δεν γεμίζουν το περιβάλλον όπου θα μείνουν για πάρα πολλούς αιώνες με ηλεκτρονικά σκουπίδια και δεν περιέχουν υδράργυρο. Ωστόσο, έχουν και αυτοί την ευτυχώς περιορισμένη ικανότητα να επιδρούν στην επίφυση. Αυτό συμβαίνει επειδή το ποσό και η ισχύς τής μπλε ακτινοβολίας τους είναι κατά πολύ μικρότερη α' π' ό όλα τα άλλα είδη λαμπτήρων.

* * *

Η **έβδομη διαπίστωση** σχετίζεται με τις τεράστιου μεγέθους παρωπίδες

ή ακόμα και ηθελημένη παραπληροφόρηση για το καυτό και αόρατο ζήτημα των ηλεκτρομαγνητικών ακτινοβολιών. Αποκρύπτονται ή υποβιβάζονται οι ποικίλες και επικίνδυνες για την υγεία ακτινοβολίες που εκπέμπουν οι «οικονομικοί», τα εξαιρετικά ανθεκτικά στο χρόνο ηλεκτρονικά σκουπίδια τους, ο υδράργυρος που περιέχουν, μαζί με διάφορα άλλα τοξικά υλικά, οι πολύ μεγάλες δαπάνες παραγωγής, η ανύπαρκτη ανακύκλωση που απαιτείται για λαμπτήρες «οικονομίας» και LED σε σχέση με τις λάμπες πυράκτωσης, για τις οποίες δεν χρειάζεται ανακύκλωση. Όλα αυτά αποκρύπτονται από τις πολυεθνικές, αλλά είναι αφύσικο να παραβλέπονται από οικολογικές οργανώσεις, την πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων και κυβερνήσεις και τα ΜΜΕ.

Η συστηματική έρευνα που έκανα στις τεχνικές μελέτες που διεξήχθησαν για λογαριασμό της Ε.Ε. και άλλων κρατών, έδειξε ότι οι υπολογισμοί που θέτουν τους λαμπτήρες «οικονομίας σε πράσινο βάθρο, είναι σαφώς ελλιπίς έως τραγικά λανθασμένοι.

Η απόφαση τού υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ το 2009 να προκηρύξει διαγωνισμό με έπαθλο 10 εκατομμύρια δολάρια για καλύτερους ενεργειακά λαμπτήρες, που αντικατέστησαν τους λαμπτήρες πυρακτώσεως, όπως τόνιζε, ενώ ήδη κυκλοφορούσαν οι αντικαταστάτες τους οι λεγόμενοι «οικονομικοί», αποκάλυψε το λάθος της Κομισιόν και των κυβερνήσεων των κρατών μελών, τα σοβαρά προβλήματα λειτουργίας και χρήσης των λαμπτήρων «οικονομίας» και τη χρόνια και συστηματική παραπληροφόρηση των καταναλωτών. Το λάθος έγινε σαφέστερο το 2019, όταν το υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ ακύρωσε όλα όσα ανακοίνωνε τα περασμένα χρόνια κατά των λαμπτήρων πυράκτωσης και την επιβληθείσα απαγόρευση που θα ίσχυε στις αρχές τού 2020, αφήνοντας ελεύθερη τη χρήση λαμπτήρων πυράκτωσης!

* * *

Η όγδοη διαπίστωση αφορά το γεγονός της άγνοιας ή το δήθεν ενδια-

φέρον τής Κομισιόν σχετικά με το περιβάλλον και τα κροκοδείλια δάκρυα της, (επιβολή νόμων), για να σωθεί. Η παραπλάνηση είναι συστηματική με οικολογούντες και οικολογικές οργανώσεις να έχουν μερίδιο ευθύνης. Εάν πράγματι υπάρχει άμεση ανάγκη να σωθεί ο πλανήτης κι εμείς, τότε υπάρχουν λύσεις πολλές, απλές, αποδοτικές και μη ρυπογόνες, όπως για παράδειγμα η αναγκαστική χρήση πλυντηρίων ρούχων που λειτουργούν με όζον, τα οποία δεν χρειάζονται απορρυπαντικό και νερό!

Αν και δεν υπάρχει καμία μελέτη που να υπολογίζει την παγκόσμια κατανάλωση ενέργειας για να παραχθούν απορρυπαντικά και τη δαπάνη να χρησιμοποιείται νερό, ζεστό ή κρύο, είναι αυτονόητο πώς η συγκεκριμένη δραστηριότητα εξοικονόμησης ενέργειας ξεπερνάει κάθε φαντασία. Η πλήρης εφαρμογή της απαλλάσσει τον οικιακό τομέα από το μερίδιο που τού αναλογεί, καθώς λύνει ευθύς αμέσως το ζήτημα κατανάλωσης ενέργειας και ρύπανσης τού περιβάλλοντος, χωρίς να προκαλεί, αυτό το πλυντήριο όζοντος, περαιτέρω επιβάρυνση στο περιβάλλον και προβλήματα υγείας στους ανθρώπους, όπως συμβαίνει με την επιβολή χρήσης λαμπτήρων «οικονομίας και LED, (μόνο η λειτουργία των εγκατεστημένων πλυντηρίων στην Ε.Ε. απαιτεί την τεράστια δαπάνη ηλεκτρισμού που φτάνει στα 51 TWh το χρόνο).

* * *

Η ένατη διαπίστωση αφορά τη τρέχουσα απόκρυψη ή την άγνοια για τη σχέση μεταξύ φυσικών καταστροφών και οικονομικών φώτων. Κάθε τέτοιο γεγονός είτε είναι ανθρωπογενές, όπως πυρκαγιά σε εργοστάσια, βιοτεχνίες, αποθήκες, οικίες, τρομοκρατικές ενέργειες, πολεμικές συγκρούσεις κ.λπ., είτε είναι φυσικό γεγονός, όπως σεισμοί, τσουνάμι, τυφώνες, πλημμύρες κ.λπ., επιφέρει σε παγκόσμιο επίπεδο τη θραύση (καθημερινά) εκατοντάδων χιλιάδων λαμπτήρων «οικονομίας» και LED, με επακόλουθο να ρυπαίνεται το περιβάλλον μόνιμα και σε εφιαλτικό βαθμό.

Πρόκειται για γεγονός που το αγνοούν οι καταναλωτές, ενώ οι κυβερνώ-

ντες αν και το γνωρίζουν παριστάνουν ότι δεν συμβαίνει αποφεύγοντας να πάρουν μέτρα αποτροπής, όπως θα ήταν η άμεση κατάργηση χρήσης τέτοιων τοξικών φώτων για το περιβάλλον και τους ανθρώπους.

* * *

Η δέκατη διαπίστωση αφορά την απόκρυψη τής πλήρους αποτυχίας ανακύκλωσης των τοξικών λαμπτήρων. Εδώ η ανατριχίλα βασιλεύει. Εκατοντάδες τόνοι υδραργύρου, ηλεκτρονικών και πλαστικών ρίχνονται καθημερινά στο περιβάλλον εξαιτίας τής άθλιας, ηλίθιας και αποτυχημένης από κάθε πλευρά διαδικασίας ανακύκλωσης, η οποία υφίστανται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά σε παγκόσμιο επίπεδο. Το γεγονός οφείλεται κυρίως στην απόλυτη παραπληροφόρηση των καταναλωτών οι οποίοι διδάχτηκαν, από τις αρχές τού 1940, όταν κυκλοφόρησαν οι πρώτοι σωληνωτοί λαμπτήρες φθορισμού, ότι αυτά τα τοξικά τερατάκια είναι «οικονομικά», και ασφαλή για κάθε χρήση. Από τότε έχει υπάρξει τερατώδης ρύπανση τού περιβάλλοντος εξαιτίας τής απόλυτης ΜΗ ανακύκλωσής τους σε παγκόσμιο επίπεδο και αυτή η περιβαλλοντική τραγωδία αντί να διδάξει κυβερνώντες και οικολογούντες ώστε να διακοπεί άμεσα η παραπληροφόρηση και η χρήση αυτών των τοξικών φώτων, ήρθε το 2008 ένα νέο τεράστιο κύμα παραπληροφόρησης για τους νέους δήθεν ασφαλείς και δήθεν πράσινους λαμπτήρες «οικονομίας, που έπνιξε κάθε αλήθεια με ασύλληπτους τόνους παραπληροφόρησης. Το κερασάκι στην τούρτα είναι οι λαμπτήρες LED, οι οποίοι θεωρούμενοι ως «οικολογικοί» αυτό κι αν είναι παραφροσύνη, δεν υπάγονται σε καθεστώς ανακύκλωσης!

* * *

Η ενδέκατη διαπίστωση αφορά το καυτό ζήτημα τής ύπαρξης ραδιενεργών υλικών μέσα σε αυτές τις λάμπες, όπως στα μπροστινά φώτα αυτοκινήτων, στα φώτα σταδίων, γραφείων κ.λπ. και επίσης ή ύπαρξη ή όχι μίνι

ραδιενεργών διαδικασιών εντός των «οικονομικών» και εάν υπάρχει το ενδεχόμενο να υφίσταται κάτι εντελώς διαφορετικό, το οποίο μπορεί να είναι εξαιρετικά επικίνδυνο.

Ταυτόχρονα υφίσταται ως θέμα που πρέπει να διερευνηθεί άμεσα, όπως είναι η βαριά ρύπανση τού περιβάλλοντος με τα ραδιενεργά κατάλοιπα που αφήνουν οι σπάνιες γαίες κατά την επεξεργασία τους, και η χρήση ορισμένων από αυτές στις λάμπες «οικονομίας» που είναι σήμερα πηγή μίνι πυρηνικών αντιδράσεων και στο παρελθόν ήταν και ραδιενεργές. Ταυτόχρονα υφίσταται και το ζήτημα τής ταφής ενός μυστηριώδους ρυπαντή, μιας πούδρας - απόβλητο των «οικονομικών» μέσα σε ασφαλή(;;) κιβώτια, για την περίπτωση τής Ελλάδας σε κάποια περιοχή τής Κορίνθου.

* * *

Η δωδέκατη διαπίστωση είναι ότι οι καταναλωτές έχουν υποστεί συστηματικά ψεύδη ή παραπληροφόρηση για τις πραγματικές δυνατότητες φωτισμού, δηλαδή ποιες είναι οι σωστές αναλογίες με την αντικατάσταση κάθε λαμπτήρα πυράκτωσης με έναν λαμπτήρα «οικονομίας», ποιοι είναι οι (πολλοί) περιορισμοί στη χρήση τους, που παραμένουν άγνωστοι για τη συντριπτική πλειοψηφία των καταναλωτών και ποια είναι η πραγματική εξοικονόμηση, η οποία ισούται με το απόλυτο μηδέν και ακόμη λιγότερο.

* * *

Η δέκατη τρίτη διαπίστωση είναι η απόκρυψη των κινδύνων για τις πολύ επικίνδυνες εκροές υπεριωδών ακτινοβολιών από τους «οικονομικούς» λαμπτήρες. Το «τηγάνισμα» τού δέρματος από την υπεριώδη ακτινοβολία των «οικονομικών» είναι γεγονός και οι καταναλωτές το αγνοούν. Οι λάμπες «εξοικονόμησης» εκπέμπουν, εκτός από τις υπεριώδεις UV-A και UV-B, και τις UV-C. Οι τελευταίες είναι εξαιρετικά βλαπτικές για κάθε είδος ζωής, ενώ η εκροή υπεριωδών από τις λάμπες πυράκτωσης είναι τόσο μι-

κρή ώστε δεν προκαλεί κανένα πρόβλημα υγείας, όπως βρέθηκε μετά από έρευνα τού Stony Brook University, η οποία επιπλέον ανέδειξε και το γεγονός ότι η χρήση «οικονομικών» είναι ισοδύναμη με την ακτινοβολία τού Ήλιου στην τροπική ζώνη!

* * *

Αν και τα ζητήματα που αποκαλύπτονται είναι πολλά και σημαντικά, όλα παραμένουν αναπάντητα άγνωστα ή υποβαθμίζονται από αρμόδιους φορείς και οικολογούντες, ειδικά όταν σχετίζονται με το ζήτημα των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, των LED και τού τεχνητού φωτός γενικότερα.

Ελπίζω ότι θα υπάρξουν ΜΜΕ που θα ασχοληθούν με τη στέρεα τεκμηριωμένη γνώση που παρέχεται εδώ βασισμένη σε περίπου 1.200 επιστημονικές εργασίες για να πληροφορήσουν το κοινό σχετικά με τη δυσάρεστη και κρυφή πραγματικότητα.

Φυσικά θα ήταν καλύτερο να υπάρξουν ερευνητές που θα πάρουν τη σκυτάλη και θα διαθέσουν χρόνο, ενέργεια και θάρρος για να προσφέρουν και αυτοί τα ευρήματά τους στους πολίτες βοηθώντας να υλοποιηθεί από τις πολυεθνικές φωτισμού ένα νέο υγιές είδος μη τοξικού φωτός.

Δεκέμβριος 2020

Θεσσαλονίκη

ΣΩΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΓΗ ΜΟΝΟ ΜΕ ΛΑΜΠΕΣ ΠΥΡΑΚΤΩΣΗΣ

20 λεπτά χρήσης με λαμπτήρα «οικονομίας» έφεραν το αποτέλεσμα (αριστερά), στο καθαρό πρόσωπο της κυρίας (δεξιά). Από ρεπορτάζ καναδικού τηλεοπτικού σταθμού.
http://www.youtube.com/watch?v=SCVLa_disY

ΕΠΕΙΔΗ ΟΙ ΛΑΜΠΕΣ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ» ΕΙΝΑΙ ΤΟΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΠΑΤΑΛΗ ΠΟΡΩΝ

Όταν ανάβουν εκλύονται συνεχώς καρκινογόνα αέρια

Έχουν άρρωστο φάσμα φωτός. «Τρελαίνουν την επίφυση - βλάπτουν την όραση

Περιέχουν ΥΔΡΑΡΓΥΡΟ. Το δεύτερο τοξικό μέταλλο μετά το πλουτώνιο

Οι υπεριώδεις που παράγουν προκαλούν ασθένειες

Εκπέμπουν επικίνδυνες ακτινοβολίες

Τα μέλη μιας οικογένειας εξοικονομούν 150-300 ευρώ ετησίως βάζοντας σε συνεχή κίνδυνο το περιβάλλον και την υγεία τους

Τα ηλεκτρονικά τους σκουπίδια θα ρυπαίνουν για χιλιάδες χρόνια

Χρειάζονται ανακύκλωση η οποία όπως γίνεται σε όλα τα κράτη της Γης συνιστά τοξική κι επικίνδυνη φάρσα

Η εξόρυξη υλικών, παραγωγή και μεταφορά τους προκαλεί εκατονταπλάσια ρύπανση στο περιβάλλον